

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III

IV

C

11

NAPOLI

AD EPHESINUM CONCILIUM
VARIORVM PATRVVM
EPISTOLÆ,

EX MANU-SCRIPTO CASSINENSIS BIBLIOTHECÆ
CODICE* DESUMPTÆ.

ITEM

EX VATICANÆ BIBLIOTHECÆ MANU-SCRIPTO ,
Commonitorium Celestini Papæ Episcopis & Presbyteris
cunctibus ad Orientem :

TITULI DECRETORUM HILARI PAPÆ:
NEAPOLITANUM CONCILIUM:
EPISTOLÆ ANACLETI ANTI-PAPÆ.

Nunc primum in publicam lucem data

Per F. CHRISTIANVM LVPVM,
I P R E N S E M,

Ord. FF. Erem. S. Augustini, S. Theol. in Alma Lovaniensi
Universitate Doctorem, ac Regium Primarium
Professorem.

. LOVANIÏ,

Typis HIERONYMI NEMPËI. Anno 1682.

Cum Gratia & Privilegio.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
1215 6TH AVENUE
NEW YORK 17, N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
1215 6TH AVENUE
NEW YORK 17, N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
1215 6TH AVENUE
NEW YORK 17, N.Y.

SERENISSIMO
P R I N C I P I,
C O S M O I I I.
M A G N O E T R V R I Æ
D U C I.

Edit iterum *Florentiam* Fr.
CHRISTIANUS LUPUS, mag-
nus ille librorum heluo, at-
que Ecclesiasticæ Erudi-
tionis Eximius Doctor; ac
nostrâ manu deductus Me-
DICEI Palatii penetralia subiens, *Serenissi-*

EPISTOLA DEDICATORIA.

ma Vestra Celsitudinis vestigiis sistitur. Cogimur, *Magne Dux COSME*, acceptæ lethali ictu plagæ cicatricem nondum obductam, sed recenti adhuc sanguine perfusam, refricare. Ille, fortè præsciens se jam extremis metis admotum, quò properantia vitæ momenta præverteret, quatuor unâ simul, diversi argumenti voluminibus, ut scribendis, ut edendis nocturno diurnoque labore incubuerat; cum improvise ac diuturniori morbo congressus, prioribus editis, altero ad umbilicum ferè deducto; huic postremo haud postremam manum, morte præreptus, imposuit. Verùm tumulto licet conditus, præla etiamnum, simulque Eruditorum ingenia atque admirationem, inò ipsam quoque famam fatigat. Enimverò superstes cum subinde cogita-

ret, quibus semet per Etruriam transeun-
tem Regiæ planè Beneficentiæ radiis per-
fuderis, quamque invidioso stipendio non
semel *Florentiam* invitaveris; plures deca-
des Epistolarum variorum *Patrum*, quæ in
Cassinensis Bibliothecæ angulo tot sæcu-
la cum blattis luctatæ fuerant, *Serenissima*
Vestra Celsitudini nuncupare, ac postre-
mum hoc cè Opus (ita enim ægrotus loque-
batur) suæ ipsius vitæ navigatione peractâ,
Vestro Magna Nomini veluti votivam ta-
bellam appendere destinaverat, ut saltem
nomen suum vel solâ hâc debiti professio-
ne dispungeret. Verùm novissimo hoc
partu adversam Lucinam expertus, vitam
simul dedit ac perdidit; illum enim Superi-
terris eripuerunt, ne quid post tam præcla-
rum ac planè immortale Opus postea

EPISTOLA DEDICATORIA.

perscriberet. Nos tanquam reciso de Semeles utero fœtui obstetrices manus supposuimus, cumquē ē typis in lucem educentes, ac Eximiæ demortui Viri erga *Serenissimam Vestram Celsitudinem* observantiæ veluti ex asse hæredes, obligatam tam charo Capiti fidem implevimus. Equidem quamvis huic Operi magna veneratio debeatur, quod tot Patrum Epistolas, hætenus ineditas, ac novissimo labore à celeberrimo nostræ ætatis Scriptore illustratas completatur; maximam etiam inde recipiet quòd *Serenissimi Vestri Nominis* ac patrocinii fulgore præradiat. Nemo ignorat *Te, optime idemq; doctissime Principum*, cum Bibliothecam omnium librorum genere instructissimam dudum extruxisses, alteram nuper intrà secretiora Palatii penetralia, uni-

que

EPISTOLA DEDICATORIA.

que tibi adeundam dedicasse, in qua sacri tantum vetustioris Ecclesiæ *Patrum* Codices servarentur, ut eos in oculis ac complexu unicè haberes. Hos laureatos tripodes, hæc sacra pulvinaria, hæc Christiani Orbis oracula sæpè consulis, ut cum ipsa eorumdem pietate ac doctrina imperium partiri velle videaris. Hinc jure ac merito CHRISTIANUS LUPUS, qui diu noctuque in *Patribus* habitabat, *uni Tibi*, apud quem *Patres* tam propè habitant, laudatas Epistolas, tot votis ab Eruditis quibusque expetitas, nuncupandas decreverat. Easdem nos, succedaneâ veneratione, *ad Serenissimam Vestram Celsitudinem* ex Lovaniensi Athenæo, quod olim, cum Princeps Inventutis Europam perlustrares, magnus hospes implevisti, transmittimus, ut hocce

EPISTOLA DEDICATORIA.

Volumen sacrâ manu, quâ tot Mortalium
millibus meliora Bona dispensas, secretiori
ac sacratori tuo *Museo* illatum, nova cum
precii tum decoris incrementa fulcipiat,
immò tanto etiam *Principe* lectore super-
biat.

Dabamur Lovanii ad D. Ioannis Baptiste,
ipso Nativitatis Dominica die 25. Decembris 1681.

SERENISSIMÆ CELSITUDINIS VESTRÆ

MINIMI FAMULI

Prior & Conventus Lovaniensis FF. Erem. S. Augustini.

I N D E X CAPITVM.

- Cap. I. Reverendissimo & Deo Amantissimo Comministro Nestorio Cyril-
lus, & qua convenit in Alexandria ex Ægyptiaca Diœcesi Synodus, in
Domino salutem. Fol. 1.
- Cap. I I. Epistola S. Ioannis Archi-Episcopi Antiochia ad Orientales
Episcopos de facta Pace universalis Ecclesiæ, quam à Beati Cyrilli, ad
Acacium qua nominatur, Epistola nominavit. Fol. 12.
- Cap. I I I. Epistola Nestorii, quam direxit S. Ioanni Antiocheno Episcopo
de Constantinopolitana civitate, respondens ad ejus Epistolam, quam di-
rexerat ei, antequam cum tertiis Literis B. Cyrilli Epistolam S. Cele-
stini Papa Romana Urbis acciperet, id est, antequam fieret S. Synodus
Ephesina. Fol. 15.
- Cap. IV. Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Firmum, Casarea Cap-
padocia Episcopum. Fol. 20.
- Cap. V. Contestatio proposita in publico contra Clericos Constantinopoli-
tanos, & in Ecclesiâ insinuata, quia Sectatur esset Nestorius Pauli Sa-
mefatani, anathematizati ante annos centum viginti ab Episcopis Or-
thodoxis. Fol. 22.
- Cap. VI. Epistola Sanctissimi Doctoris Ecclesiæ Isidori, Presbyteri & Ab-
batis Monasterii circa Pelusium, ad Archi-Episcopum Alexandria bea-
tissimum Cyrillum. Ibid.
- Cap. VII. Contestatio directa B. Cyrillo, & his qui cum eo convenerant,
ab aliis diversarum Provinciarum Episcopis, qui Ioannem Antiochenum
sustineri volebant, & tunc eo presente Synodum fieri, edquod, sicut scri-
pserat B. Cyrillo, vix ei iter triduanum supererat. Directa verò est pri-
die, quam celebrarentur Gesta contra Nestorium, per qua depositio ejus
est facta. Fol. 26.
- Cap. VIII. Epistola Nestorii, & qui cum ipso, ad Imperatorem Theodosium,
de his qua tunc in Epheso gesta sunt. Fol. 30.
- Cap. IX. Contestatio Candidiani Comititis, quam publicè, mandè audiens
Synodum celebrari, in Epheso proposuit. Fol. 33.
- Cap. X.

INDEX CAPITUM.

- Cap. x. Item contestatio alia Magnificentissimi Comitis Candidiani post
Synodum. Fol. 36.
- Cap. xi. Item Editum Magnificentissimi Comitis ad Synodum. Fol. 37.
- Cap. xii. Incipiunt secunda Commenta Synodi, qua cum Ioanne Antio-
cheno Episc. po convenit in Epheso. Fol. 38.
- Cap. xiii. Dominis Reverendis, & Honorandis Presbyteris, & Diaconis, &
reliquis Clericis, & Amico Christi Populo in Hierapoli Euphratesia, S. Sy-
nodus Orientalium, & eorum qui ex diversis Regionibus atque Provinciis
per gratiam Dei in Ephesum convenerunt, in Domino gaudere. Fol. 40.
- Cap. xiv. Eiusdem Synodi alia Epistola ad Imperatorem Theodosium,
quam scripserunt post Irenai discesum, cognoscentes qua contra eos ad-
versa Pars egerat. Direxerunt verò jam praedito Comiti, ut cum aliis
Principi offerret & banc. Fol. 43.
- Cap. xv. Epistola Nestorii ad Scholasticum Eunuchum Imperatoris Theo-
dosi. Ibid.
- Cap. xvi. Post hac directus est Comes Largitionum Ioannes cum Sacris
de depositione Nestorii, & Beatorum Cyrilli & Memnonis, qua in priori
Codicis parte posuimus. Cujus Comitis ista Relatio est. Fol. 47.
- Cap. xvii. Epistola Iannis Antiocheni Episcopi, & Synodi qua cum co
convenit, ad Imper. Theodosium, quam direxerunt per eundem Ioannem
Comitem, in qua etiam Catholica fidei illa Confessio continetur, quam
postea Cyrillus Alexandrinus Episcopus per Pacificam laudavit Episto-
lam, scribens eidem Icanni Antiocheno Praefuli per Legatum pacis Pau-
lum, Emesenum Episcopum. Fol. 50.
- Cap. xviii. Honorandissimis & Deo Amicissimis Presbyteris, & Dia-
conis, & reliquis Clericis, ac Monachis, & amica Christi Plebi, qua
est in Antiochia Orientis, S. Synodus Orientalium, & aliarum Regio-
num, Provinciarumq., qua per Dei gratiam in Epheso congregata est.
Fol. 54.
- Cap. xix. Domino meo per omnia Sanctissimo Patri, Episcopo Acacio
Ioannes, Ioannes, Alexander, Alexander, Dexianus, Paulus, Macarius,
Apringius, Theodoretus, Musaeus, Meletius, Diogenes. Fol. 57.
- Cap. xx. Epistola Theodreti, Episcopi Cyri, ad Andream Episcopum Sa-
mosenorum. Fol. 59.
- Cap. xxi. Epistola Comitis Irenai, quam cunctis, à quibus fuerat directus,
Episcopis ante Comitis Largitionum Ioannis rescriptis adventum. Fol. 60
- Cap. xxii.

INDEX CAPITUM.

- Cap. xxii. *S. Synodus Orientalium Regionum, & horum qui pariter ex diversis Provinciis ac Partibus congregati sunt, id est, ex Bithynia, Pifidia secunda, Paphlagonia, Cappadocia, Europa, Rhodope, Thessalia, Dacia. Interlocuta est qua subter annexa sunt.* Fol. 63.
- Cap. xxiii. *Mandatores Synodi Orientalis Episcopi, & reliquorum qui pariter in Ephesum congregati sunt, ad Legatarios suos.* Fol. 65.
- Cap. xxiv. *Epistola Praefectorum ad Nestorium, ut cum honore ad suum Monasterium remearet, unde ad Episcopatum fuerat vocatus.* Fol. 67.
- Cap. xxv. *Epistola Nestorii rescripta ad eundem Praefectum Pratoriorum Antiochenum, ad Epistolam superscriptam.* Fol. 68.
- Cap. xxvi. *Iterum alia Epistola ab Episcopis Orientalibus, & Confidentibus eorum, ab Epheso, per quam respondetur ad literas superscriptas.* Fol. 69.
- Cap. xxvii. *Iterum alia Epistola quorum supra Episcoporum ad quos supra Episcopos.* Fol. 70.
- Cap. xxviii. *Per omnia Deo Amicissimis, & Sacratissimis, atque Sanctissimis Communiſtratoribus, Ioanni, Himerio, Paulo, Macario, Apringio, Theodoro, Episcopis, Synodus, qua convenit Ephesi, salutem.* Fol. 71.
- Cap. xxix. *Imperatores Caesares Theodosius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, semper Colendi, S. Synodo, qua in Ephesina civitate convenit.* Fol. 76.
- Cap. xxx. *Epistola Theodoret Episcopi ad Alexandrum Hierapolitanum Episcopum, quam ponit Irenaeus.* Fol. 78.
- Cap. xxxi. *Dominis honorandissimis, & Deo Amicissimis Episcopis, qui in Eph. degunt, Ioannes, Himerius, Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Episcopi, in Domino salutem.* fol. 81.
- Cap. xxxii. *Contestatio prima Ioannis, Antiochena Sedis Patriarchae, & reliquorum sex, quam Theodosio Imperatori à Chalcedone direxerunt, quando eis illic relictis intravit Constantinopolim cum bis Missis, qui erant in Legatione à Beato Cyrillo, & Synodo qua pariter convenit in Ephesum.* fol. 83.
- Cap. xxxiii. *Post contestationem Ioannis, & aliorum Episcoporum, qui in Chalcedone retenti sunt intrante Imperatore in Constantinopolim cum Parte adversa, hac ad Ephesum Sacra directa est Episcopis, qui cum Alexandrino Episcopo convenerant, cuius post praefationem talis est Textus.* fol. 87.
- Cap. xxxiv.

INDEX CAPITUM.

- Cap. xxxiv. Contestatio secunda, quam Ioannes Antiochenus Episcopus, & reliqui... & totius Synodi, à qua directi sunt, Imperatori Theodosio ad Constantinopolim direxere personas. fol. 88.
- Cap. xxxv. Contestatio tertia, quam Theodosio Imperatori eidem septem Episcopi direxerunt. fol. 91.
- Cap. xxxvi. Pars Sermonis unius, quo in Chalcedone dicunt usum Theodoretum, Episcopum Cyrensis Ecclesie. fol. 93.
- Cap. xxxvii. Sermo Ioannis Antiocheni, quem dixit in Chalcedone post Sermonem Aphrenii Presbyteri, & Episcopi Theodreti. fol. 96.
- Cap. xxxviii. Epistola S. Ioannis Antiocheni Episcopi, quam Praefecto scripsit ab Ancyra. fol. 98.
- Cap. xxxix. Epistola Ioannis Antiocheni Patriarcha, & omnium qui in eadem civitate pariter convenerunt, Episcoporum ad Imperatorem Theodosium post certamina, qua hi habuerant Episcopi in Epheso & Chalcedone. fol. 100.
- Cap. xl. Epistola Theodreti Episcopi Cyri, quam scripsit ad Populum Constantinopolitanum, per quam ostenditur, quia non solum prius & posterius, sed & quando ab Epheso ad Chalcedonem, & à Chalcedone rediit ad Ecclesiam suam, semper fidem Catholicam predicavit, licet Nestorium damnare distulerit, non credens illa ejus esse Dogmata, qua & ipse Nestorius denegabat, & in Epheso ex Quaternionibus sub ejus nomine, nullo teste probata credebatur. fol. 102.
- Cap. xli. Epistola S. Acacii, Berrhaënsis Episcopi antiquissimi, & illo tempore clari Sacerdotis, qui etiam Confessor Arianorum temporibus fuit. Cujus & scriptas contra B. Cyrilli Capitula litteras approbavit Theodosius Imperator, scribens ad Synodum, qua in Epheso congregata est, per Ioannem Cemitem Largitionum, sicut supra ostensum est. Cui & in ipsa discordia posito & Sedes Apostolica, & B. Cyrillus cum magna veneratione rescripsit. fol. 109.
- Cap. xlii. Epistola, quam praefatus Irenaeus direxit à B. Theodoro Cyri Episcopo ad Candidianum Cemitum Domesticorum, ante pacem missa. fol. 111.
- Cap. xliii. Epistola S. memoria Venerabilis Andrea, Episcopi Samosatae civitatis, ad alexandrum Episcopum Hierapclitanum, de Rabbula Episcopo Edesseno, qui se ab Orientali Synodo separavit. fol. 112.
- Cap. xliiv.

INDEX CAPITUM.

- Cap. XLIV. *Synodicum Decretum Ioannis Antiocheni Episcopi, & reli-
quorum, ad Episcopos Osrhoëna Provincia contra eundem Rabbulam,
Edeßena civitatis Episcopum.* fol. 113.
- Cap. XLV. *Hypomnysticum Theodreti ad Alexandrum Metropolitanum.* fol. 114.
- Cap. XLVI. *Epistola Dorothei Metropolitana, missa ad Populum Constanti-
nopolitanum.* fol. 115.
- Cap. XLVII. *Alia Epistola Theodreti ad Populum Constantinopolita-
num, commendatitia.* fol. 118.
- Cap. XLVIII. *Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Helladium Tharsi
Episcopum, quando allata sibi Maximiani Synodica, noluit ejus nomen
in Dypticha recipere.* fol. 119.
- Cap. XLIX. *Item Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Clerum & Po-
pulum Tharsensis Ecclesie, quando personuerat, quod Imperator iussisset,
ut inde pelleretur Helladius, còquod minime suscepisset Maximiani Con-
stantinopolitanis Synodica.* fol. 120.
- Cap. L. *Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Alexandrum Hierapoli-
tanum de Aristolao, quem pro pace faciendâ misit Theodosius Imperator
ad eundem Ioannem, & Cyrillum Alexandria Patriarcham cum Epistolis
suis, per quas Synodis omnibus inter eos pacem fieri iussit.* fol. 121.
- Cap. LI. *Hypomnysticum Imperatoris Theodosii ad Acacium Episcopum
Berrhae.* fol. 123.
- Cap. LII. *Hypomnysticum ad Sanctum Simeonem styliten per eundem A-
ristolaum.* fol. 124.
- Cap. LIII. *Propositiones, quæ directæ sunt ab Acacio Berrhaensi Episcopo
per Aristolaum Tribunalis & Notarium Cyrillo Episcopo Alexandrino ex
Concilio Episcoporum, Ioannis Antiochia, Alexandri Hierapolis, Ma-
carii Laodicea, Andrea Samosata, & Theodreti Cyri, de pace faciendâ.* fol. 126.
- Cap. LIV. *Epistola Alexandri, Andrea, & Theodreti, Episcoporum, ad
Helladium Tharsi Episcopum, sicut posuit Irenæus.* fol. 127.
- Cap. LV. *Epistola S. Acacii Episcopi Berrhae ad Alexandrum Hierapoli-
tanum Episcopum.* fol. 128.
- Cap. LVI. *Domino meo Dilectissimo Fratri & Commministratori Acacio
Cyrillus in Domino salutem.* fol. 129.
- * *
- Cap. LVII.

INDEX CAPITUM.

- Cap. **LVI**. **L**. Epistola Alexandri Hierapolitani ad Acacium Berrhaensem Episcopum. fol. **135.**
- Cap. **LVIII**. Epistola ejusdem Alexandri ad Andream Episcopum Samosatenum. fol. **138.**
- Cap. **LIX**. Epistola Andrea Episcopi, per quam respondit ad Epistolam hanc Alexandri.
- Cap. **LX**. Epistola Theodreti Episcopi, scripta ad Acacium Berrhaensem Episcopum, de literis qua ab Aegypto venerunt ad eundem Acacium. fol. **142.**
- Cap. **LXI**. Epistola ejusdem Theodreti ad Andream Episcopum de hac ipsa re. fol. **144.**
- Cap. **LXI**. **L**. Epistola Andrea Episcopi, quam Theodoro Episcopo ad suam rescripsit. fol. **145.**
- Cap. **LXI**. **L**. Epistola ejusdem Andrea Episcopi ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum. fol. **146.**
- Cap. **LXIV**. Epistola Alexandri Hierapolitani Episcopi ad Andream Episcopum rescripta. fol. **147.**
- Cap. **LXV**. Epistola ejusdem Alexandri Episcopi ad Theodoretum Episcopum. fol. **148.**
- Cap. **LXVI**. Epistola Theodreti Episcopi Cyri, quam scripsit Alexandro Episcopo. Sicut posuit Irenaeus. fol. **149.**
- Cap. **LXVII**. Epistola Maximini Episcopi Anazarbi ad Alexandrum Episcopum. fol. **150.**
- Cap. **LXVI**. **L**. Epistola Helladii Tharsensis Episcopi ad eundem Alexandrum Episcopum. fol. **151.**
- Cap. **LXIX**. Epistola Alexandri Episcopi Hierapolis, quam rescripsit Helladio Archi-Episcopo Tharsi. fol. **152.**
- Cap. **LXX**. Epistola Theodreti Episcopi ad Helladium Episcopum de Himerio Episcopo Nicomedia. Et hanc, sicut posuit Irenaeus, duximus transferendam. fol. **154.**
- Cap. **LXX**. **L**. Epistola Theodreti Episcopi, sicut idem Irenaeus posuit, ad Himerium Nicomediensem Episcopum. fol. **156.**
- Cap. **LXX**. **L**. Epistola Theodreti rescripta ad Alexandrum Hierapolitanum. Irenaeus dicit, sicut apparuit, suspectus. fol. **159.**
- Cap. **LXX**. **L**. Epistola Eutherii Episcopi Metropolitani secunda Cappadociae, Thyanensis civitatis, ad Ioannem Antiochia Archi-Episcopum de eisdem literis. fol. **161.**
- Cap. **LXXIV**.

INDEX CAPITUM.

- Cap. LXXIV. *Epistola ejusdem Eutherii Thyanensis Archi-Episcopi, quam scripsit Helladio Tharsensi Archi-Episcopo, lectis literis ab Alexandria, & Iohannis Archi-Episcopi ad Alexandrum Episcopum, & Alexandri ad Iohannem.* fol. 165.
- Cap. LXXV. *Post hanc Epistolam sua verba posuit Irenaeus, dicens ita.* fol. 166.
- Cap. LXXVI. *Epistola Iohannis Archi-Episcopi Antiocheni ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum, quam rescripsit de literis ex Aegypto, propter ea perculpatum ab Andraa Samosateno Episcopo.* fol. 177.
- Cap. LXXVII. *Epistola Iohannis Archi-Episcopi ad Alexandrum Episcopum de Paulo Episcopo.* fol. 169.
- Cap. LXXVIII. *Epistola Dorothei Metropolitanii Asiae, & ejusdem Provinciae Episcoporum, ad Iohannem Antiochenum Patriarcham de ipsa Legatione Pauli ad Alexandriam pergentis.* fol. 170.
- Cap. LXXIX. *Ad manifestandam divisionem eorum, qui cum Iohanne Antiochenorum Archi-Episcopo sentiebant, & eorum qui Nestorium cum ejus Dogmatibus, quae & ipse negaverat, post istam Epistolam Proximum Irenaei, de quo saepe diximus, transcribamus. Quod ita se habet.* fol. 172.
- Cap. LXXX. *Epistola prima post Ecclesiae scissionem, quam Iohannes Antiochenus Episcopus per Paulum Emesenum Episcopum Cyrillo Alexandrino Episcopo pro pace facienda direxit.* fol. 173.
- Cap. LXXXI. *Epistola Theodreti Episcopi ad Alexandrum Euphratesis Provinciae Metropolitanum. Irenaeus dixit.* fol. 177.
- Cap. LXXXII. *Epistola Andrae Episcopi Samosateni ad Alexandrum Episcopum Hierapolis.* fol. 178.
- Cap. LXXXIII. *Epistola Acacii Episcopi Melitenensis ad Cyrillum Archi-Episcopum Alexandria de pace, quae inter ipsum & Orientales Episcopos facta est.* fol. 181.
- Cap. LXXXIV. *Testimonium ex Epistola Cyrilli Episcopi Alexandria ad Successum Dio-Casaraensis civitatis, Provinciae Isauriae, Episcopum secunda.* fol. 183.
- Cap. LXXXV. *Cyrillus Theognosto, & Charmosyno Presbyteris, & Leonio Diacono in Domino salutem.* fol. 189.
- Cap. LXXXVI. *Epistola Iohannis Episcopi Antiochia ad Theodoretum Cyri Episcopum de pace inter Ecclesias facta.* fol. 191.
- Cap. LXXXVII. *Epistola Theodreti Episcopi Cyri ad Iohannem Antiochia Episcopum rescripta, & supra apposita respondens nuncia pacis.* fol. 193.

INDEX CAPITUM.

- Cap. LXXXVIII. *Epistola ejusdem ad Theosebium Episcopum. Ambrosius Irenaeus ponit.* fol. 195.
- Cap. LXXXIX. *Verba Irenaei, qua post Ioannis Epistolam supra scriptam contra Theodoretum dixit.* fol. 197.
- Cap. LXXXX. *Epistola Andrea Samosatani Episcopi ad Alexandrum Hierapolitanum.* fol. 198.
- Cap. LXXXXI. *Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Imperatorem Theodosium de pace Ecclesia.* fol. 199.
- Cap. LXXXXII. *Epistola Meletii Episcopi rescripta ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum contra Paulum Episcopum Emesenum.* fol. 202.
- Cap. LXXXXIII. *Item Epistola Alexandri Episcopi ad Andream Episcopum, hoc ipsum probans.* fol. 204.
- Cap. LXXXXIV. *Ejusdem Alexandri Episcopi ad Theodoretum Episcopum similis Epistola.* fol. 205.
- Cap. LXXXXV. *Incipit Epistola, ut aiunt, Theodoretum Episcopi ad Ioannem Antiochie.* fol. 208.
- Cap. LXXXXVI. *Epistola Alexandri ad Theodoretum, per quam vocis quidem prodicionem accusat, declarat autem, quomodo Epistolam falsantes, qui circa Paulum Emesenum, Cyrillo Aegypto obtulerunt.* fol. 212.
- Cap. LXXXXVII. *Epistola Theodoretum, quam rescripsit Episcopo Alexandro.* fol. 214.
- Cap. LXXXXVIII. *Epistola Andrea ad Alexandrum, indicans quod neque ipse in aliquo iudicat contra Nestorii personam, sed potius contra eos, qui non ita habebant.* fol. 215.
- Cap. LXXXXIX. *Epistola, inquit, Theodoretum ad Alexandrum, per quam promittit anathematizare quae circa Ioannis persona doctrinam, nec ipse eorum pariter Communicator existere. Has ad hoc praecipue posui, ut notum sit, quae sint, unde impetitur vel Beatus Theodoretus, vel quisquis conscripsit.* fol. 217.
- Cap. c. *Epistola, inquit, Alexandri ad Theodoretum, per quam suum tali conditione promittit adventum, si eis per literas satisfaceret de his, propter quae satisfactionem nitebatur exigere.* fol. 218.
- Cap. ci. *Epistola, inquit, Andrea ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit invitans eum, ut mox consentiret ad factam pacis compositionem.* fol. 220.
- Cap,

INDEX CAPITUM.

- Cap. cxi. Epistola, inquit, Dei Amicissimi Episcopi Alexandri, quam scripsit rogans, ne de hoc exaltatione diffunderet aliter. fol. 222.
- Cap. ciii. Epistola, inquit, Andrea, quam scripsit his rescripsit Deo Amicissimo Episcopo Alexandro, iterum rogans eum, ut latius diffunderet. fol. 223.
- Cap. i. Epistola Alexandri Episcopi, quam scripsit ad Cyrillum, quod dum relictus edem quod dicitur, sermone est tamen Cyrillus, multa non recordans, ab eodem. fol. 224.
- Cap. cv. Epistola, inquit, ejusdem, quam scripsit ad Ioannem, ut manentia, qui similiter eum pro pace rogaverat. fol. 225.
- Cap. cvi. Epistola, inquit, Andrea ad Oeconomus Deo Amicissimo Episcopi Alexandri, quod communi fuerit antiocheno, et ceteris omnibus. fol. 226.
- Cap. cxviii. Epistola Pauli Emiseni Episcopi, respondens ejus intentiones. fol. 228.
- Cap. cxviii. Epistola, inquit, Cyrilli ad Rabulam Edessenum Episcopum, nuntians quod omnino non recipit propositiones, quae a Ioanne sunt destinatae. fol. 229.
- Cap. cxi. Epistola Maximini ad Alexandrum, quam scripsit, dum contra eum esset de Antiochia, et de communione. fol. 230.
- Cap. cxv. Epistola, inquit, Theodoret ad Heladiam, indicans quod non aliter est ab eis, qui inter ipsos semel in negotio conveniunt, neque injunctum, quod illam profecto commissa est, acquiescere potest. fol. 231.
- Cap. cxvi. Epistola, inquit, Heladii ad Alexandrum, indicans quod propter eum, qui facta est, causa prodicionem Cyprii, et ceteris plene. fol. 232.
- Cap. cxvii. Epistola, inquit, Maximini secunda Cilio ad Alexandrum, quae indicavit, quoniam convenientes circa quam definerunt de causa, quae agebatur. fol. 233.
- Cap. cxviii. Simodus Anazarbenis. Simodus Anazarbi secunda Cilio, qui per gratiam Dei in Anazarbo Metropoli commissa, interlocuta est, quae fol. 234 sunt.
- Cap. cxv. Epistola, inquit, Dei Amicissimi Heladii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, per quam indicavit, quod commissa est. fol. 235.

INDEX CAPITULI.

- Provincia Episcoporum, ad Augustas, quibus scripserunt in ultescenda
qua ab Antiocheno diversis victus in res committitur. fol. 278.
- Cap. CXXXVI. Epistola Alexandri Episcopi, respondentis super his Ioanne
Archi-Episcopo. fol. 280.
- Cap. CXXXVII. Epistola, inquit, Dorothei Metropolitani Mæsia, ad
Deo Amicissimum Alexandrum, Episcopum Euphratensis, & Theodoretum
fol. 283.
- Cap. CXXXVIII. Epistola, inquit, Theodoretus Episcopi ad Dorotheum
Mæsia Metropolitam. fol. 284.
- Cap. CXXXIX. Epistola, inquit, ejusdem ad Amicum Christi Constantinopolitani Orthodoxorum Populum, per quam eos hortatur ad penitentiam,
& circa dogmata Contrariorum penitentiam declarat. fol. 285.
- Cap. CXL. Sacra, inquit, a Ioanne Antiochia impetrata tam contra Deo
Amicissimum & Sanctissimum Episcopum Hierapoliis Alexandrum,
quam contra Helladium, & Maximinum, & Theodoretum, Deo Ami-
cissimos Episcopos. fol. 287.
- Cap. CXI. Epistola, inquit, Melitii ad Neotherium Comitem, qui
eum per litteras fuerat exhortatus, & admonuerat, ut Antiocheno reconciliaretur.
fol. 288.
- Cap. CXII. Rescriptum, inquit, publicatum, ut terminus eorum, quæ
scripta sunt ad Magnificentissimum Comitem & Vicarium Titum a Glo-
rississimo Magistro Militum Dionysio. fol. 291.
- Cap. CXIII. Epistola, inquit, Magnificentissimi Dionysii, Magistri
Militum, quam scripsit ad unumquemque Episcoporum, qui nominantur
in Sacra, ut aut consentirent his, quæ ab Antiocheno sunt gesta, & com-
municarent ei, aut ab Ecclesiis & civitatibus exirent. fol. 292.
- Cap. CXIV. Epistola, inquit, Helladii Episcopi ad Deo Amicissimum
Episcopum Meletium, quam scripsit inducens ei, quod sunt a Constanti-
nopolitani Mandata, & de his petens quæ essent gerenda Trallatibus.
fol. 293.
- Cap. CXV. Epistola, inquit, Deo Amicissimi & Sanctissimi Episcopi
Meletii ad Helladium, per quam rescripsit, quod neque ipse ab eis, quæ
semel pro placita sunt, absisteret, neque credere ullum esset his, qui illa
nunciaverint, dum per opera ipsa docuerint, quid propter tempus a Presb-
yteri suscitatis fautoribus. fol. 294.
- Cap. CXVI. Epistola Theodoretus, inquit, Episcopi ad Alexandrum Di-

INDEX CAPITUM.

- Amicissimum Episcopum, per quam significavit, quod magnificentissimus Comes Titus, & Sanctissimi Monachi insurrexerunt in eum per litteras, tanquam qui debebat pacem, communionemq, amplecti Antiocheni Ioannis.* fol. 296.
- Cap. CXLVII. *Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Theodoretum, quam rescripsit ad hac, qua ab illo sunt scripta, dirigens ei conditiones quasdam de ipso negotio.* fol. 298.
- Cap. CXLVIII. *Epistola, inquit Irenæus, ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam Theodoretus rescripsit significans ei, quod legerit directas sibi condiciones, & unam tanquam minus se bene habentem non probaverit.* fol. 301.
- Cap. CXLIX. *Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam denuò rescripsit Deo Amicissimo Theodoreto, dirigens ei & prooemium Synodicorum Procli.* fol. 303.
- Cap. CL. *Initium Synodica Ecclesia de Proclo facta.* fol. 305.
- Cap. CLI. *Epistola, inquit, Theodoretus ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit indicans, quod multa oportet cogitare de pace, & maxime quia certi essent, qui Thronis eorum insidiarentur.* fol. 306.
- Cap. CLII. *Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Theodoretum, quam rescripsit rogans quidem non sibi de eisdem fieri importunitatem, dirigens verò ei litteras à Constantinopoli Deo Amicissimi Monachi Parthenii.* fol. 307.
- Cap. CLIII. *Epistola, inquit, Parthenii Presbyteri & Archi-Mandrite, ad Deo amicissimum Episcopum Alexandrum.* fol. 308.
- Cap. CLIV. *Epistola, inquit, Deo amicissimi Episcopi Alexandri ad Acilinum Barbalissi Episcopum, qui indicaverat ei, quod multam instantiam sustineret Magnificentissimi Loci Servatoris Titi, his qui sunt in Castro mandantis, ut aut praparent eum introire ad Antiochenum, aut de eodem Castro propellerent.* fol. 310.
- Cap. CLV. *Epistola, inquit, Meletii ad Deo amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit cognoscens, quod post introitum Deo amicissimi Episcopi Theodoretus in Antiochiam commoti Cilices de rebus propositis diversa tractarent.* fol. 311.
- Cap. CLVI. *Epistola, inquit, Deo amicissimi Episcopi Alexandri ad Deo amicissimum Episcopum Meletium, quam scripsit, eum quidem ap-*
probens

INDEX CAPITUM.

probans pro tali constantia, reliquorum verò inconstantiam reprobans, & indicans persecutionem factam Deo amicissimo Episcopo Acilino.

fol. 313.

Cap. CLVII. Epistola, inquit, Hefychii Castabalenfis Episcopi ad Episcopum Meletium, indicans quod persuaso Antiocheno, ut in literis nihil superfluum poneretur, id est, de Nestorii depositione, Persona communicaverint hi, qui erant ex secunda Cilicia.

fol. 314.

Cap. CLVIII. Velut ut Anagnosticum, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Meletii ad Maximinum Episcopum Anazarbi.

fol. 315.

Cap. CLIX. Synodica, inquit, Maximini, & eorum qui erant ex secunda Cilicia, ad Antiochenum de communione. Et de Capitulu fecit ut hereticu mentionem.

fol. 318.

Cap. CLX. Epistola, inquit, Theodoreti Episcopi ad Helladium Tharsensem, qui ei scripserat, & direxerat literas, quæ à Constantinopoli venerant. Scripsit verò ei hortando eum, ut uniretur Antiocheno, firmans, quod à nemine cogeretur depositioni consentire Persona.

fol. 320.

Cap. CLXI. Epistola, inquit, ejusdem ad Cyrillum Adanensem, quam scripsit rogans & ipsum, ut pro pace satageret, confisus, quia nihil ab eo expeteretur, nisi sola communio.

fol. 322.

Cap. CLXII. Epistola, inquit, ejusdem ad Mocimum, Deo Amicissimum Oeconomum Hierapolitana Ecclesia, per quam significat quod in Antiochiam ingressus Ioanni collocutus sit, & ea de quibus agitur, decenter & optabiliter composuerit.

fol. 326.

Cap. CLXIII. Epistola, inquit, Meletii, quam scripsit ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, indicans quod communicaverint secunda Cilicia Sacerdotes, prima verò eos sequi potius vellent.

fol. 327.

Cap. CLIV. Epistola, inquit, Helladii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quæ indicavit, quod secundi quidem Cilices communicaverint, compellatur verò & ipse ab omni Clero, & Episcopis Provincia sua, Antiocheno conjungi, dicentibus sibi prefatu, ne deteriora mala contingant his, quibus nunc coarctatur Ecclesia.

fol. 328.

Cap. CLXV. Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam Tharsensi rescripsit, vituperans quidem Scripta ipsius, admonens verò eum, ne desereret ea, quæ semel Deo amabiliter iudicasset.

fol. 330.

Cap. CLXVI. Epistola Theodoreti, inquit, Episcopi ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit postquam ingressus Antiochiam

Ioanni

INDEX CAPITUM.

- Ioanni est collocutus, & prafatus Senex Deo Amiciffimus ejus, id est, Theodoreti, colloquium non est paffus ulterius.* fol. 334.
- Cap. CLXVII. *Epiftola, inquit, Deo Amiciffimi Epifcopi Alexandri, qua respondit indicans quidem cauffas, qua id non finerent fieri, rogans verò ne ob hoc fibi de cetero infaretur.* fol. 335.
- Cap. CLXVIII. *Epiftola, inquit, Theodoreti ad Deo Amiciffimum Epifcopum Alexandrum, qua significavit, quod Cilices & Ifauri fub fcriptis conditionibus Antiocheno fint adunati.* fol. 338.
- Cap. CLXIX. *Epiftola, inquit, Deo Amiciffimi Epifcopi Alexandri, quam refcripfit Deo Amiciffimo Epifcopo Theodoreto, infinuans quia nihil inter- effer apud fe, quod Cilices & Ifauri Antiocheno communicaffent, quando ipfe omnia fuffinere pro pietate delegerit.* fol. 339.
- Cap. CLXX. *Domino meo, & fecundam veritatem Deo Amiciffimo, atque Sanctiffimo Patri & Epifcopo Neftorio Theodoreto in Domino falutem.* fol. 341.
- Cap. CLXXI. *Epiftola, inquit, Meletii ad Deo Amiciffimum Epifcopum Alexandrum, qua fcripfit, quod hi quidem, qui erant ex fecunda Cilicia, communicaverint, alii verò Cilices & Ifauri fimiliter fint transgreffi, que pie judicaverunt olim.* fol. 345.
- Cap. CLXXII. *Epiftola Deo Amiciffimi Epifcopi Theodoreti ad Ioannem Antiochenum, cauffa Deo Amiciffimi Epifcopi Alexandri.* fol. 348.
- Cap. CLXXIII. *Domino meo per omnia Deo Amiciffimo, & Sanctiffimo Epifcopo Meletio Titus.* fol. 150.
- Cap. CLXXIV. *Domino meo per omnia Reverendiffimo, & Admirandiffimo, & Magnificentiffimo Tito Meletius.* fol. 351.
- Cap. CLXXV. *Epiftola, inquit, Zenobii Epifcopi Zephyrii ad Deo Amiciffimum Epifcopum Alexandrum, infinuans exiffe ab Ecclefia Deo Amiciffimum Epifcopum Meletium.* fol. 156.
- Cap. CLXXVI. *Piffimè & Amatoribus Chrifti Imperatoribus noftris, Flavii Theodofio & Valentiniano, Triumphatoribus, Victoriis, Auguftis, poftulatio & deprecatio à Ioanne Antiochena Dei Ecclefia Epifcopo.* fol. 357.
- Cap. CLXXVII. *Epiftola, inquit, Deo Amiciffimi Epifcopi Meletii ad Deo Amiciffimum Alexandrum, quam fcripfit, poftquam militum fuperventu expulfus eft.* fol. 359.
- Cap. CLXXVIII. *Epiftola, inquit, Deo Amiciffimi Epifcopi Alexandri*

INDEX CAPITUM.

- ad Meletium Deo Amicissimum Episcopum, quam rescripsit ad prefatas
litteras post exitum ejus. fol. 361.
- Cap. CLXXIX. Interpretatio, inquit, Præcepti Magistri militum Dionysii, quam scripsit ad Clarissimum Iudicem secunda Cilicia. fol. 363.
- Cap. CLXXX. Domino meo Deo Amicissimo, & Sanctissimo, inquit, Patri Alexandro Episcopo Titus. fol. 364.
- Cap. CLXXXI. Domino, inquit, meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Patri Episcopo Alexandro Dionysius. fol. 365.
- Cap. CLXXXII. Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam rescripsit ad litteras superscriptas, in causa eadem suum demonstrans Propositum. fol. 366.
- Cap. CLXXXIII. Flavius Titus, Gloriosissimus Comes Devotissimorum Domesticorum, implens locum Magistri militia Potestatis, Flavio Lybiano, Clarissimo Præsidi Euphratesia Provincia. fol. 367.
- Cap. CLXXXIV. Relatio, inquit, Lybiani Euphratesia Iudicis ad Magnificentissimum Vicarium Titum. fol. 369.
- Cap. CLXXXV. Relatio, inquit, secunda Euphratesia Iudicis, qui perturbationem civitatis agnoscens propter exitum Sanctissimi Episcopi Alexandri factam, direxit Magnificentissimo Comiti Orientis, transmittens & Populi acclamationes, tam ad se, quam ad Magnificentissimum Comitem Titum factas, & ad ipsum quoque Antiochia Præsulem. fol. 370.
- Cap. CLXXXVI. His Irenæus illa subjecit. Idè posuimus, ne quis miretur, cur hic voces Populi minimè scripserit. fol. 372.
- Cap. CLXXXVII. Hypomnesticum Deo Amicissimo Clero Hierapolitano, & Christi Amatoribus Plebibus, ab Ioanne. fol. 373.
- Cap. CLXXXVIII. Interpretatio, inquit, Sacra, qua promulgata est Magnificentissimus & Gloriosissimis Præfectis de exilio in Petram Magnificentissimi Comitis Irenæi. fol. 375.
- Cap. CLXXXIX. Interpretatio, inquit, præfati Præcepti. fol. 376.
- Cap. CXC. Quanti, inquit, à Sanctis Ecclesiis exierunt, nolentes suam conscientiam vulnerare, neque acquiescere Factis Cyrilli, seu ejus sustinere communionem. fol. 377.
- Cap. CXCI. Lex qua contra Nestorium propoſita est. fol. 379.
- Cap. CXCI. Religiosis & Piissimis Imperatoribus nostris, dignè honoratis à Deo, Theodosio & Valentiniano Augustis, Helladius, Cyrillus, Valentinus, Mithodorus, Iatianus, Episcopi prima vestra Cilicia. fol. 380.
- Cap.

INDEX CAPITUM.

- Cap. CXCIII. Domino meo Deo Amicissimo & Sanctissimo Episcopo Nestorio Helladius in Domino salutem. fol. 382.
- Cap. CXCIV. Epistola, inquit, Cyrilli ad Aristolaum Tribunum, quam scripsit rogante Beroniciano Episcopo Tyri, formas dans anathematismi, qui ab eis fieri debuisset. fol. 385.
- Cap. CXCV. Idem Irenæus, ubi propter ista injuriavit Orientis Episcopos, ait: Epistola Cyrilli ad Ioannem Antiochenum, per quam causatur, quod Orientales anathematizassent quidem Nestorium, sed eadem, qua & ille, illi predicarent. Formas autem & quomodo de cætero Anathematismus expeti debeat. fol. 387.
- Cap. CXCVI. Epistola scripta Proclo Constantinopolitano Episcopo ab Orientali Concilio pro Theodoro & Diodoro, quondam Episcopis. fol. 391.
- Cap. CXCVII. Epistola Ioannis ad Proclum, per quam gloriatur, quod totum perverterit Orientem. Et Personam verò in ipsis literis accusavit. fol. 392.
- Cap. CXCVIII. Epistola, inquit, Cyrilli ad Imperatorem, accusantis contra eos, qui circa Antiochenum Ioannem, eò quod quasi anathematizare, inquit, visi Nestorium, ea ipsa sentiunt, qua & ille, eò quod Theodori & Diodori Scripta mirentur. fol. 396.
- Cap. CXCIX. Pars, inquit, Theodoti Ancyra ad Sanctum Vitalem Monachum, qui erat in Cappadocia. fol. 400.
- Cap. CC. Pars, inquit, Epistola Rabbula Edeffeni, scripta ad Ægyptum, significans quod qui ab eis oppugnabatur, id est, Nestorius eos qui circa Beatum Theodorum secutus, sic usus est coram Ecclesia doctrinæ. fol. 401.
- Cap. CCI. Epistola Eutherii, quondam Thyanensis Episcopi, ad Alexandrum Hierapolitanum, contra pacem scripta Ecclesia Dei, qua facta est inter Cyrillum & Ioannem Episcopum. fol. 403.
- Cap. CCII. Presbyter Claudianus. fol. 416.
- Cap. CCIII. Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo, Patri Patrum, & Archi-Episcopo Maximiano Epiphanius tuus. fol. 417.
- Cap. CCIV. Domino meo Dilectissimo Fratri, & Comministro Donato Cyrillus in Domino salutem. fol. 421.
- Cap. CCV. Epistola ejusdem ad Acacium Melitenensem Episcopum. fol. 424.
- Cap. CCVI. Epistola quadam Lamponi Presbytero & Clericis. fol. 427.

* * * * *

Cap.

INDEX CAPITUM.

- Cap. CCVII. *Epistola ejusdem Ioanni Episcopo Antiocheno.* fol. 428.
- Cap. CCVIII. *Epistola ejusdem Maximo, Ioanni, Thalasso, Presbyteris & Archi-Mandritis.* fol. 429.
- Cap. CCIX. *Ejusdem Cyrilli Epistola Aristolao Tribuno & Notario.* fol. 431.
- Cap. CCX. *Hanc sequitur illa, quam & Irenaeus posuit, ab eodem Cyrillo ad Aristolaum scriptam. Epistola ejusdem Ioanni Antiocheno contra Theodoretum.* fol. 433.
- Cap. CCXI. *Epistola ejusdem Mesao Episcopo Antaradi.* fol. 434.
- Cap. CCXII. *Epistola ejusdem Acacio Melitenensi.* fol. 435.
- Cap. CCXIII. *Epistola Acacii Melitenensis ad Cyrillum post Synodum Ephesi habitam.* fol. 436.
- Cap. CCXIV. *Epistola ejusdem ad Successum Episcopum Dio-Casarea, Isauria Provincia.* fol. 437.
- Cap. CCXV. *Epistola secunda ejusdem Sanctissimi Cyrilli Episcopi Alexandriae ad eundem Sanctissimum Episcopum Dio-Casarcensem Isauria.* fol. 444.
- Cap. CCXVI. *Exemplar ab Hypatia, qua Philosophiam docebat in Alexandria, ad Beatum Cyrillum Episcopum in Dypitchis.* fol. 449.
- Cap. CCXVII. *Cyrilli Archi-Episcopi Alexandriae ex Sermone de fide, cujus initium hoc proœmium.* fol. 450.
- Cap. CCXVIII. *Ejusdem ex interpretatione Epistola ad Hebraeos.* fol. 451.
- Cap. CCXIX. *Epistola Imperatoris Theodosii ad supra scripta.* fol. 452.
- Cap. CCXX. *Epistola, inquit, Tractoria, sive Generalis, à Sanctissimo & universo Concilio.* fol. 453.
- Cap. CCXXI. *Similiter ex antiquo Acametenensi Codice transtuli, qua ita prænотatur, Confessio fidei Acacii Episcopi Berrhae.* fol. 455.
- Cap. CCXXII. *Epistola Eutychetis haeretici; ubi scribens ad Papam urbis Romae Leonem negat in Christo duas naturas, id est, Divinitatis & humanitatis.* fol. 459.
- Cap. CCXXIII. *Item verba Eutychetis.* fol. 461.
- Cap. CCXXIV. *Exemplar Iulii Episcopi Urbis Romae, ut asserunt Eutychis Scripta, ad Dionysium Episcopum, cujus sensu ductus ipse Eutyches decedit in errorem.* fol. 462.
- Cap. CCXXV. *Exemplar Epistola tacito nomine facta ad quemdam Senem,*

INDEX CAPITUM.

nem, cupientem scire, quid contrarium Catholica fidei senserit Euthyches.

fol. 464.

Cap. CCXXVI. Commonitorium Pape Celestini Episcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem.

fol. 476.

Cap. CCXXVII. Tituli Decretorum Hilari Pape.

fol. 471.

Cap. CCXXVIII. Concilium Neapolitanum.

fol. 482.

Extractum ex Volumine seu Codice sic intitulo; Memoria di cose appartenenti alla Reverenda Camera Apostolica con altri particolari, & utili, è curioso, cavato è rescritto da un libro intitulo,

DE DOMO REGIA FRANCORUM. fol. 490.

FINIS.

EGO infra scriptus Ordinis Erem. S. P. AUGUSTINI in Belgicæ Prior-Provincialis, permitto, ut ad Ephesinum Concilium variorum Patrum Epistola: Commonitorium Papæ Celestini &c. per Adm. R. & Exim. P. M. CHRISTIANUM LUPUM Ipresem, Ex-Provincialem concinnata, typis mandentur. Antuerpiæ in Conventu omnium Sanctorum 18. Decemb. 1681.

F. JOANNES SMIDTS.

Judicium D. Professoris D^N BOIS.

CUM placuerit Supremo Brabantix Senatui requirere judicium meum super Libro, cui titulus, *Ad Ephesinum Concilium variorum Patrum Epistola, ex Manuscripto Codice Casinensis Bibliotheca desumpta per F. CHRISTIANUM LUPUM Sac. Theologia Doctorem, Professorem Reginum &c. nunc primum in lucem edita*, declaro me iterato legisse, tam ea, quæ ab Orthodoxis, quam quæ ab Heterodoxis, eorumque Fautoribus scripta sunt; & quod utiliter publicæ luci dabuntur, tum ad magis percipiendam, quam Orthodoxi tradiderunt, veritatem, tum ad Heterodoxorum versutias, calumnias, pertinaciamque plenius detegendam. Datum Lovanii die 16. Decembris 1681.

NICOLAUS DU BOIS Sacrarum
Litterarum Primarius Professor &c.

Errata sic corrige in Tomo Primo.

Folia 89. linea 6. deſtetum lege decretum. f. 132. l. 26. Patri l. Patrum. f. 173. l. 13. intellectum l. intellectum. f. 174. l. 20. addimento l. additamento. f. 186. l. 2. canem l. carnem. f. 199. l. 22. vorò nunc l. verò nunc. f. 200. l. 34. Chriftianæ l. Chriftianæ. f. 28. l. 30. mixillis l. maxillis. f. 350. l. 14. ſanari l. ſalvari.

VARIORUM

VARIORVM PATRV EPISTOLÆ,

CAPUT PRIMVM.

*Reverendissimo & Deo Amantissimo Communiſtro Neſto-
rio Cyrillus, & quæ convenit in Alexandria ex
Ægyptiaca Diœceſi ſynodus, in Domino
ſalutem.*

Salvatore nostro dicente apertè, *Qui amat Patrem* Matth. 10.
aut Matrem plusquàm me, non est me dignus, & qui
amat Filium aut Filiam super me, non est me dignus, quid
patiamur nos, qui à tua Reverentia exigimur te
diligere super omnium nostrorum Salvatorem
Christum? Quid nos in die Judicii juvare pote-
rit, aut quam reperiemus excusationem, qui si-
lentio ita longo honoravimus in factis à te contra ipsum blasphem-
iis? Et si quidem temetipsum solum læderes talia sapiens &
docens, minor utique cura esset. Quoniam verò omnem scan-
dalizasti Ecclesiam, & insolitæ ac peregrinæ Hæresis ferment-
um iniecisti Populis, & non ibidem solummodo constitutis, sed
enim & his qui ubique sunt, delati namque sunt tuarum exposi-
tionum Codices, qualis jam nostræ taciturnitati sufficiet sermo?
Aut quomodò non necessarium est meminisse dicentem Chri-
stum: *Non puteris quia Pacem veni mittere super terram; non enim veni* Matth. 10.
mittere Pacem, sed gladium. Veni enim dividere hominem contra Patrem
suum, & Filiam contra Matrem suam? Cum enim fides læditur, ha-
betur quidem irrita & fallax Parentum Reverentia. Quiescat
autem & quæ in filios est & fratres, affectionis Lex: Et piis jam
melior sit mors quam vita, ut meliorem resurrectionem increa-
mur,

H. br. 11

mur, secundum quod scriptum est. Ecce igitur simul cum Sancta Synodo, quae in Magna Roma est congregata, praesidente Sanctissimo & Dei colentissimo Fratre & Communiistro nostro Celestino Episcopo, & tertia te hac contestamur Scriptura, persuadentes desistere a tam diffornibus & distortis Dogmatibus, quae sapientia & doctores; praeligere autem rectam fidem, quae Ecclesiis ab initio tradita est per Sanctos Apostolos & Evangelistas, qui & perspectores & ministri Verbi facti sunt. Aut si hoc non egerit tua Reverentia secundum definitas inducias in litteris memorati Sanctissimi & Reverendissimi Romanorum Episcopi, & Communiistri nostri Celestini, cognosce te ipsum nullam sortem habentem nobiscum, neque locum, sive portionem in Sacerdotibus Dei & Episcopis. Non enim possibile est nos despiciere Ecclesias sic perturbatas, & scandalizatos Populos, & rectam fidem abjuratam, & dissipatos a te greges, quos salvare debueras, si quidem esses secundum nos rectae gloriae Amator, Sanctorum Patrum investigans Pietatem. Omnibus autem, qui a tua Reverentia separati sunt propter fidem, vel depositi, tam Laicis quam Clericis, Communicatores sumus omnes. Nec enim aequum est recta sapere cognoscentes tuis laedi sententiis, quia tibi beneficientes contradixerunt. Hoc enim ipsum indicasti in epistola, quae scripta est a te ad Magnae Romae Sanctissimum Coepiscopum nostrum Celestinum.

Non sufficiet autem tuae Reverentiae confiteri solum Fidei Symbolum, quod in tempore expositum est per Sanctum Spiritum a Sancta & Magna Synodo, tunc in tempore congregata in Nicaea. Intellexisti enim & interpretatus es hoc non recte, distorti autem magis, quamvis confitearis vocem sermone; sed hoc consequens est ut in scripto, & cum iurejurando confitearis, quia & anathematizas tua prava & prophana Dogmata, sapientia autem & docebis quae & nos omnes, & qui in Occidente, & in Oriente Episcopi, & Doctores, & populi Praepositi. Consensit autem & Romana Sancta Synodus, & nos omnes, ut recta habentibus & irreprehensibiliter epistolis ad tuam Reverentiam scriptis ab Alexandrinorum Ecclesia. Subdidimus autem & his literis nostris, quae te oporteat sapere & docere, & a quibus abstinere convenit.

Hæc

Hæc enim Ecclesiæ Catholicæ & Apostolicæ est Fides, cui consentiunt omnes, quique in Occidente sunt, & qui in Oriente Orthodoxi Episcopi.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, visibilium invisibiliumq; factorem. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei, uatum de Patre, Unigenitum, hoc est, de substantia Patris. Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero: Natum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, quæ in Cælo & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & humanatus. Passus, & resurrexit tertia die secundum Scripturas. Adscendit ad Cælos, & sedet ad dexteram Patris. Venturus iudicare vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum. Eos autem qui dicunt, Erat aliquando quando non erat, & quia ex non exstantibus factus est, aut ex alia substantia vel substantia, dicentes esse aut vertibilem, aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Sequentes autem ubique Sanctorum Patrum Confessiones, quas fecerunt loquente in eis Spiritu Sancto, & intelligentiæ, quæ in eis est, investigantes intentionem, & quasi per Regiam viam incedentes, dicimus quia ipse Unigenitus Dei Sermo, qui ex ipsa natus est Patris substantia, ex Deo vero Deus verus, lumen de lumine, hic per quem omnia facta sunt, quæ in Cælo, & quæ in terra, propter salutem nostram descendens, & semetipsum deprensus in exinanitionem, incarnatus & inhumanatus est. Hoc est, Carnem accipiens à Sancta Virgine, & suam eam faciens ex vulva, secundum nos pertulit nativitatem, & processit homo ex muliere, non hoc quod erat amittens, sed licet factus sit in assumptione Carnis & Sanguinis, etiam ita permanens quod erat. Deus videlicet naturâ & veritate. Sed neque Carnem dicimus in Deitatis verti naturam. Neque quidem in naturam Carnis ineffabilem Dei Verbi translatam naturam. Inconvertibilis enim est, & immutabilis omnino, idem ipse semper permanens secundum Scripturâs.

Cum videretur autem & puer, & in pannis existens, & in sinu enixæ Virginis, omnem implebat Creaturam ut Deus, & Confessor erat Genitori. Divinitas etenim sine quantitate & magnitudine est, & circumterminationem non sustinet. Uniri autem Carni secundum substantiam consentientes Verbum, unum adora-

mus Filium & Dominum Jesum Christum: Neque seorsim ponentes, & determinantes hominem & Deum, quasi conjunctos ad invicem dignitatis & auctoritatis unitione. Novitas enim vocum est hoc, & aliud nihil. Neque quidem Christum specialiter nominantes ex Deo Verbum, & similiter specialiter, velut Christum alterum, eum qui ex muliere, sed unum solum scientes Christum ex Deo Patre Verbum cum sua Carne. Tunc enim humanè junctus est nobiscum: Cum utique his, qui digni erant accipere, Spiritum daret ipse, & non ex mensura acciperet, sicut dicit Beatus Evangelista Joannes.

Joan. 3.

Sed neque illud dicimus, quia habitavit ex Deo Verbum quasi in homine communi, de Sancta Virgine nato, ut Deum ferens homo intelligatur Christus. Et si enim habitavit in nobis Verbum, dicitur verò & in Christo habitare omnis plenitudo Divinitatis corporaliter, sed tamen sentimus quia factus Caro non sicut in Sanctis habitare dicitur. Secundum parem modum circa eum quoque fieri definimus habitationem, sed unitus secundum naturam, & non in Carnem mutatus, talem facit habitationem, qualem utique habere dicitur & hominis anima ad proprium suum Corpus. Unus igitur Christus, & Filius, & Dominus, non ut conjunctionem quamdam simpliciter in unitione dignitatis vel etiam auctoritatis habens homo ad Deum: Non enim unit naturas par honor. Etenim Petrus & Joannes pares honore quidem ad invicem sunt, secundum quod Apostoli & Sancti Discipuli, attamen non unus sunt, sed duo. Neque quidem secundum appositionem conjunctionis intelligimus modum. Non sufficit enim hoc ad adunationem naturalem. Neque quidem quasi secundum participationem affectualem, sicut & nos adhærentes Domino, secundum quod scriptum est, *Unus spiritus sumus ad eum*. Magis autem conjunctionis nomen recusamus: Utpote non idoneum existens significare unitiorem. Sed nec Deum nec Dominum Christi ex Deo Patre Verbum nominamus: Ne rursus apertè fecerimus individuum Christum, & Filium, & Dominum. Et blasphemiae crimen incurramus, Deum suum & Dominum facientes eum. Unitus enim, sicut jam prædiximus, Dei Sermo Carni secundum subsistentiam Deus quidem est omniū, Dominator enim

1. Cor. 6.

enim Universitatis. Neque verò ipse sibi servus est, neque Dominus factus est. Magis autem & impium ita dicere vel sapere. Ait quidem Deum suum Patrem, cum certè sit Deus natura, & ex substantia ejus; sed non ignoramus, quia cum sit Deus, & homo factus est sub Deo, secundum legem quæ concedet humanam naturam. Ipse verò sibi quomodo fiet Deus aut Dominus? Ergò ut homo, & quantum attinet & decet ad exinanitionis mensuras, sub Deo nobiscum semetipsum ipse dicit. Sic factus est & sub Lege, cum locutus ipse sit Legem, & Legislator existens, ut Deus.

Recusamus autem hoc dicere super Christo: *Propter eum, qui induit, eum, quem induit, veneror. Propter eum, qui est invisibilis, adoro illum qui videtur.* Pavore plenum est super hæc etiam illud dicere: *Ille, qui assumptus est, ei qui assumpsit, coappellatur Deus.* Qui enim hæc dicit, secat naturas in duos Christos, & hominem statuit per partem specialiter, & Deum similiter. Evidenter enim denegat unionem, secundum quam, non ut alter alteri coadoratur quispiam, neque quidem coappellatur Deus, sed unus intelligitur Christus Jesus, Filius Unigenitus, una adoratione adorandus cum sua Carne.

Confitemur autem, quia ipse ex Deo Patre natus Filius, & Deus unigenitus, licet secundum naturam suam existens impassibilis, Carne passus est pro nobis secundum Scripturas. Et erat in crucifixo Corpore suæ Carnis inseparabiliter proprias faciens passiones: Gratiâ autem Dei pro omnibus gustavit mortem, dâns ei suum Corpus, quamvis secundum naturam existens vita & ipse sit resurrectio. Ut enim ineffabili virtute conculcans mortem, utique primum quidem suam Carnem, quâ fieret primogenitus ex mortuis, & Primitiæ dormientium, iterque ut faceret hominis naturæ ad incorruptionis recursum, gratiâ Dei, sicut diximus nuper, pro omnibus gustavit mortem, Triduanus etiam revixit, expolians Infernum. Unde licet dicatur per hominem facta resurrectio mortuorum, sed intelligimus hominem factum ex Deo Verbum, & solutam esse per eum mortis potestatem. Veniet autem in tempore, ut unus Filius & Dominus in gloriâ Patris, ut judicet mundum in Justitia, sicut scriptum est.

Necessario verò & illud adjiciamus. Annuntiantes enim secundum Carnem, mortem Unigeniti Filii Dei, hoc est, Jesu Christi, & ex mortuis resurrectionem, & ad Caelos adscensionem confitentes, sine sanguine in Ecclesiis celebramus Sacrificium. Accedimus etiam in mysticas Benedictiones, & sanctificamur participes effecti Sanctæ Carnis, & pretiosi Sanguinis omnium nostrorum Salvatoris Christi. Et non ut Carnem communem accipientes: Absit. Neque quidem ut Viri sanctificati, & conjuncti Verbo secundum unionem dignitatis, vel etiam quasi inhabitationem Divinam habentis, sed ut vivificatoriam verè, & propriam ipsius Verbi. Vita enim existens secundum naturam ut Deus, quoniam factus est ad suam Carnem, vivificatoriam eam ostendit. Quare licet ad nos dicatur, *Amen dico vobis, nisi manducaveritis Carnem Filii hominis, & biberitis ejus sanguinem*, non ut hominis secundum nos uniuscujuslibet & hanc esse æstimavimus. Quomodo enim hominis Caro vivificatoria erit secundum naturam suam? Sed ut propria verè facta ejus, qui propter nos & Filius hominis factus est appellatus.

Evangelicæ autem Salvatoris nostri voces nec subsistentiis duabus, neque quidem personis dividimus: Nec enim est duplex unus & solus Christus, licet ex duabus intelligitur & diversis rebus unionem impartibili coadunatus. Sicut certè homo ex anima intelligitur & Corpore, & non duplex magis, sed unus ex utrisque. Humanas etiam ad hoc & Divinas voces ab uno dici certi sumus, sapientes rectè. Quando enim Deus decibilibiter dicit

Joan. 14. 10

de semetipso, *Qui videt me, videt & Patrem*, & *Ego & Pater unum sumus*; Divinam ejus & ineffabilem sentimus naturam, secundum quam & unum est ad suum Patrem propter identitatem substantiæ, imago, & figura, & splendor gloriæ ejus. Quando autem

Joan. 8.

humanitatis mensuram non exhonorans, Judæos alloquitur, *Modo me queritis occidere, hominem qui veritatem vobis locutus sum*, iterum nihilominus eundem, qui est in æqualitate & similitudine Patris, Deum Verbum & ex humanitatis ejus mensuris agnoscimus. Si enim est necessarium credere, quia Deus existens naturæ factus est Caro, vel homo animatus animâ rationali, qualem utique habebit rationem vereri quempiam in vocibus ejus, si fa-

etæ sunt hominem condecetes? Si enim recusaret hominem decentia verba, quis fuit qui coëgit cum fieri secundum nos hominem? Qui verò deposuit semetipsum in spontaneam exinanitionem, quam ob causam recusaret exinanitionem decentes sermones? Personæ autem uni eas, quæ sunt in Evangeliiis, omnes applicamus voces subsistentiæ unius Verbi Incarnati. Unus enim est Dominus Jesus Christus secundum Scripturas.

Si autem vocatur & Apostolus & Pontifex Confessionis nostræ, ut sacrificans Deo & Patri, quæ ex nobis est, sibi & per se Deo & Patri oblatam Fidei confessionem, necnon & Sancto Spiritui, iterum ipsum esse dicimus ex Deo secundum naturam Unigenitum, & non homini impertiemus præter ipsum alteri vel Sacerdotii nomen, vel ipsam verò rem. Factus est enim Mediator Dei & hominum, & Conciliator ad Pacem, semetipsum consecrans in odorem suavitatis Deo & Patri. Nam & dicebat: *Holocaustum nata pro peccato non postulasti. Corpus autem perfecisti mihi.* Psal. 39.
Tunc dixi, Ecce venio. In Capite libri scriptum est de me facere, Deus, voluntatem tuam. Oblavit enim pro nobis in odorem suavitatis proprium Corpus. Et non magis pro se. Qualiter enim utique indigeret oblatione vel sacrificio pro se, potior existens ab omni peccato, ut Deus? Si enim omnes peccaverunt, & egent gloria Dei, secundum quod facti sumus nos prompti ad transgressionem, & ægrotavit humana natura in peccato, ipse verò non ita, & eguimus ob hoc gloriam ejus, quomodo jam erit ambiguum, qui mactatus est propter nos, & pro nobis Agnus Dei verus? Et dicere quod obtulit semetipsum pro se & pro nobis, exors erit nullomodo ab impietatis criminibus. Deliquit enim nullo modo, neque fecit peccatum. Quam ergo eguit oblatione, peccato non existente, pro quo utique fieret? Et valde congruè.

Cum autem dicit de Spiritu, *Ille me clarificabit,* intelligentes Joan. 16.
 rectè non ut gloriam indigentem alterius dicimus unum Christum & Filium à Sancto Spiritu gloriam accipere, quia nec potior eo & supra eum Sanctus Spiritus est. Quoniam autem ad demonstrationem suæ Divinitatis utebatur suo spiritu ad magnas operationes, glorificari se ab eo dicebat. Velut si quispiam eorum, qui secundum nos sunt, dicat de infusa sibi fortitudine, vel discipli-

ciplina, vel de quolibet: *Quia glorificabit me.* Si enim & est in subsistentia Spiritus specialis, vel certè intelligitur per se, secundum quod Spiritus est, & non Filius, sed tamen est non alienus ab eo. Spiritus enim Veritatis nominatur, & est Spiritus Veritatis, & profluit ab eo, sicut denique & ex Deo Patre. Operatus est enim Spiritus & per manus Sanctorum Apostolorum mirabilia post adscensum Domini nostri Jesu Christi ad Caelos, & glorificavit eum. Creditus est enim, quia Deus secundum naturam est. Iterum ipse est operatus per suum Spiritum. Propter hoc & dicebat: *Quia de me accipiet, & annuntiabit vobis.* Et non uspiam dicimus: Quia ex participatione Spiritus est sapiens & potens. Undique enim perfectus est, & non indigens omni bono. Qui autem Patris Virtutis & Sapientiæ, hoc est, Filii Spiritus est, ipsa in se Sapientia est & Virtus.

Joan. 16.

Quoniam verò Deum adunatum Carni secundum subsistentiam Sancta Virgo genuit Carnaliter; hinc & Dei Gentricem esse eam dicimus: Non quasi natura Verbi subsistendi initium habente de Carne, *Erat enim in Principio Verbum, & Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Deum,* & ipse est sæculorum factor, Consempiternus Patri, & omnium Opifex; sed sicut jam prædiximus, quoniam secundum subsistentiam uniens sibi illud humanum; & ex ipsa vulva nativitatem sustinuit Carnalem, non ut indigens necessariò, seu propter suam sempiternam naturam, etiam in tempore & ultimis sæculi temporibus nativitate, sed ut ipsum essentia nostræ benedicat initium, & pariente muliere adunatum cum Carni, quiescat jam, quæ contra omne genus humanum, maledictio transmittens ad mortem de terra nostra Corpora, & illud quod est, *In tristitia paries filios,* per ipsum destructum verè ostenderet. Quod Prophetæ voce dictum est: *Ab sorpta est mors pravalens.* Et iterum: *Abstulit Deus omnem lachrymam ab omni facie.* Propter enim hanc causam dicimus eum dispensativè & ipsas benedixisse Nuptias, & perrexisse vocatum in Cana Galilææ simul cum Sanctis Apostolis.

Genes 3.

1. Cor 15.

Apostol 21.

Hæc sapere docti sumus tam à Sanctis Apostolis, quam Evangelistis, & ab omni à Deo inspirata Scriptura: Et ex Beatissimorum Patrum vera Confessione. Hæc omnia & tuam Reverentiam
con-

confiteri oportet, & consentire sine dolo aliquo. Quæ verò sint necessaria ut anathematizet tua Reverentia, subiecta sunt huic nostræ Epistolæ.

ANATHEMATISMUS PRIMUS.

Si quis non confitetur Deum esse secundum veritatem Emmanuel, & propter hoc Dei Genitricem Sanctam Virginem (genuit enim Carnaliter Carnem factum ex Deo Verbum) Anathema sit.

ANATHEMATISMUS II.

Si quis non confitetur Carni secundum subsistentiam unitum ex Deo Patre Verbum, unumque esse Christum cum sua Carne, eundem videlicet Deum simul & hominem, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS III.

Si quis in uno Christo dividit subsistentias post adunationem, solâ copulans eas conjunctione, quæ secundum dignitatem vel authoritatem est, vel secundum potentiam, & non magis concursu secundum adunationem naturalem, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS IV.

Si quis personis duabus vel subsistentiis vel eas, quæ sunt in Evangelicis & Apostolicis Scripturis, impertit voces, aut de Christo à Sanctis dicta sunt, aut ab ipso de se, & quasdam quidem velut homini præter illud ex Deo Verbum specialiter intellecto applicat, quasdam verò velut Deo decibiles soli ex Deo Patre Verbo, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS V.

Si quis audet dicere Deum ferentem hominem Christum, & non magis Deum esse secundum veritatem, ut Filium unum, &

naturam, secundum quod factum est Caro Verbum, & communicavit similiter nobis Carne & Sanguine, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VI.

Si quis dicit Deum vel Dominum esse Christi ex Deo Patre Verbum, & non magis eundem confitetur Deum simul & hominem, utpotè facto Carne Verbo secundum Scripturas, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VII.

Si quis dicit sicut hominem factum esse à Dei Verbo Jesum, & Unigeniti gloriâ circumactum esse, tanquam altero præter eum existente, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VIII.

Si quis audet dicere assumptum hominem coadorati oportere Deo Verbo, & conglorificari, & coappellari Deum, quasi alterum alteri, id enim quod est, Co, semper quoties additur, hoc quod intelligit, cogit; & non magis una adoratione honorificat Emmanuel, & unam ei glorificationem adhibet, secundum quod factum est Caro Verbum, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS IX.

Si quis dicit unum Dominum Jesum Christum glorificatum à Spiritu, quasi alienâ virtute illa, quæ per eum est, utentem, & ab eo accipientem operari posse, & contra Spiritus immundos, & ad implenda in homines Dei miracula, & non magis proprium ejus dicit Spiritum, per quem & operatus est Dei signa, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS X.

Pontificem vel Apostolum Confessionis nostræ factum Christum

stum Divina Scriptura dicit, obtulisse etiam pro nobis semetipsum in odorem suavitatis Deo & Patri. Si quis ergò Pontificem dicit & Apostolum nostrum fieri non ipsum ex Deo Verbum, quando factum est Caro, & secundum nos homo, sed quasi alterum præter ipsum specialiter hominem ex muliere: Aut si quis dicit & pro se obtulisse oblationem, & non magis pro nobis solis (nec enim indiguit Sacrificio, qui nescit peccatum) Anathema sit.

ANATHEMATISMUS XI.

Si quis non confitetur Domini Carnem Vivificatoriam esse, & propriam ejus Verbi, quod ex Deo Patre est, sed velut alterius præter ipsum, copulati quidem ei secundum dignitatem, aut quasi solummodò Divinam habitationem habentis, & non magis Vivificatoriam, sicut diximus, quia facta est propria Verbi, omnia vivificare valentis, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS XII.

Si quis non confitetur Dei Verbum passum Carne, & Crucifixum Carne, & quia mortem gustavit Carne, factum etiam primogenitum ex mortuis, secundum quod vita est, & vivificans ut Deus, Anathema sit.

Data mense Novembri, die trigesima, indictione decimâ tertiâ.

In Acamitenfium jacet XCI.

naturam, secundum quod factum est Caro Verbum, & communicavit similiter nobis Carne & Sanguine, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VI.

Si quis dicit Deum vel Dominum esse Christi ex Deo Patre Verbum, & non magis eundem confitetur Deum simul & hominem, utpotè facto Carne Verbo secundum Scripturas, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VII.

Si quis dicit sicut hominem factum esse à Dei Verbo Jesum, & Unigeniti gloriâ circumactum esse, tanquam altero præter eum existente, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS VIII.

Si quis audet dicere assumptum hominem coadorari oportere Deo Verbo, & conglorificari, & coappellari Deum, quasi alterum alteri, id enim quod est, Co, semper quoties additur, hoc quod intelligit, cogit; & non magis una adoratione honorificat Emmanuelem, & unam ei glorificationem adhibet, secundum quod factum est Caro Verbum, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS IX.

Si quis dicit unum Dominum Jesum Christum glorificatum à Spiritu, quasi alienâ virtute illa, quæ per eum est, utentem, & ab eo accipientem operari posse, & contra Spiritus immundos, & ad implenda in homines Dei miracula, & non magis proprium ejus dicit Spiritum, per quem & operatus est Dei signa, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS X.

Pontificem vel Apostolum Confessionis nostræ factum Christum

stum Divina Scriptura dicit, obtulisse etiam pro nobis semetipsum in odorem suavitatis Deo & Patri. Si quis ergò Pontificem dicit & Apostolum nostrum fieri non ipsum ex Deo Verbum, quando factum est Caro, & secundum nos homo, sed quasi alterum præter ipsum specialiter hominem ex muliere: Aut si quis dicit & pro se obtulisse oblationem, & non magis pro nobis solis (nec enim indiguit Sacrificio, qui nescit peccatum) Anathema sit.

ANATHEMATISMUS XI.

Si quis non confitetur Domini Carnem Vivificatoriam esse, & propriam ejus Verbi, quod ex Deo Patre est, sed velut alterius præter ipsum, copulati quidem ei secundum dignitatem, aut quasi solummodò Divinam habitationem habentis, & non magis Vivificatoriam, sicut diximus, quia facta est propria Verbi, omnia vivificare valentis, Anathema sit.

ANATHEMATISMUS XII.

Si quis non confitetur Dei Verbum passum Carne, & Crucifixum Carne, & quia mortem gustavit Carne, factum etiam primogenitum ex mortuis, secundum quod vita est, & vivificans ut Deus, Anathema sit.

Data mense Novembri, die trigesima, indictione decimâ tertiâ.

In Acemirensium jacet XCI.

CAPUT SECUNDUM.

.....77

*Epistola Sancti Ioannis Archi-Episcopi Antiochiæ ad
Orientales Episcopos de facta Pace universalis
Ecclesiæ, quam à Beati Cyrilli, ad Aca-
cium quæ nominatur, Epistola
nominauit.*

Obtinuit Pietas, & omnis Diaboli abscedat invidia. Et obtinuit, nullum locum de cætero admittens impudenter calumniari tentantibus expositionem Fidei Ecclesiæ Magistrorum. Obtinuit sic, quatenus pia Confessio Divinæ inhumanationis non aliter apud nos, & aliter alibi suscipi queat. Concurrimus enim ad invicem nos & Dominus meus Deo Amicissimus Cyrillus, unam & eandem Fidem secundum veram Evangeliorum regulam conservantes. Nihil enim medium, neque dubietate dignum in his, quæ ad nos de Fide per Epistolam scripsit, exposuit, sed omnia clarè atque aperte secundum nostras propositiones satisfactioni suæ, quam nobis direxit, intexit. Facta est igitur, propitiante Deo, per hæc una communio, & concordia omnium totius Orbis Ecclesiarum. Neque nobis subdolè accedentibus ad Ecclesiæ pacem, nec prædicto Amicissimo Viro contento extraneam nobis eloqui vocem, præter quam vult Scriptura Divina. Sic enim purè, mundèque, ac sine dolo dissolvit dubietatem, quæ inter nos erat, ut nullam relinqueret occasionem his, qui contra eum volunt de Divinis dissentire Dogmatibus.

Suscipiamus ergo, piæ Fidei consonantiam, & cum hac super eam Ecclesiæ pacem, non cedentes de reliquo illis, qui ex occasione pietatis Zelotas, ac studiosos nostri seipfos desiderant. Soluta est enim per gratiam Fidei universa dubietas, & contradictio, de dispensatione Domini secundum Carnem: Et quicumque

que volunt contendere, manifesti sunt, quod non hoc à principio vindicaverint, sed Ecclesiarum Dei concordia inviderint. Aliqui enim ex veritate Christum prædicant, aliqui verò ex contentione. Et scit hoc plus à me Religiositas Vestra. Erant enim & inter Adversarios, qui in utraque parte in Fidei expositione nutabant. Quorum mens quidem veritati acquiescebat; lingua verò & studium his, quæ sentiebant, res contrarias intendebant. Inimicitia enim & gratia serviebant, ut nos inventis occasionibus impugnarent.

Omnia hæc jam per Dei gratiam sunt extincta. Quæ enim nos dictavimus, quædam quidem in Epheso de recta fide componentes, quædam verò hic, id est, in Antiochia, tractatu inter nos habito hæc non solum suscepit Cyrillus Sanctissimus, sed & præveniendò laudavit, voces nostras sacratissimas nominans, & approbans atque confirmans. Juxta quas & ipse similia exposuit, contexens nobis Paternam traditionem; paulominus perire ab hominibus, ut ita dixerim, periclitatam: Secundum ipsam nobiscum, id est, cum Orientalibus consentiens, & sensus & rectæ Fidei expositionem; nihil medium, neque quod vel parvissimam dubitationem facere possit, in suis ad nos literis interponens; sed docens & illos, qui adhuc veritati resistunt, clarâ voce confiteri quidem differentiam naturarum, dividere verò Divinas voces similiter ut naturas, confessâ utique ab omnibus Unigeniti Filii Dei identitate Personæ.

Et credo, Deo Amicissimi Fratres, cum charta hæc fuerit destinata, sicut ipse promisit, his qui ubique sunt in orbe fidelibus, quia his quidem, qui bonæ voluntatis sunt, satisfiet, confusio verò nascetur incredulis, & convictioni ultimæ subjacebunt. Efficiet verò & illud Propheticum Dictum præsentibus quoque complerè temporibus, *Quia lingua mutorum discunt loqui disertè*, quibus est festinatio vel studium, ut abusi occasione Viri Sanctissimi omnia facillè credant, & illa universa confundant, quæcumque ad pia dogmata pertinent, & renovent immundi atque polluti Apollinarii impiam hæresim. Sed ut non prolixiora dicam, ipsum direxi vobis Epistolæ librum, in satisfactionis similitudine ab illo compositum, à nobis verò cum communione indubitatè sus-

ceptum : Quem, quod est amplius , & animati sumus pro reſtitu-
dine Fidei , & adjacet vobis , dilectiſſimi Fratres , legere , & ſa-
tis facere vobiſinectiſſis , & gloriam dare Sanctiſſimo Deo. In eo
Ægyptus quidem ea , quæ Orientis ſunt , Oriens verò ea , quæ
Ægypti ſunt , ſapit atque completitur. Generationibus enim ,
quæ poſt nos erunt , pia confeſſio transmittetur , quam proprio
ſanguine , ac multis valdè paſſionibus noſtris , per gratiam Dei ;
mundi ſervabimus. Permaſit ſcintilla Fidei , & Deo donante
æmporis permutationem , flammam pietatis erexit , ita ut lumine
Divinæ agnitionis eſſulgeant , tam qui illic ſunt , tam qui hic :
Immò verò , & qui in toto ſunt mundo fideles , quibus oratio ,
ut arbitror, votumque , ac deſiderium fuit, unam eandemque im-
petrare conſeſſionem , quæ poſt deſperationem eunctorum men-
tes erigeret.

Direxi verò Epistolam conjunctionis etiam cum Literis meis ,
quas ſcripſi ad ipſum Religioſum Cyrillum Epiſcopum , ut ag-
noſcatis quia non turpiter , neque ſerviliter intellectu pietatis
uſi ad hanc beatitudinem venimus paſſionum. Rogo igitur etiam
nunc Deum, rogo etiam vos, ut ei gloriam detis , & laborem no-
bis nullus de cætero ingerat , quos decet ut ædificemus , non ut
ea, quæ voluntate Domini benè ſunt, pervertamus.

CAPUT TERTIUM78

Epistola Nestorii, quam direxit Sancto Joanni Antiocheno Episcopo de Constantinopolitana Civitate, respondens ad ejus Epistolam, quam direxerat ei, antequam cum tertiis Literis Beati Cyrilli Epistolam Sancti Celestini Papæ Romanæ Urbis acciperet, id est, antequam fieret Sancta Synodus Ephesina.

*Deo Amantissimo & Sanctissimo Commministratori
Ioanni Nestorius.*

OMnem rem facilius contra me ab hominibus putabam moveri posse, potius quam calumniam, veluti de Pietate Fidei recta non saperem, qui usque hætenus propter pugnam, quam contra universos hæreticos habeo, multa millia hostilitatum contra me delector insurgere. Verumtamen & hanc tentationem oportet cum gaudio sustinere, quia & ipsa, si optimè vigilemus, ad pietatem nobis multam potest conferre fiduciam. Hoc verò quod nobis evenit, & ad illud proficit, ut clareret, quantum pro nobis tuâ Religiositas cogitet. Eâ enim, quæ ad nos nuper scripsistis, & ad Magnificentissimum Christi Amatorem Irenæum, Filium nostrum, insuper & ad Deo Amicissimos Episcopos Musæum & Helladium, sinceram circa nostræ Religiositatis dilectionem clariùs prædicavere, quam tuba. Nec non & quanta cura sit vobis pro quiete totius universalis Ecclesiæ, pro qua & nos habentes præcipuam curam, soli nobis contra reliquos universos assumere auctoritatem quodammodo
circa

circa hæc ipsa , quæ mota sunt , extremæ dementiæ , fraternitatis odii credimus rem.

Scientes quidem , quod sermo , quo dicitur *Theotocos* , à multis hæreticis assumatur ut suus. Retinentes verò , quia nonnulli , qui hic sunt , hanc vocem sumentes incautiùs , per hoc ipsum in hæreticas , & minimè pias cogitationes incidunt : Et præcipuè Arii & Apollinarii impiorum. Cognoscens igitur ex his , quæ scripsistis , ut dixeram ; tam Religiositatis tuæ benevolentiam circa nos , quam curam pro Dei Ecclesiis competentem , per has meas literas causæ , quæ mota est , certamen solvere festinavi apud amicam Deo Animam vestram , Domine. Et hoc innotescere intendimus , quia & ante tuæ Religiositatis literas , ut ita dixerim , solvi & ego ipse , respiciens quia oportebat ex deliberatione omnium nostrum consensù & unanimiter vocem , qua *Dei Genitrix* nominatur , exponere. Non ut vel ad modicum vocis hujus Confessio differretur , sed ut nulli eorum permitteretur occasio , qui quæ Dei sunt , minimè sapiunt , ut quasi pro hoc nostra si capiens verba Schisma contra Ecclesiam faceret.

Puto enim & tuam Religiositatem cognovisse , quia mox ut venimus huc , aliquos hic adversùm semetipsos eorum , qui ad Ecclesiam pertinent , seditiosè dissidentes invenimus , quorum aliqui quidem Sanctam Virginem *Theotocon* tantummodo nominabant , alii verò *Hominiis Genitricem*. Undè utramque partem ut diligenter colligerem , nullamque ovem , quò posset perire , despicerem , sicut ipsum hominem Dominum fecisse conspiciamus , *Christi* eam vocavimus *Genitricem* , ut hæc vox utrumque manifestè signaret , id est , Deum & hominem. Circa Evangelii voces volentibus concessi , ut piè *Genitricem* , vel *Particem Dei* Virginem nominarent , id est , neque circa Apollinarii , neque secundum Arii sensum , sed nec tanquam Divinitas Unigeniti ex S. Virgine sumpsisset initium , sed propter unionis rationem , quæ facta est ex ipso Angeli vocum principio , quas de Conceptione loquutus est.

Quæso igitur , ut quiescentes ab hujusmodi curis de causa præsentis , & scientes quia per gratiam Dei eadem & sapimus semper , & sapimus in his quæ ad pietatem Fidei pertinent , orate consuetè , ut & in his ipsis , & in omnibus reliquis à Domino

Chri-

Christo impetremus auxilium; & digni efficiamur ut ad invicem. Manifestum est enim, quia si nos invicem viderimus, dum nobis hanc ipsam Synodum donaverit, quam speramus, & istud & reliqua quæcumque fieri oportet, ad correctionem generalitatis atque juvamen, absque scandalo & cum concordia disponemus, ut omnia quæ fuerint ordinata, ex communi & universali Decreto dignitatem credulitatis accipiant, & nulli occasionem contradictionis efficiant, vel si ad hanc omnino sit facilis. De consuetudine verò Ægyptii præsumptione maximè tua Religiositas non debet admirari, dum habes antiqua hujus exempla perplurima. Post paululum verò, si Deus voluerit, laudabitur nostrum circa istud quoque consilium. Omnem, quæ tecum, fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus. Incolumis, oransque pro nobis permanes, omni honore digne, & Deo Amicissime.

Post subscriptionem conspiciens; ut arbitror, contra eos, qui occasionem exquirunt, & alio, quod ampliùs expedit, utimur. Nam priùs tuæ Religiositatis Epistolas in illa doctrina, quam publicè in Ecclesia fecimus, ampliùs per gratiam Dei & Clerum, & Populum, & hos qui in Imperialibus sunt Aulis, attraximus.

Sermo Nestorii Constantinopolitani Episcopi,
quem dixit, dum tardiùs intrasset ad Mensas,
eò quod necessitates poposcissent in Secretario.
Unde omni Clero concurrenti ad eum multa de
Dogmate disputat, qui sic ejus Magisterium sunt
admirati, ut anathematizarent eos, qui ita non
sapient.

Cum diversis diversa expellant super terram, & aliis quidem militia prosit, aliis autem fori negotium, aliis verò maritimæ artes, nunc verò quibusdam terrena exercitia; pietatis agnitio omnibus hominibus simul est utilis: Et Principibus, & Sacerdotibus, & Potentibus, & Populis. Hæc ipsa verò, id est, pietatis ag-
C nitio,

nitio, ut breviter aliquis dicat, parco enim, quoniam & ego valde sum fatigatus, & vos omnino constricti, consubstantialis est Deiloquium Trinitatis, humanatio Unigeniti, & Divinæ naturæ ad humanam naturam nostram in utero Virginali unio ineffabilis, duarumque in uno Filio contemplatio naturarum. Ob hæc vobis frequentius diximus, quoniam *Christus*, id est, hoc appellationis nomen, significativum est utrarumque, id est, Dei & hominis. Et si dixerit aliquis solum Christum dicere utrumque, intellectus verò eorum, quæ dicuntur, coaptatur ad unamquamque naturam. Hinc & Beatus Evangeliorum Conscriptor Mattheus, ad Genealogiæ Mysterium veniens, à neutra natura principium generationis exorsus est, nisi ab ipso Christo, qui est omnium Dominus. Oportet verò id ipsum & manifestius dicere, ut efficiatur ad perspicendum cunctis facilior intellectus. *Liber*, inquit, *Generationis Iesu Christi*. Non ait: *Liber Generationis Dei Verbi*. Neque: *Liber Genesios hominis*. Si enim dixisset, *Liber Generationis hominis*, purum nobis hominem Christum videretur ostendere; si verò dixisset, *Liber Genesios Dei Verbi*, Divinitatem nobis ex parte humanitatis induceret. Utrasque igitur naturas in appellatione Domini Christi complectitur, ne quid horum sine alio possit intelligi. Hinc est quod & Beatæ Sanctæque Virgini aptum est, ut & Christi Genitrix nominetur, duplici significatione vocabuli, id est, Dei Genitricis, & hominis Genitricis.

Quoniam verò conveniens est propter illos, qui etiam clariorem de Partice Christi exigunt intellectum, & maximè cum sint Ecclesiæ Filii, & hoc apud eos uti vocabulo clariori, propterea quæ prius brevi appellatione de Beata illa & Sancta Virgine prædicavimus, hæc & nunc manifestioribus nominibus exclamamus: Quoniam Sancta Virgo & Dei Genitrix idèd, quia illud Templum, quod in ea ex Spiritu Sancto creatum est, Deitati erat unitum; hominis verò Genitrix, eoquod nostræ naturæ primitias assumpsit Deus. Hæc sunt in brevi dogmata pietatis. Hæc semper memoriter custodite, ubique malè hæreticis placita declinantes. Non credatis, eoquod apud illos consuetum nomen est, ut Dei Genitrix nominetur, sic & Ecclesiam Dei dicere *Theotocōn*; Quia sic & Filii apud nos & apud illos appellatio una est, sed

sed ipsius Filiationis inter nos & illos non unus est intellectus. Apud illos enim vocabulum Filii nomen est solum, nudumque illa similitudine, quam Filius habet ad Patrem, apud nos Filii appellatio vera est instituta. Sic rursus apud illos Dominus omnium Christus appellatur Deus, quod confitemur & nos: Sed apud illos, ut creatus, creditur Deus, apud nos verò, sicut ejus Genitor, increatus.

Non igitur pro similitudine nominis in eundem deponamur ab hæreticis de his quæ loquimur intellectum, sed Deum & hominem unum Filium fateamur. Neque Deo in Carne confuso: Immutabile est enim quodcumque Divinum est. Et hoc Deus Judæis ostendens inquit: *Ego sum, ego sum, & non sum mutatus.* Neque in naturam incorpoream Carne translata. Non enim erubescit videns quam suscepit naturam. Neque confunditur in ipsa regnare. Si enim revereretur, eam minime suscepisset. Suscipiens verò propter incommensurabilem charitatem, habet inseparabiliter quam suscepit. Horum bonum est possidere memoriam semper in Christo, cui gloria in sæcula. Amen.

Malach. 3.

CAPUT QVARTVM.79

*Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Firmum ,
Cæsarea Cappadoci & Episcopum.*

Affectus quidem , qui secundum Deum est , tempore nescit extingui , nec potest quomodocumque corrumpi. Unde tuæ Religiositatis memores permanemus , qui parvo quidem tempore in Constantinopoli tuis amicitiiis fruebamur , virtutis vero tuæ experimentum tempore prolixiori sumpsimus. Præter alios enim in cohabitationibus es suavis , & videntibus te humilitatem cum suavitate præstas. Dum verò humilitatem secleris , excelsas habes cogitationes. Sed de his quidem hætenus habes , & dictum sit. Excedit enim styli epistolæ mensuram virtutum tuarum diuineratio.

Quod autem nunc instat , hoc tuæ Deo Amabilitati significo : Quoniam per Dei gratiam perturbatio , quæ erat Constantinopoli , jam quieuit , de quæstione dispositionis piæ susceptione sententiæ : Non quod pœnitentia vel correctio sit secuta , sed quia sana intelligentia. Et nomen Dei Genitricis competenter accepit. Sapiebat siquidem sic prius Sanctissimus Episcopus Nestorius , sicut res ipsæ docuerunt. Cavebat verò nomen , veluti dare posset , ut diximus , unde nos sequaces hæretici Apollinarii reprehenderent. Quia verò sic & ante sapuerit , inde convincitur , quia & citò constitit , admonentibus nobis , sicut à propriis sit , & ipsum nomen accepit , & in duobus sermonibus sanam fidei expositionem & irreprehensibilem nobis direxit. Transmisit autem nobis & Capitula quædam ; sive propositiones , quæ circumferuntur in Regia Civitate ad læsionem communis Ecclesiæ , tanquam quæ Religiosissimi Episcopi Cyrilli. Quæ quidem ejus esse non credo , eò quod ipsa compositio ab ejus discrepet characterē : Et multum sint peregrina ab his , qui piam Doctrinam dis-

discendo nutriti sunt. Consonant enim, magis verò sunt eadem his, propter quæ Apollinarius à Christi est disruptus Ecclesia, in unaquaque antiquarum Synodorum esse hæreticus judicatus, qui nec jam condemnatus.

Intendunt namque ista Capitula, sicut licet tibi legenti cognoscere, Corpus, quod Deus Verbum de Sancta Virgine assumptis, ejusdem, cujus Divinitas, esse naturæ: Divinitate permutationem, sicut nosti, non valente suscipere. Unionem namque summam & conjunctionem dicere pium est, identitatem verò naturæ dicere nimis illicitum est: Quod præsumpserunt quondam Apollinarii & dicere & sapere. Licet ipsi quoque, qui hoc ad interemptionem reppererunt fidei, suam tamen impiam hanc perfidiam denegabant. At verò eorum, qui nunc sunt, quidam hoc ipsum cum fiducia docent, unam dicentes & eandem Humanitatis, Divinitatisque esse naturam.

Quæ ne patiamur & nos, rogo tuam Religiositatem, si hæc Capitula in Ponticâ sint Diœceli vulgata, dignare hæc ipsa inspicere, & cognoscere incongruitatem, quæ in eis est, abjura ea apud omnes Deo Amicissimos Episcopos, qui eadem sentiunt, innominato authore seu Patre verborum, quem neque novimus, neque credimus, si discamus. Verbum enim Caro factum est, non permutatione naturæ, absit: Immutabile est quod Divinum est. Sed quia in forma Dei existens evacuavit semetipsum, formam servi accipiens, id est, perfectum hominem sumens. Invenies verò in his sapientibus Propositionibus sive Capitulis & alteras quasdam vocum novitates, quæ omnino ab Ecclesiastico charactere, ac fide quæ in nobis est, aliena sunt. Ego quidem hæc velut in brevi Capitulo nunciavi, hoc tantum interim studens, ut ego nota hæc tuæ Deo Amabilitati tantummodò facerem. Tua verò diligentia ubique adstruet, ut si illic fuerint ubicumque perlata, minime approbentur, ut fidem Paternam servare incolumem immobiliter valeamus, quam nos defendere convenit ac tutari, etsi vitam nos oporteat ponere, valedicentes Apollinarii malæ credulitati.

Idem verò Joannes multis Archiepiscoporum legitur scripsisse similia.

CAPUT

CAPUT QUINTUM.

*Contestatio proposita in publico contra Clericos Constantino-
politanos, & in Ecclesia insinuata, quia Sæctator esset
Nestorius Pauli Samosatæni, anathematizati ante
annos centum viginti ab Episcopis Orthodoxis.*

CAPUT SEXTUM.80.

*Epistola Sanctissimi Doctõis Ecclesiæ Isidori, Presbyteri
& Abbatis Monasterii circa Pelusum, ad Archiepis-
copum Alexandria Beatißimum Cyrillum.*

Has omnes Beati Isidori, Presbyteri & Abbatis Pelu-
siotæ, excerpti & transtuli ex epistolis ejus duo-
bus millibus, quæ sunt per quingentenas distribu-
tæ in Acemetensis Monasterii Codicibus ve-
tustissimis quatuor. Vbi etiam per Ordinem sin-
gulari in numerus continetur. Et ultima est, quam
ego quoque ultimam posui. Deo gratias.

Testimonium, quod Irenæus posuit in opere suo,
quod *Tragædiam* nominavit, ex Nestorii Dictis in
libro de Historia, ut laterent quæ ad Ephesum
per-

pertinent. Intexit verò Irenæus hæc verba in libro suo primo, per quæ ostenditur, quia ipse quoque Nestorius Quaterniones, vel alia Scripta sua, quæ Romam Sancto Celestino direxerat, abnegavit. Et hinc quoque Orientales Episcopi eum tardius à cæteris damnaverunt, quia ejus hæc esse probari nequiverant.

Hæ quidem contra Ægyptiacum, quod ex sola voluntate pendebat, à nobis destinatæ sunt literæ. Ille verò omittens mihi per epistolam declarare, si quid ei tanquam blasphemum vel impium videbatur debere notari, convictionum terrore permotus, & adjutrices ob hoc perturbationes exquirens, ad Romanum Celestinum convertitur. Quippe ut ad simpliciores, quam qui posset vim dogmatum subtilius penetrare. Et ad hæc inveniens viri illius simplicitatem, circumfert pueriliter aures ejus illusionibus literarum, olim quidem nostra Conscrippta transmittens, quasi ad demonstrationem convictionum, quibus contradici non posset. Tanquam ego Christum purum hominem definirem. Qui certè Legem inter ipsa meæ Ordinationis initia contra eos, qui Christum purum hominem dicunt, & contra reliquas hæreses innovavi. Excerptiones verò intertexens sermonum Conscrippta composuit, ne societatis compactione detegeretur illata calumnia. Et quædam quidem allocutionibus nostris adjiciens, aliquorum verò partes abrumpens, & illa contexens quæ à nobis de Dominica humanatione sunt dicta, velut de puro ea homine dixerimus. Divinitatis autem, quæ à nobis dictæ sunt, laudes quasdam quidem modis omnibus à Conscriptis abscindens, nonnullas verò extra ordinem relinquens, ita seductionem verisimilem concinnavit.

Et ut in paucis ejus nequitiam, qualis sit etiam circa reliqua, propalemus, dictum est à nobis alicubi, dum contra Paganos loqueremur, dicentes quod nos substantiam Dei creatam noviter ex Virgine prædicemus: *Non peperis, optimo, Maria Deitatem, sed peperis*

perit hominem, Divinitatis inseparabile instrumentum. At ille vocem, Divinitatis, immutans fecit: Non peperit, optimi, Maria Deum. Hic verò multum differt dicere Deum, & dicere Deitatem. Nam hoc quidem substantiam Divinam incorporeamque significat, Carnem verò nequaquam. Composita enim Caro est, & creata. Vox autem, qua dicimus, Deum, & templo Divinitatis est apta, quod unitate ad Divinam substantiam Dei obtinet dignitatem, non tamen in Divinam substantiam permutatum est.

Rursus à nobis alibi est dictum contra eos, qui nominum similitudinem audientes sic scandalizantur, tanquam similis dicatur & honor. Et cum dicimus Christi Particem, sic paveſcunt, tanquam si hoc nomine Dominatoris Christi Deitas abnegetur: Edquod multi hoc nomine apud Scripturam veterem similiter appellati sunt: Et inde putant, quia circa eos Christum nominamus. Et hinc contra hos ergo, ut dixi, in Ecclesiasticis sermonibus à nobis est dictum, quia non sequitur similitudinem nominis honoris æqualitas. Et sunt allocutiones meæ, quæ his proſus factæ sunt vocibus: *Vel si templum Deitatis, & Spiritus Sancti descensionem, non eandem dicimus, qualis facta est in Prophetas. Non talem, qualis in Apostolos celebrata est. Sed neque talem, qualis est in Angelis, qui ad Divina Ministeria confortantur. Dominator enim Christus etiam secundum Corpus omnium Dominus. Sicut ergo Deum dicimus omnium Creatorem.*

Exod. 7.

Dicit verò Scriptura & Moysen Deum. Inquit enim: Deum te posui Pharaonis. Sed illi vocis honorem similem minimè deputamus. Sic neque quod communis vox sit, quæ dicimus, Christus, & Filius, circa vocis similitudinem debemus offendere. Sicut enim Israel filius nominatur, inquit enim, Primogenitus meus filius Israël. Et Filius iterum Dominus. Ait enim: Hic est Filius meus Dilectus. Non tamen sicut una vox, sic & unus est intellectus. Et sicut dicitur Christus Saul, & Christus David, & rursus Christus Cyrus, & deinde Babylonius, dum certè David circa pietatem nequaquam fuerint similes; sic vocamus quidem Christum vel Filium etiam Dominatorem, verumtamen communio nominum æqualitatem non facit dignitatis. His ita dictis à nobis illa ultima ubique subducens, id est, id quod est Christus. Id quod est: Non eandem dicimus habitationem, qualis facta est in Prophetas. Non talem, qualis in Apostolos facta est. Id quod est: Sed similibus vo-

Exod. 4.

Matth. 8.

ing

cibus

cibus honorem similem minimè deputamus. Et id quod est: Verumtamen communio nominum aequalitatem non facit dignitatis. Hæc omnia calumniæ dentibus secans jactat in auribus hominum ea, quæ ante ista sunt posita. Id est: Dicimus Deum omnium Creatorem. Dicit verò & Scriptura Moysen Deum. Et id quod est: Filius nominatur Iſrahel Dei, filius nominatur etiam Dominus. Et id quod est: Dicitur Saul Christus, & David Christus. Et deinde Babylonius. Sic ergò dicimus Christum etiam Dominum Christum. Hæc igitur ita componens, & ab aliis abscidens, ut diximus, contexuit per ista calumniam, tanquam si quis ex Pauli verbis, per quæ contestatur scribens, Quia si circumcidamini, Christus vobis nihil proderit, abrumpat id, quod ait priùs, Si circumcidamini, & accuset Paulum quasi prædicantem: Quia Christus nihil vobis prodest.

Et quid oportet, ut per singula ita dicens prolongemus narrationem? Simpliciter multis talibus & latrociniiis & additamentis, sicut ei visum est, utente Cyrillo, seductionibus ejus mox tam alii, quam etiam Celestinus abreptus est.

Ecce his verbis usque adedò negavit sua fuisse Nestorius, quæ apud S. Synodum Ephesinam ab eo dicta leguntur, ut sic se dicat has impietates minimè prædicasse, sicut Paulus Apostolus post conversionem docere non potuit, Quia Christus nihil prodesse hominibus. Quid ergo aliud Orientalibus Episcopis ad purgationem suam, sicut putabat, dixisse credendus est, nisi quod etiam in ea, quam vocavit, historia quasi pro sua satisfactione conscripsit? Aut quis ei neganti non faciliè crederet, dum videat non solum Catholicos, sed & universos hæreticos totis viribus non solum non negare propria dogmata, sed etiam vindicare?

CAPUT SEPTIMUM.

Contestatio directa Beato Cyrillo, & his qui cum eo convenerant, ab aliis diversarum Provinciarum Episcopis, qui Joannem Antiochenum sustineri volebant, & tunc eo præsente Synodum fieri, eòquod, sicut scripserat Beato Cyrillo, vix ei iter triduanum supererat. Directa verò est pridie, quàm celebrarentur Gesta contra Nestorium, per quæ depositio ejus est facta.

Dominis nostris Fratribus & Comministratoribus, Cyrillo & Iuvenali Episcopis, Tranquillinus, & Alexander, & Helladius, & reliquis Episcopis, qui cum eo, in Domino gaudere.

NOta quidem rectæ glorificationis est Fides, quæ à Divinis & adorabilibus Scripturis ab olim nobis est prædicata. Nihilominus hæc ipsa nobis à Sanctis Patribus tradita est, qui in Nicæna Synodo congregati sunt, quorum tot passionēs erant pro pietate, quot mēbra. Quia verò propter nonnulla certamina piissimus & Amicus Christi Imperator literis suis Orthodoxos Sacerdotes undique ad Ephesum convocavit, in hoc quoque imitatus proprium circa Fidem zelum: Et sumus penē omnes per Divinam gratiam congregati. Decet autē præsentis Sanctæ Synodi Religiosissimus Joannes Antiochenus Episcopus, qui & ipse jam in januis est, juxta ea quæ nuper suis literis intimavit: Et ea, quæ per eos, quos præmisit, Præfectianos atque Magistrianos nuntiata sunt. Similiter etiam nonnulli ex Occiden-

dentalibus Episcopis Synodo adfuturi. Mandârunt autem vestræ Reverentæ, tanquam qui graviter habent sustinere usque ad ejus adventum, & urgent de his, quæ visa sunt Piiſſimo Imperatori, ut audientia celebretur, antequam prædicti Deo Amicissimi Episcopi sint præſentes. Hujus gratiâ has ad Reverentiam vestram direximus literas, ut sustineatis Deo Amicissimorum Commiſtro- rum præſentiam: Et nec eos, qui depositi sunt, fuscipiatis quo- quo modo, neque illos qui ab Episcopis suis vel olim sunt excom- municati, vel nuper. Manifesta enim sunt quæ de his definiunt Regulæ: Et prævaricantibus se defixere increpationes non mo- dicas, quæ nullo modo queunt despici à Sancta Synodo. Et illud verò Reverentia Vestra cognoscat, quia omnia, quæ ab audacibus abruptè fuerint perpetrata, contra præſumentium retorqueantur audaciam, & à Christo Domino, & à Divinis Canonibus.

1. Tranquillinus Episcopus Antiochiæ Pifidiæ subscripsi.
2. Alexander Episcopus Apamæ Syriæ subscripsi.
3. Helladius Episcopus Tharſi Ciliciæ subscripsi.
4. Berenianus Episcopus Pergæ Pamphyliæ subscripsi.
5. Fritilas Episcopus Heraclææ Europæ subscripsi. Per Eupre-
pium Episcopum Byziæ.
6. Himerius Episcopus Nicomediæ Bithyniæ subscripsi.
7. Dalinatus Episcopus Cyzici subscripsi.
8. Severus Episcopus Synnadenſis Phrygiæ ſalutaris subscripsi.
9. Memonius Episcopus Sardæorum Lydiæ subscripsi.
10. Maximianus Episcopus Anazarbi Ciliciæ ſecundæ subscripsi.
11. Dexianus Episcopus Seleuciæ Iſauriæ subscripsi.
12. Dorotheus Episcopus Marcianopoleos Mariæ ſecundæ sub-
scripsi.
13. Alexander Episcopus Hierapoleos Euphrateſiæ subscripsi.
14. Pius Episcopus Peſſinuntis Galatiæ subscripsi.
15. Timotheus Episcopus à Schytia subscripsi.
16. Eutherius Episcopus Thyanorum Cappadociæ ſecundæ sub-
scripsi.
17. Asterius Episcopus Amidæ Meſopotamiæ subscripsi.
18. Petrus Episcopus Traianopoleos Rhodopæ subscripsi.

19. Basilius Episcopus Larissæ Thessaliæ subscripsi.
20. Diogenes Episcopus Lonopoleos, obtinens etiam locum Metropolitæ Bofferii, Episcopi Gangrensis, Paphlagoniæ, subscripsi.
21. Julianus Episcopus Sardicæ Daciensis subscripsi.
22. Beunantius Episcopus Hierapoleos Phrygiæ subscripsi.
23. Jacobus Episcopus Dorostoli Mœsiæ subscripsi.
24. Athanasius Episcopus Dinela Mœsiæ secundæ subscripsi.
25. Theophanius Episcopus Philadelphiæ Lydiæ subscripsi.
26. Paulus Episcopus Daldi Lydiæ subscripsi.
27. Euprepus Episcopus Byziæ Europæ subscripsi.
28. Joannes Episcopus totius Lesbi subscripsi.
29. Fuscus Episcopus Lydiæ subscripsi.
30. Commodus Episcopus Tripoleos subscripsi.
31. Eutherus Episcopus Stratoniciæ Lydiæ subscripsi.
32. Joannes Episcopus civitatis Autliopolitarum Lydiæ subscripsi.
33. Nimenius Episcopus Helenopoleos Lydiæ subscripsi.
34. Theosebius Episcopus Cy Bithyniæ subscripsi.
35. Petrus Episcopus Prusæ Bithyniæ subscripsi.
36. Eugenius Episcopus Apolloniadis, Bithyniæ, subscripsi.
37. Anastasius Episcopus Tenedi, Cycladum, subscripsi.
38. Cyrillus Episcopus Adanorum, Ciliciæ primæ, subscripsi.
39. Elychius Episcopus Castabolorum, Ciliciæ secundæ, subscripsi.
40. Severus Episcopus Sozopolis, Pisidiæ, subscripsi.
41. Aëtius Episcopus Piolitenis, Helleponti, subscripsi.
42. Timotheus Episcopus Termanorum Civitatis, Helleponti, subscripsi.
43. Athanasius Episcopus Plimorum Civitatis subscripsi.
44. Daniel Episcopus Faustinopolitanus subscripsi.
45. Piltanius Episcopus Theodosianopolitanorum subscripsi.
46. Eustratius Episcopus subscripsi.
47. Theodorus Episcopus Italiæ subscripsi.
48. Paulus Episcopus Eutinnorum subscripsi.
49. Timotheus Episcopus Termesi & Eudociadis subscripsi.

50. Ædesius Episcopus Iſidorum subscripsi.
 51. Geruntius Episcopus Claudiopolis, Iſauriæ, subscripsi.
 52. Aurelianus Episcopus Trenopolis, Iſauriæ, subscripsi.
 53. Abrahamius Episcopus Amorii subscripsi.
 54. Polichronius Episcopus Heraclææ, Cariæ, subscripsi.
 55. Zofis Episcopus Echinti, Arabiæ, subscripsi.
 56. Hermolaus Episcopus Alludeorum subscripsi.
 57. Aſclepiades Episcopus Trapezopolis subscripsi.
 58. Evadius Episcopus Nalentiæ subscripsi.
 59. Libanius Episcopus Paulæ subscripsi.
 60. Salustius Episcopus Coritici, Ciliciæ, subscripsi.
 61. Valentinus Episcopus Malli subscripsi.
 62. Pauſianus Episcopus Hipatæ, Theſſaliæ, subscripsi.
 63. Theotiſtus Episcopus Cæſareæ, Theſſaliæ, subscripsi.
 64. Maximus Episcopus Demetriadis, Theſſaliæ, subscripsi.
 65. Julianus Episcopus Lariffæ, Syriæ ſecundæ, subscripsi.
 66. Diogenes Episcopus Seleucobeli, Syriæ ſecundæ, subscripsi.
 67. Theodoretus Episcopus Cyri, Auguſtæ Euphrateſiæ, subscripsi.
 68. Meletius Episcopus Cæſarææ, Auguſtæ Euphrateſiæ, subscripsi.

CAPVT OCTAVVM.

*Epistola Nestorii, & qui cum ipso, ad Imperatorem
Theodosium, de his quæ tunc in Epheso gesta
sunt.*

IN Ephesinam Civitatem convocati à Vestra Pietate, & absque mora venientes, voluimus quidem vestris obedientes litteris sustinere omnes undique adventuros Deo Amicissimos Episcopos, maximè verò sanctissimum magnæ Civitatis Antiochiæ Præsulem, & eos qui cum ipso veniunt Deo Amicissimos Metropolitanos Episcopos: Et eos qui ab Italia vel Sicilia veniunt. Et sic commune cum cunctis celebrare Concilium, & communi Decreto firmare fidem sanctorum Patrum, qui Nicæam congregati sunt. Nam multæ post illam Synodi factæ nihil innovare præsumpserunt contra eam, sed in ea permanendum esse sanxerunt. Dum verò videremus ad hoc eos, qui ab Ægypto sunt, valde resistere, & putare quod nos nequidquam dilationibus uteremur, promissimus ad Concilium convenire, quocumque tempore Magnificentissimus Comes Devotissimorum Domesticorum Candidianus, hujus rei gratiâ à Pietate vestra destinatus, nos convenire voluisset. Hæc verò & ipsi per Deo Amicissimos Episcopos demandavimus. Quia verò agnovit Magnificentiæ ejus & Sanctissimum Joannem, magnæ Antiochenorum Civitatis Episcopum, & eos qui cum eo sunt, propinquasse: Hoc enim directi ab eo Præfectiani & Magistriani manifestum fecerunt. Nuncii verò sunt & alii ex Occidente Deo Amicissimi Episcopi advenire. Constituit omnibus universorum sustinere præsentiam, secundum quod visum est pio vestro Regimini. Et nos quidem quietem dileximus, acquiescentes his, quæ vestra scripserat Pietas. Ægyptii verò & Asiani, neque quod communiter expedit Ecclesiis cogitantes, neque pacificam legitimamque intentionem ve-

stræ Pietatis amplexi, immò verò & Ecclesiasticas & Imperiales sanctiones calcando, effugerunt quidem consonam fidei confessionem, abrumperè verò clarè volentes Ecclesiasticum Corpus, inter semetipsos sunt congregati, alienaque operati, tam Ecclesiasticæ Consequentia, quam etiam literis his, quæ nuper à vestra Pietate sunt scriptæ. Unam siquidem cum concordia universorum fidem exponi in literis, quas destinavit vestra Pietas, præcepistis; Apostolicis Evangelicisque Conscriptis, & Sanctorum Patrum Dogmatibus consonantem, sed prædicti nihil horum cogitantes ex toto, apud semetipsos egerunt quæcumque egerunt, quæ à cunctis Imperium vestrum faciet aliena. Secum verò seditonarios quosdam dispergentes in forum, Civitatem confusione impleverunt, Domos nostras publicè circumdantes, aggressi & perturbantes nostrum commune Concilium, quædam quoque intolerabilia comminantes. Princeps verò Seditionis factus est Memnon Episcopus. Et Sanctas Ecclesias, Sanctaque Ecclesiastica Martyria; & Sanctam Apostoli Basilicam nobis quidem clausit, ne esset vel quo refugere, seditione fugante, possemus; ipsis verò majorem patefecit Ecclesiam, ibique illos effecit habere Concilium. Et mortem minatur omnibus nobis.

Igitur vestram supplices Pietatem quæsumus, & nimium rogamus, ac poscimus, quoniam vestri Amatoris Christi Verticis obedimus literis, & simpliciter ad Ephesum venimus, ignorantes nobis has congressiones barbaricas imminere, ut jubeatis nos illæsos ab omni fraude servare, & legitimè Concilium fieri, nullo Clericorum neque Monachorum, nec nostro nec Ægyptiorum, introeunte Concilium; Neque ullo Episcopo, qui ad perturbationem Concilii adsit, nisi qui vocatus advenerit. Duos autem cum Metropolitano uniuscujusque Provinciæ electissimos, & qui possint scire hujusmodi quæstiones, intrare jubete Concilium, & Sanctorum Patrum fidem cum pace & consonantia confirmare. Aliàs jubete nos absque periculo redire ad propria. Minantur enim & ipsâ nos vitâ privare.

Et Subscriptiones.

Nestorius Constantinopolitanorum Episcopus subscripsi.

Fritilas Episcopus Hereclææ, Thraciæ Metropolitanus, subscripsi.

Hellæ.

- Helladius Episcopus Tharsi Metropolitanus subscripsi.
 - Berinianus Episcopus Pergæ Metropolitanus subscripsi.
 - Mæonius Episcopus Sardæorum Metropolitanus subscripsi.
 - Dexianus Episcopus Seleuciæ, Isauriæ Metropolitanus, subscripsi.
 - Alexander Episcopus Apamææ Metropolitanus subscripsi.
 - Dalmatius Episcopus Cyzici Metropolitanus subscripsi.
 - Eutherius Episcopus Thyanorum Metropolitanus subscripsi.
 - Petrus Episcopus Traianopolis Metropolitanus subscripsi.
 - Julianus Episcopus Sardicensis Metropolitanus subscripsi.
 - Basilius Episcopus Thessaliæ Metropolitanus subscripsi.
 - Cyrus Episcopus Aphrosidiadis Metropolitanus subscripsi.
 - Maximianus Episcopus Anazarbi Metropolitanus subscripsi.
 - Alexander Episcopus Hierapolitanus subscripsi.
 - Dorotheus Episcopus Marcianopolis, Mœsiæ Metropolitanus, subscripsi.
- Et omnes alii, qui erant pariter, subscripserunt similiter.

CAPUT NONUM.

Contestatio Candidiani Comitis, quam publicè,
manè audiens Synodum celebrari, in Epheso
proposuit.

*Sanctissimo Episcopo Metropolis Alexandriae Cyrillo, &
Reverendissimis Episcopis qui cum eo sunt congregati,
Flavius Candidianus, Magnificentissimus Comes De-
votissimorum Domesticorum.*

QUoniam ex quo in Ephesinam civitatem veni, nihil
aliud deprecatus sum communem Sanctamque Syno-
dum vestram, nisi ut cum pace atque concordia, quæ
ad Fidem rectamque glorificationem nostram perti-
nent, exponerentur, sicut & Dominus noster jussit, & Piissimus
Imperator, scit Religiositas vestra. Et sufficit mihi testimonium,
quod ipsa veritas præbet, quia nihil aliud egerimus præter hæc.
Quoniam verò & dum congregandos vos esse in Sanctissimam
Ecclesiam præter aliorum Episcoporum cognoscerem volunta-
tem, nondum veniente Sanctissimo Episcopo Antiochenæ Me-
tropolis Joanne, vel his qui cum ipso sunt, non cessavi rogans ut
id fieret, quod dixi superius, & unumquemque sum contestatus
ob hoc, ne fortè particularis fieri Synodus videretur.

Extremò verò nihilominus cum congregati essetis in Sanctis-
sima Ecclesia, occurrere festinavi, & ea quæ visa sunt Domino
nostro, & Piissimo Principi, licet videam ex superfluo, facere,
dum semel nosceretis hæc eadem ex literis Divinitatis ejus, dire-
ctis ad vos. Verumtamen edocui dispositionem ejusdem Domini
nostri

nostri & Piiſſimi Principis hanc eſſe. Velle namque cum dixi fidem noſtram abſque ulla diſcordia ab omnibus idem ſapientibus roborari, & nolle particulares quaſdam Synodos fieri, quod maxime in hæreſes & ſchiſmata convertere novit Religionem noſtram, Fidemque Orthodoxam. Inſuper dum Reverentia veſtra exigeret Sacram Domini noſtri & Piiſſimi Principis, quæ directæ eſt ad Sanctam Synodum, reſegi, prius quidem id facere non annuebam, nec enim dicere reſutabo, eò quod non adeſſent omnes, qui ad Sanctiſſimam Synodum juſſi fuerant convenire, ſed quia veſtra Religioſitas inquit ignorare ſe, quæ præcepta ſint à Domino noſtro & optimo Principe, neceſſarium mihi viſum eſt apparere, ut etiam non præſentibus aliis Reverendiſſimis Episcopis omnibus relegeremur Divinæ atque adorabiles Literæ.

Nihilominus verò, & poſtquam vobis manuſtaſti quæ ſunt Decreta Divinitus, in eadem ſupplicatione permansi, deprecans Reverentiam veſtram, & poſcens nihil novum fieri, priuſquam cuncti Sanctiſſimi Patres atque Episcopii ad Synodum convenirent, ſed ſuſtineretis quatuor tantummodo dies Sanctiſſimum Episcopum Antiochenorum Metropoleos cum aliis qui pariter ſunt, nec non & illos qui cum Sanctiſſimo Episcopo Neſtorio ſunt, ut veſtra Religioſitate pariter congregatâ, & omni Sancta Synodo collectâ ſimul in unum, ſi qua eſſent, quæ forſan in dubitationem venirent, à quibus nos ſumus extranei, cunctis vobis præſentibus judicaretur. Et tunc cum conſenſu omnium veſtrum oſtenderetur, quis pravè ac præter Regulas, Eccleſiaſticas credere videretur, an certè rectè omnes pariter confiteri, ſicut Sanctorum Patrum Religio habet. Hæc igitur non ſemel, ſed etiam ſæpius admonens, & ſuppliciter poſtulans, nihil proſeci.

Verum quia nihil eorum, quæ à me ſunt dicta, ſervatum eſt, ſed à vobis injurioſè ac violenter expulſus ſum, neceſſarium duxi hoc meâ confeſſatione vobis conſtituere manuſtaſtum, & per hoc Ediſtum clarè dicere nullum veſtrum novi aliquid facere, ſed omnium Sanctorum Episcoporum ſuſtinere præſentiam, & ſic communi Concilio, quæ ad Catholicam Sanctamque Fidem pertinent, judicari. Si quis verò ex propria voluntate ductus ea, quæ ab immortalis & optimo Vertice juſſa ſunt, commovere voluerit, ſciat

sciat se sibi ipsi reputaturum quidquid evenerit, præjudicium verò se alii non inferre. Non enim pigebit me hæc eadem denuò iterare.

Quoniam verò, sicut vestra Sanctitas novit, hoc placuit Domino nostro & Piiſſimo Principi, ut sub præſentia ſimul omnium Sanctorum Episcoporum, qui ab ejus Divinitate ſunt convocati, ea quæ in vocationem veniunt diſſolvantur, propterea & Sacra, quæ ad Sanctiſſimam Synodum veſtram directæ ſunt, & quæ ad me ipſum ab eorum Divinitate ſunt ſcripta, huic Ediſto præpoſui, ut per omnia cognoscentes, quæ à Domino nostro & optimo Imperatore præcepta ſunt, à tali præſumptione ceſſetis. Cognoscite igitur, quod Scripti hujus exemplar etiam Domino nostro Piiſſimo Imperatori tranſmiſſum eſt.

Propoſitum eſt decimo kalendas Julii, in Epheſina Civitate.

CAPUT X.

*Item Contestatio alia Magnificentissimi Comitis Can-
didiani post Synodum.*

QUoniam cognovi à multis Reverendissimis Episcopis, quod aliqui eorum, postquam prima particularis Synodus facta est, illic necessitate perducti sunt, quorum nonnulli etiam subscripsisse perhibentur his, quæ facta sunt ab illis, qui primo die fuerant congregati, ob hoc universis, qui eodem die minime convenerunt, per epistolam scribo, conjurans per Deum omnipotentem, & per Christum ejus, & per Sanctum Spiritum, & incolumitatem Dominorum Mundi, ut nihil præter illa, quæ à Dominis nostris Piißimis Imperatoribus præcepta sunt, faciatis, sed expectetis universalem Synodum, & Sanctissimorum Episcoporum præsentiam, necnon & judicium Dominorum nostrorum, Piißimorumque Principum. Cognoscat ergò Religioßitas vestra eis relatum fuisse de omnibus.

CAPUT XI.

Item Edictum Magnificentissimi Comitis
ad Synodum.

*Flavius Candidianus, Magnus & Gloriosissimus Co-
mes Devotiss. morum Domesticorum, ad confusionem
perturbationemq; totius Civitatis intenaens.*

Non mediocri stupore detentus sum. Nimis namque ratio-
ni contrarium est propter ea, quæ hesternò die sunt acta,
cujuslibet animum non permoveri. Nec enim quemlibet
Reverendissimorum Episcoporum nescire arbitratur
Devotio mea, quoniam nec semel, nec secundo solum, sed etiam
sæpius juxta ea, quæ à Divino & inviolabili Vertice sunt præ-
cepta, cunctis manifestum feci, quod oporteret omnibus simul
Reverend. Episcopis convenientibus pariter de piæ & orthodoxæ
fidei acribia discuti quæstionem. Unde etiam Scripto ac sine Scri-
ptis apud eos, quos oportebat, asservi, ne quis particularem Syno-
dum faceret: Neque verò cum eo aliquis conveniret, si quis ir-
rationabiliter agere aliquid tale præsumeret. Clarum namque est,
quia quæ ex una parte sunt gesta præter formam, quæ à Mundi
Dominis data est, nec firma nec legitima putabuntur. Propter
quod & nunc unumquemque admoneo, ut expectet per omnia
Deo Amicissimi Antiocheni Episcopi Joannis adventum, & eo-
rum qui venire pariter nuntiati sunt. Insuper & illorum, qui ab
Occidente, ut dicitur, adierunt. Impossibile est, ut aliquid eorum,
quæ ex parte atque utcumque geruntur, ullâ dignum ratione du-
catur, eo quod & contra Dominorum Mundi Præcepta sit factum.

CAPUT XII.

.....95.

Incipiunt Secunda Commenta Synodi, quæ cum Ioanne Antiocheno Episcopo convenit in Epheso.

Sanctissimus Joannes, præsentē Sancta Synodo, & Magnificentissimo & Gloriosissimo Comite Candidano, dixit:
Sabbatho meridie, dum jam advesperasceret, agnoscētes quoniam quæ omnia iniquè & illicitè faciunt, volunt & nunc, propriâ utentes temeritate ac pertinacia, Missarum celebrare Collectam, rogavimus Magnificentiam tuam, dantes in Scripto petitionem, ut transires usque ad eos, & testareris, ne calcarent Ecclesiasticas Sanctiōnes, & pia Decreta, neque Collectam celebrarent Viri, quorum justè quidem quidam depositi, alii verò communione privati sunt propter hæreticam vesaniam, & inexplicabiles tumultus illicitos, piarumque Sanctiōnum contemptum. Rogamus ergo Magnificentiam vestram, ut certum Sanctæ Synodo faciatis, si hæc ipsa verè illis Magnificentia vestra innotuit.

Magnificentissimus Comes Candidianus dixit: Postquam petitionem à vestra Religiositate suscepi, nihil omninò monui, quia nec ratio erat. Sed quia ad Reverendissimos Cyrilum Episcopum & Memnonem, & reliquos iter direxi, & illic apud eos plurimos reperi congregatos, & rogavi, ne Missas per se ipsi tēnerent. Quia & in præcedentibus diebus, etiam priusquam venirem, & Sanctam Pentecostes & reliquas Collectas usque ad hanc Dominicam celebrare noluerunt, sed reverà Clerici officium compleverunt. Rogavi etiam ut sustinerent de his, quæ egerunt, Responso Piissimorum Principum, Dominorumque vestrorum. Ego autem neutram partem volo celebrare Collectam, ne fortè aliquod schisma Sanctæ atque Orthodoxæ generetur Ecclesiæ.

Sancta

Sancta Synodus dixit: Rogamus adhuc & hæc addiscere à Magnificèntia vestra, utrum depositionem Cyrilli & Memnonis, & reliquorum excommunicationem, quam & per petitiones edocuimus Magnificèntiam vestram, prædicti cognoverint, quam publicè ob hoc ipsum per omnem proposuimus Civitatem, ut manifesta hæc omnibus, qui cum ipsis sunt, Episcopis fieret?

Magnificèntissimus Comes Candidianus dixit: Si de aliqua vili causa proponeret Sancta Religiositas vestra, & hoc quoque notum fieri posset. Quantò magis virorum depositio præfatorum, quæ tantopere publicata est, & per totam proposita Civitatem? Hoc ipsum namque Civitas commurmurat universa. Et magna eam multitudo transcripsit. Insuper & me rogante, ut Dominico die Missæ non fierint ab eis, reverà Memnon hujus Civitatis Episcopus coram omnibus dixit: Quia quantum cognovi, & deposuit nos Sanctissimus Episcopus Joannes, cum Synodo quæ cum eo est. Qui non dicam contra hanc Synodum prævalere quodcumque non potuit, crede quia nec soli mihi sine Synodo poterat prævalere. Qui ergo ista dixit, quomodo depositionem suam nescire potuerit, me interrogari superfluum est.

Sancta Synodus dixit: Quæsumus ut discamus à Magnificèntia vestra, si obedierint consiliis vel denunciationibus vestris, & minimè collegerint?

Magnificèntissimus Comes Candidianus dixit: Ego in ipso sabbatho ad vesperam rogavi, & sequenti die valdè diluculo vādens ad Reverendissimum Episcopum Cyrillum, id est, Dominico die, non cessavi rogare atque precari, ut meæ postulationi concederet. Illi verò non acquiescentes exierunt, Collectamque fecerunt. Contra quos contendere ultra non valui.

Sancta Synodus dixit: Manifesta sunt, quæ audaciter & illicitè ab eis consuetè sunt facta, quæ in tempore competenti ad pios & Christi Amicos perferemus auditus.

CAPUT XIII.

*Dominis Reverendis, & Honorandis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, & Amico Christi Populo in Hierapoli Euphratesia, Sancta Synodus Orientalium, & eorum qui ex diversis Regionibus atque Provinciis per gratiam Dei in Ephesum con-
venerunt, in Domino gaudere.*

QUoniam consequens videtur existere, quod hi, qui sursum universa fecerunt ad peremptionem rectæ fidei, & confusione ac perturbationibus atque iniquitatibus res Ecclesiasticas compleverunt, salutem propriam desperantes, dirigant ad vos; ut etiam vestram Reverentiam perturbent illicitis & iniquis literis suis, idcirco agnoscite, quod aliqui eorum propter hæreticam Cyrilli sententiam, quam confirmare præsumpserunt subscriptionibus suis, & propter alias perversitates suas depositi sint, reliqui verò universi excommunicationis nodo suppositi, & nullam vim Sacerdotii retinent ad ligandum sive solvendum, vel aliquid aliud ad Sacerdotes quod pertinet operandum. Non igitur perturbet Reverentiam vestram, si quæ ab eis literæ dirigantur. Infirma enim sunt, & araneis debiliora, quæ à Depositis atque Excommunicatis fiunt. Oportet verò Religiositatem vestram, scientem quoniam de nulla re tantopere cogitamus, quantum de pia fide, quam prædicti tentaverunt suis vocum novitatibus amovere, non solum pro nobis oretis, sed & fortiter voto animi propugnetis, ut Communicatores efficiamini pro pietate sudantium, & laborum retributiones hujus mundi reportetis ab omnium Deo. Pro rectis autem Dogmatibus æstua-
mus, pro quibus Divinus Apostolorum Chorus pium sanguinem
TUSC
fudit,

fudit, pro quibus Martyres temporum singulorum omni modo in suis corporibus excepere tormenta, & varias mortis species sustulerunt; quæ Sanctorum Patrum, qui Nicæam sunt collecti, Concilium scripta Confessione confirmans, usque ad nos, & eos qui post nos erunt, homines destinavit.

Episcopus Antiochiæ incolumes vos in Domino persistere oro,
Reverendissimi atque fidelissimi;

Joannes Episcopus Damasci Metropolitanus similiter.

Tranquillinus Episcopus Antiochiæ, Pifidiæ Metropolitanus.

Alexander Episcopus Amasææ Metropolitanus.

Fritilas Episcopus Heracleæ Metropolitanus.

Dexianus Episcopus Seleuciæ Metropolitanus.

Cyrus Episcopus Tyri Metropolitanus.

Himerius Episcopus Nicomediæ Metropolitanus.

Helladius Episcopus Tharsi Metropolitanus.

Antiochus Episcopus Bostrorum Metropolitanus.

Alexander Episcopus Hierapolitanus.

Julianus Episcopus Sardicæ Metropolitanus.

Maximinianus Episcopus Anazarbi Metropolitanus.

Petrus Episcopus Trajanopolis Metropolitanus.

Euthérius Episcopus Thyanorum Metropolitanus.

Basilii Episcopus Larissæ Thessaliæ Metropolitanus.

Rabbulas Episcopus Edessæ Metropolitanus.

Asterius Episcopus Amidæ Metropolitanus.

Bofforus Episcopus Gangrorum Metropolitanus.

Paulus Episcopus Emesæ.

Dorotheus Episcopus Marcianopolis Metropolitanus.

Macarius Episcopus Laodiceæ.

Geruntius Episcopus Claudiopolitanus.

Musæus Episcopus Aradiæ.

Polichronius Episcopus Epiphaniæ.

Hefychius Episcopus Castabalarum.

Flaccus Episcopus Laodiceæ.

Theophanius Episcopus Philadelphicæ.

Theodoretus Episcopus Cyri.

Valentinus Episcopus Malli.

Jacobus Episcopus Dorostoli.
Jarianus Episcopus Augustæ.
Olympius Episcopus Carpathæ.
Aurelius Episcopus Irenopolis.
Heliades Episcopus Zeugmatis.
Meletius Episcopus Neo-Cæsareæ.
Marcellus Episcopus Arcæ.
Anastasius Episcopus Tenedi.
Marcianus Episcopus Abydi.
Theosebius Episcopus Cy.
Eustasius Episcopus Nutinæ.
Daniel Episcopus Faustinopolis.
Helladius Episcopus Ptolomaidis.
Ausonius Episcopus Himeriæ.
Diogenes Episcopus Lonopolis.
Cyrillus Episcopus Adanorum.
Cyrus Episcopus Marcopolis.
Julianus Episcopus Larissæ.
Evagrius Episcopus Balentia.
Zosis Episcopus Hesbuntis.
Petronius Episcopus Neuvæ.
Salustius Episcopus Cortici.
Maximus Episcopus Demetriadis.

CAPUT XIV.

Ejusdem Synodi alia Epistola ad Imperatorem Theodosium, quam scripserunt post Irenæi discessum, cognoscentes quæ contra eos adversa Pars egerat. Direxerunt verò jam prædicto Comiti, ut cum aliis Principi offerret & hanc.

His igitur præponentes Nicænam fidem subscripserunt universi Episcopi, qui cum Joanne convenerant.

CAPUT XV.

Epistola Nestorii ad Scholasticum Eunuchum Imperatoris Theodosii.

ADmiror Amatricem Dei Animam tuam, & certè dum firma est, & circa fallacias non expansa, quomodo fabulas approbaverit immundorum, dicentes de nobis, quod abjuraverimus vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur: Quam, sicut nosti, sæpiùs diximus. Diximus verò ita, ne aut purum Hominem quis suspicaretur Dominum Jesum Christum, aut Deum humanitate nudum. Si enim Dæmonum Filii pro vera satisfactione satagerent dixissent utique illa, quæ à nobis in Constantinopoli dicta sunt: Sicut & tua Admirabilitas novit. Nunc autem maximè quidem neque collocutio nobis ad invicem fuit. Si enim verba, quæ inter me atque alios Episcopos habita sunt, quæ privatim velut in exercitationis experimentum sunt fa-

ta, has nostras & Cyrilli collocutiones vocant, mentiuntur quidem.

Scito tamen, quia hoc à nobis sapius ad ipsos dictum est, & bene se habere & ab ipsis & à nobis est creditum, *Dei Particem & hominis* Sanctam Virginem nominare. *Dei Particem* non ita, quasi ex ipsa Deus Verbum sumpserit existendi principium. Quomodo enim hoc esset, dum Virginis ipse Creator sit? Sed ne purum quis hominem fuisse illum, qui est genitus, suspicetur. *Hominis* verò *Particem*, ne dispensationem, nostras Primitias, cum Manicheis pariter abjuremus. Hæc enim ab ipsorum velut in præ-exercitatione sunt Episcopis dicta. Erumme ad invicem sapius, & bene se habere frequenter utraque Pars dixit, ita ut hinc plaudentes quoque recederent. Cyrillus tamen colloqui nobis & antè omnino fugit, & hætenus fugit. Capitulum, quæ scripsit, convictionem, eòquod absque contradictione sint Hæretica, per hoc evadere putans. Quomodo igitur Admirabilitas tua contra nos accusationem recepit huiusmodi, dum certe retineat, qui sic utraque voces & in Constantinopoli propter dispensationis Mysterium, unionemque ineffabilem dixerimus?

Non igitur, quæso, sic facile factis contra nos accusationibus credatis. Nos enim vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur, si cum voce ponatur illa, quæ est *Hominis Genitrix*, integerrimum pietatis credimus characterem. Quando enim dicimus, *Christus*, & *Iesus*, & *Filius*, & *Unigenitus*, & *Dominus*, ambo hæc appellatio ista significat. Et hanc non approbantibus vocem significat. Tanquam duarum naturarum, id est, Divinitatis & Humaneitatis significativum, *Dei Genitricis* & *Hominis Genitricis*, protulimus nomen, ut latere neminem posset, quia nec Manichei errorem, nec Pauli possimus incurrere, undique præmuniti. Qui enim dicit id, quod nobis consubstantiale est, inseparabili Divinitate plenum de Virgine genitum, in re ingenuè totum Dominicæ dispensationis Mysterium prædicat. Negatio verò horum cujuslibet unius est totius dispensationis ablatio. Quam quicumque abjurant, contra eorum caput & conversum est, & citò amplius convertetur.

Quod verò est omnino deterius, & maxime nunc, & multam Domini Christi indignationem provocat, dignumque est mille ful-

gustibus atque fulminibus: Violabilem dicere Unigeniti Deitatem, & mortuum Domini Verbum, & in sepulchro indiguiffe solatio, & resurrectionem meruisse cum carne. Quæ universa ab Ecclesiastica Orthodoxia sunt aliena, & quæ nunquam recipientur à nobis. Absit enim à nobis, ut Divinitatem, quæ nostrarum Primitiarum Vivificatrix existitit, hanc aliquando putem vitâ fuisse privatam, aut indiguiffe Vivificantis majoris. Cujus enim nec caro vidit corruptionem, quomodo quis hujus Divinitatem dicens cum carne, fuisse corruptam, non erit dignus particeps esse cum Dæmone? Incorruptilis enim Divinitas, & omnis mutationis infusceptibilis secundum vocem, quam dixit per Prophetam Deus: *Ego sum, ego sum, & non mutabor.*

Malach. 3.

Licet autem Deo Amicabili Apimætuæ, quæ scripserunt Patres, sumere universa, & ab illis addiscere, quia nos orthodoxè prædicamus: Et quia sordidis illis ea sit spes, quod per subreptiones verbum superent veritatis. Fingentes enim æquivocâ Orthodoxis Patribus nomina, simpliciores seducere tentant. Ut puta est Basilius quidam de Ancyra, vir qui unus ex hæreticis fuit; est Cæsarææ Cappadociæ, unus eorum qui pericula pro fide sustinuit plurima. Est & hæreticus Melithon, est & alius Melithon Orthodoxus. Est Vitalis qui Orthodoxorum fuit Episcopus, est & alius Vitalis, qui ab impio est Apollinario consecratus. Sunt & aliorum multorum similia nomina. Et ut non per singulos horum sumentes similitudinem nominum *simus*, simplicibus proferunt, & ad perditionem trahunt per æquivocationem non intelligentes, quia sit etiam Basilius Ancyræ.

Et à multis verò hujusmodi facilè corrumpitur ars eorum, quod ad decipiendum æquivocationibus abutantur. Sed hæc, quæso, ut ipse devites, sicut qui vas integerrimæ ac sincerissimæ rectitudinis fidei, & temetipsum laboribus exercere dignare ad excidendam, quæ multis innititur fraudibus, hæresim. Testis enim est Deus, quia si hæc apud Ecclesias obtinuerint, quæ nunc ab immundissimis istis, nescio quomodo, nihil aliud restat, nisi ut illa colant Ecclesiæ, quæ Arius, & Eunomius, & Apollinarius traderunt. A me verò Dominus omnium nihil exacturus est amplius, nisi ut eos, qui possint hæc prohibere, commemorem: Quod

à principio & nunc usque faciens non quievi. Et vos Dei servos semper commemorans, ne despiciatis perennem Nobilitatem Religionis, ita ut si ea, quæ ad Orthodoxiam pertinent, vestro studio confirmationem debitam potuerint obtinere, à me, teste Deo, Episcopalis honor facillimè respuatur.

Et ne forsitan de hoc me fingere arbitreris, si fuerit confirmata Religio, & Orthodoxia Ecclesiis restituta, exige à me, ut hinc jam vobis per litteras valedicam, & ad pristinam conversationem Monasterii valenter redeam. Ab hujusmodi enim quiete nihil est Divinius, neque beatius apud me. Vellem verò & Relationes, quas contra nos & Orientales Religiosissimos Episcopos direxerunt, venire ad discussionem coram Pyssimo & Amatore Christi Imperatore, aut illic me quoque præsente, aut coram directis huc aliquibus, ut vel ex ipsis commoveremini ad exterminationem illorum, qui falsiloquiis suis omnia turbaverunt. Ex toto enim cunctorum, quæ retulerunt, nihil omninò est verum.

CAPUT XVI.

Post hæc directus est Comes Largitionum Ioannes cum Sacris de depositione Nestorii, & Beatorum Cyrilli & Memnonis, quæ in priori Codicis parte posuimus. Cujus Comitibus ista Relatio est.

SCiens quod ad pietatem pertinet Divinis parere Decretis, omnia juxta intentionem Incontaminabilis Apicis, secundum quod potui, egi. Quæ verò sint subsecuta, ex istis agnoscere poteritis. Multo labore & celeritate usus ad Ephesiorum Civitatem sum. Et adhuc celerius potui pervenire, nisi diverso impedimento causæ fuissent, quas, annuente Deo, cum venerim, præsentialiter enarrabo Magnificentiae vestrae. Continuo ergo tam hos qui hinc, quam eos qui inde convenerant, sanctissimos Episcopos cum reverentia salutavi. Partes namque has conveni nominatim propter discordiam, quæ contigit inter eos. Perturbatis autem cunctis, & Cyrillo ac Memnone includentibus semetipsos, illis qui convenerant per me ipsum præcepi, per alios verò his, qui erant absentes, mandavi ut alio die absque ulla dilatione ad meam mansionem cuncti concurrerent. Ne fieret pugnae conflictus, intermiscui eis militum turbas, circa loca utriusque Parti contigua. Oportebat siquidem me de hoc ipso esse suspectum, propter rabiem, quæ inter eos nescio unde provenit.

Adveniente autem Nestorio, mox ut effulsiit aurora, & post non multum Joanne Religiosissimo Episcopo cum Sanctissimis Episcopis qui pariter sunt, etiam Cyrillus advenit cum cunctis Deo Amicissimis Episcopis præter Memnonem solum. Mox itaque multa perturbatio atque confusio nata est, dicentibus his, qui convenerant cum Cyrillo, se nullo modo posse vel ipsum adspectum Nestorii sustinere, qui ab eis fuerat condemnatus. Conven-

nientibus tamen eis Divinæ *Scriptura* facere volui lectionem. Dicentibus verò his, qui Cyrillo consentiunt, neque absque ipso Divinorum terribiliumque fieri lectionem, neque præsentem Nestorio, sed neque convenientibus secum Orientalibus Sanctissimis Episcopis.

Et multà propter hoc factà seditione magna verò pugna & bello, hæc ipsa dicere cœperant, & qui cum Deo Amicissimo Joanne persistunt Sanctissimi Episcopi, confirmantes & ipsi Cyrillum non oportere esse præsentem, dñm lectio Divinorum fieret Decretorum. Quippe quia & ipse cum Memnone damnatus esset ab eis. Multà verò contentione factà de hoc, & magnà dici parte consumptà, expedire providi; ut absque Cyrillo atque Nestorio Decreta Imperialia reliquis vulgarentur. Quia nec scripti in præfatis fuerunt à Dominis Mundi. Reclamantibus verò & ad hoc Deo Amicissimis Episcopis, qui una cum Cyrillo convenerant, & volentibus neque cum his, qui cum Deo Amicissimo Joanne advenerant, patienter audire, eò quod dicerent eos irregulariter fecisse damnationem Cyrilli & Memnonis., vix prævalui persuasione, ac violentià, si oportet verius dicere, usus, separatis Nestorio & Cyrillo universam Synodum præparare, ut audire Decreta Imperialia paterentur. Coadunatis igitur omnibus, lectionem celebravi Venerabilium Syllabarum, per quas damnati sunt Nestorius, & Cyrillus, & Memnon.

Patienter verò suscipientibus lectionem, atque faventibus his qui cum Joanne Reverendissimo convenerant, illi qui cum Flaviano Reverendissimo fuerant congregati, quia non canonicè Cyrilli & Memnonis fuerat damnatio facta, graviter susceperunt hujus lectionis auditum. Sic ergo est lectio celebrata, ad vespertinum declinante die. Ne verò major adhuc perturbatio fieret, Nestorium quidem suscepit ad custodiendum Magnificentissimus Comes Devotissimorum Domesticorum Candidianus, qui in omnibus, quæ à me vel deliberata vel acta sunt, adfuit. Cyrillum verò custodiendum tradidi Clarissimo Comiti, & Præposito quartæ Scholæ Jacobo. Quoniam verò Memnon, ut prædictum est, aberat, evocans Oeconomum, atque Defensorem, necnon & primum Diaconum Sanctissimæ Ephesinæ

finæ Civitatis vel Ecclesiæ, manifestavi hæc ipsa eisdem, quia idem Memnon cum prædictis fuerat condemnatus. Admonui eos & hoc, ut Ecclesiasticas pecunias suas sub omni *cautelâ*, & periculo custodirent.

His ita dispositis, quia oportebat me orationibus quoque vacare, ad Ecclesiam descendi Sanctissimam. Cognoscens verò in Episcopio Memnonem degere, direxi ex his qui mihi ministrabant, Devotissimorum Palatinorum Primicerium ad prædictum, ut saltem pariter loqueremur, & discerem si ad me se venturum modis omnibus abnegaret. Ille verò absque mora venit ad me. Cumque à me culparetur, cur manè non venisset, dixit se ægritudine fuisse retentum, atque ideò non venisse, ita ut nec sustineret secundum Admonitum, meumque sibi præberi consilium, sed ad meam Domum, sermones meos præveniens, adveniret, acquiescens Divinis Imperialibusque Præceptis.

Traditus est igitur & ipse eidem Clarissimo Comiti Jacobo, & custoditur tam à Devotissimis Scutariis, quam ab Honestissimis Palatinis. Hæc sunt, quæ à me primo gesta sunt die. Quoniam verò me oportebat Deo Amicissimis Episcopis etiam pro pace adhibere sermones, ob hoc ne contra Orthodoxam Religionem Hæreses innascantur & Schismata, & ad hos sermones deposui memetipsum, & omni virtute quæ possibilia sunt studeo agere, Domino adjuvante, & pietate atque rectâ intentione, Domini Mundi. Quamvis videam execrabiles & implacabiles ad invicem Deo Amicissimos Episcopos: Nescioque unde ad tantam usque tristitiam asperitatemque pervenerint, Quidquid verò amplius agi potuerit, aut per me aut per literas, propitiante Deo, cum multa celeritate manifestabo Magnitudini vestræ.

CAPUT XVII.

Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi, & Synodi qua cum eo convenit, ad Imperat. Theodosium, quam direxerunt per eundem Joannem Comitem, in qua etiam Catholica fidei illa Confessio continetur, quam postea Cyrillus Alexandrinus Episcopus per Pacificam laudavit Epistolam, scribens eidem Ioanni Antiocheno Prasuli per Legatum Pacis Paulum, Emesenum Episcopum.

Consequenter quis eos, qui nunc sunt, valdè beatificet homines ultra illos, qui antè nostram fuère progeniem, eò quod à vestro gubernentur Imperio. Decem millibus siquidem curis pro Mundo vestra Pietas utens, omnibus cæteris providentiam pro pia Religione præposuit. Præhonorat etiam laudandissimum regnum vestrum ea, quæ Dei sunt, ultra universa terrena, quoniam fides in eum optimas cogitationes vestras & actus ad universa bona Pietati vestræ cooperatur. Hæc ita se habere semper quidem cognoscimus ex ipsis effectibus: Maximè verò in præsentī hanc factum est tempore manifestum. Nam dum Sacerdotes improvisis perturbationibus comprehensī sunt, & contra invicem bella commovere configunt, commotaque sit nostra concordia, Ægyptio Mundum consuetè turbante, Decretum vestræ Pietatis, quod per Magnificentissimum & Gloriosiss. Comitem cunctarum Largitionum Joannem promulgatum est, sat est ad vanas æstuationes omnium reprimendas, si tamen velimus sobriè agere. Illud verò magis est universis, quod in ipsis literis vestrum præcepit Imperium auferri quidem scandala, quæ ab aliquibus rectæ superintroducta sunt fidei, illa verò uti regula & mensura fidei, quæ de Deo à Patribus in Nicæa exposita est, quæ neque

neque minùs habens aliquid neque superfluum, compendiosam salutem præstat, paucis verbis continens totum, quidquid nobis de pietate tradiderunt Scripturæ Divinæ: Quæ & abjuravit eos, qui nobis volunt inducere novitates sensuum errantium.

Hujus rei gratiâ, literis Pietatis vestræ susceptis, intuentes quod Imperii vestri intentio rectæ Patrum fidei conveniret, festinavimus illa, quæ nuper exposita sunt à Cyrillo, Capitula Evangelicæ & Apostolicæ Doctrinæ contraria condemnare: In quibus omnes, tam qui nunc sunt, quam qui olim quolibet tempore fuerunt, Sanctos anathematizare præsumpsit. Quæ ille, in præsentī tempore quasi Episcopalis perturbationis quæsitam diu occasionem reperiens, & cooperatricem suinens ignorantiam plurimorum, quorundam verò & morbum, qui occultatus olim, nunc in manifestus effectus est, & fraudulentâ pertinaciâ utens, Synodica confirmare autoritate tentavit. Hæc autem, sicut vestrum cognovit Imperium, & Deo Amicissimus atque Sanctissimus Pater noster & Episcopus Acacius Sanctam Synodum per literas edocuit, quod Apollinarii impietati conveniunt. Novit verò hæc clarè vir, qui centum decem vitæ annos explevit, omnem verò vitam in Evangelicis certaminibus desudando transegit; & Synodis multis interfuit; & eos qui Apollinaris dogmata sentiunt, semper secundum locum proximos habuit. Unde & tam facillimè comprehendere valuit, quod illius vesaniæ sint præfata Capitula,

Hæc ut projicerent, & eos qui olim seducti sunt Episcopos, & in eis subscribere fuerunt passi, rogavimus cum Joanne Gloriosissimo Comite, & ut à rectâ fide ea faterentur aliena, ac nobiscum subscriberent rectam Patrum fidem, qui Nicæam convenerunt: Et eos persuadere nequivimus. Quia tam semel eos contigit malè præveniri. Et compulsi sumus inter nosmetipsos ipsius sinceritatem fidei confiteri, atque ipsi subscribere, & excutere scriptâ Confessione illam superfluum, malorum sensuum plenam, expositionem Capitulorum. Illorum namque paucorum verborum rectæ fidei Confessio sufficit & omnem hæreticum errorem convincere, & veritatem volentes imbuere.

Neque enim de his, quæ ad Unigeniti Divinitatem pertinent,

prædicta Sanctorum fides Patrum huc atque illuc ferri permisit; sed consubstantialitatem prædicans inconcussè intellectus fidelium præmuniit, Arianam destruens hæresim. Et Dispensationi integerrimos terminos tradidit, inconvertibilitatem nos & immutabilitatem Divinitatis Unigeniti docens, & non esse hominem purum Dominum nostrum Jesum Christum, sed reverà Filium Dei credi præcipiens, consonans Divinis Sanctisque Scripturis, annunciat. Undè & nos illa sequentes, fidei quidem confessio- nisque expositioni neque adjicimus quidquam, neque subtrahimus, sufficiente ad omnia expositione Paternâ. Quoniam verò, Imperatores Piissimi, præcepistis, post hunc assensum inviolabi- lis fidei & de Sancta, & Dei Genitrice Virgine innotescere nos vestræ insuperabili Pietati, hoc enim nobis nunciavit. Joannes Magnificentissimus & Gloriosissimus Comes, & hoc à Deo auxi- lium postulantes, ultra hominem namque est, de talibus discep- tare, innotescimus Pietati vestræ, quæ sumus ex Divinis Scrip- turis edocti, non quasi contra incomprehensibilia quidlibet anni- tentes, sed confessione propriæ infirmitatis his, qui contra nos tentant assurgere, præcludentes, inquitur illa quæ sunt ultra hominem.

Confitemur igitur Dominum nostrum Jesum Christum, Fi- lium Dei Unigenitum, Deum perfectum & hominem perfectum, ex anima rationali & corpore, ante sæcula quidem ex Patre na- tum secundum Deitatem, in fine verò dierum eundem propter nos, & propter nostram salutem, de Maria Virgine secundum Humanitatem: Consubstantialem Patri eundem secundum Divinitatem, & consubstantialem nobis secundum Humanitatem. Duarum verò naturarum unitio facta est: Propter quam unum Christum, unum Dominum, unum Filium confitemur. Secun- dum hunc inconfusæ unionis intellectum confitemur Sanctam Virginem Dei Gentricem, propter quod Deus Verbum Incar- natus est, & in Humanitate, & ex ipsa conceptione sibimet uniit Templum, quod ex ipsa suscepit. Hæc à Deiloquis Viris edocti, Evangelistis, Apostolis, atque Prophetis, & his qui per singula tempora piæ Fidei fuere Doctores, nos quoque exposuimus in brevi Capitulo, vestrum postulantes ac deprecantes Imperium,
piam

piam Religionem, quæ periclitatur corrumpi ab eò morbo, qui illatus est ex Ægyptiacis Capitulis, consuetè protegere, ac decernere, ut omnes, qui præsumt Sanctis Ecclesiis, Sacerdotes damnent ea, quæ ad inficiendas Ecclesias introducta sunt contra Orthodoxam Fidem à præfato Cyrillo, Capitula; soli autem Confessioni subscribant, quæ à Sanctis Patribus in Nicæa congregatis est facta. Nec enim possibile est aliter pacem in Dei Ecclesias obtinere, nisi illa impia expositio fuerit abdicata.

CAPUT XVIII.

Honorandissimis & Deo Amicissimis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, ac Monachis, & Amicæ Christi Plebi, quæ est in Antiochia Orientis, Sancta Synodus Orientalium, & aliarum Regionum, Provinciarumq̃, quæ per Dei gratiam in Epheso congregata est.

Epsi. 8.

Nobiscum Deus, cum Propheta clamamus. Pro Divinis enim Dogmatibus certamus, & hæreditatem Paternæ Fidei intactam servari studemus, & Apostolicam Doctrinam, sicut suscepimus illibatam, sic servare posteris festinamus. Propter quod & audacter longum iter assumpsimus, & itineris labores sustinimus, & multitudinem, quæ ad hæreticam vesaniam declinavit, fiducialiter despeximus, & impietatis Authorem Cyrillum Alexandrinum ab Episcopatu fecimus alienum, & Ephesium, qui ei ad universa coöperatus est, Memnonem eodem Decreto damnavimus, & subjectos eorum, qui etiam confirmare impietatem ipsorum subscriptionibus præsumpserunt, excommunicatos effecimus. Et nota hæc Piissimis & Deo Amicissimis Imperatoribus fecimus. Et suscipientes quæ à nobis gesta sunt, rescripserunt significantes se condemnationem prædictorum suscipere Patrum. Et præcepere, ut omnes expositæ in Nicæa Fidei à Sanctis ac Beatis Patribus subscribamus, & exorta scandala abscindantur, & à rectitudine Fidei abdicentur. Directus verò est & Joannes Magnificentissimus & Gloriosissimus Comes Universalium Largitionum, ut hæc perduceret ad effectum: Qui in custodia munitissima Cyrillum tenet ac Memnonem, semotim quemque detrudens, & multitudinem militum præfatis Domibus circumstans.

Sed

Sed nec his factis quiescunt illi, qui sursùm versùm cuncta perturbant, & confusione ac seditione Mundum compleverunt; sed perpetrantes consueta perturbant, & contra semetipsos Regulam commoventes. Nam dum sint excommunicati, semetipsis audacter Sacerdotii Ministerium resumpserunt, & communicaverunt damnatis, quod fieri non licet: Eò quod clarè id Canones interdican. Id est, ut qui damnantur vel excommunicantur, absolutionem sibi semetipsis minimè tribuant, sed sustineant Synodale Judicium. Quod si semetipsos absolverint, nullam pro se causationem tales obicere ulteriùs admittantur, sed & quisquis eis communicaverit, fiat ab Ecclesiastico Ministerio alienus. Hac confixi Regulà, & nullam, sicut placet Canonibus, spem restitutionis habentes, confundunt atque perturbant, & ubique constitutas Ecclesias seditionibus complent.

Hæc igitur sciens Religiositas vestra pro nobis quidem securo sit animo, & laudet in Canticis omnium Deum pro ejus circa nos habitâ providentiâ, pro illis verò oret, ut tandem aliquando ab infestissima sibi ægritudine liberentur, & invitet Doctores Ecclesiæ continuè in Collecta contra hoc impium Dogma facere sermonem, & per Sanctorum Patrum vestigia Dei Populum ducere, ut universi cognoscant, qualis sit, circa quam pugnamus, impietas. Si verò fuerit quicumquè transmissus ab his, qui hujus hæresis languore detinentur, ad nostram maximam Civitatem, & quæ mater est pietatis, hunc tenerè cautè Religiositas vestra dignetur, atque Judicibus tradere, ut discant, qui seditionem agere tentant, quantum bonum sit disciplina, & quantum malorum ferculum pertinax tyrannicaque voluntas.

Joannes Episcopus Antiochiæ: Incolumes in Dōmino conservemini, Domini Honorandissimi atque Religiosissimi.

Joannes Episcopus Damasci, similiter.

Dexianus Episcopus Seleuciæ, similiter.

Antiochus Episcopus Bostri Metropolitanus, similiter.

Alexander Episcopus Hierapolitanus, similiter.

Asterius Episcopus Amidæ Metropolitanus, similiter.

Helladius Episcopus Ptolomaidis, similiter.

Musæus Episcopus Aradiæ Tentaridi, similiter.

Apringius Episcopus Chalcidis, similiter.

Meletius Episcopus Cæsareæ Augustæ, similiter.

Macarius Episcopus Laodiceæ, similiter.

Theodoretus Episcopus Cyri, similiter.

Diogenes Episcopus Seucobeli, similiter.

Eò quod nimium Portitoris instaret occasio, non potuerunt universi, qui nobiscum sunt, Episcopi subscribere.

Idem Religiosissimus Joannes Archi-Episcopus interlocutus est supra-scripta.

CAPUT XIX.

....107

*Domino meo per omnia Sanctissimo Patri, Episcopo Acacio
 Joannes, Ioannes, Alexander, Alexander, Dexianus,
 Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Musæus,
 Meletius, Diogenes.*

ET olim quidem tuam perdoeuimus Sanctitatem, quanto studio egerimus, ut ab Ecclesiasticis Dogmatibus radicitus amputemus Apollinarii vesaniam, redvivam per Cyrilli Alexandrini Doctrinas, & quia deponentes ipsum, vel Memnonem, qui ei ad omnem nequitiam Cooperator accessit, innotuimus Piissimis & Amicis Christi Imperatoribus nostris. Et rescriptis eorum Pietas, se approbasse significans depositionem, quæ à nobis est facta. Et præcepit ut omnes nos expositæ à Sanctis Patribus in Nicæa Fidei subscribamus, abjurantes ea quæ surrexerunt scandala, sicut & tuæ Sanctitatis literæ continent. Nunc verò & hoc tuæ innotescimus Sanctitati, quia & dum jam literæ istæ sunt traditæ, ipsi tamen, quos jam semel erroris præoccupatio tenuit, pugnantes pro hæretica ipsa dementia, id est, qui prædictis Capitulis subscribere præsumplerunt, & nec volunt illa ab orthodoxa fide præficere, sicut Amicorum Christi Imperatorum nostrorum Decreta iusserunt.

Sed nec acquiescunt, ad disceptationem provocati à nobis, nostris objectionibus respondere. Prædictorum namque hæreticorum Capitulorum paratas convictiones habemus, tam ex Scripturis Divinitus inspiratis, quam ex Sanctorum Patrum Conscriptis, quæ cum multis composuere laboribus. Omnia vero confundunt, ac perturbant, & implent seditionibus Civitates atque Provincias, iniquas & illicitas contra nos dirigentes Epistolas, quæ nullius quidem virtutis sunt. Quod enim possint robur habere,

bere, qui ab omni officio Sacerdotii sunt remoti? Possunt tamen simplices perturbare. Cognoscat verò Religiositas vestra, quia excommunicati olim à nobis, cò quod cooperati sunt hæretici Cyrilli vesaniæ, & his quæ illicitè atque iniquè sunt facta, & officium gerere præsumpserunt, & communicare damnatis. Scit autem Religiositas vestra, quæ de talibus sunt Regulæ constitutæ. Et quia eis nullum locum veniæ tribuunt. Et ista committunt videntes, quod Cyrillus & Memnon injuriosissimi, truci serventur à multitudine militum. Semotim namque unumquemque trudentes nocte dieque custodiunt. Exoretur itaque Sanctitas tua hymnare quidem pro nobis omnium Deum, nutumque ejus inexpugnabilem pro nostris partibus obtinere. Orare verò etiam pro illis, ut tandem aliquando, exuti à noxiis sensibus suis, ad Paternam redeant fidem. Aliter enim pacem reddi Ecclesiis possibile non est, nisi impia expositio illa fuerit abdicata. Omnem fraternitatem, quæ tecum est, plurimum salutamus. Incolumis & orans pro nobis permanecas Domine Sanctissime, ac Sacratissime Pater.

Similiter omnes præfati Episcopi subscripserunt.

CAPUT XX.

....108

*Epistola Theodoret, Episcopi Cyri, ad Andream
Episcopum Samosenorum.*

AB Epheso scribens tuam Sanctitatem saluto. Et infirmitatem beatifico, quam Dei tibi dilectio præstitit, ut auditu potius, quàm experimento disceres, quæ hic mala commissæ sunt. Mala superantia omnem verbi veritatem, omnemque vincentia Conscriptorum narrationem, & lachrymis digna perennibus, & continuis luctibus. Periclitatur enim Ecclesiasticum Corpus excindi. Quin potius sectiones recepit, nisi sapiens Medicus divisa & putrida membra revinciat pace, & salute corroboret. Insanit contra Deum rursus Ægyptus. Et repugnat contra Moysen & Aaron, servos ipsius. Et pars maxima Irahelis consentit inimicis. Pauci verò valdè sunt salvi, ac sustinent pro pietate certamina. Conculcata est reverentia pietatis. Damnati ministrant, & damnatores sedent gementes in domo. Qui cum damnatis communione privati sunt, ipsos condemnatos deputant, ab eademque damnatione solverunt.

Talem Synodum ludo fecerunt Ægyptiaci, Palæstini, & cum Ponticis Asiatici. Cumque istis & Occidentis. Hunc enim languorem maxima jam pars Mundi recepit. Qui mimorum risus sic depompaverunt impietatis tempore pietatem? Quis unquam Comœdiæ Scriptor talem fabulam finxerit? Quis deniquè Tragœdiæ dignæ Poëta hujusmodi commenta conscribat? Tanta ac talia mala intra Dei Ecclesiam concreverunt. Immo verò eorum quæ commissæ sunt, breviter narravi particulam. Alia enim nec dici sine periculo possint. Oret ergo Sanctitas tua, & Christum Dominum deprecetur exurgere, & hanc maris reprimere tempestatem, ac desideratam patrare tranquillitatem. Ut hoc impetrantes gratuitum donum, clamemus cum Sancto David: *Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ latificaverunt animam meam.* Psal. 93.

CAPUT XXI.

....109

*Epistola Comitis Irenæi, quam cunctis, à quibus fuerat
directus, Episcopis ante Comitis Largitionum
Ioannis rescripsit adventum...*

Vix mihi nunc copia data est vestræ Sanctitati Epistolam destinandi. Et rependi literarum, qualem volui, portitorem, ut ea quæ de causâ præsentis per gratiam Christi, nostro secundum Dominum notificarentur affectu. Venimus namque ad Regiam Civitatem, dum me Ægyptii triduum prævenissent. Quanta verò mox & circa ipsum ingressum pericula sustinuerim, nec ipso facile est referri sermone, nedum dicam per Epistolam designare. Præintroeuntes enim Optimi, & omnibus apertè atque æquè usi, sufficiat enim id solum dicere, omnium penè auditus præventionem obtinuerant. Alios quidem quomodocumque falsis locutionibus adducen-
tes, alios verò contra nos calumniis sibi met adsciscen-
tes, omnes verò in communi ac semotim consuadentes, ita ut & Magni Iudices, & in Dignitatibus constituti, ac diversis Militiis, assentirent, quoniam & congrua inquisitione, & consequente Iudicio, & omnibus pariter Dei Amicissimis Episcopis unâ proferentibus eandem sententiam contra eum, qui ab eis abruptè fuerat condemnatus, mirabilis illa depositio sit facta. Magnificentissimum & Amatorem Christi Scholasticum Cubicularium suaserunt, ut evidentissimè diceret, quia in Epheso Dei Genitricis vocem nec audire omnino pertulerit.

Verum tamen propter invincibilem fortitudinem veritatis, & orationes vestras prævalui per Divinas miserationes, postquam prima, ut dixi, evasi pericula, magnificentissimis Iudicibus colloqui, & eis totam, prout possibile fuit, veritatem

nar-

narrare negotii. Qui ea quæ diximus agnoscentes, & ad ipsos additus Principum perducere sunt coacti, quæcumque vel in causam præsentem, vel contra nos ipsos hi, qui Ægyptio assentiuntur, tyrannicè commiserunt. Et post omnia, ut Epistolam minimè producamus, dum multa inter hæc acta vel dicta sunt, tam ab eis qui quæ nostra sapiunt, quam ab illis qui sentiunt in his cum Cyrillo, placuit, ut videtur, ut me & Ægyptios, tam de personis nostris quam de causa certantes, audiret piissimus Imperator: Præsentibus quoque iudicibus maximis. Dum certè ego sæpè sum protestatus, nec ob hoc me venisse, neque talia ab Episcopis Deo amicissimis suscepisse Manda, sed solis literis venerim sicut portitor ministrare. Verùm pro istis ego verbis paulò minùs deceptus sum. Quod autem placuit, absque ulla mora completum est. Divino igitur nutu etiam tunc favente nobis; & in ipsam veritatem cor Principis dirigente, ac per ipsas res demonstrante, quia secundum veritatem *Cor Regis in manu Dei est*, ad iudicatum quidem sunt Adversarii. Oportet namque ad ipsum finem breviter pervenire. Ita ut nullo modo valuissent veracia comprobare, vel depositionis Gesta, vel illa quæ hic sua falsitate dixerunt, si insuper modis omnibus demonstratum est, quia nec Concilium consequenter Ægyptius convocavit, neque ipse potuit iudicare, dum unus eorum fuerat, qui iudicari debuerant. Nec omninò absque voluntate sive consilio Candidiani Comitis inchoare negotium.

Prov. 23.

Jam & omnes denunciationes Candidiani, magnificentissimi Comitum, & Scripta ad Synodum Sacra per ipsum, & hujuscemodi alia prorsus sicut reverè in Iudicio, jubente Imperatore, sunt lecta, & nihil est per vestras orationes quod fuerat prætermissum ex omnibus: Quæ ostendunt illic iniquè fuisse præsumpta, quæ facta sunt. Ità ut mox inimicis veritatis adjudicatio à cunctis consona redderetur, & approbaretur ac firmaretur Religioſitatis vestræ Iudicium. Et cum Ægyptio duorum dirigeretur condemnatio in Sancta Dei Ecclesia à piissimo Principe, tanquam tyrannicè atque illicitè universa fecerint fautores Ægyptii: Et aliis, quomodo pro his quæ commiserunt, digni submitti suppliciis. In his igitur finem, quæ ad hanc causam pertinent, habuerunt. Et hic datus est audientiæ terminus.

Dum verò venisset Joannes Medicus Cyrilli & Syneellus, & venisset, sicut nostis ex more, judicum plurimos alios quodammodo ex aliis videmus effectos: Et à nobis, qui apud eos & ab eis judicati sumus, nec audire saltem quodcumque contenti sunt.

Quidam namque sunt ipsorum, qui jam nunc dicunt: Quia oportet quæ ab utraque parte facta sunt firmari, & damnationes non tantum duorum, si consent, sed trium personarum confirmari debere. Alii verò quidam: Rationes quidem solvi debent æquè cunctorum. Cæteros verò ex Dei amantissimis Episcopis huc convenit evocari, ut rationes fidei eorum cum veritate quærantur. Et illa, quæ iniquè in Epheso facta sunt. Sunt verò nonnulli, qui omnia quæ possunt faciunt, & omnimodum studium conferunt ad hoc, ut præcipiantur à Piissimo Principe cum quibusdam certis formulis advenire: Et quoquo, inquit, modo perviderint, sive potuerint, de tota causâ disponere. Quorum hi qui diligunt vos, orant ne perveniant ad effectum: Integrè scientes malum eorum, qui sic festinant esse, propositum, & à quibus ad hoc sint armati, consilium. Sed hæc quidem sicut Domino placet, ita proveniant.

Pro me autem quæso, qui multa pericula sustuli, quique & jam nunc absque periculo non sum propter hostium multitudinem, quæ augetur per singulos dies, intentissimè Sanctitæ vestræ orare dignetur. Testis enim mihi est Deus, quia dum vocarer ad Imperatoris Judicium, nihil aliud credidi, nisi in maris mereuma fuisse jactandum. *1. Tim. 4.* Dominus verò, sicut scriptum est, *adstetit mihi, & ereptus sum de ore Leonis.* Magis autem de multorum millium catulorum leonum.

CAPUT XXII.

Sancta Synodus Orientalium Regionum, & horum qui pariter ex diversis Provinciis ac Partibus congregati sunt, id est, ex Bithynia, Pisidia secunda, Paphlagonia, Cappadocia, Europa; Rhodope, Thessalia, Dacia. Interlocuta est quæ subter annexa sunt.

Propter has, quæ nuper emerferunt, Ecclesiasticas quæstiones convocati ad Ephesum Civitatem ab eis, quibus à Domino Imperium iustâ deliberatione commissum est, & quibus sunt totius Orbis credita gubernacula, quique regunt subditos sapienter ac piè, impigrè præfatam comprehendimus Civitatem. In modico verò tempore procurrente, propter turbas, quæ ab Ægyptio Cyrillo sunt factæ, literæ à piissimis Imperatoribus nostris secundò tertioque venerunt, admonentes ut cum vinculo pacis universæ Dei unirentur Ecclesiæ. Et illà, quæ in Nicæa exposita est à Sanctissimis Patribus nostris, essemus fide contenti. Abjectis utique his, quæ nuper orta sunt, scandalis.

Unde & persuadere tentavimus illos Episcopos, qui ea quæ sunt Ægyptii non renuunt, & expositis sub eo hæreticis Capitulis subscripserunt, ut auferrent illa, quæ Orthodoxæ Fidei apertè contrariantur, contenti verò essent expositione, quæ in Nicæa facta est, secundum Piissimorum Principum sanctionem. Persuadere verò illos minimè prævalentes, eo quod illos semel tam malè præoccupari contigerit, compulsi sumus nos, qui sanæ Fidei permanemus, & nihil ei peregrinum subintroduci permittimus, hanc in Scripto exponere, & subscriptionibus Confessionem manu propria roborare.

Sufficit enim expositio horum verborum, quæ pauca sunt, & integritatem pietatis edocere, ac semitam veritatis ostendere, & errorem velaniæ hæreticæ confutare.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, visibilium & invisibilium Creatorem: Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei Unigenitum, qui natus ex Patre, Unigenitus, id est, ex substantia Patris, Deum de Deo, Lumen de Lumine, Deum verum ex Deo verò. Natum, non factum, consubstantiali Patri. Per quem omnia facta sunt, quæ in Cælo, & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit: Et Incarnatus, & inhumanatus est. Passus est, & resurrexit tertiâ die. Adscendit in Cælos, ac venturus judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, & priusquam nasceretur non erat: Et quia ex nullis exstantibus factus est, aut ex altera substantia, sive substantia, dicentes esse veribilem aut mutabilem Filium Dei. hos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Hæc est fides, quam Patres exposuerunt. Primum quidem contra Arium, blasphemantem ac dicentem creaturam esse Filium Dei. Et contra omnem videlicet hæresim Sabellii, ac Photini, ac Pauli Samosatani. Manichæi quoque, atque Valentini, & Marcionis. Et contra omnem videlicet hæresim, quæcumque contra Catholicam & Apostolicam surrexit. Quos condemnaverunt trecenti decem & octo in Nicæna Civitate collecti. In hac nos fidei expositione universi persistere confitemur: Tam nos qui sumus in Epheso congregati, quam reliqui quoque Domino amicissimi Episcopi, qui sunt in Regionibus nostris. Profitemur etiam in omnibus, quæ à vobis gerenda sunt, permanfuros. Obedimus namque Sapienti, qui dixit: *Noli transferre serminos, quos posuerunt Patres tui.* Hæretica verò Capitula, quæ à Cyrillo sunt nuper exposita, quibus & Anathematismos superfluos subiecit ac vanos, quæque etiam vario Decreto ac subscriptione Episcoporum roborare tentavit: Hæc itaque alienat ab orthodoxa fide Sancta Synodus, quæ in Epheso congregata est.

Sanctum Decretum Auctores ejus Confessionem Fidei vocaverunt.

CAPUT XXIII.

....III

*Mandatores Synodi Orientalis Episcopi, & reliquorum
qui pariter in Ephesum congregati sunt,
ad Legatarios suos.*

Sancta Synodus, quæ in Ephesum per Dei gratiam congregata est, Domino Amicissimis atque Sanctissimis, Joanni Archi-Episcopo Antiochenorum Magnæ Civitatis, & Joanni Episcopo Damascenorum Metropolis, & Himerio Episcopo Nicomediensium Metropolis, & Paulo Emesenorum Civitatis Episcopo, facienti sermonem pro Cyro Episcopo, & pro Sanctissimo & Sacratissimo Bertheæ Acacio, & Macario Laodicensi Episcopo Civitatis, facienti sermonem pro Cyro Episcopo Metropolis Tyrionum & Apringio Episcopo Civitatis Chalcidensium, facienti sermonem pro Alexandro Episcopo Apamænorum Metropolis, & Theodoretto Episcopo Cyrensi Civitatis, facienti sermonem pro Alexandro Episcopo Hierapolitanorum Metropolis: Præsentibus præsentibus mandamus quæ subter annexa sunt.

Quoniam propter Ecclesiasticam causam, propter quam Universi sumus in Ephesum congregati, nunc Religiositas nostra secundum Piissimorum Principum nostrorum Decretum evocata est ad magni nominis Constantinopolim, ad concertandum pro veritate ac Fide Sanctorum Patrum, rectisque Dogmatibus, non autem præcepti sumus Universi adesse nobiscum, oportet omnium nostrum vobis manifestam fieri voluntatem, quia permanemus in eis, ac firma putamus, quæ à nobis geruntur, & ad Domini timorem pertinent, & ad Ecclesiasticam pacem, & ordinis tranquillitatem.

Ob hoc præsens vobis Mandatorium fecimus, per quod mandamus

damus atquē concedimus integerrimam, quam vobis tradimus, potestatem, quam nos quoque ipsi præsentes habemus: Ut cum, Deo juvante, ad prædictam perveneritis Maximam Civitatem, tum si oportuerit, ut coram Piissimo Principe, aut in Consistorio, vel coram Sacro Senatu, sive præsente Synodo, de his quæ in quæstionem venerunt, sermonem moveri contigerit, hunc cum nobis condecense fiduciâ, sapientiâque, ac diligentia moveatis, pro Ecclesiarum utilitate communi, Et suscipiatis certamen pro omnibus nobis, ita videlicet ut nos quoque permaneamus, perseveremusque, & amplectamur verba universa, quæ de hac causa geruntur, & fuerint gesta. Si verò & usque necessarium fuerit, pacto vel pace Ecclesiasticâ, vel re qualibet aliâ exigente, ut pro nobis omnibus subscribatis.

Et hoc ipsum vestram quæsumus Sapientiam, ut indubitatè faciatis, pro hoc quod communiter proficit universis, & pro gloria Domini Christi. Si verò nobis huc etiam Synodicum visum fuerit destinari, cui subscriptione omnium sit necesse, universi communiter ac singulatim quisque profiteatur huic cum tota devotione subscribere, atquē ad pium transmittere Comitatum. Illâ tamen conditione servatâ, ut omnibus modis hæretica illa Capitula, quæ à Cyrillo Alexandrino Nicænæ Patrum subintromissa sunt Fidei, cum anathematibus expellantur, sicut quæ aliena sunt à Catholica & Apostolica Ecclesia.

Et subscripserunt huic Mandatario Universi
Orientales Episcopi.

CAPUT XXIV.

.....115

Epistola Præfectorum ad Nestorium, ut. cum honore ad suum Monasterium remearet, unde ad Episcopatum fuerat vocatus.

EA quæ per Synodi visa sunt geri Judicium, tempore longo distulimus. Licet nos multi valde culparent, & existerent importuni. Quoniam verò literæ nobis tuæ Sanctitatis redditæ sunt, manifestantes fastidiosum tibi esse, quod in Epheso remoraris, & desiderabile esse de reliquò tuæ Religiositati, ut iter assumes, eos qui per omne iter debeant ministrare direximus: Sive navigare, seu per asinam, id est, si per Ponticam viam proficisci placuerit, ita ut usque ad Monasterium ministrent. Et angarias vobis, annonasque transmisimus, à Domino clementiam postulantes, ut incolumis eat Sanctitas tua, & ita degat, sicut desiderat ipsa. Consolationis enim te non credimus indigere, respicientes ad animam tuam, quæ sapiens est, & ad multa bona millia, per quæ super alios emines.

CAPUT XXV:

....113

Epistola Nestorii rescripta ad eundem Praefectum Praetoriorum Antiochenum, ad Epistolam supra-scriptam.

Suscipimus tuæ Magnitudinis literas, in quibus cognovimus à Piiſſimo & omni laude digniſſimo Imperatore præceptum, ut nos in Monasterio degeremus. Et Decretum ſumus amplexi. Nihil enim nobis ampliùs honorabile eſt, quam pro pietate reſcriptio. Illud autem mentis vestræ magnitudinem quaſo, ut pro Religione frequenter ad memoriam piiſſimi Principis reducatis, ut verboſitates Cytilli, quas adjudicavit Pietas-ejus, per publicas Imperiales literas notet ubique. Ut per univerſas Orthodoxas legantur Eccleſias. Ne fortè ob hoc ſine literis pii Imperatoris dicantur ab eo Cyrilli Scripta percelli. Simplicioribus hinc ſcandalorum naſcetur occaſio, tantùm non verè dicantur. Et tuiſ verè eſt animis dictum, ad deſenſionem veritatis adhibere quæcumque poſſibile eſt. Sufficit namque hoc ſolùm dicere ad te, qui per omnia, quæcumque tibi committuntur, bonùs comprobaris exiſtere.

CAPVT XXVI..

....114

*Iterum alia Epistola ab Episcopis Orientalibus, & Con-
fidentibus eorum, ab Epheso, per quam respondetur
ad literas supra scriptas.*

Venientes in Chalcædoniam, in Constantinopolim siquidem nec nos nec Adversarii nostri sumus introire permitti propter bonorum Monachorum seditiones, ex opinione cognovimus, quia antè octo dies adventus nostri piissimo Imperatori placuerit Dominum Nestorium ab Epheso dimitti, quocumque ire voluerit. Et omnino doluit anima nostra. Quia si hoc verum est, ea quæ absque Iudicio & illicitè facta sunt, interim roborari videntur. Nos autem cognoscat Sanctitas vestra pro fide totâ mente certare. Et hunc laborem eligere usque ad mortem. Sustinemus verò præsentis die, id est, Gorpæi mensis undecimo, Imperatorem piissimum transire, atque in Ruffiniani causæ audientiam facere.

Oret igitur Sanctitas vestra, ut nobis cooperetur Dominus Christus, quatenus fidem Sanctorum Patrum confirmare possimus, & ea, quæ contra Ecclesiam surrexere, Capitula radicibus amputare. Hæc ipsa & sapere & agere vestram quæsumus Sanctitatem, & permanere pro fide Orthodoxa bono nostro fervori. Quando autem præsens Epistola scripta est, nondum venerat Himerius. Putamus enim, quod nunc ægritudinis inæqualitate detentus sit. Hoc autem nihil Religiositatem nostram perturbat. Speramus enim, quia & tristitia extinguentur, & veritas refulgebit, pronè concertante unâ nobiscum Religiositate vestra.

CAPUT XXVII.

*Iterum alia Epistola quorum supra Episcoporum
ad quos supra Episcopes.*

Per orationes vestre Sanctitatis fuit nobiscum Imperator noster collocutus. Et impetrato nutu Divino, facto nunc convicimus interim contraria sentientes, ita ut omnia quidem nostra ab amico Christi Imperatore suscepta sint; quæ verò ab iis dicta sunt, insusceptibilia, & insequentia videantur. Nam sursùm versùm Cyrilli memoriam facientes, & rogantes ut ipse potius uteretur, & pro se ipso satisfaceret, nunc ulque obtinere minimè potuerunt. Sed audierunt, quia oportet moveri de pia Religione sermonem, & Fidem Patrum roborari Sanctorum. Convicimus verò & Acacium, qui inter gesta Deitatem confessus est esse passibilem. Eisque adeò motus est piissimus Imperator noster, ut blauream chlamydem, quam induebatur, excuteret, seque retrò subduceret præ magnitudine blasphemie. Vidimus verò & omnem Senatum, qui erant in Consistorio, valde approbare nos ipsos, tanquam reverà pro vera fide laboribus defudantes.

Placuit igitur Piiissimo Imperatori nostro, ut unusquisque exponeret propriam Fidem, & Pietati ejus offerret. Nos verò respondimus, quia impossibile est, ut alteram faciamus expositionem, nisi quæ in Nicæa facta est à Beatissimis Patribus. Et hoc quoque placuit ejus Imperio. Restat igitur illam, in qua Sanctitas vestra subscripsit, Pietati ejus offerre. Omnis autem Constantinopolitane Populus Civitatis ad nos sine cessatione pervenit, rogans ut pro Fide fortiter decertemus: Et ad eos fortiter compescendos, ne occasionem dare Adversariis videamur, plurimum laboramus. Direximus autem vestre Religiositati expositionis exemplar, ut duo authentica dignemini exemplaria transscribere, & subscribatis ambobus.

CAPUT XXVIII.

*Per omnia Deo Amicissimis, & Sacratissimis, atque Sanctis-
sims Comministratoribus Ioanni, Ioanni, Epi-
merio, Paulo, Macario, Springio, Theodoro, et
Episcopis, Synodus, quæ convenit
Ephesi, Salutem.*

Cognoscentes certamina, quæ à vobis per gratiam Dei pro Fi-
dei pietate sunt habita coram Christi Amico atque Piissimo
Imperatore nostro, experimento agnovimus, quia Dominus Iesus
Christus suas non derelinquit Ecclesias, ita ut & nobis Ortho-
doxis dignam præstaret gratiam, & multam confusionem con-
tra inimicos effunderet, & piissimum Principem nostrum rectæ
fidei Sanctissimæ Ecclesiæ addicere præpararet. Et confidimus,
quia & competentibus Sacerdotibus, Christi fiduciâ dimicantibus
vobis, & salvante Domino Imperatoris nostri piissimam vitam,
pacificum finem præsens negotium fortietur. Et hæc quidem de-
compabunt hæreses. Refulgebit quidem rursus per universas to-
tius Mundi Ecclesias Sanctorum Patrum fides Orthodoxa. Ini-
mici verò nec cessant nunc usque consuetâ uti tyrannide, eòquod
nullam senserint ultionem. Ubique enim per Ecclesias nostras
mittentes damnationes illicitas, perturbant & Cleros & Populos.

Subscriptimus autem in duas uniformes Epistolas, quæ à vestra
Sanctitate directæ sunt, pro quibus ut vos usque sanguinem quæ-
sumus opponatis, contra eam, quæ nuper exsurrexit, impietatem
pro veritate bellantes. Scientes, quod in Sanctitatis vestræ con-
cordia permanentes, parati sumus prius animam reddere, quam
quodlibet hæreticorum Capitulorum Cyrilli Alexandrini susci-
pere.

Ea verò, quæ contra personam, quæ iniustitiam pertulit, facta sunt, cognoscentes totius obstuporis sumus taciturnitate percussis. Qui enim deposuerunt eum, in ipsis Gestis hæreticis Capitula hæretica, sicut nostis; Patrum fidei conjunxerunt: Et per hoc semetipsos hæreticos denotantes, & à fide alienos Orthodoxa. Quomodo igitur, quæso, possibile est, ut ad unum, dum sunt contraria, hæc utraque conveniant? Id est, ut depositio approbatur, & Capitula improbantur. Si enim circa damnationem fidei sunt digni, & in his, quæ exposuerunt iidem, hæreticis Capitulis fide non habentur indigni. Si verò hæreticos eos convincunt esse Capitula, ab hæreticis etiam depositio facta est. Hæc adlocuti sumus etiam Principem nostrum piissimum, & ad vestram direximus Sanctitatem, ut quod vobis visum fuerit peragatis.

Æstuamus enim, quod tristes dicimus, pro veritate, ne si confirmetur quæ ab hæreticis est facta dejectio & Capitula hæretica quamcumque obtineant firmitatem: Et alia quæ ab eis contra multos facta sunt Sacerdotes. Quæ omnia dum Sanctitas vestra cognoverit, illa eam confidimus esse acturam, per quæ & universa, quæ contra omnes ab hæreticis sunt facta, cassentur, id est, sive damnatio, sive excommunicatio, per Synodicas literas, Imperialiaque Decreta. Non ignorat enim Religiositas vestra, quod habeamus nobiscum nonnullos Episcopos, qui in propriis mansionibus soli remanserunt. Direximus autem Sanctitati vestræ & eam, quæ nuper facta est, interpretationem hæreticorum Capitulorum ab Alexandrino Cyrillo, impietatem suam etiam per ipsam subtilius ostendente. Sicut autem vestram rogavimus Sanctitatem, dignemini habere curam, quatenus celerius dimittamur, maxime quia tempus imminet hyemis.

1. Tranquillinus Episcopus Antiochiæ, quæ est Pisidiæ Metropolis, incolumes vos orare pro me deprecor apud Deum, Domini mei fratres.

Et reliqui similiter scripserunt.

2. „Helladius Episcopus Tharsi

3. Alex

3. Alexander Episcopus Apameæ.
4. Julianus Episcopus Sardicæ.
5. Bofforus Episcopus Gangrorum.
6. Petrus Episcopus Trajanopolis.
7. Cyrus Episcopus Tyri.
8. Rabbulas Episcopus Edefferus.
9. Alexander Episcopus Hierapolitanus.
10. Maximinus Episcopus Anazarbi.
11. Dorotheus Episcopus Marcianopolis.
12. Asterius Episcopus Arandæ.
13. Subanus Episcopus Hypatæ.
14. Dexianus Episcopus Seleuciæ.
15. Basilus Episcopus Larissæ Thessaliæ.
16. Eutherus Episcopus Thyranorum.
17. Gerontius Episcopus Claudiopolis.
18. Muscus Episcopus Aradi.
19. Placeus Episcopus Laodiceæ.
20. Martianus Episcopus Abryti.
21. Cyrillus Episcopus Adanæ.
22. Fritilas Episcopus Heracleæ.
23. Cyriacus Episcopus Diocletianopolis.
24. Antiochus Episcopus Bostorum.
25. Daniel Episcopus Faustianopolis.
26. Marcellinus Episcopus Arcæ.
27. Salustius Episcopus Coriæ.
28. Jacobus Episcopus Dorostoli.
29. Theophanius Episcopus Philadelphiæ.
30. Meletius Episcopus Neo-Cæsareæ.
31. Diogenes Episcopus Ninopolis.
32. Polichronius Episcopus Epiphaniæ.
33. Hesychnus Episcopus Castabolorum.
34. Trajanus Episcopus Augustæ.
35. Cyrus Episcopus Marcopolis.
36. Polichronius Episcopus Heracleæ.
37. Helliades Episcopus Zeugmatis.
38. Anastasius Episcopus Tenedi.

- 29. Valentinianus Episcopus Malli.
- 40. Julianus Episcopus Larissæ.
- 41. Diogenes Episcopus Seleucobeli.
- 42. Theotistus Episcopus Cæsareæ.

Piissimis & Amicis Christi Imperatoribus Theodosio & Valentiniano, Augustis, Synodus Sancta, quæ in Ephesum congregata est.

Edocti ex literis Sanctissimarum & Deo amicissimarum Communitatorum nostrorum, qui ad pium Contritum vestrum pro tota Synodo advenerunt, quod & Introitus eorum propriè à vestra Pietate susceptus sit, & pro pia fide Imperii vestri zelum, ita delectati sumus, tanquam si cum præfatis præsentibus fuissetis, cumque ipsis tranquillam Pietatis vestræ faciem vidissemus. Cognovimus enim, quomodo illa quidem, quæ Adversariorum sunt, insusceptibilia facta sint vestro justo Judicio, Nicænorum verò Patrum fides, pro qua & præsentibus Deo amicissimè Episcopi, & nos quoque certamus, digna susceptione probata sit. Et credimus, quia sic ex Domino vestra Pietate pendente, ab his qui tentaverunt, nullatenus commovebitur Apostolica fides, per quam à Progenitoribus olim vestrum regnat Imperium. Et omnes alienigenas subditos habet. Et circa hæc gratidicas voces & intentas pro Pietate vestra deprecationes consuerè obtulimus cum multa Dōmino Christo lætitia.

Quoniam verò multa quidem fiducia est Sacerdotibus coram vestro Imperio, & illa ei insinuare præsumimus, quæ in angustam aios astuationem miserunt, quorum curationem quoque deposcimus. Undè quæsumus, ac nosmetipsos prosternimus vestigiis vestris, ut cum patientia nos humillimè supplicantes Pietas vestra suscipiat pro illa persona, cui præjudicium factum est ab his, qui hæretica Cyrilli Alexandrini Capitula susceperunt, impietatemque contra id, quod Divinitatis est, effecerunt. Qui enim hæretica Capitula subintroduxerunt, Sanctorum Patrum perturbaverunt fidem, quod ad ipsos pertinet, in ipsis Gestis. Et illicitam

citam fecerunt depositionem. Et credimus, quia indeclinabili, rectoque Judicio vestro justum minimè apparebit, condemnationem *ab illis* factam permanere, quos hæreticos dignum est condemnari, dum convicti sint hæretici esse.

Quæ verò ab eis facta sunt & contra Canonicas sanctiones, & piissimas literas, à multis jam particulatim didicistis Imperium vestrum, dum ille, qui ab eis injustitiam pertulit, in ullo nec vestris sanctionibus contra-isset, & Ecclesiasticam fidem Orthodoxè prædicasset. Nam *etsi ipse hujusmodi sit, qui millies fugiens tumultus caveat, & privatim agere malit*, metuendum tamen est, ne fidei læsio quæcumque contingat, eò quod illicita illa dejectio ab illis facta sit, qui hæretica superduxere Capitula.

Et subscriptiones.

C A P U T XXIX.

...117

*Imperatores Caesares Theodosius & Valentinianus;
 Victores, Triumphatores; Maximi, sem-
 per Colendi, sancta Synodo, quae in
 Ephesina Civitate convenit*

Intentionem quidem nostram, etiamsi non scriberemus nunc, ex multis aliis noveratis. Et quantum pro recta fide habeamus studium, & pro unitione Ecclesiarum, à Patribus hoc & ab Avis edocti, & nihil usquè hæcenus sanæ Fidei præponentes, propter quam etiam jam paulò ante in Ephesum vestram congregare festinavimus Sanctitatem. Et dum congregati essetis, omnia hujusmodi scripsimus, per quæ consequens esset absque contentione vera Fides. Et quæ olim tenuit, inconcussibiliter permaneret, ad amicitiam vobis unitis. Quoniam verò propter intentionem impietatis, ac sæpè contentiones inter vos factæ sunt quædam, & acta nonnulla quæ dissensiones haud dubiè consequuntur, volentes in omnibus vobis terminari discordiam, Magnificentissimum & Reverendissimum Divinorum Officiorum Magistrum Joannem direximus, ut contentiones, quæ inter vos natæ fuerant, solverentur. Dum verò necessarium videretur & hoc, ut huc vestrum nonnulli venirent, quò Pietas nostra etiam præsens inter præsentem audiret, ut unitio, quam studemus, pio proveniret assensu, hoc quoquè peregrimus, universa peravenientes suaviter disponenda.

Sed quia permanet adhuc dissensio commissa, laborem reputantes vestram Religiositatem sufferre ex ipsa necessitate Concilii, reverti Epheso ad propriam concessimus universos. Et proprias

prias rursum Ecclesias obtinere. Quod unusquisque faciat cum Episcopis, qui venerunt à Provincia ejus. Cyrillum verò solum, qui Alexandrinus quondam fuit Episcopus, & Memnonem qui fuit Episcopus Ephesinus, neque vobis connumeramus, & ab Episcopatu novimus esse alienos, sicut olim vestræ à nobis scriptum est Sanctitati. Ad proprias Ecclesias revertentes Civitatum quæti prospicite, dignam per omnia mansuetudinem Sacerdotio amplectentes. Eorum siquidem, quæ hîc quomodocumque fecistis, esse aliquam satisfactionem convenit per ea, quæ sunt postea secutura. Erit autem, si Ecclesiasticum decorem cum publica Consequentia servaveritis.

CAPUT XXX.

....118

Epistola Theodoreti Episcopi ad Alexandrum Hierapolitanum Episcopum, quam ponit Ireneus.

Nequè blandimenti, nequè asperitatis ullam speciem reliquimus, nec deprecationis, nec contradictionis, quâ usi non sumus apud Piiſſimum Principem & Consistorium clarè obtestantes in conspectu Dei, quæ cuncta desuper cernit, & Domini nostri Jesu Christi, qui futurus est orbem terrarum cum Justitia judicare, & Spiritus sancti, & electorum ejus Angelorum, ut non despiceretur, quod corrumpitur Fides ab his, qui illa Capitula hæretica susceperunt, & in eis subscribere præsumpserunt; sed ut Nicæna Fides exponi tantummodò juberetur, & expelleretur quæ superinducta est hæresis ad extremum, corruptionemque plebæ. Et usquè hodie nihil perducere valuimus ad effectum: Eo quod huc & illuc circumferantur Auditores.

Sed tamen nihil horum nos dissuasit, quod ab instantia proposita cessaremus. Sed in ipsa nunc usque persistimus. Hoc ergo, quod Domino favente sit dictum, peregrimus, ut cum Juramento Imperatori Piiſſimo diceremus, quia impossibile est, ut nos Cyrillum & Memnonem in Episcoporum restituamus officio. Et fieri non potest, ut communicemus reliquis, nisi Capitula hæretica ante summovent. Nos igitur hanc habemus intentionem. Festinatio verò est iis, qui ea quæ sua sunt quærunt, non quæ Jesu Christi, & extra nostram illos restituere voluntatem. Et nihil horum pertinet nobis. Deus enim nostrum Propositum exigit, perseverantemque virtutem, & eorum quæ contra voluntatem sunt, non exigit ultionem.

De

De illo verò Amico hoc cognoscat Sanctitas vestra, quia quoties ejus fecimus mentionem, sive coram Piiſſimo Principe, sive coram Consistorio Principis, fecisse adjudicati sumus injuriam. Tanta enim eorum, qui intus sunt, adversitas contra eum. Et quod est omnium pessimum, quia & ipse Piiſſimus Imperator nomen ejus plusquam ceteri avertatur, nobis manifestè dicens: *Quia de hoc nullus mihi manifestè aliquid dicat. Typum namque jam semel ea, quæ ad illam pertinent, susceperunt.* Vepuntamen hīs lūgus, non cessaturi totā virtute curam de ista quodque gerere parte, scientes iniquitatem, quæ in eum commissā est ab his, qui hinc Deo sunt. Festinamus verò, ut & nos hinc liberemur, & vestra inde Religioſas eruat. Nihil namque hinc suavius sperare possibile est. Rē quod auro cunctis sit satisfactum. Et Judicos ipsi contendant, quia una sit Deitatis Humanitatisque natura. Populus verò, favente Domino, salvus est omnis, & ad nos incessanter egreditur. Copimus namque & alloqui eos, & Collectas celebravimus maximas, & per orationes tuas Religioſitatis quantā jam vice feci ad eos de Fide sermones. Et cum tantā voluptate audierunt, ut usque ad horam septimam minimè recessissent, si patienter sustinuiſſent Solis ardorem. In atrio enim, quod est maximum, & quatuor porticus habet, multitudo convenit. Et nos de superioribus locis habitationum sermonem habuimus,

Clerus verò universus cum bonis illis Monachis nos valde impugnat, itā ut unā vice pugna commissā sit, quando à Ruffinianis primā collocatione reſertebamur Piiſſimi Principis. Et multi fuerunt vulnerati, tam Laicorum qui erant nobiscum, quā Monachorum quodque ſalſorum. Agnovit autem Piiſſimus Imperator, quod multitudo congregaretur ad nos, & solis nobis colloquens ait: *Agnovi quia Collectas extraordinarias facitis.* Ego verò dixi ei: *Quoniam dedisti fiduciam cum venia, audi.* Nunquid justum est, ut illi, qui quidem heretici & excommunicati sunt, Ecclesiastica Ministeria peragant; nos verò, qui pro Fide certamen habemus, & propter hoc eos communionē privavimus, in Ecclesiam non intremus?

Ille inquit: Et ego quid faciam? Respondi ergo ei: *Quod fecis his, qui nunc Magister est, quando erat Comes Largitionum tuus, dum venisset ad Ephesum.* Inveniens enim quod illi Missas quidem facerent, nos
minimè,

minimè, comescuit eos dicens : Quia nisi inter vos pax fuerit facta, uni parti Collectam celebrare non sinam. Et oportebat, Pietas tua Episcopo presentis loci praeberet, ut nec nobis nec illis Missas tenere concederet, donec conveniremus ad pacem : Vt justum Decretum tuum innotesceret universis. Ad hæc respondens dixit : Ego Episcopis imperare non possum. Respondi igitur ego : Ergo nec nobis imperet aliquid. Et accipimus Ecclesiam, celebramusq; Collectam : Et cognosces Pietas tua, quia multo plures nobiscum sunt, quam cum illis. Super hæc verò diximus ei : Quia Collecta vestra nec Lectionem sanctarum Scripturarum habuit, nec Oblationem. Solas verò Litanias pro fide, & pro vestro Imperio fecimus. Et pro Religione pia Sermones. Approbavit ergò, & nunc usque id non prohibuit fieri. Crescunt igitur subinde Collectæ nostræ, navigante ad nos multitudine populi, cumque omni voluntate audiente doctrinas.

Oret igitur Religiositas vestra, ut finem Domino placitum causa suscipiat. Nos enim per singulos dies in periculo sumus, de seditioso impetu super nos Monachorum & Clericorum suspecti, facilitatemque Potentissimorum videntes.

CAPUT XXXI.

.....119

*Dominis honorandissimis, & Deo Amicissimis Episcopis,
qui in Epheso degunt, Ioannes, Himerius, Paulus, Ma-
carius, Apringius, Theodoretus, Episcopi, in Domino
salutem.*

Quinque jam coram Principe introivimus, & de hæreti-
cis Capitulis multa contendimus. Et juravimus sæpius
Imperatori piissimo, quoniam possibile non est commu-
nicare nos cum his, qui contraria sapiunt, nisi Capitula
hæc fuerint abdicata. Et quia nec si abjecerit Cyrillus Capitula
sua, suscipietur à nobis, eò quod Princeps factus sit nuperæ hujus
hæresios. Et nunc usque nihil obtinere potuimus, eò quod Ad-
versarii valde insistant. Et hi qui audiunt, non increpent, eis res-
istentibus impudenter: Neque compellant eos ad disceptatio-
nem, colloctionemque venire. Illi namque Capitulorum dis-
cussionem modis omnibus fugiunt, & de ipsis nec loqui omnino
contenti sunt. Nos verò per orationes vestras usque ad mortem
sumus parati persistere. Et neque Cyrillum suscipere, neque Ca-
pitula quæ ab eo exposita sunt. Nec istis communicare, nisi
expulsa fuerint quæ malè subintrmissa sunt fieri. Roga-
mus igitur & Sanctitatem vestram, ut nobis eadem sentiat, &
& eandem perseverantiam demonstretis. Pro pietate enim
certamen habemus, in qua sola vobis est spes, & propter quam
speramus Salvatoris nostri benignitate nos perfrui in vita futura.

De Deo amicissimo verò atque Sanctissimo Episcopo Nestorio
noverit Religiositas vestra, quia studium nobis fuit, ut miscere-
mus de illo sermonem: Et interim non pervaluimus, eò quod
cuncti Adversarii & ad ipsum nomen sint infestè dispositi. Dum

se tamen ista sic habent, festinabimus, si tempus invenire potuerimus, placabilesque Auditores, & hoc facere absque dubio : Tamen si Dominus nostræ intentioni cooperator exstiterit. Ut verò neque hoc ignoret Sanctitas vestra, scitote quia videntes Cyrillia- nos tyrannide, seductione, adulationeque, ac muneribus omnes ferè, ut ita dicamus, evertisse¹, frequenter piissimum Principem rogavimus, & Magnificentissimum Judicem, ut & nos ad Orientem, & Religiositatem vestram ad propria ire permetteret : Hòc reputantes, quia in vacuum moraremur, nihil proficientes in causa præsentì, eò quod Cyrillus nobiscum modis omnibus fugiat habere conflictum, sciens manifestam convictionem blasphemiarum, quas in duodecim Capitulis suis exposuit. Placuit autem post multas preces nostras Piissimo Principi, ut unusquisque nostrum reverteretur ad propria, ita ut Ægyptius & Memnon Ephesius in locis permaneat propriis, Sic enim poterit universos idem Ægyptius obsecrare per propria munera, ut ipse quidem, postquam mala multa millia perpetravit, ad Sedem propriam revertatur, innocens autem vir ad suum Monasterium mitteretur. 1.

CAPUT XXXII.

..... 120

*Contestatio prima Ioannis, Antiochenæ Sedis Patriarchæ ,
 & reliquorum sex, quam Theodosio Imperatori à Chal-
 cedone direxerunt, quando eis illic relictis intravit
 Constantinopolim cum his Missis, qui erant in Le-
 gatione à Beato Cyrillo, & Synodo quæ pa-
 riter convenit in Ephesum.*

Votivum fuerat neque à quolibet alio propter spes futuras
 & incongruas pietatis verbum prodi, nedum ab his, qui
 Sacerdotale officium sunt sortiti, & Ecclesiarum defen-
 sionem. Quos nescimus, quomodo concupiscentia Præ-
 sidendi, & Principatus amor, & frigida quædam promissiones
 ad hoc usque deposuerunt, ut omnia quidem Christianorum Præ-
 cepta despicerent, soli verò ejus viri intentioni servirent, qui ex
 præventu omnia speravit, tam sibi, quam etiam his, qui ad hoc ei
 cooperati sunt, evenire.

Dicimus verò Alexandrini Cyrilli, qui solius controversiæ
 causâ hæretica Sanctis Dei Ecclesiis superinducens Dogmata, &
 hæc convincenda præsentiens, per solum Memnonis ministe-
 rium & Episcoporum conniventiam prædictorum, diffugere spe-
 ravit eorum, quæ peccando commiserat, ultionem. Undè & quie-
 tem nimis cupientes, & in reliquis tenendam patientiam judi-
 cantes, circa hujusmodi tamen quietem patientiamque, perdi-
 tionem fidei reputando, ad solos vos, qui cum superna virtute
 Mundi salus estis, supplicationem convertimus, ad vos speciali-
 ter attinere putantes ea, quæ fiunt pro pia Religione certamina,
 tanquam qui etiam nunc usque servastis eam, & per ipsam valdè

servamini. Nunc verò adhibemus supplicationem, sicut utique in conspectu sanctissimi Dei futuram satisfactionem, peroraturam pro nobis, si nihil eorum, quæ pro Religione facere possumus, per segnitiam omittamus. Si & publicemus pro ea tuæ Pietatis sermones.

Non est enim quid ampliùs queant temporibus Christianis agere Sacerdotes, quam ut tam fidelem Principem protestentur. Et simul toties promissimus, ut tam vitam nostram, quam corpora in certaminibus, quæ habemus pro fide, ponamus. Propter quod coram Deo, qui omnia conspicit, & Domino Jesu Christo, qui cum iustitia iudicaturus est universos, & Sancto Spiritu, cujus gratiâ gubernatis Imperium, & electis Angelis, qui vos servant, quos & adstantes, videbitis illi terribili Throno, & illas terribiles actiones, quas incessanter offerunt Deo, quas quidam nunc obliterare pertentant: Quæsumus, ut eam, quæ nunc expugnatur, ulciscamini pietatem. Et jubeatis, ut hæretica illa Capitula, quæ superintroducuntur fidei, expellantur. Quia sunt omnimodè à rectis dogmatibus aliena, & hæreticis vesaniis consona. Aut certe si quis eorum, qui consenserunt & subscripserunt eis, & post veniam, quæ à nobis promissa est, vult ultra contendere, hunc venire ad medium jubeatis, & manifestè illum sub Ecclesiasticis increpationibus tuæ Pietatis iudicio vindicate.

Nihil namque ab hac re, ò Imperator, tuo dignius esset Imperio. Pro qua & contra Persas olim, & contra alios Barbaros bello contendere festinasti, Christo tibi præclaras retribuente victorias, eò quod pro eo promptus exstiteris. Fieri verò coram tua Pietate quæsumus inquisitiones in Scripto. Sic enim procul dubio faciliùs dignoscetur. Et omni futuro tempore convincentur, quicumque deliquerint. Si qui verò pro his, quæ peccando commiserunt, hæsitantes ferre sermones, seu reddere rationes, rectam fidem velut ex donatione imperantes subjugare voluerint, tui erit iusti iudicii providere, si non & ipsum vocabulum perdididerint Magistrorum, qui hæsitantes certare pro his dogmatibus, quæ inducunt, & non convolentes probare quæ direxerunt, ne fecisse impiè convincantur. Nec ea expellere dignantur, ne fortè infructuosa, eis, habita inter semetiplos, conspiratio fiat.

Jam siquidem meditantur, ut pro hujus impietatis præmio Scdium restituantur Principatus. Et alias ad corruptionem Canonum formulas, quæ & per ea, quæ olim sunt ab eis tentata, jam proditæ sunt, & adhuc demonstrabilius elucescent, nisi tuum talia compescat Imperium. Nam videbit eos non multò post etiam Pietas tua hujus proditiõis mercedes, tanquam capta de fide Christi volentes spolia, dispertire. Nos verò olim quidem, dum quædam præsumpta sint à Reverendissimo quondam Hierosolymitanorum Juvenali, quievimus, dum certè quæ debeamus bellare pro Regulis, videremus.

Tunc quasdam festinationes & phantasias ejus hujusmodi contra utramque Phœniciam & Arabiam minimè ignoramus. Nec tamen de his intèrim contendere possumus, qui certè de ipsis quoque Civitatibus, quarum nobis cura commissæ est, & ab ipsa, si oportuerit, vita facilius abscedemus, quam relinquamus devotionem pro fide bellandi. Sed contra horum quidens spes tam Dei judicium, quam tuæ Pietatis opponimus. Nunc autem quæsumus, ut de prima & sola fidei pietate sit cura. Et ne illum, qui sub sanctæ conversationis Constantino vix tandem splendor est factus Religionis Orthodoxæ, & præterea est confirmatus per Beatos Avum tuæ Pietatis & Patrem, à tuo verò Imperio in alteras quoque Barbaricæ Gentes, & in Persarum firmatus est Regione, periclitetur in ipsis Imperialibus Aulis, & juxta vestram mergatur Tranquillitatem. Non enim duplices Christianismi doctrinas in Persidem directurus est Imperator, nec aliquid apud eos magnum fides nostra putabitur, dum contententibus nobis nemo sit Judex: Nec duplicibus prædicationibus, sive Mysteriis communicatur sanâ mente quilibet. Nec verò piè est quis à tantis Patribus abscessurus, & Sanctis: Et qui reprehenduntur in nullo. Sed nec suavia, quæ ad Imperium pertinent, eorum qui ad invicem contraria sentiunt, ordinibus adscribentur.

Nec parum ridiculum erit, quod tribuimus hostibus. Et alias, multa millia, quis malæ contentionis eorum denumerare poterit læsiones? Si verò est qui parvum cælestium rerum putet affectum, facilius quidem quilibet sit alius, quam cui Deus omnem Mundi tribuit potestatem. At verò nobis omninò est suscipere

à tua Potestate Judicium. Deducit namquè mentem tuam Deus ad integram eorum, de quibus quæstio est, comprehensionem. Si verò est aliquid, quod modò prohibeat, non enim cuncta illa nobis effabilia sunt, quæ tuæ Pietati de rebus, seu circa ipsas res constant, certè vel ad propria recessum nobis facilem, securumque esse à tua Tranquillitate deposcimus. Commissas enim nobis Urbes non parum noceri ex hac mora conspiciamus, dum certè hìc nihil hæc ipsa proficiat propter eos, qui & contra tuam, sicut claret, eligunt contendere Pietatem.

CAPUT XXXIII.121

Post contestationem Ioannis, & aliorum Episcoporum, qui in Chalcedone retenti sunt itinerante Imperatore in Constantinopolim cum Parte adversa, hac ad Ephesum Sacra directa est Episcopis, qui cum Alexandrino Episcopo convenerant, cujus post præfationem talis est Textus.

NOs Ecclesiæ pacem cunctis aliis occupationibus honorificè præponentes, non solum per Iudices nostros, sed etiam per nos ipsos aggregare vos volumus: Impium esse & indignum nostro credentes Imperio, si fastidientibus nobis, & non omnia, quæcumque possibile est, facientibus, dividerentur Ecclesiæ. Quoniam verò nequè uniri vos possibile factum est, nec ad reddendam rationem de his, circa quæ dubitatio est, venire voluit Venerabilitas vestra, decrevimus ut Orientales Episcopi ad suas Patrias & Ecclesias revertantur, & Synodus Ephesina solvatur. Ita videlicet ut Cyrillus intret Alexandriam, & Memnone in Epheso permanente. Hoc enim significamus vestræ Religiositati tantummodò, quod quamdiu vivimus, Orientales adjudicare non possumus. Coram enim nobis nulla ex parte convicti sunt. Si igitur ulla pacis remansit intentio, hanc potius eligentes nobis absque contentione rescribite. Aliàs de protectione vestra mox ad ista, quæ scripsimus, cogitate. Nos enim mali alicujus causa non sumus. Si qui sint, cognoscat Deus.

Missa Sacra ultima omnium. Directa est, quando jam redierat in Civitatem suam Beatus Cyrillus, Alexandria Patriarcha.

CAP.

CAPUT XXXIV.

..... 122

Contestatio secunda, quam Ioannes-Antiochenus Episcopus, & reliqui... & totius Synodi, à qua directi sunt, Imperatori Thèodosio ad Constantinopolim direxère personas.

SÆpè jam Pietatem vestram, & per nos, & per Relationes edocuimus, quia periclitatur rectæ gloriæ dogma corrumpi, & Ecclesiæ Corpus excindere moliantur hi, qui omnia confundunt, quique tam cunctas Ecclesiasticas sanctiones, quam omnes calcavère Imperatorias leges, & universa pariter miscuerunt, ut hæresis, quæ à Cyrillo est Alexandrino, promulgata firmetur. Nam dum convocati à vestra Pietate fuissetis ad Ephesum, ut discuteremus eas, quæ exortæ sunt, quæstiones, & Evangelicam atque Apostolicam Fidem, quæ à Beatis Patribus est exposita, firmaremus: Dum nec cuncti Episcopi convenissent, qui fuerant convocati, illi fecerunt particulare Concilium, qui hæretica illa Capitula, Arii & Eunomii, atque Apollinarii vesaniæ consona, inter Gesta, quæ in Scripto sunt habita, firmaverunt. Et quosdam quidem seducentes, aliquos verò, qui de Hæresi pulsabantur, ad communionem suscipientes, non præveniente Iudicio; aliis verò excommunicationis solutionem pro mercede reddentes, nonnullos autem spe Principatus incompetentis armantes, sibi metipsis multitudinem collegerunt: Tamquam nescirent, quia fidei pietatem non ostendat multitudo, sed veritas.

Lectæ sunt quidem item literæ Pietatis vestræ, quas per Candidianum Magnificentissimum Comitem direxistis, quæ continebant, quia oportet cum charitate fraterna, & pacifice eas, quæ pullulaverant, discuti quæstiones, convenientibus his, qui convocati sunt, Deo amicissimis omnibus Episcopis pariter: Et nihil
lectio

lectio tanta profecit. Venit Palladius devotissimus Magistrianus alteras Imperii vestri literas deferens, significantes quia oportet omnia, quæ particulariter facta sunt, exstirpari, & ab initio convenire Concilium, ac verum Dogma firmari. Et hoc quoque pium Dectetum vestrum consuetè contemptum est ab his, qui temerè universa præsumunt. Advenit deindè Magnificentissimus Magister Joannes, qui omnium tunc usque Largitionum Comes erat, alteras deferens, significantes quod trium depositio à vestro Imperio fuerit approbata: Et quia pullulantia scandala oportet evelli, & solam fidem, quæ in Nicæa à Beatis & Sanctis Patribus exposita est, ab omnibus roborari. Etiam istam legem consuetè transgressi sunt: Quod omnibus ludunt.

Non enim quieverunt etiam pro hujusmodi lectione: Et communicantes Depositis, & eorum nomina, quasi essent Episcopi, nominantes. Nec verò passi sunt abdicare, quæ ad morbum corruptionemque piæ Fidei sunt promulgata Capitula. Et hæc, dum sæpius ad disceptationem vocarentur à nobis. Paratas enim hæreticorum Capitulorum convictiones habuimus. Et testis est horum præfatus Magnificentissimus Magister, qui & nos & ipsos & tertio convocavit & quartò. Dumque hoc proponeremus, audiit. Rogavimus prius hæc propter illorum pertinaciam, ut huc evocaremur. Et venimus, nec paululum remorati. Nec ex quo venimus, aliquando cessavimus, & coram Pietate vestra, & coram Consistorio excellentè rogantes, ut pro Capitulis certamen exciperent: Et aut ad conflictum venirent, aut certè pellerent ea tanquam Fidei Orthodoxæ aliena, & permanerent in sola fidei expositione Beatorum Patrum, qui Nicææ conveniunt.

Et ecce illi quidem, qui nihil horum facere voluerunt, sed in hac hæretica controversia persistunt, quæ ad Ecclesiastica & Sacerdotalia officia pertinent, permittuntur implere; nos verò absque Collecta tanto tempore permanentes; & in Epheso, & hic, & illic, Atque hic periculorum millia multa perpeffi. Et lapidati à servis amictu Monachali oportectis. Et hac paulò minùs subito interempti. Quievimus quippè pro fidei pietate omnia sustinentes. Post hæc placuit Pietati vestræ & nos & illos pariter convocare, & eos qui pertinaces sunt, cogere ad Dogmatum ve-

nire disceptionem. Dumque hoc futurum sustineret Pietas vestra, ad Civitatem profecta est.

Et illos quidem, qui accusantur hæresis, & quorum quidam quidem propter hoc à nobis damnati sunt, alii verò excommunicationi subiecti, qui etiam nunc jam sub alia Regula obnoxii sunt, ad Civitatem venire præcepit, & Sacerdotii Ministerium gerere, & Episcopum consecrare; nos verò, qui certamen pro pia fide suscepimus, & omne periculum pro rectis elegimus sustinere Dogmatibus, nec Urbem jussit intrare, nec propugnare pro fide, dum expugnetur ab aliis, neque pro Dogmatibus rectis insistere, sed nec ad propria saltem redire concessit.

Et sumus Chalcedone anxii, & coarctati gemimus de schismate, quod contra Ecclesiam meditantur. Hujus rei gratiâ, tamquam qui nullum Responsum potuimus obtinere, necessarium duximus Pietatem vestram per has literas edocere in conspectu Dei, & Christi ejus, & Sancti Spiritus, quia si quis ante restitutionem rectorum Dogmatum fuerit ordinatus ab his, qui hæreticè de fide sentiunt, omnem necesse esse Ecclesiam separari, scindentibus sese & Populis & Cleris, & contra invicem collidentibus. Nullus enim piè sentientium sustinebit, ut illis communicet, qui hæreticè colunt, & perditioni salutem propriam dedicant. Dum verò id contigerit, vestra præter intentionem propriam Pietas agere compelletur. Schisma enim utique contra voluntatem confirmabitur, & contristabuntur hi, qui pro fidei veritate certant, eò quod proditoriè proprias animas tradere minimè acquiescant. Neque consentire his, qui impia Cyrilli Capitula vindicare contendunt. Multi autem sunt, qui pro fidei pietate certant: Tam nos Orientalis Diœcesis Universi, & quæ nobiscum sunt cunctæ Provinciæ, ex Ponti atque Asiæ, ac Thraciæ Regione, Illyricique & Italiæ. Nec enim ulli Episcopi his Cyrilli Dogmatibus acquiescere patientur, qui etiam vestræ Pietati Codicem Beatissimi Ambrosii direxerunt, contraria huic, quæ nunc pullulat, culturæ edocentem. Uti igitur tale nil fiat, nec amplius vestra Pietas æstuetur, quæsumus, deprecamur, rogamus, ut antè Ordinationem non fieri sanciatis, nisi formam susceperint, quæ ad Orthodoxiæ pertinent fidem, propter quam & congregavit nos Amatrix Christi Summitas vestra.

CAP.

CAPUT XXXV.

....123

*Contestatio tertia, quam Theodosio Imperatori eidem
septem Episcopi direxerunt.*

NON ad hæc evocationem vestræ Pietatis speravimus per-
venturam. Vocati enim sumus honorificè, sicut evocari
ab Imperatore convenit Sacerdotes. Et evocati ad fidem,
& confirmationem fidei Sanctorum Patrum, justè pio
Imperatori obediens advenimus. Et dum venissemus, neque
ab Ecclesiastica recessimus Consequentia, neque vestra Constituta
contempsimus: Sic conversati sumus à die, quâ in Ephesum veni-
mus, usque hodie vestrorum nutuum Secutores. Verùm nihil nos
circa præsentem vitam, sicut apparet, adjuvit custodia ordinis
boni. Magis verò, ut videmus, etiam validissimè nocuit. Nam
nos quidem, qui eâ usi sumus, usque præsens in Chalcedone de-
tenti degimus, vix tandem verò nunc dimissi sumus, ut ad propria
redeamus; qui verò omnia confuderunt, & turbâ compleverunt
Mundum, & contendunt Ecclesias separare, ac pietati evidenter
obsistunt, quæ Sacerdotum sunt gerunt, & utuntur Ecclesiis,
& illicitè speratæ Ordinationis, ut putant, obtinent firma Pro-
missa. Et ea quæ ad Pauperum offeruntur inopiam, expendunt
Seditionariis suis. Dum certè non illis solis, sed etiam nobis
sis Imperator. Pars enim non parva tui Oriens existit Imperii,
in qua semper recta fides effulsit. Super hanc verò etiam reliquæ
Regiones atque Provinciæ, ex quibus congregati sumus. Non
igitur despiciat Imperium vestrum, quia corrumpitur fides, in
qua & vos baptizati estis, & vestri Parentes: In qua defixa
sunt Ecclesiæ fundamenta. Pro qua Beati Martyres multa mil-
lia pœnarum mortis libentissimè susceperunt. Cum qua & Bar-
baros vicistis, & dissolvistis Tyrannos. Quâ & indigetis in bel-
lo, quod nunc Africam comprehendit. Erit enim vobis pugna-

tor omnium Deus, si ejus pia Dogmata defensetis, & prohibeatis excindi Corpus Ecclesiæ. Exscindetur enim, si superinductus fidei à Cyrillo, & confirmatus ab aliis hæreticis sensus obtineat.

Hæc jam quidem sæpius in conspectu Dei, & in Epheso, & hic obtestari sumus, & vestram docuimus Pietatem, satisfactionem nobis acquirentes apud omnium Dominum. Exigit namque à nobis & istud, sicut Scripturæ Divinæ in Apostolicis
 1. Tim. 6. atque Propheticis eloquiis docent. Nam Beatus quoque Paulus exclamavit, ac dicit: *Obtestor in conspectu Dei, qui vivificat mortuos, & Iesu Christi, qui testimonium præbuit sub Pontio Pilato, bonam confessionem.* Et Ezechieli Deus præcipit distinguere his, qui in
 Exch. 3. Populo sunt. Et interminationem ponit, dicens: *Si non distinxeris, pereuntium sanguinem de manu tua perquiram.* Hoc Judicium metuentes, necessarium fore credimus hinc docere Imperium vestrum, quia ea quæ sunt Apollinarii, & Arii, & Eunomii, docent in Ecclesiis hi, qui eis impermissi sunt, & illicitè ac irregulariter Sacerdotium gerunt, & non salvant animas ingredientium. Si qui tamen illos & audire contenti sunt. Per Divinam siquidem gratiam, quæ omnes homines parcendo gubernat, & misericorditer regit, & cunctos esse vult salvos, maxima pars Populi sana est, & pro rectis Dogmatibus pugnat. Propter quos præcipuè dolemus, ac pungimur animo, metuentes, ne paulatim serpens languor plures obtineat, & commune fiat hoc malum. Hæc nos vestram rursus docemus Tranquillitatem: Nec unquam docere desistimus. Oramus, ut annuat Imperium vestrum deprecationibus nostris, nihilque subintroduci sanctorum Patrum, qui Nicæam convenerunt, fidei permittatis. Si verò & post hanc nostram deprecationem, & coram Deo commonitionem non acquieverit Pietas vestra, nos & pulverem pedum nostrorum excutientes cum Beato Paulo clamabimus: *Mundi nos sumus à sanguine omnium.* Non enim quievimus nocte ac die, ex quo in istam benedictam Synodum venimus, & Imperatorem, & Judices, & Milites, & Sacerdotes, & Laicos contestantes, ne fiant traditæ à Patribus fidei Proditores.

CAPUT XXXVI.

.....124

*Pars Sermonis unius, quo in Chalcedone dicunt**usum Theodoretum, Episcopum Cyrensis**Ecclesiæ.*

Christus præsit nostro sermone, per quem & ipsi sermones, & nos ejus Divinorum Ministri verborum. Christus, qui positus est in ruinam, resurrectionemque multorum: *Luc. 2.*
 Et in signum, cui contradicetur. Olim quidem ab Israele carnali, nunc verò etiam à spiritali. Christus, qui infidelibus *1. Pet. 2.*
 quidem offensionis est lapis, & scandali petra, non confundit autem *Isai. 28.*
 credentes in se. Christus ille lapis, quem reprobaverunt adificantes, & factus est in caput anguli. Christus Ecclesiæ fundamentum. Christus lapis ille, qui sine manibus est abscissus, & mons factus est magnus, *Psal. 117.*
 & operuit orbem terræ, secundum Prophetiam Danielis. Christus, *Daniel 2.*
 pro quo, & cum quo, & propter quem nos expugnatur: Et propter quem nos sumus ab Imperiali Civitate prohibiti. Sed non sumus Cœlorum Regno privati. Civitatem namque habemus Hierusalem Cœlestem, cujus Artifex & Edificator est Deus, *Hebr. 12.*
 juxta Pauli Apostoli vocem.

Christus, propter quem Propontidis undas navigare præsumitis, ut nostram vocem audire possitis, imaginem vocis esse putantes vestri Pastoris. Concupiscitis enim delectabile melos audire vestri Pastoris. Illius Pastoris, quem Compastores ejus calamorum, sicut arbitrantur, subscriptionibus peremerunt. Ad quos Deus exclamat per Prophetam: *Hier. 12.*
Pastores multi corrumperunt vineam meam. Polluerunt partem meam. Posuerunt partem meam desiderabilem quasi intransmeabile Desertum. Dicat de ipsis per alium quoque Prophetam: Secundum multitudinem suam peccaverunt mihi. Ponam gloriam ipsorum in ignominiam. Dicat per alium denuò Prophetam: Vae filii Desertores, fecistis consilium, & non per me. Et conspira- *Osee 7.*

tiones, & non per Spiritum meum: Vt adjiceretis peccatum super peccatum. Convertimini, qui profundum inistis consilium, & iniquum. Dicat ad eos Isaias: Manus enim vestra polluta sunt sanguine, & digiti vestri in peccatis. Lingua vestra locuta est nequitiam, & os vestrum iniquitatem meditatur.

Psal. 7. Nemo loquitur justa, quia concipiunt dolorem, & pariunt iniquitatem.

Esa. 59. Ova aspidum ruperunt, & telam aranea texunt. Videte accusationem malitiæ, & fragilitatis nequitiae convictionem. Ova aspidum, & telam aranæ. Hoc quidem malitiæ partus, illud verò infirmitatis convictio. Addit ergo dicens: Et comesturus ex ovis eorum, confringens invenit monstrum. Vidisti malitiam languidam. Vidisti cum, qui expugnatus est, coronatum. Quia comesturus, ait, ex ovis eorum, confringens invenit monstrum. Quod est autem monstrum, nisi quia generare non potest? Ac si diceret: Quia malitia non potest venire ad perfectionem. Prædica igitur nobis etiam spem malitiæ. Ait enim, quod mirum est, sic dicens:

Esa. 59. Et in eo est basiliscus. Hoc est mirum, quia & basiliscus in eo, & monstrum. Basiliscus verò malitiam significat. Quia enim bestia hæc amarissima est omnium Reptilium, ipsi partum malitiæ comparavit. Monstrum verò idem rursus propter fragilitatem malitiæ dixit.

Esa. 59. Sequitur demum sententia hæc: Tela eorum non erit ad vestimentum, nec operientur ab operibus manuum suarum. Cur hoc? Quia opera eorum iniquitatis. Dic & speciem iniquitatis: Pedes eorum ad malum currunt. Ad quid faciendum? Et veloces sunt ad effundendum sanguinem. Quid ergo ad hæc? Contritio & infelicitas in viis eorum. Semitæ namque illorum, per quas ambulant, perversæ sunt: Et viam pacis ignorant. Verè lamentationibus digna sunt ista, ut contra Sacerdotes loquantur talia Sacerdotes. Sed ista nos dicimus, non tam illos accusantes, quam vobis potius providentes.

Et post aliqua.

Hierem. 2. In veritate expavit super hoc cælum, & ampliore terra est perturbata formidine, dicit Dominus. Quoniam duo, & nequam fecit Populus meus. Me dereliquit fontem aqua viva, & foderunt sibi lacus contritos, qui aquam continere non potuerunt. Dicit ad eos Dominus per Hieremiam Prophetam: Transite ad Insulam Cethim, & videte. Non vultis, inquit, acquies-

quiescere verbis nostris? Non consentitis Prophetis? Non suscipitis legem? Non creditis Scripturis Divinis? Paganorum filios Doctores adsciscite. Ite ad Gentes, & discite, quomodo putativi Dii honorentur ab eis, qui certè non sunt Dii. *Transite ad Insulas Cethim, & videte, & in Cedar transmittite, & omnino perquirite, si facta sint talia. Quæ talia? Si mutabunt Gentes Deos suos. Quales illos? Qui certè Dii non sunt. Et cur dicis hæc? Populus autem meus mutavit Gloriam suam. Et quia nihil ei proderit. Hæc etiam de istis convenit dici.*

Nam Gentilium pueri, ligna & lapides honorantes, immortalia hæc appellant. Tu autem, qui eos illa prohibes adorare, & solum verum Deum admones colere, qui *montes in penso statuit, & in statera colles; qui manu sustinet aquam, & palma calum, & omnem terram gubernat; qui statuit Cælum sicut cameram, qui tenet gyrum terræ totius, & habitantes in ea tanquam locustas; qui Verbo suo fecit hæc omnia. Et in uno momento temporis præsentavit: Tanquam futura sint prius, quæ ante non fuerunt. Et qui dedit, quæ non erant, ut essent, propria voluntate. Tu nunc velut hæc omnia oblitus, passionibus subjecis eum, & tamquam passibilem Dominum sic adorari quasi legis latione promulgasti.*

Paganorum quidem, sicut dictum est, pueri, cupiditatis nimietate languentes; & Cælum vocant impassibile, & Solem impassibilem nominant, & leges de stellis velut immortalibus ferunt, & terram, quam conculcant, Deificant; Nos verò invisibilem, increatum, incomprehensibilem, imperscrutabilem credimus esse passibilem? Absit. Salvator noster ac Benefactor, ne unquam sic à tua recedamus adoratione: Ne tuam sic ignoremus naturam. Ne usque adeò circa tua simus indevoti dona. Neque Liberatorem nostrum passibilem suspicemus, qui nos ex passionibus ad impassibilitatem transduxit: Qui donavit impassibilitatem passilibus. Hanc deprecationem Deo & pro nobis, & pro vobis offerimus, cui gloria in sæcula. Amen.

Sed eam ex nomine Beati Theodoretī posuit Irenæus, qui dum Nestorianus fuerit, ut pro illo in exilium

lium mitteretur, sciens doctrinam Theodoretii in Ecclesia Dei præfulgere, voluit propter illa, quæ post gesta sunt, ut varium denotare.

C A P U T XXXVII.

...125

Idem verò Irenæus & ista posuit post prædicta dicens:

*Sermo Joannis Antiocheni, quem dixit in Chalcedo-
ne post Sermonem Aphthonii Presbyteri, &
Episcopi Theodoretii.*

Psal. 19.

Sancta lex est, ut quæ filiorum sunt, Patribus deputentur. *Meus est igitur Galaad, & meus est Manasses.* Magis verò non mei, sed Dei sunt, qui nostrum sanctum Gregem congregavit ad nos, instantiamque illi pro pia fide donavit super alia bona. Ego verò ad hoc surrexi tantummodò, ut salutarem vos pariter, & valedicerem vobis. Carpemus namque iter, vobiscum manentes: Et rursùm vobiscum sumus, ad Fratres nostros euntes. Permanet enim sine impedimento ubique dilectionis natura... Saluto vos atque rogo, ut pacem habeatis ad Deum, qui ante quidem Christiani fideles eratis, nunc verò etiam Confessores. Omnis qui magnam se novit obtinuisse substantiam, fortiter decertat: Et cum pro his quæ possidet, laborare non piget. Ne perdat hæc ipsa, quæ possidet. Nemo igitur vobis auferat Paternam fidem, quam nos quoque sicut Depositum filiiis commendamus. Attendite ad Patres nostros atque Majores, quos nec tormenta, nec mors, nec aliud quodvis humanum valuit ab affectu fidei submovere. Nostri verò temporibus parvæ minæ sunt, magna est merces: Parvæ passionis, sed magnæ coronæ. Nemo vobis

De-

Depositum rapiat. Dico verò ad integritatem Dogmatum. Nemo vobis Deitatem persuadeat esse passibilem. Neque unam naturam Divinitatis & Corporis. Nam illa quidem semper est per se Divina substantia, illam verò suscepit. Undè conjunctionem prædicamus, non verò confusionem: Unitionem, non tamquam aliquorum misturam. Deus istud propter illud, Filius hoc propter illud. Omnia hoc propter illud. Adoratur cum illo. Glorificatur cum illo. Et hinc Conjectum inseparabiliter, ipsum naturæ nostræ Primitiæ nominatur. Hæc custodite, & Deus pacis erit vobiscum, defendens vos, quo ipse novit modo. Ipsi honor & gloria in sæcula. Amen.

CAPVT XXXVIII.

....126

Epistola Sancti Ioannis Antiocheni Episcopi, quam Præfeto scripsit ab Ancyra.

INsatiabile quiddam reverà nequitia est. Et insatiabile nimium. Et hoc ex aliis quidem quis plurimis videat. Nihilominus verò & ex istis, qui omnes quidem Principum leges, omnes verò calcaverunt Ecclesiasticas Sanctiones. Et rursùm vix cuncta fecerunt. Non sauciati enim Firmus atque Theodotus, & qui cum eis, iniquitatibus quæ in Epheso, & quæ in Chalcedone factæ sunt. Et seditionibus quæ in Constantinopoli. Eversione piorum dogmatum. Nunc rursùm illicitis omnia tentant loca turbare. Nam nunc quoque cooperatorem sibi sumentes illum, quem in Constantinopoli prodixerunt, direxerunt contra nos ad Ancyram literas, infirmiores araneis, & inaniore vultu. Multam tamen eorum nequitiam prædicantes. Nam dum prius ipsi à nobis excommunicati sunt, eò quod hæreticis subscripsissent Cyrilli Capitulis, eorumque impietatem roborare præsumptum, dumque excommunicationis conculcaverunt terminum, & comministrant condemnatis, & secundùm Sanctorum Patrum Regulas per hoc ipsi quoque depositi sint, suspensiones contra nos segregationesque miserunt: Simile aliquid facientes, velut si quis vincetus, & adhuc ipsis vinculis obnodatus, vincientem se vincere conetur. Memor est autem Magnificèntia vestra, quia & quando Chalcedone degebamus, sæpius & piissimo Principi & vestræ Magnitudini diximus, quia quicumque à damnatis atque excommunicatis ordinatus fuerit, Ordinationem habet illicitam, & iniquam. Quomodò autem veniet Spiritus gratia orantibus eis, quibus interdicta est Sacerdotis Oratio? Hoc & olim docuitis Magnificèntiam vestram. Et notum facimus in præsentem, quia

nos nec istos esse scimus Episcopos , nec illum qui ab istis est factus. Nam illi quidem transgressione Regulæ sub Regulæ facti sunt pœna; Ille verò ab eis nihil accepit. Quia nihil habebant quod impertirentur illi, qui semetipsos ante privaverunt. Hæc si Potestas vestra probaverit , quæsumus ut etiam piissimo & amico Christi Imperatori nostro legantur , & Magnificentissimo Gloriosissimoque Præposito, & omni amico Christi Consistorio , sive Senatui : Ut universi cognoscant, quia nos usque ad præsens nulli nosmetipsos subjecimus crimini , & ordinabiliter omnia , & consequenter , secundum quod placet Regulis, egimus.

CAPUT XXXIX: 127

*Epistola Ioannis Antiocheni Patriarchæ ; & omnium ,
qui in eadem Civitate pariter con-venerunt, Episcopo-
rum ad Imperatorem Theodosium post certamina,
quæ hi habuerant Episcopi in Epheso & Chal-
cedone.*

SCientes quia vestrum Pietate ornetur Imperium, & quia Evangelicis & Apostolicis Dogmatibus faveatis, evangelizamus Serenitati vestræ, præ omnibus hoc vos lætificare præcipuè cognoscentes, quia per Divinam gratiam, quæ Orthodoxam fidem omnibus modis evacuari non sinit, nec permittit effluere, sed semper scintillam relinquit, & per hæc re-accendit extincta, quia omnes Orientalis Diœcesis Episcopi, & Clerici, & populi rectis sunt salvi Dogmatibus, & perseverant in fide, quæ à Beatis Patribus exposita est in Nicæa congregatis. Et eligunt potius omnibus privari corporis membris, quam vel unam rectæ illius Confessionis syllabam prædere. Propter quod & Cyrilli Capitula, tanquam valde contraria & sanctorum Apostolorum Doctrinæ, & sanctorum Evangeliorum Predicationi, & expositioni fidei, quæ in Nicæa facta est, execramur Universi. Et amicam Deo vestram quæsumus Summitatem, in nulla Ecclesiarum, quæ sunt sub Cælo, permittere Dogma illud impium prædicari; sed ut nefas & blasphemiam ab universo Mundo fugari præcipere. Decet enim vobis, qui ab ipso Domino Christo sumpsisti Imperium, servare illi mutam Dogmatum traditionem, omni additamento hæresios liberatam. Sic enim super præsens Imperium fruetur vestra Pietas & futu-

futuro , quod & curis est liberum ; & non recipit fidem , sed illud , quod senescere non potest , immortale gaudium tenet.

Joannes Episcopus Antiochiæ.

In columen vestram Pietatem , & multis amorum curculis perdurare oro Ecclesiis Christi , & Romano Principatui , Deo amicissimi , & optimi Dei Cultores , & piissimi Imperatores.

Similiter & omnes pariter convenientes Episcopi subscripserunt.

CAPUT XL

.....128

Epistola Theodoreti Episcopi Cyri, quam scripsit ad Populum Constantinopolitanum, per quam ostenditur, quia non solum prius & posterius, sed et quando ab Epheso ad Chalcedonem, & à Chalcedone rediit ad Ecclesiam suam, semper fidem Catholicam prædicavit, licet Nestorium damnare distulerit, non credens illa ejus esse Dogmata, quæ & ipse Nestorius denegabat, & in Epheso ex Quaternionibus sub ejus nomine, nullo teste probata credebatur.

Quale quiddam patiuntur & faciunt avium matres, quoties nidos suos deprædandos adspiciunt. Anxiantur enim, & garrulæ stridunt. Et ad similem volatum teneros adhuc pullos hortantur, ut Aucupantium transeffugiant. Tale aliquid patior simul & facio, lamentationes & stridas ex litteris audiens, & quasi vos garrulæ stridentes ac tremulæ mentis oculis cernens. Inspectis namquæ ipsis literis, mox ichrymarum cunctos humores expendi, & sicut dicit Propheta, *Exitus aquarum deposuerunt oculi mei.* Et tacens simul ac gemens permansi diutiùs: Hoc improvisum cogitans malum, & divisionem Corporis Ecclesiæ, & prælium omni bello Civili deterius.

Non enim de una Tribu tantummodò sumus, sed de una eademque Tribu: Eundem gloriantes habere nos Patrem omnium Deum, eandem Matrem, sanctissimum Fontem. Non solum verò unus uteri sumus, sed & unius quoquæ Thoris: Unius mensæ, utinus & victus. Et licet membra multa simus atquæ diversa, unum tamen Corpus efficimus, juxta Apostolicam doctrinam dicentem:

Per

Vos estis Corpus Christi, & Membra de Membro. Si nec naturæ cognatio, nec communio partuum, nec quod mystica Mensa perfrui-
mur, nec quod manus invicem sumus, ac pedes, & oculi, & quia
unum Corpus universi complemus, vinculum sufficit servare
concordiæ, contemptis verò cunctis legibus pacis, tamquam
laniantes propria membra discerpimus, & Adversariis facti sumus
præda facillima, atque insultationis & illusionis occasio, eò quod
invicem nobis sicut Adversariis abutamur: Incidentesque cuneum
nostrum, & partes ejus in invicem vertimus.

Unde rident quidem Gentilium pueri: Rident quoque Judæi.
Exiliunt agmina hæreticorum. Ovantque cuncti Adversarii ve-
ritatis. Et nostris malis insultant, nos respicientes partitos. Et
propriam pacem nostrum prælium ducunt. Hos autem, qui ho-
rum causæ sunt facti, nec hoc evigilare facit, atque ad semet-
ipsos reverti, ut radicitus evellant quæ malè sunt seminata Ziza-
nia, salutaribus Apostolorum contemptis seminibus, quæ Spiritus
per omnia Sancti gratia præstitit. Hæc igitur, mox ut Epistolam
legi, mente percipiens, ingemui, lamentatus sum, in lachrymis
tunc rationes expendi, quas peperit dolor. Quando super ista
quædam in animo introeunt: Non error solum seducentium,
sed & illorum, qui seducuntur, læsio.

Sed dum recognovissem eum, qui est à principio usque nunc,
Ecclesiæ statum, & quomodo semper expugnata, expugnans su-
perans proficit, dum virtus à Domino in infirmitate perficitur ac
probat, juxta ipsius Domini vocem, aliquantulum recreatus sum;
nimietatemque dissolvi tristitiæ. Rememoratus enim etiam San-
ctorum Evangeliorum Doctrinas, inveni Salvatorem Dominum-
que nostrum nihil suave, neque festivitate dignum in terrena vita
Sanctis suis promississe Discipulis; labores verò atque sudores sua
hæc proferentem, & injuriola jurgia, & plagas atque flagella præ-
dicere. Ecce, inquit, Ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Et ante
Præsides & Reges ducemini propter me: Et in Synagogis suis flagellabunt. Et
eritis odio omnibus propter nomen meum. Et post ista insurrectiones in
invicem docens ait: Tradet autem frater fratrem in mortem, & Pater
filios. Et insurgent filii in Parentes, & morte eos afficient. Eorum verò,
quæ

quæ dicta sunt, finalis, extremaque sententia continet, etiam fructum : *Qui enim perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit.*

Discimus ergò ex his nihil remissum, plenumque lætitiæ quærere in præsentī vita. Bonorum verò, quæ sperantur, servationem viriliter sustinere. Et fortiter ferre, quæcumque propter veritatem contigerint tristitia. Hujusmodi, enim perseverantia futura nobis bona providebit. Dicit enim Beatus Paulus : *Quia tribulatio patientiam operatur, patientia verò probationem, probatio autem spem, spes autem non confundit.* Confessionis nunc liberatio festivitatis initium est. Qui verò illa sustinent, eis non potest misceri tristitia. Et huic experimenta innituntur rebus. Expectationes fructuum pondus laboris exonerant. Vnde & Sanctorum Apostolorum Contubernium, dico autem, Petrus & Joannes, dum miracula & perflagellati fecissent, *Exierunt gaudentes, quia digni facti sunt injuriam pro Christi nomine sustinere.* Et Paulus pietatis Procertator exclamat : *Complacemus in infirmitatibus, in injuriis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis, in seditionibus pro Christo.* Explicans rationem dicit : *Quando enim infirmor, tunc potens sum.* Et non ait, *Tolero infirmitates & injurias,* & reliqua, sed, *Complaceo,* Inquit. Id est, gaudens suscipio, cum voluntate flagellor, tormentis gaudeo, festivitas doloribus commiscetur.

Et illa quidem natura sensibus ingerit, hanc verò voluntas adducit. Et mox infert, inquiens ita : *Sigloriari oportet, de infirmitate mea gloriabor.* Et alibi : *Non solum verò, sed & gloriamur in tribulationibus.* Non autem dicit, *Perseveramus, vel Toleramus, vel Tribulationes patienter serimus,* sed ait : *Gloriamur in tribulationibus.* Inter tribulationes declarans voluntatem, animæque fiduciam de spe notificans futurorum. Quia enim in principio certaminum summitas est dolorum, & circumvallantium se malorum multitudinem cernens, & deprecans ut erueret ex tribus certaminibus, Judicem diceret : *Sufficit tibi gratia mea. Virtus enim mea in infirmitate persuitur.* Lætabatur postea flagellatus, insultabat cum torqueretur, extensus quasi in Choro gaudēbat. Cum plagis finderetur, hymniebat, gratias agebat in vinculis, & Ecclesias ex carceribus faciebat, non des Psalmodiis mutabat in dies. Irascēbatur contra eos, quos flere audiebat propter futuras ei tentationes, atque dicebat : *Quid flectis,*

Fletis, & confoditis cor meum? Ego enim non solum ligari, sed & mori pro Domini nostri Iesu Christi nomine paratus sum.

Ista omnis Apostolorum Chorus faciens permansit. Hæc qui post illos fuerunt veritatis Athletæ. Hæc sunt etiam multi, qui pro pia Religione contemnunt atque perficiant. Non enim nos omnino deseruit illius gratia, qui cernit desuper universa. Dereliquit autem nobis Dominus semen, ut non similemur Sodomis & Gomorrhis. Et est etiam per misericordiam Salvatoris aurea grana in Botro cernere: Quæ juxta imaginem Propheticam Benedictio Domini nominantur. Et spicas non duas aut tres, sed multa millia solidâ in valle radicata est videre. Olivas quoque non quatuor aut quinque tantum, sed numero plures super extremitatem plantatas montis excelsi, quæ ab inimicis furantibus auferri non queant. Hæc enim tropicè sancivit de his, quos pietas nutrit, qui Divinum Depositum minimè perdiderunt, sed intentabile atque incontaminabile servavere.

Scit Dominus qui sunt ejus, & cædest Præconfirmator. Et excitatione levigat, & clamat: *Non te deseram, neque derelinquam, & adhuc loquente te dicam, Ecce adsum. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. Et confidite, ego vici Mundum. Et sufficit vobis gratia mea: Virtus enim mea in infirmitate perficitur.* Ob hoc enim quia in pugnatione multa undiquè sagittarum millia excipientes nequè fugiebant, nequè cadebant, sed fortiter stabant, & habebant immobilem virtutem, hoc ipsum ait amplius prædictam ejus Regni virtutem. Expendentes enim sagittas impugnabant adversum nos: Et lapides ac lanceas. Nostros nos deiciunt milites. Hoc igitur audientes verbum, contra insurgentes molestias hæsitare non convenit, sed fortiter stare hæreditatemque Paternam inadabilem furibus custodire: Et supernum custodire nutum. Veniet enim quicumque venturus est, & non tardabit, & Athletas proprios coronabit. Credimus verò, quia & Gregem suum, qui divisus est, celeriter uniet. Et pascit nos continuò. Tamen finit fieri sicut in principio, quando non erat nobis. Et eos qui erraverunt convertet, & languentes salvabit, & salvos custodit in omnibus.

Confidite igitur vos, qui estis piæ Religionis peculiare nu-

*Esai. 58.
Mat h. 28.
Joan. 15.
Joan. 10.
2. Cor. 13.*

trimentum. Et vestram ipsorum salutem operamini, ad virtutes animi invicem provocantes, & Divinas Leges ad memoriam reducentes, deprecantesquè Dominum, ut hanc caliginosam nubem, pinguemque dissolvat, & omnibus lumen veritatis ostendat, & doceat Universos, quia impassibilis & immutabilis est Trinitatis natura, secundum Sanctorum Patrum Doctrinam, qui in Nicæa convenerunt, dicentem: *Eos enim qui dicunt, Erat aliquando quando non erat, & antequam nasceretur non erat, aut quia ex non exstantibus procreatus est, vel ex alia quacumque substantia, dicentes esse vertibilem aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Sancta Catholica Ecclesia.* Qui ergò Divinæ naturæ passiones apponunt, eam vertibilem dicunt atque mutabilem. Mutatur namque ac vertitur, quod se aliter atque aliter habet. Qui autem vertibilem dicunt atque mutabilem, sub Patrum maledictione sunt Sanctorum. Si enim quod impassibile naturaliter existit, vertibilitatem, mutabilitatemque sustinuit, quod autem convertitur ac mutatur, jam non est inconvertibile, neque incommutabile, quomodo igitur per Prophetam Dominus exclamat: *Ego sum, ego sum, & non mutabor?* Si ergò & Deus semetipsum immutabilem vocat, & Beati Patres huic voci obediētes anathematizant, qui hunc vertibilem atque mutabilem vocare præsumunt, quis ita propriam salutem despiciat, ut & adversa alleget contra Deum, & his, qui subtiliter Divina edocti sunt, apertè repugnet?

Matth. 3.

Oportet igitur credere in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum. Et Patrem quidem, qui non sit ex aliquo alio, nec existendi causam ab aliquo habeat. Filium verò ex Patre quidem genitum consempiternum; non tamen eum, qui hunc genuit, existentem. Et nulli hoc verbum absque omni persuasibilitate videatur. Nam sicut Filius quidem genitus est ex Patre, sicut Verbum verò est Splendor Gloriæ consempiternus Patri. Et quidem sicut Filius ex Patre, sicut Verbum in Patre, sicut autem Splendor cum Patre. Sicut verè confidens unà cum Patre. Idem quidem credimus de Spiritu Sancto, quem nos Dominus docuit ex Patre procedere. Et Apostolus tradit dicens: *Nos autem non Spiritum Mundi accepimus, sed Spiritum qui ex Deo est.* Credimus igitur unam esse Patris & Filii & Spiritus Sancti Divinitatem, unam Dominationem

2. Cor. 2.

nationem, unum Regnum & Potestatem, atque Consilium in tribus Proprietatibus, live in Subsistentiis agnoscendam. At verò illis relinquamus minus & majus, qui ea, quæ infinita sunt, tanquam per linguam pensare præsumunt. Nos autem unam Trinitati offeramus adorationem. Præcipimur enim sic honorare Filium, sicut adoramus & Patrem. Et in omnibus Spiritum Sanctum Patri & Filio communicare sumus edocti. Tanta nobis ad præsens de Divinæ naturæ Deiloquio dicta sint. Isthic docens enim, non sicut disceptans feci Sermones. Et doctrinam fratribus, non inimicis offerimus.

De Dispensatione verò credere convenit, quia unigenitus Dei Filius, Deus Verbum, qui ante sæcula est, propter nostram salutem incarnatus est, & inhumanatus, & habitavit in nobis. Et factus est Caro non vertibilitate Divinitatis, sed assumptione humanitatis. Forma enim Dei existens formam servi accepit. Et in terra visus est per humanam naturam, & cum hominibus conversatus est. Propter quam etiam Templum vocavit sumptam naturam, differentiam ejus qui accepit, ad id quod assumpsit, ostendens. Et quia hoc quidem Deus est, illud verò Templum: Utrumque autem unus Christus, unus Dominus, unus Filius unigenitus. Et idem primogenitus. Hoc enim nos etiam Beatus Paulus edocuit: *Vnus Dominus Iesus Christus, per quem omnia.* Et in Epistola ad Hebræos: *Iesus Christus heri & hodie ipse, & in sæcula.* Et alibi: *Vnus Dominus, una Fides, unum Baptisma.* Et Patres autem, qui in Nicæa congregati sunt, inquirunt: *Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei.* Quos sequentes unum quidem Christum & Dominum confitemur Filium Dei, in ipso uno autem duas naturas agnoscimus. Et novimus unum eundemque recentem & sempiternum: Ex Abraham recentem secundum humanitatem, sempiternum secundum Divinitatem. Passibilem circa id quod visibile est, impassibilem circa invisibilem naturam. Ex Deo, quia Deus est; ex Abraham, quia homo est. Sic Filium confitentes agnoscimus, quæ cujusque naturæ sunt propria.

Hæc vobis iterum, velut in Summa, de Dogmatibus pietatis scripsimus. Direximus autem vobis & ea, quæ à nobis ad Monachos Sanctissimos scripta sunt, & Divinorum Dogmatum latius

opus habentes , & claram Conciliorum cognitionem. Super hæc autem direxi vobis Amatrici dilectionem : Amatrici Dei Congregationi. Et ea quæ ad Deo Amicissimos Episcopos à nobis dicta sunt , qui discere voluerunt , quæ sit eorum , quæ moventur , causa. Petierunt enim à nobis hanc eis manifestam statuerem & claram. Si verò vacare potuero , & ea quæ de Sancta Trinitate , & de Divina Dispensatione olim à me scripta sunt , dirigo vobis : Non ut satietatem vobis faciam Divinorum , sed ut accendam desiderium vestrum , ardentiusque perficiam. Potens verò est Deus omni vos implere sapientia per Spiritum : Et quod decet ex Magistrorum interpretationibus adimplere , ut etiam dicat ipse de vobis : *Oves mea vocem meam audient , & cognosco eas.* Et vos ei respondeatis : *Dominus regit me & nihil mihi deerit.*

Joan. 10.

Psalm. 22.

CAPUT XLI.

.....129

Epistola sancti Acacii, Berrhœensis Episcopi antiquissimi, & illo tempore clari Sacerdotis, qui etiam Confessor Arianorum temporibus fuit. Cujus & scriptas contra Beati Cyrilli Capitula litteras approbavit Theodosius Imperator, scribens ad Synodum, quæ in Epheso congregata est, per Joannem Comitem Largitionum, sicut supra ostensum est. Cui & in ipsa discordia posito & Sedes Apostolica, & Beatus Cyrillus cum magna veneratione rescriptis.

Domino meo sanctissimo, & Deo Amicissimo Fratri & Comministro Alexandro Acacius.

Sicut pridem nunciavi Religiositati tuæ, pervenit huc Dominus meus per omnia Sanctissimus Joannes Episcopus cum Deo Amicissimis Episcopis, Alexandro Apamæ, Archelao, Theodorero, Thalassio, Eustatio, Mari, & Maru. Et nunciaverunt quæ dicta sunt, & quæ acta, priusquam evocati sunt à Religiosissimo & Deo Amicissimo Imperatore nostro. Quæ talia sunt, ut nequeat complecti oratio. Omnem namque linguam superant ad loquendum, quæ per concinnationem Diaboli dicta sunt. Discussionem verò factâ coram piissimo & Deo Amicissimo Imperatore nostro inter utraque Partes, dum omnia piissimus Imperator cum Orientalibus sentiret ac diceret, multâ pecuniâ, quam dedit Cyrillus, pro peccatis

tis nostris obruit veritatem. Nam postquam mortuus est Scholasticus Eunuchus, Piiſſimus Imperator res ejus inquirens, & aurum, quod reliquerat, infinitum, invenit Hypomnesticum contitens, quia multas auri libras acceperit à Cyrillo. Et verò aurum tradebatur à Paulo quodam, filio fratris Cyrilli Alexandrini, qui illic Comes erat Consistorianorum: Præter alia numerata, quæ in variis speciebus sunt diversis oblata personis: Deposito verò Cyrilli & Memnonis fuerat confirmata. Et ut prædicaretur quoque convenerat. Et sic tempus inveniens, dum custodiretur in Epheso, fuga est usus. Maximianus verò, qui in Constantinopoli est ordinatus Episcopus, Orientalibus in Constantinopolim non permisit intrare. Cognovit autem Religioſitas, sicut oportebat agnoscere. Videns enim multam turbam Monachorum piiſſimus Imperator, valefecit Episcopis, satisfaciens eis. In angustia igitur nimia sunt qui ad Ecclesiam pertinent. Et ad salvandum Dei omnipotentia indigent atque remedio. Qualiter verò hi, qui ad nos à vobis venerunt, consolati sint cum multitudine quæ pariter venit, & quomodo nos fuerint consolati prædicti Religioſissimi Episcopi, Reverendissimus Panicius Diaconus edocebit. Omnem, quæ tecum est, in Christo Confraternitatem plurimum salutavi.

CAPUT XLII.

130

Epistola, quam præfatus Irenæus, direxit à Beato Theodoro Cyri Episcopo ad Candidianum Comitem Domesticorum, ante pacem missa.

Propter multa & ipsam memoriam Ephesi odio habens, gratias ei de una re ago præcipua, quia manifestam nobis fecit animam tuam, quæ est plena virtutibus. Sic enim Athletas luctamina, & equos currendi certamen, & aurigas currus, & aurum coticula ostendit: Utrum probatum sit, an adulterinum, ipsa decernit. Sic & Civitas illa, & illa vehemens tempestas, & densi atque crebri fluctus, & diversi atque contrarii flatus stabilitatem vestram, & fortitudinem, firmitatemque pro Justitiæ partibus ostenderunt. Et ferventes Dilectores nos vestræ Magnitudinis effecerunt. Ob hoc Epheso gratias agere cogar, in qua illud pessimum nastragium sustinuimus. In qua Ecclesiæ membra contra invicem seditione armata sunt, & unum Corpus incisum est. Et mala illa sunt perpetrata, quæ taciturnitate sunt digna: Quæ plus nobis tua scit Magnitudo. Unde & de Sanctissimo, ac Deo Amicissimo Episcopo, & Commministratore nostro Theophanio scribens, verbis non egeo longis: Et ipsum namque manifestè novit Magnificentiæ vestræ, & scit injulitiam, quæ præsumpta est contra eum. Quia igitur & adversamini, & odistis eos, qui talia commiserunt, linguam pro manu porrigite: Et suadete illos, qui habent hujus sententiæ vim, extinguere tandem flammam, quæ malè succensa est, & restituere malè pulsas Ecclesias, & sistere risum, qui contra nos est, pietatis Adversariorum.

CAP.

CAPUT XLIII.

..... 131

*Epistola sanctæ memoriæ Venerabilis Andrea, Episcopi
Samosatæ Civitatis, ad Alexanarum Episcopum
Hierapolitanum, de Rabbula Episcopo Edes-
seno, qui se ab Orientali Synodo sepa-
ravit.*

HI qui pro recta fide laborant, scripserunt mihi ab Edessa, quia Rabbulas apertissimè declinavit à Dogmatibus veritatis, & persequitur rectæ fidei Defensores. Ita ut Theodorum quidem Beatum rectæ Glorificationis Magistrum præsumeret anathematizare in Ecclesia, & multa mala contra eum diffunderet. Anathematizaret verò & illos, qui ea, quæ illius sunt, legunt. Insuper & qui illa, quæ scripsimus. Et quicumque veniunt, & non portaverint ad combustionem Theodori Codicem. Et eos qui præter illa, quæ Cyrilli sunt, sapserunt. Dicitur autem & prædicare, quod una tantum natura sit Christi. Et expellere validè hos, qui aliquid aliud dicunt. Superflue igitur, ut apparet, Dominos confingimus, qui per taciturnitatem proditores veritatis efficimur. Et festivitas quidem, quæ sistit in januis, nunc convenire nos prohibet. Rogo verò, ut mihi tua Probitas indicet, quæ oportet dicere vel agere super his, & priusquam nos convenire contingat. Amici verò, qui persecutionem sustinent, interrogant nos, si oporteat jam scissionem fieri, & ostendi fiduciam: Quia circa ea consilium minimè id nunc usque fecerunt. Mihi autem rationabile videtur, ut qui fiducialiter impiè agit, & omnes abjuravit Orientales, & nos contra eum clarè pugnemus. Si verò essent quidam fortes, & illud aliud fieri debuit. Et mihi quidem videtur, quod in Constantinopoli suscipiens literas, quas nunc usque sustinuit, erupisset: Et impietatem, quam olim conceperat, clarissimè peperisset. Nobis verò tutum sicut arbitror, non est, ut de talibus ulterius taceamus.

CAP.

CAPUT XLIV..

....132

Synodicum Decretum Ioannis Antiocheni Episcopi, & reliquorum, ad Episcopos Osrhoënæ Provincia contra eundem Rabbulam, Edessæ Civitatis Episcopum.

A Multis & dignis fide viris subtiliter & integrè didicimus, quia honorandissimus Rabbulas & Edessam perturbat, & omnes qui vicinas Provincias habitant, Apostolicæ fidei valdè contraria perpetrans, & eos qui rectè sapere elegerunt, vertit in fugam. Et multa molitur contra Orthodoxam fidem. Unde compulsi sumus, hæc discentes à plurimis, vestræ Religiositati Epistolam destinare, ut si vera sint ista, quæ hic diffamantur à pluribus, immunes vos ab ejus communione servetis, donec eum evocantes ad nos, & integrè discutientes quæ ad eum pertinent, aut ignoscamus satisfaciendi, aut convictum subdamus satisfactionibus Regulæ. Oportet enim vestram Deo Amabilitatem in fidei causâ uti fiducia, quâ & præter literas nostras vestra Sanctitas utique uti potuerat: Quippè quæ in Divinis Legibus ante conscripta est. Omnem Fraternitatem, quæ vobiscum est, ego & qui mecum sunt, plurimùm salutamus.

CAPUT XLV.

.....133

Hypomnysicum Theodoreti ad Alexandrum Metropolitanum.

Venientibus quibusdam, & qui præsentes se fuisse ipso tempore in ipsa Thyanenſi Civitate, & hæc vidisse, confirmaverunt, cognovimus quia Firmus subtrahens aliquos, qui erant de Provincia sua, cum multitudine venit super Deo Amicissimum Eutherium, & quemdam ex Assessoribus ordinavit. Et quia Magnificentissimus Comes Longras Isauros ad auxilium Sanctissimi Episcopi Eutherii destinavit. Et portas quidem Civitatis ad eos, qui contra Episcopum venerant, Cives claudebant. Dum ergo ingressi fuissent universi, supervenientes tenuerunt, inter quos & eum, qui ab eodem Firmo fuerat ordinatus. At verò ipse, qui ordinatus est, negavit Ordinationem suam, dicens & contra voluntatem se ordinatum fuisse, & non acquievisse, ita ut mox se indueret Chlamydem, & in Theatrum vadens expectaret ludos. Aliqui verò, qui cum ipso erant, fugientes ad Nazianzum pervenerunt. Hæc agnoscens multo dolore atque angustia sum repletus, cogitans Ecclesiarum, quæ ubique sunt, perturbationem & procellam, solam & per omnia pessimam. Orét igitur Sanctitas tua, & Dominum deprecetur, ut extinguat hanc validissimam tempestatem, & vel modicam serenitatem donet Ecclesiis. Quæ verò & contra Deo Amicissimum Episcopum Dorotheum Martianopolitanum tentaverunt Adversarii veritatis efficere, & ex ipsis agnosces Domine, quæ ab eo ad Amatorem Christi Regiæ Urbis Populum per Epistolam dicta sunt. Hujus enim rei gratia, nobis ab aliis directum, exemplar earundem literarum tuæ Sanctitati direxi.

CAP.

CAPUT XLVI.

134

*Epistola Dorothei Metropolitæ, missa ad Populum
Constantinopolitanum.*

Reventente Reverendissimo Martino Compresbytero, suscipimus à vestra Charitate literas, & colligentes nosmetipsos in idem, & legentes eas confusi sumus immodicè, colligentes quia in tali tempore multorum millium Charismatum plena, & amica Dei navis vestra piorum Sacerdotum firi nunc æstuat: Ita ut nonnulli quidem vestrorum Catechumeni de hac vita exierint; alii verò vitæ desiderantes ultimâ Communionis Judicium, in ipso vitæ termino id non potuerint obtinere, cò quod adversarentur communicare cum impiis, sed sic ad Dominum migraverunt. Verumtamen nostræ fidei nobilitatem recordati, quam didicimus à prioribus temporibus, ad gratiarum actionem conversi sumus, omni tribulatione depositâ. Quia & ille justus Judex, cum sit etiam clemens, & per omnia nostrum Propositum noverit, etiam solâ voluntate contentus est. Et ad nostram sæpè intentionem mensurat divitias misericordiæ suæ, ac fontem propriæ largitatis. Verumtamen vestræ Charitatis Epistolam non nos soli cognovimus, sed etiam legi eam Christo amicis Plebibus, cum literis Orientalium Deo amicissimorum Episcoporum, coram Ecclesia fecimus. Communem orationem cuncti pro vestra stabilitate ac fiducia, quæ secundum Deum est, cum compunctione cordis & lachrymis obtulimus Domino Christo, ut ad summa Ecclesiæ Gubernacula in tempestate hac maxima deprecantes.

Sed his ita gestis à nobis in Domini corde, nequam Dæmon stimulus de his, quæ ab omnibus pariter atque affectu sincero fiebant, præparavit ut superveniret ad Civitatem nostram cum Magnificentissimo & Religiosissimo Magistro militiæ Plinthæ

Saturninus quidam, qui diffamabat semetipsum ab Apostatis & Prævaricatoribus Episcopum fuisse ordinatum nostræ Metropoli. Qui & per violentiam capere hanc studuit patrocinio viri prædicti. Sed Spiritus armati virtute Populi nostri, Imitatores vestræ in Christo fortitudinis facti sunt. Omnia enim reliqua in præsentem postponentes, intus intra sanctæ Ecclesiæ Septa Psalmis & Hymnis, & Canticis Spiritualibus semetipsos armantes; machinamenta Adversariorum omnia, & Saturnini artes, & concinnationes eorum, qui etiam patrocinabantur, telam araneorum ostenderunt. Præparaverunt semetipsos ante de vita exire præsentem, quam nequam & impium suscipere Pseudo-Episcopum: Maximè cognoscentes, quia unam Dñi & Salvatoris nostri naturam prodigiòse denunciet, alteram negans.

Si enim, sicut putat, una natura est, necesse est eam aut mortalem esse aut immortalem. Et si mortalis est hæc circa eorum impiam factionem, igitur Deus Verbum passibilis atque mortalis est. Si verò hanc impassibilem dicunt, clarè circa illos Christianorum gloria est coniecta, & salutaris Baptismi evertitur Dñum. Ad quid enim iam pertinebit, quod Apostolus ait: *Quicumque in Christum baptizati sumus; in mortem ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus ei per Baptisma in mortem? Ubi verò est & id, quod est scriptum: Sicut plantati facti sumus similitudini mortis ejus, sic etiam Resurrectionis erimus?*

Resp. 6.

Propter ista igitur simili zelo Reverentiæ vestræ motus nostræ Ecclesiæ Populus festinavit non deferere vestra vestigia. Undè & clementis Dei gratia effulgens super nos hoc præparavit, ut omnium inimicorum conatum fumi vice dissolveret. Saturninus autem, sicut venerat, sic discessit. His igitur ita factis, & dum prædictus Venerabilis Presbyter Martinus propter id ad Rēgiā pergeret civitatem, justum esse arbitrati sumus per humiles literas nostras hæc ipsa sicut Dilectis nobis innotescere, & rogare amicam Christi Dilectionem vestram, ut reaccendentes, per pium zelum ad Deum, pium desiderium circa Patrem vestrum, quoque Episcopum nostrum, hujus quidem sine oblivione habeatis memoriam vos, qui per ea, quæ docuit, ac docet nunc usque, dum leguntur, semper juvami.

Per-

Permanete verò in sana Confessione Patrum, qui in Nicæa congregati sunt, absque omni simulatione clamantes: *Credimus in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei unigenitum. Ex Patre natum ante omnia Secula.* Consubstantialem nobis quippè, ut ex semine Abraham & David, circa humanitatis naturam. Neque enim quiescimus unquam dicere duas naturas in Filio. Licet non videatur Hæredibus impiæ culturæ Apollinarij, qui dignus est exuri. Et undè tamen confitentes Creatorem, Operatoremq; universorum? Secundum Deitatis rationem. *E Spiritu Sancto & Maria Virgine?* Secundum humanitatis fructum. *Impassibilem & immortalem?* Secundum humanitatem. Hæc incessabiliter meditamini, in his permanete: Ut profectus vester manifestus in omnibus sit. Rogamus autem vos, o amice Dei Grex Christi, quòd per operationes ac deprecationes supplicetis Domino Christo, ut quantociùs hanc totius orbis terrarum increpet tempestatem, & profundam nobis Ecclesiarum pacem donet.

CAPUT XLVII.

...135

Alia Epistola Theodoretæ ad Populum Constantinopolitanum, commendatitia.

Quantum nos anxios facit error eorum, qui rectam viam dereliquerunt, tam lætificat vestræ Deo Amabilitatis fervens Zelus pro Evangelica fide. Invenimus enim & Beatum Paulum dolentem quidem nimis de insania inimicorum, reanimatum tamen de unitate fidelium. Unde & Timotheo scribens tristitiam, quam de illis habebat, revelavit & refrigerium, quod de istis, inquiens: *Nosti quia averſi ſunt à me omnes, qui ſunt in Aſia. Quorum eſt Philetus & Hermogenes.* Et ostendens factam sibi per illam angustiam Divinitus consolationem, mox superadjecit & hæc: *Det Dominus miſericordiam Oneſiphori Domui, qui ſape me refrigeravit, & catenam meam non erubuit. Et veniens Romam ſtudioſius me quaſivit, & invenit. Det illi Dominus invenire miſericordiam à Deo.*

Maximam igitur & nos habemus consolationem, Deo Amabilitatis vestræ devotionem. Et firmitas fidei vestræ dissolvit tristitiam nostram, quam parit hyems, quæ comprehendit Ecclesias. Unde etiam sepius scribens festinamus etiam accipere sanctam lectionem vestram. Et indicamus quia nos nocte ac die pro pietate laborem suscipimus, & speramus nos non perdituros usque ad mortem doctrinam traditam nobis à sanctis Apostolis. Attestantur verò his literis & Domini mei sanctissimi, & Deo Amicissimi Episcopi Joannes, & Petrus, & Eliseus, & Alphius, & Jephthahe: Qui elegerunt expelli ab Ecclesiis sibi commissis, & multa millia luctuum species sustinere, quam perdere Apostolicam hæreditatem. Confidentes igitur, quia non sustinebimus despicere, ut vel una syllaba Doctrinæ, quam percepimus, corrumpatur, state in Fide, viriliter agite, & confortamini. Omnia vestra in charitate fiant. Et Deus pacis erit vobiscum.

CAPUT XLVIII.136

*Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Helladium Tharsi
Episcopum, quando allata sibi Maximiani Synodica,
noluit ejus nomen in Dypticis recipere.*

Condelector tuæ Religiositati, quæ sic clarè pugnavit. In circuitu namque ambulantes impiis vestra effulsit Ecclesia. Non enim pacificè ramum portabant Olivæ, qui venerant, sed sanguinem & mortem insatiabiles requirerant. Undè defendentes in omnem prædicabimini Orbem terræ, & claritatem vobis universa sæcula non deducunt. Tales enim sunt piorum fortes animi, ut facilius universa deponant, quam piæ fidei possessionem. Circa quam quicumque damnificati fuerint, nihil eis prodest, etiamsi totum Mundum lucrentur, juxta Domini vocem. Qui verò lucrati hoc fuerint, hæredes quidem æternæ sunt vitæ, obtinentes possessionem, quâ nihil dignum est eorum, quæ præsentia sunt, nisi futura tantum: Et quæ parata sunt piis, his qui parvo quidem tempore habent pro pia Religione fiduciam, in illum verò, qui absque senectâ & fine est, ordinem mutabuntur.

CAPUT XLIX.

....137

Item Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Clerum & Populum Tharsensis Ecclesie, quando personuerat, quod Imperator iussisset, ut inde pelleretur Helladius, eò quod minimè suscepisset Maximiani Episcopi Constantinopolitani Synodica.

Fama quædam novelli Facti contra Ecclesiam vestram significata, nobis etiam annuntiata est. Sive autem fama est, sive res, quam fore venit in notitiam vestram, quæ benè ac magnè inchoavit pro Christi Fide certamina fortiter propugnare, & favillam arbitrari ipsam Facti, quæ contra vos nuntiata est, novitatem. Talia enim novit quidem dextera Dei dissolvere. Scit verò & egregius animus irrisione digna monstrare. Unde rogo vestram in Christo Beatitatem, neque corpore, neque animâ præter illa, quæ olim nobis cognita sunt, aut sapere, aut in consilium sumere. Vult enim Deus, ut ex nulla re, quæ apud homines vel tristifica est vel suavis, occasionem perditionis Fidei faciamus. Nam si quæ ventilantur caussæ dissidii, de Seditibus aut Præsidentibus essent, & non de piis impiisque Dogmatibus, forsan haberet aliquam veniam remissio animi. Si verò Confessionis est tempus, quæso ut Fidem, quæ sola, omnibus præferamus: In quâ & spem salutis habemus. Pro qua hi, qui ante nos fuerunt, & vitam despexerunt & mortem. Neque ad patendum quodlibet hæsitantes, neque ad agendum. Ne appareat inter vos aliquis, qui Commune prodat in animæ suæ damnationem. Magis autem nè quis appareat in Ecclesia vestra, qui non sit Defensor pietatis: Et putans bonum esse segnitiam. Decet enim & amicum Deo esse, ut omnis, qui apud vos, perstet unusquisque

in

in ordine suo & ætate ostendere fortitudinem pro pietate Religionis ad Deum, & Sacerdote sancto, & pro Civitate, quæ & magnum dixerim quoque Paulum protulit: Illum, quem nulum periculum à Christi charitate sejunxit. Quamvis vel si famam vanam, ea quæ dicuntur esse, noscamus.

CAPUT L.

... 138

Epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Alexandrum Hierapolitanum de Aristolao, quem pro pace faciendamisit Theodosius Imperator ad eundem Joannem, & Cyrillum Alexandria Patriarcham cum Epistolis suis, per quas Synodis omnibus inter eos pacem fieri iussit.

Qui me vocavit ad Constantinopolim, jam in januis est Mirandissimus Tribunus Aristolaus. Si autem in nostra fuerit potestate ire vel non, responsione congruâ opus est, & quæ ex communi deliberatione descendit. Si verò violentum sustinuerimus aliquid, ~~vel~~ hoc eveniat ut valedicamus ad invicem. Licet nostrum corpus ita sit fragile, ut si Cyrillus millibus contra me necessitatibus abutatur, vias me assumere possibile non sit. Scriptum mihi est enim ab aliquibus amicis & propriis, quia & in via mihi dolus interfectionis compositus sit, si passus fuero iter assumere. Et hæc agnoscens, quæso, ut post Collectam, quæ hoc tempore Cyri fieri solet, simul cum Domino meo, Deo Amicissimo Episcopo Theodoro, & his quoscumque repereris, advenire absque mora digneris. Ea enim, quæ ad fidem pertinent, si cum fastidio cœperint agi, ad extrema pervenient, dum quid sim responsurus, ignorem. Propositiones verò, quæ nunc adferuntur, apertè sunt impiæ. Nam Cyrilli quidem Capitula obumbratam habent incongruitatem, nunc autem qui pote-

statem

Q

statem obtinuerunt, inimici Dei proponunt anathematizandos esse hos, qui dicunt duas naturas: Quod nec ipse, qui primus exstat illorum, Cyrillus dicere clarè præsumpsit. Volo autem, ut dum veneritis, quasi sub occasione honoris Domini mei Magnificentissimi & Gloriosissimi Magistri militum veniatis. Nam & ipse Præceptum habet, ut nobis violentus insistant de his ipsis importabilibus propositionibus. Hæc autem scripsimus per Reverendissimum Presbyterum Eliam. Omnem quæ tecum est fraternitatem plurimum salutamus.

CAPUT LI.

.... 139

*Hypomnysticum Imperatoris Theodosii ad Acacium
Episcopum Berrhææ.*

Hoc fuit à principio tuæ Reverentiæ opus, ut Orthodoxia maneret, & insuper augeretur. Jam enim & ante hoc tuo labore ac nisu Divina membra Catholicæ ac veræ fidei benè conjuncta sunt. Et nunc quia Diaboli cujusdam nequitia, & non simplici neque regulari doctrinâ semina diffissionis unitis, & unum idemque sapientibus sparsa sunt, virtutem te recipere hortor illam, quæ omnibus nota est, ut simul orationibus ad Deum, & circa Sacerdotes consiliis colligere quæ partita sunt, atque conjungere quæ nec justè nec sanctè in pugna sunt, universa festines. Erit verò, ut arbitramur, hoc facile tuæ Sanctitati, si Reverendissimum Joannem Antiochenorum Episcopum non contendere, neque insistere humanæ voluntati, si ve errori, fueris exhortatus, magis verò institeris, ut ab illo recedat. Contra ejus adinventiones, novitatemque doctrinæ universi certant. Decet enim, ut in hac senectute & hoc certamen tua Religiositas exequatur. Quod dum perelaboraveris, etiam eorum, quæ olim fortiter peregisti, prædicaberis victor.

CAPUT LII.

.....140

*Hypomnysicum ad Sanctum Simeonem Styliten per
eundem Aristolaum*

TOtam Reverentiæ tuæ vitam, ad Deum conversam, & ita viventem, ut possis habere fiduciam & circa nos ejus conciliare propitiationem, intelligentes, necessarii ad has nunc sumus venire litteras invitati, ut rem, quæ reverà ad Divinam Providentiam pertinet, in hoc præcipue tempore agere festines. Dicimus verò pacem, quæ bene fuerat radicata, firmari; litigium verò, molitione cujusdam Diabolicæ malignitatis immissum, præpares amovere. Benè autem novimus hoc futurum, confidentes de tuæ orationibus Sanctitatis, & instantia atque hortationibus ad eos, qui fundare hanc poterunt & redintegrare dississam.

Reverendissimus enim Joannes Antiochenus Episcopus, si subscribere ejus depositioni voluerit, qui semina contentionis immisit, & patefecerit non se consentire ipsi dogmati, vocum novitate insipientiaque præsumpto, dississorum membrorum rursus sequetur unio, in hoc simul concurrentibus universis. Si enim fecerit hoc, & Reverendissimo Episcopo Alexandriae Cyrillo consenserit, cui & qui in Occidente, & qui hic sunt, & qui ubique, concurrunt, ea quæ olim Divinâ clementiâ cohærebant, nunc quoque jungentur. Molestiam namque hanc & perturbationem superflua & inutilis, magis verò & noxia generavit illa doctrina, quæ depulsa ab animabus nostris, longèque fugata, orationibus vestris requiescere nos, sicut de adjutorio Dei confidimus, & reficere poterit.

Sic enim nos dissolutio perturbat, ut hanc & primam causam eorum, quæ durè contingunt esse putemus: Et confidimus,

Quia

quia secundum Divinæ clementiæ arbitrium cuncta Imperio nostro proficiant, si Ecclesiæ rectæque Fidei membra conjuncta fuerint & unita. Ad hunc effectum & optimum certato certamen, ut superes Dæmonum tentamenta. Deputabitur enim tibi & hoc ad maximum bellum, fortissimamque victoriam: Quā obtentā eris tui sequax, ea quæ professus es agens. De quibus & confidens esto, deprecatus, ut indefinenter intercessionibus consuētis nos, nostrumque Imperium, atque omnes qui sub nostro Principatū sunt, Deo commendes. Quoniam nobis præcipue, qui convenientem curam pro ejus exhibemus pace, culturæ ipsius virtute larga bona præstantur.

CAPUT LIII.

....141

Propositiones, quæ directæ sunt ab Acacio Berrbæensi Episcopo per Aristolaum Tribunal & Notarium Cyrillo Episcopo Alexandrino ex Concilio Episcoporum, Ioannis Antiochiæ, Alexandri Hierapolis, Macarii Laodiceæ, Andrea Samotariæ, & Theodoreti Cyri, de pace faciendâ.

Permanemus in Fide sanctorum Patrum, qui in Nicæa convenerunt, quæ Evangelicam & Apostolicam doctrinam continet, & additamento non indiget. Manifestum verò ejus effecit intellectum & Sanctissimus ac Beatissimus Athanasius, Episcopus Alexandriæ, atque Confessor, in epistola ad Beatissimum & Deo Amicissimum Episcopum Corinthi. Permanemus igitur & in ipsa, tamquàm integram interpretationem habente prædictæ fidei. Quæ verò nuper super-introducta sunt Dogmata, vel per Epistolas, vel per Capitula, tamquàm quæ id quod est commune turbantia, excutimus, contenti antiquâ Patrum Legislatione, & sequentes cum qui dixit: *Ne transferas terminos æternos, quos posuerunt Patres tui.*

Prov. 22.

CAPUT LIV.

....142

Epistola Alexandri, Andrea, & Theodoresi, Episcoporum, ad Helladium Tharsi Episcopum, sicut posuit Irenæus.

SCientes quantam curam, sollicitudinemque tua Sanctitas habeat, necessarium duximus indicare, quia intravimus Antiochiam convocati, & invenimus per Divinam gratiam non vera esse, quæ fuerant diffamata: Et inimicorum veritatis superfluum verborum, & araneis similem. Habentes igitur de his, quæ sunt agenda, Concilium, & intuentes quia salva pietate etiam de pace oporteat cogitare, quasdam propositiones direximus, & rerum composuimus modos, ut si quidem susceperint unam earum, suscipiamus eos in communionem, non consentientes his, quæ contra sanctissimum Episcopum Nestorium ab eis facta sunt, sed ipsum quidem, sicut habuimus, habeamus. Alios verò, qui nostras Propositiones susceperint, suscipiamus ad communionem pro Ecclesiæ pace. Direximus verò Propositiones ipsas, ut agnoscat Religioſitas tuæ, quia non negleximus Dogmata nostra, sed curam fecimus competentem. Ut verò & hoc tuæ Religioſitati manifestum faciamus, scito Domine Deo Amicissime, quia nos usque ad mortem pro pietate persistimus, vindicantes eos, qui nobis commissi sunt, Greges. Prius quam scripta est Epistola, placuit ut una sex Propositionum, quæ vivacissima est, & Dogmatum collectionem tenet, proponeretur eis cum Epistola Beatorum & Sanctissimorum Achanasii, Alexandrinorum Civitatis Episcoporum, quæ scripta est ad Sanctissimum Epictetum Corinthi Episcopum, quam putamus habere tuam quoque Religioſitatem, quam resistens Apollinari Hæresi scripsit Sanctissimus prædictus Episcopus, integrè atque subtiliter Apostolicam doctrinam exponens. Et incipit: *Ratio ea, quæ exposta sunt à Sanctis Patribus, qui Nicaam conveniunt.*

CAP.

CAPUT LV.

... 143

*Epistola S. Acacii Episcopi Berrhææ ad Alexandrum
Hierapolitanum Episcopum.*

Redit ab Alexandria non Aristolaus, per omnia Admirandissimus & fidissimus Tribunus atque Notarius, sed Nobilissimus Magistranus Maximus, qui cum eo est. Hunc enim ditekita ad nos, deferentem & ipsius literas, & Sanctissimi Episcopi Cyrilli. Et Episcopus quidem qui Romæ est, unam ad me scripsit Epistolam, Alexandriae verò tres vel quatuor, ex quibus unius Rescriptum tuæ Religiositati direxi. Si igitur possibile est, fatigationem usque ad nos facies, si verò, sicut scripsisti, nulle ulque pedibus doles, inspiciens literas. Deo Amicissimi Episcopi Cyrilli, & cognoscens quantà usus sit acribia, in fidei causa scribens ad nos, acquiesce ad ea, quæ nos rescribemus cum Concilio Deo Amicissimi atque Sanctissimi Ioannis Episcopi, & Pauli, ac reliquorum, qui Antiochiæ reperti fuerint Domini Episcopi. Ipsum verò Rescriptum epistolæ cum eis literis destinavi & Domino meo, Deo Amicissimo Episcopo Theodoreto, rogans eum, ut veniat usque ad nos. Si autem retinetur ob hoc, quod illuc adveniret Magnificentissimus Magister Militiæ, scribat ad nos, quia consentit ad ea, quæ nos definiemus, & quæ ad Alexandriam rescribemus. Profundissimæ autem senectuti nostræ ut parcat, quæso. Et detis manum hoc maxime agenti, ut hoc nobis auferatur opprobrium, & ad differentiam intolerabilis læsio. Scitis enim, quia in omnibus vobiscum sum ineo ductus. Et quia in Epheso quidem Deo Amicissimus Paulus Episcopus subscripsit pro me. Ego verò, sicut allegatis, ad ipsum Imperatorem nostrum retuli per Epistolam, ut hæreticum commemorans Deo Amicissimum Episcopum Cyrillum, qui & reprehendit nos in his, quæ ad nos scripsit in presenti, quodammodo submurmurans, quod de ipso tantum de Hæretico fecerim mentionem in his, quæ ad Imperatorem Serenissimum per literas retuli. Omne, quæ tecum est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAP.

CAPUT LVI.

....144

Domino meo Dilectissimo Fratri & Comministratori Acacio Cyrillus in Domino salutem.

DEcentem se etiam nunc curam suscepit Sanctitas tua. Intentio est enim illi secundum bonam voluntatem Salvatoris omnium nostrum Dei, ut conjungantur Ecclesiae, & ut de medio quaedam fiat pusillanimitas; persuadeantur verò hi, qui debent, unanimes esse, atque omne quod contristat auferatur, & ea quæ disrupta sunt, charitatis vinculis restringantur. Sed sicut videtur, nonnulli eorum, qui illic sunt, videntur quidem putari ad superficiem clarè injungere ad usque tuæ Perfectionis intentionem: Aut ipsam verò latent, aut quasi celare se studentes efficiunt. Ea namque agere expetunt, quæ fieri non queunt. Quid aliud est, nisi rebus ipsis reclamare? Quod pacis faciendæ non habeant voluntatem. Et hæc dico Epistolam relegens à tua Perfectione transmissam, per quam didici expetere illos, ut omne Conscriptum, & omnis Epistola, quæ ante Synodum peracta est, adjudicari aut abjuri à nobis debeant, consentiri autem rectæ fidei Symbolo, quod definitum est secundum tempus à Sanctis Patribus, in magna Nicæna Synodo.

Ego verò quoniam Sanctum quidem illud Symbolum sufficit ad omnem scientiam bonam, & de illo nihil omnino est, dicam utique atque consentiam: Etiam si aliquibus aliis hoc sapere minimè videar aut dicere. Admiratus verò sum illud. Nestorio enim retortas illas & abominandissimas eructante voces contra omnium nostrum Salvatorem Christum, & hoc coram Ecclesia, scripsimus quæ scripsimus, contradicentes scilicet, & pollutis vocum novitatibus ejus producentes contrariam veritatem. Et per gratiam Dei omnes ipsis intendentibus, plures quidem mirati sunt;

R

&c

& recto intellectu honoraverunt, quæ à nobis dicta sunt contra eum. Sed nescio quid hi, qui nunc debent anathematizare polluta illius Dogmata, & ab illius impietate semetipsos alienos efficere, ad omne contrarium studium convertentes, exterminari quærunt, quæ adversus eum scripta sunt. Quam rationem, quæso, id habet?

Intelligit enim Sanctitas tua, quantam res habeat incongruitatem, si nos, quæ pro recta fide scripsimus, quoniam nostra sunt, abnegemus, immò potiùs accusemus piam fidem. Ergò si se illa contra Nestorium rectè non habent, sive quæ contra perversa ejus Dogmata scripta sunt, sine causa depositus est. Immò magis & ille quidem forsitan rectè sapit. Erravimus autem nos, non ei consentientes. Immò qui jam scripsimus his, quæ dixit, adversa. Et certè Nestorii multi feruntur Codices, omnia confundentes, & perturbantes Ecclesias. Deinde quomodò nos ea, quæ contra ipsum sunt scripta, delebimus, quæ forsitan aliquibus juvamen, vel breve, contigit efficere? Pervidet igitur tua, quæ omni sapientiâ est plena, Perfectio, quia rem impossibilem quærunt. Et tantum longè sunt à voluntate mitigandi interjacentem discordiam, ut eam reducant ad principium contentionis illius, quæ narrari non potest.

Cur enim non potiùs ad Ephesinam Metropolim venientes, cum Synodo unum protulère Decretum contra eum, qui talia & tanta impiè prædicavit? Nam si vel modicum tardaverant, quid prohibebat, ut Commentaria inspicientes Gestorum satisfacerent eis, quæ legitime fuerant facta, & consentirent, sicut dixi, recto, & quod increpari non debet, Decreto cunctorum? Sed è contra nec Dominum cogitantes, neque causam pro qua congregati sunt (non enim de communi quacumque causa sermo erat, sed de fide, per quam Mundum salvavit Deus & Pater) omnem crudelitatem, & omne fraternum odium in nobis ostenderunt: Tam Sanctam & universalem Synodum excommunicatione injuriantes, & hoc absque judicio, quam etiam velut immitti dexterâ gladium sævitæ intringentes in me, ac Reverendissimo Episcopo Memnone.

Ponamus enim quia secundum veritatem & transit nos aliquid, quod ad rectitudinem Dogmatum pertinet, aut circa alios modos.

modos subiecti aliquibus culpis eramus sive peccatis, non oporteret dignos fieri prius sermone colloqui? At qui dum certè omnes sustinuerimus Nestorium, dum triennale tempus blasphemando consumeret, & nobiscum verò Sanctitas tua & omne Concilium, fecimus abducere quidem illum ab eis, transformare autem potius ad illa Dogmata, quæ ad rectitudinem veritatemque respiciunt. Dum verò persisteret, & multò deteriora verbo laberetur adversùs gloriam Christi & in ipsa Ephesiorum Metropoli, de reliquo tanquam incurabili languore detentum sancta Synodus removit à Sacerdotio. Volo autem tuam Sanctitatem, ut ille; aliquid commemorare, quod ad præsens pertinet tempus.

Quando enim in magna Constantinopoli sancta vestra Synodus congregata est, tunc quando Joannes est accusatus, deinde gesta sunt super eo à multis in Scripto Commentaria, cum futurum esset ut contra eum definitio proferretur, & essem ego unus adstantium, scio me audisse Sanctitatem tuam Sanctæ Synodo sic dicentem: *Quia si scirem quod nunc, si Ioanni veniam largiremur, melior fieret semet-ipso, & recederet à duritia & asperitate, qua in eo est, omnes vos rogassem pro eo.* Admirabilis ergo etiam circa hoc iterum iudicata est Sanctitas tua. Quippe ut quæ dixerit veritatem. Quid igitur oportebat Sanctam Synodum facere, quæ impœnitentem, & sic pertinacem reperit illum, qui rectæ fidei repugnavit?

Quoniam verè dicit, quia oporteat soli Symbolo consentire, vel certè expositioni fidei trecentorum decem & octo, & ego ad hæc dico, quia intentio fuit una sanctæ & universali Synodo, quæ congregata est in Ephesinâ Metropoli, ut Symbolum confirmaret, quatenus & omnes ita confiterentur, & crederent, ac docerent: Neque adjecto quolibet, neque detracto. Non enim est adicere super illud, nec est auferre ab eo. Propter hoc enim & contra Nestorium decrevit: Sicut qui non suaserit illud, quin potius removerit atque obliteraverit, & secundum nullum quidem modum secutus sit illud, altera verò quædam & Dogmatibus Ecclesiæ peregrina insanè auribus infonuerit populorum.

Actum est igitur in Epheso super hoc proprium Commentum Gestorum, confirmante Synodo expositam fidem à trecentis decem & octo Patribus nostris, qui circa suum tempus in Nicæa

congregati sunt. Et direxi hoc, ut tua Sanctitas bene cognoscat. Quia enim rectè se atque irreprehensibiliter habet, clarè ipsa lectio docet. Adjecimus verò & sanctorum beatorumque Patrum testimonia, ut sciant Adeuntes, quomodo intellexerint illi fidei Symbolum, qui & nos ipsos Mysterijs imbuerunt. Igitur olim tam hoc ab omnibus factum, quare non magis & ipsi consentiunt? Si enim quod omnibus placuit ab omnibus confirmetur, obtinebit omnino pax: Dum omnino à nullo ei fuerit contradictum. Igitur etsi nimis plura, & valde pessima contra nos ab eis facta sunt, & omnis species adversa humanitati tentata est, sed considerantes quia Deo, ac piissimo amicoque Christi Imperatori placitum, & ipsam verò quod Ecclesijs utile est; & tuæ Sanctitatis admonitiones omni Reverentiâ dignas habentes, consequenter ut fratribus dimittimus quæ in nos commiserunt.

Illud autem potius quærimus, quod omnibus videtur bene rectèque se habere. Complacet verò etiam Deo Amicissimo Imperatori, ut consentiant depositioni Nestorii, anathematizantes ejus blasphemias & polluta Dogmata. Et nihil ultra residuum est, ut contentio de medio auferatur. Recipient enim semetipsas Ecclesiæ invicem, Christo eis donante præmium pacis. Nec verò simpliciter quidam alienantium & inconsideratorum contra nos evomant verba, ea quæ sunt Apollinarii vel Arii, sive Eunomii, me sapere diffamantes, sicut in Epheso conscripserunt. Ego per gratiam Salvatoris semper fui & Orthodoxus, nutritus verò sum & inter manus Orthodoxorum Patris. Et neque illa quæ sunt Apollinarii sapui unquam; Absit. Nec ea quæ alterius cujuslibet hæretici. Immo verò anathematizo illos.

Neque enim inanimatum dico Christi Corpus. Confiteor verò, quod animatum sit animâ rationali. Et neque confusionem, vel confermentationem, vel refusionem factam confirmo, sicut aliqui dicunt; inconvertibilem verò & immutabilem subsistere secundum naturam Dei Sermonem novi, & omnis passionis insusceptibilem secundum propriam naturam. Impassibile enim est quod Divinum est, & conversionis obumbrationem minimè suffert. Quin potius requiescit in propriis bonis. Hæc habet verò inconvertibile, in quibus est ejus existentia. Unum verò eundem Christum

strum & Dominum Unigenitum Dei Filium, ipsum dico passum pro nobis carne secundum Scripturas, sive secundum Beati Petri vocem.

Capitulum verò virtus contra sola Nestorii Dogmata scripta est. Quæ enim ille non rectè dixit ac scripsit, ipsa ejiciunt. Qui verò anathematizant atque negant ejus vesaniam, cessabunt hæc, quæ à nobis scripta sunt, increpare: Videbunt enim Capitulum Senfa solis illius contraire blasphemiiis. Reddità verò communione, factâque inter Ecclesias pace, quando rescribere absque suspensione licuerit, vel eis qui illic sunt ad nos, vel nobis rursus ad eos, tunc & satisfaciemus facillimè. Quæcumque omninò eorum, quæ à nobis scripta sunt, rectè non intelliguntur à quibusdam, & hæc excandabuntur. Satisfaciemus enim, Deo favente, non jam sicut repugnantibus, sed sicut Fratribus, quia omnia rectè habeant. Et eorum, quæ scripsimus nos, Nestorii Dogmata impugnantes, nihil est omninò quod dissonet vel Sanctis Scripturis, vel certè fidei definitioni, quæ exposita est à Sanctis Patribus. Dico autem illis, qui in Nicæa suo tempore congregati sunt.

Nostra igitur intentio ad pacem se habet, non impetere quæ sunt definita. Ita videlicet, si Nestorii depositioni consentire voluerint, & anathematizare contaminata Dogmata ejus, & communicare, & ad concordiam venire, Christo juvante ad idem, qui est pax nostra secundum Scripturas. Eis verò qui dicunt, quia oportet ejici ea, quæ contra polluta Nestorii Dogmata scripsimus, nullus acquiescet. Apertissimè enim elingues nos esse volunt illius blasphemiiis, cunctorum nundinantes taciturnitatem. Aut forsan magis & nos persuadendos reputant, ut ea quæ sunt illius sapiamus, si quæ nostra sunt abnegemus, rectè se atque immaculatè habentia, & contra illius vocum novitates stantia.

Si verò illorum, qui illic sunt, quidam secundum quod eis videtur, detrahunt aliquibus, ad ea quæ nec convenit transvertentes sensus eorum, sciant quia præter omnes, qui in toto orbe sunt, soli hi perpetrantes sapiunt. Consenserunt enim his quæ à nobis facta sunt, atque consentiunt universi, & rectè se habentibus, & dictis, qui certè subtiles perscrutatores sunt Dogmatum Divi-

norum. Et illud autem super hæc tua Religiositas cogitet, quia oportet ita componi pacem Deo Amicissimorum Episcoporum, ut non ulli displiceat eorum, qui per omnem Romanorum sunt Principatum. Et universalis fiat: Ne minima scissura ingentes plures alias faciat. Omnino enim non consentient, si tale aliquid fuerit factum, quod non sequens videatur. Et maximè hoc cogitari oportet.

Cunctis namque instantibus in Epheso, & non acquiescentibus communicare his, qui ex Oriente sunt, proponentibus verò, quia non erit prius hoc, nisi susceperint depositionem Nestorii, & anathematizaverint nobiscum Dogmata ejus, quomodo nisi hoc fuerit factum, ea quæ ad communionem pertinent, stabunt? Quis autem non clamabit contra nos, dum perdidimus animas nostras, & negaverimus rectam fidem, & quæ rectè dicta omnibus placuerunt, nos ejecerimus, tanquam non rectè sint dicta? An non oportet factâ pace nos Epistolas mittere his, qui ubique super alios Religiosissimos Episcopos eminent, ut & ipsi concordēs effecti reddant eis communionem? Deinde quis sit, qui eis suadeat, si quid factum fuerit præter quod omnibus placet, & in quo omnes institerant, ut oporteret depositum haberi Nestorium, & anathematizare insanissimam ejus doctrinam, quin potius verbositatem contra omnium nostrum Salvatorem Jesum Christum?

Contristatos verò nimis, & intolerabiliter dolentes propter illa, quæ contra me gesta sunt ab Orientalibus, tam ex Clero Alexandriæ, quam cunctos Ægyptiacæ Diœcesis Episcopos Religiosissimos sic mitigavit Dominus meus admirandissimus Tribunus Aristolaus, ut mihi etiam levissimam pacis faciendæ redderet viam, & omnes venirent in hujusmodi voluntatem. Et plurimum quidem me fateor ejus Admirabilitati esse debitorem, quia modò mihi sit cooperans ad omnia, & competentibus rationibus, quæ contristabant, aboleverit. Saluta Fraternitatem quæ apud te est. Te quæ nobiscum est, Fraternitas in Domino salutat.

CAPUT LVII.

.....145

Epistola Alexandri Hierapolitani ad Acacium Berrhaensem Episcopum.

ARbitror Dominum Christum, præcipientem Discipulis suis, ut essent prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ, principaliter instruere, ut caput omnium bonorum, quæ in nobis sunt, rectam fidem sincerissimam conservarent. Sicut enim nulla salus est Repentibus, si capite conterantur, sic neque Christiano, qui sanam fidem corruperit. Propter hanc crucifixus est Petrus, Paulus capite cæsus est, diversis mortibus Evangelistæ atque Apostoli compleverunt pium cursum. Obsecuti sunt Martyres. Irridebantur verò & subsannabantur omnes passionum temporibus, ab his qui multiformes eis mortes crudeliter ingerebant.

Scit Sanctitas tua, quia secundum Syricam vitam quidem peccator ego sum. Unde etiam quadragesimum jam annum ago, quibus mea plango peccata. Fidem verò rectam à prima die, sicut testatur Sanctitas tua, usquè ad mortem dilexi. Unde nec unquam cessavi his, qui vicini sunt, de hac abominabili hæresi inferre certamen, quam Cyrillus ipsâ quidem virtute renovat, Apollinarium verò anathematizat, simile aliquid faciens, tamquam si & aliquis ex non existentibus Dei filium dicens anathematizet Arium. Et ut sub una dicam omnes hæreses, ea quæ ipsorum sunt sapiens, hæc prædicat. Ubi enim Dei iter, nullum revereor. Cyrillus hæreticus est, unam naturam prædicans Christi, & ipsi universas passiones adjungens. Et ipsam mortem. Et lucidum est cuilibet legenti cum veritatis amore Capitula ejus, & Epistolæ ad Hebræos interpretationem, & Epistolas, vel Festivitas vel alias, & universa ejus Conscripta, invenire quod unam naturam Dei & Hominis dicat, & quod sunt unum. Et circa hunc sensum

CARO.

Caro sit factus, & mortuus fuerit Carne, & primogenitus factus fuerit Deus Verbum ex mortuis Carne. Sparlit verò Carnis nomen propter unius naturæ confessionem.

Ioann. 2. Quod si non ita est, minimè opus est multiloquio, confiteatur quia Christus, qui è Sancta Virgine genitus est (Deus namque Homo unus Filius, unus Christus, unus Dominus) passus secundum humanitatem, crucifixus secundum humanitatem, & resuscitatus fuerit à mortuis per Verbi Divinitatem, quæ dixit: *Solvite Templum hoc, & in tribus diebus resuscitabo illud.* Si verò permanet in Capitulis suis hæreticis atque Conscriptis, nulla nobis pars est cum illo. Certamus enim circa Tribunal Christi, & Apostolum Gentium, præcipientem bonum Depositum custodire, per Spiritum Sanctum, qui habitat in nobis.

Licitum verò considerare volenti verba ejus ad seductionem. Quia verbo quidem seducens impassibilem dicit Deum Verbum, inconvertibilem, immutabilem, inconcussibilem, habentem, ut ejus Dicto utar, in quibus est per substantiam; in unam verò naturam concludens duas, omnia prædicta Divinitati Unigeniti circumponit. Propter quod non recusavit interpretationem Epistolæ ad Hebræos dicere: *Quia & revixit Deus Verbum, passus Carne.* Et hæc verò ex aliis ejus Conscriptis, & maximè ex Epistolis ejus, quas tuæ nuper Sanctitati transmisit, possibile est his possibiliter qui diligunt discere, subtiliter pervidere. Quia dicens Dei Sermonem immutabilem subsistere, & omnis insusceptibilem passionis secundum propriam naturam, passionem fraudulentè cointroducitur, dicens Deum Verbum Carnem factum fuisse, non verò Carnem assumpsisse. Hoc enim in totis ferè ponit Capitulis suis, Carnem Deum Verbum ubique factum dicens, tamquam sit antè dispensationem quidem impassibilis, post dispensationem verò passibilis: *Per seipsum namque, inquit, impassibilis, Caro autem factus ut homo sustinuit passionem.* Si verò confessus fuerit evidentissimè duas naturas, liberat semetipsum ab hæretico sensu.

Scit enim Sanctitas tua, sicut olim mihi per Epistolam scripsit, quia & in Roma coram S. memoriæ Episcopo Damaso, præsentem tuam Sanctitatem, motum est de hæresi Apollinari: Et nobis duas naturas consentientibus, ut non Divinitati passionem tribuamus,
dice

dicebant hi qui erant Apollinarii, duos nos dicere Filios. Quod & isti sursùm ac deorsum diffamant contra nos. Dicat igitur, quia *Christus mortuus est, Filius passus est, Unigenitus passus est.* Cur addit, quod *Verbum Carne sit passum*? Homine moriente anima carne patitur mortem? Si verò blasphemum est, ut hoc anima passa dicatur carne, ultra impietatem omnem est dicere Filium Dei, vel Dei Verbum, vel Unigenitum circa intellectum hæreticorum passum Carne. In Divinis enim Scripturis reperimus, quia *Christus mortuus est, Filius mortuus est, Unigenitus mortuus est, Sanctus mortuus est, Iustus mortuus.* Hæ namque appellationes universæ utraque naturas ostendunt. Vox autem *Dei Verbi* unam naturam signat. Secundum quem sensum nunc & Filium dixit in Epistola Carne passum, ut significaret Unigeniti passionem Divinitate.

Scio autem me ab Epheso scribentem direxisse tuæ Sanctitati allegationem Melitenensis Acacii, ubi sequens Cyrilli Capitula & ejus intellectum, sic in Scripto deposuit: *Mentitus est, inquit, Divinam Scripturam Nestorius, tanquam Nativitatem mortemq, non Divinitatem, sed humanitatis edoceat. Calumniatus est & Sanctissimum Episcopum Cyrillum, tanquam Deum passibilem dicentem.* Et habemus totum Tomum apud nos ad satisfactionem pro salubri fide bonæ hujus instantiæ. Nos igitur nullam communionem habemus cum his, qui talia docent. Si verò potuerit ostendere aliquis Sanctissimum Episcopum Nestorium contraria Prophetis, & Apostolis, & Evangelistis aut sapuisse aut sapere, & Doctrinam ejus anathematizamus, & ipsum, donec Orthodoxiam prædicat, quam multis in Codicibus ejus & habemus & legimus. Nulla necessitas Christi potentiâ per ipsius gratiam violenter fieri, sed parati sumus omnia sustinere, ut neque impii neque iniqui simus.

CAPUT LVIII.

146

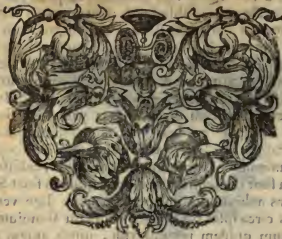
*Epistola ejusdem Alexandri ad Andream Episcopum
Samosatenorum.*

CRedat mihi Religiositas tua, quia relegens ea quæ scripta sunt à Domino meo Sanctissimo Episcopo Acacio, & ea quæ ab Ægyptio illi per Epistolam scripta sunt, quæ & tu omnino credo quod legeris, admiratus sum propter velocem ejus nutum ad mutabilitatem. Et oravi ut mihi terra dehisceret. Et nisi timor Dei retinisset me, forsan continuò Eremum petens extremum spaciū requisissem. Meminit enim Sanctitas tua, quales Epistolas olim Sanctissimis Episcopis destinavimus ab Antiocheno, persuasi, quando adveniente Mirandissimo Aristolao, ejus literis convocati convenimus, & euntes ad Antiochiam Concilium fecimus, & multa millia pertractantes deliberavimus, ut propter Ecclesiarum perturbationem, mollem quandam propositionem; & habentem vel modicum pietatis vestigium, proponeremus Ægyptio.

Sed & perquisivimus, scrutati sumus, invenimus vix qualem volumus levem, & rursus ab ipsa molliorem, & denuò ab hac marcidiorē. Sed breviter dedimus Clarissimo Tribuno propositiones. Complacuit verò ei, quasi jam quæ mollior esset, una, & quæ volebat Nicænâ fide nos esse contentos, expulsis his, quæ quod commune est turbaverunt, sive per Epistolas, sive per Capitula. Ad quam etiam ipsam contradixit, sicut scripsit, Ægyptius. Certat enim, sicut vides, pro Capitulis suis, & reliquis hæreticis, superbisque Conscriptis, confirmans ubique, quod impossibile sit hæc unquam expelli, quæ ab eo secundum Scripturas sint dicta. Divinas, & contra Nestorii, ut dicit, hæresim. Sed nos tentamus, ut video, sic manifestam illius hac fiducia, & tam cruda pro hære-

hæresi instantiâ Orthodoxiam diffamare, etiamsi non possimus propellere impietatis Torrentem, & in nostra desistere.

Ego verò in Dominum Christum credo, quia oculus meus dexter, & dextera manus mea, si proponatur, Cyrillo neque ejiciente hæretica dogmata, neque aperte confitente Christum & Deum esse & Hominem, & passum secundum humanitatem, & resuscitatum per Dei Verbi virtutem secundum sententiam Domini dicentis, *Solvite templum hoc, & in tribus diebus suscitabo illud*, abscondam potius membra mea per virtutem Domini, quam cum istis impiè agam. Quando ergo volunt, veniant: Ordinent. Paratus sum ego, coram Deo dico, discedere cum omni lætitia. Sicut enim in veritate credo, quia Deus est, sic & satisfactum habeo, quod pium sit manifestaturus Ecclesiæ dogma, quando novit ipse. Et veritatem non permittet absorberi. Verumtamen eorum, quæ scripta sunt, omnium exemplaria tuæ Religiositati direxi.

CAPUT LIX.

.....147

Epistola Andreae Episcopi, per quam respondit ad Epistolam hanc Alexandri.

Relegens ea, quæ Cyrillus per Epistolam scripsit, & quæ de his à tua Sanctitate ad Sanctissimum Episcopum Acacium sunt rescripta, sine fallitate dico, non sine Spiritu Sancto arbitratus sum ea, quæ in tua epistola rescriptisti. Nam & quod verum est, & quod subtilitas Dogmatis habet, in eis inveni, & obumbratum occultumque inimici dolum benè ac manifestè nudatum, ac fiduciam multam quæ decet Christi servum, qui pro sana fide certat. Consors igitur & ego tuæ Sanctitati, uniusque sententiæ. Et nunquam præter hæc alia sapiam, confortante me Deo. Quomodo enim non turpe sit, ut ille, qui notha & reproba Dogmata subinducit, tamen pro eis ceteri, nos autem pacis obtentu perdamus fidem? Admiratus verò sum & propositionem, quam in ipsis literis posuit Sanctitas tua. Si enim veri jam dogmatis est, & rectam fidem servat, & non intellectum suum fraudulenter occultat, si & duas naturas confitetur, & impassibilem Christi Divinitatem, quid prohibet, ut & Hominem eundem confitens Christum dicat, Quia passus est secundum humanitatem? Et de his quidem superfluum est multiloquio uti ad tuam Sanctitatem. Ex literis verò Sanctissimi Episcopi Acacii videntur quodammodo hi, qui sunt in Antiochia, cessisse, atque his quæ scripta sunt consentisse. Et benè quidem facit Sanctitas tua, præcipiens nobis ut minimè perturbemur. Ego verò trepido, ne per eos circa ipsas res illud confirmetur somnium, quod non ante multum quidem tempus vidi, nimis autem coarctat meam animam. Videbam namque me esse cum tua Religiositate, præsentibus aliis quibusdam non paucis Episcopis, loquens verò ad me dicebas Apollinarium hæreticum vivere. Me autem sæpius cum admiratione interrogante, si verè viveret, confirmabas

cun-

eundem virum superesse. Verùm quodammodò , improvise utique ; in domum quandam facti sumus , in qua Apollinarius senex valde jacebat in lecto. Oportebat autem nos ad viri ipsius venire colloquium. Quod dum esset futurum , ipse ad aurem mihi dixisti , quia ille impius nunquam persuaderetur acquiescere his , quæ dicebantur à nobis. Ego verò alterum quendam præter ipsum sedentem videns dicebam , quòd ipse esset causa ut Apollinarius nostris verbis minimè flecteretur : Dum verò venimus ad colloquendum ego & Sanctitas tua , sedes autem ego portabam tam mihi , quam tuæ Sanctitati , juxta illius lectum subito video Apollinarium quidem stantem , & Eulogias dispartientem , Sanctissimum verò Joannem jacentem in lecto , & susipientem ab eo. Deindè & tuam Religiositatem supponentem ei manus , propter condescensionem iniquè coactam. Ego autem stans ad me ipsum dicebam : *Qualis est condescensio ista ? In Sanctum Spiritum peccat. In ipsam Domini inhumanationem impia est. Et qualis est ista condescensio ?* Et hæc. dicens evigilavi. Et oro ut phantasia sit somnium hoc , & nihil significans.

CAPUT LX.

....148

*Epistola Theodoretī Episcopi, scripta ad Acacium Ber-
rheæ Episcopum, de literis quæ ab Ægypto
venerunt ad eundem Acacium.*

Ego quidem non solum vocatus, sed etiam non vocatus vel-
lem semper venire juxta tuam Sanctitatem. Tantum au-
tem ab hac intentione delinquo, ut nec tuæ possim San-
ctitatis literis obaudire. Rursus enim languor mihi va-
lidè supervenit, & pessimum Tercranium post regressum de mon-
tuosis partibus incidi. Super hæc & Magnificentissimus atque
Gloriosissimus Magister militum hic est, propter quod & veniam
peto. Et innotesco tuæ Sanctitati, quia in literis, quæ ab Ale-
xandria directæ sunt, inveni ea quidem, quæ ab eo dogmaticè di-
cta sunt, contraria his quæ olim sunt ab eo exposita; consona
verò magis Doctrinæ Patrum. Et valdè affectus sum, & laudavi
Dominum Christum super mutatione, quæ facta est per tuæ San-
ctitatis admonitiones. Aliquas verò partes Epistolæ multis vidi
volutionibus & multiloquiis falsis plenas. Nam dum oporteret
à nobis sex positas propositiones, cum breves essent, approbari ab
eo, nescio cujus rei causâ multis verbis usus effugit brevem pa-
cis viam. Sic enim Propositionem temperavimus, ut nullis fuerat
fugienda. Proposuimus enim, sicut Tua Sanctitas novit, per-
manere nos in fide, quæ in Nicæa exposita est à Sanctis & Bea-
tis Patribus, & in Epistola Sanctissimi ac Beati Athanassi, tam-
quàm quæ hanc subtiliter interpretata fuerit. Quæ verò nuper
exsurrexerunt Dogmata, seu per Epistolas sive per Capitula, ejici,
tanquam id quod commune est perturbantia: Hæc relinqui,
quæ dissensionem præcipuè fecerunt. Subscriptionem nos exi-
git depositionis illius viri, cujus Judices non sumus effecti. Scit
autem

autem Sanctitas tua , quia ab omni carnifice durius nos trucidat
conscientia nostra , si illa fecerimus , quæ arbitramur non debere
committi. Unde & Beatus Paulus dicit. Tuæ igitur sapientiæ
sit sic dispensare causam , ut facienda pax complaceat universis ,
& ante omnia Christo omnium Deo super hac obediatur.

CAPUT LXI.149

*Epistola ejusdem Theodoret ad Andream Episcopum
de hacipsare.*

Mirandissimus Aristolaus direxit ab Ægypto Magistratum cum literis Cyrilli, in quibus anathematizavit & Arium, & Eunomium, & Apollinarium, & eos qui dicunt Divinitatem Christi esse passibilem, & eos qui confusionem & remixtionem duarum naturarum dicunt. Et in his quidem sumus affecti. Licet fuerit nostra propositio. Exigit verò subscriptionem depositionis, quæ ab eis facta est, & anathematismum Dogmatis Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii. Scit autem Sanctitas tua, quia indeterminatè anathematizare præfati Deo Amicissimi & Sanctissimi Episcopi Doctrinam, idem est anathematizare pietatem. Si verò convenit ut aliquid nos *anathematizemus*, anathematizemus hos, qui dicunt purum hominem Christum, aut qui in duos Filios incidunt unum Dominum nostrum Jesum Christum, & qui ejus Divinitatem negant. Hæc enim cum omni satisfactione unusquisque piorum anathematizat. Si verò volunt, ut indeterminatè & virum, cujus judices non sumus facti, anathematizemus, & Dogma ipsius, quod novimus rectum, impiè facimus, ut arbitror, si ei obediemus. Arbitror verò hæc etiam tuæ Sanctitati complacere, qui egregius pietatis Propugnator existis, & verus atque accommodus Orthodoxæ Magister.

CAPUT LXII.

..... 150

*Epistola Andreae Episcopi, quam Theodoro Episcopo
ad suam rescripsit.*

Alexandrini literas legi, & à sua quidem putredine non recessit ullo modo, sicut & tua utique Sapientia reperit, easdem literas legens. Quia verò condescensione opus est, ut solvatur orbis terrarum schisma, & non amplius discissam despiciamus Ecclesiam, forsan enim ad majus procedunt mala, si compositio nulla proveniat, benè tuæ placuit Sanctitati, illius quidem propositionem sicut impiam fugere; uti verò his quæ scripsisti, & anathematizare eos qui purum hominem dicunt Christum, & qui in duos Filios unum Deum secant. Arbitror verò quod & subscriptionem modis omnibus exigat depositionis. Aliqui verò & hoc forsitan facient. Et arbitror etiam Cyrillum, etsi omnes minimè subscribamus, illorum fore subscriptione contentum. Scit tua Sanctitas, quia hæc & antè in locutionem venerint, quando in Antiochia convenimus pariter. Ora igitur, quæso, ut nullum fiat impedimentum paci, & ordinationi Sanctarum Ecclesiarum.

*Epistola ejusdem Andreae Episcopi ad Alexandrum
Episcopum Hierapolitanum.*

Eorum quæ ad me Dominus meus Sanctissimus Theodoretus Episcopus scripsit, exempla tuæ Sanctitati direxi. Et quia quidem Cyrilli errorem multoties millies anathematizet, manifestum est his qui pervidere subtilius volunt. Quia verò tempus non permittit, ut secundum acribiam ratiocinemur propter schisma generale, quod factum est, & quia majora sustinentur mala de Persistentia nostra, puto quod bene se habeat, ut aliqua condescensione utamur pro Ecclesiastica pace. Et illius quidem propositionem fugiamus, quæ impia est, sicut nec illè nostram suscepit. Anathematizemus verò eos, qui duos Filios dicunt, quod nobis obijciunt insanissime: Vel qui Hominem purum Dominum nostrum Jesum Christum: Et super his suscipiamus pacis compositionem. Reddent autem rationem, qui impiè sapiunt, Judicì omnium. Et nobis, vel si dispensatoriè pacem suscipiamus, pars nulla est cum his, qui impiè sapiunt. Prævideo autem, quia de Persistentia nostra nihil evincitur amplius, nisi ut Orthodoxi pellantur Ecclesiis, & Dogma ex toto absorbeatur. Quæro igitur Sanctitatem tuam, ut quantacumque possibile est condescensione magis utamur. Scit enim Spiritualis Sapiencia tua, quia sicut zelus in tempore suo multa millia peragit, sic & condescensio in tempore apto magna bona operatur. Et mihi quidem placent ista. Si verò melius aliquid pervidet Perfectio tua, quæ secundum Deum est, notum nobis fac. Literas illas ad Sanctissimum Episcopum Theodoretum dirigere dignetur Sanctitas tua. Omnes, qui circa tuam Religiositatem sunt, ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPUT LXIV.

.... 152

*Epistola Alexandri Hieropolitani Episcopi ad Andream
Episcopum rescripta.*

Legens quæ nuper à tua Religiositate sunt scripta, pervidi quia Sathanas, secundum veritatem petiit, ut cribraret omnes nos sicut triticum. Ego vero fide proposita nullo modo impietatem esse condescensionem, neque communionem cum hæreticis pacem Christi appello. Absit. Et da veniam, velocitatem permutationis adspiciens oravi, ut terra mihi dehisceret. Et verè, nisi timor Dei retinuisset me, continuò Eremum petens extremum spatium perquisissem. Puto enim quia & tuæ Sanctitati dixi, iurejurando satisfaciens ei, & maledictionem contra memetipsum suscipiens, si alienationem à Mysteriis conscius mihi sum, aut per contentionem, aut per odium, aut per rebellionem, aut per cuiuslibet alterius gratiam facere aliquid in caussa præsentis, sed ponens Deum & Joannem ante oculos & affectum nostrum. Et superat timor Dei, & hæreditas Christi. Unde & à cunctis veniam postulo.

CAPUT LXV.

....153

*Epistola ejndem Alexandri Episcopi ad Theodoretum
Episcopum.*

QUâ horâ suscepi Sanctitatis tuæ literas, epistolam suscepam scriptam à Domino nostro Religiosissimo Episcopo Andrea, quæ contraria omnibus est prioribus. Et paulò minùs alienus effectus sum, videns quod nos Sathanas expetierit ad cribrandum. Direxit autem mihi & ad se scriptam tuæ Religiositatis Epistolam, continentem quod eos, qui dicunt Divinitatem Christi passibilem, anathematizet Ægyptius: Et eos qui confusionem & remixtionem duarum perhibent naturarum. Et ego quidem Cyrilli Epistolam nullatenus hæc continentem vidi: Quin potius inveni eum certantem, & in primis, & in mediis, & in ultimis, pro Capitulis suis, reliquisque Conscriptis, in quibus omnem impietatem suam perexemplificat. Si verò vobis & rectè se habere videntur quæ scripta sunt, & de reliquo qui hæc per Epistolam scripsit inter Orthodoxos deputatur, indifferenter verò & alia recepistis, quæ ille quidem proposuit literis, Joannes verò traducit omnes, ut inquit, dispensativè, propter pacem condescensionem amplexus, innocens ego sum à sanguine omnium. Unusquisque verò, sicut novit, ea quæ ad se pertinent dispenset. Uivit omnium Dominus Deus meus, & Oasim & quemlibet extremum vicum præfero communioni hæretici, & eorum qui Orthodoxiam prodiderunt.

CAPUT LXVI.

...154

*Epistola Theodoreti Episcopi Cyri, quam scripsit
Alexandro Episcopo. Sicut posuit Irenæus.*

Puto plus ab omnibus nosse Dominum meum Sanctissimum, & Deo Amicissimum Joannem, quia depositioni Domini mei Sanctissimi, & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii consentire non patiar. Quia memor est eorum, quæ in Tharso, & in Chalcedone, & in Epheso facta sunt: Et nuper post reditum in Antiochia à nobis sæpius dicta. Non igitur quisquam Sanctitatem *tuam* inducat, quia hoc ego facere patiar aliquando, Deo utique cooperante mihi, meque firmante. Dogmata verò ista Cyrilli, quæ nunc ad Berthæam per Epistolam scripsit, prava mihi esse non visa sunt, sed & valdè contraria tam Capitulis, quam aliis ejus Conscriptis. Unde & Epistolam scribens Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo Acacio hoc ipsum significavi. Et verè, si possem, venissem utique, & contulissem cum tua Sanctitate. Vellem siquidem discere, quid esset in veritate occultatum in eis, quod ab Evangelica doctrina sit alienum. Et hæc dico non quasi cui ad communicandum cum eo ista sufficiant. Oportet enim clarè illa exponi cum fide Nicæna, & subscribi ab eo, & ab omnibus, quorumcumque suscipiemus communionem. Noverit enim Sanctitas tua, quia tam longè sum suave aliquid existimare venturum, ut Archi-Mandritæ Monasterii mei de Cella mihi ædificanda mandaverim. Hic namque illud in his diebus contigit inveniri.

CAPUT LXVII.

....155

*Epistola Maximini Episcopi Anazarbi ad Alexandrum
Episcopum.*

Literas suscepi Domini mei Deo Amicissimi, & Sanctissimi Episcopi Joannis, quasi Ægyptius anathematizasset Apollinarium, & Eunomium, & Arium, & eos qui dicunt remissionem factam, duas autem naturas confessus fuisse Dominum nostrum Jesum Christum. Et simpliciter, ut non plura dicam, laudat eum de his, quæ nuper dogmatizavit. Alius verò aliquis, unus ex his qui diligunt nos, direxit nobis exemplar Epistolæ, quæ ab Ægyptio ad Dominum meum Deo Amicissimum Acacium Episcopum scripta est, confirmantem quidem priora Capitula, & fortiter instantem pro eis; dicentem verò non se communicaturum nobis, nisi anathematizaverimus Dominum meum Deo Amicissimum, & Sanctissimum Episcopum Nestorium, fidemque ipsius. Ego verò hæc legens & illa, nimium incurri torporem, & incertus sum, utrum præfatus Sanctissimus Antiochenorum Civitatis Episcopus illa laudaverit, an alia. Dignetur igitur tua Sanctitas, quæso Domine mi & Amicissime, hanc angustiam nostram solvere, & per Epistolam nos docere, quid horum sit verius. Dum verò intraverit vestra Sanctitas Antiochiam, mox mihi dignare tua Scripta dirigere, & universi continuo pariter ingrediemur. Orate verò pro nobis, & pro pia pace Sanctarum Ecclesiarum incessanter, quæso, dignare.

CAPUT LXVIII.

....156

Epistola Helladii Tharsensis Episcopi ad eundem Alexandrum Episcopum.

Per omnes literas, per priores dico & per præsentēs, cognoscentes ad integrum, Sanctissime Amice Dei, animæ tuæ pro pietate intentionem, beatificantesque tuam Sanctitatem de Apostolico Proposito, oramus ut nos tuæ Sanctitatis vestigia consequamur, quod possimus & hostes adversos Apostolico animo fortiter sistere, & eos qui ab incepta stabilitate desistunt, dijudicare similiter. Nihil enim isti ab aliquo hæreticorum videntur languore distare, quia dum necessitas nulla evenit, confessionem rectam perdiderunt, fingentes jam Ægyptium Patrum fidem fuisse complexum, & priorem abnegasse errorem. De confusione verò præsentī utatur quibus quomodolibet liberemur, atque in silentio convivamus. Et nos similem habemus, ô Sanctissime, voluntatem, & volebamus, sicut conscientia nostra testatur, conversationem in Monasterio assumere, nisi nos similis tuæ Sanctitatis discretio detineret: Et non esse absque periculo crederemus Gregem nostrum absque violentia & necessitate deferere. Oramus verò ut resolutionem vitæ potiùs impetremus. Nec enim aliam solutionem calamitatum præsentium sustinemus, nisi ut liberati à præsentī vitā eam, quæ sustinetur, recipiamus. spem.

CAPUT LXIX.

....157

*Epistola Alexandri Episcopi Hierapolis, quam rescripsit
Helladio Archi-Episcopo Tharfi.*

IN præsentī confusione sanæ fidei, & Ecclesiarum Dei dissensione, quorum causam Cyrillus impius præbuit principaliter, nullam talem, si verum est, habemus mitigationem consolationemque, qualem tuæ memoriam Sanctitatis, & per sermonem & per literas addiscentes & pro pietate instantiam tuam, & duarum Ciliciarum consonantiam, & pro Orthodoxæ Prædicatore concordiam, id est, Sanctissimo Episcopo Nestorio. Et Beati vos, sicut veritas habet, qui huius estis Propositi atque constantiæ. Præstet autem Dominus, ut etiam firmamentum totius efficiamini Orientis, & eorum qui per diversas Provincias pro fide certant orthodoxa.

Pervenerunt enim, quæ ad vos pertinent, in universam terram: Quia verò cognovit Sanctitas vestra ex his, quæ nobis innotuistis, quia hæreticam Cyrilli Epistolam ad Sanctissimum & Sacratissimum Acacium, in qua pro universis decernat hæreticis Conscriptis suis, quidam sic justificaverunt, ac si esset Orthodoxa, rogo Sanctitatem vestram, ut quidquid verbo sive Scripto de hoc ad vos fuerit demandatum, non hoc absque inquisitione ac discussione suscipiatis, sed cum omni præinquisitione perscrutemini. Et primum quidem, ut quæ de ipso dicant, ab ipsis quæ ab eo diriguntur literis cognoscatis. Deinde non excusetis, quatenus & duo & tres ex vobis ad Ægyptum pergant, & si Orthodoxa sunt, quæ ab eo dicuntur, renuncient, ut ab eis certissime de his, quæ nuntiata sunt, agnoscamus. Et si quidem consenserit sua esse, quæ nuntiata sunt, seu præter Scriptum sive Scripto, cum sint Orthodoxa & hæreticorum Capitulorum negationem habentia, & præcedentium dolorum, tenebrosorumque Dogma-
tum

tum ejus , & communicemus ei , & amplectamur eum , & ejus genua teneamus , & nihil eorum , quæ ad ejus honorem pertinent , omittamus. Si verò contraria significata fuerint his , quæ dicuntur ab eo , habeamus qualiter cum conscientia bona , & firmitate , securitateque usque ad sanguinem fidem veram defendere.

Cognoscat enim Sanctitas vestra , quia si toties millies esse illum diffamemus Orthodoxum , non tamen corrigat de præteritis , nihil proficiemus amplius , nisi ut proditores rectæ fidei judicemur. Non enim patietur de cæterò , nisi ut cum majori audacia , cooperante sibi tempore , ipse quidem fiducialiter agat per hæresim , nos autem ita dedititios suos in toto Mundo nobis detrahens asserat: Quippè quasi qui hæresim negaverimus , acquieverimus verò ejus Orthodoxiæ secundum ipsum. Olim namque , olim votum est natum : Quia & his qui Romæ sunt , & ubique nostram correctionem annuncient. Quæso igitur Sanctitatem vestram non transitoriè , neque indiscussè acquiescere his , quæ nunc nunciantur ab Ægypto ; sed , ut prædixi , omnia facere , nihilque relinquere eorum , quæ ad laborem & opus , vel pertinent ad itineris fatigationem atque studium , ut dignoscentes veritatem , aut reverrà pœnitentem suscipiamus , aut persistentem refutemus Ægyptium. Sic enim & reliquâ rectæ fidei Permanentiam Sacerdotium radicabitur , & nullus nos , tanquàm si ipsi magis quam Christo serviamus , blasphemabit.

Si verò & oportuerit per hanc perseverantiam & Provinciâ & civitate , & vitâ carere , arbitror Sanctitatem vestram pronè universa suscipere , & pati , & facere , quam a sola spe nostra , dico verò , rectæ glorificationis fide recedere , pro qua & Patriarchæ , & Prophetæ , & ipse Salvator noster est passus , & reliqui universi. Confidamus verò in Domino , quia habebimus cooperatorem & ipsum Dominum Christum , qui & nostri certaminis fautor existet. Qui utique præstaturus est nobis , tanquàm promptè pro sua fide certantibus , ut & pro Prædicatore Orthodoxiæ , qui injustitiam pertulit , ad piissimum Imperatorum nostrum legatione fungamur.

CAPUT LXX.

.....158

*Epistola Theodoretæ Episcopi ad Helladium Episcopum de
Himerio Episcopo Nicomedia. Et hanc, sicut posuit
Irenæus, duximus transferendam.*

TAciturnitatem præsentis tempore servare deliberans, inveni:
hanc noxiam nimis, ferentemque periculum. Unde ta-
citurnitatem solvens non prohibebo labia mea. Cum
Propheta clamabo. Sed ea quæ mihi recta videntur &
iusta, his qui sunt à tua Sanctitate innotesco, & à vestra San-
ctitate, omni cum voluntate suadebor quæcumque expediunt. Igi-
tur manifestum tuæ facio Sanctitati, quia ex Ægypto missam le-
gentes Epistolam, invenimus doctrinæ Ecclesiasticæ congruen-
tem, & contrariam duodecim Capitulis è regione: Illis, qui-
bus hætenùs perstitimus ut hæreticis repugnantes. Et delibera-
vimus pro Ecclesiæ pace eos quidem, qui super his, quæ pecca-
verunt, se correxerunt, in communionem suscipere; injustæ
verò atque iniquæ damnationi Sanctissimi & Deo Amicissimi E-
piscopi Nestorii neque manu, neque linguâ, neque mente ac-
quiescere. Iniquum namque reverà, & ultimo supplicio dignum
est illi quidem, qui Mundum confudit, & terram & mare turbis
complevit, & vix nunc expositionem nostram suscepit, impartire
veniam; illum verò, qui ab ipsa pueritia hæc esse è doctrina do-
cuit, injustæ homicidali huic tradere interfectioni. Nam simile
quoque est istud, ac si omnes illos Deo Amicissimos perdamus
Episcopos, qui nobiscum in Epheso, & Chalcedone, & Constân-
tinopoli pro veritate certarunt, & usque ad præsens cum fervore
certant. Et despiciamus leges, quæ pro omnibus impugnantur,
& foris ab Ecclesiis degere compelluntur. Deliberavimus igitur
non priùs vel Ægyptiis, vel Constantinopolitanis communicare,
do-

donec Propugnatores pietatis proprias receperint Ecclesias. Scribat igitur Sanctitas tua Deo Amicissimo & Sanctissimo Episcopo Himerio, & persuadeat ejus Religiositati, quia & pietatem non prodidimus, & curam fraterni amoris habuimus, & studium votumque habemus aut cum eis traditos nobis Populos regere, aut cum illis expelli, & quietem, quæ absque periculo est, recipere. Et mihi autem intentionem dignare tuæ innotescere Sanctitatis, Deo Amicissime. Nimis enim coarctor, cò quod nihil à vestra Amabilitate de his, quæ aguntur, sumus edocti.

CAPUT LXXI.

....159

*Epistola Theodoretī Episcopi, sicut idem Irenaeus posuit,
ad Himerium Nicomediensem Episcopum.*

ET cui decet, ut superet omnibus bonis, nisi ei, qui possessionem bonorum omnium congregavit, & hanc in semetipso circumfert? Vicisti, Deo Amicissime Domine, sicut in aliis omnibus, sic in festinatione allocutorias literas dirigendi. Et dum nos sumus & inertes & somnolenti, & circa urgentia fastidiosi & negligentes, tuo nos alloquio suscitasti, & pari illius, atque spiritali revera, affectu ad memoriam revocasti. Verum ne omnes causas literarum tarditatis occultans, memetipsum fastidii culpae subiciam, modicam quandam, veramque satisfactionem pro nobismetipsis adhibebo. Habitamus civitatem longè alicubi sitam ab illa via, quâ equi transcurrunt: Et ideo neque ipsos, qui ad nostram Provinciam veniunt, cernimus. Nec cum illis verò esse contingit, qui hinc profisciscuntur. Et propterea non obtinemus consolationem dirigendi literas ad vestram Sanctitatem.

Ad hæc cum prius assueti fuissetus sæpius ire ad Antiochiam, atque illic moras habere, undè facile erat & dirigere & suscipere literas, à multo jam tempore in domo habitare, atque illic elegimus quiescere. In præsentī enim hoc, tamquam quod ampliùs expediret, sumus amplexi. Hæc sunt quæ nos usque ad præsens prohibuerunt Sanctum tuum Caput amplecti per literas. Sed Sanctitas tua & hac necessitate superior facta est, quæ Dominum meum honorandissimum, & Deo Amicissimum Strategium Commīstrum direxit ad nos, quem omni festivitate conspeximus, ut Salvatoris nostri Christi Diaconum, & tuæ Sanctitatis dilectione ferventem, & omnia facere ac pati eligentem pro te, qui

pietatis Athleta es, & fortis pro pietate Certator. Beatificamus enim, ut bene novisti, Domine Deo Amicissime, tua clara & magna certamina, & fixum firmumque fortis tuæ animæ sensum, & pro Apostolica fide sudores & labores, atque pericula; per quæ tibi æternæ, & à corruptione superiores; & ut complexè dicamus, perficiuntur Divinitus datæ coronæ, & Domini charum Caput ornabunt. Nos enim circa nihil utiles Ecclesiæ Dei sumus effecti: A piis enim, fidelibusque omnibus, ac pleni zeli fervorem & piam Sanctorum Patrum confessionem spirantibus, circumpecti despiciamur potius, quam despiciamus; & regimur, quam regamus,

Tua verò Sanctitas in ipsa flamma existens, & circa tres illos Adollescentes in medio camini choros exercens, unam magnamque habuit consolationem, Sancti Spiritus auram, quæ & flammæ impetum sparsit, & ejus caminum permutavit in rorem. Et quidem de tuæ certaminibus Sanctitatis à nobis tanta sint dicta. Superat enim non solum mensuras Epistolæ, sed & maximam conscriptionem tuorum bona fama certaminum. Quod verò de pace fit murmur, significavimus tuæ Sanctitati: Quia dum certè omnino proximi sumus, nihil ad integrum novimus, sed tanta scimus, quanta nobis nunciant hi, qui huc ad nos revertuntur ad propria. Intentionem nostram tuæ manifestam facimus Sanctitati: Legentes literas, quæ nunc ex Ægypto directæ sunt, & crebrò eas apud nosmetipsos discutientes, Ecclesiasticæ doctrinæ illas congruentes reperimus, & contrarias duodecim Capitulis, quæ usque ad præsens permansimus expugnantes. Et deliberravimus, ut si receperit Sanctitas tua Divinitus sibi commissas Ecclesias, communicemus quidem Ægyptiis & Constantinopolitanis, & aliis qui cum eis militaverant contra nos, quia nostrum, magis verò Apostolorum, Dogma confessis: Ei verò, quæ dicitur, damnationi Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii minimè assentiamus. Injustum namque secundum veritatem, & clarè impium perspicitur, etiamsi eisdem subjectus esset criminibus, quibus & alter, illi quidem veniam impertire, huic verò claudere pœnitentiæ januam. Multò magis iniquum, & amplius impium est, illum qui est insons, interfectioni contradere.

Sciat igitur Sanctitas vestra, quia prius eis non communicabimus, nisi vestras receperitis Ecclesias. Hæc verò non ego solus, sed omnes Sanctissimi hujus Regionis Episcopi in unum convenientes habito Concilio deliberavimus.

Jam supra ostendimus, quia Nestorius sua Dogmata denegabat. Et Orientales Episcopi judicium fieri cupiebant se præsentem atque Nestorio. Et si reverà talia sentire convinceretur, cum se anathematizatu-
 ros cum tali ejus Dogmate promittebant. Hoc enim Alexander in sua ad Acacium dixit Epistola. Theodoretus verò scribit: *Quia hominem, cujus non sumus iudices facti, inauditum non possumus damnare.* Nemo ergò Catholicus & Deum timens potest Theodoretum de fide reprehendere, cum maximè audiat eum laudantem Dogmata Epistolæ, quæ antè Unitivam directæ est ab Ægypto, contra quam multi Episcoporum Orientalium clarè dixerunt, quia Apostolicæ fidei esset adversa. Et quod pro omnibus est notandum, antè Ecclesiæ pacem legitur facta. Hæc tamen diximus salvâ illâ quæstione, si ejus sunt.

CAPUT LXXII.

160

Epistola Theodoretī rescripta ad Alexandrum Hierapolytanum. Irenæus dicit, sicut apparuit, suspectus.

TUÆ factus sum Sanctitati, tamquam prodiderim pietatem. Non enim me scribente, quomodo intellexerim Epistolæ Cyrilli Dogmata, & discere volente si quid sit in eis aliud latens, quod Hæreticis ejus Capitulis conferatur, admonuerat Religiositas tua nihil scribere super hoc. Ego verò testem Deum invoco in animam meam, neque Sedis desiderium, neque Civitatis cupido, neque persecutionum timor subegit me usque ad præsens, sed incorrupto Decreto, & indeclinatâ mente illas literas legens, convenientes nostris esse duxi intellectus eorum. Quid enim aliud orabam audire, ut hoc venerarentur hæretici, nisi quia inconvertibilis est Dei Sermo, & impassibilis atque immutabilis? Et neque fermentatio, neque confusio, neque retemperatio facta est in unitione Dei Verbi ad Carnem. Et hæc tamen in literis comperiens minimè tutum putavi esse, ut super his solis communio fieret, sed ut evidentius fieret, & clariùs horum exponeretur intellectus; Sicut & olim literis, quas antè has scripsi, mandaveram, vitans omnino damnationis subscriptionem. Et hæc autem per condescensionem suscepi: Et putans nec tuam contradicere Sanctitatem. Hæc verò & in Antiochia, & in Berrhæa, & in Hierapoli sumus sæpiùs collocuti. Hæc & Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo Andreæ per Honorandissimum & Reverendissimum Diàconum fortissimorum tertio Stabilistanorum, dum illuc adveniret, scripsi. Et quia non de quolibet nobis certamen est, sed de ipsa spe nostra, venissem utique, si mihi hoc corpus infelix concederet, ad San-

ſtatem tuam, ut majori diſcuſſione & communi colloquio comprehenderetur ſententia literarum.

Ubique notandum, quantum diſtet Theodoretſi intentione ab his, qui pro ea uſque ad finem cum Neſtorio permanſerunt. Item ab Alexandro & Eutherio, vel aliis ſimilibus. Et quantum conſonet his, qui pacem Eccleſiaſticam aſſerunt. Item Joanni, & Acacio, & Andreæ, & ſimilibus.

CAPUT LXXIII.

....161

Epistola Eusebii Episcopi Metropolitani secundæ Capadociæ, Thyanenſis Civitatis, ad Ioannem Antiochiæ Archi-Episcopum de eiſdem literis.

Magnos Patres atque Doctores vos dedit nobis Dominus Christus ad defendendum, ad docendum, ad omnem animæ Ducatum. Necesse est igitur nos quidem & importunos esse, & discere quæ oportet, vestram verò Sanctitatem & non graviter ferre deprecationes, & Monita paterna præstare. Quod autem nunc me movit, hoc est. Legi Alexandrini Epistolam, multa quidem & alia incongrua continentem: Ut contra Dogma pertinaciam malam, & alias Propositiones non pias. De his iustum iudicavi, ut indicarem quæ meæ Humilitati placuerunt: Ut aut confirmentur, quæ benè se habent, tuæ Sanctitatis nutu, aut corrigantur quæ forsitan per ignorantiam fuerint visa contraria.

Et prius quidem de Capitulis hoc suspicor, ut non prius uniamur Expositori eorum, nisi omnino ea voce propria & subscriptione repulerit, quæ habent præcipuè blasphemiam. An ad hæc manebunt, sicut ille præcepit? Sed nos qui ei concedimus id, & insuper eum tot laudibus atque præconiis, quæ fecistis, ab omni excusatione nos ipsos efficiemus extraneos. Si enim tunc quidem sic ea iudicaverimus mala, ut eorum Scriptorem unanimiter dejiceremus, & excommunicatos illos, qui ea susceperant, faceremus, nunc autem sic tolerabilia, ut uniamur Scriptori eorum non corrigenti hæc, quæ tunc nobis damnatione visa sunt digna, quis nos à iusta increpatione liberabit, qui eum tunc quidem de-

posuimus velut constitutum meritò sub reatu, nunc autem rursus excipiamus eum velut infontem? Impugnant enim se invicem iudicia hæc, & faciunt nos illi reatui subijci, quem pronunciat

Gal. 1. 2. Apostolus dicens: *Si enim quæ destruxi, hæc iterum readifico, pravaricator me metipsam constituo.*

Sed & Capitulorum incongruitas cui benè susceptibilis apparebit? Quis carnaliter Dei Particem Sanctam Virginem suscipiat? Quis unitatem naturalem, & per hoc coactivam, quia super omnem naturam, virtutemque? Quis unam naturam, Dei & Hominis formam? Quis anathematizare præsumat eos, qui piè adscribunt excelsa quidem Divinitati, humilia verò Humanitati, non scissa unitione ullo modo, quam Apostoli & Evangelistæ facientes ab hac legislatione anathematizati sunt? Quis consentiat terribili contra Episcopum Sanctum, Gloriosumque Basilium sententiæ, qui Dei-feram dixit Domini carnem, qui etiam cum his, qui præsumunt Dei-ferum nominare, anathematizatus est? Quis autem communicet ei, qui Paulum, vas electionis, anathematizavit per illa, quæ inquitens ait: *Si quis quasi hominem vi operatum Dei Verbi Iesum dicit, anathema sit?* Dum Sanctus Paulus clarè dicat: *Secundum operationem potentia virtutis ejus, qua operatus est in Christo, suscitans eum à mortuis.* Quis verò incidit à Verbo carnem, & sic fert adorationem debitam, sicut iussit iste qui ait: *Si quis præsumat dicere assumptum hominem coadorari oportere Deo Verbo, & conglorificari, anathema sit?*

Eph. 1.

Quis verò ab ipso Domino audiens, quod in Spiritu Dei ejiciat ipse Dæmonia, & discens à Paulo id quod est, *Qui manifestatus est in Carne, justificatus est in Spiritu*, glorificari à Spiritu Dominum nostrum Christum Jesum confiteri recuset? Immo quis eos qui hoc confitentur, & anathematizare præsumat? Quis verò pronuntiare audeat, circa hujus ineffabilem vocum novitatem, Deum Verbum Apostolum factum, ac Principem Sacerdotum, ut per hoc eum Facturam quoque pronunciet, ter Beato Paulo clamante: *Considerate Apostolum & Pontificem Confessionis nostræ Iesum Christum, qui fidelis est ei, qui fecit eum?* Aut quis est qui Domini Carnem non ex nostra natura sumptam, sed ipsius Verbi propriam, tanquam si aliunde substituerit, dicere eligat vel audire?

Quis

Quis verò cunctos simul Sanctos Anathematismo supponat? Quis enim dixerit Deum Verbum passum Carne, & crucifixum Carne, & Primogenitum ex mortuis cum qui semper vivit, & est immortalis? De quibus convincere quidem latius facile est, sicut factum in Contradictionibus, quæ à multis, & quæ à nobis ipsis factæ sunt; nunc verò, quippe ut in Epistola, breviter necesse est subsignare. Dum certè etiam sine omni impietate manifesta essent, oportebat tamen ea ut novella refutari, & non suscipere ad injuriam præcedentium, quæ perfecta existunt, horumque ad receptionem non egent.

Si dicis, bonum est quod nunc habeo: Facta est expositio Dogmatis ad succurrendum pestilentiaæ Mundi. Languorem minimè sistes, nisi materiam languoris evacuaveris effectricem. In vacuum mederis extrinsecus, qui intus plantasti & radicasti perniciem. Si enim deterioribus excussis meliora fuerint introducta, meliora obtinebunt locum, manentibus autem blasphemias, quæ superinducuntur, egregia injuriam sustinebunt, & reprobabilia fient. Quæ enim communio lucis ad tenebras, & quæ pars fidei cum infidei? Statio enim secundi est interemptio prioris. Undè dicit Apostolus: *Interimis prius, ut statuat secundum.* Qui verò se dicit anathematizare Apollinarium & vesaniam ejus, dum non evertantur illi consonantia Dogmata, inductio est & risus: Tanquam si quis accusans eam, quæ genuit multa venena, offerat tamen ipsa venena, & qui per potum multos extinguens idcirco se arbitretur demonstrare, quoniam illos, qui crudeliter perempti sunt, ipse non læserit, quia accusat terram.

Super hæc subscriptiones tanquam victor exigere gloriatur ad illius impudentem damnationem, qui neque judicatus, neque convictus, neque peregrinum aliquid fidei, quæ ab olim tradita est, nobis consciis dixit. Quem vel undè culpemus, omnino non novi. An fortè quia illis novis Dogmatibus non assensit, quæ nos adjudicavimus, prius quàm novitates vocum, quas Scriptura non tradit, ipse testimoniis Sacræ Scripturæ præposuit? Quare ea quæ sunt Apostolorum, & Prophetarum, & Evangelistarum, & ipsius Christi, qui est omnium Dominus, absque vitiatione prædicavit. Sed contra illos sententiam proferemus, si adjudica-

mus hunc ea, quæ illorum sunt, prædicantem. Quæcumque autem in mirabilibus illorum Gestis sive Commentis ex hujus adscripta nomine à veritate dissonantia inveniuntur, nisi ostensa fuerint audaciâ Falsariorum conficta, hisque nocentem deprehendi contigerit, modis omnibus suscipiemus additionis sententiam. Et nullus sic odit animam suam, ut non mox anathematizet ea, quæ manifestè fuerint prava, cum ipso qui ea dixit: Sive ille, vel Angelus de cælo fuerit, qui dicere præsumpserit incongrua.

Quis autem poterit oblivisci illa verba congrua tua, quæ memoria digna sunt, quæ nos instruxerunt in Epheso: Quia dum duo mortifera præcipitia proponuntur, hinc quidem quia dicitur Dogma fuisse corruptum, illinc verò quia contra ipsum iniquus exstiterit, nihil hic interest utrùm ex illo præcipitio, quod minus videtur, aliquis ruat, quia æquè periclitabitur; nihil prohibet & ex illo, quod minus videtur, aliquis ruens similiter periclitetur. Et quidem quod mihi placuit, breviter indicavi, sciens melius esse, quidquid illud est, paci. Quapropter temporalem peccati punitionem *satiùs est, quam æternum sentire tormentum.* Tuæ verò est Sanctitatis & manifestare quæ certa sunt, & tam literis quam orationibus confirmare, & quæ meditata sunt nunciare, ut præveniatis Adversariorum nequitiam, & quietem beneplacitam magis eligere, si nihil præter pacem fiendum est atque concordiam. Didicimus enim, quia sit & falsi nominis pax, ab eo qui clarè dixit: *Quia zelatus sum in peccatoribus, pacem peccatorum videns.*

Psal. 72.

CAPUT LXXIV.

.... 162

*Epistola ejusdem Eutherii Thyanensis Archi-Episcopi,
quam scripsit Helladio Tharsensi Archi-Episcopo,
lectis licet eris ab Alexandriâ, & Ioannis Ar-
chi-Episcopi ad Alexandrum Episcopum,
& Alexandri ad Ioannem.*

QUANTUM nos vulneraverunt literæ aliorum, quorum quidam rectam fidem impudenter expugnant, alii verò Dogma ex parte maxima prodiderunt, tantum me tuæ Sanctitatis lætificavit Epistola: Et nisi hanc pro omni medicamine habuissem, quæ operaretur contra universam passionem, subito tanta me tristitia velut transitorie irruens peremisset. Lætificaverunt autem me & aliorum Orthodoxorum literæ, ostendentium dignum zelum de contradictione & resistentia pro pietate. Hæc verò dico ostendens, quam habebam Deo cooperante, intentionem, sequi festinans in his, quæ proposita sunt, non errantia tuæ vestigia Sanctitatis, cujus ad bonum nutibus oro servire, & omnia, quæ pie ab eo deliberantur atque judicantur, rata habere atque servare, & ad effectum, quanta mihi est virtus, adducere, & per ipsa æternum lucrum in metipsum acquirere. Omnem Fraternitatem, quæ cum tua est Fraternitate, plurimum salutamus.

CAPUT LXXV.

.....163

Post hanc Epistolam sua verba posuit Irenæus, dicens ita.

HÆc quidem de literis ex Ægypto tam ad Antiochenorum Præfulem, quàm ad alios Sacerdotum, hic qui Thyanensem regebat Ecclesiam scripsit. Joannes verò omne, quidquid poterat, agens persistebat, & scribens ut ad sententiam propriam transduceret universos. Propter quod & ad Servum Dei Alexandrinum mox de his ipsis similia scripsit. Et hæc dum de prioribus literis hæsitaret,

Hic prius notandum de Epistola Eutherii, quia Orientis Episcopi non credebant Nestorii illas Epistolas vel sententias, quas ex ejus nomine Synodus Ephesina damnabat. Quod si ejus esse probarentur, parati erant & ipsi, & hujusmodi ejus Scriptis anathema dicere, sicut & Theodoretum attestantur Epistolæ. Demùm qui cum Nestorio perstiterunt, Joannem & Theodoretum inter fidei proditores & ante pacem notare nitebantur Ecclesiæ: Quia Theodoretus fidem Cyrilli Epistolæ ad Acacium valdè laudabat, quam cuncti isti & Irenæus apertissimè Hæreticam scribunt. Constat igitur, quæ sit Theodoreti fides, quia literis in melioribus consonans à deterioribus valdè dissentit.

CAP.

CAPUT LXXVI.

.....164

Epistola Ioannis Archiepiscopi Antiocheni ad Alexandrum Episcopum Hierapclitanum, quam rescripsit de literis ex Aegypto, propter ea perculpatas ab Andraa Samosateno Episcopo.

Literas tuæ Religiositatis accepi, & hoc ipso quod susceperim, lætificatus sum. Solent enim literæ piorum, qualescumque sint, gaudium suscipientibus exhibere. Legi verò & illas, quas ad Dominum meum, perque omnia Sanctissimum communem Patrem Acacium Episcopum direxisti: Et vidi subtilitatem, magis autem minutiarum Dialecticæ minutissimas, quæ in Epistola ferebantur. Non tamen hanc subtilitatem video præsentī temporī utilem. Dum enim vos oporteat delectari, eò quod de comedenti exierit cibus, & ex amaro dulcedo, & ab eo, qui non sapit ea quæ nostra sunt, illa quæ nostra sunt, illa quæ sapimus nos, patimini illud, quod in Proverbiorum libro dictum est: *Is qui vincit, negavit se esse victorem.* Homo Dei commemora temetipsum, quoniam totietas hæresis Apollinarii in naturarum mixtione & confusione omnem consistentiam habet. Ipse verò id latius repulit, anathematizans mixtionem, quæ apud eum jacet in multis ejus, sicut & ipse nôsti, Conscriptis, & confusionem naturarum. Et alterum dicens esse Divinitatem, alterum corpus. Sic enim supersignans adjecit: *Quia impassibilis est Divinitas, quia dua natura.* Quod nullus hætenus eorum, qui nunc sunt in Ponto habitantes, aut dixit aut sapuit.

Et sunt hæc manifestissimè convictio contra eos. Et utinam contingat eum, qui est ex vicinis tuis, occurrere in hanc confessionem, & alios qui ultra Taurum sunt: Et omnia ipsis quoque soluta sunt. Vides enim quia omninò his quæ illi dicunt, & his quæ

quæ ipse in Capitulis posuit, sunt ista contraria. Verùm ne sermonem producam, ad aliud eorum, quæ nobis visa sunt, venio. Fui in Berrhæa, & dum multa nobis hîc exercitatio facta fuisset, & communis Pater, Dominus meus, Acacius Sanctissimus Episcopus omne bonum moveret, ut Ecclesiarum status in semetipsum redeat, placuit à nobis Dominus meus Religiosissimus, & communis Frater Dominus meus Episcopus Paulus ad Ægyptum iter assumat pro pace universali, ut ibi conflictu habito per vivam vocem, quæ dicuntur ad maiorem manifestationem clarioremque perveniant. Ut illud fiat, quod ab his, qui foris sunt, Sapientibus dicitur: *Ea quæ de Deo dicuntur, & sapius audiuntur, vix tandem sicut aurum purgantur.*

Noli ergo esse pusillanimis, quæso. Sufficiens est enim Deus inchoatam suavitatem & clariorem reddere & firmiorem, dum facta fuerit ista profectio ad bonum, sicut arbitror, Ecclesiæ Dei. Et verè magnum est, ut adsumat animum Dominus meus Paulus, despiciens & infirmitatem corporis, & senectam, & multa millia fluctuationes, quas dinumerare faciliè non est, ac semetipsum committat & Provinciæ peregrinæ, & viro qui non parum est exasperatus à nobis, licet non ex nobis. Si verò dicis, quia crucifixus sis Mundo, & Mundus crucifixus sit tibi, ad te quod benè se habet, ad Mundum verò id nihil est. Nec enim Philosophiæ nunc, nec Martyrii tempus est, sed correptionis totius Orbis terrarum, & perturbationis Ecclesiasticæ.

Significo Deo Amabilitati tuæ, quod Piscator demissus sit, magis verò sublatus, & quieverit turpiter. Adfert verò id non modicam consolationem. Valdè enim eum & ipsa Ægyptus execratur, sicut cognovimus à Magistriano, qui venit, ipsi plus perturbationis adscribens. Hæc per Epistolam scripsimus studiosè, ut undè luctus nostros mitigemus, habeamus. Hæc quidem sic se habent. Deo Amicissimus verò Episcopus Archelaus, & si pro Dogmate nihil est passus, verumtamen per orationes tuas multatus est ad octo millia Solidorum ab Augustino Seleuciæ. Et placuit ut describerent universi. Para igitur quantum devotio tua suggesserit. Quod si non habeas, vel legitima ei prospice. Peremptorie enim addictus es.

CAPUT LXXVII.

.... 165

Epistola Ioannis Archi-Episcopi ad Alexandrum Episcopum de Paulo Episcopo

ARbitratus sum me aliquid utile incepisse: Quia verò Religiositas tua necessaria quidem meæ Epistolæ reprehendit ut prava, reliqua verò velut insana projecit, melius est me acquiescere tuis, quàm te illa, quæ mea sunt, durè fuscipere. Tamen vel hoc unum tibi ut placeat, quæso: Quia iter Domini mei Religiosissimi & communis nostri Fratris Pauli Episcopi non sit superfluum, sed utile ac necessarium. Verisimile est enim euntem ipsum obtinere aliquid, quod non discrepet à nostra sententia. Propositiones enim meas illas decem, quas communiter composuimus, portans recessit. Et verisimile est, quod vir ille velut maiorem quandam satisfactionem perficere super eas impetrabit. Amat quippè colloquium multas difficultates adimere. Si igitur aliquid votivum per gratiam Dei obtinens remeaverit, bene se habet: Aliàs communiter nobis deliberandum est, quid agi oporteat.

CAPUT LXXVIII.

...166

*Epistola Dorothei Metropolitanæ Mæsiæ, & ejusdem Pro-
vinciæ Episcoporum, ad Ioannem Antiochenum
Patriarcham de ipsa Legatione Pauli
ad Alexandriam pergentis.*

Benedictus Deus, qui & olim sub Apostolorum temporibus novum & benedictum nomen quasi aroma quoddam, id est, à vestra Metropoli in omnem orbem terrarum diffudit, ut Christiani vocentur. Et nunc autem festinante Adversario evertere Orthodoxiæ confessionem, mox vos armavit zelo Divino, & opposuit contra omnia machinamenta nequissimi, ut nostra, quæ à Patribus ad aures nostras missa est, hæreditas fidei inconcussa servetur, pro qua & multum studium exercentes minimè fatigamini, omnia propter Dominum sustinentes, ita ut debili corpore ad Deo Amicissimum iter assumeretis Acacium, & per eum Deo Amicissimum Comministrum nostrum, Emesenorum civitatis Episcopum Paulum dirigeretis: Et cum sic transmitteretis Ægyptio, sicut Medicum ad languentem. Quin potius, ut arbitror, putridum, ut in ipso providentiam facientes Ecclesiasticæ totius Orbis tranquillitatis. Hæc namque universa per literas vestræ prospici agnovimus Sanctitatis: Et valdè nobis, quæ à vobis provisa sunt, placuerunt.

Præcipuè verò circa hanc partem, quâ cum pia cautela & recta nostra confessione curare Anguem festinatis, ut duæ naturæ Domini Christi inconfusæ per confessionem dicantur, rationabiles occasiones ab ipsis, qui reciderant à pietate, sumentes. Dignetur verò Amatrix Christi Sanctitas vestra, sicut & cœpit, ante omnia, ut illa pars piæ confessionis nostræ muniatur, neque aliqui duas inconfusas Christi naturas negent, neque hi, qui eas Orthodoxè

præ-

Prædicant, abjurentur ab eis, neque manus aliter his, qui lubricati sunt, porrigatur, nisi scandala in Scripto peremerint, anathematizantes Capitula, quæ impiè ab eis exposita sunt; & omnia, quæcumque Orthodoxæ piæ nostræ Religioni & ipsi subintroducere absque probatione tentârunt, & quæ introducta ab aliis receperunt: Subscriptionibus ea roborantes, quæ aliena sunt ab Orthodoxa fide. Hæc non tamquam præcipientes scribimus, Deo Amicissime, sed sicut filii Patribus damus consilium suggerentes.

CAPUT LXXIX.

....167

Ad manifestandam divisionem eorum, qui cum Ioanne Antiochenorum Archi-Episcopo sentiebant, & eorum qui Nestorium cum ejus Dogmatibus, quæ & ipse negaverat, post istam Epistolam Proœmium Irenæi, de quo sæpè diximus, transcribamus. Quod ita se habet.

Tertia, inquit, pars hujus Codicis continet illa, quæ acta sunt in Alexandria, quando inter se consenserunt. Et Cyrilli circa ea malas artes. Et Pauli ad eum impias passionibus. Et ut in Summa dicatur, ea quæ antè sunt gesta, quam Paulus & Aristolaus ad Antiochiam remearint. Post quam Codicis partem ea, quæ de ipsa Antiochenorum Episcopus primum per literas ubique scripsit, nihil eorum, quæ cum Ægyptiis composita sunt, faciens manifestum Sacerdotibus Orientis.

CAPUT LXXX.

...168

Epistola prima post Ecclesiæ scissionem, quam Ioannes Antiochenus Episcopus per Paulum Emesenum Episcopum Cyrillo Alexandrino Episcopo pro pace facienda direxit.

Ipsæ Salvator & Dominus noster Iesus Christus & alia quidem multa millia salutarium Præceptorum tradidit Discipulis suis, & duo ista, quæ quidem videntur esse ad invicem quasi è regione contraria, omnem verò inter se consonantiam servant. Dico verò pacem & bellum. Bellum quidem pro semetipso, & pro pia, quæ de ipso est, confessione. Pacem verò, quæ ab eo est ad eosdem, secundum quam cunctorum constans conjunctio ubique fidelium una intelligatur Ecclesia. Eorum, qui inter gentes ac Barbaros ubique per totum Mundum intellectum pium conservant. Ipsis verò potius æquivocibus est utendum, per omnia sanctis, in quibus bellum initur, & suam nobis tribuit pacem: *Non veni mittere pacem in terram, sed gladium. Et pacem meam do vobis.* Hanc tunc quidem, quando discerpsit pia in Christo confessio, hoc melius bellum est: Et eos qui conteruntur, salvos facere novit, dum non defendunt illa, quæ sua sunt, sed illa quæ Domini. Quando verò pia Confessio intrò missa est, tunc idem sapientium pax totius Ecclesiastici corporis salus est.

Hæc à me sic simpliciter dicta sunt, neque honoris amore. Longè enim hoc à consuetudine mea est, sed ut ostendam, quia divisio quidem, quæ contra te, Deo Amicissime Frater, in tempore facta, est pro veritate magis, non pro re aliqua corporali, nec inimicitias vel pusillanimitate proveniens. Erat enim quædam nobis ad invicem, ampliùs quam aliis scilicet, circa nos dilectio & affectus, quem licet secundum faciei adspæctum non

plantaverat collocutio, sed unio rerum, valdè optimè atque firmissimè, sufficienterque contigerat. Sed accepi discordiæ causam illorum Capitulorum transmissionem, quæ utinam nunquam fuisset, effectam. Credere enim mihi tuâ à Deo Amabilitas debet, quia in tantum nos obstuporem miserunt, ut nec putarem tua hæc esse inter ipsa principia (& utique forsitan cognovit id Sanctitas tua ex Epistolis nostris, quæ ad aliquos scriptæ essent) sed alicujus eorum, qui non illa, quæ nostra sunt, id est, Ecclesiæ, sapiunt. Et hoc, inquam, suspicati sumus, super eis valdè turbati. Quorum Capitulorum non modica salvatio facta est.

Et spem verò adhuc nobis præstant perfectæ sanationis ea, quæ nupet à te, Deo Colendissime, scripta sunt. Quæ directæ quidem sunt ad Dominum meum Deo Amicissimum, communem Patrem Acacium. Lætificaverunt autem cunctos, qui sunt pacis Ecclesiasticæ Amatores. Super quibus & nos nimis sumus super modum affecti. Licet conjuncta essent multis quidem, quod attingit, fraternis accusationibus, præstabant enim nobis satisfactionem quandam non modicam. Et indigent non multò addimero, quod ipse te peracturum esse promissisti, illud dicens: Quoniam cum pax fuerit facta, adhuc ampliùs excandificabitur, quod ad satisfactionem pertinet. Plus autem nos illud lætificavit, quia Beati & communis Patris Athanasii Epistolam gratissimè suscepisti, quæ sufficiens est omnes discordias solvere, eò quod non solum rectè contineat, sed & ob hoc, quod ille, dum fide sit dignus, auferat conflictus earum. Sit enim nobis hic interpretis, cui merito debeat credi illius fidei, quæ in Nicæa à Patribus Sanctis exposita est.

Eò quod sint quidam vel eorum qui intra Ecclesiam sunt, vel illorum qui foris Ecclesiæ, qui proferunt eam tanquam quoddam magnum juvamen ferat hominibus, divertat verò eorum, quæ impia sunt quorundam, ad proprium sensum: Et ad id, quod simpliciter unicuique placuerit, sufficit hoc tantummodò dicere. His igitur benè inchoatis, illa per quæ inter nos ad invicem fuerat facta diversitas, de reliquo jam quiescant, illa verò quæ ad pacem pertinent, maneat. Occurramus laborantibus per universum

sum Mundum Populis per diversas opiniones, quibus huc atque illuc distrahuntur, dum multi eos distrahentium nesciant neque quid loquuntur, neque de quibus affirmant. Exundant enim ubique Anathematismorum nimbi ingenti numero, & contumeliæ, quas fratres adversus fratres, & Sacerdotes adversus Sacerdotes exquirunt, & in Populos Populi.

Nam alii quidem Judæos nominant Christianos. Est Apollinarii ista contumelia, contra universalem Ecclesiam, quem cum sensu ejus plurimi susceperunt. Ille enim impius & Adversarius Dei oppugnantes errores suos, dico autem Patres Ecclesiæ, Judæos nominare minimè reveretur. Alii verò istos Paganos, Gentilibusque deteriores appellant, qui forsan sæpius unà secum communionem sumpserunt ineffabilium Mysteriorum. Et nihil est aliud videre fieri per omnem terram, nisi perturbationem, bellumque infandum, & iram irrevocabilem, & crudelitatem, quæ omnem superat inhumanitatem Barbaricam. Et non est qui condoleat super contritione Joseph, invicem voluptatem præstantes hostibus pietatis.

Et hæc dico non velut illos quidem inculpans, hos verò à culpa excipiens, sed omnia deputans confusio, quæ facta est propter peccata communia. Proficient namque Evangelio. Et Paganis atque hæreticis imminentibus necessarè contra nos, pietatis inimici desæviunt, qui præsentis perturbationis tempus amplexi impudenter omnia corruerunt. Undè ipsiusmet Christianitatis reverentia conculcata est, inimici verò Dei subito sonuerunt, levaverunt caput super Populo Dei, & adversum te cogitaverunt consilium.

Propter hæc omnia meum Fratrem, tuæ verò Deo Amabilitatis Dilectorem, Dominum meum Sanctissimum Episcopum Paulum ego & Dominus meus Sanctissimus Episcopus Acacius invitavimus, ipse verò libenter arripuit, ut ad vestram perveniret Sanctitatem. Ut qui semper inter Ecclesiasticos existit clarus, & sciens rebus competere & verbis, & habens ad Dominum reverentiam, quâ utens præclarè sæpius in commune profuit, regente se Deo. Magis verò prodest propter eam, quæ sibi inserta est, devotionem. Hunc adspicere dignare suaviter, confiden-
ter

ter te committens, tanquam mihi : Et tanquam si ego, ita fiducialiter se tibi ipse committet. Et unà consideretis illa, quæ Mundum recolligere valeant. Non enim tantum vel me vel te considerare *debet* Deo Amabilitas tua, quantum, quomodò ablati scandalis in semetipsam revertente parte, ad Ecclesiam Christi : Ut his factis, & ea, quæ placuerunt piissimo Amatori Christi Imperatori, de Ecclesiastica pace proveniant.

CAPUT LXXXI.

.....169

*Epistola Theodoretæ Episcopi ad Alexandrum Euphratesiæ
Provinciae Metropolitanum. Irenæus dixit.*

MUrmurando nos aliqui pulsant propter opiniones, quæ
veniunt ex Ægypto, revereri nos arbitantes, si libe-
remur à cunctis, & nesciunt quia quies à nobis valdè
diligitur. Dulcior est cunctis, quæ in hac vita dele-
ant. Usque aded enim desideramus eam, ut absque alicujus
impulsione ad hanc currere cupissemus; nisi terror nos illius Ju-
dicis prohiberet. Quia verò id ita fieri minimè tutum est, susti-
net necessitatem voluntas, ut desiderio cùm venia perfruatur.
Quia igitur quæ diffamat rumor, multa sunt atque distantia à ve-
ritate, & *nata* animam perturbare, tuam Sanctitatem quæso, ut quæ
vera sunt, nos per litteras doceas: Quatenus ad hoc ipsum nòs præ-
parantes aptemus. Nam & cum pietate desideramus pacem, &
cum iniquitate ac impietate refugimus.

CAPUT LXXXII.

.....170

*Epistola Andreae Episcopi Samosatensis ad Alexandrum
Episcopum Hierapolis.*

PRæcolligit quidem Sanctitas tua rectè ab ipsis inutilis finem Ecclesiasticæ causæ. Ego verò ex literis, quas modo accipi, non eundem præcolligam, sed unum sciam: Manifestas causas habeo. Et quæ quidem sint, necessarium non est in literis ponere. Sciât autem Sanctitas tua, quia suare sit nihil, sed Alexandrinus quidem, sicut apparet, neque permutare aliquid vult eorum, quæ semel malè conscripta sunt, neque transire à proprio sensu. Et ideo nihil ab Ægypto in tanto tempore scripserunt per Epistolam, qui profecti sunt. Nos verò, etsi multoties millies perlistat in impio Dogmate, contenti sumus his, quæ olim per Epistolam scripta sunt, quæ integrè Orthodoxiam prædicant. Talia quidem præsentia sunt, qualem verò habeant finem, & usque ad quid sit statuta perditio, noverit Deus omnipotens. Dum verò indignè mortalem nunc prædicant eum, clarè pro sua impietate fiduciam gerunt: Dum qui eos pascere videntur, studiosè illos incitantes exerceant non ad blasphemiam solum, sed ad omnes impudentias atque malitias. Et qui non consenserit, impius & Dominum negans ubique prædicatur, & multarum millium mortium dignus.

Et hi verò, qui olim quidem nec ferebant hujus impietatis auditum, incongrui nunc & segnes facti penè ubique ad reprimenda hæc quodammodò cesserunt, atque ipsi quoque curvati sunt, ne fortè & illa, quæ Adversarii proferunt, benè se habeant requirantes: Et illos maximè, qui valdè Primores inter nos videbantur pro Orthodoxia certare, videntes ad aliud declinatos, & pacem ad illos amplexos. Et super his quidem Ecclesiæ calamitatem ge-
mi-

minimus, & nos ipsos nocte ac die & alijs verò multis tristitijs
vulneramus, eò quod præsens sit omnium temporum pessimum
tempus. Et frequenter desideravi ob hoc in solitario loco alicubi
devacanti tuæ colloqui Sanctitati, & quidem nihil aliud agere,
fletu verò ac lamentari tantummodò, tam pro his quæ dicta sunt,
quam pro alijs quæ penè jam duci perdidici.

Hæc dum geruntur in Oriente, pax in Alexandria facta est, Paulo ad Cyrillum Episcopum Alexandriæ dante Epistolam Pacis, & Cyrillo per eundem Episcopum ad Joannem Antiochiæ Episcopum Pacificam Epistolam transmittente per Clericos suos. Quia verò culpantur aliqui Orientalium, quod de hac pace quasi aliter, quam debuerant, suspicati sint sive conscripserint, videamus & Cyrilli Archi-Episcopi post pacem diversis directas Epistolas. Sic tamen etiam Synodales Codices debitè & sincerè cum Dei timore quæramus, & videbimus puto, quia nemo possit unam partem, eorum dumtaxat, qui Theodoro idem senserant, de Nestoriani Dogmatis suspitione culpare, qui tamen & alteram de Eutychiani Dogmatis favore, si tamen non est ex ejus parte, pulnaverunt.

CAPUT LXXXIII.

....172

*Epistola Acacii Episcopi Melitinenfis ad Cyrillum Archi-
Episcopum Alexandria de pace, quæ inter ipsum
& Orientales Episcopos facta est.*

Hanc verò pro Dogmatibus suis proferunt Sectato-
res Diolori & Eutychis contra Catholicos: Ubi
& addunt aliquod nomen Theodori Episcopi
Mopsuestiæ:

QUoniam didici, quod per gratiam Dei prævalueris ora-
tionibus etiam præter præsentiam corporalem, ut in
Ecclesiis statueretur, quod in studio fuit, & literæ Deo
Amicissimi & Amatoris Christi Imperatoris venerint
ad Clarissimum, & per omnia habentem virtutem mentis Tribu-
num Aristolaum, jubentes ut unumquemque Episcoporum com-
pelleret in sua Ecclesia anathematizare polluta Nestorii atque
Theodori Dogmata impietatis, gratias agens Honorabili Domi-
natori Deo, & multum pro vestro studio orans, scribo pro om-
nibus quidem salutans Reverentiam tuam; & rogo zelum tuum,
qui secundum Deum est, ut pro cunctis quidem æqualiter Eccle-
siis cogites, & nec quamlibet Ecclesiam despicias; sed aut per
vestram ipsorum præsentiam, aut directis aliquibus cum Admi-
randissimo & Clarissimo Tribuno, fidelibus atque zelantibus viris
ex tuis sodalibus, cogatur unusquisque publicè anathematizare
Nestorii & Theodori Dogmata. Præcipue hos, qui dicunt duas
naturas post unionem, propriè unamquamque operantem. Eo-
rum namque, qui in Germanicia sunt, aliquos experimentatus
inveni quidem duos filios dicere recusantes, at verò duas naturas
dicere non abnuentes. Undè si concedatur, ut dicatur atque do-

ceatur ab eis, quia unaquæque natura per semetipsam operatur, & hæc quidem passa est, impassibilis verò illa permansit, nihil est aliud, nisi duos iterum filios cōfiteri, & partes induci. Rogo igitur incomparabilem tuam & devotam Deo animam, pervigila in causa, à Domino Christo tempus accipiens, & perface Ecclesiarum sine scandalo, ac sine cicatrice, vel macula unionem.

Ad hanc Cyrillus Episcopus illam de Ecclesiæ pace dicitur Epistolam rescripsisse, quæ nota est, quamque infra invenies loco & numero suo. Id est.

CAPUT LXXXIV.

....173

*Testimonium ex Epistola Cyrilli Episcopi Alexandria
ad Successum Dio-Casarensis Civitatis, Pro-
vinciæ Isauriæ, Episcopum secunda.*

Etsi unus dicatur à nobis Unigenitus Filius Dei incarnatus & inhū-
manatus, non tamen fermentatus est ab his, sicut illis videtur. Ne-
que verò Incarnatura mutasset Verbi naturam, sed nec carnis in-
Verbi; sed in proprietate, quæ secundum naturam, utroque manente
atque intelligendo secundum modum, quem modò reddimus, ineffabiliter,
& inenarrabiliter unitus, unam nobis ostendit Filii naturam. Verumtamen,
ut dixi, incarnatam. Hæc falsè intelligunt, qui putant unam incarna-
tam naturam ita dictam, quasi ex duabus unam per unionis com-
positionem factam. Hoc enim & continuè sequentia verba, & ad-
jectum de natura hominis composita monstrant exemplum. Nul-
lis enim mediis adjicit & hæc: Non enim de solis simplicibus secundum
naturam verè dicitur unum, sed & de illis, quæ per compositionem conscripta
sunt, sive in idem conducta: Qualis quidem res est homo ex anima & cor-
pore. Alienæ enim speciei sunt alia, & ad invicem non consubstantialia; uni-
ta verò unam perfecerunt hominis naturam. Licet in rationibus compo-
sitionis differentia insit secundum naturam eorum, quæ ad unitatem con-
ducta sunt. Audiamus jam nunc, quomodò dicat esse contrarium
dicere duas naturas Christi post unionem, & dicere unam incarna-
tam. Et quia hæc, ut dicit, impugnent se invicem, undè am-
plius constet, quia unam naturam post unionem vult dici com-
positam ad negationem duarum. Nam post paucillum ipsius Epi-
stolæ sic ait: Addisco autem, quod super hoc & aliud sit, quod in quæstio-
nem venit. Qui enim dicit carne pati Dominum nudā, irrationalem facit,
& non spontaneam passionem. Si verò quis dicat cum anima intellectuāli
pati eum, ut sit spontanea passio, nihil prohibet dicere. naturā humanitatis
cum.

eum passum. Si igitur hoc verum est, quomodo non dabimus duas naturas subsistere per unicionem indivisibiliter? Ergo quisquis dicit, Christo igitur passo pro nobis carne, nihil aliud dicit, nisi; Christo pro nobis passo. naturâ nostrâ. Hæc verba, quæ sunt omnino catholica, hic Sacerdos sibi pro quæstione magis opponens, & quasi destruens quæ fuerat per Epistolam Pacificam pauldantè confessus, mox contra hoc indivisè huiusmodi verba produxit: Repugnat iterum nihilominus nhac Propositio his, qui dicunt unam naturam Filii esse incarnatam, & quasi vanum id volentes ostendere contendunt utique duas naturas subsistentes ostendere. Sed ignoraverunt quoniam quæcumque non secundum speculationem dici amant, hac omnino in alteritatem, qua in parte semota est, & seposita est, modis omnibus abscedunt ab invicem. Sit autem nobis rursus ad exemplum secundum nos homo. Dams etenim etiam super eo naturas intelligimus, unam quidem animæ, alteram verò corporis, sed puris dividentes intuitibus, & tanquam in speculationibus subtilissimis, seu mentis phantasiis suscipientes differentiam, non per partes ponimus naturas, neque verò abrupta per utrasque incisionis permittimus ire virtutem, sed unius videlicet esse intelligimus: Ita ut duæ jam non sint duæ, videlicet utramque apud semetipsum, per ambas verò unum perficiatur animal.

Ubique Deum hic comparans animæ, & humanitatem carni, usque ad hoc venit, ut unum ex Deo & homine factum diceret animal. Unum verò animal unum genus est, una substantia, una natura, una etiam species. Nos verò non secundum solam speculationem duas naturas intelligi dicimus, ut ex utrisque dici possit & una. Absit. Nec rursus, ut ait, omnino in alteritatem, quæ in parte semota est & seposita, modis omnibus abscedere ab invicem. Absit. Nec verò dicimus, quia in solis subtilissimis mentis phantasiis suscipimus differentiam. Nec iterum, quia per partes sint ponendæ naturæ. Neque abruptæ per utramque incisionis permittimus ire virtutem. Sed illâ utimur ratione, quâ Beatus Gregorius Nazianzenus Episcopus scripsit, quamque ipse Cyrillus Alexandriæ Patriarcha in Ephesia synodo inter testimonia Patrum cum reliquis approbavit Episcopis, dicens: *Quia in Christo, qui secundum Deitatem suam coadimplet cum Patre & Sancto Spiritu Trinitatem, è converso se habeat quam in ipsa verè Sanctissima Trinitate.* Sicut enim in Trinitate Divinitatis humanitas non præjudicæ numero

numero Personarum, & sicut ibi rursus trium numerus subsistentium Personarum Divinitatis singularitatem minimè secat; sic hęc naturarum subsistentium numerus singularitatem subsistentis personæ incidere non potest. Ac per hoc sicut ibi una trium subsistentiarum non est persona, sed natura; sic hęc una duarum naturarum non natura est, sed persona subsistens. Subsistere verò dico, quod nec accidens sit, sicut dicitur pars civitatis & Populi, nec translatitia, sicut vicem suscipiens alterius alter agit utilitates & causam alterius. Nam quia unam naturam Christi ex duabus factam fuisse permixtionem, usque aded non licet dicere, ut inter Apollinarii Dogmata ab Ecclesia Christi antè damnatum sit, quam nascerentur hi, de quibus nunc sermo sit. Beati Ambrosii Mediolanensis Episcopi enim dignissima Scripta testantur, viri apud Ecclesiam Dei ultra cæteros Episcopos famosi, & quem promeritis suis non solùm Catholici, sed cæteri Principes ejus temporis, ultra omnes sunt veriti Sacerdotes: Cujus etiam testimoniis Ephesina Synodus usa est. Dicit ergò Ambrosius in libro contra Dogmata Apollinarii scripto inter multa similia & hoc: *Et hos igitur, qui in phantasmate venisse Dominum Iesum Christum prædicant, & illos condemnare debemus, qui diversâ erroris lineâ non unum eundemq; Filium dicunt, sed alium esse qui ex Deo Patre natus sit, alium qui sit generatus ex Virgine. Cum Evangelista dicat, quia Verbum Caro factum est, ut unum Dominum Iesum Christum, non duos crederes. Non nulli etiam aliud Dei Verbum, aliud Dei Filium crediderunt, cum ipsum, qui in principio erat Verbum apud Patrem, in sua propria venisse Evangelista testetur. Sunt autem qui tanquam ad unum Prophetarum, ita ad Christum factum esse verbum arbitrati sunt, non ipsum esse Dei Verbum. Sed de nullo Prophetarum dictum est, quia Verbum Caro factum est. Nullus Prophetarum abstulit peccata Mundi. De nullo alio dictum est: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. De nullo Prophetarum legimus, quod sit Dominus Majestatis: Quod de Christo Apostolus dixit. Quia Iudæi Dominum Majestatis crucifixerunt. Sed dum hos redarguimus, emergunt alii, qui Carnem Domini dicunt & Divinitatem unius esse natura. Qua tantum sacrilegium Inferna vomuerunt? Iam tolerabiliores sunt Ariani, quorum per istos perfidia robur adolescit, ut majore contentione asserant Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum unius non esse*

substantia: Quia isti Divinitatem Domini & Canem unius substantia dicere tentaverunt. Deinde cum isti dicant, quia Verbum in carnem, capillos, sanguinem, & ossa conversum est, & à natura propria mutatum est, datur illis locus, ut infirmitatem Carnis ad firmitatem Divinitatis quadam factâ Divina natura mutatione detorqueant. Sunt etiam qui in tantum impietatis prodierint, ut putent quia Divinitas Domini circumcisa est, & imperfecta de perfecta facta est, & in ligno non caro, sed illa operatrix omnium substantia Divina in carnis specie coagulata pendebat. Quis autem non horrescat, quis audiat, quia non ex Maria Virgine, sed ex Divina substantia passibilem sibi Carnem fecerit Dei Verbum? Quod asserendo eò prolabantur, ut non ex tempore Corpus Domini esse susceptum, sed coeternum Deo Verbo semper fuisse contendant. Horum omnium Authores sunt, qui Divinitatem & Carnem Domini unius natura fuisse dixerunt. Legi enim, quod non crederem, nisi ipse legissem: Legi, inquam, in quibusdam libris sic positum, & Organum, & cum à quo movebatur Organum, unius in Christo fuisse natura. Quod idè posui, ut ex Scriptis nomen deprehendatur Authoris: Et advertant, quamvis exquisitissimis argumentis, & phaleratis sermonibus non posse vim veritatis obduci. Et hic mihi frequenter Nicani Concilii Tractatum tenere commemorat. Sed in illo Tractatu Patres nostri, non Carnem, sed Dei Verbum unius substantia cum Patre esse dixerunt: Et Verbum quidem ex Paterna processisse substantia, carnem autem ex Virgine esse confessi sunt. Quomodò igitur Nicani Concilii nomen obtenditur, & nova inducuntur, quæ nunquam nostri sensere Majores? Cum utique Scriptura dicant, quia Christus secundum Carnem passus est, non secundum Divinitatem: Scriptura dicant, quia Virgo in utero accipiet, & pariet Filium. Accepit enim virtutem, & peperit Filium, quem & ipsa suscepit. Denique hoc etiam Gabriel proprio sermone declarat, dicens: Et quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Dei Filius. Ex te, inquit, ut secundum hominem quod ex ipsa nasceretur adverteres. Ex se enim generavit Maria, ut quod generaretur ex ipsa, in eo, salva generationis Dominica Prærogativa, corporis esset vera natura. Sed & Paulus dicit se prædestinatum esse in Evangelium Dei, quod antè, inquit, promiserat per Prophetas de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum Carnem. Et ad Galatas: Postquàm autem venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere. Et ad Timotheum dixit: Memor esto Jesum Christum resurrexisse à mortuis ex semine David. Er-

go ex nobis accepit, quod proprium offerret pro nobis, ut nos redimeret ex nostro: Et quod nostrum non erat, ex suo nobis Divinâ suâ largitate conferret. Secundum naturam igitur se obtulit nostram, ut ultra nostram operaretur naturam. De nostro Sacrificium, de suo premium est. Multa^q in eodem & secundum naturam invenies, & ultra naturam. Secundum conditionem corporis in utero fuit, natus est, lactatus est, in praesepe est collocatus. Sed supra conditionem Virgo concepit, Virgo generavit, ut crederes quia Deus erat qui novabas naturam, & homo erat qui secundum naturam nascebatur ex homine. Ergo si Caro omnium & in Christo subjacuit injuria, quomodo unius illa cum Divinitate dicitur esse substantia? Verbum & Caro, qua de terra habet naturam? Et unius substantia Verbum atque anima, quâ perfectam naturam suscepit humanam? Unius autem substantia Verbum cum Deo, secundum Paternam professionem, & ipsius Domini assertionem, qui ait: Ego & Pater unum sumus. Unius ergo substantia Pater cum terreno corpore predicatur? Et adhuc indignamini Arianis, qui dicunt Filium Dei Creaturam esse, cum ipsi dicatis Patrem cum Creaturis unius esse substantia? Quid autem dicitis aliud dicendo ista, nisi ut aut limum Ada, terramq, nostram Divina substantia comparetis, aut certè Divinitatem in terrena corruptela injuriam transferatis? Dicendo enim, quia Verbum Caro factum est, in terram dicitis utiq, esse conversum: Quia Caro & ossa de terra sunt. Scriptum est, inquiunt, quia Verbum Caro factum est. Scriptum esse non nego, sed considera quid sequatur. Sequitur enim: Et habitavit in nobis. Hoc est, illud Verbum, quod Carnem suscepit, hoc habitavit in nobis. Hoc est, in Carne habitavit humana. Et idè Emmanuel dictus est, hoc est, nobiscum Deus. Hoc ergo est, Verbum Caro factum est, pro eo quod est, Homo factum est. Sicut etiam Iobel dixit: Effundam de Spiritu meo super omnem Carnem. Non enim super irrationabilem carnem, sed in homines futura promittitur Spiritus effusio. Et si secundum literam vos tenetis, ut pusetis ex eo quod scriptum est, quia Verbum Caro factum est, Verbum Dei in Carnem esse conversum, nunquid negatis scriptum esse de Domino, quia non peccatum fecit, sed Peccatum factus est? Ergo in peccatum conversus est Dominus? Non ita: Sed quia nostra peccata suscepit, peccatum dictus est. Nam & Maledictum dictus est Dominus. Non quia in Maledictum conversus est Dominus, sed quia nostrum suscepit in se Maledictum: Maledictus omnis, qui pendet in ligno. Miraris ergo, quia scriptum est, Verbum Caro factum est, cum Caro assumpta

sit à Dei Verbo , quando de peccato , quod non habuit , scriptum est , quia Peccatum factus est ? Hoc est , non naturam operationemq; peccati , utpote in similitudinem Carnis peccati factus , sed ut peccatum nostrum in sua Carne crucifigeret , susceptionem pro nobis infirmitati obnoxiam corporis peccati carnalis assumpsit. Desinant ergo dicere naturam Verbi in corporis naturam esse mutatam. Ne pari temperatione videatur natura Verbi in contagium mutata peccati. Aliud enim est quod assumpsit , aliud est quod assumptum est. Virtus venit in Virginem , sicut & angelus ad eam dixit : Quia virtus Altissimi obumbrabit te. Sic natum est corpus ex Virgine. Et idè Calestis quidem descensio , sed humana conceptio est. Non ergo eadem Carnis potuit esse Divinitatisq; natura.

Licet hæc lectio tota sufficienter notet hæresim , quæ unam ex duabus dicit in Christo factam naturam , finis tamen ejus quasi è contrario est hanc tenentibus nunc usque dementiam. Non minus verò & præfatas denorant.lectiones,quæ non solum in Epistola ad Successum secunda, sed & in Epistola ad Acacium Melitinentem, & Eulogium jacent. Et in aliis verò pluribus antepacem Scriptis similia continentur. Sed hoc plus est hic , quia & post pacem contra universæ Ecclesiæ fidem illa denuò renovare reperiuntur , propter quorum susceptionem mota sunt universa litigia. Ergo qui Theodoretum culpant de Epistolis , quas bona intentione scriptas , si tamen ejus sint , per gratiam Dei ostendere poterimus , aut contra Ambrosium dicant non esse hæresim dicere unam naturam Christi post unionem tantummodò , & sequacibus Eutychisatq; Dioscori apertè jungantur , ac secernantur à cæteris , aut certè non reprehendant quæ nesciunt , quomodò Theodoretus dixerit , ne alterius , quem venerantur , quæ scimus quomodò dicta sint , damnare omni rationis consequentia compellantur. Si enim de utrisq; non tacere partibus præ timore Dei , sed utrasq; voluerimus humanâ præsumptione discutere , ad utriuslibet impietatis omni necessitate rationis præcipitatur abrupta , & quod est deterius , si unam naturam ex duabus post unionem benè posse dici putemus in Christo , pariter quoque audeamus de mortuis judicare. Quomodò non horremus dicere , quod excludemus Ambrosium , quasi pietatem pro gravissima impietate damnet , sicut & alii plurimi Patres. Sed jam ex ipsis Cy-

rilli Alexandriæ Archi-Episcopi Dictis probemus, quod hæc ipsa ante pacem prædicaverit, quæ post pacem.

CAPUT LXXXV.

....173

*Cyrillus Theognosto, & Charmosyno, Presbyteris, &
Leontio Diacono in Domino salutem.*

DE omnibus rebus scribimus vobis. Deinde tanquam nihil agnoveritis; sic scribitis, turbis nos replentes. Scio igitur scripsisse me vobis, quia benè Senissimus & Dei Colentissimus Acacius Berthææ per adhortationem aliquorum de Oriente Reverendissimorum Episcoporum scripsit ad me per Dominum meum Magnificentissimum Aristolaum, quia oportet omnia oblitterari, quæ in Codicibus vel Epistolis scripta sunt, & solo Symbolo esse contentos, quod in sancta Nicæna Synodo expositum est. Ego verò ad hæc multorum versuum Epistolam rescripsi ad eum, quam & utique modis omnibus acceperis. Hoc enim edocuit Dilectissimus Eulogius Presbyter. Et nunc verò veniente Reverendissimo Emesæ civitatis Episcopo Paulo ad Alexandriam, omnia sunt formata, suaviter quidem atque pacifice, cautè verò: Sed sicut oportuit. Nec enim depositionem Dei Colentissimi Episcopi Maximiani recepimus aut Communicatores habere, aut absolvere à *sententia*, quæ prolata est super eis. Neque simpliciter præfato Paulo communionem dedimus pro sua persona tantummodò, nisi obtulisset prius chartam, confitens quia Dei Genetrix est sancta Maria. Et quia anathematizat Nestorii Dogmata. Sumens verò dicendi in Ecclesia locum magnâ voce dixit: *Quia Dei Particem sanctam Virginem confitemur, & quia anathematizamus eos, qui non dicunt hoc. Et quia unus Filius Christus, & Dominus, non duo.*

Quia verò non venit chartam habens, quod anathematizaret Joannes Nestorii Dogmata, & confiteretur, quod & depositum haberet, sed erant simpliciter Epistolæ, quæ ab eo directæ sunt, nihil necessarium habentes, dixi quia non ei possumus communionem reddere, antequàm faciat hæc. Dum verò vidissem fastidientes eos ob hoc, & ipsum Reverendissimum Episcopum Paulum nimium coarctatum, & Dominum Magnificentissimum Tribunum & Notarium Aristolaum, solutionem dans causæ, & ne pacem refutare putaremur, dum causa per dilationes adhuc longas traheretur, scripsimus communicatorias literas. Dictata est verò charta cum consilio Reverendissimi Episcopi Pauli, in qua debeat subscribere & Antiochenus. Et misi cum Admirandissimo Aristolao duos Clericos, ita ut si subscriberet Joannes dejectioni vel damnationi Nestorii, & anathematizaret Dogmata ejus, daret ei communicatorias litteras, alioquin detineret eas, suscipiente cum juramento Admirandissimo Aristolao, quia charta ipsa minimè perderetur. Dixit autem, Quia si noluerit subscribere, recto cursu Constantinopolim petam, & edocebo ipsum Piiissimum Principem nostrum, quia nihil paci obest Alexandrina Ecclesia, sed Antiochenus est qui non diligit pacem. Nullum igitur æstuarè sinatis. Non enim sic deliramus, ut anathematizemus quæ nostra sunt. Et in his, quæ conscripsimus, permanemus, & eadem sapiemus. Recta enim sunt, & quæ accusari non debeant, & Scripturis Divinis consona, & Fidei quæ à sanctis Patribus nostris exposta est.

CAPUT LXXXVI.

....174

*Epistola Ioannis Episcopi Antiochie ad Theodorem
Cyri Episcopum de Pace inter Ecclesias
facta.*

Quis loquetur potentias Domini, auditas faciat omnes laudes ejus? Pervenerunt ab Alexandria suavia & bona Nuntia, quæ sperari non poterant, uno sensu conjungentia pictatis, quæ ubique sunt terra marique, Ecclesias Christi. Et per Dei gratiam futurum est post paululum, ut ipsa, quæ nobis fuerint scripta, tuæ Religiositati vel Dei-Colentiæ destinemus. In quibus Dominus meus Religiosissimus Episcopus Cyrillus usque ad satietatem usus dogmatis acribia, suscipiens atque approbens ea quæ à nobis sunt destinata, magis verò per hymnos laudans, quippè ut bona, & benè composita, & Patrum Confessioni consonantia, componens verò & ipse similia, & omni satisfactione plenissima: Unde justum duximus esse, hoc suavium rerum Nuntio te ut peculiariter perlætificarem. Ut ex parte etiam unusquisque suscipere gaudium queat. Arbitror enim quod omnes, qui Deum diligunt, festivitatem celebrabunt. Quoniam suscipimus auditum, quod omnium sensus fidelium restaret & erigat. Periclitantem namque & scissam in multas & varias opiniones piam Patrum Confessionem ex insperato Deus in semetipsam reduxit, gaudium donans his, qui in Cælo sunt, & qui in terra.

Expulsus est enim clarè ab Epistola ille adulterinus sensus unius naturæ, immò potiùs languor: Et confessus quidem est differentiam naturarum. Porro verò unius singularitas & summa conjunctio expulsa est, etiam subintroducà illa consubstantiatio: Et unitio prædicatur. Et dividimus voces ut naturas, non solum
nos,

nos, quibus à principio & à Patribus vocum est super Salvatore amica divisio, sed hi qui sunt in Ægypto, sicut & nos qui sumus in Oriente. Totum verò id Dei opus est per exercitationem collationis, quæ cum charitate est habita. Scit enim affectus sæpius majora necessitate prævalere: Et sæpè quod contentio revocare non potuit, hoc gratia suâ persuasionem restituit. Et ut non in prolixum ducam sermonem, ipsa in Scriptis ad vos post paululùm veniet rectæ fidei confessio, cum secundæ literæ eas fuerint subsequutæ, per quas manifestè omnia scitura est Deo Amabilitas tua. Exivit enim ab Ægypto, & in-via est, annuente Deo, Dominus meus Sanctissimus Episcopus Paulus, qui illa potuit pro generalitate peragere. Quæ nos quidem orabamus, Deo autem complacuerunt. Et hujus præsentiam sustinentes, ne lateret ali-quid de Dei colentia, hæc interim scripsimus, volentes communi corpori satisfacere Sanctæ Dei Ecclesiæ. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem salutamus.

CAPUT LXXXVII.

.... 175

*Epistola Theodoreti Episcopi Cyri ad Ioannem Antiochie
Episcopum rescripta, & suprâ appositæ respondens
nunciæ pacis.*

Optima Magistrorum militia & contra hostes in totum cunei cornu stant, & pro his; qui laborant, fortiter pugnant. Et cum pacem celebraverunt, non præsentés tantum, sed & absentes præliantium in pace faciendâ connumerant secum. Et magnus David, dum progressus aliquando ad prælium victor existeret, & spolia ad civitatem retulisset, non solis his qui bellati fuerant, sed & his qui vasa custodire præcepti sunt, æquam distribuit portionem. Et lex facta est ex illo, præcipiens ut hi, qui fuerunt bellica instrumenta, cum bellantibus partem prædæ similiter fortiantur.

Quomodò igitur non sit incongruum, ut dum lex præcipiat, ut cum illi, qui longè à prælio sedent in custodia vasorum, facti fuerint utiles, aliis participant æqualia, nos perdamus eos, qui nobiscum decertarunt pariter, ac despiciamus, dum ab his, qui prius communes inimici fuerant, expugnentur viri, qui in Epheso, & in Chalcedone fortiter pro pietate præliati sunt, & usque ad præsens steterunt unâ nobiscum, & laudabiliter agere minimè quieverunt? Si igitur pax, quæ diffamatur, firma subsistit, & vera est, oportet ut omnes eâ fruantur, & nemo à nostro cuneo foris sit. Si verò res pacis inanis, & nudum nomen hujus fæderatores dederunt, Deo odibilem, & omni pio indignam pacem, quia talem, esse arbitramur.

Nec enim sanctum est, nec salubre, ut nos quidem depositiones sive damnationes justas solvamus, & Ordines illicitos suscipiamus, et his qui omnia sursum ac deorsum fecerunt, imper-

tiamus veniam; ab illis verò, & in ipso pacis tempore, quæ sunt hostium perpetrentur: Et egregios nostri cunei pellant ab Ecclesiis. Scribat igitur Sanctitas tua & Amatori Christi Imperatori, & magnis iudicibus, & eis faciat manifestum, quia minimè patiemur hanc suscipere pacem, communionemque illorum amplecti, nisi priùs hi, qui certaminum tempore nobiscum fuerunt, tuas receperint Ecclesias. Tuam enim Sanctitatem decet talem pacem Ecclesiis providere, quæ ab omni macula sit libera, & quæ pios non ampliùs, quàm ipsum prælium vulneret.

Hæc ad præsens scribere sum coactus, literas iterùm suscipiens Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Himerii, culpantis nos tanquam communis certaminis proditores. Ergò & ipsum refoveat Sanctitas tua, & Imperatoribus significet, quia nos deteriore prælio arbitremur hanc pacem. Nam pugna quidem illa nos & apud Deum coronat, & apud eos, qui Divina sapiunt, ornatos efficit; pax autem talis & hic nos confusione replet, & apud justum iudicem dignos efficiet supremo supplicio.

CAPUT LXXXVIII.

...176

*Epistola ejusdem ad Theosebium Episcopum. Ambas
Ireneus ponit.*

EX quo quidem mali nominis reliquimus Ephesum, neque scripsi tuæ Sanctitati, nec frui me contigit tuis literis. Et ut communem satisfactionem faciam, arbitror causam fuisse non itineris longitudinem, sed ex eo, quod ab illa via, quâ currunt equi, longius & nos & tua Religio sita habitat. Veruntamen etsi literas non accepimus, tuis continuè deliciamur in laudibus. Audivimus enim zelum tuum pro pietate, & fortitudinem contra iniquitatem, & multum miramur animi perseverantiam. Nam nos quidem longè ab hostibus existentes, & extra sagittarum, sicut dici solet, casum sedentes, nihil *valemus* arduum, nisi bonorum virorum virtutem sermonibus elevare, ab ipsis operibus abstinere. Tua verò Deo Amabilitas in medio hostium constituta, & ab eis undique circumdata, cum circumfusi sint inimici, fortior exstat à malis, & quasi vir fortissimus aliquis armis amictus, galea quidem emissarum nubem repercutit sagittarum, lancea verò fugat instantes: Sic Sanctitas tua omnimodis spiritualibus armis amicta, scuto quidem fidei ignitas iniquorum sagittas extinguit, gladio autem Spiritus & Divinorum doctrina sermonum falsitatem convincit, fortitudinem verò veritatis ostendit.

Propter quod beatificamus te, Sanctissime, & Dominum deprecamur: Simile aliquid facientes his, qui sedentes in terra pro eis, qui pugnant inter pelagi fluctus, ferventer exorent, ut si placeat ipsi, tempestates Cælicus solvat. Si verò adhuc oportet eos, qui nobis sunt similes, corripi, & eos nobis ostendi, hoc vobis robur donet usque in finem certaminum. Communis namque confidentia erit, & virilitatis Principalitas omnibus, qui in hoc

stadium descendere eligunt. Quod quidem Malignus aperuit, nostræ naturæ superbiens, utile verò fecit, bonorumque procuratori accommodum Deus ille, qui Maligni machinationibus utitur ad salutem. Denique & nunc illos, qui contraria Doctrinæ Apostolicæ adstruebant, & qui unam naturam factam docebant Christi naturas, & temperationem super inconfusa unitione dogmatizabant, & illas passiones, quæ pro nostra salute Carui Domini sunt illatæ, inconvertibili & incommutabili Divinitati adscribere tentaverunt, in alteram doctrinam, quæ his est è regione contraria manifestè, reduxit, & Evangelicam redoceri regulam compulit.

Undè duas confiteri naturas præsentì tempore persuasi sunt, & vertibilitatem confusionemque ab Ecclesiasticis exilantes dogmatibus, naturarum *differentiam* clarâ prædicant voce, & passiones Carni coaptantes, impassibilem Divinam confirmant esse naturam. Tantum & ipsis Adversariis hoc stadium profuit: Non propter Diaboli nequitiam, sed propter Dei nostri misericordiam & sapientiam. Credimus quod & iniquitatem convincat, sicut impietatem nudavit; et iustitiæ prospiciat, sicut pietatem ostendit: Et omnibus persuadeat, quia nihil est, quod non regatur ab eo. Neque quid negligat, sed omnia sapienter gubernans permittat ad modicum contra navem sævire procellas, ut virtutem propriam navigantibus innotescat. Viriliter igitur age, Domine, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum. Et me autem suffulcias tuis orationibus, quæso, qui valdè tali præsidio egeo, tam propter animæ infirmitatem, quàm propter corporis quoque languorem.

CAPUT LXXXIX.

....177

*Verba Irenæi, quæ post Joannis Epistolam supra scriptam
contra Theodereti dixit.*

His credens, immò verò inductus iste Amator Dei, & Ecclesiæ quondam Doct̃or, qui regebat currum, est valdè quidem obductus de bonis pacis nuntiis. Quomodd̃ enim posset aliter evenire? Nondum verò sciens hujus modum famosissimæ passionis, sed neque omninò in animo pronimietate impietatis accipiens, quæ molimina essent, non ad ipsum solum, sed insuper ad alios multos similibus usus est literis.

CAPUT LXXX.

.....177

*Epistola Andrea Samosateni Episcopi ad Alexandrum
Hierapolitanum.*

Multi & per literas, & per semetipsos pacem nobis annunciant: Et hi videntur nobis condelectari de hoc bono nuncio. Ego verò ea, quæ sunt in medio, cernens, sicut & tua Sanctitas novit, videor quidem cum fastidio suscipere nuncios, ingemisco verò apud memetipsum cogitans, quasi non aliquid novius nunc nobis ab Alexandria deferatur: *Pax cum corruptione fiet fidei.* Nam literas quidem, quæ ab Alexandria directæ sunt, legens, quas & olim tuæ Sanctitati transmissi, clariorem vidi impietatem divulgari. Video autem multos eorum, qui videbantur pro fide certare, particulariter subdeponentes, & satisfaciens pro his, qui nos ad jurgia concitaverunt, tanquam perducti sint, & sapiant rectè. Et quem exitum causa suscipiat, videre non possum. Vereor autem, ne circa Anthonium meum inveniam ut Eulogias ab Apollinario accipientes. Tua verò Sanctitas, Domine, sufficienter pro pietate decertans, & nos confirmat atque corroborat, & Deus cunctis te foventibus columna, & firmamentum veræ fidei existet.

CAPUT LXXXI.

....179

Epistola Joannis Antiocheni Episcopi ad Imperatorem Theodosium de pace Ecclesiæ.

Deo Amicissimis & Piiſſimis Imperatoribus nostris, qui dignè sunt honorati à Deo vel ordinati, Theodosio & Valentiniano, Augustis, Ioannes Episcopus Antiochiæ vestra, de vixæ Syria, in Domino gaudium.

Opportunum nunc illo eloquio Prophetæ dicere: *Quia erunt prava in directa.* Quando enim Deus aliquid facit, consequitur in his, quæ fiunt, facilitas nominis, & nullus Divinæ resistit voluntati. Voluit nunc, & complacuit ei, ut per intencionem vestram piam, & has beatas curas, quas pro Ecclesia Christi vestrum suscepit Imperium, ad pacem conjungere orbem terrarum, & dare unitiorem, in qua non aliud quid sapit de Ecclesiasticis Dogmaribus, sed unus sensus salvatur & idem de Humanatione Domini nostri Jesu Christi. Idem sapimus igitur universi. Et communis nobis est facta confessio, convenientia complectens his, quæ olim & à principio exposuerunt Patres, satisfaciens nobis ad invicem in his, de quibus nos ambigebamus, decertando contra Dominum meum, Dei Colentissimum Episcopum Cyrillum. Ipse vordè vunc ea, quæ à nobis sunt directa, suscipiens, & quæ componentes Pietati tuæ in Chalcædonensi civitate tradidimus, his acquiescens, & approbans ea, similibus intellectibus contexuit nobis idem consistentem fidei Apostolicæ traditionem. Expulsa est igitur universa hæresis atque contentio, Pietate vestra incolumi Orbi terræ, cujus Sceptra cum pia confessione nutrita sunt: Et certè obtinuerunt, & obtinebunt in perpetuum, Divinâ dexterâ continente.

Et.

Et ut vestrum nosse possit Imperium vel ea, quæ à nobis ad eum scripta sunt, vel ab eo ad nos, in quibus unum eundemque sensum Paternum in ministrando servamus, ipsas ad invicem nostras epistolas his litteris nostris subdentes direximus, tradentes epistolam Clarissimo Tribuno & Notario vestro Aristolao, quo Ministro est usus in causa, ut voluntas vestra proveniret, cum pia & sancta sit. His igitur ita se habentibus, & fide indubitabilitatem suscipiente, secuti sumus omnia, quæ præcepistis, Piissimi Imperatores, per Dei Colentissimum, sive Religiosissimum Episcopum Paulum, Virum, quem nostis & vos, ut arbitror, pace gaudentem, & scientiam non modicam possidentem in Ecclesiasticis rebus. Suscipimus igitur & Ordinationem Sanctissimi & Religiosissimi, sive Dei Colentissimi Episcopi Maximiani, Viri, cujus virtutem conversationemque ab olim novimus. Et depositum sive damnatum habemus Nestorium, qui olim fuit *apud* magni nominis Constantinopolim Episcopus, Anathematismo subjicientes quæcumque ab eo aliènè ac peregrinè dicta sunt contra Apostolicam Doctrinam.

Supplicamus autem Pietati vestræ, ut perfectam festivitatem præstetis Mundo, quatenus nulla civitas ab hac celebritate communis festivitatis extorris sit: Et jubeatis, ut Deo Amicissimi Episcopi, qui inter præcedentes turbas expelli Ecclesiis visi sunt, ad priorem habitum reducantur, & ab omni importunitate sint liberi, ut nullæ pusillanimitatis Reliquiæ Ecclesiis resideant. Facile verò est, ut id à vestro Imperio fiat, eò quod hujusmodi correctionum vetera quoque habeatis exempla, quæ antiquos quidem Deo Amicissimos Episcopos propriis Sedibus reddiderunt, eos verò, qui interurbationem fuerant ordinati, vacare fecerunt, & sustinere illorum de vita præsentis recessum.

His enim, sicut diximus, Deo favente, benè ac rectè provenerint, orationes ac deprecationes pro Imperio vestro fient à cunctis hominibus. Per vos enim, & per vestram Pietatem Ecclesiis quidem prior est restituta tranquillitas, Christianæ verò salvatæ sunt res. In pace de reliquo degunt civitates, & Populi, atque Provinciæ. Superdecet etenim vestro Imperio, ut sine turba sit. Et quales vos estis, tranquilli & mansueti, talem convenit

nit esse etiam rerum statum, dum debeant & in commune omnes, & propriè unusquisque complecti hanc unitiorem, quæ præter omnem facta est spes. Laudabilis enim, & apud Deum quisque beatus est, qui etiam per singulas partes, quæ fuerant confusa, restituit. Et secundum Domini vocem, quæ inquit: *Beati Pacisci, quoniam Filii Dei vocabuntur.* Cujus inexpugnabilem virtutem novimus nunc etiam cooperaturam huic vestræ Deo Amabilitatis intentioni. Fons namque omnis boni vos estis. Et diffunduntur à vestris Regnis in omnem Mundum beneficiorum rivi. Et fruuntur de reliquo Dei Sacerdotes anteriori quiete, qua ad hoc præcipuè indigent, ut sinceræ & studiosas pro vestro faciant orationes Imperio.

Matth. 5.

CAPUT LXXXII.

....180

Epistola Meletii Episcopi rescripta ad Alexandrum Episcopum Hierapolitanum contra Paulum Episcopum Emesenum.

Non delectabamur quidem nec antea Divinâ hac, quæ vituperatur, condescensione, dum certè obumbrantes eam plurimî essent. Nunc autem post incontradicibilem, claramque demonstrationem modis omnibus per gratiam Dei firmabimus, quam priùs quoque de ipsis sententiam tenebamus. Melius est enim, ut quis illâ stabilitus in fide Apostolorum Dogmatum, & nullo modo in quocumque remissus ab illa acribia, quam circa ea, quæ Divina sunt, oportet ostendere, ipse Doctor sit veritatis ex ipsis operibus, hls qui piè vivere volunt, quàm condescensionis occasione ab optima pietatis altitudine decidat lubricando. Illud namque omni modò consequetur, ut ipse saltem periclitetur in nullo, etiamsi nullus fuerit cui profit. Licet volentibus, licet absque terrore in adamantinam turrem veritatis adscendere. Et via enim jacta est; & nemo qui vetet. E contra verò & plures omninò sunt qui hortentur: Si tamen aliquis Sanctorum, qui dormierunt, multitudinem computet aut etiam turmas Angelicorum exercituum, qui gratanter utique complectentur, atque ad adscensum perducent, quoscumque desiderare adspexerint veritatem, ut petant eam. Quia & multi sunt, quibus bona Persistentia prodest. Undè & melius puto ad hanc descensionem non esse debere festinos: Nec alteros tali salute præponere ex hoc. Undè ne ab alio quidem erit quicumque protectus: Utrumque verò similiter perditionis retibus capi necesse est. Nec rem quidem humilitatis per gratiam Dei iste proposuit.

Direximus verò & Ægyptii Epistolæ Rescriptum, quod nobis nuper allatum est, quàm fecit ad aliquos Constantinopolim Clericos

ricos suos, qui eum culpaverunt, quasi anathematizasset quidem propria dogmata, præparasset verò universos ab eis abstinere, ea-
que conspuere. Unde clarè conspiciere poteris, & qualis pax Ec-
clesiastica facta sit, & quæ sint à Divinissimis Legatis nostris acta:
Et quia potius sit receptus, Deo Amicissime Domine mihi. Dig-
nare autem, quæso, consuetè pro mea Humilitate intercedere.

Et ex istis Scriptis satis ostenditur, quod ubique no-
tandum est, quia omnes illi Orientales, qui no-
lebant damnare Nestorium, non Cyrillum, sed
Joannem cessisse dicebant. Et qui habebant con-
trariam voluntatem, contrariâ opinione de utro-
que tenebantur.

CAPUT LXXXIII.

.....181

Item Epistola Alexandri Episcopi ad Andream Episcopum, hoc ipsum probans.

Venit finis, & communio reverà facta est ad impium Cyrillum, non Cyrillo hæresim relinquirente, sed nobis ipsis per unum verbum, quod est in Epistola positum, inferentibus hæresim. Verùm qualem de illa Epistola sententiam teneam, tua Religiositas non ignorat. Quoniam verò nulla mihi pars, neque fors est cum eis, sed sive exilium, sive mors mihi, sive præcipitium, sive ignis, sive bestię proponantur, Deo me roborante, universa sustineam potius, quam communicem talibus. Firmè teneat Sanctitas sua. Scripsit autem mihi & Antiochenus Epistolam. Orthodoxum diffamavit, universos tentans consuetè decipere. Sic & nunc, quasi nullus neque aures, neque oculos, neque cor habeat, correctionem fidei, mutationemque Ægyptii diffamavit: Non erubescens & illa, quæ in ipsa ipsius Ægyptii leguntur Epistola. Et continuò dictavi Hypomnysticum: Nec enim cum Episcopum scribo, de reliquo incidens memetipsum à communione Cyrilli, & eorum qui eis additi. Et ipsum Hypomnysticum interim retineo. Non quod aliud quid cogitem, sed ut & tuæ Sanctitati mitterem, & Deo Amicissimo Episcopo Theodoreto. Hæc ipsa igitur necessarium duxi tuæ nota facere Sanctitati, ne circa nos constigaretur, quasi nihil super hoc indicassem.

CAPUT LXXXIV.

...182

*Ejusdem Alexandri Episcopi ad Theodoretum Episcopum
similis Epistola.*

Vix tandem quæ parturiebant & sculpebant mox post dejectionem Ægyptii, qui circa honorandissimum Paulum cum Domino Joanne parere nunc, & ad lucem deducere valuerunt. Memor est autem Sanctitas tua, quia nec ullo pertuli eis communicare consilio. De Epistola illa, quæ apud Ephesum facta est, in superficie quidem quasi ex occasione Joannis Comititis scripta est, tanquam dixisset Imperator, ut ei aliquid indicarem de voce, qua dicitur *Theotocos*, id est, *Enixa Deum*, in veritate autem vox hæc, ut quærebatur à nobis, ad proditionem & calumniam illius, qui rectam fidem docebat, inserta est.

Ut igitur nihil eorum, quæ sentio, tuam lateat Sanctitatem, indico quia chartas, quæ factæ sunt Ephesi, per quas & Orthodoxorum constantiam, & hæreticorum recessionem Scriptis teneo, & Cyrilli Hæretici Codices ad præsentiam unanimi cuidam commendavi. Volo enim ad animæ meæ satisfactionem in his, præcipuè à curis remotus, iterando meditari. Nec enim satis ad me attinet de chartis & vilibus libris, siue dentur mihi, dum exiero à loco meo, siue non dentur. Hæc ut in brevi à me ad tuam Religiositatem scripta sunt, non volente quidem contra quemlibet quodcumque movere de eis quæ aguntur, nec sustinente verò communionem eorum, qui eis adjiciuntur, ut si qui remanserint consoni nobis, & placuerit eis permanere in Paræciis nos, hoc fiat. Alioquin continuò de medio nos tollamus, & segregans animam meam salvem. His enim quæ à Paulò oblata, & ab Ægyptio recepta sunt, consentire non patiar, confirmante me Deo, neque

si mihi præcipiantur multa millia mortium. Sed nec si Orbis consenserit universus.

Quod quidem conditionaliter dico. Quia & metuo eum, qui ait usque ad mortem pro veritate certare. Et insuper novi, quod præmeditata à multo tempore nunc venerit ad effectum proditio Catholicæ vocis. Et quidem ut in festivitatis, sive præconiis atque Doctrinis incircumspectè *Dei Genitrix*, sive *Deum enixa*, ab Orthodoxis tantummodo sine adjectione diceretur, vel *Dei-Cida Iudæi*, vel quia Verbum *incrassatum est*, & quæcumque sunt talia, quæ magis insuspectè dicta ob Orthodoxis invenimus, sanè nulla accusatione sunt digna, eò quod nec dogmaticè sint posita ista, & ut dixi, non malignè sint dicta. Quippe non à sordida voluntate, sed nec tali tunc quæstione proposita. At verò post corruptionem totius Orbis, & ex quo prædicari nunc cæpit passibilis Deus ab impiis Cyrilli Capitulis, dogmaticè poni solam vocem, quæ enixam pronuntiat Deum, id est, *Theotocon*, absque illa, quæ pronuntiat hominis Genitricem, id est, *Anthropotocon*, nihil est aliud, nisi ea quæ Cyrilli sunt prædicari. Universas siquidem passiones ac mortem hoc unum Dictum pariter introducit, licet multoties millies altera vox per quoslibet circuitus apponatur, & subtiliter legenti epistolam totam perspicere licet ab ejus hæresi nullo modo liberam.

Verùm si sana conscientia & hi, qui offerebant, obtulerunt, & ille, qui suscepit, suscepit, quid vetuit ut Sanctam Virginem dicerent *Christotocon*, id est, *Christum enixam*, hi qui clarè Deum hominemque perfectum consubstantialem nobis prædicabant Dominum Christum? Si verò & voce hæc composita delectantur, cur respuerunt ad vocem, quæ est *Theotocos*, & *Anthropotocos* adungere? Absit enim ut unquam quemlibet piorum *Dei Genitricis* nomen pigeat confiteri, si unà ponat & *Hominis Genitricem*? Nam sicut est impium refutare vocem *Anthropotocos* cum *Theotocos*, ita & *Theotocos* cum *Anthropotocos*. Quando verò utraq; voces ponuntur, & eorum, qui Deum passum prædicant, hæresim, & illorum qui purum dicunt Hominem Christum, simul abjurant. Manifestati autem sunt Patres hæresios utriusque, sicut & magni Doctores Ecclesiæ, qui pro sana fide certarunt contra hæresim Apollinarii

Dog-

Dogmatum resistentes, utrisque usi vocibus: Per quas & omnes hæreses perspicue notaverunt, & Orthodoxiam irreprehensibiliter prædicaverunt.

Et hæ epistolæ, & quæ sequuntur Theodoretæ Cyrensis Episcopi, ab Irenæo sunt in ea, quæ ejus dicitur, Tragœdia per ordinem positæ. Declarant autem sufficienter differentias utrorumque, & qui Catholicâ, qui autem videantur alterâ voluntate moveri. Si verè tamen sunt.

ris ipsis, & quasi è regione contrarium reperientes eis, quæ antè conscripta sunt, conlaudavimus Deum, qui bleforum linguas solvere dignatus est, & incertum sonum in articulatam vocem suaverique traduxit. De his igitur hanc habuimus sententiam. Altera verò diffamata sunt quædam, quæ nos nimium turbaverunt. Dicunt enim quod is, qui hic pœnitundine usus sit, non solum dejectionis sive damnationis subscriptionem à vestra Sanctitate nitatur exigere, sed anathematismum quoque doctrinæ Sanctissimi & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii.

Quod si id verum est, quod hæc velut ex arce præcipit civitatis, simile aliquid facit, tanquam si quis vix tandem perductus ad consubstantialem Deo & Patri Filium confitendum, mox iterum anathemate feriat eos, qui hoc à principio sapuerunt atque docuerunt. Et iste siquidem postquam vix tandem nostris dogmatibus est adjunctus, mox eorum anathematismum conatur exigere, quasi pro ipsa rerum rectitudine pœnitens. Quia igitur hoc omne nostros valdè perturbat, quæso Sanctitatem tuam, & iterum quæso, ut doceas nos, utrum vera sit, quæ omnes nos perturbavit, opinio. Nam de subscriptione tuæ scribere Sanctitati, arbitror esse superfluum, quæ sæpè promisit nullum se contra voluntatem ad ista compellere. Hæc in communi scribere cuncti volumus, sed deliberavimus, potius ego & Sanctissimus & Deo Amicissimus Andreas Episcopus, non Synecliticis literis, sed amicabilibus hæc tuæ innotescere Sanctitati, & sapientibus medicaminibus tuis eam, quæ ex opinione nata est, perturbationem restituere sanitati. De meo autem Domino Sanctissimo & Deo Amicissimo Episcopo Alexandro rogamus tuum Sanctum Caput, ut tuâ utens consuetâ sapientiâ sustineas patienter. Credimus enim, quia & ipse unâ nobiscum voluntate consentiet: Et si nunc ambigit, subtilitatem nominum quærens, ac minimè intellectâ confessione contentus.

Hanc quoque Scripturam ex nomine Theodoretii Episcopi interfert Irenæus. Quæ utrum sit vera, nescimus. Quippe quam viventi ei nullus legitur

objecisse, vel docuisse quod ejus sit. Nec tamen
 mihi, si ejus est, inexcusabilis, fateor, videtur
 epistola. Nam quod pro omnibus potuerit rectæ
 fidei intentione conscribi, illud ostendit, quod
 laudet fidem unitivæ epistolæ Beati Cyrilli: Quam
 non solus, ut probavimus, execratur Alexander.
 Sed nec ullus alius approbavit eorum, qui cum
 Nestorio separati ab Ecclesia remansere. Quod au-
 tem in dejectionem Nestorii non consentit ad præ-
 sens, hoc ei commune cum cæteris Coëpiscopis.
 Et prius fuit, & post non parva in parte tunc us-
 que permanserat Concilio Orientis. Quorum
 nullus quasi ab Hæreticis tunc reversus est pœni-
 tens, quia sufficiebat Ecclesiæ Dei eos mutare
 sententiam. Aliud porro est de persona, aliud de
 fide non recta sentire. Sicut aliud est ipsum ma-
 lum furti laudare, & aliud nondum tibi comper-
 tum. furem quasi insontem, eò quod insontem pu-
 taveris, vindicare. Similis de Dogmate ratio est.
 Nam non solum de Theodosio tunc Principe, sed
 et de aliis pluribus legitur, immò & de Sanctis
 Celestino Papa & Cyrillo Alexandrino, quod ap-
 probaverint ejus initia. Quippe quem tantæ ci-
 vitati, sicut & Scripta eorum loquuntur, consen-
 serant præsidere: Dum Presbyter Antiochiæ fue-
 rit. Quod Canones nisi pro magnis Doctrinæ ac
 morum

morum meritis non permisissent. Talis verò ut adhuc apud Orientales tunc usque putareretur, idcirco contigit, quia negabat se in Constantinopoli talia prædicasse, qualia vulgabantur. Et iussuper Joanni Antiocheno Episcopo rescribens, & Dei Genitricem clarissimè dixerat, & alia, quæ illum scribere potuisse mirantur, qui ipsa legerunt. Et quod est ampliùs, ipsi fidei apud Ephesum se assensisse conscripsit, quæ communiter in Unitivis Cyrilli & Joannis, mediante Paulo Episcopo, literis continetur. In quam tamen fictè consensisse Nestorius postea deprehensus est. Quippe cujus Complices, quorum unus est iste Irenæus, hanc Fidei confessionem clarissimè arguunt, quam tantopere Theodoretus laudat. Nam reprehendens hic ipse Irenæus superscriptam Theodoretì Epistolam, & contra hanc laudans Alexandri, sic ait: *Divino ardens zelo magnus ille Alexander, & quodammodo futura prophetizans, prodicionem vocis accusat.* Et hoc clarè conspiciamus ex ipsis Cyrilli literis. Omnes namque deceptionis materias hinc accepit, & hoc primum atque ultimum, quin potiùs solum deducens ad medium. Orthodoxam quidem Doctrinam exprobrat ut pollutam, proprium verò hac occasione exaltat errorem, & interserens mox aliqua ex nomine Beati

Cyrilli, adjecit ita : *Hæc providens magnus Alexander ab olim , prodicionem vocis exhorruit , tanquàm quæ sufficiens exstat, si Theotocos solum, non adiecto Anthropotocos nomine, proferatur, hæreseos inferre latiguorem, & Ecclesiastica corrumpere Dogmata.*

Idem verò Irenæus paucis mediis subjunxit & hæc.

CAPUT LXXXXVI.

1114

• EPISTOLA ALEXANDRI AD THEODORETUM, PER QUAM THEODORIS QUIDEM PRODITIONEM ACCUSAT, DECLARAT AUTEM QUOMODO EPISTOLAM FALSANTES, QUI CIRCA PAULUM ET MESENUM, CYRILLO ÆGYPTIO OBTULERUNT.

Memor sum, quia quando sumus ad invicem collocuti in loco qui dicitur Arbathimilas, tunc tuæ dixerim Sanctitati, dum certè nihil antè prætexuerim, quasi verum aliquid aliundè audiverim, ne fortè pacis hujus Legatus solam vocem, quæ est *Theotocos*, Ægyptiis detulisset. Et puto non absque Dei providentia fuisse id dictum. Ad nos namque pervenit Epistola Joannis, quæ nuper facta est ad Cyrillum, & à Cyrillo ad eum: Quæ circumferebatur in Urbe, in qua nomen *Enixa-Deum*, tantummodò Ægyptius obtinens, tanquam cunctis erroribus propriis accommodum, multis eam laudibus prædicavit, dicens nunquam se aliter sapuisse, nec sapere præter hoc. Et verè dixit: Quia hoc est quasi arx totius ejus hæresios. Et memini est utique Sanctitas tua, qualiter Ephesi positus communionem talis Epistolæ totâ virtute refugerim: Dum certè illa valdè accusaret eas, quæ inerant Cyrilli Capitulis, blasphemias. In novellâ namque Epistola, dum transcurrissem totam partem, quæ etiam Cyrilli jacet in litteris, & contulissem ad eam, quæ tunc à vestra Re-

Religiositate conscripta est, reperi quia neque initia, neque fines illius ipsius Epistolæ posuerunt hi, qui ad Ægyptum directi sunt. Hoc autem claret non ex illis solum vocibus, quas idem transcripsit Ægyptius, sed & ex illis, per quas multis jurgiis & accusationibus & ipsum & ejus Capitula perfuderunt, & ipsius hæresim detestati sunt, qui tunc Ephesi conscribebant. Accipiet igitur, tunc ut dixi, Ægyptius per hunc unum sermonem eorum consensum ad omnia Conscripta sua hæretica. Et in nullis, in quibus pridem simulaverat veritatem, habet de cætero hæresis tutamentum. Et intentè legentibus Epistolam manifestus est ipse quoque, propriè veneni semper jaciens semina. Direxeram verò & easdem literas, nisi nossem, quod eas tua Sanctitas habeat.

Idem Irenæus ait.

CAPUT LXXXVII.

185

*Epistola Theodoretì, quam rescripsit Episcopo
Alexandro.*

Culpavi & ipse hujus rei causa Paulum; Falsa est, Et eorum memor sum, quæ Ephesi contigerunt. Novi subtiliter causam, tanquam si hodie facta sit. Et tanquam veram ipsis veritatem sic dico, quia mox ut legi redactionem à te factam, dolui animo, sciens discretionem Sanctitatis tuæ. Mihi quæ valdè displicuit, quod Mediator ejus, qui deus pacis factus, quia sciens perturbationem, quæ Ephesi facta est, atque molestiam, hac magis propositione usus est, & non illi aliis, quæ in Antiochia factæ sunt. Ego verò propter omnia necessarium arbitror, ut ubicumque jubes, conveniamus. Sed & Dominus meus Deo Amicissimus Episcopus Andreas. Si verò tuæ placuerit Sanctitati, ut & alii Episcopi veniant Hierapoli, aut in zeugmate, quatenus pariter, utrum si quid agendum sit deliberemus (non enim parva causa versatur, sed principalissima omnium) scribere igitur dignetur Sanctitas tua prædicto Deo Amicissimo Episcopo & Domino Andræ: Et si promiserit se adfuturum, dignetur Sanctitas tua significare mihi, quò veniam, & continuo adero.

Hæc Epistola, si vera credatur, non inexcusabilis mihi videtur. Potuit enim non ob hoc ei displicere Paulus Emesenus Episcopus, quia quasi non convenientem fidei Catholicæ pacem fecerit, sed quia non ita ut infirmioribus consulere Orientis Episcopis. Et certè ipsas unitivas Epistolas circa fidem paulò antè laudaverat. Immò nec unquam laudare desit.

Idem Ireneus ait :

CAPUT LXXXVIII.

...186:

Epistola Andreae ad Alexandrum, indicans quod neque ipse in aliquo iudice contra Nestorii personam, sed potius contra eos, qui non ita habebant.

Gratias ego Deo suscipiens tuæ Religiositatis. literas, per quas iussisti nos Zeugmate convenire. Primùm quidem, quod fruar Sancto & Paterno Capite; secundò verò quia, & de proposito negotio forsàn aliquid considerabimus, quod & nobis profit, & expediat Orbi. Nec enim ad verborum pugnas, neque ad contentiones, neque ad concussionem convenimus. Sed & nos parati sumus Paternæ tuæ Pietati acquiescere in his, quæ utiliter & secundum Deum proponit. Atque ipse rursus novi, quia piè sis dispositus circa nos: Nec te negabis nostro
con-

consilio, si quid apparuerimus utile suggerentes. De Sanctissimo vero Episcopo Nestorio quod deliberatione ullā non egeam (nec enim quidquam contra eum vel dicendum habeo, vel agendum, sicut nec adversus Sanctitatem tuam) et per alias litteras significavi jam sæpius. Conveniamus igitur, sicut placuit. Aut enim & in commune aliquid utile ex nostra deliberatione proveniet, aut saltem nos ipsi multā consolatione levabimur, invicem benevolentia nostrā fruētes. Dignare verò, Domine, & omnium Domino consuetas orationes offerre pro nobis.

CAPUT LXXXIX.

.... 187

Item verba Irenæi.

Epistola, *inquit*, Theodoretî ad Alexandrum, per quam promittit anathematizare quæ circa Joannis personæ doctrinam, nec ipse eorum pariter Communicator existere. Has ad hoc præcipuè posui, ut notum sit, quæ sint, undè impetitur vel Beatus Theodoretus, vel quisquis conscripsit.

SCit Sanctitas tua, etiam si minimè dixerò, quia propterea & Marbathimas priùs, & in Hierapolim tunc adveni, et nullius alterius rei causa, nisi ut communiter tractaremus, quid agere deberemus. Et quod convenisset, manciparetur effectui. Quia igitur tuæ Sanctitati complacuit, ut conveniremus in zeuginate, quæso Sanctitatem tuam, ut minimè differas. Omnia enim, quæ desiderat Religiositas tua, ut spero, facienda sunt: Et nullus in ullo tuæ Sanctitati resistet. Omnes enim & ut Patrem, & ut Dominum & reveremur, & reveriti sumus, & venerabimur. Quæso igitur iterùm Sanctitatem tuam, fatigari dignare. In veritate enim credo, quia bonorum Author Deus, quæ ad nos attinent, dispensare dignatus est. Nec nos relinquet, ut aut offendamus in eum, aut confundamur apud homines, illuminans mentem nostram, & quod placitum sit ostendens. Nam & olim vestræ Sanctitati dixi, quia anathematizaverunt dogma Domini mei Sanctissimi, & Deo Amicissimi Episcopi Nestorii. Neque ego his, qui hoc fecerunt, communicabo. Et si tuæ complacuerit Sanctitati, & hoc inferi literis, quæ à nobis sunt dirigendæ, fiet & hoc. Noli igitur immorari, quæso, per vestigia tua sancta. Deo tuo rem cedo: Et ipse gubernabit, uti novit, Sanctitatem tuam, & Humilitatulam nostram.

Ec

CAP.

CAPUT C.

....188

Ejusdem Irenæi.

Epistola, inquit, Alexandri ad Theodoretum, per quam suum tali conditione promissit adventum, si eis per litteras satisfaceret de his, propter quæ satisfactio- nem nitebatur exigere.

ET tua Religiositas novit, quod propter ejus rectam fidem etiam nolim & nunc venire, & tractare vobiscum de his quæ aguntur ut paria. Quoniam verò cognovi de reliquo, quæ jam data sit ab eis forma damnationis ejus personæ, nimis mihi ridiculum videtur anathematisum Capitulorum petere à viro, qui Orthodoxum cum suo dogmate condemnavit. Et maxime quia tuæ quidem Religiositati, videtur inmutatum fuisse Cy- rillum. Et nihil distat, an quis te condemnare compellat, si communicaveris ei, qui damnavit Orthodoxa prædicantem. Verum- tamen quæ tunc in Antiochia inter nos collocuti sumus, dicen- tes, Quod si Cyrillus illam conditionem susceperit, abjeceritque Capitula, pacem fieri convenit, scientes videlicet illud hæc dixi- mus, quod hæreticorum Capitulorum ejectio sit & rectæ fidei ro- bur, & eorum quæ contra illam personam sunt gesta, subversio, & scandalı generalis solutio. Quia igitur certum habeo, quod impius Cyrillus magis impius apparuerit ex his, quæ modò sunt scripta, & ipse non mutatus sit, sed eos, qui ei adjecti sunt, ut suos receperit, quomodo est possibile, ut ego ab eo anathematif- mum Capitulorum petam, qui per ipsam communionem cum Cy- rillo initam & personam deposuit, ac damnat, sicut integerrime credimus?

Continuò namque veraciter & opprobrio & ridiculo erimus, si

si postquam prodiderimus Orthodoxam fidem, nunc derisoriam satisfactionem voluerimus exigere. Hæc necessario arbitratum sum innotescere tuæ Religiositati, ut mihi des veniam, quod nusquam fatiger. Si autem quæ dictavit Religiositas tua, voluerit dirigere, & addatur etiam de ipsa persona, ut Antiochenus per sua nobis Scripta satisfaciat de anathemate illorum Capitulum, & quia Orthodoxæ Prædicatorem nec ipse damnat, & nobiscum resistit usque ad mortem eis, qui expetunt ejus condemnationem (non propter Personam, sed propter Orthodoxiam, quam prædicat illa persona) et dictaveris hæc mihi, quæ direxeris, ut & scriptum eorumdem exemplar accipiam cum subscriptione omnium vestrum, qui estis ejusdem Diœcesis Deo Amicissimi Episcopi, insuper autem & illud Authenticum, quod ab ipso transmittitur, si tamen voluerit satisfacere nobis, non abnuam fatigari. Dominus enim Nestorius non propter pravitatem vitæ circa eos est condemnatus, sed propter hæreticam damnatus est fidem. Qui igitur eum condemnat, & ejus fidem pariter damnat. Ego igitur dupliciter scandalizor in Domino Joanne, tanquam *qui* & fidem prodiderit, & damnaverit eum, quem novit Orthodoxum, cum propria fide. Si autem vos nullo modo hæc offendunt, superflue ego de cætero vobiscum convenio.

CAPUT CI.

.....189

Epistola, inquit, Andrea ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit invitans eum, ut mox consentiret ad factam pacis compositionem.

AB hac, tuæ Sanctitati scribo, Provincia exii, multis adversus nos perturbatis ex calumniis Gemellini & Rabulæ satisfacere volens. Undè modò præcipuè insistens, quæso Sanctum Caput tuum, ut vel nunc considerans opportunæ condescensionis utilitatem, cogites de communione ac pace cum cæteris Sacerdotibus ineunda. Nec enim vel ipsi à veritate recedentes, neque nos proditâ pietate amplexi sumus pacem, sed duarum naturarum confessionem reperientes in Scriptis, & impassibilitatem Divinitatis, quod maximè prius erat oppositum, seu resistens. Si verò non sunt anathematizata Capitula ab illo, qui fecerat ea, maximè quidem & illa respuit ea, quæ post facta est, recta confessio. Cogitet verò tua perfecta in Christo Sapientia, quod nec erat possibile illum sic accusatorem suum fieri evidenter, qui suspectus erat periculi sui. Et idcirco pax & conjunctio Ecclesiarum provenire non poterat, sed in suo statu schismata permanebunt, & contra invicem cujusque nostra contumacia, & adversus Ecclesiam à Paganis, & Judæis, & Hæreticis risus.

Nunc verò intendat Divinitas tua, quia ex quo in hoc condescensio facta est, quiescunt quidem scandala universa. Sopitur verò & quæ nunc usque diffusa est adversus Deum blasphemia, mortalem Divinitatem dicens, ut in Ecclesia adstruunt Sacerdotes. Quantum igitur bonum est, ut per ipsas Alexandrini literas suadeatur universis, quod impassibilem & immortalem Divinam naturam oporteat confiteri? Hæc ex multo affectu, quem

quem circa tuam habeo Sanctitatem, scribere audeo. Licet enim instar Capitis in omnibus nos præcellas, sed integrè nosti, quod & à minimis membris sæpè solatium adferatur. Et si volueris, Domine, suusus à nobis aliquid paululùm cedere, non longo temporis intervallo videbis, quanta utilitas ex hac caussa proveniet. Omnes tuæ proprios Sanctitatis ego, & qui mecum sunt, valdè plurimùm salutamus.

CAPUT CH.

...190

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam rescripsit rogans, ne de hoc ei ulterius instaretur ab eis.

DE hoc Ecclesiastico negotio nihil tibi habeo quod scribere valeam, ab his quæ tuæ Sanctitati olim per epistolam intimavi. Biennii enim tempus est, ex quo universa affecutus, quæ Scripto & absque Scripto à contrariis, vel à nobis prolata sunt, comprehendi, ut arbitror, Propositum Cyrilli hæreticum, & rectæ Fidei, quæ vindicatur à nobis, *contrarium*. Si verò cuicumque aliter videtur de Directis sive Responsis, suæ quisque voluntatis est Dominus. Hoc verò dedi Responsum & Dominis per omnia Deo Amicissimis Episcopis, & Domino Theodoro, qui scripsit, ut hæc ipsa sentirem, quæ & tua Sanctitas scribit. De cætero igitur est supervacuum, ut aut ego scribam, aut tua Sanctitas aliquid super hoc indicet. Volo enim nosse tuam Religiositatem, quod nulla sit mihi pars cum communicantibus eis. Relinquere verò Ecclesiam propter violentiam sæcularem ob hoc differo tantum, sub testimonio veritatis, ne videar veluti desertoris, & proditoris Ovium Christi incurrere adjudicationem.

CAPUT CIII.

....191

*Epistola, inquit, Andrea, quam super his rescripsit Deo
Amicissimo Episcopo Alexandro, iterum rogans
eum, ut cæteris adsen. iret.*

MUltum contristor de Sanctitate tua, Domine, cogitans
quantam festinationem, machinationemque instruat
Dæmon ad perturbandam Dei Ecclesiam, quæ tuo est
commissa regimini, invidens ei, quod sub te valdè pro-
fecerit. Pro qua re ego vinctus in Lecto ad has literas prosilivi.
Et rogo Sanctitatem tuam, & tango vestigia, ut accommodum
sive aptum tuæ vitæ præteritæ etiam nunc facias cogitatum, com-
mittens Deo exitum rerum. Non enim ita vixisti, nec talia sunt
quæ per omnem vitam peregisti, ut despiciaris à bono Deo. Nec
sic eum coluisti, ut de te omninò non cogitet. Sed valdè confido,
quia exitum quemdam mirabilem inopinatumque præstabit his
hujus temporistristibus, quem nos interim cogitare non pos-
sumus. Quia ipse, sicut solet, post augmentum pessimorum po-
test solatium suum erga proprios Cultores ostendere. Quæso
igitur, ut neque turberis, neque ab Ecclesia exire disponas. Hoc
enim nimis est impium, & Mercenarii potius quam Pastoris opus.
Nec inultum tot prodere animas, sed eversionem cunctorum, quæ
priùs mirabiliter operatus es, habens. Cogita verò, ut dixi, po-
tentiam Dei: Et quia ille, qui & ea quæ in Cælo, & quæ in terra
sunt, reconciliavit ad pacem, & membra Ecclesiæ divisa conjun-
get, & dabit tuæ satisfieri Sanctitati, ut aliis Sacerdotibus com-
munices atque consentias. Quia & nos non simpliciter, nec ve-
lut si quis dicat, impiè ad hanc intentionem respeximus, sed co-
gitantes quid expediret Ecclesiis.

Idem Irenæus ait.

CAP.

CAPUT CIV.

....192

*Epistola Alexandri Episcopi , quam rescripsit Andreas ,
culpans eum , quod dum rectam fidem predicant,
communicent tamen Cyrillo, nullo modo re-
cedenti ab hæresi.*

GRatias quidem tuæ admonitioni ago , venienti ex affectu benevolentiae; ut autem non multam chartam propter nos expendas , quiesce quæso , à Monitis. Nam quia & impius Cyrillus hæreticus est , & qui ei , sicut scripsit , illam chartulam obtulerunt, Cooperatores facti sunt , magisque Principes perditionis contra Orthodoxam fidem, scit amans Deum anima tua. Nam & ea , quæ pertinent ad Sanctissimum Episcopum Nestorium, qualiter disposuerint, suis animabus nequaquam parcentes , omittantur , Dei Judicio reservanda. Forfan verò & ille injustitiam committit , qui Religiositatem vestram velut irritantem accusat. Nam & Orthodoxi estis , & rectam fidem prædicatis, & estis operati confusionem, & dispensativè Orthodoxæ hæresim miscuistis. Undè quiesce, quæso, monere nos: Nec vobis enim, Deo me confortante , nec Cyrillo communico , non anathematizanti evidenter hanc hæresim , neque communicantibus ei. Vos autem quod ad vos attinet peregistis, festinastis , cucurristis , Ovem perditam requisistis. Non vult ipsa inveniri , de reliquo quiescite. Coram terribili enim illo Tribunali utique videbimus invicem.

CAPUT CV.

....193

Epistola, inquit, ejusdem, quam scripsit ad Ioannem Germaniciæ, qui similiter eum pro pace rogaverat.

ET olim vestro congregato Conventu in zeugmate, id est, Deo Amicissimorum Episcoporum atque Pastorum, ad quærendam salvandamque Ovem, quæ perierat, & omnem Pastoralis disciplinæ speciem ostendentibus, dum ego non possem ad altitudinem præstitæ vobis scientiæ pervenire, & inspicere penetralia pœnitentiæ abominationis Ægyptiacæ, multis aliis inter hæc motis, ut propositiones vestras minimè repetam & pœnitudines, cognovistis quod adjaceat mihi, cooperante Deo, qui & lumen scientiæ nobis rectæ fidei donat, omnem piam contumeliosam recipere, & impiam dispensationem refugere, quæ fit sub pacis obtentu. Et nunc autem nihilominus eandem tenemus sententiam. Intentio enim mihi est, ut ubique inconcussam conscientiam servem, & ab omni hæretica mixtione discretam terribilem Mysteriorum Divinorum & Cœlestium communionem. Si autem mihi, quod absit (præceptum namque habemus Dominicum, ut oremus, ne intremus in tentationem) ex Imperiali necessitate jubeatur, ut aut impii illius communionem amplectar (modò enim vobis, ut exercitatis in aliis causis, facilia videntur universa) aut decem millia mortes excipiam, Deo me & tunc denuò roborante, noscetis quod vos ad persuadendum nobis sitis infirmi, sed nos proclives non simus ad perdendum, quod accepimus à Domino Christo, Depositum. Cujus procul dubio & restitutionem deposcimus ab eo.

CAPVT CVI.

....194

*Epistola, inquit, Andrea ad Oeconomus Deo Amicissimi
Episcopi Alexandri, quod communicaverit Antio-
chenis, & reliquis omnibus.*

Audio quod valdè irascatur Sanctissimus Episcopus, & per multa loca contra nos Epistolas dirigat, quasi viderimus Religiosissimum Episcopum Rabbulam. Quod quidem nondum contigit. Quod si & evenisset, nescio si quid commune commissum sit, unde indignari debuerit. Qui enim semel communicavi Sanctissimo Episcopo Joanni, pacemque amplexus sum, ab ejus communione, & colloquio, aspectuque repulsus, repulsurus sum & hanc ultionem mihi imponere majorem. Nèc si impiè, quod absit, egissem, mihi imponere valuisset. Quippè qui & judæis colloquitur & Paganis, in præsentiam nostram venire non pertulit, quia Sanctissimo Episcopo Joanni communicavimus, quem dixi Orthodoxum. Forsitan verò & per singulos Episcopos expetendus sum singulas ultiones. Igitur ne semper novitèr perturbetur, ecce apertè dico, sicut & olim scripsi, quia & postquam allata est ultima Epistola ex Ægypto, clarè continens Orthodoxæ fidei Dogmata, ego & amplector pacem, & omnibus ubique Sanctissimis Episcopis communicò: Et Sanctissimo Episcopo Sixto, & Cyrillo, & Maximiano, & Rabbulæ, & Melitinesi, & omnibus Ponticis, & à nullo discissus sum, dum apud eos omnes obtineant Dogmata veritatis, & unitio atque pax Ecclesiæ ad gloriam Dei pertineat. Et confiteor Dominum Christum Deum esse atque hominem, duas naturas, unam Personam, humilia & sublimia de eo Divinis Scripturis inserta: Hæc quidem ut de homine, illa verò ut de Deo, inconfusa unitate obtinente, & uno existente, ut dixi, Domino & Christo. Si ergo vult de cætero ipse ut Catholicus cum Catholicis amplecti pacem,

pacem , & liberare à scandalis naufragantes per discordias & contentiones nostras, faciet benè ; si autem non vult , ego quidem contristabor , quod ita dispositus sit : Judex verò Deus est omnium. Nullus-ergo mihi de cætero quæstiones importet. Clarè enim sententiam meam à principio aperui & nunc nihil novi deliberavi, sed quæ ab initio tenui, mox ut allatæ sunt literæ. Atque utinam possibile mihi esset, ut omnes, qui non consentiunt, conjungerem adunaremque Ecclesiæ : Essetque mihi à Deo donata efficacia hæc , qua me arbitrarer maximum ad æterna reperisse remedium sive solatium.

CAPVT CVII.

...193

Epistola Pauli Emeseni Episcopi, ostendens ejus intentiones.

Domino meo, & propter omnia Magnificentissimo Magistro Militiæ Anatholio, Paulus clarè sciens, quod Magnificentia vestra valdè desideret cognoscere declarari Dei Facem & ordinationem, nota facio, quæ per Dei gratiam Berrheæ unà cum viro devoto Maximo Magistriano cognovi ex eis, quæ scripsit Deo Amicissimus Cyrillus Episcopus: Quia per Dei gratiam propositionibus nostris assensit, & omnia suscepit atque approbavit ex plurimis, quæ à nobis sunt. Quomodo enim non ita faceret, cum recta essent Dogmata, & Patrum sensibus consona? Pro qua re, Domine Magnificentissime & Gloriosissime, in omni voluptate esto, cognoscens quod per gratiam Dei velociter in Oriente vestro & Dei Ecclesia ordinem suscipiens competentem, pace consuetâ fruetur, vestra Magnificentia magis, quam magni æstimante, ut cœpta pax perfectum perducatur ad terminum. Festinat verò ad Berrheam Dominus meus Sanctissimus, & Deo Amicissimus Joannes Archiepiscopus, ut manifestissimè de omnibus colloquatur & statuât. Dato enim per gratiam Dei principio, universa de reliquo ad correctionem perfectam prona erunt. Vobis namque incolumibus, Orienti nihil deerit ad integram dogmatum emendationem, & omnimodam Ecclesiarum tranquillitatem. Hæc scripsi sciens quod ea, quæ nunciata sunt, Magnitudinem vestram valdè lætificent propter amorem, qui in vobis est, Dei, & validum atque ferventem zelum circa Orthodoxiam. Prædictus verò Sanctissimus Archiepiscopus jussit, ut per nos hæc bona nuncia vestra Magnanimitas disceret.

CAP.

CAPUT CVIII.

..... 196

Epistola, inquit, Cyrilli ad Rabbulam Edessenum Episcopum, nuntians quod omnino non recipit propositiones, quæ à Ioanne sunt destinatæ.

Pliissimo & Amatore Christi Imperatore dirigente Dominum meum Mandissimum Tribunum, Notariumque Aristolaum, Christianum virum, & pro recta fide valdè certantem, ut ad pacem copularet Ecclesias, & scribente clarè, quod Antiochenus deberet prius subscribere quidem Nestorii damnationem, anathematizare verò scelestæ ejus Dogmata, & tunc communionem nostram quærere, scripsit ad me Dominus meus Religiosissimus, & optimus senex Episcopus Acacius incongruam quandam propositionem: Quasi ab Orientis Episcopis, magis autem, si oportet dicere, veritatem oporteret discere ab eis, qui ea, quæ sunt Nestorii, saperent. Nam dum eos oporteret sequi quod congruit & juxta intentionem piissimi Principis, omniumque Orthodoxorum, anathematizare scelestæ Nestorii Dogmata, è contrario petunt vacare universa, quæ à nobis scripta sunt sive in Tomis, sive in Conscriptionibus: Et sic, inquiunt, Ecclesiæ communicabunt ad invicem. Hoc autem clarè dicere est, quod oporteat nos rectam Fidem denegare, & Nestorii consentire blasphemis. Si enim nostra exterminamus, quæ se benè habent, & inexplorabiliter asserunt veritatem, & rectæ Fidei militant, approbavimus ea, quæ sunt Nestorii, & erimus admirantes ejus insaniam. Sed illorum quidem propositionem intelleximus. Contristati enim sunt, quod blasphemante Nestorio, ab Orthodoxis contra eum sermones scripti sunt, & epistolæ. Qualia verò & nos scripserimus, sciet tua Perfectio, dum legis paria eorum. Ob hoc enim tuæ illa Religiositati direxi.

CAPUT CIX.

...197

*Epistola Maximini ad Alexandrum, quam scripsit, dum
cognovisset de Andrea, & de Germaniciæ.*

Valde confusus sum, cognoscens ex literis tuæ Sanctitatis illum, qui est Germaniciæ, & eum qui est Samosatensium, semet ipsos à sancto vestro dirupisse iudicio. Non crederem, si id nuntiaretur ab altero. Vetumtamen & nos hæc ipsa pertulimus ab Alexandrino & Rossio. Reliqui enim cuncti per bonum Deum & sanctas Orationes tuas firmi persistunt. Qui verò sunt in nostro confinio, præcipuè qui Montana habitant, quibus & in Cappadocia & in Armenia negotiandi necessitas, multa millia malorum sustinent: Eò quod mihi Cæsareensis scripserit, & à me nec Rescriptum potuerit impetrare, nec ut ipse susciperem literas ejus. De reliquo igitur adversus nostros implacabile prælium assumpserunt. Sed rogo Sanctitatem tuam, ut assiduas pro nobis preces digneris effundere: Ut & illius in semet ipsum nequitia convertatur, & nostri perfectissime roborentur.

CAP.

CAPUT CX.

...198

Epistola, inquit, Theodoretī ad Helladium, indicans quod non abscessit ab illis, quæ inter ipsos semel in negotio contraxerunt, neque in iustitiâ, quæ in illam personam commissæ est, acquiescere patiatur.

QUando præcipuè literarum consolatione nos oportuit frui, vehementior quippè nunc est erecta tempestas, tunc & ipsâ fraudamur, & damnificamur eâ, quæ nobis sola supererat. Ego quidem semel secundòque scripsi de his, quæ vertuntur, & poscens commune consilium, & manifestans sententiam meam, & claram mihi tuæ Sanctitatis intentionem rogans, & nec semel impetravi Rescripta. Unam verò solam per totum tempus commendatitiâ suscepi Epistolam. Et valdè me obstupuisse confiteor. Vereor quippè, ne qua adversum nos accusatio veniens, opus namque tale multorum est, licet semper, præcipuè tamen hoc tempore, tuæ Charitatis turbidaverit puritatem, suadens quod relictâ acie dedititii fuerimus effecti, & quasi quidam multipedes aut chamaleontes colorem secundum petras & folia verterimus.

Undè ad has rursus literas venio, ac rogo ut Sanctitas tua eadem sit circa nos. Adjuvante siquidem gratia Dei, non imitamus varios reumatismos, qui interdum quidem huc, nonnunquam verò illuc recurrere solent, sed festinamus in eis, quæ à principio deliberavimus, quæ recta sunt, permanere, & tristitia, quæcumque venerint, sustinere, & nutum desuper expectare. Undè eam quidem, quæ ex Ægypto est directâ, Epistolam, quia orthodoxa, recepimus; mercedes verò, quas pro eadem sua re-

Et a fide poposcit, qui eam vix tandem discere valuit, ut odiosam Deo, & abominandam sumus averſati.

Nam quis unquam eorum, qui sub pietate nutriti sunt, mercedem rectæ fidei homicidium postulavit? Vel quis tribuit postulanti? Aut quis veracem appellet eum, qui sine mercede honorare noluerit veritatem? Demus enim non esse malam, quæ est petita, mercedem: Docuerit. Mihi enim videtur nec illum nominare perfectum, qui propter Regnum Cælorum virtute animi pollet, sed quem boni detinet amor, & qui bonum propter ipsum completitur. Et testatur hoc Dominus, dicens ita: *Qui diligit me, implebit Mandata mea.* Et non ait: *Qui desiderat Regnum Cælorum.* Sed, *Qui diligit me.* Si verò & meminit ubique mercedum, aliquando quidem dicens, *Quoniam ipsorum est Regnum Cælorum,* aliquando verò, *Quia ipsi hereditate possidebunt terram,* & quæcumque sunt talia, hoc facit ostendens propriam largitatem, & animas fastidiosorum ad bona sustollens; perfectorum verò est proprium proclamare: *Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.* *Philipp. 2.*
Act. 21. *ego enim non tantum ligari, sed & mori paratus sum pro nomine Domini nostri Iesu Christi. Et complaceo mihi in infirmitatibus, in persecutionibus, in seditionibus, pro Christo. Quando infirmior, tunc potens sum.* *2. Cor. 12.* Sed iste Orthodoxæ Assertor, seu Præceptor egregius, mercedem Orthodoxæ fidei expoposcit. Et mercedem scelestam, & bestiis sanguinem potantibus condecentem.

Verum clamemus ei: *Quia Diis tuis culturam non exhibemus. Et imaginem, quam statuisti, auream non adorabimus.* Talem tenemus sententiam, Deo Amicissime Domine. Nullus igitur nos apud vos impetaret, velut alia sapiamus. Sed orate ac deprecamini Deum, & animam nostram, quæ infirma est, roborare, & corpus, quod graviter est dispositum. Dexter enim pes meus torpore detentus Lecto nos rursus affixit. Sed novi, quod & hoc utiliter atque salubriter dispensaverit universitatis Inspector.

CAPUT CXI.

...199

*Epistola, inquit, Helladii ad Alexandrum, indicans quod
propter eam, quæ facta est, causæ prodicionem
Cilices convenire placuerit.*

IN omnibus gratias agimus communi Domino & Salvatori Christo, qui nos dignos fecit propter desiderium sui, & piæ fidei confessionem, in medio ebriorum plurimorum spirituales amplecti vigilias. Magis autem gaudemus, quia instar Capituli tuam inscribimus Sanctitatem in certaminibus: Quæ hic, qui tentationes exercitari permisit propter nostrorum multitudinem delictorum, hoc quo voluerit modo, ipse compeſcet. Maxime si pro pietate certantes firmo statu Adversariis resistamus. Quia verò consequens erat, ut postquam cognovimus execrandas impiorum passionem, colligeremus Deo Amicissimos hujus regionis Episcopos, ut deliberarent unà nobiscum, quid sit agendum, hoc facere Deo propitio habemus paratum. Ea verò, quæ tali Episcoporum Synodo formari contigerit, nota utique faciemus tuæ Sanctitati. Ora pro nobis Domine per omnia Deo Amicissime.

CAPUT CXII.

... 200

Epistola, inquit, Maximini secunda Cilicie ad Alexandrum, quâ indicavit, quoniam convenientes certæ quædam definierunt de causa, quæ agebatur.

Quoniam nihil eorum, quæ hic fiunt, tuam latere convenit Sanctitatem, necessario & nunc, quæ statuta tua à nobis, tuæ Sanctitati innotescere festinavi. Quæ ego direxi & paria. Dignetur ergo, his inspectis, Religiositas tua, quæso, huic causæ auxilium ferre, tam per sanctas orationes tuas, quàm per eam, quæ tibi inest, boni constantis Universam tecum constitutam Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPUT CXIII.

....201

Synodus Anazarbensis. Sancta Synodus secunda Cilicia, quæ per gratiam Dei in Anazarbo Metropoli convenit, interlocuta est quæ subiecta sunt.

Motâ immodicâ perturbatione contra piam fidem, & infamibus vocibus aures hominum circumsonantibus, ex literis piissimorum & Amicorum Christi Imperatorum, quæ omnes Deo Amicissimos Episcopos pariter convenire jusserunt, ad Ephesiorum Metropolim venimus. Sed Cyrillus, Alexandrinorum quondam civitatis Episcopus, manu, qua Patrum in fide non permanens eam duodecim Capitulis commovere tentavit, & Anathematismos adjecit, per omnem terram monstrans propriam putritudinem: Hic priusquam cuncti Deo Amicissimi Episcopi convenirent, circa quod Amicis Christi nostris Imperatoribus placuit, præsidens ex autoritate Concilii usurpavit sibi metipsum Judicium, & calumnia circumvento Deo Amicissimo Episcopo Nestorio, qui & absens erat, nec à fidei pietate recesserat, ut putavit, condemnationem supposuit.

Nos igitur, qui undique conveneramus, Orthodoxi Episcopi ex Orientali regione, diversisque Provinciis, deposuimus eum, alienumque à Sacerdotio fecimus, unâ cum Memnone Ephesio, qui & in omnibus ei cooperatus est, & impiam voluit hæresim roborare. Reliquos verò, qui eis assenserunt, communione privavimus, donec suum cognoscentes errorem, impia quidem Dogmata Cyrilli anathematizaverint, sanæ verò Patrum confessioni acquieverint. Hæc dum cognovissent Amatores Christi Imperatores, atque approbassent, confirmassentque damnationem, quæ super eos à nobis facta est, jusserunt unumquemque Sanctorum Episcoporum ad propriam reverti Provinciam.

Verum quoniam nunc convenientes in Anazarbo Metropoli
G g 2 propter

CAPUT CXII.

... 200

Epistola, inquit, Maximini secunda Ciliciæ ad Alexandrum, quâ indicavit, quoniam convenientes certa quedam desinierunt de causa, quæ agebatur.

QUoniam nihil eorum, quæ hic fiunt, tuam latere convenit Sanctitatem, necessariò & nunc, quæ statuta sunt à nobis, tuæ Sanctitati innotescere festinavi. Quorum direxi & paria. Dignetur ergò, his inspectis, Religiositas tua, quæso, huic causæ auxilium ferre, tam per sanctas orationes tuas, quàm per eam, quæ tibi inest, boni constantiam. Universam tecum constitutam Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAP.

CAPUT CXIII.

....201

*Synodus Anazarbenfis. Sancta Synodus secunda Ciliciæ,
quæ per gratiam Dei in Anazarbo Metropoli con-
venit, interlocuta est quæ subjecta sunt.*

Motâ immodicâ perturbatione contra piam fidem, & infamis vocibus aures hominum circumsonantibus, ex literis piissimorum & Amicorum Christi Imperatorum, quæ omnes Deo Amicissimos Episcopos pariter convenire jusserunt, ad Ephesiorum Metropolim venimus. Sed Cyrillus, Alexandrinorum quondam civitatis Episcopus, manu, Patrum in fide non permanens eam duodecim Capitulis commovere tentavit, & Anathematismos adjecit, per omnem terram monstrans propriam putritudinem: Hic priusquam cuncti Deo Amicissimi Episcopi convenirent, circa quod Amicis Christi nostris Imperatoribus placuit, præsidens ex autoritate Concilii usurpavit subimetipsi Judicium, & calumniæ circumvento Deo Amicissimo Episcopo Nestorio, qui & absens erat, nec à fidei pietate recesserat, ut putavit, condemnationem supposuit.

Nos igitur, qui undique conveneramus, Orthodoxi Episcopi ex Orientali regione, diversisque Provinciis, deposuimus eum, alienumque à Sacerdotio fecimus, unâ cum Memnone Ephesio, qui & in omnibus ei cooperatus est, & impiam voluit hæresim corroborare. Reliquos verò, qui eis assenserunt, communionem privavimus, donec suum cognoscentes errorem, impia quidem Dogmata Cyrilli anathematizaverint, sanæ verò Patrum confessioni acquieverint. Hæc dum cognovissent Amatores Christi Imperatores, atque approbassent, confirmassentque damnationem, quæ super eos à nobis facta est, jusserunt unumquemque Sanctorum Episcoporum ad propriam reverti Provinciam.

Verùm quoniam nunc convenientes in Anazarbo Metropoli

propter Ecclesiasticas curas , agnovimus quod nonnulli præter illa , quæ tunc in commune placuerunt , non ejectionis Cyrilli Capitulis , ab eoque ea quæ exposuit admittentes , in communionem receperunt eundem Cyrillum , placuit convenientibus nobis , ut Cyrillum quidem sic habeamus , ut habuimus & antè , damnatum , eos verò , qui cum receperunt in communionem , non respuentem per propriam subscriptionem hæretica , quæ exposuit , Capitula , esse nobis à communione alienos , donec ea , quæ pridem communiter placuerunt , effectui mancipentur : Et anathematizet Cyrillus impia Capitula sua , permaneat verò in fide trecentorum decem & octo , qui Nicææ convenerunt , neque adjiciens ei , neque auferens aliquid . Non patiemur autem , cooperante nobis Domino Christo , aut Cyrillum quasi Orthodoxum in communionem recipere , aut eos qui ei adjuncti sunt , nisi hæretica Capitula illa omnibus fuerint modis expulsa : Etsi ad ignem , & ferarum , ferarumque dentes nos oporteret congregari .

Maximinus Episcopus Anazarbi consentio Sanctis , & subscripsi .

Secundùm hanc subscriptionem universi subscripserunt .

CAPVT CXIV.

.... 102

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Helladii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, per quam indicavit, quod convenientes Episcopi secundæ Ciliciæ certam formulam dederint de causa, quæ vertitur: Quam primæ quoque Ciliciæ Episcopi approbant.

QUoniam quidem Synodus Deo Amicissimorum secundæ Ciliciæ Episcoporum colligenda erat, agnovisti utique omniñd, Deo Amicissime. Quia verò & congregata sit, & formatum sit ab eis, sicut & mandaverunt nobis per Deo Amicissimum Presbyterum Mopsuestiæ Olippum, ut in illa damnatione habeatur Ægyptius, cui olim suppositus est, donec anathematizet impia illa Capitula, & hi verò, qui ei communicant, excommunicati habeantur: Necessariò & nos amplectentes hunc pro pietate zelum, Apostolicisq; dogmatibus, Sanctorum verè Episcoporum, sequentes quoque Apostolicum eorum Propositum, & acquiescentes his, quæ ab eis synodaliter exposita sunt, tuæ mandavimus Sanctitati, ut si quidem possibile est, huc usque fatigeris, subscripturus ipsi Synodico, quod & facere debes; si verò ab hoc aliqua fortè violentia prohiberis, quamquam nihil sit hoc violentius, sicut & tu Deo Amicissime utique dicis, nisi fortè corporalis infirmitas, innotescere nobis dignare per literas, quod placet. Impossibile est quippe, sicut nos æstimamus, etsi hoc multoties millies simulent hi, qui susceperunt Ægyptium, nihil obesse pietati, subsistere Apostolicum dogma, nisi fuerint abjurata illa scelestæ Capitula.

CAPUT CXV.

203

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Dorothei, Metropolitani Mœsiae, ad Antiochenum Ioannem, quam scripsit ex opinione advertens, quod Alexandriae inter Paulum & Cyrillum conveniret.

Qui naufragaverunt à pia Fide nostra, quæ unit sarcophagi, proprii fulcita, inter multas hinc opiniones disciminant, dicentes, quod Religiositas tua, & qui cum ea sunt, Sancti Episcopi acquirerint ad Ægyptii communionem, non damnatis Conscriptionibus duodecim cognitis. Blasphemia eò quidem ora sumpsit, quod ipsa Capitula perfectis quidem sint probabilia, his verò, qui capere nequeunt, aliena. Unde, inquit, rogati Ægyptii in communionem Orientis Sanctam Synodum receperunt. His ita disseminatis ab ipsis, alteram fraudem machinati sunt contra pios. Integrà siquidem civitate simpliciores volentes decipere, proprios servos atque Domesticos, & alios quosdam colligentes ante auroram, in forum, quod dicitur Constantini, sub prætextu litanæ, convenire fecerunt, præparantes ut unus occurreret Populo cum Crucibus & Cereis: Ille Deceptor, qui ab illis Desertoribus est illicitè ordinatus.

Sed non diu fraudem suam tegere valuerunt, sed deprehensi nolendo fortiores operati sunt Populos, persistentes in sua pietate, qui discentes hunc dolum declinaverunt errorem. Dum verò eis nec ista sufficiunt, finxerunt ab Admirandissimo Aristolao literas ad Maximianum fuisse transmissas, quas & in publicum in ambone legi fecerunt: Narrantes sic pacem factam fuisse inter Sanctitatem vestram & Ægyptios, ut vestræ calculo Sanctitatis &

& Maximiani Ordinatio firmaretur, & Sanctissimus ac Deo A-
marillenus Episcopus Nestorius condemnatus reputaretur. De
his quæcunque univèrsis subtiliter discere volens, coactus sum Reve-
rendissimum Presbyterum Eustochium, cumque ipso Thomam
Monachum destinare, rogans ut nos per vestras litèras digneris
instruere veritatem. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem ego,
& qui mecum sunt, salutamus.

CAPVT CXVI.

....204

Idem hanc posuit Epistolam. *Deo Amicissimis ,
& Sanctissimis Dominis meis, & cum omni reverentia
nominandis, Sanctis Comministratoribus, Alexan-
dro & Theodoreto, Eutherus Gaudere.*

DIvinum Sanctitatis vestræ zelum, qui ubique pervenit, nocte dieque fulgentem, clamant jam universa terra & mare, à quo & nos, valdè segnes, stimulatī sumus ad bonorum desiderium, piæque confessionis instantiam, ita ut audeamus per literas deprecari, & de eis, quæ agenda sunt, commonere. Perclaruit igitur hoc esse justum præsentī in tempore, ut adjiciat Sanctitas vestra cæteris rectitudinibus suis & hoc studium, quod nunc exigit tempus, ut dirigatis aliquos cum communi hac formula, & literis accommodis ad Occidentis partes, & exciteris ad hoc pro fide certamen eos, qui illic sunt habentes insitum fidei zelum. Timor est enim, ne prævenientibus literis aliorum, quasi unitio facta sit, & rebus incongruis consentientibus universis, segniores appareant ad ea, quæ malè acta sunt, corrigendum. Et nos quidem quasi in libro, quæ sunt placita, exponentes, id est, ego & Dominus meus per omnia Sanctissimus Episcopus Helladius, horum Rescripta vestræ, quæ secundum Deum est, Charitati direximus. Vestræ autem Religiositatis est & probare, & proferre, & ad finem perducere. Quæ cum Sanctitatē vestra est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPVT CXVII.

...205

*Epistola, inquit, Deo Amicissimi Eutherii Thyanensis
Episcopi, & Helladii Tharsensis, scripta ad
magni nominis Romæ Episcopum
Sixtum.*

MUltam providentiâ humani generis per singula tempora faciens Dominus Christus alio tempore alia luminaria præparavit ad eorum Ducatum, qui bonæ sint voluntatis, convictionemque contrariorum, & mendacii quidem destructionem, veritatis autem confirmationem. Sicut etiam sub illo majori Pharaone Beatum Moysen contra Jamnes & Mambre, & sicut super Simonem Magum, Petrum benè vincentem, sic & contra eos, qui nunc insurrexerunt, inimicos tuam protulit Sanctitatem, per quam bonæ spei sumus & nos, quod Orbis terrarum ab Ægyptio liberetur errore, qui Moyses novus existens omnem quidem Ægyptium hæreticum percuties, salvabis verò omnem Israëlitam Orthodoxum. Igitur contra veritatem multis millibus gestis, & mundissima Orthodoxiæ margarita multas excipiente inimicitias, & quantas nulla unquam tradit historia, ab his qui harum vocum novitatem contra Paternam Fidem Apostolicam reppererunt, nostrum quidem est, qui triplices multiplicisque patimur tempestates, & penè in Pyratas incidimus, ad eum clamare, qui à Deo productus est Gubernator, eumque pro amore veritatis quanta possibile est edocere; tuæ autem Gratiæ Sapientiæque est non despicere, neque otiose transcurrere huiusmodi quæstionem, tantamque causam. Sed & perscrutari cum dilectione boni laboris, & imponere emendationem cum tota constantia, & Deo dilecta fiducia. Et olim siquidem sæpius jam ex Alexandria huiusmodi hæreticis Zizaniis insurgentibus,

tibus, suffecit vestra Apostolica Sedes per universum tempus illud ad mendacium convincendum, impietatemque reprimendam, & corrigenda quæ necessarium fuit, muniendumque Orbem terrarum ad gloriam Christi, tam sub illo ter Beato, & inter sanctos habendo Episcopo Damaſo, quam sub pluribus aliis, gloriosis atque admirabilibus. Cujus rei gratia & nos præsumimus has supplicationes offerre, ut adjuvetis Orbem terrarum: Et in illa parte, quæ errat, & in illa, quæ tyrannidem sustinet. Quæque ad hoc impugnatur, ut ad ea, quæ non conveniunt, assensum præbeat: Eo quod nec velit, nec expedire judicet, ut Ægyptiorum Capitulorum varias vocum novitates excipiat.

Scribens enim Cyrillus Alexandrinus blasphemam vocum novitatem per bis sena Capitula, universæ Divinitus inspiratæ Scripturæ contrariam, & anathematizantem legitimæ & antiquas Sanctorum Patrum traditiones, & maximè illorum, qui ex celsa quidem Christi Divinitati adscribant, humilia verò humanitati ejusdem, nusquam unitione ejus intercidenda, proposuit ei, qui tunc Sanctam Sedem regebat magni nominis Urbis, qui fuit à principio probatus, & notus circa fidem; circa vitam, circa doctrinam verbi, & circa universa, Nestorio, ut aut consentiret Capitulis ejus, atque subscriberet ea, & permaneret Episcopus; aut certè periclitaretur in gradu, & à Sancta Ecclesia pelleretur. Ille autem propositioni nequam Dei timore prælato, elegit potius multis millibus periculis sibi injustè inferendis tradere semetipsum, quam dolis hæreticis præbere consensum, & confirmare totius Orbis errorem. Ad hæc Synodus convenit in Epheso: Et in nullo correptus, neque rationem reddere expetitus, antequam convenirent, qui sustinebantur, universi, exactus est ultionem, dum illorum Capitulorum blasphemix obviaverit, & omni crudelitate ei, quæ dicitur, damnationi, & aliis, aliquibus subjectus est. Dum certè Cyrillus auctoritatem judicis non haberet, sed ejus qui judicandus est ordinem, eò quod contra invicem moverint quæstiones. Et erat præsidens Reus: Et sententiat Princeps, qui sustinebatur multis sententiis supponendus.

His gestis, aliis quidem cuncta, quæ acta sunt, lachrymis digna, aliis verò ridicula videbantur, ita ut & ille, qui Antiochenam

nam tenebat Ecclesiam Dei, post hæc veniens Cyrillum quidem & Memnonem damnationi subiceret, communi Decreto Deo Amicissimorum, Sanctissimorumque Episcoporum, usque ad viginti duorum Metropolitanorum, cæterorumque qui pariter aderant, qui illos hæresios ac seditionis Principes judicarunt, & Ecclesiasticarum æmulos Sanctionum. Cæteros verò, qui eis ad omnia incongrua Complices exstiterant, alienos à communione fecerunt. Sed illi egregii contra veritatem simul & Regulas sibi-metipsis indulgentiam relaxantes, terribilium Mysteriorum communionem irreverenter sibi continuò præsumpserunt. Alios verò communicare sibi periculosè fecerunt. Ita ut omnes Divinæ Regulæ Decreto subjaceant, quæ eos qui ita regunt, omninò perdamnant. Hæc addiscens Deo Amicissimus & bonus Victor Princeps continuò definiivit vacare, quæ sic inordinatè inconsequenterque sunt gesta contra eum, qui in nullo convictus est, abruptè verò & furiosè addictus: Denuò autem de dogmatecum veritatis amore fieri quæstionem per interrogationem & responsionem, & demonstrationem quæ omnibus suaderet, non quæ autoritate tyrannicà imperaret. Illi verò ad solutionem Canonum id quoque adjecerunt, ut nec his piis literis obedirent.

Et nihil de fide dicere vel audire acquiescentes ulterius, ad solam se universi pertinaciam contulerunt: Ad consensum ceperunt trahere judicii, alios quidem fraude, alios violentiâ, alios præmiis. Constupentes super his nos per multum tempus rogabamus, obtestabamur cum omni fiducia, provocabamus ut nihil irrationabiliter fieret aut teneretur, sed de quæstione quidem dogmatum, & de Cyrilli Capitulis communis proponeretur Tractatus atque Concilium. Et quod omnibus placuisset, una sententia firmaretur. De eo verò, qui tyrannidem sic apertè pertulerat, judicium verax fieret atque legitimum, ut convictus quidem de corruptione veritatis adjudicationem consonè sustineret ab omnibus; si verò ex toto innoxius probaretur, in Scripto abdicaret illa nobiscum, quæcumque incongrua quidam vel ex ejus persona, vel ex aliorum nomine, ex suspitione aut accusatione jactaverant.

Sed ista quidem displicebant his; qui ex sola autoritate de-

vincere, non autem vel suadere, vel suaderi volebant. Præcipiebant verò universis, ut abruptè anathematizarent, & damnationi subscriberent. Quicumque autem se integriori deliberationi servasset, damnabatur, ordinabatur ab eis, subijciebatur calumniis, malæ doctrinæ vocabatur. Ordinabantur pro talibus alteri, quia consentire noiebant: Laudare quidem damnatione digna Capitula, damnare verò eum, qui, quantum nos conscii sumus, nihil aliud dixit, nisi ea, quæ à Sanctis Prophetis, & Evangelistis, & Apostolis per Spiritum Sanctum manifestè sunt tradita. Volebant enim & Apostolos criminari, dum supervacuè adjudicant illum, qui ea, quæ ipsorum sunt, prædicabat. Talem namque & eorum, quæ dicuntur, Gestorum fecerunt actionem, ut insona & incerta adversus illum virum proferrent, & plerumque irreprehensibilia reprehenderent. *Cur, inquit, Nestorius dixit, quod passio non Deitatem, sed humanitatem Christi attigerit?* Interdum verò falsa scriberent, ponendo quod ab ipso dicta fuissent verba, quæ nec quicumque infidelium, immò nec agrestium Dæmonum dicere præsumpsisset. Id est, quod Christus esset Christi Dominus, sicut Saul, sicut David, sicut infidelis Cyrus: In quibus facile est convincere volenti calumniam.

Ea verò, quæ de Antiocheno Joanne sunt gesta, si esset possibile, tacere velimus. Sic irrationabilis apud nos ejus mutabilitas facta est, & manifesta transgressio, & proditio veritatis, quæ ex improvise completa est, sive peracta. Ille enim, quia antequam veniremus ad Ephesum, hæreticam Capitulorum reperit fraudem, plurimis per literas indicavit. Per primam Cappadociam, secundamque, & per diversos locos, ut ab eis se observarent, advenit, quasi Eunomio, & Ario, & Apollinario consonarent. Et qui acutè ac fervidè in Cyrilli damnationem profilivit, & ad hoc omnes hortatus est: Quippè adiit & ipsam Regiam civitatem, ut huic impietati resisteret. Et idem nobis scripsit adhuc Ephesi constitutis, prius quidem dicens, quia illum, id est, Nestorium demissum cognoscentes ab Epheso, valdè doluerunt animæ nostræ: Eò quod illa, quæ sine judicio & iniquè sunt gesta, videntur interim roborari. Deindè quia etsi illa blasphema Capitula Cyrillus abjecerit, eum ne tunc quidem suscipere per Sacramenta pro-

promissimus : Eò quod Princeps ipse sit factus iniquæ hæresis. Unde alterum cor accipiens ignoramus, omnibus motibus suis est ad-
versatus, & Cyrilli Communicator effectus, non repellentis quæ
malè conscripserat, qui eum nunquam suscepturum se, vel si eà re-
futasset in Scripto, juraverat. Et solus vinculum solvit, quod
cum tantis Cyrillo & Memnoni noxiis consequenter intulerat.
Et nullam securitatem his, qui pro pietate fuerant offensi, pro-
curans, ipse quidem reconciliatus est ei, quem pridem sic amarè
notaverat : Permisit verò Ecclesias perturbari, & Præsules quos-
dam manere depulsos, alios autem adhuc multipliciter exturbari.

Sed etiam literas mirabiles fecit, in quibus ait damnatum se
habere Nestorium, & anathematizare quidquid impiè dixit aut
sapuit. Sic & accusatione ac demonstratione defecit, ut nec di-
ceret, *illam vel illam, sive illam anathematizò sententiam*, sed ait : *Quid
quid ab eo impiè dictum est.* Dum certè apertè dicere debuisset, ut
ab eo sensu quisque cautior redderetur. Sicut clarè abominamur
nos Cyrilli Capitula, & quæsumus universos, ut se ab insita illius
malignitate custodiant, præconvincentes eas, quæ in ipsis sunt,
blasphemias, & eas clarè omnibus publicantes. Hæc pauca de
plurimis cum multa abbreviatione conscripsimus, scientes quòd
horum malorum nimietas non solum Hieremiæ lamentationibus
digna sit, sed & universam Tragædiam superaverit.

Rogamus verò, & Sanctis tuæ Religiositatis provoluimur Pe-
dibus, ut manum porrigas salutarem, & auferas Mundi naufra-
gium, omniumque horum inquisitionem jubeas fieri, & his illi-
citis Coelestem superduci correctionem : Ut revocentur quidem
Sancti Pastores, qui injustè sunt à suis Ovibus effugati, & red-
datur Gregibus ordo, & antiqua concordia. Et ut non ultra la-
mentatus & mugitus pro votis offerantur ac Psalmis : Dum multi
dispersi sunt. Et ne quiquam periclitentur circa ea, quæ præ-
cipua sunt, dum vitant ab hæreticis vel Lavacrum Regenerationis,
vel mysticam comunione accipere, quæ ab Orthodoxis sumere
ad salutem minimè permittuntur.

Quæ ex parte quidem videntes, ex parte verò audientes olim
concurrissemus ad Sanctitatem tuam nos, qui è diversis Regio-
nibus sumus, id est, ex Euphratesia, ex utraque Cilicia, secun-

da Cappadocia, Bithynia, Thessalia, & Mœsia: Ut & fontes effunderemus lachrymarum, & publicè defleremus peregrina & insueta hujus vitæ mala, nisi detineret nos Luporum terror, insidiantium Gregibus ad rapinam, & ad errorem, omnemque adversitatem. Undè coacti sumus nostra vice dirigere Religiosissimos Clericos & Monachos, qui impleant locum nostrum. Quæsumus igitur, ut absque dilatione exsurgatis, & fervido zelo magnum victoriæ Trophæum contra Æmulatorum cuneos erigatis, antè oculos habentes boni Pastoris diligentiam, simul & studium circa Ovem, quæ erraverat. Et non absque periculo deputeris, si quid fastidiosè circa tot Pastores & Oves agatur: Dum illæ quidem errent, illi verò tyrannicam sustineant violentiam.

Imitamini potius & magnum pietatis Præconem Paulum, Oculum Mundi, quem nos ut pignus habere familiaritatis nostræ erga vestram credimus Sanctitatem. Civis enim noster existens, errore totius Orbis extincto, illius Apostolicæ Sedis factus est ornamentum, & à Beato Petro dexteram Societatis accepit, ut appareret ab utrisque æquam subtilitatem dogmatum custodiri. Etiam quæsumus, ne despiciamur à vobis nos, quos tot mala circumdant. Non enim de pecuniis vel gloria, aut quolibet alio temporalium decertamus, sed pro pietatis possessione communi, pro Paterno fidei thesauro, pro spe communi Fidelium, pro bona confessione Apostolorum, pro immortalī certamine Martyrum, & maximè pro Adventu Clementiaque Dominica, cujus virtutem invincibilem invocantes sine cessatione clamamus: *Parce Domine Populo tuo, & ne dederis hereditatem tuam in opprobrium.*

Euthérius Episcopus Metropolis Thyanensium subscripsi. Et quæso, ut me ores incolumem, Deo Amicissime, & Sanctissime Pater.

Helladius Episcopus Metropolis Tharsi subscripsi. Et rogo, ut me ores incolumem, Deo Amicissime, & Sanctissime Pater.

CAPUT CXVIII.

....206

Multa inter has Epistolas abstuli, quæ ex sua persona intulit Irenæus. Sed hæc, quæ sequuntur, ab eo dicta non inutilia, sicut cætera, credens, ad hoc præcipuè transtuli, ut homo Nestori sequaciſſimus, quam se hostiliter habeat ad ea, quæ in Epistola Iba, quæ ad Marim Persam cunctis sue regionis innoscenda facta est, continentur, sicut & de aliis studiis fautorum prædicti, satis appareat.

Compositores, inquit, oportebat rêvera, ut ne hoc quidem præterirent isti Propugnatores veritatis egregii, quatenus universa, quæ erant agenda, implentes, inconcussam propriam conscientiam custodirent. Nec enim Rex Cælorum plus à nobis exigit, quam Propositum. Ad quod respiciens & bravia donat, & mercedes deputat, & exigit ultiones. Et hujus quidem rei Abraham Patriarcha est testis. Qui nec filio est privatus, & maximam illam pro Sacrificio mercedem recepit. Illius verò ille, cui creditum talenti negotium: Quem quia id neglexit tantummodò, tormentis deputavit, ostendens damnum, quod ex eorum, quæ in nobis sunt, negligentia sustinemus. Quæ isti Deo Amicissimi Pastores memoria retinentes, qui in lege Domini meditantur die ac nocte, dum certè jam comperissent, quod deceptus jam Cyrilli versutiis, qui Romanæ Ecclesiæ præsidebat, adversus Nestorii personam calumnias perverſis reprehensionibus approbasset, Legatos tamen ad Occidentem impigrè direxerunt, manifestasque fecerunt hujusmodi fraudes, quæ in hanc causam etiam de recenti fuerant paratæ. Hoc idem verò mox & magnus fecit Alexander, accusans illas impias pactiones, quæ super

per alia incongrua & in fide auxerunt discordiam. Non solum siquidem quia per ea, quibus interluserunt, fœdera isti mirabiles, extincta non est Orientalium contra Ægyptium rixa, sed & omnes contra invicem sunt divisæ, præcipue Orientis, Ecclesiæ, occasione dissensionis accepta ab hac falsi nominis pace. Quod autem illa, non pax, sed potius piæ concordie dissipatio, & cunctis pugnis deterior fuerit, sufficiunt quidem & supra scripta declarare. Clarius verò multis ipse rem prædicat.

CAPUT CXIX.

....207

Domino, inquit, meo per omnia Deo Amicissimo, & Sanctissimo Episcopo Alexandro, Theodoreto, Abbato, Heliadi, Mari, Davidi, Acilino Meletius.

Dignum & gratum est vestræ Sanctitatis etiam præsens studium. Et gratum Domino Christo, qui nobis speculatores hujusmodi in præsentī quoque largitus est, ut ad eos intendentes habeamus qualiter, prout est in tanta hujus vitæ tempestate possibile, nostra itinera dirigamus. Non enim nostra sunt cuncta, sed ejus qui continet universa. Sat est nobis ut vel intentione sincerâ, si nihil ampliùs, contendere valeamus, ad quam respiciens omnium Dominus præstiturus est, utique vestræ Sanctitatis orationibus, ut nec triplicibus voluminibus submergamur. Eos quidem, qui ad Occidentem directi sunt, Deo Amicissimos Clericos ita suscepimus, ut consequens erat nostros, & qui pro tali causa sunt destinati. Quos etiam dimisimus, ut per gratiam Dei ad ulteriora procedant. Festinamus autem, si Dominus annuerit orationibus vestræ Sanctitatis, & nos similia gerere: Quia oportet omninò ut offeramus & nos, quæ credimus expedire. Forsan enim volens Deus ampliùs probare eos, qui se sunt digni, & redarguere noxios, permisit usque ad eò Adversarios crescere. Erit verò id his, qui benè certant, non ad defectum meriti: Quomodò enim fieri hoc potest, dum futuram magis coronam provideat? Sed potiùs ad animarum erectionem, eò quod opportunum tempus invenerint ad sui Propositi virtutes ostendendas, & ad eam, quam quieti meditabantur, fortitudinem. Sicut & hi, ut arbitror, qui aliter priùs, aliter certant post ea studia.

CAPUT CXX.

....208

Deo Amicissimo, inquit, secundum veritatem, & Sanctissimo Patri Episcopo Nestorio Theodoretus.

QUOD habitare in villa non metuum, & obsequi Regulæ, & excelsi Throni non sim desiderio compeditus, tuam nosse arbitror Sanctitatem. Nam si & aliud nihil, saltem sollicitudo civitatis, cujus gubernacula sum sortitus, satis est ad docendum me hanc Philosophiam. Præter ipsam siquidem sollicitudinem, & caussarum turbas plurimas, habet quæ sufficiunt ad abigendum eos quoque, qui nimis talibus gaudent. Nullus igitur Religiositati tuæ suadeat, quod ego Præsulatus amore oculos claudens, idcirco ut Orthodoxas susceperim literas ab Ægypto. Dico enim, sicut coram veritate ipsa, frequenter eis perlectis, subtiliterque discussis, inveni ab illa eas hæretica amaritudine liberas. Easque timui ullo modo maculare. Dum certe oderim, non minus aliis, illarum Patrem, sicut totius Mundi perturbationis Authorem. Et spero non me soluturum pœnas ob hoc in die iudicii. Quia justus iudex est inspector intentionis. His autem, quæ contra tuam injustè & iniquè facta sunt Sanctitatem, nec si ambas manus meas quilibet abscondat, patior assentire: Procul dubio Divinâ mihi cooperante gratiâ, & animæ imbecillitatem roborante. Et hoc manifestum feci & illis per litteras, qui exigere nitebantur. Direxi verò & Sanctitati tuæ eorum, quæ illis respondi, Rescripta: Ut agnoscas, quia Divino nutu à nullo sumus tempore permutati, neque multipedes aut chamaleontes ostendi, quorum hi quidem petras, illi verò folia, quibus adhæserint, colore imitantur. Omnem, quæ cum tua Religiositate est in Christo, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimum salutamus.

CAP.

CAPUT CXXI.

....209

Ea quæ rescripta sunt, inquit, ad Prophetam de ea, quæ dicitur Ægyptii pœnitentia. Vel si veram quis putet, vel si fictam Ægyptii pœnitentiam, mihi utique plurimum est odium contra eam.

ODi enim fictam, sicut hypocrisin meretricis, honestam faciem præferentis. Abominor verò eam, quæ vera nominatur, ut immaturam, similemque circa Esau pœnitentiam, quæ valdè & eum, quem correxisse videtur, accusat. Eò quod de pristinis malis, quasi de bonis insultet, & illa solum digna sit voce Propheticâ: *Va qui vocat amarum dulce, & dulce amarum.* At ille conditiones contra Orthodoxos, quasi mercedem, qua peccantibus veniam dederit, ita proponit. Et dum proposuit, celeri est adoratus assensu. Quasi Dominus misericordiæ loquens, qui ab adorantibus se, tanquam veniam perceperint, diffamatur. Et misit per eos satisfactionis pœnitentiam, multis lachrymis plenam, & ad eos, qui ei clementiam donaverunt, ita loquentem: *Quia supervacua omnino, & inopportuna Ecclesiarum discordia facta est.* Nunc præcipuè ab eo satisfactum. Quis non ei, sicut misericordiâ digna loquenti, misereri queat? Aut veniam lugenti non præstet? Penè enim genua tangens, & lachrymis utens pro literis, his qui eum deposuerant, clamat: *Superflua & vana sunt quæ fecistis, & occasione rationabili nuda. Sed ego de vobis subtiliter persuasus fero sententiam.* Multum ejus, qui deliquit, obsequium circa eos, qui exstitère clementes, irrationabiles eos integerrimè, ac non ambiguè appellantis. Nunc quippè, inquit, *Vana.* Sic maximè mihi est satisfactum, quod vana sint & superflua, quæ fecistis. Ea enim, ait, quæ mea sunt sentientes, imperitè hætenus faciendo suspicabamini me à vobis diversa sensisse. Et pœnitentiæ quidem ipsius tale est præmium.

Post pauca verd istæ sunt ejus voces ampliùs compunctivæ pœnitentis : *Chartam nobis*, inquit, *ille porrexit, irreprehensibilem confessionem fidei continentem*. Vide pompam, quæso, uniuscujusque sermonis; quæ cum Diaboli est damnata superbia. *Chartam* dixit, & ei nec literarum nomen donare dignatus est. Et addidit : *Nobis porrexit*. Et ad judicandum rogatus extollitur. Et adjecit : *Irreprehensibilem confessionem fidei continentem*. Tamquam parcens aliquid infamatis, irreprehensibiles eos decernit. Et hoc post ista declamans : *Quam Chartulum ille*, inquit, *à te affirmabat esse compositam, & ab eis Deo Amicissimis Episcopis, qui illic sunt*. Quid est aliud quod ait, nisi ac si diceret : Diffidebam quidem dogmatis apud vos esse irreprehensibilem fidem; depolui verd suspicionem, quam contra vos habui, eò quod essetis de impietate dogmatum diffamati, juranti plurimùm illi, qui mihi chartam obtulit, credens, & quod non falleret affirmanti. Quomodo igitur aliquis insultantis, quasi ipse magis ignoverit, pervicaciam putet pœnitentiam? Sed forsitan superat quidem ut justè damnatus, ne salvàri videatur. Progre- diens verd exposuit veritatem.

Videamus ergò, si placet, & sequentia literarum. Et priùs quidem ad medium deducamus primum bonæ hujus circa eos pœnitentiæ Capitulum : *Si de cælo*, inquit, *& non ex Virgine sanctum Corpus dicimus factum Salvatoris omnium Christi, quomodò jam Dei Genitrix intelligitur? Quem namque omninò non peperit, nisi verum sit, quod Emmanuel genuerit secundum carnem*. Hæ voces ejus & insensatæ, & blasphemæ plurimùm sunt. Insensatæ quidem, quia ut benè dici demonstret carnem non esse de cælo, utitur hac voce, quâ Dei Genitrix nominatur. Qui per omnia immurmurat auribus omnium, quod majus est deceat appellari. Si igitur ampliùs est *Genitricem* Dei vocari, quomodo majoris nomen id, quod minus est, designet? Qualiter verd ille, qui eam vocem, quæ est *Emmanuel*, tanquam Divinitatis, quæ ex Virgine nata est, Dei Verbi significativam accipiens, dum Propheticum testimonium profert, & frequenter sursum ac deorsum clamat de Virgine, *Genuit secundum carnem Emmanuel*, nunc humanitatis partus significationem suscepit hoc nomen? *Theotocos* nomen quare prætulit *Emmanuelis* nomini, ut nomen Verbi tantummodò, vel tantummodò Deita-

tis partæ de Virgine ? Si verò *Emmanuelis* vocabulo Verbum ; quod partum est, significari dicit, eò quod idem vocabulum prædicet *Nobiscum Deus*, quare rursus id ipsum, ut non Deitatis, sed carnis, quæ est ex Virgine, significativum dicit, & proclamat quasdam voces sibi metipsis contrarias ? Et hoc quidem demonstratio est eorum, quæ ab ipso sunt dicta, dementiæ.

Verum repetens easdem voces cerne etiam, quanta sit blasphemia : *Si enim de Cælo*, inquit, *& non ex Virgine sanctum Corpus dicimus factum*, quomodo jam *Dei Genitrix* intelligitur ? *Quem namque omnino non peperit, nisi verum sit, quod Emmanuelem genuerit secundum carnem.* Non perterretur vesanis hominibus prædicans, quia *Dei* nomen significatione est Genituræ carnalis, ita ut *Carnis Genitrix* sit *Dei Genitrix*. Quod ergo sit nomen Divinitatis illius, quæ unita est carni, & quæ est cum genita carne, si dum *Dei Genitrix* dicitur, illius est vocabulum partus, qui consubstantialis est Virgini ? Alterum è duobus : Aut *Deus Verbum* significatur, cum *Dei Genitrix* dicitur, & hinc absque nomine *Carnis* est partus ; aut si *Dei Genitricis* nomen constitutivum *Carnis* est, circa ipsum ergo idem est *Carnis Genitrix*, quod *Dei Genitrix*. Et quomodo ei stabit, quod ait : *Genuit secundum Carnem Emmanuelem* ? Nisi fortè dixerit, quod *Virgo peperit Carnem secundum Carnem*. Præter hæc verò suave ducere requirere illum, quem putet à *Propheta Emmanuel* fuisse prædicatum ? Utrum inseparabile illud *Dei Verbi* templum, in quo nobiscum per opera *Deus* videbatur ; an ipsum propriè *Verbum* ? Nam si propriè ipsum *Verbum*, dixit ab ea, quæ est *Emmanuel* appellatione, illud hominem nudum eâ, quæ illi indè est, dignitate, quem nobis quasi parum facientibus se fingit objicere ; si verò id ipsum nomen soli propriè visibili deputat, *Emmanuelem* nobis quasi alterum quemdam præter *Dominum Christum* ex Virgine diffamat genitum. Sed hæc quidem nobis hætenus dicta sint.

Veniamus verò & ad secundam talis pœnitentiæ falsitatem : *E Cælo*, inquit, *descendens Deus Verbum exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, & appellatus est Filius hominis, cum id, quod erat, maneret, hoc est, Deus. Inconvertibilis enim, & immutabilis est secundum naturam, tanquam unus jam intelligendus cum propria carne.* His occultè pro-

prietates naturarum instar fermenti commisceet. Et cavens quidem consuetum sibi *Vnius natura* vocabulum, ne signum notum sit blasphemie, prout diceret, *Vna natura*, interposuit: *Tanquam unus. Inconvertibilis enim*, inquit, *& immutabilis est Deus Verbum secundum naturam*, tanquam unus jam intelligendus cum propria Carne. Dicit: *Vnus intelligendus cum propria Carne*. Et quod *Vnus*, non adjecit. Nec enim dixit, *Vnus Filius*, aut *Vnus Christus*, aut *Vnus Genitus*, aut aliquid tale intelligendus cum propria Carne, ne aliam Verbi, & aliam Carnis intelligamus proprietatem. Et evidentiorcm nolens in his, quæ sequuntur, blasphemiam fecit, dicens: *Nominatus est Deus Verbum & homo de Cælo, perfectus existens in Deitate, & perfectus idem ipse in humanitate*. Non dicit: *Perfectus Deus existens in homine perfecto*, sed *Perfectus existens in Deitate*. Et iterum: *Perfectus idem ipse in humanitate*. Ut ipsas naturas tanquam partes ponens invicem completivas, bene sonantem naturarum confusionem auribus intromittat. Propter quod ab eo & id, quod est *Idem ipse*, supponitur ad occultè fallendum. Non Christus, non Filius idem ipse, sed *Verbum nominatum est*, inquit, *& homo de cælo, perfectus idem ipse in humanitate*. Idcirco & naturarum fecit post modicum mentionem, eò quod Orthodoxis suave sit has voces audire.

Et post capture escam inducit confusionem. Quippe ut qui supervacue naturarum nomine ad suspicionem cavendam est usus erroris. Quid enim dixit? Et si non ignoratur differentia naturarum, ex quibus unionem dicimus ineffabilem factam. Rursus id quod dixit, *Ex quibus*, tanquam partes sint invicem nature Dominicæ in unum quiddam factæ, sic addidit. Oportebat namque, ut diceret, non *Ex quibus*, sed *Quarum* dicimus unionem ineffabilem factam. Non enim ex naturis, sed ipsarum naturarum ineffabilis est unio. Taceo quod & carnis per crucem obitum per propriificationem Divinitatis nature deputat: Et sic Divinam substantiam inducit esse passibilem. Et quia Verbi dorsum ad verbera datum fuisse prædicat. Et nec hoc intelligere potest, quia injuriæ ad id, quod Divinum est, per propriificationem facta relatio est, non autem passionum, quæ naturaliter carnis sunt, facta est Divinitati proprietas.

Et hæc non confunditur dicere, qui paulò antè sacras voces
illic

illic dixerat, quæ ita se habent: Scimus verò Deiloquos viros quasdam quidem vocum communicantes, ut super una persona, quasdam verò dividentes, ut super duabus naturis, & Deo quidem dignas secundum Divinitatem Christi, humiles verò secundum humanitatem tradentes. Et iterum: Confitemur Dominum nostrum Iesum Christum, Filium Dei Unigenitum, Deum perfectum, antè sacula quidem ex Patre genitum secundum Divinitatem; in ultimis autem diebus ex Maria Virgine secundum humanitatem. Verùm manifestus est, quod per necessitatem Divinitus & ineffabiliter sibi ingestam ad ista consenserit: Sicut & Balaam nolens benedixit. Rursus verò ab ea relaxatus, ad semetipsum revertitur, & ad consuetam confusionis blasphemiam. Nusquam ergo inter verbositates suas apparet de duabis naturis, quod mortua quidem fuerit caro, Deitas verò resuscitaverit eam.

Et quid oporteat ampliùs in gurgite conversari, qui forsitan nec de his quodcumque dixissem, nisi tua me Religiositas per suas literas excitasset? Quid enim mihi commune sit ad discernendum, quis verè, mendaciterve pœniteat, qui apud memetipsum quiesco, & ea quæ ait David, cum voluptate proclamo: *Quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me?* Ego igitur semel ea, quæ ad me attinent, Deo commendans, impietatis hujus vanum laborem derideo, recipere hanc à Divina dextera sustinens ei à me commendatam spem, quæ voces illas non audit, quæ indè ineffabiliter emittuntur: *Quia nullus eas rapit de manibus meis.* Gratias verò ago, Deo Amice, misericordiæ tuæ, quæ secundum Deum tantum circa nos habet affectum, quem semper narramus & aliis, qui cuspant fortè aliquid ex ignorantie falsitate. Absit enim, ut tantum apud nos valere unquam possit oblivio, ut obliviscamur illa certamina, quæ pro recta fide à tua Religiositate sunt gesta. Quibus & donaturus est utique omnium Dominus ex victoriis adversus impietatem & hinc & in futuro coronam. Non enim est piorum Patronus Christus infirmior Patrono impiorum Diabolo. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimum salutamus.

CAPUT CXXII.

...210

*Domino meo Reverendissimo, & Dei Colentissimo Com-
ministratori Theodoro Episcopo Ioannes
in Domino salutem.*

QUoniam quæ inter nos olim Deo tantum mediante placuerunt, pro tua munitione & exultatione etiam in Scripto à nobis dari tuæ Sanctitati postulasti, Deo Amicissime Frater, promittens sub testimonio Dei nulli interim hæc prodenda, nisi fortè post hæc tempus exegerit atque necessitas, utile arbitratus sum, ut has literas ad tuam scriberem Sanctitatem. Undè Divinâ gratiâ complacente, omnem potestatem tuæ tradidi Sanctitati, uti fiducialiter machinationibus atque dispensationibus, ut Fratres nostros, qui à nostra unitione discissi sunt, suorum membrorum coaptatione rejungas: Ut sciens Divinitati esse complacitum omnibus ad hoc uti modis, universisque, prout est possibile, consiliis in eam causam ita uti ad eos, si ita oportuerit, leniendos, seu molliendos. Et hoc fieri mihi nullam ingeret contristationem, sicut confiteor coram Deo. Dico autem, etiamsi videar apud illos à tua Charitate & contumeliis affici. Nam quid tam magnum se putet aliquis sustinere pro tot & talium Fratrum salute & pace, quando ipse omnium Dominus, unicus filius Dei, tantam condescensionem ultroneè ostendit pro nostra salute? Cujus & nimium peculiaris Discipulus pro suis secundum carnem fratribus anathema esse à charissimo & omnipotente optabat Magistro. Nihilominus verò & beatus Moyles pro Israël secundum carnem de vita æterna deleri proposuit: Et certè dum loqueretur omnium Deo. Hæc igitur, hisque similia sæpius atque indefinenter in mente tua volvens, Deo

Deo Amicissime Frater , confortante te Domino Christo , tota ,
quâ consuevisti , diligentia aggredere rem prædictam.

Joannes misericordiâ Dei Episcopus Antiochiæ Syriæ scripsi
atque subscripsi.

Incolumis , orans pro nobis , permaneas Deo Amicissime Fra-
ter.

CAPUT CXXIII.

...211

Epistola, inquit, Ieannis Antiocheni, quam scripsit Tauro atque Parritio, congaudens quidem eis de Ordinatione Procli Constantinopolitani Episcopi, rogans verò eos adjuvare se contra obstinatos, qui se ab ejus communione sejunxerant.

Literas Magnificentiae vestrae suscipiens, per quas dignati estis innotescere factum per gratiam Dei Constantinopoli Praesulatum, hoc gaudium plena voluntate suscepi, propter Bona quae universis Ecclesiis Christi ubique futura sunt. Quod & Magnificentia vestra, dum Bona nunciat, designavit. Scitote siquidem, Magnificentissimi Domini, quia non parva mihi Viri illius experientia sit, sed & quaedam multa notitia, & noverim quam se ad universa accommodè habeat. Et confidenter dico, quia magna Deus Constantinopolitanorum donavit Ecclesiae per studium vestrum, & curam Deo Amicissimi Principis, qui cum benè viderit, velociter quoque deliberata complevit, ne ulla invidia bonum iudicium violaret. Sed sicut effectum est per Magnificentiam vestram, siro rogo ut annuatis & de istarum pace partium cogitare. Sunt enim pauci quidam effrenati, qui pacem, quam Deus donavit, & quam pius executus est Imperator, propriam duxerint lésionem, & praeferant non esse sub Principe super omne, quod expedit tam sibi, quam cunctis Ecclesiis, dum certè omninò sit dignum, ut approbent Ordinationem Domini Sanctissimi Episcopi Procli. Non injuriamur à paucis, quorum inordinabilitas ubique est diffamata. Et ad deteriora inde proficiunt, quia nunc usque & nos & vos circa eos lenes existimus.

CAP.

CAPUT CXXIV.

.... 212

Epistola, inquit, Meletii Episcopi ad Maximinum Anazarbi, per quam significavit de Domitiano Quæstore, & de Sacris, quas contra eos impetraverit Ioannes Antiochenus.

ANtequam tristitia dicam, solutionem eorum tuæ innocentis Sanctitati. Si verò & ad illa commemoranda perducor, ad eorum confirmationem, quæ dicuntur, compellor id facere, simul & ut ordinem Gestorum in mea narratione custodiam. Audivimus olim, quod multum fateretur Verius, qui pro Joanne Constantinopoli latitat, & aurum multum distribuerit aliquibus, ut posset obtinere Sacram, quæ nos cogeret aut communicare Joanni, aut exire ab Ecclesiis. Quod etiam veraciter contigit. Nam Domitianus, qui nunc Quæstor est, scripsit Deo Amicissimo Episcopo Helladio, quod Sacram quidem contra nos obtinisset Verius, prædicta jubentem, ipse autem benignitate, qua circa eum detinetur, hanc interim cohibuerit publicari, necessarium putans, antequam publicetur illa, & præcepta per eam necessitas ingeratur, ut illic his, quæ ab eo scripta sunt, acquiescens absque ulla necessitate reconcilietur Joanni. Ob hoc enim Decanum quoque se direxisse dixit, ut reconciliationis inter utrumque futuræ Ministrum.

Erat verò tantum scœnica simulatio, ad præstandum Joanni pro auri acceptione composita. Sic enim nuntiavit nobis, qui huc venit, Admirandissimus Judex, qui & præsens Constantinopoli fuit, & unumquodque eorum, quæ gesta sunt, novit. Quippe cujus erat causa. Sacra quidem contra nos data est plena, sed per omnia Magnificentissimus Taurus Præfectus hoc cognoscens, & sicut reverà Divino aliquo impetu motus, illam quidem publicari non sinit. Intrans verò ad Principem, futuras ex hoc

everfiones obteftatus eft urbium, & apertè dixit, quod qualis eft Thracia, talis & Cilicia erit, quæ penè fola remanfit ad Tributa folvenda, fi hoc impleri permiferit. Et fic vacare Sacram modis omnibus fecit. Hinc jam Domitianus, quali mercedes recepti reftituens, primùm, quia aliud quod ageret non invenit, Decanum Joanni direxit, jactitans quidem quod retinuerit Sacram, interimque fi non parueritis, ut ait, his quæ ab eo fcripta funt, dirigendam. Qui etiam fuadet, ut absque ulla dilatione Joannis amplectamur communionem.

Quem quia & venturum didicimus ad tuam Sanctitatem, hæc ei innotefcere feftinavimus, ut noveris quomodò cum eis agas, Deo Amiciffime Domine mi. Direximus verò & Refcriptum eorum, quæ à Domitiano ad Deo-Amiciffimum Epifcopum Helladium fcripta funt, & eorum quæ ab eodem Deo Amiciffimo Epifcopo Helladio fcripta funt nobis. Ex quibus magis, quæ à nobis dicta funt, intelligere poteris: Et quod vir ipfe defpiciendus omninò fit, illa ad decipiendum excolens, quæ olim Divino nutu repulfa funt. Quæ etiam, fi prævaluiffent, nullatenus nobis perhonoranda effent Imperatoris Præcepta terreni contra cœleftis & fempiterni Regis.

CAPVT CXXV.

...213.

*Epistola, inquit, vel hypomnesticum Magnificentissimi
Quæstoris ad Episcopum Tharsi Helladium, hortans
eum Antiocheno adjungi.*

OMnem Bonorum affluentiam tuæ Sanctitati adesse perfectam integrè sciens, non leviter affligor, ea quæ nunc aguntur considerans, amator pacis Ecclesiarum, & hanc votis & opere sanctissimam inconcussamque conservans. Quomodo eam nuper minimè amplectaris, mihi valdè mirabile videtur. Sed & si quis concedat, quod si unus homo his, quæ iusta sunt, non fruatur, & pro meliore utilitate multorum quod uni est utile omittatur, tolerabilis huiusmodi sit compensatio; quando verò nec illi nocetur qui sibi noceri putat, immò è diverso ipse aliis nocet, quomodo non quod multis est utile Sanctitas tua consuetè lucratur? Scit enim Sanctitas tua, quod benè de aliis dicens in ipso, quod est principale, commisit: Et sibi metipsi reputare debet, quod à Potestate detectus est.

Et hæc melius à me novit Sanctitas tua. Rogo igitur, ne, ut dixi, multipliciter noceamus, confusionem quidem multitudini inferentes, & civitatibus indisciplinationem & inoptandorum multis Pessimorum provisos efficiamini. Ut acceleret continuò cum Deo Amicissimo & Sanctissimo Joanne Episcopo inire colloquium, & ut amplecti tua Sanctitas ejus pacem communionemque festinet unà cum cæteris Episcopis primæ & secundæ Provinciæ Cilicum. Sciat enim Divina virtus, quod Decretum Divinum completum, subscriptumque, etiam promulgandum, hujus rei gratia interim retinui, quod spem suavem mihi ipsi dictaverim, quod meis hortatibus, quin potius ipsi veritati, tua Sanctitas acquiescat, & corrigat quæ contristant. Quæso igitur Religiositatem tuam, ut celeriter id fieri jubeas: Ne dum

Divinæ literæ editæ fuerint, correctio desperetur. Et quidem certum est, quod in nullo noceatur Sanctitati tuæ, cui nunc potius valdè nocetur, ed quod utilitates multorum proprias reputet, & similiter plurimorum suas faciat læsiones. Sed & Divinitas solet ab illis exigere rationes, quibus corrigenda commisit.

CAPUT CXXVI.

....214

Epistola, inquit, Ioannis Episcopi Antiocheni ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, per quam indicavit, quod præcepit Imperator, ut nullus Orientalium Episcoporum Constantinopolim proficisceretur.

Placuit piissimo & Amico Christi Imperatori nostro præcipere, ut nullus Deo Amicissimorum Episcoporum nunc ad ejus Comitatum fatigetur, sed unusquisque in sua persistat *Ecclesia*. Hæc nota per me fieri vestre Religiositati proposuit. Quia igitur nec justum, nec absque periculo esse arbitramur, quæ nuper nobis præcepta reficere, manifestamus vobis oportere omnibus parere Præceptis, & vestrum quemque quiescere, foventem Ecclesiam suam. Quia sanctum est pio Imperatori & Amico Christi indubitabiliter obedire. Dignare igitur hæc eadem nota facere his, qui sub tua Religiositate sunt, Deo Amicissimis Episcopis. Causam verò post paululum cognoscet Religiositas tua. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem plurimum saluta.

CAPVT CXXVII.

....215

Epistola, inquit, Alexandri Episcopi in Personam Magistriani, qui præfatas attulerat litteras.

E Pistolam mihi reddebat Admirabilitas tua Antiocheni. Quam non suscepi propter aliquas Ecclesiasticas quæstiones. Lecta verò mihi est à Bonitate tua. Et ut hoc possis ostendere, hanc Epistolam feci ad tuam Nobilitatem, declarans quod in his, quæ præcepta sunt à Piissimo & Amico Christi Imperatore nostro, permaneo: Ut nec fatiger nunc ad ejus pium Comitatum, & in mea Ecclesia persistam, orationes faciens pro ejus Imperio, Notarius verò, qui mecum est, accepit ejus exemplar.

CAP.

CAPUT CXXVIII.

...216

Irenæus ait: *Et hæc Epistola Theodoreti ad Meletium
Neo-Cæsarea de his, quæ Ioannes in diversis vici-
bus iniquè commisit.*

Memor sum eorum, quæ mihi locuta est in Hierapoli Re-
ligiositas tua, quando mihi Antiocheni intencionem
nunciasti, dicens quod pacem desideraret, *promittens*
nihil unquam, quod nos contristaret, se esse facturum.
Vide igitur, Deo Amicissime, Sacramentorum veritatem. Vide
vincæ Nabuthæ direptionem: Et injustas contra legem Ordina-
tiones. Vide transgressionem Canonum, & Divinarum legum
despectum. Quæ ei concedit Regula, ut in aliena Parochia con-
secret? Immò quæ non hanc injustitiam vetat? Non ei sufficit
illicite ordinare, sed & adjecit alteram impietatem, ut talibus vi-
ris committeret Sacerdotium. Et Marinianum Deo Amabilitas tua
plus omnibus novit, & de Athanasio clarè audis. Undè cognoscat
Religiositas tua, quod à communione talia præsumptis nos ip-
sos abscidimus, timentes iudicium Dei. Similiter verò & eorum,
qui has consecrationes iniquas suscipiunt, communionem vita-
mus. Hæc verò in præsentī scribere sum coactus, memor quæ tuæ
sit charitas Sanctitatis, & volens ut in omnibus eminens nulla
reprehensione maculeris. Omnem quæ tecum est, Fraternitatem
ego, & qui mecum sunt, salutamus.

CAPUT CXXIX.

....217

Idem Irenæus inquit. *Per omnia Deo Amicissimis & Sanctissimis Episcopis Syria, & Cilicia primæ ac secundæ, & secundæ Cappadociæ, Alexander, Theodoretus, Heliades, Abbibus, Maras, David, Acilinus, in Domino gaudere.*

Propheta quidem Hieremias, unius civitatis incendium & hominum captivitatem lugens, fontem petebat lachrymarum, solitudinis ultimum requirebat, & lamentationes conscripsit, ut angustiam, qua intus urebatur, efferret per lamentationem, quasi per fumi evaporationem. Nos verò Ecclesiæ Dei oppugnationem, Sanctorumque ulterius proditio- nem, ac Sacerdotii corruptionem lugentes, vos, ó Com-Pastores, ad lamentationum participationem vocamus. Non ut ignorantes doceamus, neque ut lætos perducamus ad luctum, sed ut luctus communione vel parva quædam consolatio acquiratur.

Novit enim Sanctitas vestra, quæ iniquè atque illicitè vel sint facta vel fiant. Illam, quæ præter omnium Episcoporum Orientalium voluntatem ad Alexandriam est directæ, Legationem. Illam, quæ tyrannicè, & non Ecclesiasticè ab eo facta est, damnationis, ut putavit, solutionem. Dum paulò minùs ducenti in Ægyptii damnationem consenserunt, duos aut tres in communionem Tyrannidis assumens, & omnes alios respuens, hunc quidem, sicut suspicatus est, solvit. Illum verò, qui neque iudicatus est, neque præter Apostolicam doctrinam quodcumque prædicat, sed vestigia Paterna secutus est, id est, Deo Amicissimum & Sanctissimum Episcopum Nestorium, crudeliter & latrocinialiter interemit, non accipiens in mente Oculum cuncta cernentem, non futurum iudiciû metuens, non continuis conscientiæ sagittis arctatus, non

non homines misératus, quos vulnerant ista, non scripta pro illo viro *retinens* testimonia, quæ ubique transmisiit, ante paululum quidem, quàm synodus fieret, Galatas & Cappadoces suadens, quod ille vir esset Orthodoxus, in Synodo autem ubique terra marique Epistolas dirigens, & accusans impietatem, iniquitatemque commissam.

Omnibus his exclusis, non solum iniquam & injustam damnationem suscepit, sed anathematizavit doctrinam ejus orthodoxam. Verumtamen & his gestis, silentium nunc usque tenuimus, aliquam mutationem horum tristium sustinentes, & Ecclesiæ tranquillitatem videre cupientes. Dum certè penè per singulos dies plurimis, immò cunctis murmurantibus audiamus, quod potestas Sacerdotii, quæ Divinum munus est, sit facta venalis: Et qui gratis acceperunt, & gratis dare præcepti sunt, quæ Divina sunt, pecuniis vendunt. Et filii Sion pretiosi, dum præ Sole fulgere debuerunt, *ut vasa testea facti sunt, opera manuum figuli*. Quod verò est deterius omnium Pessimorum, dum contra leges ordinet, ipsam iniquitatem nec celare contentus, Divinis rebus insultat, & pompam de sanctis Mysteriis ducit. Mox post ipsas Ordinationes de Ordinatorum vita triumphans, & talia dicens, quæ etiam his, qui sæculariter vivunt, curam tamen adhibent castitati, abominanda & execrabilia sunt: Nedum dixerim illis viris, quorum Propositum est castitatem, sanctitatemque docere: Unde jam taciturnitatem putantes non impunè constare, ab ejus quidem communione separavimus nosmetipsos, futurum judicium metuentes.

Vos autem, qui præsidetis Ecclesiis, & Ovium Domini estis boni Pastores, rogamus ut Oves Domini vindicetis, quæ tam nimie corrumpuntur, & tantâ pestilentia devastantur. Et non despiciaitis, dum conculcentur Apostolicæ leges, & violentur Patrum Decreta; sed rememoremini doctrinam Beati Pauli. Corinthiis enim scribens ait: *Si quis fratrum nominatur aut fornicator, i. Cor. 7. aut avarus, aut idolis serviens, aut contumax, aut ebrius, aut rapax, cum hujusmodi nec cibum sumere*. In præsentem autem non una species præfatorum, sed omnis simul Malorum cuneus per hunc se ingessit Ecclesiis. Unde oportet Sanctitatem vestram, quæ illud terribile

judicium novit, non despicere Ecclesias Dei, quæ in tanta sunt tempestate, & periclitantur commune sustinere naufragium; sed vindicare tota virtute, & impetus voluminum frangere, & crescentem nequitiam sistere, quæ & universos desiderat obtinere, & pestilentiam sui omnia certat implere.

Ego verò Alexander, qui vestram Sanctitatem saluto, ultra annum jam, sicut nostis, habeo, quod post adventum Pauli memetipsum ab Antiocheni communione sejunxi.

Religiositatem vestram, & eos qui cum ea sunt, nos, & qui nobiscum sunt, plurimum salutamus.

CAPVT CXXX.

...218

*Domino, inquit, meo, per omnia Deo Amicissimo Patri,
atque Sanctissimo Alexandro, Theodoro, Heliadi,
Abbo, Mara, Davidi, Acilino, Helladius, Matro-
nianus, Cyrillus, Zenobius, in Domino gaudere.*

DOlenda & intolerabilia quidem, quæ à vestra nobis nu-
per scripta sunt Sanctitate, ô Religiosissimi, non autem
nova, nec aliena à confusione præsentium temporum,
& ab his quæ ex illo præsumpta sunt tempore, quò vel
in Epheso, vel post hæc inconvenienter ac pessime in Canonum
contumeliam gesta sunt. Quæ per ordinem recordati, & inge-
misescentes à profundo, tractavimus, apud nos communem Deo
Amicissimorum Episcoporum Synodum congregare, ac literas
Synodicas vestræ Deo Amabilitati destinare. Sed possibile non fuit,
prohibentibus, ut uideretis, diebus, eò quod Paschæ festivitas
instet. Nos qui in Metropoli sumus inventi, & Deo favente
unam sententiam novimus esse cunctorum, sicut ex persona com-
muni hoc tantum vestræ Deo Amabilitati rescribimus, quia o-
portet ad cunctorum Dominum deprecandum nos ferventius
erigi, quia nec est possibile, sicut ipsi quoque fatemini, Deo A-
micissimi, aliunde operiri tantorum malorum solutionem. Licet
enim propter nostrorum multitudinem peccatorum deteriora
firmentur, & augeatur apud eos, qui sic volunt, contumelia Re-
gularum, sed si voluerit Deus, solâ voluntate placabit multi-
plicem & importabilem Diabolicarum magnitudinem tempe-
statum.

Et hæc scribimus, non quasi Sanctitas vestra Monitis nostris
indigeat, sed quia nimia difficultate temporum desperamus. Et
quod tanta & talia, quæ audivimus, mala fieri permittantur:

Quæ tamen Deus suæ benignitatis more potens est amovere, & præstare suis Ecclesiis celerem pacem. Orate pro nobis, Deo Amicissimi, & omnem, quæ vobiscum, Fraternitatem ex nobis, & ex eis qui nobiscum sunt, plurimum salutate.

CAPUT CXXVI.

... 219

Dominis, inquit, meis, & per omnia Deo Amicissimis, & Sanctissimis Episcopis, Alexandro, Theodoro, Heliodi, Abbibo, Mara, Davidi, Acilino, Hermogenes, Meletius, Hesychius, Heliodorus, in Domino gaudere.

NOs quidem, ex quo iniquitates commissæ sunt contra sanctarum Dei Ecclesiarum Decreta, ex tunc lugemus, & sumus in multo dolore. Nunc autem Sanctitatis vestræ suscipientes Epistolam, & quæ sunt facta noscentes, alterius tristitiæ augmenta suscepimus, cogitantes quod per omnia Ecclesiastica Decreta calcentur. Oportebat verò & Sanctitatem vestram, quia id quod docet omittunt, & super peccata sua majores adinveniunt injustitias, per singulos dies esse attentos in causa, & celerrimè ordinare, & non protrahere tempus, ut illi nocentes faciant quæ fecerunt. De communione enim arbitramur meminisse Sanctitatem vestram, quia rescripsimus Religiositati vestræ & anno præterito, indicantes vobis hoc ipsum, quod nos separassemus ab eis usque adeò, ut non quiescant per singulos dies, in quibus possunt, debellare nos. Sed qui pugnat pro injustitiam patientibus Deus, ipse per orationes vestras, quod expedit sanctis ejus Ecclesiis, celeriter faciat, & det nobis de reliquo à malis requiescere. Et nunc verò id ipsum rescribimus, acquiescentes eis, quæ vestræ visa sunt Sanctitati. Religiositatem vestram, & eos qui cum ea sunt, nos & qui nobiscum sunt, plurimum salutamus.

CAPUT CXXXII.

.....220

*Epistola, inquit, Alexandri Episcopi Apameæ ad Deo
Amicissimum Alexandrum Episcopum, quam rescripsit
rogans, ut ubi possibile est convenirent ad deliberandum
de his, quæ geruntur, quid fieri oporteret.*

Volebam tuæ colloqui Sanctitati, & de his, quæ aguntur, conferre. Quod non nunc prius deliberare concepì, sed olim: Et diversis impedimentis revocatus sum. Aliquando quidem ab instante corporali infirmitate, cuius adhuc reliquias fero, nonnunquam verò ex causis, quæ nos coarctant. Quia igitur nec me illuc modò, nec tuam Sanctitatem huc venire sancti dies permittunt, dignare in itineris medio, in aliquo Monasterio, aut Vico, ubi tibi placuerit, fatigari, & colloqui nobis. Hoc enim & mihi, & tuæ expedit Sanctitati. Et sicut coram Domino dico, nisi præsens sanctus dies officeret, non me illuc venire pigeret. Si igitur hoc fieri approbas, dignare innotescere mihi, & ubi & quando aderis, ut eadem die concurramus.

CAPUT CXXXIII.

....221

Epistola, inquit, Theodoreti Episcopi ad Magnificentissimum Magistrum Militum scripta de his.

Quanticumque Divinæ agnitionis lumine digni facti sumus, & illius radii nitorem suscepimus, credimus & esse Deum, & humana intendere, & sapienter omnem gubernare creaturam: Quippè quam produxit, & cui esse donavit. Cernens igitur atque conspiciens eam, utique bonis gaudet operibus, iniquitatem verò, & alia malignitatis studia respuit. Dum verò abominetur ista, & illa recipiat, omnino utique justas retributiones metitur operariis horum: Et neque dignitatem, neque divitias, neque Potentatum, neque aliquid horum, quæ in hac vita præclara sunt, judicat computanda, sed mentis fructus, & cogitationum partus, & rerum discuit actiones. Eos autem, quibus majores dispensationes commisit, majores exigit ultiones. Inquit enim Scriptura Divina: *Potentes patienter tormenta patientur. Et cui multum est datum, multum ab eo & exigent. Et omnia nuda & aperta sunt coram eo. Et omnes adstabimus Tribunali Christi, ut recipiat unusquisque per corpus qualia egit. Seu bonum, five malum.* Et Beatus David clamat ad Deum: *Quia tu reddes singulis secundum opera eorum.* Sap. 6.
Heb. 4.
2. Cor. 5.
Psalm. 61.

Quia ergo hanc habes, Optime, fidem, & in terminis ac legibus Scripturæ Divinitus inspiratæ permanere desideras, & magnam illam, terribilem, desiderabilemque Salvatoris nostri præsentiam sustines, in qua retributiones quisque secundum vitam suam conversationemque recipiet; noli, oro, deceptoribus credere, nec facilem præbeas autem tentantibus fallere. Sed fortissimo Job crede, dicenti: *Quia auris verba dijudicat, gustus autem cibos degustat, in multo verò tempore sapientia invenitur, & in longa vita disciplina.* Et ab eis, qui nos calumniari & accusare pertentant, exige ultionem.

nem. Si unquam in vico Ecclesiastico agrestium multitudinem congregantes armavimus; si Operariis, Curatoribusve præcepimus redditus non præstare Præpositis; si aliquid eorum, quæ ad eos pertinent, retinuiamus. Dum certè multa millia injustitiarum nobis ab eis irrogata ferremus.

Grandem siquidem contra nos multitudinem congregantes, incendere minabantur Sanctorum, bonorumque Victorum, & Athletarum Christi, Cosmæ & Damiani Basilicam: Et quod minabantur, forsan opere perpetrassent, nisi occursum nostrum reverita multitudo fugisset. Expetat ab eis ultionem Magnificèntia tua pro impietate commissâ in Sanctissimum Abbibum Episcopum, quem nobis ejecerunt semi-vivum, nec vitæ finem in seculo eum suscipere permittentes, qui nec libellos refutatorios dedit, neque delirus est factus, & perdidit intellectum, sicut mentiuntur, se excusare tentantes. Et cognoscet hoc Magnificèntia tua ex literis, quæ ad nos ab eo sunt scriptæ, cujus vestræ Magnitudini paria destinavi, ut ex eis agnoscatis impietatis, quæ in illo præsumpta est, magnitudinem. Nonne perquam optimè à communionem eorum nos ipsos abscidimus? Sed justî judicis judicium formidantes.

Scimus namque subtiliter Athanasii vitam. Deprehensus est enim & apud nos in Xeneona, turpiter vivens. Et vivunt adhuc ex eis, qui eum detexerunt, multi, & testimonio digni. Sed & in Regia urbe multos habet, qui conspexerunt ejus illecebras, Præfectianos, Magistrianos, & Publicos civitatis, quorum testimonia, in Scripto nobis Chalcedone oblata, nos legimus, & qui eum consecravil illicitè. De Mariniano enim dicere superfluum puto, qui omnibus ferè Antiochiæ habitatoribus parvo tempore factus est notus. Multi sunt Canones, qui præcipiunt non debere Episcopum consecrari, neque absque Metropolitano suo, neque sine Decreto suæ regionis Episcoporum, sed ut aut cunctis præsentibus Ordinatio celebretur, aut illis solis absentibus, qui vel propter infirmitatem, vel propter alias necessarias occupationes abfuerint, & per Scripta consentiunt: Ut Christi Gregum Pastores cum concordia consecrentur ac pace.

Si quis verò his ommissis fuerit ordinatus, hujusmodi Ordinationem

nem infirmam, reprobamque esse dixerunt. Contra Legem verò agentes, & in aliena Provincia ordinantes, & ipsos Canones deponi præcipiunt. Hæ nos Leges, ab illis transgressæ, ab iniquitatis Authorum communione recedere compulerunt. Non enim discordiæ & rixæ servivimus, sicut tua suspicata est Magnitudo, nec perturbationibus delectamur & turbis, sed omnia eligimus pati, quam calcari Ecclesiasticas sanctiones. Idcirco illum alium Absalon contra Patrem reunivimus oblatrantem, atque ab eo accepimus juramentum, quod Dolichiensium non invaderet civitatem, adhuc illo superstite, qui cum Presbyterum, Dispensatoremque constituit, commisitque ei sacras pecunias, & continuò dimissus eum.

Qui jurans decem millibus Sacramentis, non per Scripta solum, sed etiam sine Scriptis sub testium præsentia plurimorum, moxque impietatem tantam despiciens, & nec Patris senectam miseratus, nec communionem mensæ formidans, nec naturam reveritus, tanquam Tyrannus Dolichium comprehendit. Propter hæc adversum nos pugna surrexit, & nos illam equorum phalangem cum voluptate suscepimus, & vituperationem, quæ variis Præceptis est posita. Memores Domini Legum, qui dixit: *Beati estis, cum exprobraverint vos, & persecuti vos fuerint, & dixerint* Matth. 5.
omne verbum malum contra vos, mentientes propter me. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra multa est in cælo. Et iterum: Si Mundus vos Joan. 15.
odit, scitote quia & me priorem vobis odio habuit. Si de Mundo fuissetis, Mundus quod suum erat diligeret. Quia verò de Mundo non estis, sed ego
elegi vos de Mundo, idèd odit vos Mundus. Sed & B. Paulus consolatur 1 Tim. 5.
nos dicens: Omnes qui volunt pie vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur. Mali autem homines & Seduciores proficient in pejus, errantes, & in errore mittentes.

Et propter hæc quidem delectamur, dum contumeliam vel irrationes patimur, & tam fortiter ac pessimè impugnamur. Dum verò recordamur, quia vir pius, fide ornatus, habens charitatis maximam curam, resurrectionem judiciumque expectans, & justam retributionem sustinens, nequidquam contra nos tale iter assumpsit, & publicè in nos proposuit contumelias, & Deo Amicissimos Circitores injustè trahi præcepit, dolemus animo, & mag-

Psal. 54. nis tribulationibus vulneramur. Ait enim magnus David : *Si inimicus meus exprobrasset mihi, supportarem utique. Et si hic, qui odit me, super me magna locutus fuisset, absconderem me utique ab eo.* Undè injuriam quidem fortiter sustinemus, & Domino supplicamus veniam dare peccatis. Didicimus namque à Divinissimo Paulo dicere : *Injuriam sustinentes benedicimus. Dum persecutionem patimur, toleramus : Dum maledicimur, supplicamus. Sicut purgamenta Mundi facti sumus, omnium peripsa usque nunc.* Rogamus verò Magnificentiam vestram non facillè credere his, quæ dicuntur, nec abruptè adversum nos accusationes excipere, sed subtiliter quærere veritatem. Sic enim & placabis omnium Dominum, & fructus gloriæ carpes apud homines universos.

CAPUT CXXXIV.

....222

Libellus Reverendissimis & Deo Amicissimis Episcopis, Alexandro, Theodoreto, Mara, Davidi, Acilino, ab Abbibo Episcopo Dolichii missus, per quem indicavit quæ ab Antiocheno iniquè commissæ sunt.

Pervenit ad me, quod apertam contra Sacerdotii culmen tyrannidem, & suam coram cunctis metuentes infamiam, qui me ab urbe mea pepulerunt, opinionem falsam ubique seminaverint, quod non prius in Dolichio Episcopum fecerint, quam refutatorios à me libellos acciperent. Innotesco igitur vobis, per orationes vestras jurans, quia neque libellos refutatorios Antiocheno direxi, neque unquam volens ab hoc Episcopatu recedam, & violenter expulsus filere non patiar, sed vestra nihilominus Sanctitate pro me suis orationibus concertante, non me pigebit, ut spero, nec subire itineris longitudinem, nec ad plurium concurrere Episcoporum Concilium. Talia enim sustinui pacis tempore, qualia nullus, dum contra pietatem facere cogeretur, sustinuisse monstratur. Nullum igitur locum apud vestram Religiositatem illorum falsitas habeat, qui excusant excusationes in peccatis. Et nunc quidem dicunt, quod à me defuncto ad alterius Ordinationem perducti sint; nunc autem quod à me fuerint dati libelli, per quos Episcopatus repudiaverim curam.

CAPUT CXXXV.

....223

Epistola, inquit idem, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, Theodoreti, Abbibi, Heladis, Mara, Davidis, Acilini, Euphratesiae Provinciae Episcoporum, ad Augustas, quibus scripserunt innotescences quæ ab Antiocheno diversis vicibus in eos commissa sunt.

DEus pietate ornavit Imperium vestrum: Unde & diutissime permanfit, ac permanebit. Ipse enim vos protegit. Et hoc sæpius per ipsas res docuit Imperium vestrum. Defendite igitur & vos, ô Amicæ Christi, ejus quæ oppugnatur Ecclesiam. Non quod indigeat manus humanæ solatio, sed ut vobis ipsis insenscibiles & æternas procuretis coronas. Quæ autem sit pugna, hoc in brevi edocebimus. Venimus ad Ephesum pridem propter eas, quæ natæ sunt, Ecclesiasticas quæstiones. Sed nec judicio factò, nec inquisitione, nec conflictu, neque colloquio, quidam quidem deposuerunt Sanctissimum Episcopum Nestorium, quidam verò contradixerunt depositioni, injustam eam iniquamque dicentes. Quorum unus fuit & Antiochenus Præsul, sicut & vestra Pietas novit. Et multa quidem certamina pro eo fecit Ephesi: Ac plurima Chalcedone in Consistorio, & coram piissimo & Amico Christi Imperatore nostro, orthodoxum nominans eundem virum, & ipsam depositionem de iniquitate accusans. Sed postquam rediit inde, & dejectionem suscepit, & anathematizavit dogma veritatis. Adjecit verò his & alteram iniquitatem, his quoque pejorem. Eos enim, qui communicare sibi in hoc homicidio & impietate noluerunt, è diverso impugnat. Unde & contra nostram Provinciam oblatravit, & contra Sanctorum Patrum Regulas duos Episcopos ordinavit, abominabiles viros atque perversos, & totius ope-

operatores lasciviæ. Pervasit verò & Martyrium Sancti & boni Victoris Sergii Martyris, quod sub Hierapolitana erat Ecclesia, & noviter illic contra morem ordinavit Episcopum, cujus nec latet iniquitas, sed omnibus nota est. Ob hoc compulsi sumus Deo Amicissimos Clericos ac Monachos destinare cum præsentibus literis, per quas vestram quæsumus Pietatem, ne despiciatis Ecclesias Dei, sed edocetis de his, quæ contra nos fiunt, iniquitatibus piissimum & Amicum Christi Principem nostrum, suadeatis verò, ut jubeat ejus Imperium iniquas Ordinationes vacare, Episcopos verò nostræ Provinciæ secundum Sanctorum Beatorumque Patrum Regulas Ordinationes celebrare. Basilicam verò Sancti & boni Victoris Sergii Martyris, secundum pristinum morem, sub Ecclesia hujus esse Metropolis, *uti erat* antequam & magnum id ipsum templum fabricatum est, & illi altissimi muri, & alia intra eandem munitiõnem ædificia. Decet enim Sanctitatem vestram, & hanc iniquitatem remove, & Sanctorum Beatissimorumque Patrum Regulas roborare, quorum orationibus vestrum munitur Imperium.

CAPUT CXXXVI.

....224

Epistola Alexandri Episcopi, respondentis super his Ioanni Archi-Episcopo.

Sapientissimo Salomone determinante per Divinam gratiam contraria tempora, & dicente, *Tempus flendi, & tempus ridendi*, arbitror tempus præsens non infantilis ludi, sed esse lachrymarum, & gemituum, & multorum luctuum. Quis enim non lamentetur legens impii Cyrilli Capitula, & reliqua illa Conscripta, quæ conveniunt eis, & hanc, quam nunc ad Dominum meum Sanctissimum, & Deo Amicissimum Episcopum Acacium scripsit, Epistolam (cujus proœmium sic se quodammodo habet, *Decentem se etiam nunc, inquit, curam suscepit Sanctitas tua, videns cum omni instantia, & fortitudine,*) his ipsis ubique utentem, tam in proœmiis, quam in finalibus? Per quæ & Primogenitum ex mortuis factum fuisse Deum Verbum, & reviviscere Deum Verbum, & Conventum naturalem, & secundum substantiam unionem sustinere, & in unam naturam redactum evidentissimè prædicavit. Et pro his decernat, tanquam piè se atque orthodoxè habeant, & Divinis Scripturis consona sint, ita ut nec unquam projicere hæc assumat, tanquam Divinis quidem Scripturis consona, evertentia verò impiâ & polluta, juxta ipsum, Nestorii dogmata.

Nec unquam nos aliter in communionem vel à se esse recipiendos, vel ab eis, qui ei eadem sapiunt, excommunicationem fore solvendam, nisi & Nestorium condemnaverimus, & blasphema, sicut ipse dicit, & impia ejus Dogmata anathematizaverimus. Et in medio Epistolæ, pollutas suas vocum novitates, & objectiones falsi nominis scientiæ, & tortuositates ostentans cogitationum suarum, scripsit ita: *Quia inconvertibilis, inquit, & immutabilis, & omnis passionis insusceptibilis est Dei Sermo, impassibile est enim quod Di-*

vinum

vinum est, & conversionis obumbrationem minime suffert. Et reliqua. His verò adjecit: *Quia omnis passionis insusceptibilis est secundum propriam naturam.* Et superinduxit: *Quia passus est Christus, & Dominus, & Unigenitus Filius Dei carne.* Quæ dicens conclusionem delusit. Et magis hoc omnibus subtilius Sanctitas tua novit, scilens ejus impia Dogmata. Quæ & per multas direxit Provincias, antequam proficisceremur ad Ephesum: Per Cappadociam, & Galatiam, & omnem Orientem. Et omnes contra ipsa movit, quocumque conscribere potuit. Sed & post reditum ab Epheso per Epistolam scribens Sanctitas tua, ea quæ in Epheso facta sunt, Admirandissimo & Magnificentissimo Appiniano, Duci Mesopotamiæ, integerrimè abominabilem Capitulorum Conscriptorem, illiusque exposuit hæresim.

Si igitur, sicut Sanctissimo Episcopo Acacio orthodoxa esse visa est Epistola, sic etiam tuæ Sanctitati, superfluam arbitror fatigationem Domini mei Deo Amicissimi Episcopi Pauli ad Ægyptium. Tuæ enim Sanctitatis Epistolam, & Cyrilli ad Sanctissimum Episcopum Acacium perlegens, cum pariter essent nobiscum & Deo Amicissimi Episcopi, & multi Reverendissimi Clerici, & eorum qui nostræ sunt civitatis, & eorum qui de Provincia sunt, aliorumque multorum, nihil inveni, neque ego, neque qui erant præsentés, consonans quodcumque vel simile. At verò cognoscat Sanctitas tua, quia impius non nunc his decipulis utitur. Direxi primi Anathematismi ejus interpretationem, ubi impium Apollinarium in fidem Patrum exponit, ad seductionem utens Dictis his: *Quia neque fermentatio, neque retemperatio, neque refusio substantia ejus ad carnem facta est.* Posuit verò in ipsa interpretatione: *Quia & semen Abrahe apprehendit, & similiter nobis participatus est sanguine & carne.* Et mox sceleratus & impius adjicit: *Genitus est enim ex Sancta Virgine secundum carnem, & homo apparuit secundum nos.* Et possibile est ei, qui timore Dei & reverentia interpretationem primi Capituli legit, plurima invenire, in quibus & obumbrare videtur, & manifestissimam hæresim suam exponit, sicut & in multis suis Conscriptis.

Si igitur persistat in iisdem Ægyptius, & non negat quidem Capitula, nec confitetur verò Christum, ex quo evangelizavit Sanctæ

Virgini Angelus, Deum esse & hominem, eundem sine dubio & filium hominis propter naturam, quæ est ex semine Abraham & David, & ipsum procul dubio Dominum David propter Divinitatem, Deo Verbo templum à mortuis suscitante secundum sententiam Domini Christi, & in sæculum infinitum duas naturas in uno Filio, Domino, & Christo inconfuse & indivise cognoscendas, nos nullam communionem cum eo habemus, neque cum his, qui communicent ei absque hac confessione. Ut enim & Prophetas, & Apostolos, & Evangelistas, & Martyres taceam, nunc vel Beatam Susannam sequi studeo, dicens: Sive enim hoc fecero, non effugiam manus Egyptii, & Communicantium ei; omnia verò eligibilius est nobis sustinere ab Imperatoribus, & Judicibus, & aliis hominibus, quam piam confessionem & sanam prodere fidem. Vel si multa millia essent subsannantium nos. Unde Epistolam supremam de causa proposita dirigens tuæ Religiositati, manifestam rationem sentiat jam meam. Ego enim Sanctissimum Episcopum Nestorium scio in sermonibus suis ea, quæ Prophetæ, & Apostoli, & Evangelistæ, prædicantem. Et oportebat obturare nos aures, proponente nobis impio Cyrillo, ut anathematizaremus dogmata ejus velut impia atque polluta. In Tharso quinque ex his deposuisti hæreticis: Et consonavimus vobis. Nunc autem promittit Cyrillus, quia si facti fuerimus hæretici, dabit nobis ipse communionem.

CAPVT CXXXVII.

....225

*Epistola, inquit, Dorothei, Metropolitanæ Mæsiæ, ad Deo
Amicissimum Alexandrum, Episcopum Eu-
phratesiæ, & Theodoretum.*

Pactionem, quæ pridem sub pacis simulatione non bene cum
Ægyptio facta est, nunc clarè detexit Proclus, qui in mag-
na illa ordinatus est civitate. Scripsit enim contra nos
litteras calumniis plenas, tam ad Reverendissimum Clerum,
quam ad Amicum Christi orthodoxum Populum. Igitur ad inte-
griorem præfatorum Scriptorum comprehensionem compar Ep-
istolæ ejusdem propriis meis literis junctum vestræ Religiositati
dixi, ut si vobis rectum videtur & utile, quò omnes nos
ad magnam civitatem pariter concurramus, ut cum competenti
in Deum fiducia colloquamur Amico Christi Imperatori pro or-
thodoxa fide, id minimè negligamus. Notum vestræ facio San-
ctitati, ut mihi secundùm Deum congaudeatis, quia Reveren-
dissimus Clerus, & Amicus Christi Orthodoxorum Populus per
dies in Domino provehuntur, concertantes Evangelicæ fidei.
Omnem, quæ vobiscum est, Fratemitatem ego, & qui mecum
sunt, plurimùm salutamus.

CAPVT CXXXVIII.

....226

Epistola, inquit, Theodoretì Episcopi ad Dorotheum, Moesia Metropolitam.

Audientes vestram fortitudinem roboramur, & in vos intenti segnitiam deponimus. Exemplar enim principale virtutis omnibus, qui imitari voluerint, vos certaminibus his præsidens proposuit Deus, ut per imitationem vestris insigniamur characteribus. Quia igitur multa vobis est apud Deum fiducia, sic ferventem illic nobis sustinentiam provide, & orationibus stabilite, ut firmi & in Dogmatibus persistamus, & claudamus oculos, ne sanguinis injustum iudicium videamus, & claudamus aures nostras, ne audiamus, & cadamus in terram. His enim bonis ac talibus perfruemur, si vestras impetaverimus orationes.

CAPUT CXXXIX.

....217

*Epistola, inquit, ejusdem ad Amicum Christi Constanti-
nopolitanum Orthodoxorum Populum, per quam eos
hortatur ad patientiam, & circa dogmata
Contrariorum pœnitentiam declarat.*

Qui nauticæ arti dant studium, & in mari vivere deli-
gunt, dum pessimis tempestatibus repugnant, à con-
trariis flatibus, sævis voluminibus oppugnantur, ac mul-
tâ caligine detinentur, si subito eis ignis illuxerit,
consolantur, & resumunt excussæ terrore fiduciam, quæ eos me-
liora sperantes desperare non sinit. Tale aliquid etiam nos per-
pessimus nunc sumus, vestræ Deo Amabilitatis literas perlegentes.
Multam namque Ecclesiarum concussionem videntes, & tempe-
states & procellas undique cernentes illidi, & hinc volumen fer-
vens & accrescens, & naufragium minitans, & pinguem nebulam
diffusam, & quæ sunt cominûs conspici non sinentem, velut si
igniculus subito quemdam, & introitum portus, vestras vidimus
litteras, & consolatione perfruimur, & fiduciam sumpsimus, &
fortiter patimur impetus tempestatis, & puram sustinemus sere-
nitatem. *Fidelis enim Deus est, qui non permittet nos tentari ultra virtutem, sed cum tentatione faciet & proventum, ut sustinere possimus.*

1. Cor. 10.

Et falsitatem quidem convincere valeamus, veritatem verò lu-
cidius comprobare. Convicta siquidem nunc quoque est compo-
sitio falsitatis, & virtus veritatis ostensa. Ecce enim qui Salva-
toris nostri Christi naturas impio sermone confuderant, & unam
præsumerant ejus prædicare naturam, & ut Divinitati passiones
deputarentur, legem protulerant, & ob hoc Sanctissimum & Deo
Amicissimum Præpositum Sacerdotum Dei Nestorium oppug-
naverant, tanquam in campo & freno mixillas confraeti, & à si-
gistris ad dexteram tracti, didicere veritatem, & contraria docent,

illo Ducatu retrahentes ad veritatem, quem pro veritate oppugnaverant. Pro una enim natura duas nunc confitentur, & eos qui contemperationem vel confusionem dicunt, anathematizant, & Divinitatem Christi impassibilitate venerantur, & carnis esse passiones docent, & Evangelicas dividunt voces, & excelsas quidem Deoque dignas Divinitati adferibunt, humiles vero humanitati coaptant. Tales enim nunc ab Ægypto allatæ sunt literæ.

Sed hi, qui vix tandem veritatem dogmatis didicerunt, & Evangelicam Regulam normamque edocti sunt, adhuc sunt malevoli hæcenus circa illum, qui eis horum Doctor est factus, atque illum, qui eos ab errore liberavit, & ad veritatem deduxit, ut impium & hostem & operibus & verbis impetere tentant: Et latrando adversus eum satjari non volunt. Sed non superabunt veritatem. Quia res firma est veritas. Ipse enim Christus est veritas. Et convicit quidem jam, sicut dixi, adversitates mendacii, & veritatis radium subindicavit, qui coronat veritatis Amatores: Ostensurus verò est amplatius, & falsitatem omnino disrumpet. Et discent qui usi sunt eâ, quod sit Deus in cælo, qui & ea quæ fiunt conspiciat, & quæ dicuntur audiat: Et ponit suis Athletis certamina; & leones fame ac furore diffuentes mansuetudinem docet, & ignem sine mensura nutritum, & nimis accensum, in auram rois immutat, & incensu magno istum fugacem saluum conservat; & in cisternam cæni cum Propheta descendit, & qui illuc eum miserant, per bella captivos expellit; ipsum verò æneum murum & turrin robustam statuit Barbarorum, qui ei præstat obsequium; & in bellis verò enitescere præstat, & per duos plerumque fideles multoties dena millia infidelium fugat.

Et hujus rei testis est Jonathas & Armiger ejus, qui soli contra Alienigenas confidentes nutu Divino universa Alienigenarum millia fugaverunt, & ab invicem fecere confusi. Sed deficiet me tempus narrantem Dei mei Mirabilia, & ejus Providentiam, quæ fit in nobis per singulos dies. Hæc igitur scientes, Dilectissimi & Deo Amicissimi fratres, in eum præsumite, qui dixit: *Confidite, ego vici Mundum.* Etsi enim nos misericordia ejus sumus indigni, tamen propter David ferrum suum; & Hierusalem quam elegit, & procellas extinguet; & tempestatem sistet, & in directum denud ferri præcipiet Ecclesiæ navem.

CAP.

CAPUT CXXXX.

... 228.

Sacra, inquit, à Ioanne Antiocbiâ impetrata tam contra Deo Amicissimum & Sanctissimum Episcopum Hierapolios Alexandrum, quam contra Helladium, & Maximinum, & Theodoretum, Deo Amicissimos Episcopos.

Ecclesiarum pacem, & hanc procurantium diligenter omnimodum honorem & affectum, cunctorum causam bonorum existere, ambiguum non est. Quia enim concordia & Religionis viam intactam & immaculatam custodiunt, huius rei gratia, honore maximo, ac præcipuo fruuntur affectu. Si qui autem sub simulatione Religionis putari custodes, quærunt, præcipui dogmatis Corruptores rerum testimonio demonstrantur.

CAP.

CAPUT CXXXI.

...229

Epistola, inquit, Meletii ad Neotherium Comitem, qui eum per literas fuerat exhortatus, & admonuerat, ut Antiocheno reconciliaretur.

Ignorare videtur Admirabilitas tua, quod nec pro pecuniis, nec pro possessionibus, neque pro ulla alia, quæ ad hanc vitam pertinet, causa sit hoc nostrum certamen. Neque ut placeamus hominibus, nunc usque perstitimus. Absit enim ire nos esse vesanos. Qua enim sub præmii spe pro propria causa eligimus mori? Qua utilitate sustinemus Principum minas, distorſiones, seu eversionses, & prætensionem exiliorum? Aut quid eorum, quæ humana sunt, prævaluit contra nos usque adeo, ut ob hoc adversum cunctos instituamus certamen? Et certè videmus eos, qui valdè contentionibus studeant, illatis sibi à Majoribus violentiis cedere, etiam dum nolint. Unum tantummodò in rebus humanis invictum est: Deo dedita conscientia, illi placita ex toto corde defendens. Recolit enim futurorum spes, & eam, quæ sustinetur, beatitudinem, & ad Deum confidentiam: Et alia, quæ multò sunt universis hujus vitæ meliora, quantò per infinita sæcula porrigentur.

Hinc homines universorum præsentium fiunt despectores, sciendo quia etsi à præſenti vita solvantur, succedit procul dubio Beatitudo cœlestis, & cum Domino Christo Regni consortium. Et idcirco non solum pro nihilo præſentia deputant quidam, sed & pro summo beneficio habent, ut liberentur ab eis, bene scientes quod futura obtinere non possint, nisi à præſentibus liberati. Neque nos igitur, per gratiam Dei, pro gratia vel inimicitis cujuscunque hoc certamen inivimus, sed pro pia fidei confessione, pro conscientia Christo devota: Propter quem pro nihilo ea, quæ in præſenti sunt sæculo, deputamus. Et quia hæc
non

non fingam, audi per partes cum brevitate, quàm possibile est. Capitula Cyrillus exposuit plena universis hæresibus, propter quæ universus perturbatus est Orbis. Collecta est Ephesi Synodus: Advenit illuc & iste ab Antiochia. Et adjudicans tunc Expositoris insaniam, deposuit eum cum toto Orientali Concilio. Juravit coram Principe: *Quia etsi pœnitueris Cyrillus, non ei restituo Episcopatum. Eò quod Hæresiarcha sit factus.* Et habemus exemplaria horum.

Reversus est à Constantinopoli ad Orientem idem Antiochenus: Collegit rursus in Tharso Concilium. Scripsit Synodicas literas, in quibus & Cyrillum deposuit, & eos qui pro eo adscenderant Constantinopolim. Quorum manifesta sunt nomina. Ad ultimum venit Aristolaus, accepit propositionem, ut anathematizaret Cyrillus ipsa Capitula, & ea quæ malè exposuerat universa, & esset rectæ fidei confessione contentus. Susciciens Cyrillus hanc conditionem, per Aristolaum scripsit Acacio Bertheensi Epistolam versuum plurimorum, affirmans de Capitulis quod bene se haberent, & nunquam repellerentur ab eo. Post hæc misit Antiochenus ad Cyrillum Paulum Emesenum, qui vadens, agensque illa, quæ nunc dinumerare non possum, ad ultimum reportavit Epistolam, quæ Anathematismum Capitulorum nec per somnium contineret, minùs verò deteriora Capitulis in superficie prædicaret. Ex hac Epistola diffamabatur, jam quasi Cyrillus de his, quæ conscripserat, pœniteret: Et ab Antiocheno ita susceptus est. Hæc Cyrillus addiscens scribit Constantinopolim quibusdam Clericis suis, quod neque pœnituerit de his quæ conscripsit, neque omninò aliquid eorum, quæ exposuerat, moverit. Sed neque rogans quemlibet ita receptus sit, sed potius è diverso ipse rogatus sit, & Antiochenum suscepit. Et horum omnium exemplaria detinemus.

Hæc ipsa verò ad Melitinensem scripsit Acacium, quod nec submoverit aliquid eorum, quæ à se exposita sunt, neque ullum de Reconciliatione rogaverit, quin potius è diverso Antiochenum rogatus exceperit, ubi unam filii post unionem dixit esse naturam. Et ipse hujusmodi per totum Mundum clamat, & singulis vicibus asseverat, quod nec respuerit quæ ab eo sunt scripta,

nec repellere patiatur usque ad mortem. Propter eam nosmetipsos ab Antiocheno sejunximus, eò quod Cyrillo sic existenti perverso post tanta succubuit, & per ipsam communionis cum eo unitatem semetipsum comparticipem ejus effecit. Non propter aliquas quippè, quas nec habemus, inimicitias ad Joannem, sed propter conscientiam nostram, quæ Deo devincta est, quam non possumus pro humana decipere gratia, etsi multa millia nobis quis inferat mortium. Unde & magnoperè agimus pro illa Persona, eò quod Deo vineta sit conscientia nostra. Sed dicit, quod Cyrillus Capitula illa respuerit. Ostendat ergo ejus Epistolam, nominatim anathematizantem illa Capitula, & Nicænæ fidei confessione contentam.

Sed non habet quod ostendat. Sed pro magno profert nobis Epistolam, quæ tantum differt à Capitulis, quantum non per omnia sic aperte blasphematur. Sed de hac nobis nullus est sermo. Verùm si vult inter nos inimicitias solvi, persuadeat Cyrillo anathematizare per Epistolam nominatim omnia quæ malè exposuit, & Nicæna illa Expositione Beatorum Patrum esse contentum, sicut ea Beatus ille Theodoretus Dominus noster explanavit. Ipse enim est verus illorum, quæ exposita sunt, intellectus. Aut si hæc non fecerit, anathematizet ipsum cum Capitulis ejus: Hæc ausus videlicet in communicantes omnes, qui eadem, quæ Cyrillus, adstruunt. Et soluta sunt omnia. Nos enim per gratiam Domini Christi diligimus Ecclesiæ pacem. Diligimus verò ita, ut eam perfruiamur devotâ Deo conscientia; non verò ut nosmetipsos per illam gehennæ tradamus. Hoc enim non jam pax est, sed omnimoda exterminatio. Et nulla nobis alia remanebit adversitatis occasio, nisi propter piam fidei confessionem. Alioquin omni sumus damnatione digni. Et revera infelicissimi omnium, si propter viles occasiones quæ sunt Divina turbamus.

CAPUT CXXXII.

...230

Rescriptum, inquit, publicatum ut terminus eorum quæ scripta sunt ad Magnificentissimum Comitem & Vicarium Titum à Gloriosissimo Magistro Militiæ Dionysio.

Quid de Helladio, & Maximino, & Alexandro, & Theodoro, Reverendissimis viris Episcopis, definiri censuerit Imperialis Clementia, ipsæ Divinæ literæ præfulgentes tuam Magnitudinem poterunt edocere. Quomodo verò & à nobis iidem sint commoniti, subjecta designat. Undè Diligentia tua Præceptum nostrum suscipiens elaboraret, ut omni arte & subtilissima argutia perveniant ad effectum, quæ Imperialis decrevit Autoritas. Nec enim parvâ gloriâ tuâ Magnitudo fructur, si celeritatem tantæ causæ afferre valueris. Pertinet ad animarum nostrarum religionem. Pertinet, ut ita dixerim, ad cœlestis Divinitatis curam præsentis qualitas causæ. Undè dum tuam Magnificentiam & Divinæ literæ, & nostra Autoritas præparant, commoneat verò per dies ac noctes orthodoxæ pietatis reverendissimus cultus, totâ urbanâ tranquillitate servatâ, absque ullo strepitu ac perturbatione, Divinitus imperatis competens præbebis obsequium.

CAPUT CXXXIII.

.....231

Epistola, inquit, Magnificentissimi Dionysii, Magistri Militum, quam scripsit ad unumquemque Episcoporum, qui nominantur in Sacra, ut aut consentirent his, quæ ab Antiocheno sunt gesta, & communicarent ei, aut ab Ecclesiis & civitatibus exirent.

INvictus Dominus non ignorat, quantum suo profit Imperio cultus sinceri devotio, quantamque securitatem & illuminationem Provinciis præparet fidelis investigatio cultus orthodoxi. Hinc utique & dignus efficitur impetrare, quidquid à propitia poscendum Deitate crediderit. Necesse est enim, ut prosperè universa contingant, si Deo parverit eà, quæ apud ipsum definita est, veritate. Motus igitur sanctitate congruâ, dum cognovisset Beatitudinem tuam Joanni Antiochenæ civitatis Episcopo non adesse in Sanctis, neque communicare in Mysteriis adorandis, cœleste Decretum dare dignatur, quod in his, quæ sunt priora, præfulget, ut aut communices præfato, ac reliquis qui cum eo consentiunt in cœlestis Divinitatis cultu, aut recedas à civitate & sancta Ecclesia, cui præesse dignosceris. Igitur Divinis literis pertractatis, unum è duobus facies. Necesse est enim, ut aut communices Joanni Episcopo catholicæ Ecclesiæ, ut ablatis contentionibus sancta Ecclesia quiete fruatur ac pace, quam peperit, aut contendens formam Divinitus datam subire cogaris. Privaberis enim urbe, privaberis & Ecclesia, si meliori fortè obedire & assentire nolueris. Sit igitur deliberationis tuæ, ut Divina & adorabilia Præcepta recipias, si iram Principalem declinare desideras.

CAPVT CXXXXIV.

....32

*Epistola, inquit, Helladii Episcopi ad Deo Amicissimum
Episcopum Meletium, quam scripsit indicans ei, quod
sunt à Constantinopoli Mandata, & de his petens
quæ essent gerenda Tractatum.*

Sunt verò, quæ mandata sunt, hæc. Quia & orthodoxè docet Proclus, & Patrocinator est, & multam habet fiduciam apud Imperatorem. Et missurus est ad Antiochenum cum Sacris Synodicam suam, ut eam suscipi ante omnia præparet: Et quam qui non receperint, pellantur Ecclesiis. Necessè fuit, ut quæ scripta sunt nobis à Regia urbe, à Religiosissimo Com-Presbytero Anastasio, & Reverendissimo Con-Diacono Thartitio, ad tuæ cognitionem Religiositatis perducerem. Igitur exemplaria destinavi, ut legens atque pertractans celeriter nobis, quod placuerit, demandare digneris, & quid agere debeamus. Nos enim ex tua Religiositate pendentes, cum tuo gerere volumus universa consilio. Ora verò antè omnia pro nobis, Domine.

CAPUT CXXXXV.

...233

Epistola, inquit, Deo Amicissimi & Sanctissimi Episcopi Meletii ad Helladium, per quam rescripsit, quod neque ipse ab eis, quæ semel pie placita sunt, abstinet, neque credere justum esset his, qui illa nunciaverunt, dum per opera ipsa docuerint, quod propter tempus à Procli sint suscitati fautoribus.

Gratias quidem tuæ Sanctitati ago, Deo Amicissime Domine mi, quod talis curæ participes nos adsciscere dignatus est. Ego verò ad ea, quæ nunc scripta sunt, hoc remando tantummodò, quod neque hunc, qui beatificat Maximianum, qui nuper obiit, quique à Cyrillo, & eis, qui ea, quæ ejus sunt sentiunt, ordinatus est, & qui eos pro impietate adversus veritatem, quantumcumque potuit, adjuvit, neque quemquam novi, quisquis sit, qui Joannem vocat Episcopum. Neque aliquid eorum, quæ ab ipso dicuntur, accipio. Sed nec si Angelus de cœlo, secundum beati Pauli Præceptum, me persuadere voluerit. Nam si esset verè credendum, quod idem vir Nestorium Deo Amicissimum Episcopum haberet Episcopum, & Cyrilli, deteriorisque ab eo Joannis communionem respueret ut Diabolicam, ne tunc quidem per omnia inculpabile foret ejus Ordinationem recipere, etsi multoties millies ante hoc schisma consecratus esse dicatur: Eò quod omninò hæc omnia ex priori perturbatione & inordinabilitate, per quam cuncta dirupta, & in invicem per partes incisa sunt, pendeant, nihilque ratum sit legitimè apud eos. Forsan tamen nihil nobis nocere videretur injustitia illa, quæ in Personam commissa ab aliis videretur, quos à nostra omninò communione suspendimus; nunc autem quomodò sanè his credere poterimus, testimonium ferentibus quod existat ortho-

orthodoxus, qui pium nominat & Joannem, & manifestè dicit quoddam Decretum dirigendum esse, per quod pii cogantur ejus approbare Synodicum. Ego igitur, Deo Amicissime Domine mi, non abscedo à priori sententia, neque patior conscientiam meam in quocumque decipere, etsi omnes se dediderint præsentis sæculi vāitati, propter eum qui me à principio adscivit, ut devotam Deo servare studeam conscientiam meam. Jam de reliquo quidquid voluerint agere contra nos, ipsorum fit hoc in tempore potestatis. Hoc solum rogo, ut consuetis orationibus tuis nobis cooperari digneris.

CAPUT CXXXXVI.

....234

Epistola Theodoreti, inquit, Episcopi ad Alexandrum Deo Amicissimum Episcopum, per quam significavit, quod Magnificentissimus Comes Titus, & Sanctissimi Monachi insurrexerint in eum per literas, tanquam qui debebat pacem, communionemq; amplecti Antiocheni Joannis.

Multas per hos dies sustinui perturbationes, multasque tristitias, quales nunquam, quarumque alias præmittam. Venit Admirandissimus atque Clarissimus Tribunus Euricianus cum literis Magnificentissimi & Gloriosissimi Comititis Titi, tam ad Sanctos Monachos scriptis, quam ad Dominum Jacobum, & Dominum Simeonem, & Dominum Baradatum, & ad nos. Quæ literæ minas continebant, ut si non acquiesceremus pacificari, mox nobis projectis ordinarent alios. Et quidem risi de minis, pessimè autem me Sancti Monachi affligerunt, multa pro pace rogantes, ut culpantes. Dum verò irascens ego, & malè accipiens ista, paratus essem & civitatem relinquere, & Provinciam, & ad vitam Monasticam confugere, afflicti promiserunt usque ad Gindarum mecum discedere, & Antiocheno suadere ut illuc adveniret, mecumque loqueretur. Me autem dicente, quod nisi ejicerentur illi, impossibile esset fieri pacem, direxerunt tres Deo Amicissimos Presbyteros & Archi-Mandritas, tam ad eum, quam ad Magnificentissimum Comitem Titum, mandantes eis non esse justum, ut viros Sanctos, & qui suas Provincias ornaverunt, sic injustè & iniquè projicerent: Si quid enim tale fuerit gestum, perturbationem necesse est subsequi. Si igitur pacis curam geris, dignare venire ad Gindarum; & sumentes Episcopum nostrum, veniemus ad te. Igitur necessarium duxi hæc ipsatæ innotescere Sancti-

Sanctitati, ut eam nihil eorum, quæ agimus, lateat. Ire verò ad Antiochiam omninò interim recusavimus. Oret igitur Sanctitas tua hoc, quod Deo placeat, dispensari, & ea fieri, quæ expediunt sanctis Ecclesiis.

CAPUT CXXXVII.

....235

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Theodoretum, quam rescripsit ad hæc, quæ ab illo sunt scripta, dirigens ei conditiones quasdam de ipso negotio.

Tua quidem Sanctitas benè fecit, in Scripto nobis, quæ nuper acta sunt, indicare. Ex parte autem nobis hæc ipsa & opinio nunciat, quæ super ea quæ dicuntur, & ea quæ aguntur, solet adjicere falsitatem. Verumtamen ego per gratiam Dei, quæ me nunc usque roboravit, spero quod nullius metuum minas, ut aut impio Cyrillo communicem, aut Orthodoxiæ Proditoribus, qui & anathematizaverunt eam, & orthodoxum dejecerunt, ut ex hoc, quod ad ipsos attinet, clarè ubique falsitas prædicetur. Nam quod crescat apud eos atque proficiat mali nominis hæresis, puto quod & ipsa, quæ nunc à Constantinopoli scripta sunt, tuam docuerint Sanctitatem. Et in Antiochia verò non unus, nec duo, nec decem tantum de Hierapolitanis adfuerunt in Ecclesia, inter quos erat & Dominus meus Deo Amicissimus Presbyter Maranas, quando & Macedon in majori hebdomada in Cœmiterio, & Anthonius Chalchidis Episcopus in Ecclesia sancti Zachæi apertè Deo-Passianam hæresim prædicaverunt. Hæc scribere sum coactus, nimis ægrè suscipiens, propter sanctorum Monachorum contra nos curiositatem. Rogo igitur, ut etiam si omnes mortuos ab initio Mundi resuscitent, si quidem quiescant. Orent pro nobis. Si autem damnant nos, parcat illis Deus. Nec enim majoris autoritatis sunt, quam de cælo Angeli, & quam Chorus ille Apostolorum: Quos anathematizavit per Paulum Christus, si quid præter Evangelium Christi evangelizare præsumpserint. Si unquam verò contigerit, ut
alicui

alicui eorundem Sanctissimorum Monachorum tua Sanctitas colloquatur, & super hoc moverint ipsi sermonem, suade illis ex me, quia secundum veritatem, nec si mihi totum cœlorum Regnum Joannes, cujus non est Dominus, dederit, non autem dico Rasaphas, & alias hujus solitudinis civitates, ei communicare sustinebo, nisi prius correctæ fuerint consequenter illa, quæ per Orbem terrarum sunt operata hoc fidei naufragium. Memor enim sum dicentis: *Quia neque altitudo, neque profundum, neque presentia, neque futura, neque alia creatura poterit nos separare à charitate, quæ est in Christo Iesu, Domino nostro.* Et gratias ago Deo, quod cum illis sunt & Synodi, & Sedes, & Regna, & judices: Nobiscum verò Dominus Deus, & munda atque intemerata fides in eum. Et per sanctas orationes tuas, quia nisi me timor Dei retineret, non expectarem violentiam per sæculi Potestates inferendam: Sed ne Christi Gregem videar prodidisse, necessitatem sustineo. Sciens igitur Sanctitas tua Propositum meum, si ei id placuerit, & Antiochiam introire non renuat: Et quidquid novit aliud agere. Ego enim quæ à principio definivi, in ipsis permaneo. Quia verò non sim contentiosè dispositus, sed habeam piæ condescensionis affectum, & eam gratè suscipiam, & hæ, quas nunc direxi chartas, tuæ satisfaciunt Sanctitati.

Rom. 8.

Satis ostendit Beati Theodoreti subjecta responsio, si tamen verè has ejus esse approbemus Epistolas, cum reverentiâ & affectu Archi-Episcopi tunc sui hujus Alexandri, & adversitate beati Joannis Episcopi, & voluntate omnes secum pariter unien- di, non verò Nestoriani erroris assensu ad universalem pacem tardius accessisse. Quippe qui & unitivæ beati Cyrilli Epistolæ fidem, quam tanto- pere nititur impugnare Nestorius, perseverantissimè ab initio approbavit, & prætulit duorum E-

piscoporum causſæ, dejectioni Neſtorii, & Anathematismo Dogmatis ejus. Et nunc ad hæc ad omnes illius conditiones Alexandrum Episcopum suum conatur adducere. Et postea hoc per multas cum singulis efficacissimè egit Epistolas, ut omnes ad unionem perduceret. Quod & in cunctis, eo suadente, paucissimis exceptis; suo studio, annuente Dei gratiâ, adimplevit. Vndè & magnas inimicitias sustinuit eorum, qui usque ad finem suo errori pertinaciter adhæserunt.

CAPUT CXXXVIII.

....236

Epistola, inquit Irenæus, ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam Theodoretus rescripsit, significans ei, quod legerit directas sibi condiciones, & unam tanquam minus se bene habentem non probaverit.

Legens tuæ Sanctitatis Epistolam, inspiciens verò & tria exemplaria, magis illud sine nomine approbavi. Duorum namque priorum unum quidem simplex erat, alterum verò intemperatè ardens. Benè autem se habens mihi illud est visum, quia & condescensionem cum mensurâ habuit, & acribiam laudabilem. Continebat enim, ut intenderemus in illa synodica, & quæreremus si supersuum nihil haberent, & rectæ fidei consonarent, nullumque haberent assensum ad ea, quæ Ephesi malè sunt gesta. Et susciperentur pro Ecclesiæ pace. Alioquin omni modo fugiantur atque refutentur. Dignetur igitur Sanctitas tua, ut si ab Oriente redierint, qui hæc ipsa deportant, inspicias & quæras, & nobis quod verum sit innotescat. Ego enim murmur audivi, quod is qui nunc obtinuit Sedem, orthodoxè docet. Et docuit verò me hoc per literas clarè Dominus meus Sanctissimus, & Deo Amicissimus Episcopus Helladius: Et eorum, quæ mihi ab eo scripta sunt, tuæ Sanctitati Rescripta transmissi. Direxit verò mihi & exemplar Epistolæ Domini mei Sanctissimi, & Deo Amicissimi Episcopi Eutherii, eandem virtutem continens. Rogo igitur Sanctitatem tuam, ut legens hæc, sicut de recta fide, sic & de Ecclesiarum cogites pace, quæ secundum veritatem nimis commoventur, & facti sumus universo Populo ridiculum. Si autem tuæ Sanctitati videtur, ut condiciones Antiocheni pro pace suscipiamus Ecclesiæ, ut exclusis his, qui ab eo iniquè sunt ordinati, foris ab Antiochia colloquamur, &

hoc facies sicut tuam decet Religiositatem. Non autem tuam lateat Sanctitatem, quia & ego Antiocheni ad Piiſſimum Principem literas legens, valdè meâ animâ dolui: Quia evidenter novi, quod Scriptor ejus, idem ſentiens, abſque judicio & juſtitia condemnavit eum, qui nihil noviter ejus doctrinam docuit. Anathematismus verò illic inſertus ſufficiens eſt quidem plus & ab ipſo dejectionis aſſenſu perturbare legentem. Verumtamen non indefinitè, ſed cum quadam determinatione poſitus modicam quandam præbet conſolationem. Non enim dixit: *Anathematizamus ejus doctrinam*, ſed *Quæcumque ab eo alienè, ſive quocumque modo dicta vel ſenſa ſunt præter Apoſtolicam doctrinam*. Ego quidem præſumpſi rogare, tuæ verò ſit Sapientiæ & pertractare quod expedit, & non irasci, ſed intentionem noſtram perquirere.

CAPUT CXXXIX.

....237

*Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri,
quam denuò rescripsit Deo Amicissimo Theodoroeto,
dirigens ei & præmium Synodicorum Procli.*

Non ignorat Sanctitas tua, quid sit quod me à communio-
ne Antiocheni à principio sequestravit. Scit hoc &
Oriens, & Occidens, & Septemtrio, atque Meridies.
Et nullus mihi eorum sermo est, quia aut vituperent,
aut accusent me, aut mihi contumelias ingerant. Semovit autem
me non Ordinationum turba, per quas iniqui viri promoventur,
& illis Dei proponuntur Altaribus, quæ ad Antiochenum mi-
nimè pertinent; sed proditio fidei, & communio Hæretici, de-
positi quidem priùs à ferè ducentis Episcopis, cedente verò nunc
ei communionem Joanne & Paulo. Et hanc constantiam & ha-
bui & habebò, confortante me Deo, ut nulli eorum communi-
cem, qui communicant Cyrillo, non excutienti & anathemati-
zanti in Scriptis impia sua Capitula. Et si hic, qui nunc commu-
nicat ei, dicatur orthodoxus, & vel nunc ab orthodoxis ordina-
tus, vel ante confusionem & iniquitatem, quæ Ephesi facta est,
consecratus, & si ipse multis millibus vicibus anathematizet im-
pia Cyrilli Capitula, non verò etiam communionem Cyrilli con-
futet: Quicumque talis est, meus Communicator esse vel dici
non poterit. Quæ autem subindè cognovi, & quæ agnovero,
aut per verbum, sicut coram Domino à dignis fide viris, aut per
litteras, vel quæ sit confusio prædicationis in Ecclesia Constanti-
nopolitana, vel quæ virtus ex indè allatorum Synodicorum, vel
quæ corruptio quorundam nostræ Provinciæ Episcoporum, qui
Antiocheno adjunguntur, & in omnibus circumferuntur cum
Ægyptio, scribere superfluum duco, unam habens intentionem,
quam & cuncti, qui nos sciunt, noverunt, ut habeam constantiam
pro

pro sana fide, & fugiam hæreticam communionem. Verumtamen prædictorum Synodicorum Proœmium studiosè transcribens, quippe ut quod mihi sat est ad satisfactionem causæ præsentis, exemplar ejus tuæ Religiositati direxi. Memor enim sum & eorum, quæ paulò antè mihi à tua Sanctitate mandata sunt, quam ea testificari pro me arbitror, quod hoc fuerit planè Propositum meum, Deo, nisi fallor, illuminante mentem meam, talemque satisfactionem condente in ea, ut neque tribulatio, neque angustia, neque persecutio, neque fames, neque nuditas, neque periculum, neque gladius separet nos à sana fide, ut temporì potiùs, quam pietati militemus.

CAPUT CL.

...238

Initium Synodice Ecclesiæ de Proclofactæ.

Non minùs , quam quandolibet , etiam nunc opportunè ostendit gratia Dei suam manifestissimè bonitatem , contra malitiæ magnitudinem , Ecclesiæque ægritudinem virtute clementi resistens : Et dum grave profundum metueretur , veloci efficaciæque medicamine curans , & futurum periculum admirabili & insperato quodam salvationis modo præveniens. Quoniam quidem multa medio tempore tempestas tenuit seditiosorum , qui ex corruptificis feminibus Doctrinæ Nestorii surrexerunt , & insistebant , dum pro sanctissima Ecclesia in medium staret sanctæ memoriæ Maximianus , qui omni quidem diligentia usus est ad hujus mali peremptionem , nec tamen suffecit hanc malam plantationem eradicare. Igitur dum subito idem Beatissimus à præsentì vita migrasset , tanquam facultatem præsumptionis fusciperent , qui hanc parturiebant seditionem , neque in occulto habere , neque absconditam nequitiam suam continere dignati sunt , sed coacervatæ Multitudines in multis partibus civitatis Nestorium publico clamore reposcebant. Et urbi pericula , Ecclesiæque minabantur incendium. Et certè ista etiam sub illo beatæ memoriæ , huic repugnante languori,

CAPVT CLI.

...239

Epistola, inquit, Theodoreti ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit indicans, quod multa oportet cogitare de pace, & maximè quia certi essent, qui Thronis eorum infidiarentur.

PRæstitit gratia Dei regressum Domini mei R^overendissimæ, & Deo Amicissimi Donati Presbyteri, & Acacii Diaconi. Et ab illa, quâ defruebamur consumebamurque, cura liberavit. Quæ verò sit eorum, qui sursum sunt, intentio, ex allatis ab eo literis tua Sanctitas noscet. Omnes enim vel in quocumque nobis ferre adiutorium desistentes, pro pace nobis consilia obtulerunt. Qui verò valdè sunt zelotæ, verentes hoc pessimum tempus, nec literis nos dignos esse duxerunt. Integrius verò hæc addiscet Sanctitas tua à prædictis Deo Amicissimis viris. Quæ agnoscens rogo, ut quod Ecclesiis expedit, in commune cogitetis. Instantia enim nostra, ut video, ad nihil suave proficiet, sed perturbationes Ecclesiis, & Populos, qui passuerunt à nobis, lupis cruda vorantibus tradet. Claret enim quod exitus nostros intendunt. Et erunt producendi pro nobis. Et timor est, ne pro hac nimia acribia pœnas Deo solvamus, ea quæ nostra sunt intendentes, & non considerantes quod Populis expedit. Omnia ergo pensans & librans Sapiencia tua, & lucrum lucro, & damnum damno contraponens, eligat majus lucrum, & minus damnum. Sic enim & Deo, ut puto, placebimus, & conscientiam minimè vulneramus, & eis, qui ubique in nos adspiciunt, proderimus, & commissos nobis populos non perdemus. Sufficiens verò est Dominator omnium Deus, & sanctarum Gubernator Ecclesiarum, quid agi debeat, per tuas nobis orationes ostendere, & ab his multis ac pessimis nos voluminibus liberare, & modicam nobis serenitatem, tranquillitatemque donare.

CAP:

CAPVT CLII.

....240

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Theodoretum, quam rescripsit rogans quidem non sibi de eisdem fieri importunitatem, dirigens verò ei literas à Constantinopoli Deo Amicissimi Monachi Parthenii.

DUm sæpè tuæ scripserim Sanctitati de his, superfluum puto eadem de eisdem rescribere. Rogo igitur Religiositatem tuam legere Epistolas, quas tibi ante transmisi, & non mihi exiitè importunum. Vivit enim Dominus Deus, lucrum conferens lucro præfero ante omnia desiderium Dei, & Regnum cælorum honori & gloriæ sæculi hujus. Et damnum damno comparans approbo magis cam, quæ hîc est, expulsiõem, & exilium, & temporalem mortem, & opprobrium hominum, & irrisiones æterno tormento. Non verò miretur Religiositas tua: Quod tu quidem scribas illa, quia Cyrillum putas orthodoxum; ego verò ista, quia Cyrillum habeo hæreticum ab omnibus, quando expellebant temporibus nostris Beatissimi Episcopi, ut pauca de pluribus dicam, Meletius, Eusebius, Barses, & reliqui omnes. Sciebat hæc Deus, & præ omnibus pro Ecclesiâ cogitabat. Et rationem non exegit ab eis, qui idcirco propulsi sunt. Quare non communicantes hæreticis non permanserunt in Ecclesiis suis. Et idèd, confortante me Deo, paratus sum cum omni satisfactione & coram Principibus, & Præsidentibus, & coram Synodis de sola nostra spe fiducialiter agere, & omnia, si Deus permiserit, sustinere. Quidquid ergò tua Sanctitas novit expedire Dei Ecclesiæ, quæ tibi commissæ est, id agat: Meam namque sententiam novit Deo Amabilitas tua. Verumtamen ea, quæ mihi sunt scripta à Deo Amicissimo Presbytero, & Archi-Mandrita, servò Dei Parthenio, Religiositati tuæ transmittito, hoc necessarium putans.

Qq2

CAP.

CAPUT CLIII.

...241

Epistola, inquit, Parthenii Presbyteri & Archi-Mandrita, ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum.

Scripsit mihi Sanctitas tua, quia diminutum sit tuæ Sanctitatis gaudium, eò quod ego de his, quæ transierunt inter hos dies, tuæ Religiositati non scripserim: Quasi nos remissiores utique fuerimus effecti. Hoc ergò cognoscat Sanctitas tua, quia quælibet insurgat tribulatio contra nos, sicut & multæ per dies singulos excitantur, quas & tacemus, ne arroganter fingere aliquid videamur, non nos evertunt à recta confessione, quam tenemus in Christo. Et quod ita dispositi simus, ipse Dominus vobis innotescet. Sicut enim qui quotidie incipit pati, sic stamus, scientes quod & mercedis Retributor finem cuiusque sustineat: Quia non inchoare tantummodò unumquemque apud eum, sed & perficere facit esse laudabilem. Quod & tua nos Sanctitas sæpè edocuit cum Sanctissimo illo, & Deo Honorabili Archi-Episcopo nostro, & teste Christi, Domino Nestorio.

Psalm. 11.

Scito Domine mi, quod hi qui hlc sunt, proficiunt magis in reprobam mentem. Nunc quidem impassibile id quod Divinum est, prædicantes, nunc autem velut ex poenitentia aut oblivione evertunt id, quod paulò antè dixerunt, & dispensationem denegantes prædicant phantasiam: Et omnia omnibus & dicere licet & facere. Et sicut scriptum est, *Labia nostra à nobis sunt: Quis noster Dominus est.* Volunt autem & nos sibi communicare ad hominum deceptionem. De credulitate autem dicunt: *Habe qualem vis fidem, tantum communica nobis.* Sed absit, ut nos à veritate alieni esse patiamur usque ad vitam & mortem. Veritas verò est confiteri Dominum nostrum Christum Filium Dei vivi, Deum perfectum, hominemque perfectum. Et damus passiones quidem humanitati

tati Christi, Divinitati verò miracula: Unum Christum, unum Dominum prædicantes, qui descendit, passus est secundum Carnem, venturus in gloriâ Patris judicare vivos & mortuos. Hanc tenemus fidem, quam & à vestra Sanctitate didicimus. Et in ipsa persistimus. Et ab hac confessione usque ad vitam & mortem nullus nos poterit separare. Constantia enim Sanctitatis tuæ circa veritatem clausit omnibus os, & excitavit etiam dormientes. In uno enim climate Orientis existens usque ad Occidentem, & ultra perlucens, clarior conspiceris à Sole visibili, illâ quâ Christum diligis charitate. Dignare verò orare pro nobis, & bonum nuncium de optabili tuæ Sanctitatis incolumitate præstare.

U

CAPUT CLIV.

... 242

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Acilinum Barbalissi Episcopum, qui iudicaverat ei, quod multam instantiam sustineret Magnificentissimi Loci Servatoris Titi, his qui sunt in Castro mandantis, ut aut præparent eum introire ad Antiochenum, aut de eodem Castro propellerent.

UT eadem scribam, mihi quidem segnitates non est, tuæ autem Religiositati est munimen. Sciens ergo Sanctitas tua, quia & permansionis & exitus tui rationem redditura est Domino Christo, id faciat quod cum tractatu & deliberatione perspexerit. Hanc Epistolam verò scripsi, non quod mihi displiceat tuæ Sanctitatis actio, absit; sed potius ut quæ me muniunt, dispensarem. Si verò illa etiam nunc firma sunt, quæ prius indicaveras, quæso ut minimè contristeris. Juxta Apostolum namque dicendum est: *Non sunt condigna hujus temporis passionēs ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.* Et quia nobis donatum est, non solum ut in eam veniamus, sed & patiamur pro eo. Ego verò hoc scribo, quod & præsentē Religiositate tuā crebrò dicebam, quia duæ me causæ ab omni ambiguitate perliberant. Quod mihi conscius non sim esse me militiæ desertorem, & Christi Ovium relictorem, ut aut Imperiali necessitate compellar, aut ab universo consonanter meo Grege repudier. Quæso igitur, ut hæc ipsa apud te etiam ipse confirmes, & aut publicam necessitatem, aut refutationem tui Castri sustineas.

Rom. 8.
Ad Phil. 1.

CAP.

CAPUT CLV.

...243

Epistola, inquit, Melesii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit cognoscens, quod post introitum Deo Amicissimi Episcopi Theodoreti in Antiochiam commoti Cilices de rebus propositis diversa tractarent.

Clarè Deus tuæ revelat Sanctitati, & non nulli abscondere volunt, quod omnes quæ sua sunt quaerunt, non quæ Jesu Christi. Ego autem promissionibus credens eorum, qui hæc à tua percunctati sunt Sanctitati, id est, utrumne oporteret scribere, an minime. Erant enim nimii, ut & esse videntur, pro pietate omnia gerere promittentes. Sic præsumpsi tuæ pridem scribere Sanctitati, ut minime pigresceres usque ad nos iter assumere. Nescio autem quomodo contra verba propria venientes, in rebus alio tempore alias nobis formas ostendunt, perturbationemque animæ. Id est, in his, quæ eis ex necessitate placuerant. Quippè per ista monstrantes, & nunc quidem ista interrogantes, nunc vero alia proponentes, quia nullam stabilitatem suæ sententiæ habent: Sicut de illis animalibus fertur, quod in aspectu cernentium colorum varietates subito mutant. Et videtur mihi, quod eos tædeat, quod & usque ad præsens simulationem servaverint, & non primi aliorum Diabolo semetipsos addiderint. Sed quidem quid alii velint, nos satagere non oportet. Nam & prius mandantes, si oportet dirigi eas, quæ dicuntur, Benedictiones, an non, & ex mea sententia cognoscences non modo eas dirigi non debere, sed nec ab eis suscipi literas, omnia contraria peregerunt. De me autem noverit, Deo Amicissime Domine mi, quod ex quo cognovi factam cum Impio Cyrillo conjunctionem ab Antiocheno, semel tantum per
Ma-

Magistranum literas ejus accepi, quas & in Latoris faciem jeci, ita ut nec ipse præsumeret à nobis reciprocas poscere, neque ille nobis ulterius Scripta transmitteret. Omnem, quæ cum tua Religiositate est in Christo, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimum salutamus.

CAPUT CLVI.

...244

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad Deo Amicissimum Episcopum Meletium, quam scripsit, eum quidem approbans pro tali constantia, reliquorum verò inconstantiam reprobans, & indicans persecutionem factam Deo Amicissimo Episcopo Acilino.

Quia Cilices, paucis exceptis, semper & calidi & tepidi fuerint, ut non dicam, frigidi, & sublimes & humiles, quales etiam nunc inventi sunt apud nos, tuam non latuit Sanctitatem: Quæ & meam de his sententiam novit. Semper enim, dum ad eos scriberem, in tuæ Sanctitatis iudicio posui, utrùm hæc eadem dirigerentur, an non. Habemus verò etiam nunc, per gratiam Dei, eandem de Cilicibus consolationem, sicut & prius habuimus. Hoc est, Divinitus datam constantiam, & invincibilem zelum sanæ fidei, tuam Sanctitatem. Suffecit enim Deo & unus, quando submersit Orbem generale naufragium: Et tres in Babylone, quando per terrorem fornacis accensæ omnes Idolo servierunt. Rogo igitur Sanctitatem tuam, ne refutes sæpius nos ad præsens instigare certamen. Ecce enim clarè videmus illud Isaïæ impleri Prophetæ, quod ait: *Contritio & infelicitas in viis eorum, & viam pacis non cognoverunt. Et non est iudicium in viis eorum. Semita nanque eorum, per quas ambulant, perversa sunt, & nesciunt pacem. Ideò iudicium recessit ab eis.* Et Beati, ac ter Beati, qui oppugnantur à talibus per Ecclesiam malignantibus. Quapropter beatifico nunc Dominum meum Deo Amicissimum Episcopum Acilinum, à Barbalisso ab eis expulsum, qui pariter est nobiscum, & olim coronas emeruit. Sole enim clariùs ferè ab incunabilis conversatus est, nunc verò per calumnias & factiones à sua abjectus Ecclesia per Magnificentissimum loci Servatorem, atque fortissimum. Sed ora, quæso, & pro hoc ipso, qui me rogavit id scribere: Et pro constantia, ut Dei voluntatis signaculo roboretur.

R r

CAP.

CAPUT CLVII.

...245

Epistola, inquit, Hesychii Castabalenfis Episcopi ad Episcopum Meletium, indicans quod persuaso Antiocheno, ut in literis nihil superfluum poneretur, id est, de Nestorii depositione, Persona communicaverint hi, qui erant ex secunda Cilicia.

Sicut illic de præsentis tuæ Religiositati promiseram, quæ in causa contigerint, nunciare, studui per has literas id implere. Convenit igitur per gratiam Dei Christi, ut his, quæ in illa Epistola superflue legebantur, exclusis, suscipiantur illa, quæ bene & Apostolicè dicta sunt à Domino meo per omnia Deo Amicissimo, & Sanctissimo Joanne. Ut & Sanctitate ejus perfeci, ut per has nunciemus, & quæ sint, quibus assensimus, & quæ, à quibus abstinemus. Sciat autem subtiliter Sanctitas tuæ ex his, quas ad eum dictavimus literis, quarum destinavi Rescriptum. Et dignare, quæso, quod tamen non ut ministrans consilium scribo, sed ut commemorans, sic de hac causa tractare, sicut à sancto ac beato Domino illo nostro nutritus: Ut modis omnibus maneat indisruptum corpus Ecclesiæ Domini Christi.

CAP.

CAPUT CLVIII.

....146

*Velut ut Anagnosticum, inquit, Deo Amicissimi Episcopi
Melerii ad Maximinum Episcopum Anazarbi.*

HI quidem, qui scripserunt, quâ intentione scripserint, non habeo dicere. Sed illud novi, quod nos ad impia manifestè invitent. Namque præbendo consilium, ut ne Ecclesias obtineant hæretici, nos eas potius Joanni communicando teneamus, quid est aliud dicere, nisi ne alii hæretici futuri sint, vos potius esse hæretici festinate? Claret enim, quod qui his communicare delegerit, qui omnes hæreses incongruitate vicerunt, unus eorum ipse quoque suâ communione reddatur. Sicut enim qui adhæret Domino, unus est spiritus, sic & qui adhæret hæreticis, unus est spiritus. Nam quid est aliud cum talibus una communio, nisi ad eos conjunctio per animæ affectum? Quare de his propriè fortasse dicetur, quod qui eis adhæserit, unus sit spiritus. Hæc autem clariùs indicavit Humilitati meæ Deo Amicissimus Episcopus Helladius per literas, quæ mihi sunt redditæ tertiâ sabbathî, meridiæ, quas etiam mandare tuæ disposueram Sanctitati, nisi Lector cum tuo, ad quod respondeo, Anagnostico pervenisset. Illi autem rescripsi, quod per gratiam Dei nec noverim illos, qui semper quidem contra nos synodos facere meditantur. Sunt verò à semetipsis depositi: Nec reputo eos ullatenus. Qui enim sunt illi, qui nos ad Synodum provocent? Quos oportebat, si tamen justitia servaretur à nobis, ad judicium provocari, & eorum, quæ ab ipsis iniquè & insanè sunt præsumpta, reddere rationes. Igitur nec respondebo ullatenus ei, quem direxerint, si tamen reverà venerit aliquis; sed ad Directores suos inhonoratum remittam. Si verò habere visi fuerint Principis nutum, tunc credens ex permissione Dei esse hanc rem, & per has tentationes bonam circa se devotionem monstrare, abscedam potius ab Ecclesia ista, opere docens per gratiam Dei quemque volentium, ut Barathrum

perditionis effugiant, quàm patiar communicando eis in hac Ecclesia permanere, & memetipsum omnibus prodero.

Quæ ad tuam Sanctitatem nunc à me dicenda provideo super contestatione Clericorum. Ridiculum namque est, sicut illi non trahuntur ad curiam, ego meam fallam conscientiam coram Deo, & perdam & me & Populum, quem mihi commisit, dum me illi sequi debeant, si benè præfuero, & sicut dux fuerit Dominus Christus. Manifestum verò est, quia eum qui pro pietate certat, non solum nihil metuere oporteret, sed & ad sustinendum dira omnia esse totâ devotione præparatum, nè perdat pretiosissimam Margaritam. Me verò confortante Deo, de Ecclesia mea exiero: Si ita contigerit, non solum mancipem nominent, sed & si quid est pejus, & quidquid aliis vilius. Si autem volunt, & ad Forum purgandum me deputent, ut manibus meis plateæ pulverem mandem: Sicut in Judicium fieri solet adventu. Si verò & his est aliquid deterius, ad aliud adjudicent. Nam cujus votum est pro conscientia Christo devincta & per custodias expendi, & per omnem tormentorum speciem trahi usque ad ultimum spiritum, huic quid de omnibus cæteris pertinebit? Pro qua re mihi eveniet tuæ Sanctitatis orationibus, ab Ecclesia, si hoc Deo videtur, & si tempus restat, abscedere; opere cunctis, qui mihi commissi sunt, demonstrante, quomodo sit ab eis perditorum fugiendus assensus. Si verò aliquis me sequi voluerit, lucrabitur semetipsum. Alioquin ego, quod facere debui, faciam, si me dignatus fuerit Dominus Deus. Credo autem quod dignetur pro sua clementia. Quid autem mea interest, utrum multi, an pauci sint mei consortes.

Nam si quidem Antiochenus institerit, non contristat, etiamsi nullus adjutor sit. Si verò Imperiale Præceptum necessitatem simul intulerit, nihil proderunt solatia plurimorum. Quippe qui & absque hoc, si à me non perditus fuero, nec sic quidem aliquid mihi pertinet propter Christum, cui commisi spes meas. Excepto quod infelicium perditionem potero lamentari: Quia non oro ex ipsorum perditione lucrari. Verumtamen Dominus Macarius, sicut scimus, ex quo ejus agnovi miseriam, nec scripsit ei, nec fecit ut de Episcopo mentionem. Quod si eum minimè deposuit, non tamen idcirco ei communicare dicendus est. Non enim

enim potuit Synodum facere contrà eum. Quod autem ad se attinet, fecit, ab eo se animo separando, qui ulterius nec scripsit ad eum, nec eum nominavit Episcopum. Immo & è contrario in colloctionibus amarissimè ejus faciens mentionem. Nam nec nos nunc Cyrillum & Joannem ab Ecclesia fecimus alienos, sed non ob hoc communicare eis credendi ullatenus sumus, donec illorum perditionem nostris animis inducamus. Et quidem miseriæ meæ per gratiam Dei ista voluntas est. Si verò Joannes anathematizaverit ista Capitula, cumque eis Cyrillum, qui ea exposuit, & agit pro eis, & non subscripserit Ordinationem Procli, per hoc utcumque compensans ea, quæ contra Deo Amicissimum Episcopum Nestorium iniquè præsumpsit. Etenim Proclus amplectitur procul dubio Cyrilli & Joannis communionem. Unde & de ea, quæ dicitur, ejus confirmatione Synodicam utrisque transmisit. Si ergò Joannes hæc fecerit, & Deo Amicissimum Nestorium Episcopum fuerit se habere confessus, non dictum tantummodò, sed ut eum in Ecclesiam introducat, & cum eo se deat, tunc cum nostra ipsorum securitate, seu munitione amplectemur ejus communionem. Præter hæc autem decies millies ab Ecclesia pelli exorem, & per universa mortis genera transire, quam communionem ejus amplecti. Etiam si nullus è Clero vel Populo hanc beatam viam carpentem me sequi voluerit.

CAPUT CLIX.

.....247

Synodica, inquit, Maximini, & eorum qui erant ex secunda Cilicia, ad Antiochenum de communione. Et de Capitulis fecit ut hæreticis mentionem.

Suscipientes tuæ Sanctitatis literas per Dominum Admirandissimum Comitem Neoterium, omninò delectati sumus super expositione fidei Sanctitatis tuæ. Quomodò prius sanctorum beatorumque Patrum, qui Nicææ convenerunt, tua Sanctitas fecerit mentionem, deinde illorum Sanctorum proposuerit nomina, qui semper claritate rectæ fidei micuerunt, & pro pietate fortiter decertando coronati sunt. Hæc clarificaverunt animas nostras: Hæc corda nostra festivitate repleverunt. Nihilominus verò Anathematismi contra omnis contaminationis & impietatis Apollinarium, & abominandissimas expositiones ejus nos supergaudere fecerunt. Et oramus ut sanctum tuum caput donetur nobis longissimo tempore, perpetuò hæc exponens, simul & admonens. Quæ enim præterita vel scripta vel dicta sunt, aliena ducimus à sanctorum, beatorumque Patrum fide. Expositioni verò tuæ Sanctitatis, Orthodoxæ existenti, & satis clarè prædicanti piam fidem, acquiescimus. Et non nos dijudicet Religiositas tua, eò quod hætenus ad Paternas tuas ulnas non percurrimus. Etenim semper nos omninò turbaverunt illa Capitula, quæ & tua Religiositas sæpiùs ut prava existentia repulit. Nunc autem optimâ expositione tuæ Religiositatis accensi, rogamus Sanctitatem tuam, ut ores pro nobis, quod in fidei pietate perstemus, & diligenter servemus vitæ munditiam. Hoc namque de nobis tuæ Religiositatis est lucrum, ut filii tui animi virtute proficiant. Omnem, quæ tecum est, Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimum salutamus.

Judicent & de istis, qui Beati Theodoretici Beati Iba Dicta condemnant: Et pariter de Antiocheno Præfule Sancto Joanne, qui talia scribentes minimè respuit.

CAPUT CLX.

....248

Epistola, inquit, Theodoreti Episcopi ad Hella dium Tharsensem, qui ei scripserat, & direxerat literas, quæ à Constantinopoli venerant. Scripsit verò ei hortando eum, ut uniretur Antiocheno, firmans, quod à nemine cogeretur depositioni consentire Personæ.

ET literas, quas tua Sanctitas destinavit, inspexi, & Magnificentissimi atque Gloriosissimi Quæstoris Epistolam legi, quam per Deo Amicissimos, Donatum Presbyterum, & Acacium Diaconum nobis destinavit. Legi verò & alias literas Amicorum, & inveni quod omnes pro pace nobis hortatus offerrent. Memor verò est & Sanctitas tua, quia & à principio dixerim Orthodoxam esse Epistolam, quæ ab Ægyptio directæ est. Et nullam circà eam quandolibet discordiam habui. Hæc igitur apud memetipsum cogitans omnia, & quod unum sit Ecclesiæ dogma, & quia hæreticorum illorum Capitulum virtus evacuata est, dum dux naturæ pro una prædicentur, & confessa impassibilis Deitas, collocutus sum Domino meo, Deo Amicissimo Episcopo Joanni, & inveni eum pro Orthodoxia studiosè certantem, & Ecclesiæ unionem fieri festinantem, & depositionis subscriptionem minimè exigentem ab eis, qui facere nollent. Inveni verò & eos, qui sunt secundæ Ciliciæ, ad eum communionis Epistolam destinasse. Necessarium igitur æstimavi dirigere honorandissimum & reverendissimum Presbyterum Basilium cum his literis, & rogare Sanctum tuum Caput: Ne perdas gregem tibi commissum, dum causæ nullius intersit. Nam per gratiam Dei & recta fides obtinuit, & ad injustitiam nos secum nullus impellet. Quæso igitur Sanctitatem tuam, iterumque, ne differas literas, sed ut scribas, & salves Ecclesiam. Quando-

doquidem nec tua conscientia vulneratur. Nec enim nos justus
judex alienæ injustitiæ exiget ultiones. Inquit enim: *Qui ligat Jerem. 31.*
sarcinam, ipse & portabit. Et qui uvam acerbam comederit, ejus dentes
obstupescent. Nos convenit & contentiones sistere, & Ecclesias
conjungere, & commissas à Deo non perdere Oves: Ne ob hoc
tormenta solvamus.

CAPUT CLXI.

...249

Epistola, inquit, ejusdem ad Cyrillum Adanensem, quam scripsit rogans & ipsum, ut pro pace satageret; confusus, quia nihil ab eo expeteretur, nisi sola communio.

Tempus pugnae, & tempus Pacis, inquit sapiens Salomon, res benè dispertiens, & quid sit proprium tempori cuique determinans. Igitur præsens tempus non belli, sed pacis est. Nam & Apostolica Doctrina per Dei gratiam tenet, & hæreticorum quievit nova vox Dogmatum, & unus est sensus Ecclesiæ. Et secum nos injustitiam facere nullus impellit, nec ad damnationem quisquam cogit insontis. Et hæc manifestè cognovi colloquens Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo Joanni, & subtiliter ejus intentionem comperiens. Dignare igitur, Sanctissime Domine, quia & hi, qui ad secundam Ciliciam pertinent, ad me Synodicam direxerunt, Communicatores se ejus literis consentientes. Hortare Dominum Deo Amicissimum Episcopum Helladium, ut pro unitione curet Ecclesiæ: Quandoquidem nec ejus conscientia vulneretur. Oportet enim Sanctitatem tuam pacem Ecclesiæ procurare. SuffICIENTER quippe invicem, velut in nocturna pugna, consumpsimus: Et operare ut nosmetipsos de reliquo cognoscentes jam tandem amplectamur & pacem.

Et has superiores Epistolas ex nomine Theodoretii positas non me arbitror inaniter transtulisse, licet rationabiliter ambigam utrùm verè sint ejus. Sed idcirco id egi, ut quia talibus adversarii abutuntur,

utuntur, etiam circa hæc instruuntur Orthodoxi per gratiam Dei. Qui enim beati Iba adamarint Epistolam, ejus abnuunt esse: Quæ etiam Gestis universalis Concilii absolutè sub ejus nomine continetur. Absque dubio Theodoretæ credi desiderant, eò quod eam operi suo Irenæus ille contextat, qui dum prius acerrimus Nestorii Defensor exstiterit, postea anathematizantium cum Dogmate suo communicavit Ecclesiæ. Unde aliis, & ipsi Theodoro, magnopere duxerat exprobandum. Ac ne hoc tantum laicus agere videretur, à Domno Antiocheno Præsule Tyriorum Metropolis Episcopus ordinatus est. Multa enim talia ejus inter has Epistolas Dicta pro inutili longitudine prætermisi. Cujus ad hoc aliqua transuli, ut ejus intentio nosceretur. Primus ergo hic ipse Irenæus, deinde consimiles ejus sunt abusi talibus, ut quasi de mutabilitate Theodoro exprobarent. Abutuntur his & Acephali, dum certè in non dicendo Ephesi secundo Concilio apud eorum Authorem Dioscorum nulla ex his legantur objecta. Quod certè immaniter videntes ad hoc impulit Indigentia objectionum, ut de illis quoque addicendus judicaretur, quæ adversum duodecim Capicula ante pacem conscripserat. Sed hanc objectionem serotinus & novellus

error à veteri mutuatus est, Adversariorum testimonia digna fide dicendo. Ego autem Scripta hæc tantò in melius accipienda perspicio, quantò Theodoreti probare potuerint. Licet in eis illâ intentione, quam videre non volunt, post Ecclesiæ ex parte unionem de beati Cyrilli Dictis destruere, & injuriâ damnatum videatur dixisse Nestorium. Tota namque intentio pro charitate, secundum Deum, proximorum fuisse monstratur. Per hoc solum suadere studuit, ut ad Ecclesiæ Christi pacem trahens Orientis Episcopos, nullum foris ab ea æternæ tradendum perditioni relinqueret. Quod tunc eis aliter suadere non poterat, nisi talia interim verba misceret. Quippè quando & ipse Sanctus Joannes Antiochenus Præsul cum adunatis sibi Co-Episcopis suis, id est, magno illo Sene Acacio Berrhæensi, & Paulo Emeseno, & aliis, simili hæc intentione tolerabat. Quis igitur sic malevolentia cæcus sit, quem ad malam suspensionem sola hæc Dicta inclinent, & non potiùs ad boni propositi effectusque intellectum trahant? Qui longè clariùs meliores existunt, quoniam tot Pastores & Plebes abstulerunt Nestorio, & Ecclesiæ reddiderunt unitati. Nam fructus horum Scriptorum illi nimirum sunt, quos legemus post paululum, uno spiritu damna-

tis erroribus. Ad quod nisi tali dispensatione per-
duci non poterant. Intellexisse verò eos integrè
Theodoretì intentionem, & ex ipsa circa fidem
Nestorii & ejus adversitate cognoscitur. Nam
dum Nestorius unitivæ Cyrilli ad Joannem Epi-
istolæ fidem clarissimè impiam demonstrare festi-
nat, eam Theodoretus constantissimè asseverat
orthodoxam. Et insuper post tales ad se Nestorii
litteras, hoc idem faciendo persistit, ad Helladium
Metropolitanum Episcopum in sua Epistola di-
cens: *Memor est autem Sanctitas tua, quia & à prin-*
cipio orthodoxam esse dixi Epistolam quæ ab Ægypto
directa est. Et nullam circa eam quandolibet habui dis-
cordiam. Quod ei ille Alexander, qui ab hoc ipso
Irenæo per omnia valdè laudatur, in Epistola,
quam supra posuimus, improperat dicens: *Non*
verò miretur Religiositas tua, quod tu quidem scribas
illa, qui Cyrillum putas orthodoxum; ego verò ista, qui
Cyrillum habeo hæreticum. Quæ omnia evidentius
elucet, si Scriptis his Theodoretì illa Nestorii
conferamus.

CAPUT CLXII.

....250

*Epistola, inquit, ejusdem ad Mocimum, Deo Amicissimum
Oeconomum Hierapolitana Ecclesie, per quam significat
quod in Antiochiam ingressus Joanni collocutus sit,
& ea de quibus agitur, decenter & optabiliter
composuerit.*

Qui facit omnia longè meliùs, quàm petimus vel intelli-
gimus; præparavit nos colloqui cum Domino meo San-
ctissimo Episcopo Joanne. Et sermone de singulis ha-
bito, terminum quem volebamus, accepimus. Inveni-
mus quoque remedium, quod sufficiat Domino meo Deo Ami-
cissimo Episcopo vestro, subtilitatis dogmatum causâ. Dignare
igitur, Deo Amicissime, præloqui Religiositati ejus, & cum no-
bis ad persuadendum facilem præparare. Speramus enim, quia
jubente Deo, circa diem mensis hujus vigesimum omnem vobis
collocutionem nostram narrabimus, ut & vos Domini mirabilia
obstupefcatis. Qui nobiscum sunt, salutant tuam Religiositatem.

CAPUT CLXIII.

....251

Epistola, inquit, Meletii, quam scripsit ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, indicans quod communicaverint secundæ Ciliciæ Sacerdotes, primæ verò eos sequi potius vellent.

REverà nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis veritatis semen, Sanctitatem tuam, sicut Sodomam fuisset, & quasi Gomorra similes essemus effecti. Qui enim videntur adhuc pro pietate conflagere, ut non dicam cuncti nos, erubescendo tuæ Sanctitatis pro pietate constantiam, videntur utcumque hæcenus fecerantes, ut post bella inviti tentantes: Quasi rationes Deo non simus reddituri, ad quem referri contingit hujus certaminis causam. Dum certè fructus servetur, restituendus in tempore suo his, qui ex tota virtute diligunt Deum, & ob hoc sincerissimè in præsentem ostendunt pro pietate constantiam. Sed optamus donari nobis tuam diutissimè Sanctitatem: Eam, quæ in hac vita emerfit, caliginem dissolventem perfectæ circa Deum notionis festâ lampade. Nos autem sicut jussisti, Domine mi Deo Amicissime, Episcopo Helladio Sanctitatis tuæ missimus literas, & reciprocas accipientes tuæ Sanctitati direximus. Quæ autem circa nos agantur, veremur edicere. Undè id omit- tens, quæso Sanctitatem tuam, consuetè ora pro nobis, ne nos valeat impietatis unda submergere, quæ intolerabilis, ut videtur, existit, nisi dives quædam desuper gratia venerit.

CAPUT CLXIV.

....252

Epistola, inquit, Helladii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quâ indicavit, quod secundi quidem Ciliques communicaverint, compellatur verò & ipse ab omni Clero, & Episcopis Provinciae suae, Antiocheno conjungi, dicentibus sibi praefatis, ne deteriora mala contingant his, quibus nunc coarctatur Ecclesia.

Convenientia quidem tui Apostolici propositi & zeli, quem pro pietate geris à principio usque ad finem, & ista sunt quae nuper nobis per Deo Amicissimum Episcopum Melletium tuae Sanctitatis porrecta sunt Scripta. Ego verò & quae scripsi, & quae locutus sum Reverendissimo illi & optimo, minimè obliviscor, & nunc tuae Deo Amabilitati haec ipsa significo. Quoniam dum multa ac pessima contra Ecclesiam Dei mala versantur, ad medium venditionis & emptionis praesunt homines, prava sentientes, & indiscreti, & alia inoptabilia & vitanda, quorum nec numerus potest explicari, quid agam reperire non valeo. Nam quiescere quidem, & meam solius observare animam, æstimo amplectendum, sicut testis est conscientia mea: Et multis emere velim, ut à principio usque ad finem æquali uterer vita, nihil pro commissi Ministerii necessitate relaxans, neque meliore velut ita dixerim, conversatione praelata. Sed si prodidero iterum, quibus non oportet, Ecclesiam Dei, & fidelissimos Christi Populos, nescio an vel parva mihi satisfactionis particula in diem judicii relinquatur. Undè omnem simul securitatem, omnemque pariter curam jactans in omnium Dominum, in ipsum solum confido: Praecipue videns, quod omnis noster Deo Amicissimus Clerus, & ferè cuncti sanctissimi Episcopi compellunt nos ad conjunctionem prospicere. Et secundi quidem Cili-

ces,

ces, quod & tu Deo Amicissime, jam fortassis audisti, & pacificati sunt, & Antiocheni amplexi communionem. Et apud nos peragere hæc ipsa festinant. Ego verò remansi cum duobus Deo Amicissimis Episcopis tantum, non minor zelo, ut arbitror, pietatis à tua Sanctitate, deliberans unà cum eis, neque præter Domini Christi facere voluntatem, neque Ecclesiam Dei, & fidelissimos & amatores Christi Populos prodere. Tuæ sit orationis, Domine, mihi de reliquo, ut sicut desiderii nostri est, ita hæc pia dirigatur intentio.

CAPUT CLXV.

....253

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam Tharsensi rescripsit, vituperans quidem Scripta ipsius, admonens verò eum, ne desereret ea, qua semel Deo amabiliter iudicasset.

Iudicium quidem de talibus, Deo Amicissime Domine, tuæ est per omnia Deo Amabilitati conveniens, per omnes spiritales viventi virtutes. Ego autem rogo, ut illud mente percipiat Deo amabilis Anima tua, quod ubique per Orbem tempore isto publica exeritur audacia ab ægrotantibus eâ hæresi, quæ nuper emerfit, aut ei præbetur locus ab eis, qui esse sani videntur. Et clarè illud Propheticum opere perpetratur: Quia & ipsi commiscebantur meretricibus, & cum consecratis Idolo sacrificabant. Et intelligens Populus, quin immò, ut veterius repetatur, Sacerdotes, qui intelligunt, compelluntur fornicari. Quid igitur, quæso, convenit ulterius sustinere eos, qui secundum veritatem pro pietate certant, nisi utique ut pellantur, & exilientur, & persecutionem sustineant, omnemque speciem tormentorum, juxta Apostoli sententiam, qui ait: Omnes enim, qui volunt piè vivere in Christo, persecutionem patientur. Mali verò homines & deceptores proficiunt in pejus, errantes, & in errorem mittentes? Sed ecce, ut scripsimus pridem, Serenissimus & Mansuetissimus Imperator noster, dum certè sicut contra hæreticos ad eum accusatores nostri retulerint, nihil nobis proposuit aliud, nisi ut aut communicemus Orthodoxiæ Proditoribus, aut segregemur ab eis. Nos autem, qui pro pietate certamus, quid oportuit sustinere? Requiem, honorem, gloriam, permanſionem temporalem, & ut complexè dicamus, præsentis temporis fruitionem, an omnem speciem tormenti & pœnæ? Nullus enim, dum pro pietate certaret, distributis unquam deputatisque tormentis abſceſſit; sed è diverso suo quidem Propoſi-

num. 25.

2 Tim. 3.

posito ad dira omnia præparatur. Necessitate verò corruptibilis corporis, unâ vel secundâ poenâ ad finem pervenit. Meliusque jam fuerat à principio nos exivisse, nec multos ad pietatem in nobis attonitos roborasse, quam nunc ad tam mansuetam clementemque propositionem torpescere.

Et hæc nunc mihi non ad tuam Religiositatem dicta sint, sed ad meam meditationem, propter secundas has literas. Tria sunt ab Antiocheno commissa: Communio cum hæretico, rectæ fidei Anathematismus, orthodoxi hominis depositio. Quid horum, quæso, excusare valebimus, & pro quibus ei communicare vitabimus? Nam duo quidem manifesta sunt, quod ab eo in Deum commissa sint, tertium verò in hominem: Verum quia Dei Sacerdos est læsus, & hoc quodammodo refertur ad Deum. Illud verò Heli cogitato Sacerdotis: *Si peccaverit, inquit, homo in hominem, orabunt pro eo.* Quomodo igitur est possibile, ut nos pro pietate certantes deseramus quæ prima, & quæ necessaria sunt causæ, & pro iniquitate, quæ in personam commissa est, resistamus? De pietate quidem pro nihilo taceamus, objiciamus verò non nos esse in dejectione participes, ex quo semel ejus communionem fuerimus amplexi? Ego verò ordine & consequentiâ progrediens, credo in Dominum Christum, quia etsi exilium nobis minentur & mortem, communicare ei nullatenus sustinebo, quando & decies millies Orthodoxus esse prætendatur. Idcirco præcipue, quia communicavit hæretico, & abjuravit rectitudinem fidei.

1. Reg. 2.

Qui verò nunc boni sunt circa vos, per suos proprios, per quos ad nos Scripta miserunt, & ipsam, tempori succumbentes, addixere personam: Quidquid ipsi personæ scripserint pridem, quando meliorem de ea gerebant spem, tuam non latuit Sanctitatem. Nonne autem stupendum seu mirum, quod nobis in præsentis certaminis tentatione contingit idem, falsâ eorum, qui nos amare videntur, misericordiâ, veritate verò oderunt? Et reprehensiones, & contumeliæ, & subanationes, & exprobrationes eorum, quæ circa tempora immutantur: Nec pro veritate certant. Et blandimenta priorum, & ipse circa eos nec rationabilis, neque necessarius noster affectus. Per hæc namque universa & tentati & probati sunt, qui Christi Martyres, Confessoresque

sunt pietatis effecti. Et alii quidem vicerunt, nonnulli autem plerumque succubuerunt. Quem namque eorum non circumdedit multitudo Affinium, Conjugum, Filiorum, Fratrum, Parentum, Amicorum, Vicinorum, Sodalium, affectus firmitatem monstrantium, & à constantia circa Dominum revocare tentantium?

Non habemus pecunias, & munera, & naves plenas oneribus, quæ mittamus; sed habemus orationes, & lachrymas, & gemitus compunctionem, & ad Dominum vigilias. His namque armatur veritas, illis autem multitudo contra veritatem. Sed sub debito sunt, inquit, Ecclesiæ nostræ. Ergone ob hoc despicienda est pietas? Undè verò debent? Nunquid deliciati sumus ex eis? Nunquid donavimus nostris? Nunquid nostra solvimus debita? Quod etsi eis thesauros decem millia congregemus, nonne bonum est, ut verba Domini Christi teneamus in mente: *Quid enim*

Matth. 16

prodest homini, si totum Mundum lucretur, anima verò sua faciat detrimentum? Instant enim nobis cogitationes hujusmodi, quas per gratiam Dei alteris cogitationibus sobriis, & verbis Scripturæ destruiamus. Bonum verò est in statu sistentibus illa Divina Monita meditari, quæ inquit: Hi in curribus, & hi in equis, nos autem in nomine

Psal. 17.

Domini Dei nostri invocabimus. Et contra me, inquit, garriebant qui sedebant

Psal. 68.

in porta. Et in me Psallebant, qui bibebant vinum. Ego verò & oratio mea ad te, Deus: Tempus beneplaciti; Deus. Et illud Hieremiæ: Ego autem non destiti post te consequendo, & diem hominis non desideravi. Et quia non sunt condigna passionibus hujus temporis ad futuram revelari in nobis gloriam.

Cap. 17.

Rom. 8.

Quæ autem nuper magnis contra me elicerunt studiis, requies mihi sunt & libertas, si hoc permiserit Deus, ab hoc prælio non dicendo. Quam enim speciem contrarietatis adversum me Antiochenus non exercuit? Nonne militum Magistros, & judices adversus meam armavit Humilitatem? Nonne Martyris Ecclesiam à me abstulit, in quam ferè trecentas auri libras expendimus, & Ecclesiam sub debito fecimus? Nonne invasit Parochias meas? Nonne militarem commovit Cohortem contra Episcopum senem, coque expulso introduxit sacrilegum? Nonne alibi fornicarios, & criminum stigmatibus inustos ordinavit? Nonne hanc omnem, quod ad se attinet, Regionem adversus nos inuitavit? Et per eum, qui me confortavit, gaudium, & corona;

&

& exultatio , & exercitium , & unctiones mihi hæc omnia facta sunt , ut experimento discerem , quia in multa probatione tribulationis abundantia gaudii nostri est. Ad commemorandam verò Religiositatem tuam & eorum, quæ ab Epheso pridem scripsimus ad sanctas Dei Orientales Ecclesias , transcribens ex chartis Ecclesiasticis , quæ apud nos sunt , exemplar tuæ Sanctitati direxi.

Hic illud non posui , quia supra jacet.

CAPVT CLXVI.

....254

Epistola Theodoreti, inquit, Episcopi ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quam scripsit postquam ingressus Antiochiam Ioanni est collocutus, & prefatus Senex Deo Amicissimus eius, id est, Theodoreti, colloquium non est passus ulterius.

EGO, etiamsi me tua Religiositas persequatur, & pellat, & utatur vectibus contra nos, non desinam procidens supplicare, & provolui pedibus ejus Sanctitatis, & tenere illa genua, quæ in orationibus expendisti, & ad quorum obsequium pertinet vniversa perigere, & quibus testimonium perhibent ea, quæ nuper sunt acta. Post turbas enim decem millia, & non pauciores perturbationes, quas sustinui, videns in magno periculo animas, quæ commissæ sunt nobis, in domo facto colloquio vniversa nobis per gratiam Dei votivè peracta sunt. Servo autem narrationem colloquutioni futuræ. Invenimus enim & satisfactionem, quæ tuæ mundæ conscientiae satis sit, & ab omni eam dubitatione valeat prævenire: Cui & Isauri cedentes & Cilices, amplexi sunt communionem ad Dominum meum Sanctissimum Episcopum Joannem. Spero autem, concedente Deo, ad tuam venire Sanctitatem circa diem mensis hujus vigesimum. Omnem, quæ cum tua Religiositate est, in Christo Fraternitatem ego, & qui mecum sunt, plurimum salutamus.

CAPUT CLXVII.

....255

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, qua respondit indicans quidem causas, quæ id non sinerent fieri, rogans verò ne ob hoc sibi de cætero instaretur.

ARbitror quod Religioſitas tua non ſolùm nihil omiſerit eorum, quæ ad ſalvationem pertinent infeliciſ animæ meæ, ſed & ſupergreſſa ſit illum Paſtorem velociſſimum, qui in Evangelio legitur. Ille enim ſemel ivit ad ovem, quæ perierat, inquirendam; tua verò Sanctitas & Harbath, meum montem, & Hierapolim, & Zeugma, & Antiochiam nunc adiit ad animam meam, quæ periit, inquirendam. Quieſce igitur, quæſo, de cætero & ipſe fatigari, & conterere vos. Ego enim non quomodo agant Cilices & Iſauri, intendo, ſed ſi omnes qui fuerunt à ſæculo, homines à mortuis reſurgentes Ægyptiæ abominationis impietatem, Pietatem vocent, digniores eos fide nullatenus duco à ſcientia, quæ mihi Deo largiente donata eſt. Et nihil horum, quæ ſcripturus ſum, dicerem, ſicut teſtis eſt veritas, niſi talia nobis, quaſi exquiſita propter nos ſatisfactione, per Epistolam tua Sanctitas indicaffet.

Arbitror autem quod ego potiùs locum habuerim tuæ ſcribere Sanctitati, depoſuiſſe quidem me talem proventum, inveſtigaffe autem veritatem. Pro talibus cauſſis ſancti Monachi, qui ſunt Alexandriæ, Epistolâs direxerunt per Chometum hiſ, qui in Ægypto fuerunt, Acacio Reverendiſſimo Diacono & Xenodocho, & Scylacio Religioſo Presbytero & Archi-Mandritæ, & Agapio Reverendiſſimo Presbytero & Gazophylaci, execrantes impietatem Cyrilli, & peſtilentiam quæ comprehendit Eccleſiam Dei, & ſibi indicari rogantes, ſi aliqui Deo Amiciſſimorum Episcoporum per Orientem.

tem relictī sunt, qui non sunt hujus temporis facti: Ut si remanserint, scriberent iisdem Monachis, ut venirent, & habitarent sub umbra eorum. *Hic namque*, inquit, *ab altis sedibus Deus passibilis prædicatur.* Deo Amicissimus Presbyter, & Archi-Mandrita Parthenius & mihi & tuæ Religiositati direxit Epistolam, quia cum fiducia nunc in Constantinopolitana dogmatizantes Ecclesia dicunt, quia *Ille immortalis est mortuus.* Et ante paulum, quam susceperem tuæ Religiositatis Epistolam, undecimo quidem die, veniens indicavit, quod propter hanc hæresim ab ipsa Ecclesia infinitæ multitudines se separarint. Andreas verò Deo Amicissimus Episcopus ante hos mihi dies per Epistolam scripsit, quod in tota Pontica Regione Deus passibilis prædicetur. Deo Amicissimus & Sanctissimus Episcopus ex Ægypto tuæ Religiositati per Epistolam indicavit: *Rabbulas de vobis quidem sapit, quod pietatem cognoveritis; de nobis verò ubique scribit evidenter nos hæreticos nominans.*

Qui sunt à secunda Cilicia, mihi Synodicum direxerunt, in quo & Cyrillo dederunt Anathema, excommunicantes eos, qui eum ut Episcopum habent. Simili mihi Epistola indicavit Helladius, quod simul & ipse decreverit unam sententiam in his, quæ Deo Amicissimis secundæ Ciliciæ Episcopis placuerunt. Et quia nonnulli illius Regionis Episcopi altera sapiunt, sui permutatione temporis servientes, quinque Epistolas habeo Deo Amicissimorum Presbyterorum Photii atque Martyrii: Duas quidem communiter scriptas, in quibus Orthodoxam Epistolam, tres verò à solo Deo Amicissimo Photio, in quibus eam nominavit Hæreticam. Deo Amicissimus Zebinas, qui in Antiochia fuit, Proponianus Eurethæ, Eustolianus in Anazarbo cum reliquis Episcopis coram Ecclesia anathematizavit Cyrillum, & Communicantes Cyrillo. Verumtamen & comperi nunc: Aurelius Flavius est. Potui ex his, ut prædixi, tuæ Religiositati investigandæ veritatis dare consilium, sed præsentī tempore judicavi tacere. Et per sanctas orationes tuas, omnes hi qui condemnaverunt impium Cyrillum, sicubi dixerint Orthodoxum, permutati sunt: Circa hanc partem illorum fortè ponentur à me, quorum Sanctus meminit Paulus.

Rogo igitur Religiositatem tuam, quia nec insanus sum,

nec

nec delirus, ut parcas senectuti meæ: Sic enim verè noscet Sanctitas tua in orationibus, ita mea genua laborasse, ut ipse dixisti. Ego enim tantè triginta annos, dum Julianus quidam, vitâ Evangelicâ vivens, Apollinaris morbo langueret, & nominaretur super Oblationem in Ecclesia Charenti, & vicino Monasterio, usque *laboravi*, dum auferretur nomen, sciret etiam illud, quia decem millia mortes sustinere paratus sum, quam tali communioni præbere consensum.

CAPUT CLXVIII.

....256

Epistola, inquit, Theodoretus ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, qua significavit, quod Cilices & Isauri subscriptis conditionibus Antiocheno sint adunati.

Seu suscipiat, quæ à nobis vel apud nos aguntur, Sanctitas tua, sive etiam non, nos non quiescimus, illa facientes totâ virtute, quæ coram terribili illo Tribunali damnationem qualemcumque nobis non inferant. Etsi in aliis enim negligentes & fastidiosi sumus, nullamque rerum Divinarum facimus curam, sed in talibus & oramus & satagimus, ne studiosis bonorum multò infirmi simus. Innotesco igitur Sanctitati tuæ, quia Cilices & Isauri & Eulogias Antiochiam direxerunt, & in literis suis ut Episcopos nominarunt & Alexandrinum & Constantinopolitanum: Adjicientes non se communicare depositioni Sanctissimi Episcopi Nestorii. Hæc mihi indicaverunt nonnulli communium Amicorum, mandantes ut etiam nunc tuam deprecem Sanctitatem, & ad sanctos pedes tuos cadam, & persuadeam, quatenus his, quæ cunctis placuerunt communiter, acquiescas. Putant enim me cuncta posse apud Sanctitatem tuam. Undè iterum rogo animam tuam Sanctam, ut suscipias hanc deprecationem meam, & condescendas pro Ecclesiæ pace.

CAPUT CLXIX.

....257

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam rescripsit Deo Amicissimo Episcopo Theodoro, insinuans quia nihil interesset apud se, quod Cilices & Isauri Antiocheno communicassent, quando ipse omnia sustinere pro pietate delegerit.

AB initio ego nec vos nec Cilicas sum secutus. Et maxime vos, qui aliquando quidem super nubes volatis, aliquando verò ad illius genua ut dedititii observatis. Quippe Orbis terrarum notatus à vobis est, & utraque propriâ estis voluntate perpeffi. Vos autem dixi, ut facerem commune, quod tuum est. Sed à principio memetipsum à Cyrillo impio separavi, & à communionibus eorum, qui usque ad præsens pro sua impietate certant, vos maxime suæ hæresis Cooperatores accipientes. Nihil enim nunc usque nos latuit eorum, quæ ab illo conscripta sunt, sed inter manus habemus & ea, quæ Bertheensis scripsit Acacius. Et ea quæ per Emesenum Paulum, & quæ adversus tuam Religiositatem scripsit, & quæ ad Clericos suos Constantinopoli remorantes, & quæ ad Melitinensem Acacium, postquam cum Paulo fædus unionis iniit. Ubi & acriter pro sua hæresi agit. Antiochenum namque nec habui hæreticum unquam, nec habeo. Et si propter tempus inter utramque in non nullis variari partem potuerit.

Et post alia.

Conjuro igitur te per sanctam Trinitatem, ut ad me desinas. Spero siquidem in eo, qui Crucifixus est. Quippe apud me valere fecit amplius pietatem: Et quatuor Gubernatores, & alios
 V v 2 Mundi

Mundi Iudices quietè superavit. Nec permissurus me scandalizari per te. Ego enim cum tanto jam gaudio me expulsuros excipiam, ut si auri mihi ulla copia, exceptis valis Ecclesiasticis, esset, plures eis Eulogias, quàm pro bonis nunciis darem. Nam quia Ecclesia nostra nec habet quodcumque, nec habuit, neque ego accepi, neque tribui cuilibet usque ad obolum unum, sæpè me arbitror intinxisse. Unde nec Codicem quemlibet ejicere pertuli. Sed nec unum per gratiam Christi obolum ex Ecclesiastica facultate. Sed ex his, quæ mihi direxerint Amici, habeo ad animalium conductionem: Et sic sum quotidie quasi in fruxoria positus, Domino teste. Absque enim necessitate irrefutabili Pascua non relinquo, Dei iudicium metuens, ne & hîc inter tentationes ab eo constitutus, & in futuro rationem relictionis exsolvam. Necessitas autem & hîc nos à dubitatione, & illic à damnatione liberos præstat. Non igitur hujus rei gratia tua Religiositas fatigetur, sed oret pro nobis tantummodò.

CAPVT CLXX.

....258

Theodoreti ad Nestorium, inquit Irenæus, sanctissimum, ut persuaderet sanctissimum Alexandrum adunari Antiocheno.

Domino meo, & secundum veritatem Deo amicissimo, atque sanctissimo Patri & Episcopo Nestorio Theodoretus in Domino salutem.

Pessimè quidem ægrotavi, postquam redii à Germanicia, amplius verò me conficiunt, & validiùs cruciant ea, quæ geruntur circa Dominum meum sanctissimum Episcopum Alexandrum. Nec enim Domini verbis acquiescere patitur dicentibus: *Bonus Pastor animam suam ponit pro Ovis suis.* Nec juramentis Beati Pauli, quibus usus est ad suadendum nobis, *Joan. 10.* quod anathema fieri à Christo juraverit pro impiis Judæis; sed vult commissa sibi Pascua perdere. Et ultiones ob hoc debitas pro nihilo deputat. Unde iterum tuam Sanctitatem rogo, ut ei scribas, & ejus Sanctitatem persuadeas Paulum audire dicentem: *Quia non quero quod mihi soli expedit, sed quod pluribus, ut salventur.* *1. Cor. 10.* Et acquirere, ut pusillum delinquat. Sic enim ponamus, quasi & hoc fiat, ut à multo Delicto cæteros liberet. Scis enim clarè quod dico, Deo Amicissime Domine: Et nosti causas mei doloris. Unde nec pluribus verbis indigeo, sed tuæ supplico Sanctitati, ut eum vehementiùs increpes. Arbitror enim, quia si id fiat, non refutabit nostra colloquia; atque ita, Deo favente, difficilia cuncta solventur.

Dubitare me fateor, an Epistola Theodoreti sit creden-

denda, quâ hortari narratur Nestorium, ut ejus correctione Alexander, id est, quasi alter Nestorius corrigatur, dum tria & eadem uterque proponeret. Id est, ut Cyrilli Scripta decernerentur Hæretica; Vt non damnarentur Nestorii Dogmata; Vt ejus dejectio solveretur. Alioquin ut, quod erat residuum, non communicarent his, qui ista renuerent. Theodoretus autem contrario evidenter tramite means, perspicuè ad id quærere colloquium apparebat Alexandri, ut ei de communione cum Joanne ineunda *persuadere* posset. Tale igitur erat, si credendum est, quod Nestorio suadere susceperat, ac si diceret: Increpa Alexandrum, cum communicat tibi ac tuis, & non potius Communicatoribus Cyrilli, Depositoribus tuis, & Anathematizantibus tua Dogmata. Nisi fortè, ut assolet, Theodoretum magnæ utilitatis spes, & nimia charitatis intentio assumptæ rei difficultatem non sivit intendere. Nihil namque ampliùs erat agendum, quam quò suas partes Nestorius ipse dissolveret, & sui causâ disruptos Ecclesiæ restitueret. Una quippe causa erat Alexandri, & cæterorum partis ejusdem: Et quod in illo obtineretur à Nestorio, Ecclesiæ tot Episcopis non absque Gregibus suis Theodoretus magno utique charitatis cupiebat instinctu.

Unde

Undè necessariò & illud evenerat, ut *charitas* in illo jam cœpta haberi firmaretur, ab ipso authore destructa. Quod si per hanc obtineretur Epistolam, de fructu ejus omnes, puto, Catholici lætarentur. Quin et si, ut contigit, impetrare non posset, ille interim vir ita excitavit, quidquid pro Ecclesia contra hæresim facere valuit, ut nihil, quod fieri deberet, omitteret. Quæ usque adeò mihi Summum tenere videtur intentio, ut nec optato fine melior esse potuerit, nec eo, quod evenit, debeat judicari deterior. Neque illud autem credo, quod talia Scripta Theodoretus, si tamen ejus sunt, quod ubique dicendum est absque suæ opinionis apud aliquos offuscatione, legenda crediderit. Sed quid mirum, si æstimationem apud quosdam despexit pro tali negotio, pro quo despicere posset & vitam? Nonne apud Sapientes & justos hinc clarus emiscet?

Sciendum namque est usque adeò veritatis esse sententiam, qua hi, qui per animi tumorem ex sua corripui persona non sustinent, seu ad recertandum continuò irritantur, detortâ in alterius personam correptione monendi docentur, ut eam Sanctus Joannes, præclarus Ecclesiæ Doctor, Constantinopolitanus Episcopus, & utatur multoties, & valdè commendat, Scripturæ Divinæ

vinæ explanando sententias. Itaque quantumlibet quis præfationem laceret hujus Epistolæ, quæ fortè sola falsantis est, illius tamen calumniarum tenebris involvere non valet charitatem, si Theodoretus hortando Nestorium, qualiter ad Ecclesiam revocaret Alexandrum, obliquè ipsi Nestorio monstrare cupivit, quia & semetipsum debuit Ecclesiæ reddere poenitendo.

CAPUT CLXXI.

....259

Epistola, inquit, Meletii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, quâ scripsit, quod hi quidem, qui erant ex secunda Cilicia, communicaverint, alii verò Cilices & Isauri similiter sint transgressi, quæ piè iudicaverunt olim.

GRATIAS Domino Deo, qui per singulas generationes elegit eos, qui protegunt veritatem, ut quæ perire periclitatur in plurimis, in paucis ejus tuitione servetur, demonstrationem donans per ista plenissimam, eò quod impossibile sit omninò conspirationem mali hujus ex toto exterminium fieri. Manet verò in paucis testimonium, quod hæc Deo sint placita, etsi omnes pariter ad contraria studia convertantur. Gratias autem Domino Deo, qui hæc semper quidem ad munimen pietatis dispensat, & nunc verò tuam Sanctitatem ad simile pro nobis obsequium, ut dum periclitetur pietas in omnium voluntate, apud Religiositatem tuam maneat Mysterium veritatis. Verumtamen Humilitatem nostram similibus Paulo illi Beato ad tuam verbis uti Sanctitatem convenit, & dicere: *Omnes nos Cilices reliquerunt, præsens sæculum diligentes, & abierunt unusquisque post cor suum.* Magis autem tuam quidem Sanctitatem valde ista dicere convenit, quæ & antè hoc aliis præfulgebat, quando videbantur defendere pietatem; & nunc in universam terram sola præfulget. Nos autem solum grates convenit reddere omnium Domino Deo, qui reliquit nobis tempore Christianorum penuriæ Sacerdotem; & cunctorum simul bonorum solitudinis Summitatem, & Basim, & Robur, & Fundamentum, tuam Sanctitatem, ut nullâ exurgente tempestate turbemur. Qui & hoc præstat, ut usque ad finem nobis tua Sanctitas constet. Est enim Do-

X x

minus

minus omnium, quò perficiat, ad confusionem quidem uniuscujusque ruentium, & ad munitionem permanentium: Si tamen adhuc aliquis est relictus. Sicut enim video, Sacerdotum nullus remansit ubique, nisi tua Sanctitas. Sed dignare, quæso, & pro Humilitate nostra orationes facere consuetas, ut digna efficiatur omni, quâ dignum est, voluptate tentationes sufferre pro Christo.

Irenæus continuò interposuit, inquiens pro eo qui composuit.

Sapienter quidem Deo Amabilis iste Sacerdos Epistolam intimavit huic magno veritatis Athletæ. Erant verò omni verbo superiores ejus meritum divitiarum, & pietatis desiderium. Omnia enim quæ præsentis sunt sæculi, damnum putabat, ut lucrificeret Christum; juxta vocem Pauli Apostoli, omnia postponens charitati, quam habebat ad Deum. Vnde usque in finem perstitit incommotus idem pietatis Propugnator egregius: Quin immò turris Adamantina, quam tantæ amicorum simul & hostium phalanges ab Jesu charitate dividere nullatenus valuerunt. Sed opus est in ejus laudibus immorari, dum liceat ex literis, quæ sequuntur, addiscere quæ Pastor Cyri Theodoretus ad Antiochenum suâ Epistola indicaverit, quantaque & ipse eum semper veneratione coluerit, qui adversus eum tales inimicitias exercebat.

In-

Inquit enim: *Recolat Sanctitas tua & illa verba, quæ ab ea olim dicta sunt nobis. Quia Dominum Alexandrum omnes pariter ferimus & portamus, & ei importunitatem quamlibet inferri à quocumq; non sinimus.* Hæc enim clara voce sic dixit. Iste verò in suis literis posuit, sicut continuò videbimus. Veruntamen nos non ex his hunc Sanctum Senem miramur, per quæ eum quidam vel verbis vel literis laudaverunt, sed ex confidentia circa Deum, & pro veritate certaminibus, sicut ipsæ res prædicant.

CAPUT CLXXII.

....260

*Epistola Deo Amicissimi Episcopi Theodoretì ad Ioannem
Antiochenum, causâ Deo Amicissimi Episcopi
Alexandri.*

Non per neglectum distuli ad tuam Sanctitatem literas destinare, sed nesciens nunc usque quid scriberem. In suo siquidem tenore permansit Dominus meus sanctissimus, & Deo Amicissimus Episcopus Alexander, credens eum summæ esse iustitiæ. Cujus rei gratiâ neque amicos affatus, neque preces admittit, sed Evangelicorum transgressionem Mandatorum deputat dispensativam condescensionem. Quia igitur eum clare à principio, Domine, nôsti, sed & aliam virtutem viri expertus es, quælo Sanctitatem tuam, ut patienter agas, & eos qui ei tentant importuni esse, prohibeas. Hoc enim coram veritate dico, quia & tuæ Sanctitati decus plurimum providebit, nec non lætificabit ipsûm, qui nullam consolationem ullâ habet ex parte.

Nec enim colloqui, nec scribere patitur Dilectoribus suis, nec ab eis excipere literas: Unumque nunc habet tantummodò votum, ut quacumque occasione à cura liberetur. Consequens verò est, ut & emolliatur temporis spatium. Si verò idem ipse perstiterit, nec hinc Sanctitati tuæ ulla læsio erit, nec nobis, nostrove in commune Collegio. Quæ enim per Dei gratiam docet, sunt Orthodoxa, & convenientia Ecclesiasticæ fidei; perturbare autem neque valet, neque tentaturus est. Quoniam silentium tenet, Ecclesiæ pacem in nullo contaminans. Si verò ejectus fuerit, cognoscet Sanctitas tua, quod maxima læsio indè contingat. Apertè siquidem divisio ex hoc Ecclesiastici Corporis fiet Constantinopoli, & in aliis plurimis urbibus, eò quod per simplicitatem nesciam nunc nonnulli putent eum integerrimæ fidei

Defen-

Defensores. Alii verò Factis juvenilibus aggaudentes, & propter hoc contentiones in Excelsum attollere festinantes, occasiones assumunt.

Multam verò & tuæ Religiositati, ignosce mihi hæc præ dolore scribenti, blasphemiam congregabit, si hoc contigerit; si cut nihilominus id, quod prius dixi, omnem gratiam & patientiæ laudem afferet. Qui enim nactus copiam ulciscendi non utitur potestate, nullis laudibus minor est. Recolat autem Sanctitas tua & illa verba, quæ ab ea olim dicta sunt nobis: *Quia Dominum Alexandrum cuncti pariter & ferimus & portamus, & ei quamlibet importunitatem inferri à quocumque non sinimus.* Et propter universa tam quod est commune disponens, quam quæ proprii sunt decoris, prohibeas eos, qui illi infestari tentaverint. Hoc enim & placere arbitror omnium Deo, & homines, non amicos tantum, sed & inimicos, ad laudem movere.

Et reliqua per ordinem scripta sicut ab Ireneo sunt posita, exequar in.

CAPUT CLXXIII.

....261

Domino meo per omnia Deo amicissimo, & Sanctissimo Episcopo Meletio Titus.

Multa & diversa subinde hic diffamantur de Sanctitate tua; quibus exitus consonat: eò quod nolit usque ad præsens Sanctitas tua totius Orbis & Catholico & Orthodoxo communicare Conventui, ab aliquibus forsitan, qui quod expedit comprehendere nequeunt, dissuasa. Nunc igitur sero tandem revigilare desidero contra versutias inimici, & omnium sanctorum Episcoporum affectum recupera, & noli ad præventiones & multiloquia tendere, quæ juvare nihil possunt: Quin immò & hic & in futuro sæculo nocent. Claret enim, quod Dei providentia omnes sanari homines velit. Quomodo ergo credibile est, quoniam solam Sanctitatem tuam jussit suis teneri judiciis?

Cognoscat igitur Angelus tuus, quod Divinæ literæ venerint, certa quædam contra eos, qui non obediunt, sancientes, & contra non communicantes Sancto Universalique Concilio. Nos enim, qui semper oramus, ut nequaquam Diaboli mala prævaleant, rogavimus Deo Amicissimum Archi-Episcopum Joannem differre, donec hæ literæ redderentur. Omne igitur tuæ Religiositatis studium sit malas quidem cogitationes deponere, prodire verò, & ad Antiochiam pervenire. Hoc enim multis modis fieri expedit. Si autem post has literas Sanctus Angelus tuus occurrere non voluerit, nullus habebit ulterius unde in quoquam vituperet aut eundem Sanctissimum & Deo Amicissimum Episcopum Joannem, aut nos ipsos, quando sub omni velocitate hæc ipsa exequi cæperimus, quæ à Divino Vertice sunt præcepta. Si enim Divinæ literæ inobedientes comprehenderint in eis, in quibus videntur degere, urbibus, intolerabilis eis tristitia fiet. Incolumes sitis.

CAP.

CAPVT CLXXIV.

....262

Domino meo per omnia Reverendissimo, & Admirandissimo, & Magnificentissimo Tito Meletius.

QUoniam quidem providentia Dei, sicut in literis ipse prædixisti, ô Admirandissime Domine mi, omnes homines salvare velit, constat, sed non utique Divinam voluntatem, sicut videmus, sequuntur hominum voluntates, quarum nos dominos faciens Deus, sicut cuique videtur, eis uti permisit, ad probandam rationalis animæ vel benevolentiam, vel malevolentiam circa Deum. Sic namque Cain quidem fratricidium præsumpsit, parum cogitans Divina Præcepta. Sodomitæ verò ad omnes impietatum & iniquitatum declinaverunt species, nullam facientes memoriam voluntatis Divinæ. At Populus Judæorum crucifigere omnium Salvatorem Christum minimè formidavit, dum certè debuerit eum, qui ex eis ad omnium salutem apparuit, cum festinatione recipere: Sicut & volebat ejus Dispensationis intentio. Et ut breviter dicam, omnis Scriptura Divina talibus exemplis referta est, per quæ clareat quod innumeri semper extiterint, qui præter Divinam voluntatem ad deteriora dilapsi sunt. Omnino autem *pauca*, qui salutem secundum Dei obtinuerunt voluntatem. Non tamen ob hoc aut mali præferendi sunt optimis; aut optimi criminis rei esse putandi sunt, eò quod non sint malis admixti.

In nullo enim reprehendimus Abel, quia Cain moribus non assensit. Nec nos tanquam de insania incusamus eum, qui reliquos sui temporis universos non fuerit imitatus. Nec Abraham delirasse putavimus, qui ex omnibus generis sui solus Deo complacens factus est, & Idololatriæ errori peregrinationem pro pietate præposuit. Nec Loth ab eò quod decet excessisse dicemus, qui solus ex omnibus Sodomitarum renuit opera. Nec despici-

piciemus Moysen, qui Regali obsequio præposuit pro-pictate pericula. Nec præteribimus tres Pueros, qui soli ex omnibus noluerunt imaginem Nabuchodonosor auream similiter aliis adorare, sed pro benevolentia sui erga Deum flammâ elegere fornacis. Sed nec Apostolos, tanquam gentis nulla pars fuerint, qui cum duodecim numero essent ex omni populo Judæorum, in illum soli crediderunt, qui ab istis Deceptor, & Dei Adversarius vocabatur. Et certè hoc ipso eis ad præsens nihil aliud promittentem, nisi tribulationes, & persecutiones, & mortes. Sed nunquid eis instructuosa vel præsentis in tempore facta est diligentia competens?

Et certè vide, quod Abel quidem majorem fiduciam post mortem possidet apud Deum. Et Noë mirè salvatus est à totius Mundi naufragio. Vide Abraham, qui principium & radix correctionis omnium factus est, & propter virtutem Pater cunctorum fidelium meruit appellari. Vide Loth, qui ignem largissimum evasit. Vide Moysen, cui totius Israëliti Populi commissus est Principatus, & figuris honoratus est veri Pastoris. Vide Pueros, qui Babylone super omnes apud Chaldæos sint Prælati mirabiles, & honoribus primis ac maximis benigni apud alienos effecti sunt. *Dignitas eadem obvenit*. Sanctis Apostolis: Quare & ipsi facti sunt, qui & apud omnes, & Imperatores, & privatos, sive subiectos, tanta veneratione colantur, ut pro summo beneficio habeant, qui omnibus dominantur, si Pauli Scripturæ quisque sciat attendere ad consonantiam plurimorum: Et quæ ad se attinebat diligentiam virtutis, nullius putaret esse juvenis. Neque aliquoquam dignus existeret & idoneus, nisi eorum quisque penè particeps esset. Nunc autem quia & soli apud semetipsos virtutes diligentes vitâ tali, apud omnes veneratione coluntur, & in futura vita sustinent beato & infinito lumine comprehendi.

Non igitur vel nunc abjectos faciet apud Deum paucos, qui totâ pendent benevolentia circa eum, & ob hoc vituperantur, injuriuntur, effugantur conspiratione plurimorum. Etsi enim nos, sicut illi pauci ac beati, non sumus, sed tamen illos modis omnibus imitari jubemur. Cujus rei gratia sicut in simulacris &

Ima-

Imaginibus similitudines corporum, sic illorum virtutes Divinis inscriptæ sunt literis, ut nos eorum exemplar attendentes, Facta ipsorum confidenter æmulemur. Et non arbitremur nos novi aliquid instituere præter illa, quæ apud veteres gesta sunt, etiamsi id ab omnibus inculsetur. Et ne nos putes hæc nunc vanè percurrere, & ut scias ex ipsa necessitate & Deo devincta conscientia nos ad imitationem cogi Præscorum, & ipsam causam breviter audi, pro qua non inconsequenter nos ab Antiocheni separandos communione putavimus.

Dogmata Cyrillus exposuit omni impietate repleta. Propter ipsa eum Ephesi Antiochenus deposuit ut impium, participes adisciscens ad hoc plurimos alios è diversis Provinciis, & omnes Orientalis Regionis Episcopos. Abjuravit ejus ubique Doctrinam, ut errori Apollinaris per omnia consonantem. Imperatore præsentente juravit, sicut ipse Chalcedone scripsit Ephesi Constitutis, quorum Rescripta salva sunt apud nos, quod nec si pœnituisset Cyrillus, & sua Capitula rejecisset, eum ad communionem recipere acquiesceret, qui Princeps exstaret hæresios. Deposuit eum rursus in Tharso, & cum septem, qui pro eo ascenderunt Constantinopolim, factis Synodalibus literis, quas & cuncti subscripsimus. Super hæc permansit Cyrillus, non solum suorum Scriptorum nihil abjurans, sed & prædicans ea cum majori fiducia: Et ille, qui coram Imperatore juraverat nec pœnitentem Cyrillum se ad communionem recepturum, ad eum in Ægyptum misit supplicem Paulum: Sicut & illud, quod apud nos est, exemplar ostendit. Et ipse ubique Cyrillus affirmat, tam per ea quæ scripsit Constantinopoli degentibus Clericis suis, quam per illa quoque quæ ad Acacium Melitinensem, qui exprobraverat ei quasi à suis recesserit, & ad communionem fuerit ab Antiocheno receptus.

Taceo de ejusdem Cyrilli literis ad Acacium Berrheensem scriptis, inconvincibilem habentibus instantiam, tam pro iisdem Capitulis, quam pro omnibus, quæ prius & postea impiè exposuit. Post quæ Antiochenus Paulum in Ægyptum direxit, tam Dogmata Cyrilli suscipiens, pro quibus eum Secundò damnaverat, quam rectitudinem fidei anathematizans in Scripto, & omnia

nia faciens sicut ei placuit. Et horum testis est ipse Cyrillus, qui ejus satisfactionem suscepit, qui in suis ad Acacium Melitenensem literis hanc eandem commemorans Epistolam ad Acacium Bertheensem quam fecit, mox intulit inquit: *Quia nisi Antiocheno ea, quæ à me ad Acacium scripta sunt, placuissent, non utique à principio Paulum direxisset ad me.* Interpretatur verò Cyrillus idem in eisdem literis suis Epistolam, quam detulit Paulus, quæ fursum ac deorsum ab Antiocheno profertur, ut nihil omnino à Capitulis differentem, sed eadem intentione conscriptam, & malè ex invidia intellectam ab eis, qui eam Orthodoxam quidem dicunt, sed his, quæ ab eo prius sunt exposita, esse contrariam, nec non & doctrinæ Nestorii consonantem.

Verum nos hæc omnia omittentes, hujusmodi conditionem dedimus Antiocheno, ut aut suaderet Cyrillum anathematizare omnia sua, & solâ Apostolicâ doctrinâ esse contentum circa eorum, quæ scripta sunt, intentionem, & sic conjungerentur Ecclesiæ, aut ipse Antiochenus anathematizaret in Scripto Cyrillum cum impiis Dogmatibus ejus, contra quæ prius sæpè decrevit, & nomen Deo amicissimi Episcopi Nestorii, qui pro sola pietate tanta perpetitur, sanctis inscriberet Dyptichis. *Sed nihil horum facere voluit.* Propter hæc nos dissentimus ab eo, atque ab ejus communione disjungimur. Si enim pro incongruis ille persistit, quantum est ut nos pro pietate perstemus? Pro qua utique & à communione ejus avertimur, non ab illa fide recedentes, cum qua eum euntem ad Ephesum, & ab Epheso revertentem suscepimus, sed ipsam servantes ut Apostolicam, & à beatis Patribus traditam, quam à Magno Theodoro, qui ea, quæ illi tradidit, tradens claruit, accepimus.

Et ignosce, quæso, nobis non valentibus decipere conscientiam nostram. Si autem propter hæc tranquillissimus Imperator præcepit nos ab Ecclesiis eiici, facito quod justum est, nec malevolentiae gratiâ differas ad finem, quæ sunt præcepta, perducere. Ego enim mox ut ipsam videro authenticam Sacram, nec enim Rescripto ero contentus, & ut didicero quæ illi relata sunt, ne fortè adversum nos Clementibus mentiti sint Auribus Adversarii veritatis, & invenero quod omnino me exire ab Ecclesia jubeat,

glo-

glorificans & nunc, sicut prius, in quo me reperiri contigerit
lchemate, abscedo ab Ecclesia, Imperatorum legibus omnibus
modis cedens. Paratus sum per gratiam Dei, non ab Ecclesia
egredi solùm, sed etiam decies millies mori, quàm possim apud
Christum lædere meam conscientiam. Nec enim licet minorem
me inveniri ab illo infante annorum septem, qui cum beato Ba-
byla propter Christum capite cæsus est, cui totius Ecclesiæ, & Ec-
clesiæ, cujus Theodorus existit Doctor, commissus est Præsula-
tus.

Ut verò & illud propter prædicta commemorem, scito, Ad-
mirandissime Domine mi, quia etsi non pro ipso bonæ causæ
merito starem, & ipse terror tam civitatis, quam Territorii hujus
me in hac adversus Joannem discordia detinere sufficeret, qui si
me ei tantummodò communicasse cognoscerent ante Sacram, me
& vita privassent. Nec enim cujus sint discipuli, nescis, vel quo-
modo pro zelo dogmatum Divinorum universi moveantur, ita
unanimes existentes, tanquàm si una sit anima omnium. Pro
qua re omnibus modis est tutius ex necessitate repelli, quam vel
absque ipsa nocere apud Deum conscientiæ suæ, & ab eis, qui
nunc mihi subjecti sunt, vitam instar canis amittere. Si verò
quisquam nos abruptè in quibuscumque accusare voluerit, pro
nihilò deputamus. Calumniari namque, & contumeliam facere
facile est, & omnibus adjacet: Non omnium verò est dicere ve-
ritatem.

CAPUT CLXXV.

....263

Epistola, inquit, Zenobii Episcopi Zephyrii ad Deo Amicissimum Episcopum Alexandrum, insinuans exiisse ab Ecclesia Deo amicissimum Episcopum Meletium.

Personali quidem præsentia tuæ Sanctitatis benedictione repletus sum, quando solus benè ab Epheso remcasti, sicut ipsæ res omnibus ostenderunt; literis verò tuæ non sum fructus Sanctitatis. Unde nunc præsumere sum coactus, ut literas incipiam tuæ Sanctitati dirigere. Et rogo ut des mihi veniam. Multa enim, & amabilis Deo Constantia tua hoc me præsumere præparavit. Hic enim nullus pro pia fide persistit, sed universi tempori serviunt, & pariter simulatores effecti sunt, qui videbantur esse constantes. Solus inter hujus Ciliciæ Episcopos perstat ad finem Dominus meus Deo amicissimus Episcopus Meletius, qui ejectus est militari super inducta Cohorte, juxta eorum, qui sunt Antiochiæ, jussionem. Ora igitur, Domine, & nos fieri dignos tam ejus celeriter comitari vestigia, quam tuæ etiam Sanctitatis, ut possimus in die Domini Christi vos intercessores pro nostra Pusillitate proferre.

CAPUT CLXXVI.

....264

Deprecatio Joannis Episcopi Antiochiæ contra Deo Amicissimum, inquit, Meletium Episcopum.

*Piissimis & Amatoribus Christi Imperatoribus nostris,
Flaviis Theodosio & Valentiniano, Triumphatoribus,
Victoribus, Augustis, postulatio & deprecatio à
Ioanne Antiochena Dei Ecclesiæ Episcopo.*

Generis vestræ Pietatis Imperium in excelsum tulit, & hanc provexit ad gloriam fides in Deum. Quâ Sanctissimam & Catholicam semper augeri vultis Ecclesiam, & cuncta, quæ in ea exurgant, zizania desideratis abscindi. Quia igitur hoc utimini zelo, ô Piissimi & boni Victores Imperatores, & eos qui obliterare volunt Patrum Doctrinam, alienos à Sacerdotali existere dignitate post nos, quibus Canones de hac re concedunt judicium, decrevistis, expelli verò à sanctissimis Ecclesiis & urbibus, in quibus videntur existere, & talis ad Orientem Sanctio vestra pervenit. Hanc promulgavimus Magnificentissimo & Gloriosissimo Præsidi utriusque Militiæ, & Ex-Consuli Dionysio. Et consonans ejus accipientes Præceptum prævalere potuimus malignitati Meletii, qui pridem Mopuestiæ Episcopus fuit, subjicientes eum depositioni. Introduximus autem & præfecimus ipsi populo è Gregibus Christi Chomatium Deo amicissimum Episcopum. Præfatus verò Meletius major esse legibus vestris, & tranquillitate Romanâ volens, in partibus ejusdem Territorii delitescit, concussionem, perturbationemque sanctis Dei Ecclesiis ingerens, & præsumens post dejectionem Sacerdotale Ministerium. Et justum est supplicare, ut qui peregrinus est à sancta disciplina & Ecclesiâ, peregrinus

fiat & ab universa Provincia Cilicum, præcedente piâ Sanctione ad Magnificentissimum & Gloriosissimum Magistrum Militiæ Orientis vestri: Ita ut indè quidem pellatur, deducatur verò, ubi vestræ Pietati placuerit. Et hoc impetrato, consueta vota solvemus pro permanfione & Victoria Imperii.

CAPUT CLXXVII.

.....265

*Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Meletii ad Deo
Amicissimum Alexandrum, quam scripsit, postquam
militum superventu expulsus est.*

ET cui priùsq̃ tuæ Sanctitati, quæ circa nos geruntur, referri conveniens sit? Sive enim congaudere oportet de his, quæ nobis à Christo donata sunt, sive etiam pro his, quæ residua sunt, orare, ad eam necesse est ut ad Patrem pro cunctis filiorum bona referri. Dignatus est enim nos Dominus Christus orationibus tuæ Sanctitatis incorruptum sibi Ovile usque ad exitum custodire, quod nobis indignis & pro virtute commisit, & permisit rursus auferri, quando id bene se habere judicavit. Nec enim quod ejus defierit unquam providentia, etsi ad præsens esse difficile videatur. Et quidem Diabolus ab olim grande habuit prælium contra eum, & nunc illud perturbare omninò per Ministros suos studuit, non solum inimicos armando, sed & ex nobis ipsis ad hoc quosdam Ministros accipiens: Qui & observavit Dominicum diem, & sub uno cunctos ad introeundum contra nos concurrere præparavit.

Dominus autem Christus, qui contra eum semper ejus convertit insidias, & propriis dispensationibus subjicit, & nunc ei inutilem fecit universum contra Ecclesiam impetum, dum nos perturbari non sivit, sed omnem Ecclesiam in sua devotione construxit, ita ut non solum claresceret malum, sed & civitas tota cum Provincia universa consonam pro fide acciperent voluntatem, ipsis quoque à pietate alienis, id est, Judæis, & hæreticis aliis, non parvo quodam contra Adversarios odio motis, nec circa nos parvum quemdam ostendentibus affectum, dum certè nos latentes sæpiùs degeremus, ne quisquam putaret, quod à nobis instigarentur ad hoc. Quod & valdè suspecti inimici dexteræ Alcissimi

mi non ab Ecclesia nos tantum, sed & à civitate repulerunt, nec usquam juxta eam manere sinentes. Sed hæc quidem à Domino Christo etiam nunc cuncta pro nostra sunt dispensata Humilitate. Nos verò magis pluribus debitis sumus obstricti, quos dignos majoribus fecit, quam nostræ virtutis est.

Unde modis omnibus deficiamus ad solvendum. Quam enim Deo possumus gratiarum actionem reddere, qui nimietate clementiæ sustinere tentamenta pro se & nostram dignatus est Parvitatem? Non quo grave aliquid pateremur, quia perfectiora sufferre sumus indigni, sed & Propositum tantummodo haberemus, quod & maximum nimis est ad nos, qui sumus voluntatis omnino despectæ. Sed rogo ut orare digneris, quatenus usque ad finem digni efficiamur gratiâ Domini Christi, ut sicut ei placet, ita residuum præsentis sæculi transigamus. Dominum meum & sanctissimum Episcopum Acilinum plurimum salutamus.

CAPVT CLXXVIII.

....266

*Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri ad
Meletium Deo Amicissimum Episcopum, quam re-
scripsit ad præfatas litteras post exitum ejus.*

SI esset mihi desiderium meum adimplere possibile, literis non erat opus, sed adventus præsentia; vel potius juxta Psalmistam, columbæ pennas expeterem, ut veniens requiescerem juxta habitaculum Coronati, & viderem, juxta Prophetam, Sanctitatem tuam sicut in solitudine uvam, aut ut magis propriè dicatur, ut acinum botri cunctorum totius Ciliciæ Sacerdotum, quem exterminaverunt vulpes, quæ propemodum, secundum veritatem, vineas deleverunt. Non exterminaverunt autem, eò quod benedictio Domini sit in eo. Verè enim præsentem in tempore sufficeret tuæ Sanctitatis adspectus adamante nos facere firmiores. Nam si cogitatio tantum tuæ, secundum Domini certamina, Sanctitatis omnibus nos circumdat Domini armis, ut nullo modo emissis variis multimodisque sagittis vertamur in fugam, quomodo non nos omni modo reborasset talis adspectus, qui nos non per verba, sed per res ipsas armaret, & in semetipso exponeret, quid sit: *Ne disperdas in finem?* Intendisti enim, Domine per omnia Deo Amicissime, indeclinabiliter in Authorem fidei, & Consummatorem Jesum, & sunt repositæ tibi coronæ. Non expulsionis tantum, non enim te ad definitum præparasti tormentum, sed claret quod præparatus sis omnia sustinere. Sic contra impietatem parasti temetipsum. Undè & ille, qui donis suis nostros supervincit labores, tuæ Sanctitati coronam justitiæ reddet, circa varietatem tui Propositi passionum, spiritualium munerum Divinitate effulgentem. Certasti enim bonum revera certamen, & cursum consummasti, fidemque servasti. Undè & quod ista consequitur, Deus qui mendax non est, illud tuæ Sanctitati retribuet. In quod hic jam bona conscientia tua intendendo lætatur, & gaudio Sancti Spiritus adimpletur.

Potest autem Sanctitas tua nostram consolari absentiam attentioribus orationibus, donec donet & nobis per clementiam suam Dominus vestris comitari vestigiis. Certus enim sum veraciter, quod ego intentionem habeo hanc, ut tuam Sanctitatem sequar, & unà eos, qui prius certant, & coronati sunt. Pauci quidem, sed apud Deum pretiosi. Melior namque est unus Domini voluntatem faciens decem millibus injustorum. Fruensque sanctis orationibus tuis non desciscam à vestro consortio: Nec à vestra separabit me charitate tribulatio, aut angustia, aut persecutio, aut fames, aut nuditas, aut periculum, aut gladius. Maxime quia Religiositas tuis, quæ portum Dei voluntatis obtinuit, majorem circa nos habet curam, tanquam qui adhuc marinis undis obhistimus, & omnimodis malorum spirituum tentamentis. Nunc quidem tentantium nos minis, nunc verò subruere adulationis blandimentis. Unde & talem mihi posui legem, ut fugiam cunctorum, loqui mihi volentium, & adspectum & verba, & ipsam quoque memoriam. Quod non ex propria assumpsi sententia, sed ex Divinis Scripturis edoctus. Nec enim Dominus respondit perversis, tum judicaretur, sed sicut oris ad occisionem ductus est, & sicut agnus coram tundente se sine voce. Non enim quod dicant aliqui, sed quod capiant, colloquutiones & alloquia nobiscum conferre captant. Docemur verò & in veteribus Scriptis, quod Ezechias pius post Rapsacis, Dei Adversarii, voces Magistris militiæ tacere præceperit, nihilque Dei Adversariis responderi. Unde & nos, repellentes eorum colloquia, qui in Ægyptum corde sunt reversi, & qui non solum dicunt, Demus initium, & redeamus in Ægyptum, silcamus, & tantam misericordiam sustineamus à Deo, qualiacumque sæva superinducere adversum nos concessi fuerint æmuli. Quæ omnia suscipiamus cum lætitia, & cogitemus, quod sicut, beatus inquit Paulus, non sunt condignæ passionnes hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in eos, qui stigmata Christi, quorum tu dignus effectus, in suo circumferunt corpore. Unde rogo, ut digneris nos per venerabiles literas tuas juvare ad instantia certamina. Dominus meus Deo amicissimus, & sanctissimus Acilius, quia tecum coronatur, salutatur & complectitur Religiositatem tuam.

CAPUT CLXXIX.

.....267

*Interpretatio, inquit, Præcepti Magistri militum
Dionysii, quam scripsit ad Clarissimum Iudicem
secundæ Ciliciæ.*

DIvina autoritas per annotationem terribilem Meletium, quondam Mopsuestenæ civitatis Episcopum, in Melitina degere Armeniæ Provinciæ civitate præcepit. Susceptis igitur præceptionibus nostris, le&is verò & Divinis Responsis, quæ in missis præfulgent, observare debes quæ ab Immortali sancita sunt Vertice, utens militari solatio ad iter idem, si tale solatium necessarium fortè perspexeris, admonendo utique nostrum Vicarium, ut competens solatium deputeretur, ad quem de hac parte scripsimus. Quamvis competenter sufficere Civiles Ordines arbitremur.

CAPUT CLXXX.

...168

*Domino meo Deo Amicissimo, & Sanctissimo, inquit,
Patri Alexandro Episcopo Titus.*

Quemadmodum Sanctitatem tuam semper peculiari amore dilexerimus, & magnopere obsequi ei satagerimus, arbitramur & ipsam clare nosse, rebus ex ipsis. Quia igitur & nunc ex eadem voluntate detinemur, & secundum Christum Religiositatem tuam egregiam desideramus existere, dignare, sanctissime Domine, vel nunc, cum susceperis literas nostras, communicare Sancto Catholicoque Concilio, secundum Divinas & adorabiles literas. Nam & sanctissimus Theodoretus, & sanctissimus Helladius, & alii, qui ad modicum voluerunt separare seipsos ab hoc Sancto Concilio, agnoscetes quod est inrecusabile, & quod est impossibile, & quod placitum Deo, & quia universali Synodo oporteat obedire, & Imperialibus Sanctionibus, à discordia quidem recesserunt, communicarunt autem Sanctæ & Catholicæ Synodo. Hoc autem facere tuam Sanctitatem præ omnibus oportebat, quæ manifestè novit res, & tempore est provecta. Rogamus igitur, ne despicias præcatorias præsentis literas nostras, nec des locum Diabolo, volenti discordias contra sanctam consubstantialemque immittere Trinitatem; sed ut conculces aculeos ejus, & concordiam Synodi Sanctæ recipias. Nam si post has literas meas Sanctitas tua in dilatione perstiterit, eisque communicare noluerit, claret quod non sit de cætero necessarium Divinis literis. Utique apertè præcipiunt, ut hi qui Sanctæ Synodo communicare noluerint, in exilium à sanctis Ecclesiis repellantur.

CAPUT CLXXXI.

....269

*Domino, inquit, meo sanctissimo, & Deo Amicissimo
Patri Episcopo Alexandro Dionysius.*

Divina & immortalis Veritas pacem desiderat, adhibet vero plurimam curam, & suæ Pietati decentem circa rectæ Fidei cultum. Scientes igitur intentionem pii Principis nostri, prius per has litteras nostras tuam Religiositatem duximus salutandam, & adhortandam, ut quæ decent faciat: Inter hæc verò & illud est, ut communicet Sanctitas tua Deo amicissimo Episcopo Joanni. Hæc namque causa pacis erit omnibus sanctis Ecclesiis. Nec enim volumus Ecclesias amplius perturbari, & animas imperitorum perverti, quid faciant nescientes, dum perturbatio detinet vos, qui pacem præcenditis universis. Dignare igitur, tantum memor & amicitiarum nostrarum & adhortationis, omnem tristitiam deponere, & convenire in idem Religiosissimo Viro: Ne cogamur Divina & Imperialia Constituta executioni mandare. Salvam Religiositatem tuam, & orantem pro nobis salvet omnium Deus, Domine sanctissime Pater: Ignoscere mihi habet Religiositas tua, si quid facere compellendus sum, Divinam formulam sequens, si huic Epistolæ consentire nolueris.

CAPVT CLXXXII.

....270

Epistola, inquit, Deo Amicissimi Episcopi Alexandri, quam rescripsit ad literas suprascriptas, in causa eadem suum demonstrans Propositum.

Benevolentiae quidem circa meam Vilitatem retributiones clemens Deus praestet vestrae Clementiae. De causa vero, quae vertitur, quoniam nostrae vitae caput est pietas, coram terribili Tribunali Christi omnem reservo satisfactionem. Ut vero etiam Magnitudini vestrae in brevi respondeam, indico quod ille, qui nunc contra nos quatuor Imperiales has literas clementer obtinuit, & ante Ephesum, & in Epheso, & post Ephesum haereticum sciebat Aegyptium. Quod manifestè cognoscere licet ex literis ejus, quae usque nunc apud plurimos salvae sunt. Postquam vero suscepit Hypomnysticum per Admirandissimum Aristolaum, ut & Cyrillo communicaret, & Nestorium deponeret, & anathematizaret ejus doctrinam, dum sit Orthodoxa, sicut ipse per plura Scripta confessus est, cedens Hypomnystici minis, fecit universa. Et nunc adversum nos usque ad sanguinem pugnat, eò quod parati simus per virtutem Dei contra Cyrilli haeresim repugnare usque in finem, & orthodoxam fidem absque permissione servare, non incundo communionem, neque cum haeretico, neque cum communicantibus ei. Habemus namque praee oculis illam terribilem vocem Domini Christi, quae per Apostolum Gentium Paulum dicta est: *Quoniam si nos, aut Angelus de caelo evangelizaverit vobis prater id, quod evangelizavimus, anathema sit.* Unde quaeso, ut quando tibi placuerit illam persecutionis, quae contra nos lata est, formam promulgare, mihi vestra ju-beat Magnitudo, ut sub silentio & absque strepitu abeam, & hoc modo, quae sancita sunt, impleam. Quando enim de pietate proponitur, obedire oportet Deo potius quam hominibus.

Galat 2.

CAP.

CAPUT CLXXXIII.

...271

Præceptum, inquit, Gloriosissimi loci Servatoris Titi
ad Clarissimum Libianum Euphratesiæ judicem.

*Flavius Titus, Gloriosissimus Comes Devotissimorum Do-
mesticorum, implens locum Magistri militiæ Potesta-
tis, Flavio Libiano, Clarissimo Prædi-
Euphratesiæ Provinciæ.*

Divini Principes nostri, ut hi qui non assentiunt Deo
amicissimo Episcopo Joanni, perturbant autem sanctas
Ecclesias, dum pacem renunt Orbis, à locis propriis
amoveri, propriâ lege præceperant, sicut & veneratio
adorabilem, præfulgentiumque literarum manifestis edocebit.
Quia igitur Alexander Hieropolitanus Episcopus à sorte Reve-
rendissimorum Episcoporum semetipsum fecit alienum, nec enim
patitur præfato Archi-Episcopo in Divinis communicare My-
steriis, curet Charitas tua, hac autoritate susceptâ, eundem Al-
xandrum, si in Proposito ipso perstiterit, loco proprio amovere,
eumque in ejus loco suscipere, quem sanctorum Episcoporum
Synodus probaverit ordinandum. Si verò id tuam virtutem,
quod non arbitramur, excedit, dum Devotissimi milites in ea
constituti sint civitate, uteris eorum solatio. Etenim quæ opor-
tet ad ipsos quoque direximus, ut cum deliberatione communi
nostra Præcepta festinetis implere. Si verò & majori opus est
manu, aut si hæc res & nostram præsentiam postulaverit, suffices
continuo indicare. Nam dum id clarè constiterit, Divinis Præ-
ceptionibus ministrantes cum sufficienti solatio continuo venie-
mus. Quò autem Tu mox ad præfatam civitatem vadas, & no-
stra

stra Præcepta implere festines, Hypatium specialiter deputari præcepimus, cui & Mandata dedimus, ut non solum Te cogat nostris Præceptionibus obedire, sed & de tua nos præsumptione, si ita contigerit, nosse faciat. Ultio enim contra neglectum tuum competens consequetur.

CAPUT CLXXXIV.

...272

Relatio, inquit, Libiani Euphratesis Iudicis ad Magnificentissimum Vicarium Titum.

PRæceptum Magnificentiæ vestræ decimo septimo kalendas Maii per Hypatium, qui est ex ordine Magistri militiæ, nostræ est redditum Parvitati, cui Divinæ & adorabiles literæ præfulgebant, jubens Reverendissimum & Deo Amicissimum Alexandrum, Hierapolitanum Episcopum, aut communicatorem Sanctæ Synodi fieri, aut ab Episcopatu quiescere. Insinuo igitur, quod suam prædictus, quæ in se est, opere declaraverit voluntatem, & Hierapolim dereliquerit, Episcopatum tenere minimè delectatus, Domini magnificentissimi, & per cuncta Sanctissimi.

CAPUT CLXXXV.

....273

Relatio, inquit, secunda Euphratesiæ Iudicis, qui perturbationem civitatis agnoscens propter exitum Sanctissimi Episcopi Alexandri factam, direxit Magnificentissimo Comiti Orientis, transmittens & Populi acclamationes, tam ad se, quam ad Magnificentissimum Comitem Titum factas, & ad ipsum quoque Antiochiæ Præfukm.

Hierapolis & devotioni serviens, & pio desiderio stimulat, Divino quidem motui cessit, & Præcepto Magnifico gemens. Nunc verò expetit misericordiam, quâ diligatur ejus desiderium, expansa super Alexandro senne, & luctus quidem suscitans per plateas, inundans autem lachrymis solum, & ferè in ipsam jam Divinitatem quid ausa præsumere. Nec enim consuetas actiones exhibet gratiarum. Et recessit claudens sanctas Ecclesias, & tale quid agens, quale cui veniam competat impartiri. Quoniam percutiente conscientia vel quid perpetrent nesciunt, anhelantes defectum, ne illum, quem valdè complectuntur, amittant. Hoc quidem per Pusillitatem meam pervenit ad finem. Nam Sacra quidem loca referata sunt, & consueta complentur. Quod autem reliquum fuit, petitiones sub conjuratione depositas inspexi omnium, qui boni videntur, & qui pro Patre precantur, ac supplicant ut ab illo pascantur, qui eos à pueris Magister mitissimus educavit. Eidem namque nec vitam se vivere arbitrantur, nisi super eos Episcopatum Deo Amicissimus Alexander teneat, cujus vitam quidem mirantur, obstupescentes Sacerdotii pietatem, & pietatis pondus diligentes, & doctrinas justitiæ suis circumferentes in linguis, colligentesque cuncta, quæ multa sunt, ad roborandum sui amoris ardo-

ardorem : Adjicientesque præfatis , quod ante tempus suum de hac vita recedant , & nisi efficiatur quod petere instant , in semetipfos mali aliquid perpetrabunt , pueri simul ac senes, mulieres ac virgines , & omnes maturæ ac senilis ætatis , si defuerit adhuc ad sanctæ Ecclesiæ præsidendum , qui eam est habere sortitus , dum necdum quieverit lege naturæ. Dum tuæ interfit Magnitudinis , cujus operis est , quidquid illud mali sit , discutere à Subjectis , & ea, quæ plena sunt tristitiæ ac difficultatis , abigere , & pacem lætitiæque civitatibus introferre , ea quæ subsequuta sunt indicavi , ut quidquid steterit, fiat. Cæterum dum pridem talia facere institissent , Reverendissimus Alexander Relationem fieri non permittit , Domine Admirandissime & Magnificentissime. Oro Deum , ut tu, Domine mi, incolumis & per omnia felix temporibus longis perdures, communis Salvator , & beneficiorum Præstitor.

CAPUT CLXXXVI.

...274

His Irenæus illa subiicit. Ideò posuimus, ne quis miretur, cur hîc Voces Populi minimè scripserit.

MAnifestat quidem Relatio illius Provinciæ Judicis illam plurimam civitatis lamentationem, quin immò & confusionem, quam pro reparatione illius Deo Amicissimi Pastoris Grex Christum diligens sustulit. Multò amplius verò ea, quæ ab universa Multitudine acclamata sunt, circum quanto affectu constringerentur, ostendunt, desiderii æquitatem, & orbitatis amaritudinem, & angustię rationem. Etsi superfluum duxerimus easdem voces adscribere, quippè ut nimis plurimas existentes, & contra aliquos blasphemias valde multiplices continentes. Unde & bonus Joannes omninò formidans, atque eos, qui his usi sunt, metuens, has protulit voces, & per hanc allocutionem scriptam eis consolationem, seu potius deceptionem obtulit.

CAPUT CLXXXVII.

....276

*Hypomnesticum Deo Amicissimo Clero Hierapolitano , &
Christi Amatoribus Plebibus , ab Ioanne.*

AUdivi supplicationem vestram , quam per acclamationes in Ecclesia fecistis ad nos , & Magnificentissimum & Gloriosissimum Comitem Dominum Titum. Et ego ipse hæc eadem opere provenire oro vobiscum. Cognovistis enim procul dubio Propositum nostrum , quia nihilominus ad illum suavem hominem deprecandum , pro quo ipsi rogastis , ut vanæ suæ phantasie præferret Ecclesiasticam pacem , quam totus Orbis cum pietate amplectitur. Sed quod patitur , quia sic aversus est ab omni medicamine , ut nec colloqui cum Dei Sacerdotibus sustineret , neque ullatenus ad eorum virorum veniret affatus , quorum precibus Mundus ipse salvatur. Eligens enim optimos Deo Amicissimorum Episcoporum sæpius destinavi , qui eum commovere potuissent , ne infestaret Ecclesiasticam pacem , quam Mundo Deus inopinatè largitus est ; ille verò ex arrogantia , & ea , quâ detinetur , obstinatione aures obsurdans inexorabilis perstitit. Quin immo permansit mala sibi met coacervans , dum nos ab hac viri malevolentia sumus insonites , & nunc ad satisfactionem vestram , & ut possit videre Amatrix Christi Ecclesia vestra , quod non occasione captata quasi contristantem adversum nos , & tantas nobis contumelias ingerentem , quantas ipsum decebat inferre , dum nos per gratiam Dei nihil læderemus , ex eis à sua illum removerim Ecclesia ; sed quia nobis inobediens existit , volentibus ut nostrum fieret membrum , & Ecclesia vestra toti communicare demonstraretur Ecclesiæ. Unde circa eum cuncta servavimus , quæ ad remedium pertinebant. Sed & nunc quæ nobis sufficere dignum est peragentes , spondemus , quia si possibile fuerit , ut correctione resipis-

cens deponat superbiam pristinam, parati sumus excipere, & ad vos cum nostra atque illius festivitate remittere: Si autem jam semel statuit præcipitare seipsum ad communionis quidem læsionem, perditionem verò animæ suæ, nos quidem & Deo & hominibus satisfacimus; vos vero, quod vobis ipsis expedit, quæso, perquirite.

Erubescant jam veritatis inimici, qui credentes præfatis sub nomine Theodoretæ Epistolæ, eum Nestorianæ impietatis volunt criminari fautorem, cui tale testimonium præbet Joannes Archiepiscopus, nimium cunctis Nestoriani erroris fautoribus inimicus. Sicut ipsi quoque apertissime clamant, dum contra obstinationem pertinaciamquæ Alexandri veraciter dicit: *Vt nec colloqui cum Dei Sacerdotibus sustineret, neque ullatenus ad illorum virorum veniret affatus, quorum precibus Mundus ipse salvatur. Eligens enim optimos Deo Amicissimorum Episcoporum ad eum sæpius destinavi, qui eum commovere potuissent, ne infestaret seu violaret Ecclesiasticam pacem, quam Mundo Deus inopinatè largitus est. Quod per nullum Episcoporum fecisse, nisi per Theodoretum & Andream, sicut ex superioribus claret, poterit inveniri. Ex his verò & illud verum roboratur, quod à nobis intentio Theodoretæ integerrimè comprehensa sit.*

CAPUT CLXXXVIII.

....277

Interpretatio, inquit, Sacræ, quæ promulgata est Magnificentiſſimis & Glorioſſimis Præſectis de exilio in Petram Magnificentiſſimi Comitſ Irenai.

DAmnato Principe portentuoſæ culturæ Neſtorio, juſtum eſt, ut impiæ ejus culturæ participes ſentiant validiſſimam pœnam. Ob hoc Irenæum, qui maledictum Neſtorii cultum non ſolum ſecutus eſt, ſed & inſtituit, & ſtudit multas cum eo Provincias, eò quòd ipſe tali culturæ præſſet, evertere, nudatum cunctis dignitatibus, & inſuper ipſa propria facultate; et Photium verò, eiſdem impietatibus implicatum, adæquè facultate nudatum, quæ & in publicam proficiet rationem, in Petris exiliari decrevimus, ut paupertate perpetua & locorum ſolitudine crucientur, Iſidore Pater honorandiſſime. Glorioſa igitur atque Magnifica Authoritas tua huic noſtro Decreto pragmatico competenter obœdiet, deputato ſufficienti ſolatio, ut ad præſatum exilii tramitem præſati Religionis noſtræ violatores abigantur.

CAPUT CLXXXIX.

.....278

Interpretatio, inquit, præfati Præcepti.

QUæ sint, quæ de Irenæo & Photio sunt sancita à Divino & Immortali Vertice, præfulgens Divinarum literarum tenor ostendit. Magnificientia igitur tua his, quæ sunt decreta Divinitus, absque mora obediens, ad loca, in quæ jussi sunt duci, cum competenti solatio præparet Veredos duos cum duobus Parippis, Orestis & Stephano, qui singulariter directi sunt ad peragenda quæ Divinitus decreta sunt, quæque nostris præceptionibus continentur, coadjuvantibus eos ex Syria, tam Regionum judicibus, quam Provinciarum quarumque Ordinibus: Insuper & Defensoribus, & reliquo solatio vel auxilio, & Decurionibus vel Curialibus.

CAPUT CXG.

...279

*Quanti, inquit, á sanctis Ecclesiis exierunt, nolentes
suam conscientiam vulnerare, neque acquiescere Factis
Cyrilli, seu ejus sustinere communionem.*

I.

ALEXANDER Episcopus Hierapolis Euphratesiæ, qui &
exiliatus est in Famothin, Ægypti metallum.

II.

ABBIBUS Dolichii, quo ejecto ab Ecclesia alter ordinatus est
à Joanne.

III.

DOROTHEUS Marciano-Politanus, Metropolitanus Mœsiæ.
Iste ejectus, exiliatus est in Cæsarea Cappadociæ.

IV. & V.

VALEANIUS, & Eudocius Mœsiæ, qui sub eodem Dorotheo
existentes ultrò ab Ecclesiis recesserunt.

VI.

MELITIUS Mopsuestenus secundæ Ciliciæ. Hic exiliatus
in Melitina Armeniæ civitate defunctus est, multa millia pas-
sus ab Acacio ejus Ecclesiæ Præsule.

VII.

ZENOBIUS Episcopus Zephyrii, primæ Ciliciæ, qui ultrò
quidem reliquit Ecclesiam, post hæc verò in Tiberiadem re-
legatus est. Sed & indè fugatus, dum se hunc ipsum denun-
ciasset existere,

V I I I.

EUTHERIUS Episcopus Thyanénsium, Metropolitanus Capadociæ secundæ, qui ab Ecclesia ejectus, relegatus est quidem Schytopolim. Similiter & indè fugatus, in Tyro defunctus est.

I X.

ANASTASIUS Tenedi, qui ultrò cessit Ecclesiâ, & eos, qui erant per exilia, circumcirca iniens, ita defunctus est.

X.

PAUSIANUS Hypatæ, qui & ultrò cessit Ecclesiâ.

X I.

BASILIVS Metropolitanus non acquievit: Qui multa millia passus non acquievit, ut cum reliquis eum, quî non deliquerat, condemnaret.

X I I.

JULIANUS Metropolitanus Sardicensis, qui & ipse se insontem à fraterna pûnitione servans, ad multa millia periculorum pervenire prælegit.

X I I I.

THEOSEBIUS Episcopus Chii, qui erubescens eum ejicere habentibus potestatem, in sua est defunctus Ecclesia. Nec tamen Nestorii depositioni consensit. Nec communicare ulatenus pertulit his, qui Cyrillo adjuncti sunt.

X I V.

ACILINUS Barbalissi, Euphratesiæ. Hic à Castro quidem fugatus est, dum communicare Antiocheno non acquiesceret; post hæc autem communicavit quidem, non tamen & Homicidio assensit.

X V.

MAXIMINUS Demetriadis, Thessaliæ, qui mox seipsum post factam in Nestorio iniquitatem ab Ecclesia separavit.

CAP.

CAPUT CXCI.

....280

Lex quæ contra Nestorium proposita est.

Imperatores, Cæsares, Theodosius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, semper Augusti. Debita à nobis Hissimæ Religioni cultura. Et cætera, quæ posita sunt priùs, quibus jubetur ut Nestorii vindices vocentur Simoniani, ut libri ejus urantur, ut nusquam talibus liceat convenire, ut proscribatur qui eis locum conveniendi ubicumque præbuerit. Quod hic ponitur ab Irenæo.

CAPVT CXCLII.

...281

Synodica, inquit, Helladii, & aliorum Ciliciæ Episcoporum, qui scribentes postea Principi direxerunt, veniente ad hoc cum Decreto Imperiali Admirandissimo Tribuno & Notario Aristolao.

Religiosissimis & piissimis Imperatoribus nostris, dignè honoratis à Deo, Theodosio & Valentino Augustis, Helladius, Cyrillus, Valentinus, Minodorus, Iasianus, Episcopi primæ vestræ Ciliciæ.

SCientes, ô Amici Dei, & Amici Christi Imperatores, vestrum circa pietatem Zelum, quod ab initio habuistis erga Ecclesias Dominatoris Christi studium & providentiam, & Dominatorem Christum glorificantes persistimus, quod tam pio dignos fecit Imperio, & pro vestra diuturnitate atque victoria non desinimus exorare. Hæc nobis actionis gratiarum præditis voluntate, hæc ipsa gratiarum actio præsentī in tempore magis suscepit augmentum. Adveniente siquidem ad vestræ Ciliciæ Provinciam Clarissimo viro Aristolao, Tribuno & Notario, verum secundum piam sanctionem vestram & ipso quoque nobis declarante ardorem, fervoremque vestrum circa Orthodoxorum piam Religionem, & quod ab unitione Ecclesiastica nihil amplius studeatis, pro nam nostram quoque voluntatem, & obedientiam, quam circa vestræ Deo Amabilitatis pias sanctiones habemus, ostendimus. Juxta enim Divinas Præceptiones vestras communionem cum Sancta Synodo, quæ in Epheso facta est, amplectimur, & Nestorium, qui quondam fuit felicissimæ Constantinopolis Episcopus, habemus depositum, & anathematismo.

mo subjecimus super omnibus , quæ impiè coram Ecclesia docuit ,
seu in scriptis exposuit , seu semotim locutus est , sequentes san-
ctos Episcopos Xixtum Romæ , & Proclum magni nominis
Constantinopolis , & Cyrillum Alexandriæ , & Joannem Antio-
chiæ , & omnes reliquos Religiosissimos Episcopos , in omnibus
quæ piè definiuntur ab eis , coanathematizantes ipsum Nestorium ,
& eos qui eadem , quæ ille , impiè asserunt. Id est , Nestoria-
nos , quos justè vestrum sic cognominavit Imperium.

CAPUT CXIII.

....282

Has Irenæus literas multiloquè impetens sic adjecit:
 Epistola, *inquit*, Helladii, quam priùs scripserat,
 quando Sacrà contra eos promulgatà, ex necessi-
 tate Communicatoribus Ægyptii communione
 conjuncti sunt.

*Domino meo Deo Amicissimo & Sanctissimo Epis-
 copo Nestorio Helladius in Domino salutem.*

Etsi ab initio usque ad finem multitudo peccatorum præ-
 valuit, ut omnia nobis in contrarium, quàm orabamus,
 verterentur, verumtamen nos in æqua circa tuam, Reli-
 giosissime, Sanctitatem voluntate perlistimus, & pro pie-
 tate certare tuam novimus Sanctitatem. Ac propter ipsam ea,
 quæ apud tuam Sanctitatem, festivâ voluptate ab ipsa credimus
 sustineri. Unde beatificantes animam tuam, quæ tantis ac tali-
 bus tentationibus probata perclaruit, Deo Amicissime, oramus
 circa amorem Divinum tui inveniri participes in Judicii die. De
 aliis verò audisti utique, Sanctissime. His qui circa Deo Ami-
 cissimum Theodoretum sunt, nos quoque connumera, idèd ma-
 gis quæ eligimus eligentes, nè deteriora proficiant: Maximè
 quia hæ, quæ directæ sunt, literæ omnem ferunt in semet-ipsis
 traditionis Apostolicæ acribiam. Pro nobis verò ora Domine.

Qui tanquam de hypocrisi accusant Theodoretum
 propter illa, quæ ex ejus nomine posuit Irenæus,
 fatiſ

satis terreri debent, ne ipsi potiùs ut reverà hypocritæ suo in supremum diem iudicio condemnentur. Nam de illis quidem Perscriptis graviter questi, de istis Helladii nomine positis hætenus interim silent, nec condemnanda prætendunt. Unde benedicendus est Deus, qui in hoc quoque secundo non celat veritatem, clariùs in die iudicii propalandam. Ecce enim suæ damnationi accumbunt, ecce Dei Adversarii esse produntur. Videte attentius, quæsumus: Nonne per Imperatorem Justinianum, omni conspirata totius sæculi Potestate, toto tricennali ferè tempore id egerunt, ut Theodori, & I bæ & Theodoretì Scripta acerrimè condemnarent? Quare de hac Helladii Epistola omninò tacuerunt, nisi quia Helladius nominatim receptus in Chalcedonensi Concilio omninò non legitur, nec aliquid illic actum de eo, per quod, si condemnetur, præfatæ Synodi subruatur autoritas, per quam Nestoriani Complices adstruuntur erroris? Nam si Irenæo, qui & illas ex Theodoretì nomine posuit, creditur, ecce Epistola Helladii, illa continens, quæ magno strepitu in aliis accusantur, & nunc usque à nullo fuit specialiter impetita. Sed soli hoc merentur ab æmulis, per quos illorum destrui posse putatur autoritas, qui Dominum nostrum Jesum Chri-

stum.

stum in duabus perpetuis substantiis agnosce-
dum, in una verò persona, eademque subsistentia,
Synodicâ definitione docuerunt. Sed nunquid
eorum fraudes, quæ etiam peccatoribus, & pusil-
lis & tardis hominibus, immò & omni Orbi pa-
tent, occultæ erunt eidem Domino Jesu Christo,
qui omnia novit, & judicaturus est omnes? In
quo, quæso, jam puri sint, qui fraudulentissimi
sunt in quo se putant adiutores Dei, & vindices
veritatis? Duo adversa sunt veritas & falsitas,
sicut dolus & puritas. Si dolus adjuvat verita-
tem, potest adjuvare puritas falsitatem, ac per
hoc consonare virtus & vitium: Et virtus *virtuti*
esse contraria. Quæ dum sint impossibilia, ne-
cessariò arbitror sequi, ut non sit veritas, quæ dolo
defenditur atque dilatatur.

CAPUT CXCIV.

....283

Epistola, inquit, Cyrilli ad Aristolaum Tribunum, quam scripsit rogante Beroniciano Episcopo Tyri, formas dans anathematismi, qui ab eis fieri debuisset.

Dominus meus Religiosissimus Episcopus Beronicianus scripsit ad me, quod pium Decretum Deo Amicorum Principum tuæ Admirabilitati sit traditum, per quod præcipitur, ut universi Religiosissimi Episcopi Orientis anathematizarent impium Nestorium, & omnes ejus contra Christum blasphemias dicere Simonianam, seu Nestorianam hæresim. Hoc est, ut arbitror, & aliud nihil. Significavit autem, quia parati sint universi æstimationes vel opiniones suas à tali suspitione liberare, eò quod sint omnibus modis liberi ab illius blasphemiiis. Ego pacem, quæ per Christum præstita est Ecclesiis, firmari volens, oro quidem ut cuncti hanc habeant intentionem, & à Nestorii vocum novitatibus sint mundi.

Quia verò dicunt, quod nihil ampliùs expetere debeamus super ea, quæ Imperiales & piæ literæ continent, & hoc petunt à tua Virtute, dignare, omnium juvando opinionem, præparare illos anathematizare Nestorium, & polluta ejus Dogmata, eumque habere dejectum, credentes unum esse Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei, utique Unigenitum ejus Verbum inhumanatum & incarnatum, non in duos filios incidendum, sed eundem ex Deo ineffabiliter genitum ante omne tempus, & in ultimis sæculi temporibus eundem secundum carnem ex muliere, ita ut & una ejus persona sit. Sic enim Dei Genitricem intelligimus Sanctam Virginem, eò quod sit idem Deus simul atque homo. Quippe qui inconvertibiliter, & inconfusè incarnatus & inhumanatus est Unigenitus. Esse verò eum passibilem quidem humanitatis naturâ, pati verò eum impossibile

naturâ Divinitatis. Pati cum propriâ carne secundum Scripturas.

His namque conjunctis Anathemati adversus Nestorium, omnis de cætero, ut tamen arbitror, vacabit incusatio, & munda erit conscientia hominum, ut nec hi, qui per civitates sunt, Populi confligant ulterius contra se, vel omnino scandalizans aliquid in Magistris confitentes, quod cuncti teneamus in nobis rectam & inaccusabilem fidem. Hæc enim scripsi Domino meo Episcopo Beroniciano. Arbitror verò, quod ad idem respiciat virtus Imperialium Decretorum, & nihil his, quæ præcepta sunt, adjece-
rimus.

CAPVT CXCV.

....284

Idem Irenæus, ubi propter ista injuriavit Orientis Episcopos, ait: *Epistola Cyrilli ad Ioannem Antiochenum, per quam caussatur, quod Orientales anathematizassent quidem Nestorium, sed eadem, quæ & ille, illi prædicarent. Format autem & quomodo de cætero Anathematismus expeti debeat.*

PAcem quidem desiderare summum bonum est atque præcipuum: Et oporteret, dico, ut qui sapere Christo placita volunt, continent circa hoc studium suum, non remisissè, sed fortiter. Verumtamen non ob hanc causam despici oportet pietatis in Christo virtutem. Possimus quidem & aliter diligere pacem, & bona, quæ ex ipsa sunt, obstupescere nimis, deducere verò ad medium non ea, quibuscumque roboratur, & inconcussibilis sit, sed potius illa, quæcumque eam resolvunt & evertunt, & circa eam, quæ composita est, permanere non sinant. Hæc scribo contristatus valdè. Dicuntur enim quidam illic Religiosissimorum Episcoporum impium quidem Nestorium anathematizare, & dementissima dogmata ejus, tentare verò rursus quasi ex permutatione ea, quæ ejus sunt, sapere & loqui, & dissolvere conscientiam fratrum, pro quibus Christus est mortuus.

Miror autem, quomodo, dum sint sapientes, lateat eos, quia si quæ ejiciunt, dogmata sapiunt, semetipsos anathematizant. Dicitur namque, & hoc pro veritate, etsi esse videtur onerosum, & hos, qui nescio quomodo ea quæ Nestorii loqui audent, clarè dicere: *Non præsumpsi*. Volo namque in talibus ad credendum tardus existere pro magnitudine mali. Tua autem Sanctitas, si tamen omninò sunt aliqui tales, dignetur eos monere atque confundere, & sistat sapientes vocum novitates Nestorii, & loquentes.

tes. Nam quomodo anathematizant eas, vel quomodo pacem permanere desiderant, repugnantes ei, eamque evertentes ut iniquam.

Sufficiebat quidem insuspectis anathematizare tantum impium Nestorium, & dogmata ejus, seu contra Christum blasphemias, quoniam verò verisimile est, quod deludant quidam hanc rem, dicantque, *Ob hoc ejectus est solum, quod Dei Genitricem minime fateretur, & aliud nihil*, idèò arbitror esse dicendum, quoniam non hæc sola dejectionis fuit causa dictio, sed etiam plurimæ, contra dogmata veritatis elevantes aculeum. Oportet igitur profiteri, quia & anathematizant Nestorium, & polluta ejus atque insana dogmata, & cum depositum habent, credentes unum esse Dominum nostrum Jesum Christum, Filium Dei utique Unigenitum.

Et cætera ita sequuntur his verbis subjuncta, sicut in Epistola ad Beronicianum, usque ad locum, ubi habet: *Et in accusabilem fidem*. In quo & finitur.

Et post hæc Irenæus multa contra Orientis Episcopos ait. Et testimonia Ligiorum revocans ad medium, postremò adjecit: Ostensum quidem est integrè per superscriptas literas, quia qui doctrinam Nestorii damnaverunt, semetipsos alienos ab Ecclesiasticis pronunciavêre doctrinis. Per quæ enim contra illum sunt visi decernere, ipsam clarè abjuraverunt veritatem. Joannes verò, & certè nihil nesciens horum, dum præfatas Cyrilli literas suscepisset, per omnem viam venit & artem, donec Confacerdotes suos ad illud impelleret perditionis abruptum. Sed nec hoc Ægyptium

gyptium valuit satiare, aut saltem sistere latrantem contra veritatem. Volebat enim Homicidio suo universos de cætero per Orientem ab Apostolicis quidem dogmatibus abscedere, & ab ipsis quoque, quæ ipse per Paulum quidem in Scripto confessus est, unam verò naturam clarè, & quæ sunt talia prædicare, nihil ulterius contra expositorum rursus ab eo Capitulorum vesaniam recertantes. Nihil igitur ob hoc curans vel de eis, quæ ab eo pro acquirenda gratia ejus impudenter & impiè acta sunt, mittens ad Regiam Civitatem, eosque ad solatium consuetè aggregans, quorum parrocinio & à principio fretus inierat bellum contra Nestorium, assumit etiam nunc sui Propositi participes. Hi igitur scientes quæ ab Orientalibus paulò ante fuerant acta, & quia omnia priùs sibi proposita ignominiosè opere compleverunt, alteram continuò contra eos, Cyrilli consilio, ædificavit factionem, longè deteriorem prioribus. Etenim Maximum quemdam, Monachi habitu circumpositum, & ferventer Apollinarij errore languentem, cum literis Imperialibus, & Præceptis Præfectoriis, & virtute maximè plurimâ, ad Orientem dirigunt, ut quasi per Joannis concordiam ejus jam studium monstrantes, hæresis quidem languorem disseminent per Orientis Ec-

clesias, præparent verò anathematizari qui Orthodoxiæ egregiorum Prædicatorum luminaria fuere clarissima, & Apollinarii deliramenta, & præcipuè novæ hujus venena hæresios detexerunt. Sed hi quidem, qui propter ista directi sunt, valde Orientem perturbaverunt: Et si propter sanitatem Populorum nihil amplius perficere valuerint, salutem saltem suam fugâ lucrati sunt. Joannes autem colligens Orientis Episcopos, subjectis Synodicis literis est usus.

CAPUT CXCVI.

....285

*Epistola scripta Proclo Constantinopolitano Episcopo ab
Orientali Concilio pro Theodoro & Diodoro,
quondam Episcopis.*

SI quidem sobriè agere velint, qui turbis & juvenilibus levitatibus contra commune corpus Ecclesiæ nunc nescio unde potestate sumptâ utuntur, & suas quidem Patrias relinquentes, venientes verò ad Imperii urbem, & calumniâ adversum proprios Episcopos eorum, qui illic sunt, sordidantes auditus, non utique nunc necessarium fuerat.

His dictis, duas ponit Epistolas Joannis Antiocheni Pontificis, & totius sub eo Concilii Orientis, pro piæ memoriæ Diodoro & Theodoro Episcopis, & mediam solius Joannis, dicens:

CAPUT CXCVII.

....286

*Epistola Ioannis ad Proclum , per quam gloriatur , quod
totum per-verterit Orientem. Et Personam verò in
ipsis literis accusavit.*

ET prius & nunc suscipientes Piissimi & Amatoris Christi Principis de pace Ecclesiastica Sanctionem per conspiciendum, fidelissimumque Tribunal & Notarium Aristolaum, agnovimus & nunc & prius, quæ sit Secta Nestorii, quam contra rectam Patrum fidem noviter adinvenit: Et ipsum quidem ab eis dejectum. Quæ autem malè sapuit vel dixit, seu in Conscriptis, sive in Expositionibus, hæc omnes abjecimus & anathematizavimus, & qui eum excipiunt, & qui ea eadem, quæ ille, alienè à pia confessione sapiunt. Quod fecerunt omnes Religiosissimi Orientis Episcopi, sicut & hi, qui ubique sunt, id est, tam nos, quam cuncti, qui undique in Ephesum convenerunt Deo Amicissimi Episcopi, quibus assensus Nestorium deponentes dejectum.

Et complacemus atque sentimus, ut nihil neque adjiciatur, neque dematur de expositione in Nicæa à sanctis Patribus facta, sed ut permaneat in ea. Et ut *omnibus præsulgeat* venerabilis hæc ipsa de fide confessio Sanctorum Patrum, qui in Nicæa congregati sunt, quam roboravimus etiam nos, & confirmantes per Dei gratiam permanebimus, in qua & nati, & nutriti, & baptizati sumus, eò quod ipsa trahat firmitatem credulitatemque in semetipsa, existentem in Scripturis Divinitus inspiratis, & his quæ Prophetæ, & Evangelistæ, & Apostoli prædicarunt: Nec non & omnes Gloriosi Patres, qui post eos usque ad Nicænum Concilium omni spiritali Charismate micuerunt, & qui post ipsos quoque usque ad nos ipsos fuerunt.

Adjicere verò aliquid ei, aut auferre ab ea, vel divertere, impium

pium periculosumque judicamus. Non est enim tutum auferre terminos, quos posuerunt Patres nostri. Anathematizamus igitur eos, qui alienè ab ipsa exponunt coram Ecclesia, vel qui malè interpretantur hanc ipsam, vel qui eam studiosè corrumpunt. Et qui circa eam non fortè ex ignorantia tale aliquid patiuntur, quale hæretici pertulerunt. Id est, Arius, & Sabellius, & Photinus: Et ante eos Valentinus, & Marcion, & Manicheus, & Paulus Samosatensis, seu Simon, & quicumque his similis Sectæ sunt. Uti verò & volumus & commendamus universis, illis verbis, & illo sensu, qui in præfato Symbolo continetur: Nec ullatenus abscedere præter eum. Qui verò id corrumpit, hunc esse ab omni Christiana confessione & communionē alienum. Intellegimus verò eam, traditamque recipimus circa intellectum & verbum, & sermonem, sicut hi, qui ante nos fuerunt, Deo Amicissimi Episcopi: In Occidente quidem Damasus, Innocentius, Ambrosius, & alii Patres; In Helladè verò & Illyricò Methodius, & alii Patres, qui pietate claruerunt; & in Africa Cyprianus; in Alexandria Alexander, Athanasius, Theophilus; in Constantinopoli Nectarius, Joannes, Atticus; in Pontò qui circa Basilium atque Gregorium; in Asia Amphilochojus, Optimus; in Oriente Eustatius, Meletius, Flavianus. Et omnes, quicumque similiter talibus pietate micuerunt.

Habet verò expositio fidei sic: Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium factorem. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei, genitum ex Patre, Unigenitum, id est, de substantia Patris, Deum ex Deo, Lumen ex Lumine, Deum verum ex Deo vero, genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, quæ in cælo, & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, incarnatus, & inhumanatus est. Passus est, & resurrexit tertia die, ascendit in cælos, sedet ad dexteram Patris, venturus est judicare, vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum.

Hos autem, qui dicunt, Erat quando non erat, & quia ex non Entibus factus est, aut ex altera substantia, dicentes esse vertibilem, aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Catholica & Apostolica Ecclesia.

Hæc ad eorum satisfactionem, qui satisfactione indigent, per tuam direximus Sanctitatem. Nos enim omnia, quæcunque oportet

portuit fieri, antè quatuor annos, mox ut venit ab Ægypto tec beatus Paulus, & fecimus, & egimus, & diximus. Sed nescio undè nobis & Ecclesiis ab olim procuratus est malus iste circuitus, qui revolvitur mordens, non solùm, quantum videtur, nos, sed & eos, qui ubique sunt, nisi nunc Deus per vestram Deo Amabilitatem restinguat incendium.

Hì qui ex Paralia sunt Deo Amicissimi Episcopi, his consona componentes & subscribentes direxerunt. Illi qui ex secunda Phœnicia venientes propter Ordinationem Religiosissimi Episcopi Theodori, qui tuà dignus est Sanctitate, quemque te arbitrator nosse, illum dico, qui est à secunda Cathedra, id est, Confessu, ipsi quoque subscripserunt. Cilices utrique ab anno præterito his convenientia & consona per conspiciuum Tribunal Aristolaum compleverunt. Arabes per Metropolitanum suum, qui hic adfuit, Religiosissimum Episcopum Antiochum, his acquieverunt. Mesopotamia, & Osrhoëna, & Euphratesia, & Syria secunda, omnia quæ fecimus, unanimiter vindicarunt. Ab Isauris quæ facta sunt olim, vestra Deo Amabilitas longè antè suscepit. Primæ Syriæ hæc ipsa nobiscum per semet & sapiunt & subscripserunt universi. Qualiter autem Deo Amicissimus, qui apud nos est, Clerus & audierit hæc, & tuam Religiositatem laudaverit, propter has tuas beatas curas, adjacet tuæ Sanctitati à Clarissimo & Fidelissimo Tribuno & Notario Aristolao discere, quem sicut Filium proprium adspeximus, & per eum nota fecimus universa.

Cessent igitur, quæso, hæc de cætero usque in finem per te, & sapientiam tuam, & sudores, & labores singulorum dierum, qui semper Ecclesiis profunt, pro quibus constituat te nobis Deus Ecclesiæ Propugnatorem in longa & pacifica tempora, ut paulùm ex his improvisis malis respirantes, quæ propter maledictum Nestorium Mundus expertus est, adversum Gentiles Phœniciæ possimus obistere, & Palestinæ, & Arabiæ, & adversum cuncta Judaica, & maxime quæ sunt Laodiceæ. Subito enim impii Judæi Archi-Diaconum, mirabilem virum, in Theatrum deducentes puniverunt. Insuper & contra eos, qui in Cilicia effrœnatè resistunt. Sunt namque adhuc rebellantium ex conspiratione Ne-

florii contra veneratorem vestrum Domnum Choneum, quem
invare dignare. Præstet verò Deus misericordiam & adjutorium
suum Magnificentissimo & Gloriosissimo Præposito Domino
Felici, qui clarâ coronâ indutus est, cò quod tali operatione mag-
nam hyemem tempestatemque sedaverat.

A

CAPUT CXCVIII.

....287

Postquam longo multiloquio præcipuè Joannem Sanctæ memoriæ, & ejus Co-Episcopos maledixit, hic ipse Irenæus,

Epistola, inquit, Cyrilli ad Imperatorem, accusantis contra eos, qui circa Antiochenum Joannem, eò quod quasi anathematizare, inquit, visi Nestorium, ea ipsa sentiunt, quæ & ille, eò quod Theodori & Diodori Scripta mirentur.

Irenæus. 17.

ÆTERNAM vitam providere à terra est inculpabile iter ad Deum, Patremque, qui in cœlis est, inquiens: *Hæc est autem sola & æterna vita, ut cognoscant te solum & verum Deum, & quem misisti Iesum Christum.* Sed nescio quo-

modò quidam fingunt quidem rectis circa hoc pedibus ambulare, dum claudicent, & veritatis viam deserentes vertantur ad alteram, quæ ad exterminium, perditionemque perducit. Adhærent enim quorundam Conscriptionibus interdictis. Et ut clarè dicam rei naturam, siquidem scriptum est, *Et loquebar de testimoniis tuis coram Regibus, & non confundebar*, Theodorus quidam fuit, & antè hunc Diodorus Episcopus, hic quidem Tharsi, ille verò Mopsuestiæ. Hi Patres fuerunt Nestorii blasphemix. In libris enim, quos composuerunt, agresti infaniâ usi sunt contra omnium nostrum Salvatorem Christum, ignorantes ejus Mysterium. Voluit igitur impius Nestorius ea, quæ illorum sunt, ad medium deducere, & à Deo Sacrà privatus est Aulâ. Dum verò anathematizassent, quæ ejus sunt, nonnulli Orientis Episcopi, altero modo hæc ipsa rursus inducunt, dum ea, quæ sunt Theodori, admiran-

tur,

tur, & cum re&e sapere dicunt, & consonè Patribus nostris, Athanasio, dico, & Gregorio, atque Basilio. Sed mentiuntur contra Sanctos Viros. Scripserunt enim quantacumque Theodori & Nestorii malis sunt adversa sentientes. Quia igitur didici, quod de his & vestris piis Auribus ingerant quædam, rogo ut animas vestras intactas omninò, impollutasque servetis à Theodori & Diodori impietatibus.

Sicut enim supra jam dixi, Nestorius ea, quæ ipsorum sunt, est locutus, & ob hoc ut impius condemnatus est ab universali Synodo apud Ephesum congregata juxta Dèi voluntatem. Quoniam verò simulant quidem se Symbolum confiteri, quod expositum est in magna & antiqua Synodo Nicæna, declinant verò ejus falsâ interpretatione virtutem, rogaverunt Archi-Mandritæ Orientis Orthodoxi interpretari à me idem Symbolum, quod & interpretatum est. Et necessarium fuit, ut in vestras pias & Christi amicas Aures perveniret hoc opus. Vestræ siquidem Tranquillitati inest inter alia bona & hoc, ut in sermonibus de recta fide sine cessatione delectari velitis.

Sanctam Epistolam pro suis Patribus ad hoc præcipuè protulit Irenæus, ut Nestorium probaret non esse novitatis authorem, dum constet, quod multæ hæreses Patrum pro se ob hoc ipsum proferant lectiones, nec tamen ob hoc eorum Principes non sint novitatis authores. Nam ut de aliis interim sileam, Eusebius in opere Apologetico pro Origene & dogmatibus ejus, id est, pro Præexistentia & Restitutione composito, quod Martyris & ipsius Eusebii Cæsareensis nominibus prænotatur, multis valdè præcedentium Patrum testimoniis usus est pro prædictis erroribus. Nec ta-

men idcirco ab Ecclesia Dei vel Origenes absolvitur, quasi non fuerit novitatis Inventor, sed illi pariter addicuntur.

Similiter Ariani & Macedoniani abutuntur testimoniis Dionysii Alexandrini Pontificis, & cum eis etiam Donatistæ Sancti Martyris Cypriani, & octoginta sex Co-Episcoporum ejus, Concilio facto: Et de omnibus his idem, quod dixi, servat Ecclesia. Et Pelagius, Diabolici author erroris, etiam Beati Joannis Constantino-
politani Præsulis, & Mediolanensis Ambrosii, & aliorum, ipsiusque Augustini, laudabilis tantæ Expugnatoris hæresios. Nec tamen ob hoc vel ipsi Nestoriani dicere potuerunt, quod nullus prædictorum fuerit novitatis inventor. An fortè idcirco alios novitatis repertores asserunt nominari, quia de præcedentium Patrum nominibus, Scriptisque mentiuntur? Sed contra hoc nobis testis est illa vetustas & consonantia Codicum, cui qui non credit, nec contra Manicheos de novi testamenti librorum invenit quod adstruat veritate. Si ergò verè Manetis blasphemias execrantur, quomodò ei in maxima & summa suæ hæresis confirmatione poterunt consonare? Cur ergo ipsi novitatis inventores nostros Patres acculant, dum longè antiquiores ab Ephesino, sed &

alii ab ipso quoque Nicæno Concilio Magistri Clarissimi, verè ac propriè, id est, summi ac sempiterni Dei Genitricem Beatam Virginem, quæ substantialem Patri Filium peperit, dicant, & quæ ille ipse in nostram naturam suscepit, ejus dici per unionem in unam personam subsistentiamque definiant, quæ primus prorsus Nestorius abjurando damnatus est? Et ne nunc quidem correctus est, sicut ejus, quantum supra posuimus, ipso Irenæo dicente, ad Theodoretum Scripta testantur, quæ contra fidem pacificæ Alexandrini Pontificis scripsit Epistolæ. Hæc breviter diximus ad id solum, quia non ob hoc negandus fuit Nestorius novitatis inventor, quia Theodorus & Diodorus à Cyrillo eadem sapuisse dicti leguntur.

CAPUT CXCIX.

....288

Pars, inquit, Theodoti Ancyra ad Sanctum Vitalem Monachum, qui erat in Cappadocia.

ET si enim Cilicum quidam vobis impietate communicant, quos ante Nestorium decepit Theodorus, sed non oportet tuam Religiositatem post tantam virtutem, & tot tempora vitæ Monachicæ, subduci novitatibus dogmatum, quæ superductæ sunt pietati ex quæstione juvenili, non ex nostra pristina fide. Dispensationis enim Christi miracula fides quidem fecit omnium lucrum, quæstio autem hoc lucro quærentem privavit. Præfuit verò huic ineffabili & omnem superantium rationem Mysteriorum Unigeniti quæstioni prius quidem Theodorus, post illum verò Nestorius, quem nunc sequuti sunt Thyanenses.

CAPUT. CC.

.....289

Pars, inquit, Epistolæ Rabbulæ Edesseni, scriptæ ad Ægyptum, significans quod qui ab eis oppugnabatur, id est, Nestorius eos qui circa Beatum Theodorum secutus, sic usus est coram Ecclesia doctrinis.

E piscopus enim quidam Provinciæ Cilicum, vir verisimilis dictu, & sufficiens ad persuadendum, altera quidem pro Tribunali præferebat ad placendum Populo, altera verò per Dæmonis capturas ferebat in Scriptis. Quin quorundam suorum librorum principiis Anathematismum legenti circumponebat, ne aliis proderet Scripta. Ille primus exposuit non esse Dei Genitricem secundum veritatem sanctam Mariam, tamquam Deo Verbo non recipiente eam, quæ secundum nos est, genituram. Hoc nunc usque latens, ne tempore diuturniore roboratum firmitus putaretur, secundum dispensationem Dei oblitus Nestorius, novæ incisionis author, in publicum protulit.

Idem Irenæus & ad hoc his testibus utitur, ut quasi talem faciat Syllogismum.

Ecce his tribus testibus est credendum, quod Nestorius Theodorum in sua prædicatione secutus sit. Rursus quod Theodorus ea ipsa docuerit, quæ omnes Clarissimi Patres, testis est Synodus Orientis. Igitur, *inquit*, Nestorius eadem prædicavit, quæ cuncti Clarissimi Patres. In his ideo erravit, quia temperantiam non attendit Ecclesiæ Dei, qua

usa Synodus Orientis ad Imperatorem Theodo-
 sium in Epistola pro Theodoro & Diodoro Epi-
 scopis, quam & ipse Irenæus posuit, inter alia in-
 quit : *Si quis verò, Imperator Sancte, immanifestum de*
tali dicat inveniri in ejus, aliorumve Conscriptis, nec
hoc jam nunc est necessarium retractare. Quorum enim
in Sacerdotio & Sacris operibus optimum finem vita
suscepit, his pristinam gloriam dedicamus, & non eos
esse judicamus ab eis, ex quibus eos audacter quidam re-
prehendere volunt Apertè Synodus Orientis Dicta
 Theodori sub sana exceptione ut laudavit, ita &
 Clarissimis ostendit consonare Doctoribus, di-
 cens : *Ex quibus quidem defunctos Magistros Ecclesie*
temperantia laudet, ex quibus judicare non debeat. Id
 est, ex his, quæ communia omnium sunt, non ex
 his, si qua non inveniuntur esse communia. Quo-
 niam verò præfatus Irenæus dicit, quod Joannes
 & Co-Episcopi ejus eadem, quæ Nestorius, sen-
 tientes, sub hypocrisi ejus dejectioni consenserint,
 quædam testimonia ex libro Euthgerii, cohæretici
 ejus, contra unitivam Beati Cyrilli Epistolam, ubi
 & ejusdem Nestorii testimoniis utitur, hæc tran-
 scribenda prospexi, per quæ etiam nunc Catholi-
 corum & hæreticorum differentia dignoscatur,
 & maximè circa fidem, de qua nunc spècialiter
 sermo est.

CAPUT CCI.

....290

Epistola Eutherii, quondam Thyranensis Episcopi, ad Alexandrum Hierapolitanum, contra pacem scripta Ecclesie Dei, quæ facta est inter Cyrillum & Ioannem Episcopum.

MOvet me ad scribendum consuetè à Deo-Passianis adversus pietatem pugna conscendens. Nunc verò duo me ista compellunt intacitum movere sermonem contra eos, qui impiis assenserunt. Unum, quia Oriens benè degens in pace prius, nunc sicut & cæteræ Provinciæ perturbatur. Et quia is, qui huius perturbationis est causa, ut admirabile aliquid, Delictum suum per Epistolam laudat. Scribit namque ad Cilicium Patres: *Si quis vero, quod absit, ab hoc bono avertitur, hic manifestus est, quod ab olim, & a principio non ea quæ Domini sunt, sed quæ sua quasierit.* A quo inquirere bonum est: A te interim quæ Domini sunt quærenus, quæ in Epheso perdidisti, non veniens tempore definito, atque nunc in Ægyptum dirigens contra fidem perpetrasti. Taceo interim quæ contra personam, quæ in invidia est, fueris machinatus, sciens quod iurisdictio, quæ pro pietate movebatur, illius defensionem proficeret. Sæpe enim potente persona pietas utitur circa fidem pro suo contra impietatem statu, quoties se viderit impugnari. Sicut quondam sanctæ memorie Meletio Antiocheno Episcopo, & ante ipsum immortalis memorie Alexandrino Episcopo Athanasio. Dic igitur nobis, quando tu ea quæ Domini sunt quasieris, præteritis temporibus, an præsentibus? Sed ne scrutatores tuæ conversationis putes, contra Ægyptii impietates sine pudore debellatus es. Ex tuo & ejus novello negotio, qualiter de præteritis judicatio nulla sit, hoc nobis ostende. Et utrum correctio cuiuslibet putanda sit, judicemus:

Illiusne, qui deliquit atque correptus est, an tua qui dijudicasti & cōrripuisti? Dic quis alterum sit lucratus? Quis sit peccati absque sua confusione correptor? Quis imitatus Petrum, & ad pœnitentiam paratè susceptus? Perscrutemur, si placet, & eorum, quæ ad te ab Ægyptio scriptasunt, virtutem.

Videamus si pacem, quam redditam prosperè Mundo annuntias, rixæ adjectione factam non reperimus in te. Et veni, ut attingentes ipsarum principium literarum, Ægyptiacæ illius interim dejectionis specimen videamus. Qualiter in ipsis Epistolæ prociis Salvatoris quidem Christi præteriens faciat mentionem, Imperialem verò mox dilatet laudem. Et hoc namque impiorum est proprium despicere quidem patientiam Salvatoris, obsequi verò eorum, qui in terra prævalent, Potestatibus. Sed mihi dona, ut de vanis illius circa hæc sermonibus taceam, ipsam virtutem earundem inspiciens literarum. Quod verò est deterius, qui deludit irreprehensibile Domini consilium, semetipsum cœlitus Consiliarium Divinæ gubernationis efficiens. Nam sensum, quem volentes ejus adhibent blasphemias, nomine pacis appellat, & ipsam à Salvatore attributam quadam quasi lege pronunciat. Adhuc autem conspectio digna est & ipsa insinceritas adulationis ad Principes. Miratur enim eorum pietatem à Parentibus traditam, & per hoc eos suadere volens hanc ejus suscipere impietatem, quæ illis Beatis adversa est. Unde coronas iterum plectit ei, qui occurrit ad ipsum, & augeat ejus superbiam contra fidem. Ipse namque Epistolæ verborum crepitus interpretatur illius animæ crudum tumorem. Quæ commemorari est bonum. Nam quo quidem modo Ecclesiæ sint divisæ, superfluum dictu est. O protervia! Infonem semetipsum censet, & sola, qua contra alios dicat, interminatione seu comminatione contentus, probationem culpæ alterius putari vult, quod ad accusandum pronè paratus sit. Ubi sunt nunc, qui tuba canunt hujus pœnitentiam? Ubi sunt illusionis hujus impudentes Præcones? Quid loquimini contra illum, qui ab eo & apertè theatrezamini? Videte quam de vobis exhibet pompam: Et eos lætissimo risu traducit, qui pridem quidem bellati sunt contra eum; nunc verò ejus facti sunt cœderati. Quid enim dixit? *Quoniam verò superflua*

omnia.

ominind & inopportuna Ecclesiarum discordia facta est. Nunc nobis est præcipuè satisfactum. O incongruitas! Superfluam dicit suæ discordiæ increpationem impiæ culturæ suæ discoopertionem. Sed & satisfactionem superfluitatis hujus annunciat. Dic, ô Optime, hujus satisfactionis speciem, de forma hypocritarum subfannationem triumphî in eos, qui tibi prodidêre veritatem. Scribe tuorum supplicum confessionem. Scribe occultas Judæ nunc contra Divinitatem nundinas. Dic proditiõis & modum.

Domino meo, inquit, Religiosissimo Episcopo Paulo chartam nobis offerente, irreprehensibilem confessionem fidei continentem, & hanc à Sanctitate tua, & ab his, qui illic sunt, Religiosissimis Episcopis compositam confirmante. Intende, quæso, confessionis conjunctioni. Ait enim: Irreprehensibilem confessionem fidei continentem. Judex etiam nunc sit fidei, qui damnatus est. Judicat Judices, qui addictus est. Et exigit testimonium quasi veracior.. Ait enim: Et hanc à Sanctitate tua, & ab his, qui illic sunt, Religiosissimis Episcopis compositam confirmante. Quantam simulationem demonstrat absconditam? Confirmante, inquit, erroris eorum correctionem, Gestorum contra me ab eis poenitentiam, præcedentis errorum confessionis incongruitatem, mei Magisterii utilitatem, meorum Capitulorum conservationem. Etenim expetam, inquit, eos fidei hujus testimonium, ut eorum contra expositionem meam calumnia publicetur. Dico & irreprehensibilem eorum Confessionem, ut adversantes mihi, accusatos nuper, credidisse convincam. Sed quid me detinet impænitens Ægyptii elatio; dum me abstrahat jam fratricidii perpetratio. Vidco namque illos hæreditate ejus, qui iniquitatem ipsam passus est, adornari, & illius nitescere floribus. Dicite enim mihi, cujus doctrinas & exponitis, quo prius hæc estis prædicante confessi? Et si quidem talia plurimos latent, fingite solos vestra vos discere; si verò clara sunt omnibus, cur occiditis hæreditatem, quam diripitis? Veruntamen legamus, & horum demonstrationem videamus.

Confitemur, inquit, Dominum nostrum Iesum Christum Filium Dei, Deum perfectum, & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante sæcula quidem de Patre genitum secundum Deitatem, ultimis verò diebus eundem ipsum propter nos, & propter nostram salutem, ex Maria Sancta

Virginē secundum humanitatem. Consubstantialē Patri eundem secundum Divinitatem, & consubstantialē nobis secundum humanitatem. Hæc nunc scripsistis vos. Audite & ejus Dicta, qui expugnatur a vobis, quam clarè eadem dixerit. Sequens enim Sanctos Patres, qui Nicææ convenerunt, & coram Ecclesia circa horum expositionem verbum faciens, sic ait: *Vox significans & Divinitatem & humanitatem, id est, id nomen, quod est Christus, Patres vera dicere facit utraque. Consubstantialis Patri Christus, verum est. Etenim secundum Divinitatem consubstitit. Consubstantialis nobis secundum humanam naturam, verum est. Et homo est enim.* Vides quomodo unius lingue sint prædicationes. Cur igitur abnegatis Prædicatorem veritatis? Cur qui ei assensistis, contra ipsum, cui consensistis, furiosè pugnat? Cur refutatis eum, cum quo ipsa sentitis, & alii, qui blasphemant, communione jungimini? Non mihi sitis verbis Orthodoxi, & operibus blasphemii. Res pietatis ostende, & vera crī de pietate conscribens.

Sed dic, inquit, & residuæ confessionis identitatem: Et de Virgine Sancta præcipuè. *Constituamur enim nos, inquit, Sanctam Virginem Dei Genitricem, eod quod Deus Verbum incarnatus sit & inhumanatus, & per ex ipsa conceptionem univertit sibi templum ex ipsa susceptum.* Ego tibi ostendam & hujus confessionis similitudinem: Etsi ab acribia recidisti. Participatus namque est cum hæreticis, cumque orthodoxis, quæ de Virgine sapis. Et audi qualiter nec hoc Prædicatorem veritatis omiserit. Sermonem namque de inhumanatione totam Ecclesia faciens, & infirmioribus auribus condescendens, sic ait: *Oportet id & clariùs dicere, ut omnibus sit perspicuus ejus, quod dicitur, intellectus. Liber generationis Jesu Christi. Non ait: Liber generationis Dei Verbi. Neque: Liber generationis hominis. Nam si diceret, Liber generationis hominis, Christum putarum nobis hominem demonstrasset, si verd dixisset, Liber generationis Dei Verbi, putarum nobis indiceret Divinitatem.* Comprehendit igitur utrasque naturas in appellatione Christi, ut nullum sine altero intelligatur. Hinc Sancta Virgini convenit quidē & ex eo, quod Christi facta sit mater, ut duplici nomine appelletur. Quiniam verd oportet & propter eos, qui clariorem appellationis hujus exigunt intellectum, & maxime filii existentes Ecclesie, & Dicto ad eos uti manifestare, idē & nunc quæ pridem breviter

appellatione de Beata illa & Sancta Virgine predicabantur, hæc manifestationibus appellationibus consistemus: Quoniam Sancta Virgo Dei Genitrix est, & hominis Genitrix. Dei Genitrix quidem, eo quod templum illud, quod in ea a Spiritu Sancto creatum est, unitum sit Deitati; hominis vero Genitrix; edque assumpserit nostra natura primitias Divina natura. Quis igitur præfatæ confessionis expositionem secutus est? Tu qui Dei Genitricem dixisti tantummodo, an & iste, qui Dei Genitrici conjunxit hominis Genitricem? Perimis confessionem fidei, quam prius exposueras. Dixisti namque ex ipsa genitum Christum secundum humanitatem. Noli igitur perimere priora fugiendo quod sequitur.

Quod verò non secutus sis Patres Orthodoxos, & maxime beatæ ac sanctæ memoriæ Episcopum Tharsi Diodorum, audiens à beato condescensore quidem dici Dei Genitricis vocem concedente, non verò abscidi ab ea & hominis Genitricem dogmatizante. Inquit enim: Verumtamen dicatur propter unionem Maria Dei Genitrix. Deus enim fortis est semen Abrahe per unionem ad Deum Verbum. Eatenda verò & hominis Genitrix. Sic enim propter naturam hominis Genitrix est Maria. Dei verò Genitrix, non tanquam natura sit partus, sed quia, qui est ex Deo, homo natura, Deo Verbo conjunctus est. Vidisti subtilitatis expositionem. Cur igitur non secutus es Sanctos Patres? Major enim est accusatio illa. Quia & dum promississetis pariter omnino nihil adpicere fidei Sanctorum Patrum, qui Nicææ congregati sunt, vocem quæ ab illis dicta non est, adjecistis, secuti plures consonantes illorum; nunc verò & Patribus illulistis, & discipulorum non estis secuti vestigia. Omnia autem fecistis soli placere festinantes Ægyptio. Unde & fictas illius assentationes vos suscepistis soli, dum sanctas ad decipiendum vos appellaverit voces.

Hæc, inquit, advenies sanctas voces. O multiformis error. Impiissime & veritatis inimice! Nunc sanctæ sunt pietatis voces, nunc dixisti fidei verba, nunc tibi est rectæ glorificationis confessio prædicata. Tandem tege impudiciæ faciem. Nonne impugnatus à te Doctor hæc te imbuit prius? Lege infelix inscriptos ad te apices. Vide, impudentia plene, clarius tibi explanatas has sanctas voces, & aut temetipsum ut fidei adversarium increpa,
aut

aut ironiam sanctæ hujus appellationis denuda. Quid enim tibi scripsit, etiam quando ei contumelias ingessimus? Et mihi, inquit, aures ad fraternam medicinam prestiteris. Ipsas tibi illorum Sanctorum voces proponens, liberabo te à calumnia contra eos & contra Divinas Scripturas per illos. Credo, inquam, in Dominum nostrum Jesum Christum, Filium ejus Unigenitum. Attende quomodo prius ponentes, Dominus, & Christus, & Unigenitus, & Filius, quæ nomina Divinitati & humanitati communia sunt, quasi quedam fundamenta, tunc inhumanationis, & resurrectionis, & passionis superedificant traditionem, ut præpositis nominibus quibusdam utrarumque naturarum significativis, neque eam, quæ filiationis & dominationis sunt, incidantur; nec ea, quæ naturarum, in singularitate filiationis confusionis exterminio periclitentur.

Nonne hæc tibi scripta sunt prius? Sed istis & ea, quæ ante nuper laudata sunt, confer. Consecramur, inquit, Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei, Deum perfectum, & hominem perfectum. Hic intende, quia edoctus es olim, quod ut fundamenta sint Divinitatis & humanitatis nomina. Dic verò & reliqua: Ante sæcula quidem ex Patre genitum secundum Divinitatem; in ultimo verò dierum propter nos, & propter nostram salutem, ex Maria Virgine secundum humanitatem. Consubstantiali eundem Patri secundum Divinitatem, & consubstantiali nobis secundum humanitatem. Duarum enim naturarum unio facta est, propter quam unum Christum, unum Dominum, unum filium confitemur. Secundum hanc inconfusæ unitæ intelligentiam discute & hic rursus consonationis virtutem. Ut præpositis, inquit, nominibus quibusdam communibus utrarumque naturarum significativis, neque ea, quæ filiationis & dominationis sunt, incidantur; nec ea, quæ naturarum, in singularitate filiationis confusionis exterminio periclitentur. Vides quomodo tibi eundem quidem ex indivisa & singulari filiationis intelligentia clariùs scripsit. Ad hæc ubi tuam factam laudem suscipiemus? Hæc ipsa enim & odisti, & miraris: Et anathematizas, & sacra dicis. Sed inquit: Nunc admiror, ex quo vocem Dei Genitricis accepi. Tunc enim non solum tacebatur, sed è contrario etiam projiciebatur. Christi enim Genitrix, & non Dei Genitrix dicebatur. Hæc eadem. Ostensum quidem tibi est & ex prædictæ vocis vi. Quin potiùs vorum expugnabilis ratio. Quia verò his literis inten-

tendens abscindis consequentiæ rationes ; ego tibi expediā Epistolæ verba, ostendamque illum virum hanc vocem nullatenus repulisse.

Ait enim hæc ipsa. *Vbiq̃ue, inquit, Divina Scriptura, quotiescumque Dominica dispensationis memoriam facit, generationem passionemq̃, non Divinitatis Christi tradit, sed humanitatis. Ita ut vocetur juxta scrupulosiorem appellationem Sancta Virgo Genitrix Christi, & non Genitrix-Dei. Secundum scrupulosiorem, inquit, appellationem. Ubi autem quæritur quod scrupulosius est, ibi non omninò perimitur quod simplicius est. Utrumque enim suscipientium commensuratur auditus. Sic enim ad eos & postea dictum est : Quia propter eos, qui clariorem appellationem hujus expetunt intellectus. Et id quod est : Verumtamen dicatur propter unitiōem & Dei Genitrix. Si non juxta hæreticum sensum. Sufficiat igitur & ista convictio fraudis, quæ contra illas literas facta est. Incongruum namque est relinquentes nos importabilem tuam contra Salvatorem blasphemiam, de simplici Virginitate appellatione contendere. Ipsa enim, quæ visus es admirando laudare, mox pace nifus evertisti. Nam si quidem solum vocasses sacras illas voces, & continuò tacuisses, multorum subrepisisses auditibus. Quò verò compellit te ultio veritatis ? Simulationis tenebras amisisti.*

Age igitur, & nos rursus utamur gladiis contra te. Et prius quidem sibi metipsi repugnare monstremus tuæ temeritatis insaniam. Nam qui in superioribus Epistolæ partibus decentia temporis pacis & sapere te & dicere promissisti, mox ex insidiis erigis prælium, & vespas agrestes appellas eos, qui ad tuarum consecriferunt blasphemiarum convictionem. Ubi autem sunt etiam nunc, qui tubæ canunt hanc pacem ; qui eum, qui contumelias ingerit, prædicant pœnitentem ? Quid erratis, immò verò quid tentatis decipere ? Non sunt hæc verba pœnitentis. Sed nec iterum dicere : *Sic & nos sapere invenientes.* Pro eo ut dicat : *Non nunc hæc ex pœnitentia sapimus, sed semper ita sapimus, & sumus vanè depositi.* Dic & aliud huic demonstrationi conveniens. Oportebat namque clarè intelligere, quod omne ferè nobis fuerit de fide certamen. Certamina præterdit, ô homo, & tu pacem nominas prælium. Ille expoliatur ad luctamen, & tu profers de pace leges.

Si autem mihi hæc dicenti non credis, vide & ipsos sudores ejus certaminis. Vide impietatis fomenta. Desige mentem blasphemis ejus captionibus.

Ecce enim sequens impia Capitula sua, rursus ipsa defendit, & confirmat apud nos. Interim namque Emmanuelis appellatione in generatione secundum carnem denuò utens, carnalem ac non Deo decibilem generationem Virginis commemorat. Deindè ad reliqua, velut quadam consequentiâ ad ipsam editionem Capitulorum, pergens, introducit scribens temperationis confusionisque unitiorem. Audi enim quæ post hæc verba posuerit. *Qui verò, inquit, desuper ac de cælo descendens Deus Verbum exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, & vocatus est Filius hominis, perstans esse quod fuit, id est, Deus, inconvertibilis namque est & immutabilis secundum naturam, ut unus jam intelligendus cum propria carne, de cælo dicitur descendisse. Nominatus verò est & homo de cælo, perfectus existens in Deitate. Et perfectus idem ipse in humanitate. Attende subtilitatem verborum: Vide sermonum longitudinis intellectum. Quia inquit: Desuper ac de cælo descendens Deus Verbum. Et quid post pauca? Ut unus, inquit, jam intelligendus, O optime, & quomodo jam cum carne est? Jam non solum Verbum intelligitur, sed caro & Verbum. Inseparabiliter quidem ut una persona contemplandus, non verò unum Verbum, vel unus Sermo intelligendus. Quid ad operis conversionis credulitatem? Quid corrumpis Scripturam, quæ furto non subiacet? Quid nomen fugiens Christi, ad hoc Divinæ naturæ circumvolueris, ut eam dispensationis passionibus subdas? Sequere Apostolum Paulum, & ne illudas Christum, qui in eo locutus est. Non ait: Ipse de cælo descendens Deus Verbum exinanivit semetipsum, formam servi accipiens. Sed quid dicit? Hoc sentiat in vobis, quod & in Christo Iesu, qui in forma Dei existens non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens. Quæ verba & Sanctorum Patrum, qui apud Nicænam convenerunt, secuta est fides.*

Solus verò intellectus vestri Apollinarius institutor, nominum remutationem contra eorundem Sanctorum Patrum Nicænam confessionem, & contra ipsam Divinam Scripturam fraudulentè induxit, pro Domino, & Iesu Christo, & Filio, quæ sunt duarum
natura-

naturarum significativa nomina, *Deum Verbum* tantummodo exponens. Ut dum solam Divinam naturam personæ significat, tanquam quæ superet alteram, ipsam prædicet pro persona, & contemperet ambas in unam benè sonantem naturam. Hanc namque intentionem & tui sequuntur multiloquia verbi. *Deus*, inquis, *Verbum ut unus jam intelligendus cum propria carne.*

Dic & reliqua. *De calo*, inquit, *dicitur descendisse. Nominatus* *verò est & homo de calo*, *perfectus existens in Deitate*, & *perfectus idem ipse in humanitate.* Et quid est, quod in Divinitate & in humanitate cognoscitur esse perfectus? Quid est alterum, quod præter illas, quæ unitæ sunt, naturas inducitur? Quid est præter ipsas, quod in ipsis speculandum sit? Nam quod in aliquo est perfectum, alterum præter ipsum est, in quo ostenditur esse perfectum. Quomodo nobis in tres duas scidisti naturas? Dic quid sit præter Deitatem & humanitatem alterum, quod in eis perfectum debeat speculari? Ne transeas quod est tuum. Noli fugere convictionem. Habes demonstrationem præ manibus. Profer expositionem Capitulorum. Ostende inde manifestè quod quaeritur, clamans *naturalem & secundum subsistentiam* unionem. Hæc tibi enim objectum solvunt. Hæc tibi ædificant circa materialium modum præter naturas ex naturis figuram. Figuram, quæ ex eis & fit, & in eis est contemplanda. *Perfectus*, inquis, *existens in Deitate.* Et *perfectus idem ipse in humanitate.* Putasne, Perfectus Deus Sermo secundum te in Divinitate, an potius confiteberis secundum nos Divinitate perfectum? Et rursus: Putasne, Perfectus idem ipse, ut inquis, in humanitate, an potius iterum credes nobiscum perfectum Deum in hominè perfectum? Deum namque tantum & hominem glorificamus. Nihil alterum præter unitas agnoscetes naturas.

Dic verò & quod sequitur. *Et tanquam in una*, inquit, *persona intelligendus.* Quæ est latrantium tanta vesania? Non enim sufficit, quod in naturis inducitur aliquid alterum, id est, exnaturale, & secundum subsistentiam unionem figura quædam; sed & in ipsa figura alterum quoddam peregrinum & inconstans dogmatizat. *Et ut in una*, inquit, *persona intelligendus.* Non jam dixit unam contemplari debere personam, sed alterum in persona intelligendum. O intolerabilis ista confusio! O hæc contemplantia

naturarum ! Sed nos hanc similiter insipientem despiciamus ejus blasphemiam. Intendamus verò, quomodò naturas Dominicas completivas filiationis inducat. Nam dum perfectum supponit in eis alterum, introducit ex eis compositionem factam, qua filius perficeretur. Et ubi est inhumanationis filii perfectio ? Ubi permansio indefecta filiationis ante sæcula ? Ubi est quem consubstantialem Patrum fides absque mendacio dixit ? Non sine causa, ut arbitror, qui vocati à te sunt vespæ, de cœlo te ominari carnem dixerunt. Nam si & caro implet filiationem, perfecta verò & ante adventum filiatio fuit, necesse est consempiternam dicere huic perfectioni & carnem. Consempiternam verò dicens, consubstantialem quoque dicturus es. Consubstantialem verò dicens, cœlestem sapere convinceris. Ne despicias. Non est tibi aculei parva plaga vespæ. Strangulat enim tuæ impietatis fauces, ut aut neges filietatem ante inhumanationem fuisse perfectam, aut hoc volens dicere, fatearis illud nolens, quod carnem sentias esse cœlestem. Expedit porrò tibi accipienti plagam magis benignè suscipere vespæ doctrinas, quam vanitatem tantæ impietatis amplecti. Reliqua enim verba sæpius forsàn dixeris pietatis. Si verò impudenter agis, & hoc discas, te ipsum rursus in blasphemiiis permanentem, latrantemque deterius.

Vnus enim, inquit, Dominus Iesus Christus. Et si non ignoratur differentia naturarum, ex quibus unitiorem dicimus ineffabilem factam. O insania ! O insipientia ! O amari & venenosi latratus ! Quomodò dulco & amarum contemperavit in idem ? Quomodò mel veneno conjunxit ? Scimus, Seducor, quod unus sit Dominus Iesus Christus : Et quod non ignoretur differentia naturarum. Dic autem nobis, quid tibi vult illud, quod ais : Ex quibus unitiorem dicimus ineffabilem factam ? An utique iterum illud, quod ex naturis plena est filiatio ? Et si enim simul non dicere nunc unitiorem naturalem, volens ineffabilem nominare, sed tamen altero verbo idem composuisti. Hoc ipso namque quod dixisti, Ex quibus, alterum rursus præter naturas significas, quod ex ipsis est. Vides quomodo in eisdem volueris ? Nec lates irridens. Nos namque, ô Mirabilis, non ex ipsis unitiorem dicimus factam, sed ipsarum tantummodò naturarum confitemur unitiorem. Sic enim & per-
fectio.

fectionem filiationis, quæ est ante sæcula, absque repugnatione prædicamus. Et gratiam, quæ nobis ex inhumanatione donata est, in glorificatione servamus. Non enim ipse indiguit ad plenitudinem filiationis primitiis nostris, sed nos indigentes adoptionem digni facti sumus ab ejus carne suscipere.

Ad prædicta & illud pariter videamus, quod non solum Capitulum impietati hæc Epistola convenit, sed etiam, sicut diximus pridem, & illas voces, quas Sacras vocavit, evertit. Audi enim Deum perfectum, hominemque perfectum. Perfectum est contrarium prædicavit, verisimilem seductionem commutans, ac dicens: *In Divinitate perfectum, & in humanitate perfectum.* Et rursus hæc dicens, quarum *naturarum* est contrarium docuit obtegens confusionem, *unionem* dicit ineffabilem. *Ex quibus, inquit, unionem dicimus ineffabilem factam.* Sursum atque deorsum adjunctione syllabarum temperans blasphemiam. Huc enim ex Arii & Eunomii Magisterio adductus est contentiosus hic Dæmon, impudentissima bestia, inverecundus draco. Et quasi parva fuerit præcedens impietas, ejus additamenti alii, quod durum est, supernutrit.

Et verbis rursus transformatis impietatem colorans, ad intentionem suam passibilis apud eum Divinitatis recurrit. Quid enim dixit ad hæc? *Impassibilem Dei Sermonem subsistere confitemur universi.* Etsi omni sapientiâ dispensans ipse Mysterium, sibi metipsi impartire videatur eas, quæ contigerunt carni propriæ, passiones, impassibilem Dei Sermonem subsistere confiteris. Et cur præcedens eum passibilem dogmatizas? Dic quid tibi velit, quod inquis, sibi metipsi impartire passiones, nisi utique illud, quia voluntariè passus sit? Novimus enim tuorum verborum consuetudinem. Sed possibile est, ut quidam simul cum blasphemio irridentium contendat adversum nos, quod *impartire* iste impius dixerit, quasi proprias facere. Ad quos dicimus nos, quia primum vocem, quâ dicitur, *Impartit*, non id solum significare putetis, quod pertinet ad propria facere, sed etiam comparticipationis est res. Impartire namque quasi inter se & alterum parti aliquas res, corrupto per compositionem sermonis verbo nominatur. Si igitur sibi metipsi impertit, constat quia id ita dicitur, sicut voluntariè vel spontaneè passionem participat. Confirmat verò,

quod & nunc passum Deum Verbum dogmatizet iste Adversarius legum, positi ab eo super hoc Scripturæ testimonii lectio. Quale est, inquit, illud quod per Prophetæ vocem præconatur ut ex ipso? *Dorsum meum dedi ad verbera, & maxilla meas ad colaphos, faciem verò meam non averti à confusione sputorum.* Obstupescit me illius sensus incongruitas. Si enim Verbum carnis passiones proprias facit (concedatur enim quia id quod est *Impertit*, ita ponit, ac si dicat, *Proprias facit passiones*) quomodo ad id testimonio utitur isto, ut carnales has passiones sustinere dicatur? Aliud quippe est propria facere verbera carnis, & aliud ipsum verbera pertulisse, & ipsum fuisse colaphizatum, ipsumque consputum. Scripturæ siquidem testimonio Deum Verbum per semetipsum prædicat pertulisse. Quomodo enim eum, qui semel impassibilis exstat, & incompressus, & liber à formis, Creatorque formarum, aut ut ex partibus compositum, & membris constantem, quicumque eorum qui benè sapiunt, suspicetur, nisi ejus inseparabile templum, quod constat dorso, & maxillis, & facie, quæ consputa est, ut prædixi? Iste verò figurans infigurabile, ipsi passiones impertit universas. Si enim, sicut dixi, ex ipso, quod sibimetipsi passiones carnis impertit, ante præconatum est, *Dorsum meum dedi ad verbera*, &c. alteras præter carnem convincetur habere Deus Verbum figurales figuras, quæ passiones carnis in participationem recipiant.

O insuperabilis insania! O innumerabilis contaminatio! O ineffabilis temeritas! Divinitatem figurat impius, & flagellat. Obstupesco de contaminata hujus temeritate formidans. Et tremo dum loquor. Sed parco jam mihi, reliquorum jactans alienationem, & desolationis abominationem, quæ & iterum circa Apollinarij phrenesim nihil se de Sanctorum Patrum fide corrumpere irrisoriè jactitat, & similiter contra Spiritum Sanctum illius blasphemias solitè sequitur. Lugeo autem solos, qui cum eo contra Divinitatem manus extenderunt. Qui invocat Christum, & ejus perfert hostem, quam is in vos habet jurisdictionem? Quam excusationem, qui addictis impiis paci, impietatis hujus estis refugæ facti? Projicientes fructus, fovistis radicem, Quin imò & fructus recepistis, & radicem complectimini. Quas frau-

fraudes vestras ad memoriam reducemus ? Illasne , quibus tardiùs pervenistis ad Ephesum ? An deceptiones , quas in ipsa Epheso perpetrastis ? An de proditione facta Constantinopoli ? An de irrisione Tharsi composita ? An de subdola assentatione Antiochiæ gesta ? Nonne illum , quem punire meditabamini , festivis muneribus alliciebatis ? Nonne Patres Orthodoxos per Scripta subegistis , jurationibus inducente te ? Nonne Constantinopolitanos & Antiochenos Populos fovebatis ? Digna sunt impetati *Ægyptiacæ* , quæ à vobis sunt perpetrata. Consonant sibi ad invicem nundinæ vestræ. Quæcumque enim desivistis blasphemare per linguam , hæc studeatis simulatione firmare. Sed vos , qui horum non estis participati pestilentia , inviolatum servate bonum Depositum , quod & accepistis , in quo & baptizati estis , per quod & salvamini , declinantes omne impietatis Collegium : Maximè ne communicetis infestè illis , qui polluti jam fuerint. Hi enim dum rectæ fidei se simulent assertores , impietati ministrant. Ad eos benè testificatur clamans Scriptura Divina : *Non potestis duobus Dominis servire. Vnus enim Dominus , una Fides , unum Baptisma.* Unus quippè per omnia , & super omnia , & in omnibus Deus , qui reddet unicuique secundum opera ejus. Ipsi gloria in sæcula. Amen.

CAPVT CCH.

....291

Presbyter Claudianus.

Presumes de Sanctitate tua, quippe tanquam de nostro fratre, quia omnia etiam, quæ efficibilia sunt, ut nosti, potes complere, Religiosissimum Presbyterum Paulum virtute Eulogiarum illuc sumus parati dirigere, presumes, ut diximus, de Deo, & de tua, Domine, Religiositate.

CAPUT CCIII.

....292

Epistola, *inquit*, Epiphanii Archi-Diaconi, & Syn-
celli Cyrilli, ad Maximianum Episcopum Con-
stantinopolitanum, in qua magis convincitur in-
tentio Cyrilli, & eorum qui circa eum.

*Domino meo Sanctissimo, & Deo Amicissimo Episcopo,
Patri Patrum, & Archi-Episcopo Maximiano
Epiphanius tuus.*

QUæ nobis sæpius à tua scripta sunt Sanctitate, non
erant ita perturbatione plena, sicut quæ nunc trans-
missa sunt Domino meo per omnia Sanctissimo, San-
ctitatis vestræ Fratri, Cyrillo. Quæ plus eum fecerunt
incidere ægriitudinis recidivam. Et Admirandissimi Tribuni A-
ristolai, & quæ meæ Humilitati directæ sunt. Et ad utraque,
petitâ veniâ refero, tam quæ olim facta sunt, quàm quæ nunc de-
nuò definita, & in quibus contristatus est Sanctissimus & Deo
Amicissimus Frater vester Cyrillus: Insimiliter Clarissimus Tri-
bunus Aristolaus. Nam dum priùs id Orientales expeterent, ut
Capitula, quæ Sanctissimus Frater vester Cyrillus exposuit, hæc
ipsa anathematizans idem extra Ecclesiam Catholicam faceret, in
hoc idem Dominus meus Sanctissimus Pater Cyrillus recertabat,
atque dicebat, quod sancta & magna Synodus agnoscens, quo-
rum veritatem sancivit, ea rectæ & sanæ fidei esse, & Joannem
cum reliquis segregationi subjecit. *Et quomodo, inquit, ego cum eis
faciam pacem, & evertam Synodale Iudicium?* Admirandissimus autem
Tribunus Aristolaus insistebat ei, ut Divinitus sancita perageret.
Et hoc ex necessitate disposuit per omnia Sanctissimus Dominus

meus Cyrillus, ut ejus quidem Sanctitas anathemate interposito dicat, quod non juxta hæreticum intellectum hæc ipsa exposuerit, sed quidquid videtur reprehensibile esse, zelo & calore circa Dominum nostrum Jesum Christum, qui abnegatus est à Nestorio, dictum sit; Orientales autem cuncti anathematizent Nestorium, ejusque sententiam, & ita suscipiantur ad pacem. Hoc autem mandante Magnificentissimo Aristolao eis, qui circa Joannem sunt & Dominum Acacium, quod deberet Dominus Acacius Joannem compellere, direxerunt Paulum, vitantes hoc, ut de illo nihil in memoria aberret, sed ille quiesceret. Igitur Domino meo Sanctissimo Patre Cyrillo magna ægritudine detento, placuit ista differre. Post aliquot autem dies ostendit Magnificentissimo Tribuno Paulus Episcopus literas piissimi Joannis, quod Episcopi Orientis, & qui ulterius sunt, hæc fieri non sinant: Quæ & habebant quasdam illius impii, id est, Nestorii paginas. Dum rursus Magnificentissimus Aristolaus hæc per literas intimaret, increpitans eis scripsit. Verum Magnificentiæ ejus *rescriptum est*, quod quædam decreta fuerint nuper ab Episcopis, qui Antiochiæ convenerunt, & Alexander Episcopus cum certa formula, quæ esset prolata, ad ejus esset Magnificentiam destinandus. Hæc igitur addiscens Dominus meus Sanctissimus Cyrillus circa tuam quidem Sanctitatem valdè contristatur, quod pro ejus non posueritis animam tuam, qui sæpè laborat, Sanctitate. Et quia insuper & cum Domino Philippo & Domino Claudiano non curet, quomodo hinc exire faciatis Aristolaum Clarissimum virum: Sed præter ipsorum consilium, aiens, nihil feceris. Et iterum recidivam incurrit.

Nunc igitur, Domine mi Sanctissime, impone tibi omne in hac causa studium. Scriptum est & à Domino meo, Fratre vestro, & Domine Ancillæ Dei Reverendissimæ Pulcheriæ, & Præposito Paulo, & Romano Cubiculario, & Domine Marcellæ Cubiculariæ, & Domine Droseriæ. Et directæ sunt benedictiones, dignæ eis. Et ei, qui contra Ecclesiam est, Chrysoreti Præposito Magnificentissimus Aristolaus paratus est scribere de nonnullis, quæ Angelus tuus debeat impetrare. Et ipsi verò dignæ transmissæ sunt Eulogiæ. Scripsit autem Dominus meus Sanctissi-

Atissimus, Frater vester, & Domno Scholastico, & Magnificen-
 tissimo Arthebæ, ut ipsi convenient & persuadeant Chrysoreti
 tandem desistere ab oppugnatione Ecclesiæ. Et ipsi verò bene-
 dictiones dignæ directæ sunt. Festina igitur & tu ipse, Sanctis-
 sime, supplicare Dominæ Ancillæ Dei, Puicheriæ Augustæ, ut
 iterum ponat animam suam pro Domino Christo. Puto enim
 quod nunc non satis curet pro Sanctissimo vestro Fratre Cyrillo:
 Ut & omnes qui sunt in Palatio Regis. Et quidquid avaritiæ eor-
 um deest. Quamquam non desint & ipsi diversæ benedictiones.
 Ut scribat increpative Joanni, quo nec memoria illius Impii fiat.
 Scribatur verò & Magnificentissimo Aristolao, ut instet ei cele-
 riter. Et rogæ Dominam Olympiadem, ut & ipsa coadjuvet nos.
 Et ut insuper roget Marcellam & Droseriam: Quia satis eam pa-
 tienter auscultant. Et studium namque est Orientalium non-
 nullorum, ut impium Nestorium recipiant. Etsi non voluerit,
 nocte ac die pro temetipso curans, multos habes perturbare San-
 ctorum. Et Dominum meum Sanctissimum Dalmatium Abba-
 tem rogæ, ut & Imperatori mandet, terribili eum conjuratione
 constringens: Et ut Cubicularios omnes ita constringat, ne illius
 memoria ulterius fiat. Et Sanctum Eutychem, ut concertet pro
 nobis, & Domino meo, Fratre vestro Sanctissimo ac Reverendissi-
 mo. Clericos nostros inseparabiles habeat Sanctitas tua. Et super
 hoc enim hic aliqui contristantur, quod contra promissiones, quas
 fecit Angelus tuus, Eulogio Alexandrino Presbytero geras. Subje-
 ctus autem Brevis ostendit, quibus hinc directæ sint Eulogiæ, ut &
 ipse noveris, quantum pro tua Sanctitate laboreat Alexandrina Ec-
 clesia, quæ tanta præstat his, qui illic sunt. Clerici enim, qui hic
 sunt, contristantur, quod Ecclesia Alexandrina nudata sit hujus
 causâ turbelæ. Et debet præter illa, quæ hinc transmissa sunt,
 Ammonio Comiti auri libras mille quingentas. Et nunc ejus de-
 nuò Scriptum est, ut præstet. Sed de tua Ecclesia præsta avaritiæ,
 quorum nosti, ne Alexandrinam Ecclesiam contristent: Quæ
 præter præmissa gerat Sanctitas tua. Ut nosti, loquere Ammo-
 nio Comiti, & suadeat ei ea, quæ scit Religiositas vestra. Et fac
 illum scribere huc, ne sit etiam de hoc tristitia. Magnificentissi-
 mus Aristolaus, qui pro tua Sanctitate laborat, contristatur om-

nindò, quod ei talia scripseritis. Roget itaque Sanctitas tua Dominam jugalem ejus, ut scribat ei, rogans illum, ut perfectè laboret. Et ut Reverendissimus Eutyches scribat ei. Festinet autem Sanctitas tua rogare Dominam Pulcheriam, ut faciat Dominum Lausum intrare, & Præpositum fieri, ut Chrysoretis potentia dissolvatur, & sic Dogma nostrum roboretur. Alioquin semper tribulandi sumus.

CAPUT CCIV.

....293

Incipiunt Epistolæ, quas inveni in Codicibus Dioscorianorum, quarum signum à Capite.

*Domino meo Dilectissimo Fratri, & Comministro Donato
Cyrillus in Domino salutem.*

Convenit & omninò peculiariter tuæ me Religiositati ea; quæ Ecclesiarum subsecuta sunt pacem, facere nota. Fuit igitur Dominus meus Admirandissimus Tribunus & Notarius Aristolaus ad Antiochiam, Imperiales syllabas ferens, quæ jubebant Reverendissimum Antiochenæ Ecclesiæ Episcopum Joannem anathematizare quidem polluta Nestorii Dogmata, acquiescere verò & dejectioni ejus ad similitudinem Synodi, ac tunc quærere, ut esset sibi nobiscum una communio. Et virtus quidem eorum, quæ scripta sunt, hæc fuit. Quidam verò Orientalium Episcoporum, nondum, puto, eundem judicantium, vel etiam patrociniū illi præbentium, qui rectam fidem nostram contristat non mediocriter, & gloriam Salvatoris omnium nostrum Christi non mediocriter offendit, præparaverunt ad me scribere Religiosissimum Berrhænsium Episcopum Aca-
cium fatua quædam, quasi ipsa deposcerent: Oportere quidem cuncta, quæ à nobis adversus Nestorium scripta sunt, solvi, & ut infirma projici; consentire verò soli fidei Symbolo, quæ à Sanctis Patribus nostris in Nicæna definita est civitate.

Scit verò Sanctitas tua, quod tales rursus eorum propositiones & in Ephesina fuerint civitate. Ego verò scripsi ad hæc, quod rem quærerent, quæ fieri non posset. Scripsimus enim rectè quæ scripsimus, rectam immaculatamque asserentes fidem, & nihil omninò negamus ex nostris. Nec enim, sicut ipsi dicunt, aliquid excedentes est dictum, sed ubique juxta rectitudinem, & verita-

tis virtuti concurrentia sunt. Illos autem potius oportere à non necessariis cessare, sed circa id *acquiescere* quod benè habens placuit, & ipsi Piiissimo, & Deo Amicissimo Imperatori, & Sacræ Synodo, ut Nestorii verboritates, & contra Christum factas blasphemias anathematizent, fateantur verò & eum se habere dejectum, & Ordinationi consentiant Sanctissimi & Religiosissimi Episcopi Maximiani. His igitur literis à me directis ad eos, conspicientes quod eis communio minimè redderetur, nisi perducerent ad finem, quæ ab eis fieri oportebat, mittunt ad Alexandriam Emesenorum Episcopum Reverendissimum Paulum, ferentem literas ad me, communicatorias quidem, non tamen valde competenter dictatas. Simulabant enim & reprehensiones inferre, tanquam non rectè quædam dicta & gesta in Sancta Synodo fuerint. Et Epistolas quidem tales minimè attendi, sed dixi quia illi, qui & veniam postulare in his, quæ acta sunt, debuerunt, quoniam & secundas injurias inferunt. Excusante autem prædicto Religiosissimo Episcopo, & cum Sacramento affirmante, quod talem non habuerint intentionem, sed potius ex simplicitate ad has venerint literas, pro charitate & istud omisimus.

Non autem prius ei Missas nobiscum celebrare concessi, nisi libellum dans in Scripto anathematizasset Nestorii Dogmata, & confessus fuisset eum se habere depositum, & consentire Ordinationi Reverendissimi & Religiosissimi Episcopi Maximiani. Interrogabat quidem tanquam pro omnibus, qui in Oriente sunt, Religiosissimis Episcopis tales libellos dans, ut nihil ultra hæc aliud posceremus. Consensi verò nullatenus, sed enim simul direxi cum Domino meo Admirandissimo Tribuno & Notario Aristolao duos è Clericis nostris in Antiochiam, tradens eis chartam, & dicens: Quia si subscripserit Religiosissimus Episcopus Antiochenorum Joannes, & receperit eam, tunc ei date communicatorias literas. Anxiabatur enim pro tarditate præfatus Admirandissimus Tribunus Aristolaus. Subscribente igitur Religiosissimo Episcopo Joanne, & his, qui cum eo sunt, Clarioribus, & anathematizantibus Nestorii Dogmata, & consentientibus eum se habere depositum, consentientibus quoque Ordinationi Religiosissimi Episcopi Maximiani, communionem reddidimus.

Hæc

Hæc namque illis & in Ephesina Metropoli proposita sunt à Sancto Concilio.

Noverit verò & illud Sanctitas tua, quod institerit quidem à principio plurimum, rogans Reverendissimus Episcopus Paulus pro his, qui depositi sunt: Helladio dico, & Eutherio, & Himerio, & Dorotheo. Et rogabat vacare ea, quæ decreta sunt similiter eis, prætendens non aliter Ecclesiarum pacem posse definiri, nisi adjicerentur & hi. Ego verò dixi, quod impossibilem rem tentaret, & impossibile hoc esset obtineri unquam à nobis. Permanserunt igitur in eo, quo nunc sunt, habitu: Et nulla eorum mentio facta est in compositionibus de pace Ecclesiarum. Scripserunt verò eandem Epistolam, quam direxerunt ad me, & ad Religiosissimos & Sanctissimos Episcopos, tam Xixtum magnæ Romæ, quam & Maximianum Sanctæ Ecclesiæ Constantinopolitanorum. Et necessarium fuit, ut de his subtiliter doceretur Perfectio tua, ne fortè aliquando multiloquiis assueti, alia pro aliis seminantes, perturbent aliquos fratrum, quasi nos ea, quæ adversus Nestorii blasphemias scripsimus, negaremus.

Direxi autem paria Epistolarum, tam scriptæ à me ad Reverendissimum Episcopum Antiochiæ Joannem, quam & ejus, quæ ab eo ad me scripta est, anathematizando Nestorii blasphemias, & assentiendo ejus dejectioni, ad instructionem integram tuæ Perfectiois. Et alias nemo proferat præter istas Epistolas. Saluta Fraternitatem, quæ apud te est. Te, quæ nobiscum est, in Christo salutat.

CAPUT CCV.

....294

Epistola ejusdem ad Acacium Melutinensem Episcopum.

Reverendissimus & Religiosissimus Diaconus & Archimandrita Maximus venit ad me. Et dum talis sit vir, vidi eum sicut oportuit. Eum qui per multum tempus videri desideratus. Admiratus verò sum & zelum ejus, & rectitudinem, & aculeum pietatis, quæ in Christo est. Ita enim cogitat, & plenam curis habet mentem, ut & omnem laborem velit suaviter sustinere, quatenus mala doctrina Nestorh radicatus ab Orientis partibus extirpetur. Legit autem mihi & tuæ Sanctitatis Epistolam, scriptam ad Reverendissimum & Religiosissimum Episcopum Antiochenorum Joannem, multâ fiduciâ & Dei amore plenam. Scripsi verò ei & ego tales Epistolas. Sed ut videtur, deteriora vicerunt. Fingentes enim se ea, quæ Nestorii sunt, odisse, altero rursus ea detinent modo, quæ sunt Theodori admirantes, qui certè æquâ, immò multò deteriori potius impietate languebat. Non enim Theodorus Nestorii Discipulus fuit, sed iste illius: Et quia ambo quasi ex uno ore loquuntur, atque unum conspuunt mali sensus ex corde suo venenum.

Scripserunt igitur ad me Orientales: *Quod non oporteat ea, quæ sunt Theodori, accusare. Vt non, inquit, & ea, quæ sunt Beati Athanasii, & Theophili, & Basilii, & Gregorii, accusentur. Quia enim locus est Theodorus, hæc & illi.* Ego verò ista scribentes non pertuli, sed fiducialiter dixi: Quia Theodorus quidem blasphemam habuit & linguam, & ei calamum ministrantem; illi verò totius Orthodoxiæ fuerunt Magistri, & enituerunt in istis. Sic verò eos, qui ab Oriente sunt, affecerunt, ut & exclamationes in Ecclesiis à Populis fierent: *Crescat Theodori fides. Sic credimus, sicut & Theodorus.* Et ista, qui eum quondam lapidibus insectati sunt, in Ecclesia, quæ apud eos est, breve aliquid subloqui præsumentem. Sed sicut vult Magister, ita sapit & Grex. Ego quidem nec quievi increpare ea, quæ ab ipsis scripta sunt, nec quiescam. Quoniam verò oportuit, velut contradictiones in Scripto apud eos essent, intendens in Theodori & Diodori Codicibus, qui scripserunt

non

non de Incarnatione, *sed magis contra Incarnationem*, elegi quædam Capitula, & quo fuit possibile modo egi contra ea, ubique pronuncians abominatione peccatorum eorum esse sententiam. Hortante autem me præfato Reverendissimo Diacono & Archi-Mandrita Maximo interpretari Symbolum fidei, quod expositum est à Sanctis Patribus, qui Nicææ convenerunt, & ad hoc disposui memetipsum. Asseverat enim, quod quidam versutè fingunt se dicere illud & sequi, sed non sensibus rectis utuntur, sed disutantur potius eis, quæ rectè & indeclinabiliter directæ sunt, ad id quod ipsis videtur. Ut verò tuam non lateat Sanctitatem, direxi codicem simul & Totum. Quæ legens consuetas pro me preces offerre dignetur.

Qui talia pro se Scripta proferre consueci sunt, ex ipsis quoque alieni à Christi Ecclesia demonstrantur: Posito prius, quod reverà Cyrilli sint, & quod talia ejus Scripta & Gesta probanda sint. Vident quod post damnationem Nestorii & hæresis ejus ipse Princeps totius exclusionis eorum, deteriora dicens à Nestorio scripsisse Theodorum, à communione tamen ejus judicium se minimè separavit: Dum certè hos ipsos, id est, Orientales Episcopos, ipsumque Concilium tota causa divisisse legatur, non solum judicandi Theodorum, sed & ita ejus, quæ accusabantur, Scripta laudandi, ut in Ecclesiis à Populis clamaretur Orientis: *Crescat Theodori fides. Sic credimus, sicut ipse*. Isti autem, qui se quasi Cyrilli sequaces extollunt, usque adeò se ab ejus judicium communione diviserunt, ut non solum Scriptis & nomini Theodori anathema in Scripto dicerent, sed & non judicantibus & ana-

thematizantibus ea. Et hoc tunc fieri cœpit, quando non, ut pridem, solius Orientis, sed totiusque vindicabant Orbis Ecclesiæ. Nonne si hoc sanè factum dicatur, pro antiqua communionis talium tolerantia, quæ nunc intolerandissima judicatur, consequentissimè & ipse Cyrillus justè damnatus proponetur? Longè igitur rectius facimus, qui utrumque defendimus ab eis. Nec unum acerbè damnando, nec alteri rationabiliter parcendo. Hoc authores eorum, id est, clariores sequaces Dioscori obruit. Si enim tunc Cyrillus Beatissimus, & per talia reclamans, toleravit tamen solius Orientis Concilium, quomodò vestri Authores Chalcedonense totius Orbis Concilium anathematizare præsumpserunt, & ab Ecclesiæ ubique diffusæ semetipsos communione sejungere? Jam si hæc idonea non sunt ad utriusque partibus ostendendum, quod timore Divini iudicii schisma relinquere, atque ad Christi debeant Ecclesiam remeare, quid unquam dici poterit, quod gehennæ metus, & æternæ vitæ desiderium humanis possit animis commendare? Per Christum, quæsumus, universi qui legitis, studete meminisse quæ diximus: Et quia ob hoc ipsum & cætera Scripta similia in hoc Synodico vertimus in latinum.

CAPUT CCVI.

....295

Epistola quædam Lamponi Presbytero & Clericis.

DEgente me in Ælia, vir quidam præcipuus eorum, qui in Palatio militant, Epistolam mihi obtulit multorum versuum, & grandem atque signatam, quasi qui acceperit eam ab Orthodoxis Antiochiæ. Subscriptiones verò erant in ea multorum valde, & Clericorum, & Monachorum, & Laicorum. Impetebat verò Orientis Episcopos, quasi tacuerint quidem pridem Nestorii nomen, & fingunt se ei adversos, transilierunt verò ad Theodori de inhumanatione Codices, in quibus multæ deteriores jacent à Nestorii blasphemiiis. Pater enim fuit malæ Sectæ Nestorii, qui impius loquendo ea, quæ illius erant, ad ista, in quibus nunc est, pervenisse verisimiliter mihi videtur. Et scripsimus Gloriosissimo Episcopo Antiochenorum, ut Theodori impia Dogmata in Ecclesia nemo loquatur.

Veniens verò Alexandriam Reverendissimus *Diaconus* & Archimandrita Maximus multum clamavit contra eos, qui sunt in Oriente, dicens quod Orthodoxi nullum illic habeant locum, neque fiduciam ad loquendum quæ rectæ sunt fidei. Dixit autem quod simulent Ecclesiæ se Symbolum confiteri, quod in Nicæa est à Patribus editum, interpretentur verò id malè. Et hortatus me est, ut omnem expositionem eorum, qui Nicææ convenerunt, clarè interpretarer, quod non subreperent altera pro alteris, exponens. Quod & feci. Deportate igitur Tomos, ut offerantur & Piissimis Dominabus, & Amatori Christi ac Piissimo Domino. Feci enim in membranis fieri Tomum. Contrecta igitur eum, quando benè se habere conspicias, opportunè proferre. Oportet enim nos ubique pro recta fide certare, & eam, quæ contra Christum excitata est, impietatem, quantum possibile est, tentare ut è medio auferatur.

CAPUT CCVII.

...296

Epistola ejusdem Ioanni Episcopo Antiocheno.

Literas à tua Perfectione transmissas , plenas festivitate multâ , etiam suavissimè nunc suscepi. Quod enim bonum , aut quid jucundum , nisi habitare fratres in unum ? Per unanimitatem & eandem circa Christum voluntatem in charitate conjunctos ad invicem , disruptis è medio scandalo , quæ nescio qualiter subintroducæ sunt , quæ gratia Salvatoris per tuam Sanctitatem perempta quidem sunt olim , perimentur verò & in reliquis. Et hoc est , arbitror , quod à Deo dictum est voce Propheticâ : *Ambulate per portas meas , & lapides ex hac via projicite.* Contingat igitur ut cuncti , quæ meliora sunt honorantes , vel nunc tandem contra veritatem contendere desinant , & addictâ verbositate Nestorii , rectum & immaculatum resuscitent fidei verbum. Et hi quidem , qui ad hoc olim vocati sunt , plurimâ valdè nos , ut dixi , festivitate repleverunt. Det verò omnium Deus tuæ Perfectionis orationibus & educationem , adstructos ad mansuetudinem capere nosse quod utile est. Si verò quidam sævè contendunt , Ecclesiæ mansuetudinem non culpabunt. Sed sibimetipsis , quod passuri sunt , haurientes , à vobis audient : *Abite in lumine ignis vestri , & flamma quam arcessistis.* Oportet enim distortis jam non mansuetè concurrere.

Esaï. 50.

CAP.

CAPUT CCVIII.

....297

*Epistola ejusdem Maximo, Ioanni, Thalassio, Presbyteris
& Archi-Mandritis.*

Egregius quidem zelus Religiositatis est vestræ, & omni laude studium plenum. Zelantes enim Deo zelatis, ut scriptum est, ut non & nunc ab his, qui ea, quæ sunt Nestorii, sapiunt, exhonorus inquit: *Sustinuimus qui simul contristaretur, & non fuit; & consolantem, & non inveni.* Et hi quidem, qui Dogmatibus Religionis, sive Dei culturæ obfistunt, contra stimulos calcitrant, & suis ipsorum nocent animabus, offendentes in Christum, & contra eum calumniis se oblectantes. Alienum verò est ab anima Sacerdotis, & quæ Populis præfidere sortita est, linguâ quidem anathematizare polluta & contaminantia Nestorii Dogmata, refertam verò eis habere mentem, & evertere animas Fratrum, pro quibus Christus est mortuus. *Psal. 68.*

Scripti ergò & Domino meo Admirandissimo Tribuno & Notario Aristolaq, quæ utique scriptura est Religiositas vestra. Scripti verò & aliis quibusdam. Cognoscens verò & hoc à Reverendissimo Presbytero & Archi-Mandrita Adamantio, cujus & mores, & conversationem, & disciplinam cum intellectu & rectitudine circa fidem miratus sum, & quasi omnes in uno præsentem adspexi. Quoniam verò mihi multi Orthodoxorum & Religiosissimorum Episcoporum scripserunt opposita sibi, seu Populis, qui sub eorum manu sunt, ab insensatis Nestorianis *obtrudi*, colligens ea librum brevem scripsi de Incarnatione Unigeniti, ut in tribus Capitulis redigens omnem de fide sermonem. Et primum quidem est, quod Sancta Virgo sit Dei Genitrix. Secundum, quia unus est Christus, & non duo. Tertium verò, quia manens impassibilis Dei Sermo pertulit propriâ carne pro nobis. Igitur Religiositas vestra præparet cum ab

Orthodoxis legi. Placebit enim, sicut arbitror, omnem fere illorum solutam habens excusationem. Pro me verò facere Orationes ne pigeat vos. Multa enim undique se effundunt orationum coarctatio, instar fluctuum conflictum habet intolerabilem: Credo autem & per orationes Religiositatis vestræ exit iterum tranquillitas & pax.

CAPUT CCIX.

.....298

*Ejusdem Cyrilli Epistola Aristolao Tribuno &
Notario.*

Piarum Sanctionum, quæ nuper ad Admirabilitatem tuam sunt transmissæ, virtutem addidicerunt omnes, tam qui sunt in magna Alexandria Zclotæ, quam qui per universam quoque Ægyptum Episcoporum Religiosissimi, & rursus orationes pro donis obtulimus intentissimas Deo de victoria, & permansione amicorum Christi, & Religiosissimorum Principum nostrorum, quos & contingat magnificari contra hostes, & corroborari adversus omnem resistantium manum, ut simus omnes in pace atque lætitia. Est verò id & tuæ Admirabilitatis studio dignum. Oportuit enim ut tibi, qui talis es, & qui multum intendis quod pium est, & habes fervidum zelum, dico autem, pro pietate & immaculata fide committeretur & hoc. Et orabam quidem, ut omnes per Orientem Religiosissimi Episcopi nec suspecti à principio ullatenus fierent de malo sensu Nestorii, sed sinceram & omni inquinamento liberam opinionem, & ipsum cor habuissent. Sic enim verbum veritatis rectè tractantes curam decentem probatissimi induissent. Sed, ut addisco, linguâ quidem nonnulli, & quod attinet usque ad sermonem, anathematizant vesaniam Nestorii, audent verò rursus ea & sapere & loqui, quæ ejus sunt. Et incredibile quidem est, si sint quidam tales ullatenus eorum, qui sortiti sunt Sacerdotium.

Quia verò multa est confusurratio, & non despicienda, immò & omni reverentia dignæ sunt personæ hæc testantium, dignetur tua Virtus semetipsam Deo commendandam cura attentiori intendere, ut præcipuè qui in suspitione sunt hujusmodi mali, anathematizent contaminatum Nestorium propter multas blasphemias ejus. Non enim id tantum dixit, quia Sancta Virgo non esset Dei Genitrix, sed & alia super hæc adjiciebat mendacii patrocini-

Ephes. 4.

trocinia contra rectam & Apostolicam traditionem. Duos enim nominabat Christos Filios: Unum quidem semotim ex Deo latere Verbum, alterum verò præter eum semotim, illum ex semine David, & quem Divinitatis Organum nominabat. Et dividens ubique, & quasi oblitus Beati Pauli dicentis: *Unus Dominus, una fides, unum Baptisma.* Non enim in Deum & hominem baptizati sumus, ut in duos per differentiam Filios, sed in unum Christum. Id est, Unigenitum Dei Verbum inhumanatum & incarnatum. Ut sit idem ipse Deus simul & homo. Ut ex Deo quidem Patre genito Deo unico, ex Sancta verò Virgine eodem secundum carnem.

Non igitur patiatur Admirabilitas tua eos, qui alia sapiunt, & nequidquam garriunt illic. Unus est enim, sicut dixi, Jesus Christus Dominus, & ejus una persona: Inhumanati ejus, qui naturâ & verè est Filius. Eundem verò dicimus impassibilem quidem esse secundum Divinitatem, pati verò propriâ carne secundum Scripturas. Cujus enim proprium est corpus, illius esse dicuntur & quæ carni ejus contigerunt, passionibus. Impassibilis ergo secundum Divinitatem subsistens in propriâ carne pertulit propter nos, & pro nobis. Sic & universa dicuntur, ut vivificante Deo unitam sibi carnem & propriam ejus, & nos in ipso & morte & corruptione potiores efficiamur. Si verò & anathematizant quidem voce & linguâ, & sapiunt altera, videant impendens sibi à Deo periculum, & prolatum terminum ab universali Concilio, quod in Epheso congregatum est. Definivit enim, ut qui ea, quæ sunt Nestorii, loquuntur aut sapiunt, sive Episcopi fuerint, sive Clerici, à Sacerdotio repellantur. Ne dicant, quod eam, quæ in Epheso congregata est, Synodum nesciant: Ut non eos abnegemus & nos tanquam nescientes Episcopos esse.

CAPUT CCX.

....299

*Hanc sequitur illa, quam & Irenæus posuit, ab eodem
Cyrillo ad Aristolaum scriptam. Epistola ejusdem
Ioanni Antiocheno contra Theodoretum.*

EGo quidem absterfisse à se maculam Nestorii vocum novitatis unà cum aliis Religiosissimis Episcopis suspicabar Reverendissimum Episcopum Theodoretum. Credebam namque, quod postquam semel scripsit & amplexus est pacem, ac recepit à me salutationis pacem, quæ pacationi videbantur officere, abstulerit & ipse de medio. Sed mihi tradidit Reverendissimus Presbyter Daniel, quod nunc usque persistit. A plurimis enim recedens, permanet forsan in ejus blasphemiiis. Et clarum est, si nec anathematizavit eas, quod neque pertulit ejus dejectioni subscribere. Et mihi det fiduciam Sanctitas tua ex charitate dicenti: Quam ob causam sic pertinaces sunt aliqui, ut non sequantur probabilem tuæ Religiositatis intentionem, neque in his, quæ cum Orbe fecisti? Sed quasi quidem dehonbrantes congregationem sunt, ita quod sibi metipsis videtur confirmant. Et si ea, quæ didici, vera sunt, debet intrare in experimentum tuæ Religiositatis aculeorum prædictus Religiosissimus vir.

CAPUT CCXI.

.....300

Epistola ejusdem Mesæo Episcopo Antaradi.

EGo quidem semper tuæ Religiositati scribere non omisi, & literas ab ea directas accipere. Quæ verò mora sunt inter hæc, taciturnitatis causâ sunt facta mihi & tibi. Quæ & det Deus radicibus cadere, atque è medio fieri. Volunt quidam spinas, quæ inter erigunt sepem, & disruptionem, quâ nostri affectus ad invicem convenire non valeant. Perturbaverunt enim me omnino, qui circa Reverendissimum Archi-Mandritam Maximum, scribentes quædam, quæ ad summam blasphemiam pertinent, & dicentes quod illa ad eos à tua Religiositate sunt dicta. Oportet verò nos, ut sicut ad corda scientem super omnia Deum sic purè accedamus, & non ut linguâ quidem confiteamur contradictionem pollutorum Dogmatum Nestorii, in anima verò aliud habeamus. Et hæc scribo, his quidem quæ dicta sunt non valde credens, sed opinionem tuæ Religiositatis præmunire volens. Valde verò sum delectatus inspiciens ea, quæ à tua Religiositate sunt scripta, & pet Dominum meum desideratissimum filium vestrum Thomam.

CAPVT CCXII.

....301

Epistola ejusdem Acacio Melitinenfi.

LAtere tuam non oportuit Sanctitatem, quæ forsan & didicit: Quod venerint omnes Religiosi Orientis Episcopi in Antiochiam, dirigente eis Tomum meo Sanctissimo Episcopo Proclo, bonis sensibus & rectis dogmatibus plenum. Erat namque sermo multus & longus de dispensatione Domini nostri Jesu Christi. Subdidit verò & nonnulla Capitula ex codicibus excerpta Theodori, & Nestorii malis sensibus convenientem habentia intellectum. Et hortatus est, ut anathematizarentur ab eis. Ipsi verò non passi sunt. Deinde scripserunt ad me, quia si anathematizari contingerit Scripta Theodori, omnino percurrere hanc maculam & ad Sanctos Patres nostros: Athanasium verò dico, & Basilium, & Gregorium, & Theophilum, & cæteros. Scripserunt enim, inquit, & ipsi quedam Theodoro consona. Erat necessarium scribere, & non qualicumque, ad eos: Quæ & nota tuæ faciet Sanctitati Reverendissimus Presbyter Daniel, qui Alexandriam navigat advenire. Et per singula integrè novit ea, quæ nota sunt.

CAPUT CCXIII.

....202

*Epistola Acacii Melitenensis ad Cyrillum post Synodum
Ephesi habitam.*

Quoniam didici, quia per Dei gratiam prævaluisti per orationes, & absque corporis præsentia, quæ studebatis pro Ecclesiis obtinere, & literæ Piiissimi & Amatoris Christi Imperatoris directæ sunt ad Clarissimum per omnia virtutum Virum, Tribunum Aristolaum, præcipientes ei, ut cogat unumquemque Episcopos in sua Ecclesia anathematizare polluta Nestorii & Theodori impietatis dogmata, gratias agens adorando Dominum Deo, & multum pro tuo studio orans, scribo prius quidem salutans Reverentiam tuam, & rogo zelum tuum, qui circa Deum est, ut æquè quidem pro cunctis Ecclesiis cures, & neque quamlibet Ecclesiam despicias, sed aut per verba ipsorum præsentia, aut quosdam dirigendos cum Admirandissimo & Clarissimo Tribuno fideles & zelantes viros ex tuis sodalibus cogas unumquemque publicè anathematizare Nestorii & Theodori Dogmata, & præcipuè dicentes duas naturas post unionem, semotim quamque operantem. Expertus namque eos, qui sunt in Germanicia, inveni quidem illos dicere duos filios, olim duas naturas dicere minimè devitantes. Unde non concedatur dici ab eis & doceri, quod unaquæque natura secundum semetipsam operetur: Et hæc quidem susceperit passiones, illa verò impassibilis manserit. Nihil est enim aliud, nisi rursus duos filios confiteri, duasque introducere personas. Rogo igitur compassibilem & Deo deditam animam tuam, ut pro causa invigiles, à Domino Christo tempus accipiens, & obtineas sanctis Ecclesiis absque scandalo & macula unionem.

Post hanc jacet descripta, ut aiunt, ad hanc longa Epistola, cujus initium: *Res quidem est inter Fratres collocutio dulcis, &c.* Quam poluimus olim ab alio translata, ut erat.

CAP.

CAPUT CCXIV.

... 303

*Epistola ejusdem ad Successum Episcopum Dio-Cæsareæ,
Isauria Provincia.*

Perlegi quidem Commonitorium, quod à tua est Sanctitate transmissum, nimium verò sum gratulatus: Quod & dum valeas nobis, aliisque prodesse, ex multo amore doctrinæ hortari dignaris, ut ea quæ tenemus omnino, & benè se habere perspicimus, hæc ipsa & scribamus. Sapimus ergo de Salvatoris nostri dispensatione ea, quæ & Sancti Patres, qui ante nos fuerunt. Legentes enim labores illorum, sic nostra coaptamus nunc, ut illos sequamur, & nihil novi eorum dogmatum rectitudini invehamus. Quia igitur tua Perfectio percunctatur, utrùm dici oportet super Christo duas naturas, an non, arbitratus sum respondere ad ista.

Diodorus quidam Pneumato-Machus, id est, Spiritui Sancto repugnans erat, qui, ut dicunt, circa tempus Orthodoxorum communicavit Ecclesiæ: Deponens, ut putavit, Macedonianæ hæresis maculam, languorem incurrit in alterum. Sapuit enim & scripsit, quod alter quidem semotim sit Filius, qui est ex semine David; ex Sancta Virgine genitus; alter verò propriè Filius, Sermo qui ex Deo est Patre. Velut ovis autem pelle obumbrans lupum, simulat quidem unum se dicere Christum, referens nomen ad solum Dei Patris Verbum genitum, ex Deo Unigenitum. Ut verò in ordine gratiæ deputat hoc, ut ipse dicit; & ei qui est ex semine David. Et Filium vocat. Unum verò non sicut nos glorificamus, sed circa dignitatem solam, & circa auctoritatem, & secundum honoris æqualitatem.

Hujus Discipulus fuit Nestorius. Et ex illius obtenebratus Codicibus simulat quidem se unum & Christum, & Filium, & Dominum confiteri; partitur verò & ipse in duo unum impartibilem,

bilem, hominem dicens Deo esse conjunctum æquivoca nuncupatione, æquo honore, dignitate. Quin etiam voces, quæ in Evangelicis prædicationibus de Christo sunt positæ, definit ac dicit has quidem coaptari debere homini, manifestum est utique quod humanas; illas verò Deo Verbo singulariter convenire. Manifestum est utique quod Deo decentes. Et quoniam sequatur multipliciter, & quasi à parte ponit ut hominem semotim eum, qui est ex Sancta Virgine genitus; & semotim similiter & à parte Filium eum, qui est ex Deo Patre, Sermonem. Ob hoc Sanctam Virginem dicit non esse Dei Genitricem, sed Genitricem potius hominis. Nos verò non sumus ita hæc se habere dispositi, sed à Divina Scriptura, & à Sanctis Patribus sumus edocti unum Filium, unum Christum, & Dominum confiteri. Id est, ex Deo Patre Sermonem, genitum quidem ex ipso ante sæcula, Deo decenter & ineffabiliter; in novissimis vero temporibus sæculi eundem propter nos genitum secundum carnem ex Sancta Virgine. Et quia Deum inhumanatum & incarnatum genuit, idcirco eam & Dei Genitricem nominamus.

Unus est igitur Filius, unus Dominus Jesus Christus, & ante incarnationem, & post incarnationem. Non enim alter est Filius ille ex Deo Patre Sermo, alter verò rursus hic ex Sancta Virgine, sed ipse ille, qui ante sæcula, & secundum carnem ex muliere genitus creditur. Non tanquam Divinitas ejus initium quoque esse acceperit, vel certè ad subsistendi principium per Sanctam Virginem sit vocata, sed quia potius, sicut dixi, ante sæcula existens Verbum ex ipsa secundum carnem natum esse dicatur. Propria namque erat ejus caro, sicut cætera uniuscujusque nostrum: Et proprium ejus corpus. Quoniam verò quidam obijciunt nobis Apollinarij Sectas, & dicunt: Si unum dicitis per unionem integram & constrictam Filium ex Deo Patre Verbum inhumanatum & incarnatum, forsitan & illud utique somniatis, & cognoscitis sapiendum, quod confusio, aut contemperatio, aut confermentatio facta sit Verbi ad corpus, seu certè corporis translatio in Divinitatis naturam.

Ob hoc igitur & valde sapienter repellentes calumniam dicimus, quia Sermo, qui ex Deo Patre est, inæstimabiliter atque ineffabi-

effabiter univit sibi corpus animatum animâ intellectus capaci, & processit homo ex Virgine, non per mutationem naturæ secundum nos factus, sed magis dispensativâ benevolentîâ. Voluit enim fieri homo, & secundum naturam Deus esse non perdidit. Sed etsi in his, quæ secundum nos sunt, depositus est mensuris, & portavit formam servi, & sic permansit in excellentiis Deitatis; & in Dominatione naturali. Adunantes igitur nos sanctæ carni, habenti animam intellectualem, ineffabiliter ac sublimiter intellectum ex Deo Patre Verbum, inconfusè ac inconvertibiliter unum Filium, & Christum, & Dominum confitemur. Eundem Deum & hominem, non alterum & alterum, sed unum & eundem, hoc & illud existentem & intelligendum.

Igitur aliquando fidem, ut homo dispensativè, humanè loquitur, aliquando verò ut Deus facit cum potestate Deo decente sermones. Dicimus verò & illud, disquirentes bonâ arte in carne dispensationis modum, & subtiliter Mysterium calculantes videmus, quod is, qui ex Deo Patre est Sermo, inhumanatus est & incarnatus, & non sibi ex Divina natura sanctum illud corpus plasmavit, sed magis ex Virgine id accepit. Alioquin quomodo factus est homo, nisi quia corpus portavit humanum? Advertentes igitur, ut dixi, inhumanationis modum, videmus quia duæ naturæ ad invicem convenerunt unitione indisrumpibili inconfusè atque inconvertibiliter. Caro enim caro est, & non Deitas; etsi Dei facta est caro. Similiter verò & Verbum Deus est, & non caro, etsi carnem dispensativè propriam fecit. Quando igitur intelligimus hoc, nihil nocemus ei, qui est in unitate, concursui. Et ex duabus naturis factum fuisse dicentes, verumtamen post unitiorem non dividimus naturas ab invicem, nec in duos incidimus Christum, & ut Patres dixerunt, *dicimus unam naturam Verbi incarnatam.*

Igitur quod quidem pertinet ad intellectum, & ad solum animæ oculorum visum, quomodo sit inhumanatus, duas naturas dicimus esse unitas, unum verò Christum, & Filium, & Dominum Dei Verbum inhumanatum & incarnatum. Et si videtur, ad exemplum suscipiamus compositionem secundum nos ipsos, qui homines sumus. Compositi enim sumus ex anima & corpore.

Et.

Et videmus duas naturas, alteram quidem corporis, alteram verò animæ; sed unus homo ex ambabus circa unionem: Et non ex eo quod ex duabus naturis sit homo compositus, duo homines unus efficitur, sed unus homo, ut dixi, secundum compositionem ex anima constat & corpore. Nam si auferimus quod ex duabus diversisque naturis unus & solus sit Christus indisruptus existens, unionem dicunt Orthodoxæ fidei repugnantem. Si una natura est totum, quomodo inhumanatus est, aut qualem carnem propriam fecit?

Quoniam verò in ipso Hypomnystico talem sermonis inveni sententiam, quod post resurrectionem sanctum corpus Salvatoris omnium nostrum Christi in totum sit sola Divinitas, oportere arbitratus sum & ad hoc respondere. Scribit Beatus Paulus, caussas inhumanationis Unigeniti Filii Dei nobis enarrans, aliquando quidem: *Quod enim impossibile erat legi, in quo infirmatur, mittens Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati, peccatum demonstravit in carne, ut justificatio legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum spiritum.* Aliquando verò: *Quia igitur pueri communicaverunt carni & sanguini, & ipse similiter communicavit eisdem. Ut per mortem destrueret eum qui habebat mortis Imperium, id est, Diabolum, & liberaret eos, quicumque timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. Non enim Angelos apprehendit. Unde debuit per omnia Fratribus similari.* Dicimus igitur quoniam ex transgressione in Adam corruptionem pertulit humana natura, & quasi tyrannidem sustinet animus noster ex voluptatibus, seu motibus carnis insitis in naturam, necessarium fuisse, ut humanam carnem corruptioni subjectam, & voluptatis amore languentem, propriam faceret. Et quoniam vita est & vivificans, destrueret quidem corruptionem, quæ in ea est, increparet verò in natura insitos motus, hos videlicet qui ad amorem provocant incongruæ voluptatis. Sic enim congruebat in ea mortificari peccatum. Recordemur verò & Beati Pauli, legem peccati vocantis motum, qui nobis est insitus. Igitur quoniam caro humana propria Verbi est facta, quævit quidem corruptionem sufferre. Et quia peccatum nescit ut Deus, ipse eam faciens propriam, & suam, sicut dixi, monstravit, illa desit & voluptatis amore languere. Et non sibi metipsum id impe-

Rom. 8.

Hebr. 2.

impetravit, Sermo unicus Dei est enim, qui est semper, sed utique nobis. Si enim subiecti sumus his malis, quæ sunt ex transgressione Adæ, venient modis omnibus in nobis & ea, quæ sunt in Christo: Id est, incorruptibilitas mortificati peccati.

Ergo factus est homo, non hominem recepit, ut videtur Nestorio. Et ut factus homo crederetur, dum certè permaneret quod erat, utique Deus secundum naturam, ob hoc & esurire dicitur, & laborare, & sustinere. Sustinere verò & somnium, & perturbationem, atque tristitiam, & alias irreprehensibiles passiones. Ut autem rursus satisfaceret videntibus se, quia homo simul erat & verus Deus, Divina operabatur signa, increpans mare, suscitans mortuos, & alia inopinatò perficiens. Sustinuit verò & crucem, ut carne patiens mortem, & non Divinitatis naturam, fieret primogenitus ex mortuis, & iter perveniendi ad incorruptionem panderet humanæ naturæ, & Infernum spolians miseretur animabus, quæ illic tenebantur obtrusæ. Post resurrectionem verò idem quidem corpus, in quo paulò antè pertulerat, veruntamen non habebat in se infirmitates humanas. Non enim de cætero esurit, aut famis, vel laboris, aut cujuslibet talium esse susceptibile dicimus, sed de cætero incorruptibile. Et non hoc tantum, sed & vivificum: Vitæ siquidem corpus est. Id est, Unigeniti. Effulsit verò & Deo decentissimam gloriâ: Et intelligitur Dei corpus.

Igitur & si quis dixerit id Divinum, sicut & hominis humanum, orationis decore non deviat. Undè arbitror & Sapientissimum Paulum dixisse: *Si verò & cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc non cognoscimus.* Dei enim, sicut dixi, corpus existens proprium omnia humana transcendit. Translationem verò vel transitum in Divinam naturam corpus ex terra pati, possibile non est, sed est impossibile. Alioquin Divinitati derogabitur quasi factæ, & quasi recipienti id in seipsam, quod ejus secundum naturam proprium non sit. Æquum namque est dicere, quod mutata caro in Divinitatis naturam, & dicere, quod mutatum sit Verbum in humanam naturam. Nam sicut impossibile est hoc, inconversibilis namque & immutabilis est, ita & alterum. Nec enim dici potest in Divinitatis substantiam vel naturam

posse quamlibet ex creaturis transire : Creatura verò & illa caro. Ergo esse quidem corpus Christi Divinum , quia Dei est corpus , & ineffabili gloria illustratum , incorruptibile , sanctum , vivificum ; quod verò Divinitatis mutatum sit in naturam, neque Sanctorum Patrum sapuit ullus, neque nos ita sentimus.

Non ignoret verò & illud Sanctitas tua, quod Beatæ memoriæ Pater noster Athanasius , qui fuit tunc Alexandrinus Episcopus, motis tunc temporis aliquibus , scripsit Epistolam ad Epietum Corinthi Episcopum , per omnia rectâ fide refertam. Quoniam verò & ex ipsa vincebatur Nestorius , & rectæ fidei Assertores legentes hanc ipsam, vincebant eos qui similia sapere voluissent , ad convictiones suas ex ea quid dicere non habentes , amarum quiddam machinati sunt , & impietate hæretica dignum. Corruptentes enim eandem Epistolam , & alia quidem subtrahentes, alia verò adjicientes ediderunt , ita ut videretur ille prædicandæ memoriæ vir consona sensisse Nestorio & similibus ejus. Erat igitur necessarium, ne fortè & illuc perferantur quibuscumque corrupta, de exemplaribus, quæ apud nos sunt, paria sumpta tuæ Religiositati dirigere. Etenim Reverendissimus & Religiosissimus Emesenorum Episcopus Paulus , ad Alexandriam veniens, movit de his sermones, & inventus est habens quidem exemplar illius Epistolæ, sed corruptum ab hæreticis & infectum, ita ut supplicaret , quatenus ex nostris exemplaribus Rescriptum dirigeretur his, qui sunt Antiochiæ : Quod & destinavimus.

Sequentes igitur per omnia Sanctorum Patrum sententias , contra Nestorii dogmata scripsimus codicem , & contra aliorum quorundam Capitulorum , quæ sunt vituperanda , virtutem : Et ista tuæ Religiositati transmisi , ut si qui sunt alii confideles & unanimes Fratres nostri , quibus quorundam multiloquio sit subreptum , & putent quod pœnituerimus de his , quæ contra Nestorium scripsimus, ex lectione addiscant, quia benè & rectè corripuimus & increpavimus ut errantem. Et nunc nihilominus resistimus ubique ejus blasphemiiis repugnantes. Tua verò Perfectio, quæ & ultra valet intelligere, tum scribendo, tum orando nos quod, juvabit.

Aliorum quorundam Capitulorum , quæ sunt vituperan-

peranda, virtutem dupliciter interpretari quis potest, ut etiam dicatur contra alios quosdam, qui accusati erant illorum Capitulorum virtute: Ut de suis id intelligatur dixisse Capitulis. Ubique tamen de omnibus hujusmodi Scripris, ubi una sonat ex duabus dicta natura, hoc generaliter dico, quia multa satis potui non perfectissimæ acribiæ Dicta monstrare contra eos, qui velut ex hujus viri autoritate opiniones impetunt & memorias Patrum. Nisi quia nunc hoc propositum non est: Exnodicum quippè, non Apologeticum solum scripsimus. Et hic, prout inveniuntur apud diversos diversa, absque integrioris inquisitionis præjudicio collocamus.

CAPVT CCXV.

....304

Epistola secunda ejusdem Sanctissimi Cyrilli Episcopi Alexandriæ ad eundem Sanctissimum Episcopum Dioscoreum Casareensem Isauriæ.

Psal. 100.

CLaram quidem semetipsam constituit veritas diligentibus eam, abscondit verò, ut æstimo, & tentat latere intelligentias Versutorum. Non enim dignos semetipsos pronunciant, ut eam claris oculis cernant. Et immaculatæ quidem fidei dilectores quærunt Dominum in simplicitate cordis, ut scriptum est; qui autem per distorta & aspera itinera meant, & cor habent sinistrum, seu vanum, sicut in Psalmis scriptum est, peruersis intellectuibus multiplices coacervant sibi metipsis occasiones, ut pervertant vias Domini rectas, & avertant animas simpliciorum ad ea, quæ non licent, quasi liceant sentienda. Et hæc inquam tuæ Sanctitatis Hypomnesticis agnitis, & inveniens in eis quædam incautè proposita ab his, qui nescio qualiter fallæ scientiæ diversalia diligunt. Erant verò hæc.

Si ex duabus naturis, inquit, collectus est Emmanuel, post unionem verò una natura Verbi incarnata, sequetur omnino dici oportere pati eum in sua natura.

Beati Patres, qui Sanctum rectæ fidei Symbolum nobis definiunt, inquit ipsum ex Deo Verbum, quod ex ejus est substantia Unigenitum, per quod facta sunt omnia, incarnatum atque inhumanatum, & quemadmodum dicemus nescisse illos Sanctos, quia unitum Verbo corpus erat animatum anima intellectu? Consequitur ex hoc, ut qui incarnatum dicit Verbum, non absque intellectu animam illam fateatur carnem, quæ unita est ei. Sic enim, sicut quidem arbitror, quin potius ut cum fiducia dico, & Sapientissimus Evangelista Joannes Verbum carnem factum dixit, non tamquam, quod absit, inanimatæ carni unitum sit, seu

seu quod tanquam conversionem mutationemve sustulerit. Mansit verò quod erat, idem natura Deus. Assumens verò, ut esset homo, sive secundum nos ex muliere secundum carnem, rursus unus perstitit filius. Veruntamen non jam sine carne, sicut olim, vel ante tempora inhumanationis, sed potius velut vestitus etiam nostrâ naturâ. Sed etsi non est consubstantialia Verbo corpus, quod ei unitum est, & in quo intellectualis est anima, tamen phantasia quidem mentis adspicit ea, quæ unita sunt, alterius esse naturæ, unum verò Filium, & Christum, & Dominum confitemur, ut carnem factò Verbo. Quando autem dicimus carnem, hominem dicimus. Quæ igitur necessitas est pati eum in sua natura, si post unionem dicatur una natura filii incarnata? Si enim non esset in sermonibus de dispensatione id, quod solet succumbere passioni, rectè diceretur, quod dum non sit id, quod pati solet, omni necessitate sequeretur Verbi naturæ contingere passionem; si verò in eo, quod dictum est, *Incarnatum*, univèrsus à nobis sermo dispensationis cum carne habita introductus est, incarnatus enim non aliter, nisi *Apprehendens semen Abrabæ*, & *Assimilatus per omnia fratribus*, & *Formam servi accipiens*, vano multiloquio sunt usi, qui dicunt consequi oportere omnino in sua eum pertulisse natura, dum subiaceat caro, circa quam consequentissimè passio intelligitur contigisse, Verbo impassibili existente. Sed non ob hoc à passionibus excludimus eum. Quia sicut ejus proprium corpus est factum, sic univèrsa quæ corporis sunt, excepto solo peccato, nihilominus dicuntur ipsius per adscitionem dispensativam.

Hebr. 2.
Philipp. 2.

Si una, inquit, natura Verbi incarnata, omni quodammodo necessitate consequitur dicere fermentationem factam & contemperationem, quasi immixtâ & subiectâ in eo nostrâ naturâ.

Ignoraverunt iterum, qui recta pervertunt, quod secundum veritatem una natura Verbi sit incarnata. Nam si unus est Filius, qui natura & veritate est Sermo, qui ex Deo Patre est ineffabiliter genitus, deinde circa assumptionem carnis, non inanimatæ, quin potius animatæ intellectualiter, homo processit ex muliere, non in duas partietur personas filius, sed unus permansit. Veruntamen non absque carne, neque foris à corpore, sed habens

id proprium circa unionem indecifibilem. Qui verò hoc dicit, non fermentationem, non confusionem, non aliud aliquid tale modis omnibus significat. Nec verò id unquam quasi ex necessaria ratione consequitur. Si enim & unus dicatur à nobis Unigenitus Filius Dei incarnatus & humanatus, non ob hoc, ut illis videtur, fermenti modo commixtus est. Neque verò in carnis naturam Verbi natura translata est. Sed nec carnis in hujus. Sed in proprietate, quæ est secundum naturam, utroque manente, atque intelligendo secundum hanc, quæ à nobis nuper est reddita, rationem, ineffabilis & inenarrabilis unio unam nobis ostendit Filii naturam, verumtamen, ut dixi, incarnatam. Non enim in solis simplicibus secundum naturam unum verè dicitur, sed in illis quoque, quæ compositione collecta sunt. Qualis quædam res est homo ex anima & corpore. Quæ quidem diversæ sunt speciei, & non consubstantialia ad invicem, sed tamen unita hominis naturam perfecèrunt: Et si compositionis rationibus differentia inest circa eorum, quæ ad unionem sunt conductæ, naturam. Superflua igitur loquuntur hi, qui dicunt, quia si una natura est Verbi incarnata, modis omnibus consequitur fermentationem fieri & contemperationem, quasi imminutâ & subtractâ ei hominis naturâ. Nec enim diminuta est, neque ut dixerunt, subtrahitur. *Ad plenissimè enim declarandum, quod sit factus homo, sufficit fateri illud fuisse incarnatum.* Si id tacitum fuisset à nobis, habuisset eorum calumnia locum. Quoniam necessariò adjectum est id, ubinam mutationis vel subtractionis est locus?

Si perfectus, inquiunt, Deus Christus, idemq; intelligendus homo perfectus, & consubstantialis quidem Patri secundum Deitatem, secundum humanitatem verò consubstantialis nobis, ubi est id ipsum, quod perfectum est, si hominis natura non subsistit? Vbi verò & consubstantiale nobis, si non mansit substantia, quæ nostra natura?

Sufficit & huic ad manifestationem solutio præmissi Capituli, seu certè excusatio ejus. Si enim dicentes unam naturam Verbi, tacuissimus non adjicientes *Incarnatam*, sed quasi extraponentes dispensationem, esset eis, & forsan non nisi verisimilis, ratio interrogare fugientibus: *Vbi est in humanitate perfectio, vel quemodo subsistit nostra substantia?* Quoniam verò & in humanitate perfectio,

atio, & nostræ substantiæ manifestatio introducta est per hoc, quod dicitur *Incarната*, quiescant incumbere canneæ virgæ. Hoc namque erat refutare dispensationem, & incarnationem negare, & (b id justè inelamare: *Si a Filio perfecta humanitas auferetur?* Si verò, ut dixi, in eo quod dictum est *Incarнatus*, clara est atque indubitabilis satisfactio, quod homo sit factus, nihil jam prohibet intelligere, quia unus existens & solus Filius Christus, idem Deus & homo est, ut in Divinitate perfectus, ita & in humanitate perfectus.

Rectissime ergò & nimium sapienter tua Perfectio rationem salutaris passionis exponit, non ipsum Unigenitum Dei Filium, seu qui intelligitur & est Deus, pati in sua natura quæ sunt corporis asseverans, sed terrenâ potiùs pertulisse naturâ. Oportet enim necessario ambo servire uni, & secundum veritatem Filio, & non pati Divinè, & dici pati humanè. Ejus enim passa est caro. Sed arbitrantur rursus illi nos eam, quæ apud ipsos Dei passio vocatur, inducere per ista, quæ diximus, & non intelligi dispensationem. Fraudulentissimè verò tentant transferre in hominem sepositè passionem, damnum sibi pietatis per suam satisfactionem providentes, ut non à Deo Verbo dicamur esse salvati, tanquam qui proprium pro nobis sanguinem dederit, sed ab homine potiùs, qui sepositè ac sequestratim Filius intelligendus sit. Hoc quicumque sic sapit, omnem dispensationis cum carne rationem, & Divinum mysterium nostrum non immanifestè ad hominis culturam redigit. Et non cogitat quod cum, qui ex Judæis est secundum carnem, id est, ex semine Jesse & David, Christum Dominum gloriæ, & Deum benedictum in se & super omnia Beatus Paulus dixerit, proprium illud corpus Verbi pronuncians, quod ligno adfixum est, & ipsi per hoc deputaverit crucem.

Addisco autem quod super hac & aliud sit, quod in quæstionem venit: Quod qui carne nuda pati Dominum dixerit, irrationalem dicit; & qui dixerit cum anima intellectualem eum fuisse perpassum, ut sit spontanea passio, nihil prohibet ut dicat humanitatis eum pertulisse naturâ. Si verò ita, quomodo non dabimus duas naturas post unionem subsistere indivisè? Quare quicumque dixerit, Christo igitur passo pro nobis carne, nihil alterum dicet, nisi Christo igitur passo nostrâ naturâ.

Con-

Confligit rursus hæc nihilominus propositio his, qui unam dicunt naturam Filii incarnatam, & quasi superfluum seu vanum id pronunciare volentes, contendunt ubique duas naturas subsistentes ostendere; sed ignoraverunt, quia quæcumque non circa solam contemplationem dividi amant, hæc ipsa utique modis omnibus & in alteritatem partium, & omnimodam semotionem disciscant ab invicem. Sit verò nobis ad exemplum rursus secundum nos homo. Duas namque in eo intelligimus naturas: Unam quidem animæ, alteram verò corporis. Sed in puris intellectibus dividentes hæc quasi in subtilibus contemplationibus, vel certe animæ phantasiis differentiam capientes, non per partes ponimus has naturas, neque abruptè per omnia incisionis virtutem linquimus inter eas, sed unius esse deputamus, ita ut duæ jam non sint duo, per ambas autem perficiatur animal unum. Igitur vel si dicatur humanitatis natura & Divinitatis super Emmanuele, vel in Emmanuele, sed ipsa humanitas facta est propria Verbi, & unus intelligitur Filius cum ea. Cum verò dicat Scriptura Divinitus inspirata carne eum passum, melius est, ut nos ita dicamus, quam *Naturâ humanitatû*. Quamvis si & hoc ab aliquibus *sine* malo dicatur, nihil obsit tanti Mysterii rationibus. Nam quid est aliud humanitatis natura, præterquam caro intellectuâliter animata? Et dicimus Dominum carne perpeßum. Curiosissimè igitur dicunt humanitatis eum passum fuisse naturâ, à Verbo eam quodammodo desciscentes, & extrinsecus semoventes atque sequestrantes, ut duo intelligantur, & non jam unus incarnatus & inhumanatus is, qui ex Deo Patre est, Sermo. Adjectum verò ab eis, *Indivisè*, apparet quidem quodammodò apud nos esse rectæ culturæ significativum, hi autem non ita intelligunt: *Indivisè* namque apud eos secundum vocum novitates Nestorii circa alterum suscipitur modum. Dicunt enim quod æqualitate honoris, eadem voluntate, & unâ authoritate indivisus à Deo Verbo existit homo ille, in quo habitavit. Igitur non simpliciter proferunt verba, sed cum quodam dolo atque insidiis malignis.

CAPUT CCXVI.

....305

Exemplar ab Hypatia, quæ Philosophiam docebat in Alexandria, ad Beatum Cyrillum Archiepiscopum in Dypticis.

LEgens historias temporum reperi factam Christi præsentiam antè annos *quater* centum quadraginta. Fuerunt verò Discipuli ejus, qui postea Apostoli nominati sunt: Qui & post assumptionem ejus in cælos Christianam prædicavêre doctrinam. Qui simplicius quidem & absque omni curiositate superflua docuerunt, ita ut invenirent locum plerique Gentilium, malè intelligentes atque sapientes, hanc accusandi doctrinam, & instabilem nominandi. Quod enim dixit Evangelista, *Deum nemo vidit unquam*, quomodò ergò, inquit, *dicitis* Deum fuisse crucifixum? Et aiunt: Qui visus non est, quomodò affixus est cruci? Quomodò mortuus atque sepultus est? Nestorius igitur, qui modò in exilio constitutus est, Apostolorum prædicationes exposuit. Nam dicens ego ante longa pridem tempora, quod ille ipse duas naturas Christum sit confessus existere, ad eum qui hæc dixerat, inquam: Solutæ sunt Gentilium quæstiones. Dico igitur Sanctitatem tuam malè fecisse, illi contraria sapiendo, Synodum congregare, & absque conflictu dejectionem fieri præparasse. Ego verò adhuc paucis diebus ejusdem Viri expositiones inspiciens, & Apostolorum prædicationes conferens, atque intra memetipsam cogitans, quod bonum mihi sit fieri Christianam, digna effici spero Dominici generatione Baptismatis.

Iohann. 1.

Accepi exemplar ab Epiphanio Monacho Alexandrino ante ferè annum Christiani Imperatoris.

CAPUT CCXVII.

.....306

*Cyrilli Archi-Episcopi Alexandria ex Sermone de fide,
cujus initium hoc præmium.*

EGo contemperatum non recipio. Alienum namque est ab Apostolica fide, & recta Dei traditione. Contemperatio enim exterminium operatur naturarum. Ineffabilis verò unitio, quam rectè sapientes consentunt, ambas naturas inconfusè servat.

Ex eodem.

Si enim naturæ in unum contemperatæ sunt, mixtione quæ sunt ad invicem diversæ substantiæ.

Et in fine sic ait.

Ioann. 3.

Soluite templum hoc, & in tribus diebus suscitabo illud. Et solutum quidem est Templum triduanæ tempore sepulturæ, ipso volente, & rursus suscitavit illum, & unitus est ei ineffabili ratione post triduum, non temperatus in eo. Nec extra carnem factus est, sed servans in seipso duarum naturarum, quæ sunt diversæ ab invicem substantiæ, inconfusam proprietatem. Nec enim quoquam mixtæ sunt aut contemperatæ duæ illæ naturæ, id est; ineffabilis Divina natura, & inconfusa humana, sed unitæ sunt inexplicabili & ineffabili modo, qui omnem rationem transcendit.

Ejusdem.

Numquid siquidem destitit à propria Deitate, etsi evacuavit semetipsum, formam servi accipiens propter nos, amittens formam Divinitatis, ut secundum te ad Deificandum præpararetur ut homo? Absit. Sed templum sibi componens animatum, & perfectus in sanctæ Virginis vulva, & indutus eo, & unitus ei ineffabili ratione, in ambabus eisdem naturis non contemperatus, processit homo apparens, intelligendus autem Deus Jesus Christus.

CAP.

CAPUT CCXVIII.

....307

Ejusdem ex interpretatione Epistolæ ad Hebræos.

Sed non in nobis mortificata lex peccati fuisset, sed nec ipsa cunctis inimicissima mors destructa fuisset, nisi factum fuisset verè proprium Verbi id, in quo illud per ejus virtutem propriam damnabatur. Non enim communis hominis, & ejus qui secundum nos intelligitur, erat posse destruere mortis imperium: Destructum verò est id per Christum. Est igitur *in* confesso, quod certè secundum nos fuerit multum Deus. Ergo fuit, quoniam homo, multum valdè ultra nos, ut Deus. Et templum erat sanctum, quod plenitudinem Divinitatis accepit. Veruntamen per unionem dispensativam unus esse creditur ad eum, qui inhabitavit, & dicitur. Sicut enim est in nobis Spiritus Sanctus, ostendens nos vel efficiens Templum Dei, juxta eundem modum & in ipso dicimus Christo habitasse quidem in carne, ut in templo, illum Dei Sermonem, sanctificasse verò eam, ut inhabitantem. Dicimus verò, quia licèt dicitur Templum, sed tamen proprium ejus erat id, quod assumptum est, ut unum reputeretur ad eum. Non quia transit ad Deitatis naturam, sed potiùs compositionem circa unionem dispensativam. Deus namque erat in carne propter nos.

CAPUT CCXIX.

....308

Epistola Imperatoris Theodosii ad supra scripta.

Imperatores Cæsares, Theodosius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, semper colendi, Augusti, Deo Annuciissimo & Beatissimo Archi-Episcopo Ioanni, & sanctæ Synodo, quæ cum eo convenit.

Perturbationem & tumultum, qui contigit in Oriente, nostrum cognovit Imperium à Religiosissimo Patre nostro & Episcopo Proclo. Et quia universorum quietis & pacis providentiam gerimus, maximè autem pro recta fide, quæ nos nostrumque custodit Imperium, per hanc Epistolam scripsimus vestræ Sanctitati, ut patrocinemini paci, & nullius eos momenti deputetis, qui contra salutem propriam volunt Religionem saluberrimam perturbare. Illa est enim nostræ Divinitatis intentio, ut cum quiete omnes homines degant. Præcipuè autem sanctæ Ecclesiæ Dei, per quas & nos salvamur, & nostrum crescit Imperium. Hac itaque voce quieti Ecclesiæ provideat. Nos enim aliquid de vobis utilius expectamus. ✠ Deus vos multis annis conservet, Venerandissimi Patres.

A cruce usque ad *Deus*, Irenæus non habet.

CAPUT CCXX.

...309

Translatum ex Codice Monasterii Acœmetensis.
Epistola, *inquit*, Tractoria, sive Generalis, à sanctissimo & universo Concilio.

Sancta & universalis Synodus, quæ in Epheso congregata est ex Decreto Piissimorum Principum, unicuique sanctæ Synodo, quæ per singulas Mundi partes est, in Domino salutem.

NObis secundum pias literas congregatis in Ephesia civitate, recesserunt nonnulli ex nobis, numero paulò amplius quam triginta, Principem suæ apostasiæ habentes Antiochenorum Episcopum Joannem. Quorum & nomina hæc sunt. Id est, Joannes Antiochiæ Syriæ, Macarius, Julianus, Alexander, Diogenes, Apringius, Placus, Alexander, Theodorus, Heliades, Meletius, Joannes, Paulus, Matheus, Marcellinus, Helladius, Maximianus, Helladius, Dexianus, Geronius, Asterius, Antiochus, Dorotheus, Jacobus, Zebinus, Petrus, Fritilas, Himerius, Theodosius, Eutharius, Anastasius, Tranquillinus, Basilus, Pausianus, Maximus, Daniel, Eustathius. Qui habentes secum quosdam depositos, ante omnia quidam Nestorii & Celestii sententias vindicantes manifestissimè demonstrati sunt, eò quòd nobiscum contra Nestorium minimè acquiescant. Quos & communi sententiâ sancta Synodus & ab omni Ecclesiasticâ communione alienos effecit, & cunctâ Sacerdotii operatione privavit, per quam possent vel nocere vel juvare.

Quia verò oportuit & eos, qui defuerunt à Synodo, & perstiterunt in unaquaque Provincia, non ignorare quæ de his

decreta sint , notum vestræ facimus Sanctitati , quia sive Metropolitanus quis cujuslibet Regionis , abscedens ab hoc sancto & universali Conventu , adjectus est ad illud Apostolice Concilium , vel post hæc si se illi commiserit , vel si ea , quæ sunt Celestii , post hæc sapuit sive sapuerit , contra suæ Regionis Episcopos nihil poterit prævalere , omni Ecclesiasticâ communione à præsentī jam hac Synodo factus extorris , atque privatus effectu. Sed & ipsi suæ Regionis Episcopis , & affinibus undique Metropolitanis , qui orthodoxè sentiunt , subiacebit , ut in totum & Episcopatus gradu privetur.

Si verò aliqui Parochiales Episcopi , relicto hoc sancto Concilio , eidem discessionī adjuncti sint , aut adjungi tentaverint , aut si quis ex his , qui subscripserunt dejectioni *Nestorii* , ad Conventum reversi sint discessionis ejus , hos omninò , secundum quod huic Sanctæ Synodo placuit , esse à Sacerdotio alienos , & ab eodem cadere gradu.

Si verò & quidam Clericorum , qui in unaquaque sunt civitate , à Nestorio , vel ab his qui unà sunt , eò quod rectè saperent , ab officio suspensi sunt , & hos proprio gradui restitui sanximus.

Communitè verò eos Clericos , qui eadem sapiunt , quæ hæc Orthodoxa & universalis Synodus , jubemus his qui abscesserunt , sive abscessuri sunt , omni modo non esse subiectos , neque ullo modo subiacere.

Si qui verò abscesserint Clericorum , & præsumpserint , vel clam vel palam , ea quæ Nestorii , aut ea quæ Celestii sunt sentire , & hos à sancta Synodo esse depositos.

Quicumque verò ob incongrua Facta ab hoc sancto Conventu dejecti sunt , seu ab Episcopis propriis , & his irregulariter citra discretionem per omnia sua Nestorius , aut hi qui ea quæ ejus sunt sentiunt , reddere communionem vel gradum tentaverint , absque ullo eos esse solatio , & nihilominus illos depositos permanere sanximus.

Similiter verò & si quicumque voluerint ea , quæ de singulis acta sunt in hac sancta Synodo Ephesina , quolibet modo commovere , eadem sancta Synodus definivit , si Episcopi aut Clerici fuerint , ut omni modo à gradu proprio excidant ; si verò Laici , sint communione privati.

CAP.

CAPUT CCXXI.

.....310

*Similiter ex antiquo Acemetensi Codice trans tuli, quæ ita
prænotatur, Confessio fidei Acacii Episcopi Berrhææ.*

Credo in unum Deum, qui in tribus personis agnoscitur, causam factoremque omnium. Unam substantiam sempiternam absque principio, ingenitam, incomprehensibilem, incontemplabilem, incircumscripibilem, immutabilem, immortalem, impassibilem, id est, quam nec in ipsa, nec in alio aliquo dico susceptibilem passionis. Undique enim impassibilis existat natura Divina.

Unum siquidem Deum dico, qui reverà Deus existit. Gentilitatem verò, quâ Deorum pluralitas introducitur, fugio. In tribus autem personis agnosci, eversio Judæismi est. Patrem namque in Filio, & in Patre Filium, & Spiritum Sanctum in Deo Filio & Patre confiteor.

Confiteor verò Christum coæternum Patri secundum Divinitatem, nec substantiæ, nec subsistentiæ modo circa Deitatem Patre minorem.

: Similiterque Spiritum Sanctum.

Filium namque dico absque tempore, & sine initio genitum, consempiternum subsistere Patri: Et Sapientiam, quæ ex Deo & Patre semper existit.

Credo & in processionem Spiritus Sancti, quam non dico generationem. Et generationem Filii non dico processionem.

Dum verò exigit eorum consequentia quæ dicuntur, unum fateor Deum: Non subsistentias negans, sed nomine, si quod consubstantialitatis est commune, significans. Cum verò consubstantialitatem loquor, non unius personæ consubstantialitatem dico, sed trium: Id est, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Una siquidem persona consubstantialis sibi metipsi non dicitur, sed

sed Filii & Spiritus Sancti, & Patris est istud. Differentia igitur Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus.

Modus subsistentiæ seu nomen est habitus, non autem substantiæ simpliciter significatio. Esse igitur Patris est Deus, cujus autem sit Pater. Et esse Filii Deus est, cujus autem sit Filius. Sic & Spiritus Sanctus. Quorum verò esse est idem, secundum meam de consubstantiali Trinitate *fidem* sint dicta.

Dicam verò & de inhumatione Dei Verbi propter nos, de qua nobis maxima quæstio est, non solum contra omnes hæreticos, sed & contra ipsos quoque, qui putantur Domestici fidei.

Ita igitur credo, *juxta* Cyrillum Sanctæ memoriæ: Propter clementiam propriam, multamque benignitatem circa genus humanum, complacuit Dei Verbum in fine dierum ædificare sibi ex Sancta Maria Virgine Templum, quod erat in præscientia.

Immaculatum & absque ullo peccato hoc templum sumpsit Deus Verbum pro nostra salute ad manifestationem suæ Divinitatis. Et per illud in ipso emisit nostram salutem. Propter suam, sicut dixi, benignitatem, & circa nos regimen, inenarrabiliter & ineffabiliter sibi metipsum hoc uniens ex ipso in vulva plasmationis initio. Dignatusque est illud eundem esse Filium secum unitio-
ne ad se, & totius dominationis, atque honoris, & gloriæ, ac virtutis, quam natus aliter habet ipse, qui Deus est Verbum. Ita ut Dei forma & servi forma ad unam personam, unum Filium, unum Dominum, Christumque pertineant.

Sic Deum hominemque confiteor Christum Filium Dei, unum Filium ex duabus naturis. Ex passibili atque impassibili, ex mortali & immortali, ex visibili & invisibili. Et non inchoantem. Ex incircumscriptibili & circumscriptibili. Qui sine principio quidem ac sempiternè est natus ex Patre secundum Deitatem; idem verò ipse ex Spiritu Sancto & Maria Virgine diebus novissimis natus est secundum carnem.

Sed neque carnem dico ex Deo & Patre genitam, neque Divinam quoque naturam ex Sancta Virgine Maria; sed secundum Divinitatem quidem absque initio ex Deo Patre est genitus, secundum carnem verò in ultimis diebus partu Mariæ Virginis editus.

Sic

Sic unum Dei Filium confiteor: Divinitate quidem impassibilem, humanitate verò passibilem. Sed nec in passionibus, nec in vulva illud templum ab inhabitante Divinitate sejunctum, sed ex ipsa conceptione unitum. Non tamen cum eo circumscriptum dixerim Deum Verbum. Incircumscriptibilis est enim Divina natura.

Partus est igitur ex Sancta, ut dixi, Maria Christus Filius Dei. Non illā incircumscriptā, sed illā circumscriptā naturā. Dixi namque superiùs Christum Filium Dei & incircumscriptibilem & circumscriptum. Secundum Divinam quidem naturam incircumscriptibilem, circa humanam verò circumscriptum. Secundum quam & in præsepi, & in cunis, & in cruce, & in sepulchro circumscriptus est Christus Filius Dei; circa illam verò alteram infinitus, & incircumscriptibilis, & omnia continuit, continetque.

Unum igitur ex duabus dico naturis. Patitur igitur Christus Filius Dei, non Divinitate, sed humanitate. Id est, Christus est passus in carne. Patitur sumpta natura; illa verò quæ assumpsit, impassibilis manet. Deus autem Verbum proprias reputat Templi sui hominis passiones. Circa, dico, & mortem, & reliqua, quæcumque dispensativa videntur. Propria ea facit, dum nihil ipse sustineat. Sed quia ad unam personam pertinent ipsæ naturæ, illa impassibilis ea, quæ sunt passibilis, propria facit. Nec tamen patitur illud impassibile Dei Verbum suas faciendò passiones, sed, ut dixi, suæ carnis passiones adsciscit.

Aliud verò est pati eo ipso, quod suas efficit passiones, & aliud suas efficere passiones. Non alterius, inquam, Filii, sed naturæ alterius passiones. Secundum nullam siquidem patitur rationem, qui naturaliter est insusceptibilis passionis.

Nec Verbum caro factum conversionem sustinuit. Factum namque dicitur, pro ut dicatur, *Acceptus*. Et qui erat in forma Dei, servi accepit. Hoc enim significat, quod sequitur: *Et inhabitavit in nobis*. Nec enim Filii unitate disperditur distantia naturarum. Sed sicut aliud corruptibile corpus, & alterum anima immortalis, ex utrisque verò unus homo consistit, sic ex mortali atque immortali, & sine principio Dei Verbi natura unam confiteor Filii

personam: Et quia impassibile Verbum passibili unitum experimentum non sustinuit passionis. Est quidem Filius Dei & passibilis & impassibilis, sed passibilis quidem carne, impassibilis verò Divinitate: Habens secundum carnem temporale principium, absque initio verò secundum Deitatem.

Hæc sicut memetipsum habens, ita conscripsi.

CAPUT CCXXII.

*Epistola Eutychetis hæretici, ubi scribens ad Papam urbis
Romæ Leonem negat in Christo duas naturas,
id est, Divinitatis & humanitatis.*

DE mea in Dominum & Deum omnium Christum spe confidens, ante omnia quidem, testis Deus Verbum est, in sensibus huiusmodi dignoscens veritatis probationem, invoco autem vestram Sanctitatem in testimonio cordis mei, & ratione sensuum meorum atque verborum. Sed pessimus Diabolus fascinavit tale studium nostrum & Propositum, à quibus vires ejus destrui oportuit. His stimulans omnem domesticam sibi vim, contra me movens Eusebium Episcopum oppidi Doryleensis, libellum dantem sancto Episcopo Constantinopolitanæ Ecclesiæ Flaviano, & quibusdam aliis inventis in eadem urbe, qui propter diversas causas suas evenerant, quomodo hæreticum compellavit, non veritate accusationem movens, sed perniciem mihi machinans, & perturbationem Ecclesiis Dei. Vocabar ad responsionem accusationis ab ipsorum Sanctitate, sed gravi ægritudine super ipsam senectutem retentus occurri ad purificationem, non ignorans compositam factionem contra salutem meam. Et quidem libellis statim subscriptione meâ his additâ obtuli Scripta, ostendens de sancta fide professionem meam. Sancto autem Flaviano Archi-Episcopo neque libellum suscipiente, neque ut legeretur jubente, audiente tamen, & respondente me ipsis verbis fidem, quæ Nicææ exposita est à sancta Synodo, confirmata verò apud Ephesum, expetebat duas naturas fateri, & anathematizare eos qui hoc negarent. Ego autem metuens definitionem à Synodo, nec adimere nec addere verbum contra expositam fidem à sancta Synodo Nicæna, sciens verò sanctos & beatos Patres nostros, Julium, Felicem, Athanasium,

Gregorium, sanctos Episcopos, refutantes duarum naturarum vocabulum, & non audens de natura tractare Dei Verbi, qui in carnem venit ultimis diebus in uterum sanctæ Virginis Mariæ immutabiliter, quomodo voluit & scit, in veritate, non in phantasmate homo factus, anathematizare supradictos Patres nostros rogabam ut innotescerent ista Sanctitati vestræ, & quod vobis videretur judicaretis, *proficiens* omnibus modis me secuturum quæ probassetis; sed nullo eorum quæ à me dicebantur audito, abruptâ Synodo publicaverunt dejectionis sententiam, quam adversus me calumniæ factione instruebant, ut & saluti meæ discrimen incumberet, nisi citò operâ Dei, orationibus Sanctitatis tuæ, militaris manus me ab incurione rapuisset. Tunc Duces aliorum Monasteriorum cogere cœperunt in dejectionem meam subscribere, quod nunquam nec in eos, qui se hæreticos professi sunt, vel adversus ipsum Nestorium factum est. In tantum, ut cum ad satisfaciendum plebi proponerem fidei meæ confessiones, non solum & arcerent eas audiri, verum & arriperent hi qui contra me supradictam factionem meditabantur, ut exinde tanquam hæreticus apud omnes haberer.

Ad vos igitur Religionis defensores, & huiusmodi factiones execrantes confugio, nihil & nunc novum inducens contra fidem jam inde nobis ab initio traditam, sed anathematizans Apollinarium, Valentinum, Manem, & Nestorium, & eos qui dicunt carnem Domini nostri Jesu Christi Salvatoris è cœlo descendisse, & non è Spiritu Sancto & sancta Virgine Maria: Et omnes hæreses usque ad Magum Simonem. Et nihilominus tanquam hæreticus de vita periclitor. Et obsecro, nullo mihi præiudicio facto ex his, quæ per insidias contra me gesta sunt, quæ visa vobis fuerit, super fidem proferre sententiam, & nullam deinceps permittere à factiosis contra me calumniam procedere, & non excuti & eximi de numero Orthodoxorum eum, qui in continentia & omni castitate septuaginta annos vitam peregit, ita ut in ipso exitu vitæ naufragium patiatur. Subjuxi autem his literis meis utrumque libellum: Et eum qui ab accusatore meo oblatus est Synodo, & qui à me gestus quidem est, non tamen susceptus. Et editionem fidei meæ. Nec non & ea, quæ de duabus naturis à sanctis Patribus nostris decreta sunt.

CAP.

CAPUT CCXXIII.

Item verba Eutycheſis.

TEstor vos coram Deo, qui cuncta vivificat, & Christo Jesu, qui sub Pontio Pilato testificatus est optimam illam confessionem, ne quid ad gratiam faciatis. Ego enim jam à Majoribus meis ita sensu, & à pueritia mea ita illuminatus sum, quemadmodum sancta, & ex universo orbe terrarum apud Nicæam habita Synodus trecentorum decem & octo beatissimorum Episcoporum fidem constituit, & quam conservavit ac definivit denuò obtinere solam sancta Synodus Ephesi collecta. Et nunquam aliter sensi, quam quemadmodum præcepit recta & sola vera fides Orthodoxa. Et cunctis, quæcumque sunt circa eandem fidem à sancta eadem Synodo constituta Ephesi, adsentior. Cujus Synodi Dux & Princeps fuit beatæ ac sanctæ recordationis Episcopus Cyrillus Alexandrinorum, & prædicationis ac fidei Sanctorum & Electorum Dei, Gregorii majoris, & item Gregorii, Basilii, Athanasii, Attici, Procli socius & particeps; Eum & omnes eos Orthodoxos & fideles habui, & honoravi tanquam Sanctos, & Magistros meos existimavi. Anathema autem dico Nestorio, & Apollinari, & omnibus hæreticis usque ad Simonem, & qui dicunt carnem Domini nostri Jesu Christi è cœlo descendisse. Ipse enim, qui est Verbum Dei, descendit de cœlo sine carne, & factus est caro in utero Sanctæ Virginis, ex ipsa carne Virginis incommutabiliter & inconvertibiliter, sicut ipse novit & voluit. Et factus est, qui est semper Deus perfectus ante sæcula, idem & homo perfectus in extremo dierum propter nos & nostram salutem. Hanc igitur meam plenam professionem Sanctitas vestra, &c.

Eutyches Presbyter & Archi-Mandrites huic libello
subscripsi manu meâ.

CAPVT CCXXIV.

*Exemplar Iulii Episcopi Urbis Romæ, ut asserunt Eutychis
Scripta, ad Dionysium Episcopum, cujus sensu ductus
ipse Eutyches decidit in errorem.*

Miror audiens quosdam confitentes quidem in carne Dominum nostrum, incurrentes verò divisionem malè à Paulianistis introductam. Illi enim Paulum Samosatenum sequentes, alium quidem intelligunt eum, qui ex cælo descendit, Deum confitentes; alium verò terrenum hominem esse dicunt. Et illum quidem infabricabilem. Hunc Dominum, alium servum. Impium, seu venerentur eum, quem servum appellant & fabricatum, seu non colant eum, qui nos sanguine suo redemit. Hi verò, qui Deum descendisse de cælo confitentur, & carnem factam ex Virgine, & unum esse cum carne, frustra conturbantur, excedentes in verba impietatis illorum. Dicunt enim & ipsi, sicut audio, duas naturas. Ad quod S. Joannes evidenter probat unum Dominum nostrum, cum dicat, *Verbum caro factum est.* Et Paulus Apostolus, cum dicat: *Vnus Dominus Iesus Christus, per quem omnia.* Si enim natus ex Virgine Iesus nominatur, & ipse est per quem universa facta sunt, una scilicet natura facta est, quoniam & una persona, non in duo divisa, cum nec propria natura corporis est, & propria natura Deitas sit secundum carnem. Sed sicut homo vna natura est, ita & is, qui ad similitudinem hominis est factus Christus. Quod si non agnoscunt id, quod per adunationem unum est, possunt & unum in plura partire, & plurimas dicere naturas: Quoniam multiplex corpus, quod ex ossibus, nervis, & venis, carne & cute, sanguine & spiritu constet, quæ omnia diversa quidem inter se sunt, una tamen est eorum natura. Unde & Deitatis natura cum corpore unum est. Et hæc in duas naturas dividitur?

Nec

IOANN. I.
1. Cor. 8.

Nec enim poterat totum filius hominis appellari, qui descendisset è cœlis, & rursus filius Dei, qui natus ex femina est, si duarum naturarum caperet divisionem; sed id quidem, quod descendisset è cœlis, vocaretur filius hominis, non Filius Dei. Et hoc Paulianæ divisionis est. Nos autem Divinæ Scripturæ docent tanquam de uno Domino nostro sentire, & cum descendisset è cœlis, & cum in terra natus est. Qui igitur sic sentiunt, non excedunt *ab* insona contraria sentientibus, ut cum mente Divinis Præceptis consentiant, sermonibus discrepent. Necesse est enim eos, cum duas naturas intelligant, alteram colere, alteram non adorare: Et in Divinam quidem baptizari, in humanam verò non baptizari. Si autem in mortem baptizamur Domini, unam profiteamur naturam, & impassionabilis Deitatis, & passionabilis carnis, ut per hoc sit Baptisma nostrum & in Deum, & in mortem Domini perceptum. Nec enim veremur calumniatores, qui dividunt in duas personas Dominum: Nec cum nos unitatem Evangelicam atque Apostolicam prædicemus, lacerent nos tanquam dicentes carnem esse cœlestem. Cum nos è contra Divinas Scripturas legamus, dicentes filium esse non ex cœlo. Nec enim cum dicimus Filium Dei creatum ex muliere, possumus reprehendi, tanquam Verbum ex terra dicentes, & non ex cœlo. Dicimus enim utrumque: Et ex cœlo totum propter Deitatem, & ex muliere totum propter Deitatem, ignorantes divisionem unius personæ.

CAPUT CCXXV.

Exemplar Epistolæ tacito nomine factæ ad quemdam Senem, cupientem scire, quid contrarium Catholicæ fidei senserit Eutyches.

Misit mihi Nobilitas tua exemplum libelli de novæ fidei expositione Eutychetis, quem exposuit scribendo ad Beatissimum Papam Sedis Apostolicæ Leonem. Scribere & dignatus es, ut si quid inde sentirem, Humilitatis meæ literis indicarem. Quod quidem ipse pro studio sanctæ mentis tuæ affectuosè injungere dignatus es, sed mihi trepidam habenti mentem, & timore repletum cor in hac quæstione, periculosum videtur adgredi, præcipiente Doctore & Illuminatore Gentium Apostolo Paulo, & generaliter monente ac dicente: *Stultas autem & ineruditas quæstiones, & contentiones, & pugnas legi evita. Sunt inutiles & vana.* Tamen ipsius Beatissimi Apostoli Pauli precibus, adjuvante Domino & Deo Jesu Christo, quod potuerit rusticus sermo, & tenuis meus sensus, aggrediar: Non ut magnitudo & majestas fidei exigit, sed ut tenues vires meæ Humilitatis patiuntur. Cum ergo percurrerem prædictum exemplar Epistolæ vel libellum fidei Eutychetis, inter cætera textus verborum ejus inveni, ubi à sancto Concilio Episcoporum expeti à se duas naturas in Christo conqueritur confiteri. Quod si consulens suæ continentię, & vetustæ in se castitatis laboribus, confiteri voluisset, nunquam sententiæ suæ fidei periculum fuisset passus. Sed quia in unam Christi personam, secundum Apostolorum, vel Prophetarum, seu Evangeliorum traditionem, duas naturas in Christo confiteri noluit, in ipso portu exitus sui non solum ipse laborum continentię suæ naufragium passus est, verum etiam jam olim benè fundatam Ecclesiarum per Orbem terrarum perturbavit fidem, & ad cumulum perfidiæ suæ, Christi veneratorem,

torem, & bonæ fidei fidelem Prædicatorem, Beatum occidit Episcopum Flavianum. Et ille quidem quietis temporibus, nullâ existente publicâ persecutione, coronam accipiens Martyrii, nunc cum Beato suo Magistro Apostolo Paulo gloriatur, & dicit: *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. De cætero superest corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus judex. Non solum autem mihi, sed & omnibus, qui diligunt manifestationem ejus.* 2. Tim. 4.

Et illo quidem cum omnibus Sanctis in Domino gloriantes, nobis necesse est, si meremur, ejus sequi vestigia, & traditionem fidei, per quam gloriosum meruit exitum, totis fidei viribus & usque ad mortem tenere, & in unam Christi personam duas confiteri naturas: Divinitatis & humanitatis, creatricis & creatæ, assumptricis & assumptæ. Quæ tamen substantiæ aut naturæ, non confusæ, sed unitæ, & in una eademque persona inseparabiliter, & in sua semper proprietate sunt permanentes. Quapropter unicuique substantiæ, naturæ propria utique aptanda sunt, id est, infirmitatis humanitati, quæ creata est, digna, non verò mutabilia Divinitati, quæ creavit. In tantum enim hæc duæ naturæ in una persona Christi simul unitæ sunt atque conjunctæ, ut idem Jesus Christus Dei Filius, Deus & homo, aliquando res aut agat aut loquatur humanas, aliquando verò Divinas. Nam denique ut duarum naturarum, id est, Divinitatis & humanitatis, in se ostenderet substantias, navigans dormit in navi ut homo, & procellæ, eminenti vento, vel mari imporat ut Deus, dicens: *Tace, obmutesce.* Et post quadraginta dierum atque noctium jejunium esurit ut homo, & in solitudine quinque milia virorum, exceptis infantibus & mulieribus, de quinque panibus & duobus piscibus refecit ut Deus. Et quid plura? A Judæis crucifixus, & lanceâ in latere compunctus, moritur ut homo, & Lazarum quatridentum de monumento resuscitavit ut Deus, autoritate Divinâ dicens: *Lazare veni foras.* Harum ergo, Domine, duarum naturarum in Christo traditio est fortiter custodienda, ne cum Eutychete aut cæteris ejus Consentaneis eas in unam confundentes novum incertæ fidei teheamus tramitem. Optimè enim eos dedignaris; quia omne quod confusum, obscurum & incertum esse cognoscitur. Siquidem ut datur intelligi, proprias cas-

Iohann. 11.

dem naturas Divinitatis & humanitatis imprudenti sensu in unum confundere videntur, ut non separantes humanitatis substantiam à Christi Divinitatis natura, ipsâ voce Deum passibilem pronuncient.

Nam denique Epistola, quam dicit Eutyches Julii quondam Episcopi urbis Romæ esse, quam & ad solatium suæ perfidiæ, ignoro, forsitan falsam protulit, cujus & pravo sensu duci cognoscitur, in ipso ultimo textus sui ita proficitur dicens: *Qui igitur sic sentiunt, non excedunt ab insonsa contraria sententibus, ut cum mente Divinû Præceptis consonant; sermonibus discrepent. Necessè est enim eos, cum duds naturas intelligunt, alteram colere, alteram non adorare. Et in Divinam quidem baptizari, in humanam verò non baptizari. Vides ergò, quomodo impugnantes & confundentes duarum naturarum substantiam, Deum passibilem pronunciare perfido sensu conantur. Nos verò, qui Catholicæ fidei rectum tenemus tramitem, prætermittâ hæc confusione duarum naturarum, in Dominicam carnem baptizati, propterea eam adoramus, quia à Divinitate suscepta, atque eidem ita unita sit, ut non alium atque alium, sed unum eundemque, Deum & hominem, Dei Filium confiteamur. Nam si Eutyches, aut cæteri ejus consentientes hominem separant à Christo Deo, illi nos nunquam adoramus aut servimus. Aut si quis nostrum purpuram aut Diadema Regale jacentia inveniat, nunquid ea conabitur adorare? Mox verò ut ea Rex fuerit indutus, periculum mortis incurrit, si quis ea simul cum Rege adorare contempserit. Ita Christi Domini nostri perfectam humanitatem, non solam & nudam, sed Divinitati suæ unitam, unum eundemque Dei Filium, Deum verum, & hominem verum, si quis adorare contempserit, æternam mortem patietur.*

Sequitur & Julius, cujus sensu ducitur Eutyches, & dicit: *Si autem in mortem Domini baptizamur, unam prostemur naturam, & impassibilis Deitatis, & passionabilis carnis.* Velim plenius agnoscere, quomodò dicant, *Carnis*? Si hæc caro sine anima est, quid est caro ista, nisi terra sine sensu, quæ nec gratias agere valuit, nec crucis pœnas sentire potuit? Quod autem caro sine anima sentire non possit, cunctis est manifestum. Si autem, ut illi sentiunt, in illa Dominica carne Divinitas pro anima fuit, Divinitatem ergò passionibus

sionibus subjiçunt; si autem, ut vera se habet. Scripturarum fidelissima ratio, simul cum carne & humanam suscepit animam, ergò perfectus Deus perfectam suscepit hominis naturam, ut ostenderet se simul cum humanâ carne & humanam suscepisse animam, id est, perfectum hominem. Dicit enim: *Pastor bonus animam ponit pro ovibus suis. Et potestatem habeo ponendi animam meam, & iterum potestatem habeo sumendi eam.* Et in ipso articulo passionis suæ dicit: *Tristis est anima mea usque ad mortem. Et nunc anima mea conturbata est.* Non enim Deus aliquando perturbatur, sed ille utique homo, qui esuriit, qui sitiit, qui dormivit, qui lassatus fuit, atque ploravit: *Quæ omnia sine affectibus animæ caro sola sentire non potuit. Nisi ille homo perfectus, quem suscepit Deus perfectus, dicente Hieremia Propheta: Hic Deus noster, non estimabitur alius ad eum. Qui invenit omnem viam disciplina, & dedit eam Jacob puero suo, & Israel dilecto à se.* Et adjecit: *Post hac in terris visus est, & cum hominibus conversatus est. Quâ porro formâ in terra visus fuerit, & conversatus sit, Sanctissimus Prophetarum Isaïas plenissime & apertius exponit: Domine qui credidit auditui nostro, & brachium Domini cui revelatum est? Annuntiavimus coram ipso tanquam pueri, ut radix in terra sicienti. Non est ei species, neque gloria. Vidimus eum, & non habuit speciem, neque decorem; sed species ejus sine honore, & abjecta præ omnibus hominibus. Homo in plaga positus, sciens ferre infirmitates. Quoniam aversa est species ejus, & dehonestatus, & pro nihilo estimatus est. Hic peccata nostra portat, & pro nobis dolet. Nos estimavimus eum in dolore esse, & in plaga, & in vexatione: Ipse autem vulneratus propter peccata nostra; & infirmatus est propter iniquitates nostras. Eruditio pacis nostra in eum, livore ejus nos sanati sumus. Omnes ut oves erravimus, & omnes homines à sua via erraverunt: Et Dominus tradidit eum pro peccatis nostris. Ipse autem male vexatus conticuit labia sua, ut ovis ad immolandum ductus est. Et sicut agnus coram tondente se sine voce, sic non aperuit os suum. In humilitate judicium ejus sublatum est: Generationem autem ejus quis enarravit? Quoniam tolletur à terra vita ejus, & ab iniquitatibus Populi mei ductus est ad mortem. Et dabo inanes pro sepulchra ejus, & divites pro morte ejus. Quoniam iniquitatem non fecit, nec dolus inventus est in ore ejus. Et Dominus vult purgare eum de plaga. Si detis pro peccato animas vestras, videtis semen longa vite, & vult Dominus adolere*

Joann. 10.

Matth. 26.

Joann. 12.

Baruch. 3.

Cap. 53.

anima ejus, ostendere ei lumen, formare per prudentiam, justificare justum, bene servientem pluribus. Et peccata eorum ipse portavis. Idè ipse hereditatem possidebit multos, & fortium parietur spolia. Propter quod tradita est in mortem anima ejus, & inter iniquos deputatus est. Et ipse peccata multorum tollis. Et propter iniquitates nostras traditus est.

Pervide igitur, Domine mi, secundum sanctæ tuæ mentis studium, quomodo prædicti Prophetæ Hieremias & Isaias sibimet consentientes asserant, qualiter perfectus Deus, de cælo descendens pro salute generis humani, suscepit hominem, & superius ab Isaiâ prædictas passiones uterque naturæ illius in Christo suscepti hominis assignet. Nam nunquid Deus, qui est invisibilis, incomprehensibiliter poterat comprehendî, aut inimicis tradi, aut inter impios deputari, aut mori, aut vita ejus à terra tolli? Sed ille utique, qui, ut supra jam diximus, esuriit, sitivit, lassatus fuit, dormivit, atque ploravit, qui etiam in cruce passionis pendens, cum vidisset in se inhabitantem Deum de suo exire corpore, lachrymabili voce clamavit post eum, *Hebraicâ linguâ dicens, Heli, Heli lammafabacethani. Hoc est, Deus meus, quare me dereliquisti?* Quamvis tertiâ die eum esset resuscitaturus. Tamen necesse erat illud adimpleri, quod jam prædixerat in Evangelio Jesus, suis Discipulis dicens: *Ego à Deo processi, exivi à Patre, & veni in hunc Mundum, & iterum relinquo hunc Mundum, & vado ad Patrem.* Siquidem & in ipsâ passionē, quamvis ille perfectus homo, à perfecto Deo susceptus, impiam moriens in cruce patiatur pœnam, tamen & ipse impassibilis Deus in eodem à se suscepto perfecto homine, quamvis passionem non sustinuerit, tamen injuriam passus est. Nam sicut qui indumentum conscindit, induto facit injuriam, ita & qui carnem ejus crucifixerunt, Divinitati ejus injuriam intulerunt. Hanc ergo Divinitatis injuriam omnia elementa videntia expaverunt. Nam denique terra contremuit, petræ scissæ sunt, Sol fugit in noctem, Luna sanguineo colore suffusa est, & tanquam damnatione perpetuâ jam Mundus oppressus esset, avulsæ locis cœlestibus stellæ ruerunt, & elementorum lege confusâ, apertis monumentis, sepulta jam olim corpora animas receperunt.

Idè ergo Catholici per Orbem terrarum fidelissimi Ecclesiæ
rum

rum Doctores secundum Scripturarum auctoritatem duas in Christo naturas prædicant, Divinitatis & humanitatis. *Qua utinam considerasset Eutyches:* Et tot annorum continentiae laboribus se apertis oculis non immerfisset, nec Orientis Ecclesiis impiam protulisset perturbationem, per confusas duarum naturarum substantias Deum passibilem pronuncians. Sed cum in ista suam sententiam Paulus Apostolus compleat dicens, *Quia in novissimis temporibus recedent quidam à fide,* tamen nos sollicitus præmonet dicens: *Attendite Spiritibus seductoribus in hypocrisi mendaciloquorum, cauteriatam habentium conscientiam.* Nisi enim secundum Apostoli Dictum cauteriatam & incertam suæ fidei habuisset conscientiam, nunquam tantam confusionem Ecclesiis Dei excitans, suæ perfidiæ socios fecisset sanctos trecentos decem & octo Patres Nicæni Concilii, nec non & Cyrillum, & Athanasium, Felicem, Gregorium, & Proclum, sanctos Episcopos, qui non utique ejus perfidiam sequendo, sed superius à mea Humilitate expositam fidem docendo inter Sanctos & Electos Dei in numero & libro viventium dinumerati sunt. Sed ut simplicium & imperitorum iludat, & ad se ducens aduniat animos, idem prædictos sanctos viros, Catholicæ fidei Authores & Prædicatores, suæ novæ & novissimæ perfidiæ fingit esse socios. Verè in hunc Eutycheten completa est Apostoli sententia dicentis: *Hujusmodi Pseudo-Apostoli, Operarii dolosi, transfigurant se in Apostolos Christi.* Et non mirum. Ipse enim Sathanas transfigurat se, sicut Angelum lucis. Non ergo magnum, si ministri ejus transfigurentur sicut ministri Iustitiæ: Quorum finis est secundum operationem eorum. Secundum hanc ergo Apostoli sententiam, cum sit minister perfidiæ, simulat se socium esse ministris iustitiæ, à quibus prædictam fidei nostræ non tenuit, à se doctam exposuit rationem: Inter quorum discipulos, & dulcissimos fideles fidei filios cupio tuam Nobilitatem mecum pariter adscribi, ut eorum, si meremur, sequentes fidei vestigia, precibus in futuro iudicio misericordiam impetrare mereamur à triplici pietatis unità maiestate, hoc est; Patri & Filii, & Spiritus S, cui gloria in sæcula sæculorum. Amen.

2. Cor. 11.

CAPUT CCXXVI.

Codice millesimo trecentesimo vigesimo.

Commonitorium Papæ Celestini Episcopis & Presbyteris
euntibus ad Orientem.

Celestinus Episcopus.

Commonitorium Episcopis & Presbyteris euntibus
ad Orientem.

CUm Deo nostro, sicut credimus & speramus, autore ad destinata vestra Charitas venerit loca, ad fratrem ac Co-Episcopum nostrum Cyrillum consilium vestrum omne convertite: Et quidquid in ejus *Placito* videritis, facietis. Auctoritatem Sedis Apostolicæ custodiri debere mandamus. Siquidem & instructiones, quæ vobis traditæ sunt, hoc loquuntur, ut interesse Convëntui debeatis. Ad disceptationem si fuerit devenitum, vos de eorum sententiis judicare debetis, non subire certamen. Quod si transactam Synodum, & redisse omnes Episcopos videritis, requirendum est, qualiter fuerunt res finitæ. Si pro antiqua fide Catholica res gestæ sunt, & sanctum fratrem meum Cyrillum Constantinopolim didiceritis profectum, ire vobis illò necesse est, ut Epistolas nostras Principi porrigatis. Quòd si aliter actum est, & in dissensione res sunt, ex ipsis rebus conicere poteritis, quid cum consilio supradicti nostri Fratris agere debeatis.

*Datum octavo Iduum Majarum, Basso
& Antiocho Consulibus.*

CAPVT CCXXVII.

TITULI DECRETORUM HILARI PAPÆ.

Synodus habita in Basilica B. Mariæ.
 Adlocutio Papæ Hilari in eodem Conventu.
 Epistola prima Ascanii, vel universorum Episcoporum ad Hilaram Papam.
 Epistola secunda Ascanii Tarraconensis Provinciæ.
 Subscriptio Episcoporum, qui fuerunt in Synodo.
 Præceptum Hilari Episcopi ad Ascanium de eadem causa.

INCIPIUNT REGULÆ PAPÆ HILARI.

Flavio Basilisco, & Hermenrico Viris Clarissimis, sub die 16. calendas Decembris, residente Viro venerabili Papa Hilario in Basilica S. Mariæ,

Et Maximo Taurinium civitatum, Provinciæ Galliarum,

Ingenuo Ebredunensi, Provinciæ SS.

Medionensi, Provinciæ SS.

Saturnino Avenionensi, Provinciæ SS.

Petro Portuensi.

Paulino Aquæbiensi.

Primo Attellano.

Gaudentio Abiciensi.

Sæthere Neapolitano.

Tiburtio Capuano.

Cademio Scillateno.

Felice Cumienfi.

Eubodio Trifanensi.

Eusebio Genuensi.

Majorano Aferensi.

Iusto Faberino.

Felice Sipontino.

Concordio Barino.

Vranio.

Caprario Casitano.

Januario Prænestino.

Con-

Constantio Aquinate.
 Adeodato Cumano.
 Prætextato Interamnano.
 Triberio Curium Sabinorum.
 Claudio Paulolano.
 Geruntio Camerino.
 Adeodato Velliterno.
 Lucifero Tyfernis Meauris.
 Crispiano Sub-Augustano.
 Florentio Galesino.
 Hilario Amerino.
 Candido Tiburtino.
 Paulo Foro-novano.
 Eusebio Sutirino.
 Apulegio Tarquinensi.
 Gaudenzio Anteatino.
 Asterio Cabbinate.
 Projectio Nepefino.
 Asterio Foro-Clodiensi.
 Philippo Numanate.
 Gaudenzio Veronensi.
 Restituto & Octavio, Afris.

*Residentibus cum universis Presbyteris, adstantibus quoque
 Diaconibus, Hilarus Episcopus Ecclesiæ Catholicæ
 Urbis Romæ, Synodo præficiens, dixit.*

Quoniam Religiosus S. Spiritu congregante Conventus hor-
 tatur, ut quæcumque pro disciplinâ Ecclesiasticâ sunt, cura
 diligentiore tractemus, si placet, Fratres, ea quæ ad Ordinatio-
 num tenorem pertinent, juxta Divinæ legis Præcepta, & Nice-
 norum Canonum Constituta, ita jubente Domino in omne ævum
 mansura solidemus, ut nulli fas sit sine status sui periculo vel Di-
 vinas constitutiones, vel Apostolicæ Sedis Decreta temperare: Quia
 nos, qui potissimi Sacerdotis administramus officia, talium trans-
 gressio-

gressionum culpa respiciet, si in causis Dei desides fuerimus inventi. Quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentæ Sacerdotum. Siquidem reatu majore delinquit, qui potiori honore perfruitur: Et graviora facit vitia peccatorum sublimitas dignitatum.

Cavendum ergo in primis est, ne ad sacros Gradus, quod Gestis prioribus ante præscriptum est, quisque qui uxorem non virginem duxit, adspiret. Repellendi etiam quique in secundæ uxoris nuptias contra Apostolica Præcepta convenerint: Inscii litterarum. Nec non & aliqua membrorum damna perpeffi. Et hi, qui ex Pœnitentibus sunt, ad sacros Ordines adspirare non audeant. Quisquis talium Consecrator extiterit, Factum suum ipse dissolvat: Et quod commisit illicitè, aut à Decessoribus suis invenit admissum, si proprium vult vitare peccatum, damnabit. Nos enim in nullum volumus severitatem ultionis exercere: Sed qui casibus dictis contumacia vel delictu deliquerit, & ipse, quod perperam fecit, abolere noluerit, in se, quidquid in alio non refecarit, inveniet. Quod ut deinceps possit tenaciùs custodiri, si placet, omnes causas & subscriptiones proprias commodate, ut Synodali judicio aditus claudatur illicitis.

Ab universis Episcopis & Presbyteris adclamatum est:

Exaudi Christe, Hilare vita. Dictum sexties. Hæc confirmamus, hæc docemus. Dictum octies. Hæc tenenda sunt, hæc servanda sunt. Dictum quiniès. Doctrinæ vestræ gratias agimus. Dictum decies. Ista ut in perpetuum serventur rogamus. Dictum decies quiniès. Per Dominum Petrum ut in perpetuum serventur rogamus. Dictum octies. Hæc præsumptio numquam fiat. Dictum decies. Qui hæc violaverit, in se inveniet. Dictum septies.

Et facto silentio, Hilarius Episcopus dixit:

Præter ea, Fratres, nova & inaudita, sicut ad nos missis de Hispaniis Epistolis sub certa religione pervenit, in quibusdam locis

per diversitatem semina subinde nascuntur. Denique nonnulli Episcopatum, qui non nisi meritis præcedentibus datur, non Divinum munus, sed hæreditarium putantes esse compendium, credunt sicut res caducas, ita Sacerdotium, velut legati aut testamenti jure, posse dimitti. Nam plerique in mortis confinio constituti in locum suum feruntur alios designatis nominibus subrogare: Ut scilicet non legitima expectetur electio, sed defuncti gratificatio pro Populi habeatur adsensu. Quod quam grave sit, existimate. Atque ideò, si placet, etiam hanc licentiam generaliter de Ecclesiis auferamus: Ne quod turpe dictu est, homini se putent, quod Dei est, debere. Ut autem quod ad nos perlatum est, ad vestram etiam possit pervenire notitiam, Hispanorum Fratrum & Co-Episcoporum nostrorum Scripta legantur.

Paulus Notarius recitavit.

*Beatissimo, & Apostolicâ reverentiâ à nobis in Christo
colendo, Papæ Hilario Ascanius, & universi Episcopi
Terraconensis Provinciae.*

Quoniam curam Apostolatus vester de provinciarum suarum Sacerdotibus gerat, filio nostro inlustri Vincentio Duce Provinciæ nostræ referente cognovimus. Cujus impulsu votum nostrum in ausum scribendi prona devotione surrexit. Ergo provinciali literario sermone debita Coronæ vestræ obsequia deferentes, his quæsumus, ut dignatione, quâ cæteros, etiam Humilitatem nostram in orationibus vestris in mente habere dignemini, Beatissime ac Apostolicâ reverentiâ in Christo à nobis colende Pater. Illud specialiùs deprecantes, ut Factum nostrum, quod tam voto penè omnis Provinciæ, quam exemplo vetustatis in notitiam vestram defertur, perpenis assertionibus nostris roborare dignemini.

Et cum legeret, ab universis Episcopis & Presbyteris adclatum est: Exaudi Christe, Hilario vita. Dictum est decies. Hæc præsumptio nunquam fiat. Dictum sexies. Quæ Dei sunt,
ab

ab homine dari non possunt. Dictum est sexies. Per Dominum Petrum, ut in perpetuum servantur. Dictum quiniens. Hæc ut servantur rogamus.

*Hilarus Episcopus dixit, Lege. Paulus Notarius
recitavit.*

Episcopus Barchinonensium civitatis, sanctus Nundinarius, sortem explevit conditionis humanæ. Hic Episcopo venerabili Fratri nostro Hirineo, quem ipse antea in diœcesi sua, nobis volentibus, constituerat, derelinquens ei, quod potuit habere paupertas, supremæ voluntatis arbitrio, in locum suum ut substitueretur optavit. Sed defuncti judicium in ejus meritum non vacillat.

Et cum legeret, Probus Episcopus è confesso surgens dixit: illud licuit, hoc non licuit. Successores Deus dat. Autoritate vestrâ resistite huic rei per Apostolaturn vestrum.

*Hilarus Episcopus dixit: Percurre quæ cœperas. Paulus
Notarius recitavit.*

Siquidem omnis Clerus & plebs ejusdem civitatis, & optimi & plurimi Provinciales, ut idem in ejus locum observaret, à nobis speraverunt dato consensu. Nos cogitantes defuncti judicium, & probantes ejus vitam, & eorum nobilitatem atque multitudinem, qui petebant, simul & utilitatem Ecclesiæ memoratæ, optimum duximus, ut tanto Sacerdoti, qui ad Divina migraverat, non minoris meriti substitueretur Antistes: Præsertim cum Ecclesiam illius municipii, in qua antea fuerat ordinatus, semper hujus civitatis Ecclesiæ fuisse diœcesim constet. Ergo supplexiter deprecamur Apostolaturn vestrum, ut Humilitatis nostræ Decretum, quod justè à nobis videtur factum, vestrâ auctoritate firmeris.

Jam dudum sanè questi fueramus literis nostris de præsumptione Sylvani Episcopi, & miramur quod nulla Apo-

stolatus vestri Responſa ſuſcepimus. Nunc hæc eadem ſuggerentes petimus, ut quid ſuper hijs rebus obſervandum ſit, Apoſtolicis ſermonibus nos dignemini informare. Et ne forſitan per negligentiam portitoris, aut per longinqui itineris difficultatem Humilitatis noſtræ ad vos Scripta non potuerint de hoc negotio pervenire, etiam ſuggeſtionem noſtram malumus iterare.

Et ſubſcriptio. Ora pro nobis. Sanctum Apoſtolatum veſtrum jugi ævo Divina conſervet æternitas nobis omnibus, & Eccleſiæ ſuæ, Domine verè noſter, & Apoſtolice Papa.

Hilarus Epiſcopus dixit: *Alia Epiſtola recitetur.* Paulus Notarius recitavit.

*Domino Beatiffimo, & Apoſtolica reverentia à nobis in
Chriſto colendo, Papæ Hilario Aſcanius. & univerſi
Epiſcopi Tarraconenſis Provinciæ.*

Etiamſi nulla ſtaret neceſſitas Eccleſiaſtica diſciplinæ, expendendum reverà nobis fuerat illud privilegium Sedis veſtræ, quo ſuſceptis Regni clavibus poſt reſurrectionem Salvatoris per totum orbem Beatiffimi Petri ſingularis prædicatio univerſorum inluminationi proſpexit: Cujus Vicarii Principatus, ſicut eminet, ita metuendus eſt ab omnibus & amandus. Proindè nos Dominum in vobis primitùs adorantes, cui ſine querela ſervitis, ad fidem recurrimus Apoſtolico ore laudatam, inde Reſponſa querentes, undè nihil erròre, nihil præſumptione, ſed Pontificali totum deliberatione percipitur. Cum hæc ita ſe habeant, eſt tamen inter nos falſus Frater, cujus præſumptionem, ſicut diutius tacere non licuit, ita & loqui futuri judicii neceſſitas imperavit.

Sylvanus quidam, Epiſcopus Calogoræ, in ultima parte noſtræ Provinciæ conſtitutus, Divinationes ſibi indebitas uſurpando, Humilitatem noſtram ad hoc uſque perduxit, ut contra ejus vanam ſuperſtitionem Sedis veſtræ unicum remedium flagitemus.

Hic namque jam ante ſeptem aut octo ampliùs annos poſtpo-
nens

nens Patrum Regulas, & vestra Instituta despiciens, nullis petentibus Populis Episcopum ordinavit. Cujus præproperum Factum existimantes fraternâ pacificâ posse admonitione sanari, profecit in pejus. Denique dum contra vetustatem canonum, contra Synodi Constituta, alterius Fratris nostri Præsbyterum, spiritu tantum præsumptionis accensus, in eodem loco, qui illi fuerat destinatus, cui invito & repugnanti imposuerat manus, & qui nostro jam cœtui fuerat aggregatus, Episcopum fecit. Hinc factum est, ut de ejus miserrima temeritate ad nos Cæsar-Augustanæ urbis Episcopus, Frater noster, universa referret: Cujus diligentia & sollicitudo admodum prospexerat, si in aliquo profuisset. Si quidem cunctis in vicinia Episcopis, ne se schismatico adjungerent, frequentissimè contradixit. Sed obstinatione damnabili totum, quod erat illicitum, & quod nobis pudor est dicere, non erubuit solus ille committere. Proinde quia his præsumptionibus, quæ unitatem dividunt, quæ schisma faciunt, velociter debet occurrì, quæsumus Sedem vestram, ut quod super hac parte observari velitis, Apostolicis adfatibus instruamur: Quatenus Fraternitate collecta, prolatis in medium venerandæ Synodi Constitutis, contra rebellionis spiritum vestra autoritate subnixi, quid oporteat & de Ordinatore & de Ordinato fieri, intelligere Dòmino juvante possimus. Erit profectò vester triumphus, si Apostolatûs vestri temporibus (quod à Sancti Petri Cathedrâ obtineri catholica audiat Ecclesia) si novella Zizaniorum semina fuerint extirpata.

Et subscriptio: Orantem pro nobis Sanctum Apostolatum vestrum jugi ævo Divina conservet æternitas.

Ab universis Episcopis & Presbyteris adclamatum est: Ut hæc emendentur rogamus. Dictum est sexies. Ut hæc retidantur rogamus. Dictum septies. Ut disciplina servetur rogamus. Dictum octies. Ut antiquitas servetur rogamus. Dictum septies. Ut Canones custodiantur rogamus. Dictum septies. Ut in præsumptoribus vindicetur rogamus. Dictum est septies. Ordinatio Apostolica inlibatâ servetur. Dictum octies. Exaudi Christe, Hilario vita. Dictum est quinies. Dignus Papa, dignus Doctor. Dictum octies.

Hilarus Episcopus dixit.

Acceptis quæ recitata sunt, de omnibus nunc fratres speciales sententias Domino vobis inspirante depromite.

Maximus Episcopus Ecclesiæ Taurinatis dixit : In custodiendis omnibus, quæ ad sacras Ordinationes pertinent, disciplinis melius sententiæ meæ professione denuntio, nihil à me unquam eorum, quæ prohibita sunt, esse faciendum. De reliquis censeo, ut quisquis talia fecerit, aut detecta in Ecclesiis refecare noluerit, noverit se graves causas in Apostolicæ Sedis judicio redditurum, in quo illi necesse erit subire sententiam.

Ingenuus Episcopus Ebredunensis dixit: Mihi quoque eadem de omnibus partibus sententia est, quàm me ipse constringo, ne quid à me unquam de his, quæ sunt interdicta, tentetur. Quia novi statum, & professionem meam. De cæteris etiam censeo, ut quisquis Statutorum transgressor extiterit, sciat se Ecclesiasticæ Regulæ laqueis innodari, & reatum Apostolicæ Sedis incurrere.

Paulus Episcopus Aquæ-Vivæ dixit: Ego quoque simili me lege constringo. Et de cæteris, qui transgressores fuerint, pariter censeo, ne eis sine periculo sui quidquam tale tentare liceat, quod meritò debeat vindicari.

Primus Episcopus Ecclesiæ Atellanæ dixit: Hoc & ego censeo esse observandum.

Palladius Episcopus Ecclesiæ Salpinæ dixit: Nihil me contra disciplinam Ecclesiasticam vel Statuta sanctorum Canonum facturum esse polliceor.

Tiberius Episcopus Ecclesiæ Sabine nsis dixit: Profiteor me Statuta Sedis Apostolicæ in omnibus custodire. Et si in Ecclesia mea Clericorum aliquem contra Præcepta sanctorum Canonum deprehendero, aut mulierem duxisse, aut duas habere uxores, ab Ecclesiastico officio separari.

Ab universis Episcopis dictum est: Sententias Fratrum omnes sequimur; omnes confirmamus, & observandum esse decernimus.

Exaudi

Exaudi Christe , Hilario vita. Dictum sexties. Quæ malè admissa sunt, per te corrigantur. Dictum nonies. Quod non licet, non fiat. Dictum octies.

Hilarus Episcopus Ecclesiæ urbis Romæ, Synodo præsidens, dixit : Quoniam præsentis definitionis formam , quæ secundum Sanctorum est statuta sententiam, in omnium Ecclesiarum notitiam pervenire decernimus , ne cuiquam pro sui possit ignorance licere quod non licet, edere Gesta Notariorum sollicitudo curabit.

*Præceptum Hilari Episcopi Ascanio, & universis Episcopis
Tarraconensis Ecclesiæ.*

Postquam Literas vestræ Dilectionis accepimus , quibus præsumptiones Sylvani Episcopi Callagorensium Ecclesiæ retundi petistis , & rursus Barchinonensium quæritis nimis illicita vota firmari , Honoratorum & Possessorum Tyriassonensium , Cascantensium , Calogoritatorum , Varenensium , Tritiensium , Levisensium , & Vero-Virensium civitatis cum subscriptionibus diversorum literas nobis constat ingestas , per quas id , quod de Sylvano querela vestra deprompserat , excusabant. Sed reprehensione iustissima eorum pariter iusta allegatio non carebat: Quia præter conscientiam Metropolitanæ , Fratris & Co-Episcopi nostri Ascanii , nonnullis civitatibus ordinatos claruit Sacerdotes. Unde quoniam quidquid ab alterutra parte est indicatum , omni videamus perversitate confusum, temporum necessitate perspectâ, hâc ratione decernimus ad veniam pertinere quod gestum est , ut nihil deinceps contra Præcepta beati Apostoli , nihil contra Nicænorum Canonum Constituta tentetur.

Hoc autem primum juxta eorundem Patrum Regulas volumus custodiri , ut nullus præter notitiam atque consensum Fratris Ascanii Metropolitanæ aliquatenus consecratur Antistes : Quia hoc & vetus Ordo tenuit. Hoc trecentorum decem & octo sanctorum Patrum definivit autoritas , cui quisquis obvias tetenderit

derit manus, eorum se consortio fatetur indignum, quorum præceptionibus resularit.

In quorum contumeliam superbo spiritu etiam pars illa contemnitur, qua vetatur, ne quis relicta Ecclesia sua ad alteram transire præsumat: Quod nimis improbè, conniventibus, & ut doleatur gravius, vobis quærentibus, Hirinæus Episcopus conatur admittere, qui non auctoritate revocari cupitis, quos maximè de rebus illicitis magna indignatione oporteret accendi.

Lectis ergo in conventu Fratrum, quos Natalis mei festivitas congregarat, literis vestris, quæ de ordinandis Episcopis secundum Statuta canonum, vel Prædecessorum meorum decreta sunt, perlectâ sententiâ, Gestorum, quæ pariter direximus, tenore discessitis. Unde remoto ab Ecclesia Barchinonensi, atque ad sua remisso Hiriæo, sedatis per Sacerdotalem modestiam voluntatibus, quæ per ignorantiam Ecclesiasticarum legum desiderant quod non licet obtinere, talis protinus de Clero proprio Barchinonensibus Episcopus ordinetur, qualem te præcipuè, Frater Ascani, oporteat eligere, & deceat consecrare. Ne si similiter fortè factum fuerit, non sine objurgatione tui maximè nominis retundat nostra Præceptio, quod in injuriam Dei, à quo specialiter Sacerdotalium est gratia dignitatum, didicerimus admissum. Nec Episcopi honor hæreditarium jus putetur, quod nobis sola Dei nostri Christi benignitate confertur.

Ordinatos ergò nunc Episcopos, qui antè te ignorante provecti sunt, licet cum suis auctoribus meruerint submoveri, hac ratione firmamus, si & viduæ maritus quis non fuerit, & in unius virginis nuptias ac vota convenerit, sicut & legalia Constituta præcipiunt, dicendo : *Sacerdos virginem uxorem accipiat, non viduam, non repudiatam.* Secundum quod etiam Beatus Apostolus Paulus, Magister gentium, de his qui fieri desiderant Sacerdotes, propria institutione non tacuit, dicens : *Unius uxoris virum.* Cujus tenore sententiæ ita informati esse debetis, ut inter cætera quæ cavenda sunt, hæc studeatis præcipuè custodiri, quæ cognoscitis ante universa mandari. In quibus etiam perspicendum est, ne duo sint in una Ecclesia Sacerdotes. Nec literarum ignarus, aut
carens

Levit. 21.

1. Tim 3.

carens aliqua parte membrorum, vel etiam ex Pœnitentibus aliquis ad sacrum Ministerium prorsus sinatur accedere.

Nec tantum putetis petitiones valere Populorum, ut cum his parere cupitis, Dei nostri voluntatem, quæ nos peccare prohibet, deferatis, cujus indignatio ex hoc gravius commovetur, quia benignitas ejus, dum sunt illicita per eos, qui sunt Interpretes plationis, offenditur.

Ut autem omnia secundum hæc, quæ scripsimus, corrigantur, præsentis literas Traiano Sub-Diacono nostro veniente direximus.

Quod si Hirineus Episcopus ad Ecclesiam suam, deposito improbitatis ambitu, redire neglexerit, quod ei non iudicio, sed humanitate præstabitur, removendum se ab Episcopali consortio esse cognoscat.

Data III. Kal. Januar. Basilisco
& Hermenrico VV. CC.

CAPVT CCXXVIII.

EX CODICE 1345.

Concilium Neapolitanum.

CUm millesimo centesimo vigesimo Incarnationis Dominicæ anno, peccatis nostris exigentibus, Hierosolymitana Regio multis oppressiōibus vastaretur, & frugibus jam à locustis & muribus quadriennio consumptis, creberrimisque Saracenorum assultibus & insidiis, plurimis peregrinorum & civium interfectis desolaretur, vir columbinæ simplicitatis Patriarcha Garmundus, humilitatisque alumnus, & felicitatis filius Balduinus, Latinitatis Hierosolymorum Rex secundus, pietatis precibus & iustitiæ operibus imminenti civium periculo occurrere satagentes, Divinā inspiratione compuncti, ad erigendum Ecclesiæ & Regionis statum, cum ipsis Ecclesiæ Prælati & Regni Primatibus, secundo Regni, & Patriarchatus sui anno septimo, decimo Kalendas Februarii, apud Neapolim Samariæ civitatem Concilium iniverunt, & necessitate terræ sic exigente, quæ subscripsimus ad corruentis Populi correctionem Decreta stabiliverunt. Cum enim eo maximè tempore prædictæ Regionis Populus omnia voluptatum declivia sequeretur, idèdque quotidianis infortuniis imminutus periclitaretur, unicum eis visum est refugium, & Divinam misericordiam invocare, & labentis Populi peccatis aliqua iustitiæ fræna imponere, quatenus & peccatis cessantibus, ut in Populo Israëlítico contigisse legimus, Divina ultio cessaret, & pœnitentes filios Divina misericordia, quæ non mortem, sed peccatoris correptionem desiderat, ab imminenti hostium periculo eriperet. Hostes namque, videlicet Saraceni, præterita æstate Rogerium Antiochiæ Principem, & totius ferè Antiocheni Principatus Christianitatem, heu bello devictam, interemerant, & Hierosolymitanam Regionem solito crebrius invadebant. Sed de his hætenus.

Nunc autem viros, qui prænominato Concilio interfuerunt, & quæ sequuntur Præcepta confirmaverunt, nomina subnotemus.

Gra-

Garmundus Patriarcha Hierosolymitanus. Balduinus Latinitatis Rex secundus Hierosolymorum. Ebremarius Cæsareæ Archiepiscopus. Bernardus Nazarenus Episcopus. Ausquelinus Bethleem Episcopus. Rogerius Ramatensis Episcopus. Guildonius electus Abbas Sanctæ Mariæ de Valle Josaphat. Petrus de Monte Thabor. Aviardus Prior Templi Domini. Arnaldus Prior Montis Sion. Gerardus Prior Sepulchri Domini. Paganus Regis Cancellarius. Eustachius G. Wilhelmus de Buns. Barisanus Joppæ Constabularius. Balduinus de Ramis.

CAPITULUM I.

Neapolitani Concilii.

QUoniam quæ à Deo incipiunt, per ipsum ac in ipsum finiri necesse est, ut hoc sacrum Concilium à Deo incipiat, & in Deum finem habeat, ego Balduinus Latinitatis Hierosolymorum Rex secundus, hujus sacri Conventus exordium à Deo assumens, ut ipse præcepi, reddo & concedo Sacro-Sanctæ Ecclesiæ Hierosolymitanæ, & præsentî Patriarchæ Garmondo, & ejus Successoribus, reddituum meorum Decimas, sicut ratio Diœcesis ejus exigit, id est, Decimas reddituum Hierusalem, & Neapolis, & Ptolomaidis, quæ alio nomine Accon appellatur, quatenus ipse, orationum officium pro Regni statu apud Deum exercens, hoc Regalis charitatis adminiculo ad præsens sustentari valeat. Et si aliquando crescente Religione Christiana in aliqua prædictarum civitatum ipse aut aliquis Successorum ejus Episcopum ordinaverit, ipsarum Decimas pro Regis & Ecclesiæ consilio disponat.

Capitulum II.

Ego Rex Balduinus, Viris hujus sacri Concilii videntibus & faventibus personis, & Baronibus meis, idemque prout Parochiarum suarum ratio exigit, de suis Decimis facientibus, ut

prædixi, Decimas reddo, & superbiam, qua ego vel ipsi interim retinui-
mus, culpam faciens cum ipsis veniam peto.

Capitulum III.

Ego Patriarcha Garmundus ex omnipotentis Dei parte, & mea
& omnium adstantium Co-Episcoporum & fratrum potestate,
super prædicta Decimarum redditione vos absolvo, & Decimas,
quas Deo, & mihi, cæterisque Episcopis vestris dari debere re-
cognoscitis, prout cujusque præsentium seu absentium fratrum
Parochia exigit, charitative cum eis recipio.

Capitulum IV.

Si quis se ab uxore male tractari timuerit, quem suspectum ha-
bet, conveniat, ei que domus sue introitum, & uxoris sue collo-
quium coram legalibus testibus interdicat. Si verò post Interdi-
ctum ipse, aut aliquis amicorum ejus, in sua aliave domo eos col-
loquentes invenerit, vir absque membrorum abscissione ad Eccle-
siam justitiam deducatur. Et si se ignito ferro purgaverit, impu-
nitus dimittatur. Cæterum si quid dedecoris in colloquii inven-
tione sustinuit, pro interdicta transgressione absque vindicta im-
punitum dimittatur.

Capitulum V.

Quicumque cum alterius uxore concubuisse probatus fuerit,
accepta judicii sententia eviretur, & ab hac terra ejiciatur; Mœ-
cha verò enasetur, nisi vir ejus misericordiam facere voluerit.
Quod si fecerit, ambo mare transgrediantur.

Capitulum VI.

Si quis Clericum suspectum habuerit, domum & uxoris col-
loquium

loquium ei, ut prædiximus, interdicat. Si verò postea eos colloquentes invenerit, Ecclesiæ magis Magistratus id ostendat. Et si postmodum eos concumbentes aut colloquentes repperit, rem demum ad justitiam deducat. Quod si justitia eum exordinaverit, deinceps in cæteris foris-factis laicali sententiæ subiaceat.

Capitulum VII.

Si Leno aut Lena alicujus uxorem verbis corrumpat, & mœchæ faciat, mœchi vel mœchæ judicium subeat.

Capitulum VIII.

Si quispiam adultus Sodomitica nequitia se spontè polluisse probatus fuerit, tam faciens quam patiens comburatur.

Capitulum IX.

Si infans, aut quilibet provectus ab aliquo Sodomita vi commaculatus fuerit, & interim clamorem fecerit, Sodomita flammis tradatur. Qui verò non spontè peccaverit, secundum Ecclesiæ sententiam pœniteat, & legalitatem non amittat.

Capitulum X.

Si quis Sodomiticum scelus vi semel passus id celaverit, et se denuò sordidari permiserit, nec justitiæ ostenderit, ubi postmodum probatus fuerit, ut Sodomita judicetur.

Capitulum XI.

Si quis Sodomita, antequam accusetur, resipuerit, & pœnitentia ductus illi abominabili nequitiae jure jurando abrenuntiaverit, in Ecclesiam recipiatur, & secundum Canonum sententiam judicetur. Si autem rursus in id inciderit, & secundò pœnitere

voluerit, ad pœnitentiam quidem admittatur, sed Hierosolymitano Regno eliminetur.

Capitulum XII.

Si quis cum consentiente sibi Saracena concubuisse probatus fuerit, ementuletur, illa verò naso truncetur.

Capitulum XIII.

Si quis Saracenam suam vi oppresserit, ipsa quidem infiscabitur, ipse verò extestificabitur.

Capitulum XIII.

Si quis Saracenam alterius vi sibi supposuerit, *similem* sententiam subibit.

Capitulum XV.

Si Christiana Saraceno sponte commisceatur, ambo mœchan-
tium sententia judicentur. Si verò vi ab eo oppressa fuerit, ipsa
quidem culpa non tenebitur, sed Saracenus eunuchizabitur.

Capitulum XVI.

Si Saracenus aut Saracena Francigeno more se induant, infis-
centur.

Capitulum XVII.

Si quis unam habens uxorem, aliam superduxerit, usque ad
primam prædicti anni Dominicam Quadragesimæ diem Presby-
tero & confessus pœniteat, & deinceps secundum Ecclesiæ Præ-
ceptum se habeat. Si verò id amplius celaverit, res ejus infisca-
buntur, & ipse publicè frustatus ab hac terra excommunicetur.

Cap.

Capitulum XVIII.

Si quis nescius alterius uxorem duxerit, aut mulier alterius conjugii nescia nupserit, quem ignorantia defendit, compare ejecto, in hac terra remaneat, & nubendi licentiam habeat.

Capitulum XIX.

Si quis volens dimittere conjugem, se aliam habere, aut viva uxore se eam duxisse dixerit, aut calido ferro id demonstret, aut legales testes, qui jurejurando illud pro eo comprobent, Ecclesiæ Magistratui præsentet. Quamcumque autem in virilis sexus erratibus sententiam stabilivimus, eandem in sexu fœmineo confirmamus.

Capitulum XX.

Si Clericus causâ defensionis arma detulerit, culpâ non teneatur. Si autem militiâ aut alicujus curialitatis causâ coronam dimiserit, usque ad prædictum terminum Ecclesiæ id confessus coronam reddat, & deinceps secundum Patriarchæ Præceptum se habeat. Si autem ampliùs celaverit, pro Regis & Patriarchæ consilio se contineat.

Capitulum XXI.

Si Monachus aut Regularis Canonicus apostatavit, aut ad Ordinem recurat, aut ad Patriam redeat.

Capitulum XXII.

Quicumque aliquem accusaverit, & probare non potuerit, eadem pœnæ subiaceat.

Capitulum XXIII.

Si quis de latrocínio convictus fuerit, si furtum fuerit ultra b. 3.
mem-

membris comminatur, manu, & pede, & oculis. Si verò infra b. furtum fuit, cauterio in facie coquatur, & per villam ductus flagellis cædatur. Et si in eo aliquid inventum fuerit, ei cui damnum intulit, reddatur. Si verò nihil habuerit, corpus ejus homini, cui fecit furtum, delibetur. Si rursus alia vice id perpetravit, omnibus membris aut vita privetur.

Capitulum XXIV.

Si quis furtum fecerit, & infra annos fuerit, custodiatur, donec in Curia Regis provideatur, quid de eo sit agendum.

Capitulum XXV.

Si quis Baronum hominem sui Comparis in latrocínio cepit, membris non comminatur, sed in Curiam Regis ad judicandum mittatur.

Et in decisione Parochialium finium quinque testes sufficiant, sive Clerici, sive Laici.

Paschalis Papa II. Guidoni Viennensi Archi-Episcopo, Apostolicæ Sedis Legato.

Controversiam, quæ inter Bisuntinos Canonicos S. Joannis & S. Stephani tanto jam tempore voluta est, Canonico nec tandem apud nos judicio noveris esse decisam. Præcipimus ergo Sollicitudini tuæ, ut pro hoc negotio peragendo, & tanti scandali lite sedanda, adhibitis tecum sapientibus & Religiosis fratribus, vel Divisionem, vel ad alium competentiore locum convenias, quod possint sine gravamine personas sibi necessarias adducere, & omni partium animositate seposita ita syncerè, ita liquidè judicii hujus perfectionem accipias, quatenus inter eos nulla ulterius hujus rei lis aut querela remaneat. Testes autem hujus quæstionis probatores, quia de captu Parochiæ causa gravior agitur, quinque sint, sive Clerici, sive Laici, qui secundum Canonicas sanctiones de visu & auditu testimonium proferant.

Ut in probatione possessionum Domestici & socii admittantur.

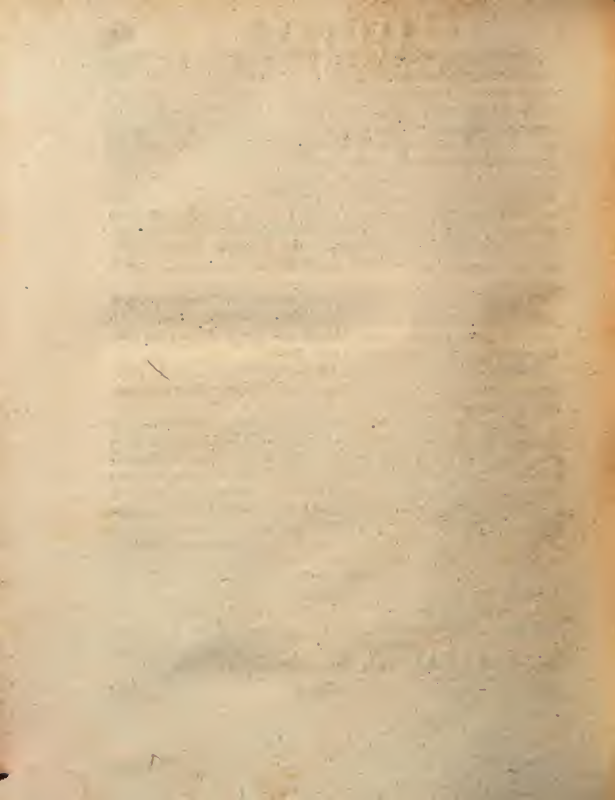
Idem

Idem ad eundem. Super prudentia tua plurimum admiramur, quod in negotio Beati Stephani Clericorum ipsorum testimonium acceptare nolueris, cum Beatus Gregorius in huiusmodi causis Ecclesiarum Actoribus probationem imponat. Diversæ namque sunt causarum species, nec in omnibus causis omnia agitantur. In criminibus siquidem accusatoris & testium illa distinctio observanda est, quæ Canonibus continetur: Neque ad probationem Domesticici assumantur. Cæterum in possessionum vel cæteris huiusmodi negotiis hi potissimum assumendi sunt, qui eadem negotia tractaverunt, de quorum visu & auditu hæsitatio esse non debeat. Si ergo iidem Clerici idonei sunt, ab assertione causæ illius nullatenus repellantur, sed sicut aliis litteris delibatum est, inter S. Joannis & S. Stephani Canonicos his illa plenius decidatur.

Quid est territorium? Pompeius interrogat. Territorium est universitas agrorum inter fines cuiusque civitatis. Quod ab eo quidam dictum aiunt, quod Magistratus ejus loci inter eos fines terrendi, id est, submovendi vim habet.

Verbum, *suum*, ambiguum est, utrum de toto, an de parte significet, & ideò inquirat suum non esse adjicere debere, & neque sibi commune esse.

Innocentius, Servus Servorum Dei, Episcopis Galliæ. Inter cætera. Illos etiam limites inter Ecclesias esse sancimus, quos antiquitus fuisse vel Scriptorum *attestatione* vel territoriorum divisione, vel certis aliquibus judiciis constat, ut annuente Domino Ecclesiarum pax nulla occasione turbetur. Et quæ pro fidelium salute statuta sunt, perrenni tempore inconvulsa stabilitate persistent.

EXTRACTVM

EX VOLUMINE SEU CODICE

SIC INTITVLATO

Memoria di cose appartenenti alla Reverenda Camera Apostolica con altri particolari, & utili, e curiosi, cavato é rescritto da un libro intitolato,

DE DOMO REGIA FRANCORUM.

*Scripto à mano in 6. che era di carta pecora di carattere bello fatto,
circa l'anno M. CCCC. VI.*

E ci si tratta di cose di centinaia d'anni prima.

PARS DUODECIMA.

*Sequentes Epistolæ, diversis directæ Personis, sunt
Anacleti Anti-Papæ.*

EPISTOLA PRIMA.

Conversionis meæ primordia reducens ad animum, multum me Cluniacensi Monasterio invenio debitorem: Propter quod in eo & Monachicum habitum, & conversandi sumpsi, Divinæ potentix gratiâ protegente, principium. Cui licet in omnibus, quæ mihi pleno charitatis ubere piâ devotione impendit, æquâ redhibitione nequeam respondere, me ipsum tamen ei, quoad possum, fidelissimâ servitute substerno. Et idè de statu nostro, seu de his, quæ penes nos, Dei nos respiciente clementiâ, prosperè acta sunt vel aguntur, sanctæ Dilectioni vestræ dignum duximus, missis ad vos literis, intimare. Decedente siquidem de hac vita Domino Prædecessore nostro piæ memoriæ Papâ Honorio, Cardinales Ecclesiæ Romanæ Presbyteri, & Diaconi, & Subdiaconi, Primicerius cum omni Schola & Ordinibus Palatii, Judices & Scriniarii, & Clerus omnis Ro-

manus, expetente omni Populo cum Honoratorum devotissimo assensu, in Titulo Beati Marci me, licet indignum, in Papam Anacletum unanimiter elegerunt: Et electum in Ecclesia Beati Petri Patroni nostri Venerabilis Frater noster Petrus Portuensis Episcopus cum diversarum Regionum Episcopis celeberrimè consecravit. Verùm quidam falsi Fratres, Filii Belial, Filii pestilentiae, Filii Agar, sapientiam, quæ de terra est, exquirentes, inebriati calice iræ Dei omnipotentis, Dei dispositioni & constitutioni Ecclesiasticæ ausu improbo nisi sunt contraire. Quorum caput est Aimericus quondam Cancellarius, avaritiæ servus, histriionum & scurrarum delirus incētor, Ecclesiarum exspoliator, servorum Dei improbus exactor, alter Giezi, qui Simoniis publicis & privatis lepram Naamam & maledictionem Dei hæreditario est jure sortitus. Hinc Joannes de Crema, homo miserabilis; & verè Nicolaita, & inter Biothanatos aliquando per Papam Honorium & Cardinales damnatus, promissionibus vanis inductus, alludit. De Petro Cardinali S. Anastasiæ, quod Thesauri Cluniacensis assuetis tergiversationibus insatiabilis exstitit prædo, & Gozelino Sanctæ Cecilie filire dignius duximus, quam de eis, & de eorum turpissima servitute vobis scribere. Hi Aimerici quadrà vivebant, & sicut celebre est apud nos, Juramento adstricti iniquitatis suæ Caput per omnia sequuntur. De quibusdam Pseudo-Episcopis, quos factionis suæ complices prædictus induxit, nullus nobis sermo, nulla nobis cura est, cum nihil ad eos de Romani Pontificis Electione pertineat. Porro quia per Dei gratiam omnia nobis prospera sunt, nos in aliquo lædere non valent: Maledicta congeminant, latrant in nos canes impudentissimi, & ore vipereo detrahunt, & fœtentem crapulam eructantes, in Dei Ecclesia de sua pessima conscientia multa ore fœtentissimo evomunt. Posuerunt quippè, juxta impiorum testimonium, mendacium spem suam, obtenebratos habentes oculos, nescientes quod iniquitates in excelso loquantur, & ponant in cœlum os suum, ut lingua eorum transeat super terram. Nec mirum, si ab eis cum Dei Ecclesia blasphemamur, cum Patrem familias Dominum Beelzebub vocaverint Patres eorum. Quocirca fratres in Christo charissimi, Paterno vos alloquio salutantes, Dilectionem.

nem vestram in Domino commonemus, ut eorum præstigia, si fortè vobis arriserint, evitantes, Romanæ Ecclesiæ unitatem constantissimè teneatis. Sanè, fratres, illi de quibus scripsimus, qui Dei Ecclesiam scindere, & Altare anathematis & maledictionistitulum sunt fabricare moliti, Sancti Spiritus & proprio sunt iudicio condemnati. Convenientibus namque fratribus nostris, cum omni Clero Romano, cum tertio quaterque vocati, aut rationem ponere aut satisfacere contempsissent, ab Ecclesiæ gremio digno sunt anathemate refecati. Tradidimus eos Sathanæ, ut discant non blasphemare. Illorum versutias & præstigiola figmenta, quia longum est scribere, Latori præsentium, dilecto filio nostro Gregorio, Sedis nostræ Diacono Cardinali commissimus indicanda. Rogamus itaque Sanctitatem vestram, ut illam, quam olim circa me dilectionem in minori administratione videretis exhibere, nunc in Apostolicæ Sedis Regimine constituto subtrahere non debeatis. Considerans siquidem infirmitatem meam ad Apostolicæ Sedis culmen non posse sufficere, onus hoc declinare malueram, ne in Pastoralis regimine imparis administrationis actione succumberem: Sed quia contraire non est disponentis Dei arbitrio, obedienter secutus sum, quod misericors de me Omnipotentis manus voluerit operari. Domini & Principes nostri Petrus & Paulus, quibus in loco sancto assidue deservitis, vobis pro nobis orantibus gaudia æternæ felicitatis obtineant. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA II.

D iuturna Prædecessorum nostrorum consuetudo & negotia nuper emergentia nos compellunt, ut Legatum ex latere nostro ad vos dirigere debeamus. Dilectum itaque Filium nostrum Gregorium Cardinalem Diaconum in partes Aquitanix mittentes rogamus, ut solita cum pietate pro Beati Petri & nostra reverentia benignè suscipiatis, eique quo ordine nos Dominus Apostolicæ Sedi præesse voluit, ac de scandalo, quod à paucissimis in Romana Ecclesia factum audistis, aures vestras sine hæsitacione præbeatis. Fidem nimirum

rum ejus Sacrosancta Romana Ecclesia probatam habet, neque aliud vobis enarrabit, præter id quod veritas docet. Præterea Universitati vestræ significamus, quod pro morum honestate, prudentiæque efficacia, sicut Beatæ recordationis Papa Paschalis nutritor noster, & post eum alii Antecessores nostri Romani Pontifices fecerunt, Venerabilem Fratrem nostrum Girardum, Engolismensem Episcopum, per vestras Provincias vobis ei cooperantibus, Apostolicæ Sedis liberalitate in partem sollicitudinis vestræ vocavimus. Per præsentia igitur vobis Scripta mandamus, ut eidem fratri nostro, tanquam Apostolicæ Sedis Legato, debitam curetis reverentiam exhibere. Nos enim ei & Dilecto Filio nostro dedimus in Mandatis, ut convocato Fratrum Collegio, Concilium debeant celebrare, in quo charitate mediâ confedentes, communicato consilio, Sanctique Spiritus gratiâ invocatâ, corrigenda corrigant, & quæ digna fuerint confirmatione corroborent. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Kalendas Maii.

EPISTOLA III.

PRO tua probitate, quam Sancta Mater Romana Ecclesia longo jam tempore expertam habet, Te tanquam charissimum suum præcipuum Filium dilexit, & speciali gratia honoravit. Dominus siquidem & nutritor noster sanctæ memoriæ Papa Paschalis, & alii post eum Romani Pontifices ob Insignia virtutum tuarum suas tibi commiserunt vices in Aquitaniam partibus peragendas. Nos igitur dilectionis præteritæ ac sollicitudinis memores, quibus semper Matrem tuam Romanam Ecclesiam dilexisti, & propensius adjuvisti, Legationem Apostolicæ Sedis, liberalitate à Prædecessoribus nostris tibi concessam, nos quoque concedimus, & sicut illorum habuisse cognosceris, ita & nostras habere te vices deinceps volumus, & gratis, plenoque charitatis intuitu confirmamus. Ad hujus autem nostræ concessionis firmamentum, dilectum Filium nostrum Gregorium Diaconum Cardinalem misimus, quem in partibus illis aliquantisper volumus conversari. Tuæ itaque Fraternitati mandamus,

damus, ut cum eodem Filio nostro Concilium studeas convocare, in quo charitate mediâ confedentes, communicato Fratrum consilio, Sanctique Spiritus gratiâ cooperante, corrigenda corrigant, & quæ confirmatione digna sunt, confirment. Per ipsum etiam de promotione nostra, seu de scandalo, quod in Romana Ecclesia factum audisti, te reddimus certiores, quatenus Dilectio tua & mendacium omne respuere, & veritatis testimonio indubitanter valeat adhærere. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA IV.

Veteris amicitia memores, & ejus præcipuè, quæ inter te & bonæ memoriæ Patrem meum longo tempore stabili firmitate duravit, dignum duximus Nobilem Prudentiam tuam Sedis Apostolicæ literis visitare, & mutua affectionis fœdera dignis allegationibus innovare. Quamobrem quantum te arctius charitatis brachiis cupimus amplexari, tantò diligentius de statu Romanæ Ecclesiæ, seu de his, quæ penes nos sunt acta, literarum nostrarum serie Dilectioni tuæ intimare curavimus. Obeunte siquidem piæ memoriæ Papa Honorio, fratres nostri Cardinales, Presbyteri & Diacones, cum omni Clero Romano, expetente Populo, & indefessis vocibus insistente, consentientibus etiam juxta tenorem Canonum Honoratis, devotis animis, & affectione unanimi, invitum me, & viribus imparem concorditer elegerunt, electumque postea venerabilis frater noster Petrus Portuensis Episcopus, convenientibus diversarum Regionum Episcopis, ad Altare Beati Petri sub oculis omnium in Romanum Pontificem celeberrimè consecravit.

Verùm quidam de fratribus, loco & tempore novitii, & paucissimi numero, quorundam perfidorum blandis astutiis suffocati, Altare aliud erigere, & anathema Jericho in Sanctuarium Dei introducere, & simulacrum Phegor de inauribus mulierum insipientium sunt in tenebris fabricare conati. Sed Deus omnipotens, qui consilium Achitofel infatuavit, eorum prava consilia, modo mirabili,

mirabili destruxit. De domo namq; Leonis Frangipane, cujus potissimum viribus videbantur inniti, nocturno tempore fugientes se trans Tiberim contulerunt, & ibi quasi in quodam carcere latitantes præsumptionis suæ ignominiam crebris doloribus flebiliter experiuntur. Sanè Clerus omnis Romanus individuâ nobis charitate cohæret. Præfectus Urbis Leo Frangipane cum filio, & Cencio Frangipane, & Nobiles omnes, ac Plebs omnis Romana, consuetam nobis fidelitatem fecerunt. Nos quoque, quæ officii nostri sunt, in Urbe, intus & extra, liberè exercemus. Ordinationes Cardinalium fecimus, & Episcopos, largiente Domino, consecravimus. Rogamus itaque Nobilitatem tuam, ut sicut de te spem firmissimam possidemus, pro Romana Ecclesia consuetâ debeas instantiâ laborare, & dilectionis tuæ insignia manifestis nos facias effectibus experiri. Hoc enim agens, & Romanam Ecclesiam semper obnoxiam, & nos tibi de cætero facies debitores. Nec te, charissime, Aimerici quondam Cancellarii, Prædonis improbi, Simonis servi, seu Joannis de Crema, hominis superbissimi & incircumcisi, & verè Nicolaitæ, monstruosa mendacia moveant, nec fidei tuæ murum eorum vaniloquia aut venenosa mendacia penetrent, qui velut Cain à facie Domini fugientes, maledicti à terra, fratricidii signum meretriciâ coguntur fronte gestare. Datum Romæ apud S. Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA V.

Desiderium desiderii nostri fuerat idoneum ad vos à Latere nostro Nuncium destinare. Cæterum nobis erga plurima occupatis desiderium nostrum hucusque dilatum est. Sanè opportunitate habitâ unum ex præcipuis Romanæ Ecclesiæ membris, Charissimum videlicet ac Venerabilem Fratrem nostrum Ottonem, Tudertinum Episcopum, ad partes vestras duximus delegandum, quod vos ex parte nostra plenius visitet, ac de statu nostro faciat certiores. Si quæ etiam inter vos fuerint pertractanda negotia, S. cooperante Spiritu unâ vobiscum vice nostrâ pertractet. Præsentibus igitur literis Universitatem vestram rogamus, ut eum reverenter suscipere, eiq; tan-

tanquam Vicario nostro, studeatis assistere & obedire. Hortamur etiam, ne laudabilem fidei vestræ constantiam quorundam maliloquia, vel præstigiola figmenta perturbent, qui utique post concupiscentias suas euntes, Altare aliud in Ecclesia Dei erigere, atque in occultis tenebris Idolum cruentis manibus fabricare præsumperunt. Horum enim, disponente Deo, circa promotionem nostram Factum audistis: *Quam* non in angulo vel latibulo, sed in luce, & in manifesto ab universo Urbis Clero & Populo, ex deliberato Fratrum consilio, ex communi assensu & unanimi desiderio, celebratam esse noveritis. Nos per Dei gratiam in tota Urbe intus & extrâ, quæ nostri officii sunt, libertate plenariâ operamur. Quæ minùs literis continentur, eidem Legato nostro injunximus verbo & Scripto plenius referenda. Omnipotens Dominus suâ vos benedictione circumtegat, & suo semper faciat amore ferventes. Datum Romæ apud S. Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA VI.

Quantam de probitatis tuæ solertia fiduciam habeamus, quantum te amplioribus benevolentia nostræ brachiis amplexemur, ipse nosti. Promotionis nostræ ordinem jam te credimus accepisse, atque nunc plenius poteris, quæ nobis prospera largitus sit Dominus, indagare. Legatum siquidem nostrum Venerabilem Fratrem Ottonem, Tuderinum Episcopum, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Ecclesiæ membris, ad Galliarum partes dirigimus, qui charissimum & gloriosum filium nostrum Regem, & te ipsum, atque alios fratres nostros & filios visitet, ac de statu nostro faciat certiores. Si qua etiam in partibus ipsis corrigenda vel confirmanda fuerint, S. cooperante Spiritu, vice nostrâ corrigat & confirmet. Ipsum igitur Dilectioni tuæ committimus, tuæ potissimum Experientiæ commendamus, rogantes ut eum pro Beati Petri reverentia & dilectione nostra in omnibus, quæ oportere cognoveris, adjuves & sustentas. Nec solum ei officiosè assistas, sed & causæ curam ipse suscipiens, laboriosum pro nobis sollicitudinis onus collo tuo imponere non graveris, sciens quia nos tuæ charitatis obse-

quius nunquam experieris ingratos. Obtemperantem Monitis nostris Fraternitatem tuam Dominus conservare dignetur incolumem. Datum apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA VII.

NObilium factorum tuorum memoriâ, & antiquarum amicitiarum gratiâ incitamus, ut desiderabilem nobis personæ tuæ præsentiam tali visitemus Legato, qui Dei & Ecclesiæ honorem atque salutem tuam noverit strenuè & fideliter operari. Proinde Charissimum Fratrem nostrum Ottonem, Tudertinum Episcopum, ex nostro ad te Latere delegamus, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Ecclesiæ membris, Virum utique sapientem & Religiosum, Domini ac Prædecessoris nostri sanctæ memoriæ Paschalis Papæ Plantarium, qui te ipsum & Fratres nostros ac Filios visitet, & quo ordine nos Dominus ad honoris hujus culmen promoveri voluerit, quæ etiam nobis per Dei gratiam prosperè successerunt, vivâ voce vobis valeat nunciare. Prætereâ si qua in partibus illis corrigenda vel confirmanda fuerint, Sancto cooperante Spiritu, vice nostrâ corrigat & confirmet. Præsentibus igitur literis tuam Nobilitatem rogamus, ut eum reverenter suscipere, & tanquam nostras, immò Beati Petri vices perferentem studeas honorare. Cæterum quorundam Pseudo-Fratrum maliloquia & mendosa figmenta Dilectionis tuæ constantiam non dimoveant. Nam detecta eorum mendacia per eundem Legatum nostrum tibi & Regno tuo ampliùs nota fient. Ad hæc plurima liberalitatis tuæ obsequia, & Prædecessoribus nostris exhibita, & nobis ipsis personaliter impensa, a memoria nostra non possunt nec debent excidere, pro quibus, præstante Deo, cupimus æqua tibi & honori tuo vicissitudine respondere. Rogamus itaque, ut sicut semper, ita & nunc in Beati Petri servitio, & amore nostro attentius perseveres, quatenùs juxta laudabilem benevolentie tuæ morem, te inter reliquos Reges & Principes præcipuum adiutorem nos, & nobiscum tota Ecclesia sentiamus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum.

EPISTOLA VIII.

ET Apostolicæ Sedis authoritas, & emergentium caussarum necessitas nos compellunt, ut fratres nostros circumquaque positos & literis crebrioribus, & missis à Latere nostro Nunciis visitemus. Præcipuè verò Gallicanam Ecclesiam nostrâ duximus visitatione dignissimam, quæ inter reliquas Christianitatis Ecclesias nullis unquam cessit erroribus, nullâ prorsus potuit schismaticæ pravitatis infamiâ maculari. Sempër enim in plena Dei constantia perseverans, Romanæ Ecclesiæ pacem unitatemque tenere, eamque semper studuit obsequiorum exhibitionibus exaltare. Eapropter unum ex præcipuis Romanæ Ecclesiæ membris, Charissimum videlicet Fratrem Ottonem, Tudertinum Episcopum, in partes nostræ sollicitudini assistentes ad vos duximus delegandum. Virum utique sapientem, cognitum, & Religiosum, atque ab ineunte ætate in Ecclesia Romana eruditum, qui Ecclesiam vestram & vos ipsos ex parte nostra visitet, Clerum & Populum benedicat, vosque plenius de his, quæ nobis per Dei gratiam prosperè successerunt, faciat certiores. Cui etiam dedimus in Mandatis, ut in partibus vestris Concilia celebrare, ac si qua emerferint negotia, unâ vobiscum debeat justitiâ mediante terminare. Rogamus itaque Fraternitatem vestram, ut eum reverenter suscipere, & tanquam Vicario nostro studeatis assistere & obedire. Nec fidei vestræ constantiam quorundam maliloquia vel præstigiola figmenta perturbent, qui post concupiscentias suas euntes, Altare aliud in Ecclesia Dei erigere, atque in tenebris Idolum fabricare cruentis manibus præsumpserunt. Quod enim disponente Domino circa nos factum audistis, non in angulo vel in latibulo, sed in luce & manifesto, ex deliberato Fratrum consilio, ab universo Urbis Clero & Populo celebratum esse noveritis. Nos per Dei gratiam, quæ nostri officii sunt, in tota Urbe, intus & extra, libertate plenariâ operamur. Quæ minùs literis continentur, idem Legatus noster Dilectioni vestræ plenius enarrabit. Omnipotens Dominus suâ vos benedictione circumtegat, suoque semper faciat amore ferventes. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA IX.

Domino Lothario, glorioso ac Triumphatori Romanorum Regi, Hugo Præfectus Urbis & fratres ejus, Leo Frangipane, & Cencius Frater ejus, Stephanus de Tebaldo, Albertus Joannis de Stephano, Stephanus de Berizo Frater ejus, Henricus Filius Henrici de S. Eustachio, Octavianus Frater ejus, & reliqui Romanæ Urbis Potentes, Sacri quoque Palatii judices, & nostri Consules, & Plebs omnis Romana salutem & gloriam, & de hostibus universis victoriam.

Benè olim cana Patrum nostrorum & Togatæ gentis sanxit autoritas, paucis esse Principem moderatisque sermonibus alloquendum; ne vel adulationibus cognitis stomachari, vel instantiâ nimîâ Regius valeat favor retundi. Proinde licet Domini Papæ literis & multorum ad te relatione de ejus electione pervenerit, gratum tamen nobis fuit ad Magnitudinem tuam super hac re Urbis literas destinare. Nos siquidem post Papæ Honorii obitum, unanimi & spontaneâ omnium Cardinalium voluntate, & concordî electione Clericorum omnium, Dominum Papam Anacletum, Virum prudentem & providum, Filium Petri Leonis, in Romanum Pöntificem Spiritus S. gratiâ procreatum, humili spontaneâque devotione suscepimus, & fidelitatem ei debitam de Urbis nostræ more juravimus. In cujus utique promotione tantam Cleri & Populi concordiam vidimus, ut verè in omnium mentes Spiritus S. mirabiliter venisse credatur. Sugerimus igitur Clementiæ tuæ, & obnixius deprecamur, ut ei in omnibus Regali debeas semper affectione favere, & auxilii tui & consilii manum nobili devotione porrigere, & ejus & Romanæ Ecclesiæ hostes, sicut & ipse tuos, invictâ manu refellere. Sanè si Princeps noster, & Cleri dici cupis & esse, si Romani Imperii optas tibi fasces & gloriam vendicare, necesse est Romanis Te legibus coaptari, nec Civium tuorum & Magistratus Urbis corda rescindere. Nos quidem te hætenus non sic de corde dileximus, nec Principatus tui ulla nobis cura vel affectio demulcere quolibet modo poterat, ut honoris tui augmentum &

Impe-

Imperii culmen deberemus ullis rationibus affectare ; sed postquam Domini Papæ amorem circa Personam tuam impensius fervere cognovimus , eâdem te sumus diligentia prosecuti , & Purpuras tuas dignis honoribus deinceps cupimus illustrare. Cæterum mirum valde habemus , & Romanæ Reipublicæ injuriæ deputamus , cum tibi jam bis Dominus Papa literas miserit , semel per Bremensem Archi-Episcopum , secundò per Argentinensem quemdam Clericum , qui te de statu Urbis plenius instruxerunt , cur nulla à Discretionem tua adhuc Rescripta meruerit ? Inde est , quod Dominus Papa nullam adhuc de Latere suo Personam , Clericum aut Laicum , juxta consilii nostri & totius Ecclesiæ Condictum , ad Excellentiam tuam statuit delegare.

Viderit itaque Moderatio tua , ut Domini Papæ literis , Scriptis , & Nuncio devotiori moderamine respondere , & quem animum circa Domini Papæ personam , & circa nos omnes & Romanam Rempublicam habeas , certis indiciis declarare non differas : Alioquin sic suspensi nos diutius stare non possumus , nec aliquibus in longum valemus dissimulatibus protrahi. Acta Romæ feliciter XV. kalendas Junii.

EPISTOLA X.

Serenissimo ac Gloriosissimo Lothario , Romanorum Regi ,
 Fratres qui Romæ sunt Cardinales , Presbyteri & Diacones , Bonifacius tituli S. Marci , Gregorius Apostolorum , Amicus tituli S. Nerei & Achillei , Desiderius tituli Sanctæ Praxedis , Saxo tituli S. Stephani in Cælio monte , Petrus Pisanus tituli S. Martyris Sufannæ , Petrus tituli S. Marcelli , Sigizo tituli S. Xixti , Crescentius tituli Sanctorum Marcellini & Petri , Comes tituli S. Sabinæ , Gregorius tituli S. Balbinæ , Litteridus tituli S. Vitalis , Mattheus tituli in Eudoxia , Henricus tituli S. Priscæ , Odericus tituli S. Joannis & Pauli , Jonathas tituli S. Callisti , Stephanus tituli S. Laurentii in Damaso , Petrus tituli Sancti Eusebii , Gregorius Diaconus Cardinalis S. Eustachii , Angelus S. Mariæ in Dominica , Joannes S. Nicolai in carcere Tuliano , Rimmanus S. Angeli juxta templum Jovis , Silvius S. Lucæ

ciæ juxta Heliogabalum, Romanus S. Adriani juxta Asylum, Gregorius S. Mariæ in Aquiro, Petrus senex Portuensis Episcopus, Ægidius Tusculanus Episcopus, Transmundus Seguinus Episcopus, Otto Jotrinus Episcopus, cum reliquis Romanæ Ecclesiæ Suffraganeis, Subdiaconi omnes, Primicerius cum omni Schola Cantorum, Petrus Basilicæ Salvatoris, quæ appellatur Constantiniana, Archi-Presbyter, Renerius S. Mariæ majoris, Papa S. Mariæ Rotundæ, cum reliquis Romanæ Ecclesiæ Archi-Presbyteris, & omni Clero Romano, Anastasius Abbas S. Pauli, Joannes Sanctorum Stephani & Laurentii, Laurentius Abbas S. Gregorii in Clivo Scauri, cum reliquis Abbatibus æternam in Domino salutem.

Propter quorundam hominum dolosa figmenta & mendacia venenosa, qui Dei Ecclesiam scindere, & simplicium animas evertere moliuntur, & sicut Jamnes & Mambres Moyfi, Philetus & Hermogenes Paulo, Dei veritati resistunt, ad Serenitatem tuam, Christianissime Principum, Universitatis nostræ literas, sicut & ad reliquas Orientis seu Occidentis Ecclesias, piâ devotione dirigimus, optantes ut de his, quæ post obitum piæ memoriæ Papæ Honorii in Romana Ecclesia emersêre, seu de Domni Papæ Anacleti electione, sitis literarum serie certiores. Accepimus enim eos suis Scriptis impudenter asserere Dominum Papam, non petitione Populi, non spontaneâ Cleri electione, nec Honoratorum consensu juxta Synodales Regulas, & antiquas Patrum nostrorum traditiones ad Apostolatus culmen assumptum, sed vi Parentum, potentiâ fratrum, fustibus & sanguine, nobisque nolentibus subrogatum. Sed mirum nobis non est, si mendacia ad tam longinquas dirigunt nationes, ut veneni sui sæce gentes omnes inebrient, & simplices quosque deludant, cum in Romanæ Ecclesiæ gremio fraudulentis suis Sedem Apostolicam prostituere contendunt. Revelatâ tecum, Nobilissime Princeps, facie loquimur, & per te toto Orbe Romano fieri notissima hæc, quæ scribimus, peroptamus. Decedente de hac vita Papâ Honorio, nos omnes Cardinales, Presbyteri & Diacones, cum Sub-Diaconibus, Primicerio, cum omni Schola Palatii in Basilica Beati Marci, qui locus, quasi Urbis umbilicus est, concordi voluntate, conve-

convenimus. Convenère Nobiles, & innumera ibidem multitudo convenit, substituendi Pontificis electionem avidius expectantes. Cumque diutius inter nos de futuri Pontificis esset electione tractatum, Dominus Papa, tunc Cardinalis Presbyter, primus prærupit in vocem, & quemdam de fratribus manu & voce propriâ assignavit: Cui rei se impotens frater ille cognoscens, communi omnium nostrorum consilio, communi assensu, expectante Populo, consentientibus Honoratis, eundem Dominum Papam nobiscum communiter elegit. Sicque in Basilica Beati Petri ad corpus ejus, ubi tantum Romani Pontifices consecrantur, est celeberrimè consecratus. Nulla profe&do nos violentia, nullius nos potentia impulit, sicut fanatici illi suis literis garriunt, in Romanum eum Pontificem advocare. Sed cum proditioes suas & opprobria tegere nequeant, proprii oculi trabe neglectâ in alieno oculo festucam quærunt. Porro Aimericus quondam Cancellarius, qui Romanam Ecclesiam quasi vile scortum pro luxuriis & avaritiâ sua longo jam tempore habuit prostitutam, qui Simoniis, sicut vos ipsi, ut credimus, aliquando fuistis expertus, & exactionibus variis Dei Ecclesiam & Dei servos diutius trucidavit, arridente ei egregio Viro Leone Frangipane, qui nunc per Dei gratiam nobiscum est, velut alter Sennacherib in civitatem sanctam, & templum improbi consilii sui manum impiè præsumpsit extendere, & propriâ superbiâ quibusdam sibi allictis, qui ejus quadrâ vivebant, viris utique novitiis & numero quinque, Altare allud in Dei Ecclesia solus est molitus erigere. Verùm Omnipotens Deus subsannavit eos, & eorum consilia infatuans, in sibilum & fabulam omnium mirâ ratione redegit. Ipsi tamen, ut canes impudentissimi, erubescere nescierunt, frons meretricis facta est eis. De quibusdam verò Episcopis, quos impostores illi in factione ista sibi applaudere gloriantur, nobis cura ulla non est, præsertim cum nil ad eos Romani Pontificis electio pertineat. Rogamus itaque Discretionem tuam, & in Domino commonemus, ut si Romanæ Ecclesiæ piis optas solatiis & studiis confoveri, si Imperii tui moderamina per Sedem cupis Apostolicam roborari, cum Romana simul Ecclesia sapias, æquâ nobis pietate concordēs, & Dominum Papam Anacletum, quem

quem unanimi omnes devotione præfecimus, Catholicum Papam feliciter recognoscas, & debitam ei, I prædecessorum tuorum more, affectionem exhibeas. Nos quidem aliquando non sic plenè dileximus, sed quia Domini Papæ amorem uberius, circa te fervère cognoscimus, eundem circa te & circa honorem tuum animum nos gestare cognoscas. Quod si nos fortassis audire distuleris, propitiùs sit nobis Deus, quia nullis excessibus ad tuam nos dilectionem compellas. Memento etiam quid Roboam Regi illi contigerit, qui consilio juvenum, Sacerdotum noluit consiliis obedire.

EPISTOLA XI.

IAm dudum voluntatis nostræ ac desiderii fuit, ut desiderabilem nobis personam tuam & totam Gallicanam Ecclesiam tali visitaremus Legato, qui Dei & Ecclesiæ honorem atque salutem tuam nosset & posset strenuè ac fideliter operari. Cæterum nobis erga plurima occupatis, desiderium nostrum hucusque dilatum est. Sanè opportunitate habitâ, quod pro tempore intermisisse conspiciamus, ipso jam debito compellente, perficere non moramur. Multa enim de tua nobili & experta dilectionis constantia fiduciam possidemus, quâ Personam nostram à puero dilexisti, & dulcedinis tuæ affectione benevolâ educaisti, ut more solito & communem Matrem Romanam Ecclesiam honore debito venereris, & nos ipsos personaliter dilectionis tuæ affluentia prosequaris. Eâ propter charissimum Fratrem nostrum Ottonem, Tudertinum Episcopum, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Ecclesiæ membris, virum utique honestum & Religiosum, Domini Prædecessoris nostri S. memoriæ Paschalis Papæ Plantarium, ad tuam usque præsentiam nostro è Latere delegamus. Qui te ipsum de statu nostro faciat certiores, & in diversis Regni partibus, quæ correctione vel confirmatione digna fuerint, vice nostrâ corrigat & confirmet. Præsentibus igitur literis Nobilitatem tuam rogamus, ut eum & reverenter suscipere, & tanquam nostras perferentem vices studeas honorare. Nobis enim, quidquid obedientiæ, quidquid ei honoris exhibueris, adscribemus. Nos profectò plenius te benevolentia nostræ brachiis amplexa-

plexamur, & tuum tuique Filii gloriosi Regis Philippi honorem, præstante Domino, cupimus efficaciter exaltare. Porro de promotione nostra, per fratres nostros Cardinales & Episcopos Suffraganeos Romanæ Ecclesiæ celebrata, de Cleri & Populi nobiscum unanimitate, seu etiam de scandalo à paucis Pseudo-Fratribus celebrato, eidem Legato nostro injunximus, tibi & Regno tuo plenius intimare. Rogamus ergò, ut pro Ecclesia Dei murum te validissimum opponas, & aures tuas ab illorum mendaciis seu detractionibus omninò avertas: Quatenus inter reliquos Christianæ gentis Principes præcipuum te Catholicæ Fidei defensorem, sicut semper, ita & nunc tota nobiscum Ecclesia recognoscat. (harissimam Filiam B. Petri Dominam Reginam benedictione Apostolicâ salutamus. Omnipotens Dominus Apostolorum suorum Petri & Pauli meritis personam potestatemque vestram custodiat, & per temporalem administrationem æterni vobis Regni participium largiatur. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XII.

Nobilis memoriæ Antecessores tui, sicut Viri sapientes & consilio providi, Sanctam Romanam Ecclesiam honorare, & pro collata à Domino potestate propensius exaltare curarunt, & sicut nos ipsi vidimus & testamur, Prædecessoribus nostris nobili devotione servierunt. Inde est, quod Sedes Apostolica inter reliquos Galliarum Principes ampliori est eos gratiâ amplexata. Et idè Dilectionem tuam paternis alloquiis visitantes, Prudentiam tuam literarum præsentium serie attentius adhortamur, ut nobilium Prædecessorum nobilis Successor Romanæ Ecclesiæ individuâ semper charitate cohæreas, nec ab ejus unquam unitate declines. Cui profectò si indefessâ fueris devotione prudenter innixus, tutâ poteris, præstante Deo, stabilitate regnare. Nos quidem de Nobilitate & fidei tuæ constantia plurimum præsumentes, personam tuam dignis titulis honorare, & honorem tuum Paternæ dilectionis affectu omnimodis decrevimus ampliare. De promotione verò nostra, seu de his,

quæ apud nos acta sunt, Venerabilis Frater noster præsentium Lator Otto, Tudertinus Episcopus, Legatus noster, quem ad partes vestras pro variis negotiis delegamus, Dilectionem tuam faciet certiore. Ipsum itaque egregiæ Probitati tuæ attentius commendantes rogamus, ut pro amore B. Petri & nostro, solitæ ei liberalitate concurrere, & tuis cum debeas solatiis confovere, quatenus & inunctum sibi Mandatum, cooperante Deo, per industriæ tuæ solatium efficaciter exequi valeat, & tuam nos in eo valeamus diligentiam experiri. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XIII.

QUOD tibi de statu nostro & Romanæ Ecclesiæ tardiùs scripsimus, Frater mi charissime, ne mireris, quoniam & nos de suscepti inopinata cura Regiminis mœstitia occupavit, & in tanta bestiarum frementium sylva diversis fluctibus pressi, adversis sumus ventorum turbinibus agitati. Tanta quippe me occupationum onera deprimunt, tantis causarum flagris illidor, ut mens mea nullatenus ad superna erigatur, & ego rectè clamare compellar: *Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me.* Considero namque qui sum, & infirmitatem meam, quasi manu palrans, certis effectibus deprehendo. Et idè ut Beatitudini tuæ vera profitear, infirmitatem meam plenè considerans ad Apostolicæ Sedis culmen propriis meritis non posse pertingere, onus hoc malui declinare, ne in Pastoralis regimine imparis administrationis actioni succumberem. Sed quia Dei disponentis arbitrii contraire non est, obedienter secutus sum quod misericors de me operis manus voluerit operari. Cum ergò & Romanæ consuetudo Ecclesiæ posceret, & Beatitudinis tuæ nos dilectio incitaret, curavimus non solum Scriptis Fraternitati tuæ nostræ charitatis & amicitiae vota persolvere, sed etiam de promotione nostra, quod desiderabile tibi fuisse credimus, per latorem præsentium venerabilem Fratrem nostrum Ottonem, Tudertinum Episcopum, à Domino S. Prædecessore nostro Papa Paschale ordinatum, indicare. Ipse quidem, & de his, quæ apud nos acta sunt, & de statu Urbis & Ecclesiæ, quantò

quantò plenius novit, tantò Experientiæ tuæ poterit veriùs enarrare. Sanè de electione nostra, quæ à fratribus nostris Cardinalibus, Presbyteris & Diaconibus, Subdiaconis quoque & Primicerio, & omni Schola Palatii, ac cuncto Clero Romano, expetente omni Populo, consentientibus juxta tenorem Canonum Honoratis, est unanimi voto, & concordi moderatione peracta, ad notitiam tuam multorum relationibus pervenisse jam credimus. Qualiter autem consecratio nostra per venerabilem Fratrem Petrum, Portuensem Episcopum, cum diversarum Regionum Episcopis, ad Altare B. Petri sit solemniter celebrata, quomodo etiam per viam sacram Phrygio capiti nostro, Prædecessorum nostrorum more, imposito ad Lateranensem Palatium venerimus, forsitan non ignoras. Quocirca de suavissimæ Beatitudinis tuæ fide & constantia impensius præsumentes, te instantius exoramus, ut piis precum tuarum suffragiis apud omnipotentem Deum nobis concurrere, & pro Romana debeas Ecclesia consuetâ instantiâ vigilare. Qualiter autem de Fraternitatis tuæ debeamus charitate præsumere, ex mentis nostræ, quam circa te habemus, qualitate colligimus. Nec te aliter Personam nostram & Apostolicam Sedem diligere, quam ipsi vos diligimus, arbitramur. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XIV.

SUscepti officii ratio nos hortatur, ut Ordinationis nostræ primordia, & his qui propè, & his qui longè sunt, fratribus intuemus. Noverit itaque Fraternitas tua, quoniam defuncto Decessore nostro Papâ Honorio, Fratres Cardinales S. Romanæ Ecclesiæ, Presbyteri & Diacones, cum universo Urbis Clero & Populo, communi voto & desiderio ad summum nos Pontificatus apicem elegerunt, & electum Fratres nostri Episcopi Romanæ Ecclesiæ Suffraganei ante sacratissimum B. Petri Apostoli Corpus celeberrimè consecrarunt. Cæterùm labores tui & persecutiones, quæ tibi à Barbaris inferuntur, uobis quemadmodum graves sunt, utpotè qui & communi charitatis debito, & Apostolicæ Sedis administratione compellimur, ut

Fratrum omnium passionibus compati, & eorum afflictionibus attentius subvenire debeamus. Dolemus autem quia hæc quæ pateris, nobis ante hos dies cognita non fecisti: Sicut ea maturius audissemus, per Legatum nostrum, quem ad Charissimum Filium nostrum Imperatorem direximus, pro quiete ac sublevatione tua libentius scripsissemus. Hortamur autem Dilectionem tuam, ut patienter omnia sufferas, & in patientia tua illatas tibi oppressiones æquanimiter toleres, quatenus beatitudinem illam percipere merearis, quam patientibus persecutionem propter iustitiam Dominus pollicetur. Nec unquam persecutio quælibet vel oppressio adeò te perturbet, ut Sponsam tuam, Drinastinam videlicet Ecclesiam deseras, aut ab antiqua Patrum lege ac traditione aliquo modo recedas. Nos enim Fraternitati tuæ non deerimus, quando debita & opportuna tibi tuæque Ecclesiæ subsidia impendamus. Datam Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XV.

IN promotionis nostræ principiis Universitati vestræ literas misimus, in quibus super his, quæ tunc de nobis Romana Ecclesia fecerat, plenius vobis intimare curavimus. Sed quia post consecrationem nostram, quæ per Dei gratiam ad Altare B. Petri est solemniter celebrata, multa nobis prospera, multa commoda successere, dignum duximus iteratis vos literis visitare, & de his, quæ circa nos sunt, *acta*, Fraternitatem tuam reddere certiorum. Nos siquidem, largiente Deo, sani & prosperi sumus, & Catholicæ Ecclesiæ hostibus dignis redargutionibus confutatis, quæ ad nostrum videntur officium pertinere, ubique in Urbe, intus & extra, efficaciter operamur. Fratres nostri Cardinales & Clerus omnis Romanus individuâ sunt nobis charitate conjuncti. Leo Frangipane cum Filio, & Cencius Frater ejus, Viri Clarissimi, Præfectus & omnes Nobiles, & cuncta Plebs hominum nobis fidelitatem fecerunt. Proindè si qua ad vos Schismaticorum deliramenta pervenerint, si eorum anilès fabulæ & mendacia fraudulenta quorumlibet assertionem alluserint, instanti solertia confutate, non respicientes in vanitates & insanias falsas, &
nolite

nolite communicare juxta Apostolum operibus infructuosis, magis autem & redarguite. Quæ enim in occulto aguntur ab Episcopis, turpe est & dicere. Ii sunt qui, sicut Propheta testatur, in mercede aliquando divinabant, & nisi miserint in hæc ora eorum quidpiam, sanctificans super eos bellum. Sanè Altare contra Altare in Dei Ecclesia *erigentes*, Canonica sunt romphæa defecati. Hoc idem etiam de Abbate Farfensi noveritis factum, qui post mortem B. memoriæ Papæ Honorii, contempto juramento quod Romanæ Ecclesiæ fecerat, Beati Petri Regalia impudenti temeritate invasit, & nunc Dei Ecclesiam persequi, & in quibus potest, in-
vectus furia, infestare non cessat. Retrusus tamen, & Ecclesiæ fundâ percussus, & excommunicationis sententiâ condemnatus, iniquitatis suæ complices jam habere non potest. Mandamus itaque Fraternitati vestræ, & in Domino commonemus, ut in B. Petri fidelitate & nostra constantissimè persistentes, prædictum Farfensem Abbatem, Anti-Christi plantationem, & cruentam bestiam, omnimodis insequi sollicitius procuretis, & cornua, quibus Romanam Ecclesiam ventilat, in bipenni & ascia succidatis. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPISTOLA XVI.

IN ipso nostræ promotionis exordio per Venerabilem Fratrem nostrum Bremensem Archi-Episcopum Serenitati tuæ literas misimus, tam de statu Ecclesiæ Romanæ, quàm de his quæ circa nos acta fuerunt, expressius continentes, sed nos adhuc nulla Clementiæ tuæ Rescripta meruimus. Nec inter multiplices curas, quibus in Sedis Apostolicæ moderatione constituti comprimimur, Nunciorum tuorum solatiis allevari. Nos quidem Personam tuam, in minoris ordinis administratione constituti, pro mira tuarum opinione virtutum amplè dileximus, & suscepti Regni genium pro posse nostro tunc confovimus. Unde procul dubio Experientia vestra cognoscat voti nostri esse, ut quantò magis Sedes Apostolica Regni pietate fulcitur, tantò amplius honorem tuum & Regnum strictis debeamus brachiis amplexari. Vicissim enim sibi & Regalis potestas, & Sacra Romana

authoritas mutuâ debent diligentia respondere. Sanè tunc tuta erit conditio subjectorum, si Regnum & Ecclesia diebus tuis alterutro titulo compassionis arriserint, & ad culmen Imperii Regni tui moderatio latius extendetur, si credere Dei gratiam piâ fueris devotione fortitus. Porro ut votis tuis satisfacere videamur, quæ circa nos sunt, tuæ volumus Industriæ fieri notiora. Nos Dei gratiâ, & Apostolorum suorum Petri & Pauli meritis, benè & prosperè sumus, quæ officii nostri sunt, intus & extra plenâ libertate disponimus, in pace sunt omnia quæ possidemus. Fratres nostri Cardinales & Episcopi, & Clerus omnis Romanus individuâ nobis charitate cohærent. Viri Illustres Leo Prangipane, Hugo Præfæctus Urbis & Frater ejus, Filius Leonis Frangipane & Centius Frater ejus, Stephanus de Petro, Stephanus de Tebaldo, Filii Henrici de S. Eustachio, Nobiles omnes, & Plebs omnis Romana, Capitanei & Comites qui extra sunt, fidelitatem nobis debitam juraverunt. Basilicam B. Petri, Lateranense Palatium, & reliquas munitiones Urbis quietè ac pacificè detinemus. Contardum Regni Invasorem licet ejus nomen nobis pro minimo fuerit, in Cœna Domini, Laterani in Basilica Salvatoris, sub oculis Ecclesiæ, quæ frequens eâ die de diversis partibus Mundi convenerat, in conspectu etiam omnium terræ suæ, solemniter excommunicavimus. In Parasceve quoque apud S. Hierusalem ex nomine pro Te in auribus Ecclesiæ orationem publicam fecimus. Rogamus itaque nobilem Prudentiam vestram, & in Domino commonemus, ut sicut de te spem bonam & firmissimam possidemus, nostris debeat successibus congruere, & tam pro nobis, quam pro omni Ecclesia Romana, Regalem ac piam sollicitudinem gerere, & efficacem nobis diligentiam exhibere. Nec vos quorundam prava venenatorum vaniloquia conturbent, qui totam Dei Ecclesiam venenari cupientes, dum vexationes pristinas, & consueta mercimonia in Sanctuario Domini exercere statuebant, testaceum Idolum cruentis manibus plasmare conati, quod utique lapis ille angularis, de Domini monte descendens, durâ impressione minuit. Incolumem te, & nostri memorem, pia Dei dextera à malis omnibus tueatur. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPI-

EPISTOLA XVII.

Auditum habemus, charissima in Domino Filia, quod verè Christianâ charitate resulgeas, quod Ecclesias diligas, quod Servos Dei piis ubique solatiis foveas. Nec minoribus es profectò præconiis attollenda, quod totius Regni regimen & censura justitiæ de tua potissimum dicitur moderatione pendere. Quæ de Beatitudine tua, Illustrissima Filia, audivimus, incunctanter & credimus, & hæc & alia plura de te nobis bona sæpiùs nunciata lætificant: Et omnipotentem Deum assiduis precibus exoramus, ut incæpta sanctitatis opera, Apostolorum Petri & Pauli meritis, pio & meliori te faciat sine concludere. Hortamur itaque nobilem Prudentiam tuam, & in Domino commonemus, ut inter Regni curas & sæcularium negotiorum sollicitudines, & sæculi glorias, cor tuum semper ad Dominum habeas, & te quandoque cogites morituram: Non de piis operibus Mundi laudes affectes, ne dum hominibus foris placere delectat, Dei intus possis oculis displicere. Virum tuum, charissimum Filium nostrum Lotharium, Christianissimum Regem, sedulis suggestionibus adhortare, ut sic terreno Regno humanâ potestate præsideat, quatenus ipsum, qui supra nos est, per quem Reges regnant, & Principes iusta decernunt, qui transfert Regna, cum vult, qui facit Reges inglorios, & accingit fune renes eorum, cautè semper & diligenter attendat. Et licet ipse Romanam Ecclesiam, ut certum habemus, plenis brachiis amplectatur, dilectionem tamen ejus & affectum circa Sedem Apostolicam, & nos, qui cum ex longo jam tempore dileximus, per tuam potiùs optinuis industriam propagari. Porro nos personam ejus propensiori charitate diligimus, & honorem suum, largiente Domino, cupimus conservare, & diligentius ac efficaciter ampliare. Quia igitur, peccatis meis exigentibus, Ecclesiæ regimen sum subire coactus, Apostolatus onus cogor in amaritudine animæ meæ portare. Sanctorum Virorum solatiis egeo, ut orationum suarum instantiâ mihi semper Deum propitium faciant, & gratiam ejus in omnibus ubique opportunitatibus augeant. Et ideò

mandavit, ut Filios nostros Ecclesiæ Magdeburgensis Canonicos ad nos venire volentes prohibere ulterius non præsumas, si B. Petri gratiam & dilectionem obtinere volueris. Nos enim tibi aut honori tuo nihil detrahimus, sed si in te non remanserit, pleno potius charitatis affectu tam te, quam Ecclesiam tibi commissam diligere, ac præstante Domino cupimus honorare. Datum Romæ apud S. Petrum, XV. kalendas Junii.

EPISTOLA XIX.

A B ipso promotionis nostræ principio, ex debito Romani Pontificatus officio, literas nostras ad speciales fratres & B. Petri Filios mittere disposuimus. Cæterum nobis erga plurima occupatis, vos Apostolicæ benedictionis literis visitare non potuimus. Sanè opportunitate habitâ per harum literarum portitorem dilectionis nostræ literas ad vos dirigere curavimus, in quibus promotionem nostram & Romanæ Ecclesiæ statum plenius cognoscere valeatis. Obeunte siquidem Papâ Honorio, bonæ memoriæ Prædecessore nostro, Romanæ Ecclesiæ Fratres nostri Cardinales, Presbyteri & Diacones, Suffraganei Episcopi cum Primicerio, & omnibus Palatii Ordinibus, cum Abbatibus, Archi-Presbyteris, & cuncto Urbis Clero & Populo, sub totius Ecclesiæ obedientia ad Altare B. Petri gravissimum summi Sacerdotis onus mihi, licet indigno, imposuerunt. Omnipotenti autem Deo gratias agimus, quia ex tunc ubique, intus & extra Urbem, Ecclesiæ servitium plenâ exequimur libertate.

EPISTOLA XX.

EX quo civitas S. Hierusalem, & gloriosissimus Dominicæ sepulturæ locus Dei nutu Christianis est redditus, ad ejus defensionis tutelam Romana Ecclesia omnimodis elaborare non destitit. Quocirca nos, qui in Apostolicæ Sedis speculâ Divinâ sumus dispositione promoti, Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigia subsequentes, famosam illam Dei civitatem Hierusalem, & loca illa ubi steterunt

T t t

pedes

pedes ejus, debita reverentiâ venerantes, quibus modis per Dei Omnipotentis gratiam possumus, exaltare ac nimium honorare decrevimus, & cætera.

EPISTOLA XXI.

AB ipsis ferè pueritiæ nostræ primordiis Dilectionem tuam, quâ nos impensius dilexisti, id quod sumus evidenter experti, & nos, si benè memineras, non ægrâ sumus te charitate complexi. Quapropter non parum miramur, quod post promotionem nostram à Fraternitate tua nec literis nec Nunciis meruimus visitari. Quidquid autem illud fuit, nos tamen de affectione tua spem firmissimam possidemus, & ideò Fraternitatem tuam literis præsentibus visitantes rogamus, ut amoris tui fervorem mutuis nos facias Epistolis experiri. Muta enim charitas repræsentat faciem non amantis, & odiorum simulacrum est non aperire quod diligas. Sapienti credimus ista sufficere.

EPISTOLA XXII.

OMnis nobis, venerabilis Frater, quâ ad Fraternitatem tuam scribimus, est occasio gratiosa. Quia & perfecta dilectio fastidium nescit, nec panem otiosa manducat.

EPISTOLA XXIII.

DE nobili providentia tua bona nobis plurima nunciantur, & legalitatis tuæ præconia fama celebri prædicantur.

EPISTOLA XXIV.

SCimus te ante susceptum Apostolicæ Sedis regimen nos propensius dilexisse, & nequaquam ambigimus, quod nunc pleniori nos debeas affectione diligere.

EPISTOLA XXV.

Nobilitatis tuæ, Fili charissime, audita nos fama præclara lætificat, & facie ignotum laudis tuæ præconia nobis te notissimum reddunt, &c.

EPISTOLA XXVI.

DE dilectione tua, Fili charissime, longè aliter, quam nobis eveniret, sperabamus, cum nunc in te evidenter appareat, quod pro frumento oriatur nobis tribulus, & pro hordeo spina. Cum enim de promotione nostra, quam tibi gratissimam sperabamus, certis assertionibus comperisses, tum pro affinitate nostra, tum pro communi Ecclesiæ debito tuam nobis festinanter deberes præsentiam exhibere, non solum ipse ad nos non venisti, verum etiam dissuasionibus tuis aliorum fecisti corda pavere. Mandamus itaque Dilectioni tuæ, ut qui te videre optamus, ad nos quantò citiùs venire festines, &c.

EPISTOLA XXVII.

Dilectionis tuæ literas, Frater in Christo charissime, pleno charitatis effectu suscepimus, in quibus devotionem, quam erga Matrem tuam Romanam Ecclesiam & honorem nostrum hæcenus habuisse cognosceris, ferventiùs atque familiariùs redundare in præsentì conpicimus. Nos siquidem in minoris officii administratione positi, Personam tuam speciali semper affectione ab incunte ætate dileximus. Nunc autem in Apostolicæ Sedis regimine, Divinâ disponente clementiâ, licet indigni, totius Cleri & Populi Romani voto ac desiderio constituti, tantò te charitatis brachiis cupimus amplexari, quantò de consilio & auxilio tuo Romanam Ecclesiam plurimum indigere cognoscimus, &c.

EPISTOLA XXVIII.

Omnipotenti Deo, & Apostolis ejus, Petro & Paulo, gratias agimus, quia quod de fidei vestræ constantia, Fratres in Christo charissimi, sperabamus, ipsa operum vestrorum circa nos executio plenius manifestat, &c.

EPISTOLA XXIX.

QUOD tuæ Prudentiæ & tutelæ Aquileienſis Eccleſia commiſſa eſt, nos multum gaudemus: Certi ſiquidem, quod tuo ſtudio & labore, nec in his, quæ foris ſunt, detrimentum patietur. Ea propter Dilectionem tuam per præſentia Scripta monemus, ut Eccleſiæ libertati & honori prudentiſſimè, quantum in te eſt, conſulere non differas. Præterea ad B. Petri ſervitium & noſtrum te præcipuè invitamus. Inter cæteros enim Principes Eccleſiæ Romanæ fideles & filios te honorare volumus & exaltare. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPISTOLA XXX.

VENIENS ad nos Presbyter Marcualdus de illata ſibi & Eccleſiæ veſtræ injuria, vultu magis quam voce querelam expoſuit, & ut ei Miſſam celebrare de noſtra authoritate liceret, humiliter deprecatus eſt. Nos igitur de illato ſibi opprobrio condolentes, & Nicæni Concilii authoritatem ſequentes, Miſſarum ſolemnia celebrare, Fratrum noſtrorum Epiſcoporum & Cardinalium conſilio, Canonicâ cenſurâ illi præcipimus. Et quia pro eo veſtra rogavit Fraternitas, vobis eundem commendamus in Domino. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPISTOLA XXXI.

GRAVISSIMA de veſtro Epiſcopo nobis relata ſunt, quæ ſi vera ſunt, cum noſtra ſalute inulta dimittere non valemus. Multos enim Laicos & Clericos truncatos, multos ejus ſtudio interfectos accepimus. Ea propter præſentibus literis vos monemus, ut ante Feſtum omnium Sanctorum ad noſtram præſentiam veniatis, quatenus, veſtro auxilio & conſilio, Juſtinopolitanæ Eccleſiæ in hoc & in aliis providere poſſimus. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPI-

EPISTOLA XXXII.

SI Pastoralis officii debitum, quod Deo disponente suscepimus, mentis velimus integritate pensare, omnibus per universum Orbem, sed hujus specialiùs Almæ Romanæ Urbis Ecclesiis nostræ liberalitatis munificentiam largiùs impartiri debemus, quantò per unanime votum & dilectionis eorum integritatem, Divinâ cooperante gratiâ, Summi Sacerdotis celsitudinem obtinemus. Vestris igitur petitionibus, Dilectissimi Filii, clementer annuentes, ex Apostolicæ Sedis solita largitate donamus, concedimus, & remittimus vobis, ac per vos Ecclesiæ B. Laurentii, cujus venerabile Altare nostris per Dei gratiam, tanquam B. Petri manibus, octavo kalendas Junii, solemniter consecratum est, omnes redditus possessionum, quas usque hodie habetis in massa de Vestario, seu in sylva proba, sita in eadem massa, videlicet terris, villa, vineis, pratis, sylvis & scrupetis. Rustici quoque, qui in eisdem possessionibus habitant, in dominio semper ac ditione vestra permaneant, salvo censu duorum marabolinorum, quod ad hujus nostræ donationis indicium in Anniversario consecrationis præfatæ singulis annis Lateranensi Palatio persolvatis. Propterea confirmamus vobis Ecclesiam S. Lucie & S. Hippolyti, quam ædificare debeat, in eisdem possessionibus supradictæ massæ, salvo in omnibus jure Episcopi. Statuimus igitur, ut nulla Ecclesiastica sæcularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam infringere præsumat. Quod si præsumperit, potestatis honorisque sui dignitate careat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Qui verò conservator exstiterit, omnipotentis Dei, Apostolorum ejus Petri & Pauli meritis, benedictionem & gratiam consequatur. Datum apud S. Petrum.

EPISTOLA XXXIII.

ET antiqua Religionis tuæ memoria, & officiosa Probitatis tuæ solertia nos faciunt de te valde confidere, ut schismaticorum & oblatrantium vaniloquia non attendas, sed in B. Petri servitio, & amore nostro solitâ fidei constantiâ perseveres, &c.

EPISTOLA XXXIV.

AB ipso nostræ Ordinationis primordio Fraternitatem tuam comperimus circa nos devotam existere, & oblatrantium vaniloquia ac falsitates solerti prudentiâ confutare. Propter quod tantò nunc uberiores tibi graties rependimus, quantò efficacius in B. Petri servitio & amore nostro persistis, & hostis nostri superbiam viriliter jam impugnare cœpisti: Tantaque cupimus deinceps te benevolentia confovere, ut sive pacem sive aliud pro temporis ingruentia faciamus, tuis & Ecclesiæ tuæ commodis, tanquam nostris & Romanæ Ecclesiæ profectibus specialiter intendamus, &c.

EPISTOLA XXXV.

SAcerdotali sollicitudini tuæ, venerabilis Frater, plurimum congaudemus; quia sicut in literis, quas B. recordationis Papæ Honorio Prædecessori nostro per latores præsentium transmisisti, manifestâ relatione cognovimus, de Populo tibi commisso & Sacerdotum ministerio piam videris vigilantiam, curamque gestare. Quæstisti enim unâ cum dilecto Filio nostro Duce Hubaldo, quid tibi super Parochiæ tuæ Presbyteris esset agendum, qui liberè uxorum legibus servientes, Sacris volunt Altaribus deservire. Atque ut tibi breviter respondisse noscamur, si sacrorum volumus Patrum Regulis consentire, uxorum simul & sacra in hujusmodi Sacerdotibus ministeria esse non possint. Si enim juxta B. Gregorii Institutum, nullus est Sub-Diaconus ordinandus, nisi qui se castè vivere Canonicâ assertione promiserit, quantò amplius est in Dei Sacerdotibus attendendum, qui Sacrum Christi Corpus pio ore conficiunt, & ejus Sacras Carnes fidelium Populis piis manibus partiuntur? Et si Laicis juxta præcipuum Ecclesiæ Magistrum B. Paulum ad tempus abstinendum est ab uxore, ut vacent orationi, quid putas Christi est Sacerdotibus faciendum, quibus juxta Divinæ legis oraculum est mandatum semper esse in Sanctis, & semper pro Dei Populo

exorare? In Heli mortuo vetus legitur Sacerdotium immutatum , & in Samuele Divinâ transmutatione cœlitus innovatum. Nos tamen , Domino largiente , nostrum ad vos, Virum providum & honestum, Legatum pro his & aliis Ecclesiæ negotiis decrevimus destinare, &c.

EPISTOLA XXXVI.

Dilectionis tuæ fervorem, quem penes nos & Romanam Ecclesiam gestare videris, etsi literarum tuarum series minimè testaretur, in corde tamen nostro legimus, quid de tua debeamus devotione sentire. Proinde quod Idiota Remensis, Truncus inutilis, in te & Ecclesiam tuam nequiter & impudenter egisse dignoscitur, nequaquam te mœror aliquis seu dolor afficiat, præsertim cum in nos & Ecclesiam Romanam, cui se juramento adstrinxit, quasi ebrius & vino æstuans, Histrionium more, multa insolenter vomuerit. Ponens quidem in cœlum os suum, ut lingua ejus transeat super terram, tanquam alter Dioscorus Sedem nixus est Apostolicam judicare. Dumque iniquitatis zeli quoddam plantarium in Dei Ecclesia fovere molitur, & statuam in campo Dura, velut alter Babyloniensis, furiosorum more, quibusque simplicibus suggerit adorare, cum eadem, cui se prostravit, statua à lapide de monte succiso, præstante Domino, velociter conteretur. Porro nos latratus ejus & ineptias ceu canum latratus, & energumenorum furias judicamus. Fundamentum siquidem Dei immobile perseverat, & Cathedra Petri locusque Pauli nullis præstigiis inumbrari, nullis possunt irrisionibus concuti. Ecclesia namque omnis Romana, sicut ab initio promotionis nostræ, individua nobis charitate cohæret, & sacris per omnia concordans Canonibus, unum Dei est ovile, & ei unus est Pastor. Esau per agrestia & abrupta vagetur, ut simplicium mentes mendaciis consuetis evertat: Jacob tamen simpliciter domi habitat, & interveniente Matre simplex simplices parat Patri cibos. Et ut tibi omnia breviter perstringamus, gloriosus Filius noster Rogerius Dux Apuliæ ad pedes nostros humiliter veniens, nos Papam Catholicum, & Lignum Dominum suum, Prædecessorum suorum more, recognovit: Archi-Episcopi, Episcopi,

scopi, Abbates omnes Apuliæ, Calabriæ, sicut omnis etiam Orientalis Ecclesia, Hierosolymitana, Antiochena, & Constantinopolitana, nobiscum sunt, & nos visitant & frequentant. Noveris etiam nos soluto Concilio, quod apud Barum quinto Idus Novembris, præstante Domino, celebraturi sumus, Mediolanum properanter adscensuros. Tu itaque, Fili in Christo Charissime, confortare in Domino, & officium tuum viriliter age, & virulenta verba seu minas Remensis nullatenus reformides.

EPISTOLA XXXVII.

Mandata Cœlestia efficacius gerimus, si nostra cum fratribus onera partianur, si dilectio nobis spiritualium aderit filiorum. Proinde omnibus necessitatem patientibus pro commisso nobis officio benignitatis nostræ manum largiùs impertiri debemus, ut & ipsi remedia sperata suscipiant, & nos in eis, quod officii nostri est, plenius exequi valeamus, &c.

EPISTOLA XXXVIII.

Apostolicæ Sedis providentiâ & benignitate provocamur, ut Sacrosanctam Romanam Ecclesiam diligentibus liberalitatis nostræ manum extendere debeamus. Idcirco, Fili in Christo charissime Rogeri, Dei gratiâ Apuliæ Dux, non immeritò magnifice, quia gloriosæ memoriæ Genitor tuus Rogerius, multo sanguine, multisque laboribus, totam, sicut Insulam.

Cetera desiderantur.

F I N I S.

252.660

ANT 1431824

036.

IV
CII